

ROMÂNIA

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC
PE ANUL 2010

DECEMBRIE 2011

CURTEA DE CONTURI

Strada Lev Tolstoi nr. 22-24, sector 1
București, cod 011948

Tel: (+4) 021 3078811

Fax: (+4) 021 3078875

Website: www.curteadeconturi.ro

ROMÂNIA, București

Decembrie 2011

© CURTEA DE CONTURI

CURTEA DE CONTURI

În temeiul prevederilor articolului 140 alineatul (2) din Constituția României, republicată, precum și ale articolelor 38 alineatul (1) și 58 litera m) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată

Curtea de Conturi a elaborat **RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010,** aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 168/19.12.2011

Documentele întocmite cu ocazia misiunilor de audit financiar și audit al performanței și ale controalelor tematice, însoțite de anexele acestora au fost depuse/transmise entităților verificate pentru a proceda conform *"Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități"*.

Membrii Curții de Conturi:

Nicolae VĂCĂROIU (*președinte*),
Elena Doina DASCĂLU și **Vasile Mircea POPESCU** (*vicepreședinți*),
Marta AURONA PELEA, **Marius VORNICEANU**, **Ștefan PETE**, **Lucian NEGREA**, ,
Ioan HURJUI, **Mihai HURĂ**, **Verginia VEDINAȘ**, **Petru LAKATOS**, **Dumitru ALĂMÎIE**
Anca Constanța DONOVICI, **Carmen Georgeta STĂNESCU**, **Sabina Marioara FUNAR** (*consilieri de conturi*),
iar la Autoritatea de Audit: **Ioan Aron POPA** (*președinte*),
Gheorghe OANĂ și **Ioan ANTON** (*vicepreședinți*).

CUPRINS

Introducere

9

Capitolul 1: Prezentare generală

1. Cadrul de reglementare a activității	12
2. Activitatea de verificare	12
3. Entitățile supuse verificării	13
4. Sumele estimate	14
5. Principalele abateri constatate	16
6. Opiniile formulate	18
7. Certificarea conturilor	19
8. Monitorizarea implementării măsurilor dispuse prin decizii	19
9. Evaluarea sistemului de control intern	21
10. Sesizarea organelor de urmărire și cercetare penală	22
11. Avizarea proiectelor de acte normative	22
12. Activitatea Autorității de Audit	22

Capitolul 2: Audit al performanței

1. Auditul performanței privind utilizarea fondurilor alocate pentru achiziția de medicamente în cadrul programelor naționale de: oncologie, diabet zaharat, suplere a funcției renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică și de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever”	24
2. Auditul performanței implementării și utilizării sistemului informatic la Casa Națională de Asigurări de Sănătate și a schimbului de informații cu instituțiile din sistemul de sănătate în vederea creșterii eficienței utilizării fondurilor publice alocate	28
3. Auditul performanței privind implementarea, administrarea și gestionarea programului de identificare și înregistrare a animalelor și a utilizării bazei de date în acordarea subvențiilor și a altor forme de sprijin din partea statului” pentru perioada 2007 – 2010	34
4. Auditul performanței privind impactul activității de exploatare minieră asupra mediului înconjurător	42
5. Auditul performanței programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități	46
6. Auditul performanței privind utilizarea fondurilor publice destinate cheltuielilor de capital, în perioada 2006 - 2010 la Ministerul Sănătății	70
7. Auditul performanței privind utilizarea fondurilor aferente infrastructurii IT la ordonatorii principali de credite din administrația publică centrală	75
8. Auditul performanței sistemului public de pensii	83

Capitolul 3: Control

1. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului	94
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	94
Compania Națională "Aeroporturi București" SA	94
SC "Compania Națională de Transporturi Aeriene Române - Tarom" SA	95
Societatea Comercială de Transport cu Metroul București „Metrorex” SA	97
Regia Autonomă Registrul Auto Român	99
Compania Națională Administrația Porturilor Dunării Maritime SA Galați	99
Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” Constanța SA	101
SN Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța SA	103
SN Aeroportul Internațional "Traian Vuia" SA Timișoara	104
SC Electrificare CFR SA	106
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	107
Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare - INCDF - "ISPIF" București	107
Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri	112
Compania Națională de Transport a Energiei Electrice Transelectrica SA București	112
Societatea Comercială de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale "Hidroelectrica"	116
Regia Autonomă pentru Activități Nucleare	119
SC Conversmin SA București	121
Agenția Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive	123
Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale	125
Societatea Comercială de Tratament Balnear și Recuperare a Capacității de Muncă - TBRCM SA București	125
Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii Alexandru Darabont	127
Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale	130

SC Romfilatelia SA	130
Muzeul National Filatelic	131
CN Poșta Română SA	133
Ministerul Finanțelor Publice	139
Compania Națională „Loteria Română” SA	139
Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului	145
Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Turism	145
Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă	146
Societăți bancare	148
CEC Bank SA	148
Alte entități	153
RA Imprimeria BNR	153
RA Monetăria Statului	154
RA Monitorul Oficial	157
Serviciul de Telecomunicații Speciale	157
Unități administrativ-teritoriale	158
2. Controlul modului de administrare, întreținere și utilizare a infrastructurii feroviare publice și private	160
Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA	160
3. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a suprafețelor de teren agricol și cu destinație agricolă, inclusiv a celor acoperite cu luciu de apă	165
Agenția Domeniilor Statului	165
4. Verificarea modului de îndeplinire de către părți a clauzelor cuprinse în contractul de privatizare	170
Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului	170
Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie	175
5. Respectarea prevederilor și a procedurilor legale în derularea fondurilor primite de la stat pentru susținerea mediului de afaceri românesc și a tranzacțiilor internaționale	180
SC EXIMBANK SA	180
6. Controlul privind verificarea modului de gestionare și utilizare a mijloacelor materiale și bănești precum și asigurarea integrității patrimoniului public și privat al statului	183
Entități în subordinea Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Administrației și Internelor	183
7. Controlul privind verificarea modului de utilizare a fondurilor bănești destinate achizițiilor publice de bunuri și servicii și efectuării cheltuielilor de capital	185
Entități în subordinea Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Administrației și Internelor	185
8. Controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat la entitățile beneficiare	187
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	187
Compania Națională de Căi Ferate CFR SA	187
Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA	188
Ministerul Mediului și Pădurilor	191
9. Controlul legalității contractării sau garantării, precum și a utilizării și a rambursării finanțărilor rambursabile de către entitățile administrativ-teritoriale	193
Primăria Municipiului București	193
10. Controlul respectării prevederilor legale privind formarea, evidențierea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetului de stat și bugetelor asigurărilor sociale	194
Agenția Națională de Administrare Fiscală	194
Entități din domeniul sănătății	216
11. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului statului, legalitatea determinării profitului, obligațiilor către stat și a situațiilor financiare pe anii 2009 și 2010	218
SC COMALEX SA Alexandria	218
12. Controlul utilizării fondurilor alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pentru acordarea de facilități de transport unor categorii sociale de beneficiari	219
Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” SA	219

Capitolul 4: Audit financiar

1. Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor componente ale bugetului general consolidat pe anul 2010	223
1.1. Auditul financiar asupra contului general de execuție a bugetului de stat	224
1.2. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat	245
1.3. Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor fondurilor speciale	252
1.3.1. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj	252

1.3.2. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	263
1.4. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului trezoreriei statului	274
1.5. Auditul financiar asupra contului general al datoriei publice a statului	275
1.6. Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor instituțiilor publice autonome	283
1.6.1. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare	283
1.6.2. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor	285
1.6.3. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private	288
2. Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor instituțiilor publice ale administrației publice centrale pe anul 2010	291
Ministerul Justiției	293
Consiliul Superior al Magistraturii	296
Ministerul Public	298
Ministerul Culturii și Patrimoniului Național	299
Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului	305
Academia Română	311
Institutul Cultural Român	314
Societatea Română de Radiodifuziune	315
Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale	317
Ministerul Finanțelor Publice	326
Ministerul Apărării Naționale	327
Ministerul Administrației și Internelor	329
Ministerul Afacerilor Externe	332
Secretariatul General al Guvernului	341
Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului	344
Ministerul Sănătății	347
Spitale publice și alte entități din domeniul sănătății	353
Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	357
Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor	361
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale	367
Ministerul Mediului și Pădurilor	372
Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului	376
Ministerul Economiei Comerțului și Mediului de Afaceri	379
Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei	385
Serviciul de Informații Externe	388
Serviciul Român de Informații	390
Serviciul de Telecomunicații Speciale	391
Consiliul Economic și Social	392
Autoritatea Electorală Permanentă	395
Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989	397
Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității	401
Agencia Națională de Integritate	403
Garda Națională de Mediu	404

Capitolul 5: Acțiuni de audit și control desfășurate la nivelul unităților administrativ - teritoriale

1. Prezentare generală	408
2. Observațiile Curții de Conturi rezultate din exercitarea atribuțiilor de audit și control	413
2.1. Rezultatele activităților specifice Curții de Conturi desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	413
2.2. Principalele constatări rezultate din acțiunile de audit și control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	417
2.3. Concluzii și recomandări	428

Capitolul 6: Audit public extern desfășurat de Autoritatea de Audit 434

Capitolul 7: Concluzii generale și recomandări 462

ANEXE

Anexa nr. 1: Situație privind numărul de entități verificate în anul 2011	467
Anexa nr. 2: Situație privind categoriile de acțiuni de verificare desfășurate în anul 2011	469
Anexa nr. 3: Situație privind cuantificarea abaterilor constatate ca urmare a acțiunilor de verificare desfășurate în anul 2011 și frecvența acestora	477

INTRODUCERE

Curtea de Conturi este instituția înființată în baza Constituției cu scopul de a efectua auditul gestiunii finanțelor publice ale României. Organizarea și funcționarea Curții de Conturi au fost aprobate prin Legea nr. 94/1992, republicată.

Într-un stat de drept, democratic și social, în cadrul democrației constituționale, conceptul de responsabilitate presupune obligația de a răspunde pentru actul de gestiune. Obligația de a răspunde pentru actul de gestiune presupune, la rândul ei, existența unei funcții solide de audit extern.

Curtea de Conturi este **auditorul extern al României**. Auditorul are rolul de a examina acțiunile persoanelor responsabile cu actul de gestiune informând contribuabilii despre felul în care autoritățile au utilizat fondurile publice.

Indiferent de modul de constituire și de destinația fondurilor, în calitate sa de auditor extern, Curtea de Conturi verifică dacă fondurile publice sunt corect contabilizate și dacă sunt cheltuite în conformitate cu reglementările aplicabile, precum și dacă se acordă atenția cuvenită obținerii unui raport optim între resurse și rezultate.

Activitatea de audit servește următoarelor obiective: utilizarea corectă și eficace a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, consolidarea bunei gestiuni financiare, executarea corespunzătoare a activităților administrative, precum și informarea autorităților publice și a publicului larg, prin întocmirea și furnizarea de rapoarte obiective. Rezultatele activității Curții de Conturi sunt utilizate de Parlament, precum și de entitățile verificate pentru îmbunătățirea gestiunii financiare a bugetului României. Activitatea Curții de Conturi trebuie să fie punct de reper în materie de execuție a bugetului pentru exercițiul bugetar precedent.

În pofida a ceea ce ar sugera numele său, Curtea de Conturi **nu** dispune de **competențe judiciare**.

Curtea de Conturi își desfășoară activitatea în mod autonom, și efectuează **trei** tipuri de **audit**: **audit financiar**, **audit al performanței** și **audit de conformitate** (control tematic). Acestea abordează următoarele probleme:

1. dacă în conturi sunt prezentate în mod fidel, sub toate aspectele semnificative și conform cadrului de raportare financiară aplicabil, situația financiară, rezultatele și fluxurile de numerar pentru exercițiul dat - **auditul financiar**;
2. dacă se asigură o bună gestiune financiară - **auditul performanței**, cu alte cuvinte:
 - a. **economicitate** - dacă fondurile alocate unei activități au fost utilizate cu economie;
 - b. **eficiență** - dacă rezultatele activității au fost obținute cu cel mai redus nivel de resurse alocate, și
 - c. **eficacitate** - dacă obiectivele stabilite au fost îndeplinite;
3. dacă operațiunile respectă, sub toate aspectele semnificative, cadrul juridic și cadrul de regularitate care le sunt aplicabile - **auditul de conformitate**.

În calitate de auditor extern al României, Curtea de Conturi contribuie la îmbunătățirea modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, furnizând Parlamentului și, respectiv, unităților administrativ-teritoriale rapoarte privind utilizarea și administrarea acestora, în conformitate cu principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Curtea de Conturi publică rezultatele activităților sale de audit în următoarele **tipuri de rapoarte**:

- **Raport public anual** care cuprinde: observațiile Curții de Conturi asupra conturilor de execuție a bugetelor supuse controlului său; concluziile degajate din controalele dispuse de Camera Deputaților sau de Senat sau efectuate la regii autonome, societăți comerciale cu capital integral sau majoritar de stat și la celelalte persoane juridice supuse controlului Curții; încălcările de lege constatate și măsurile de tragere la răspundere luate;
- **Rapoarte anuale referitoare la finanțele publice locale**, care se întocmesc pentru fiecare județ și pentru municipiul București și care se publică pe pagina de internet a Curții de Conturi;
- **Rapoarte pe domenii specifice**.

De asemenea, Curtea de Conturi este abilitată prin lege să **avizeze**:

- ☒ la cererea Senatului sau a Camerei Deputaților, proiectul bugetului de stat și proiectele de lege în domeniul finanțelor și al contabilității publice sau prin aplicarea cărora ar rezulta o diminuare a veniturilor sau o majorare a cheltuielilor aprobate prin legea bugetară;
- ☒ înființarea de către Guvern sau ministere a unor organe de specialitate în subordinea lor.

Începând cu anul 2009, Curtea de Conturi elaborează un **raport anual de activitate**.

Rezultatele activității Curții de Conturi trebuie să fie utilizate de către Parlament, Guvern, autoritățile și instituțiile publice ale administrației publice centrale și locale, în scopul îmbunătățirii gestiunii resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Curtea de Conturi **certifică** acuratețea și veridicitatea datelor din **conturile de execuție** auditate și în situația în care se constată regularitatea conturilor emite certificat de conformitate pe care-l comunică entității auditate. **Certificarea contului** verificat **nu constituie temei pentru exonerarea de răspundere juridică**. Pentru motive întemeiate, în termen de un an de la data la care s-a certificat contul auditat, procedura examinării contului poate fi redeschisă.

Mai multe informații cu privire la activitățile specifice ale Curții de Conturi consemnate în rapoartele sale speciale sunt disponibile în format electronic pe portalul Curții care poate fi accesat pe site-ul: www.curteadeconturi.ro

Prezentul Raport public se referă la exercițiul financiar al anului 2010.

Raportul anual pe care-l prezintă Curtea de Conturi Parlamentului stă la baza procedurii de aprobare prin lege a contului general anual de execuție a bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat și celelalte conturi anuale de execuție prevăzute de lege.

Raportul public pe anul 2010 a fost structurat pe capitole în care sunt prezentate rezultatele activităților de audit ale Curții de Conturi.

Capitolul

1

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

Prezentare Generală

Curtea de Conturi, în temeiul Constituției și a legii cadru de organizare și funcționare este singura instituție competentă să certifice acuratețea și veridicitatea datelor cuprinse în situațiile financiare, asigurându-se că:

- ▣ *modul de administrare a patrimoniului, precum și execuția bugetară sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare a instituțiilor/autorităților verificate;*
- ▣ *situațiile financiare ale instituțiilor/autorităților verificate sunt întocmite în conformitate cu cadrul legal de raportare financiară aplicabil în România și oferă o imagine fidelă a poziției și a performanței financiare.*

1. Cadrul de reglementare a activității

Activitățile de audit financiar, audit al performanței și audit de conformitate (control tematic) se realizează pe baza procedurilor de audit cuprinse în „Regulamentul de organizare și desfășurare a activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități” și în „Standardele de audit” proprii, elaborate în conformitate cu standardele de audit internaționale general acceptate și aprobate.

Pentru fondurile comunitare nerambursabile *Autoritatea de Audit* efectuează audit public extern conform procedurilor de lucru proprii.

2. Activitatea de verificare

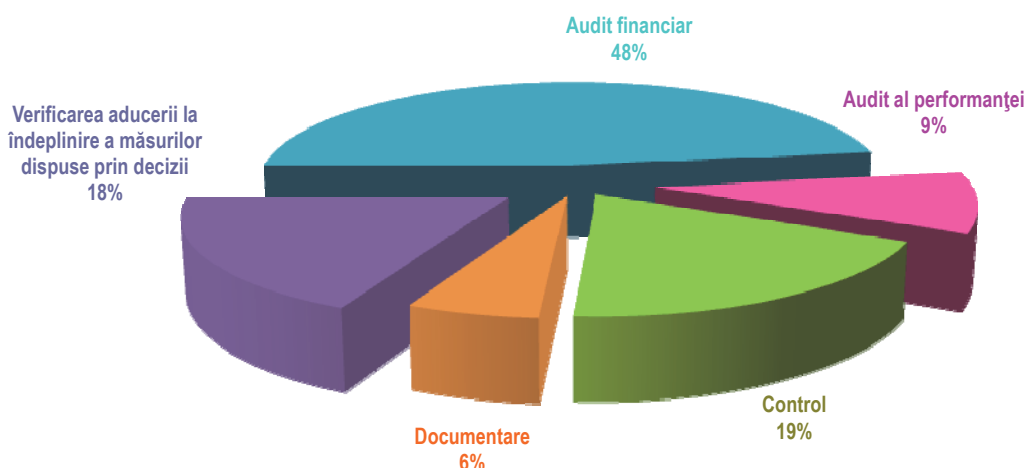
Potrivit Programului de activitate pe anul 2011, structurile centrale și teritoriale ale Curții de Conturi, au efectuat un număr total de 3.218 acțiuni, cuprinzând misiunile de audit financiar și audit al performanței, acțiunile de control, acțiuni de verificare a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii, precum și acțiuni de documentare.

Sintetic rezultatele activității desfășurate în anul 2011 de Curtea de Conturi se prezintă astfel:

Acțiuni de verificare, din acestea:	2.449
<i>misiuni de audit financiar:</i>	<i>1.534</i>
<i>misiuni de audit al performanței:</i>	<i>302</i>
<i>acțiuni de control:</i>	<i>613</i>
Acțiuni de verificare a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii:	585
Acțiuni de documentare:	184
Total acțiuni	3.218

Din datele de mai sus rezultă că misiunile de audit financiar reprezintă 48% din totalul acțiunilor efectuate în anul 2011, cele de audit al performanței 9%, iar acțiunile de control 19%.

Graficul acțiunilor realizate

Pentru stabilirea și introducerea în programul de activitate pe anul 2012 a unor acțiuni de verificare au fost efectuate un număr de 184 acțiuni de documentare, la tot atâtea entități, acțiuni care au necesitat atât resurse umane cât și fond de timp pentru realizarea acestor documentări.

De asemenea, pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin Curții de Conturi conform legii, pe parcursul anului 2011 a fost efectuat un număr de 585 acțiuni de verificare a modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii.

3. Entitățile supuse verificării

În anul 2011 Curtea de Conturi și-a exercitat funcția de verificare la un număr de 2.751 entități.

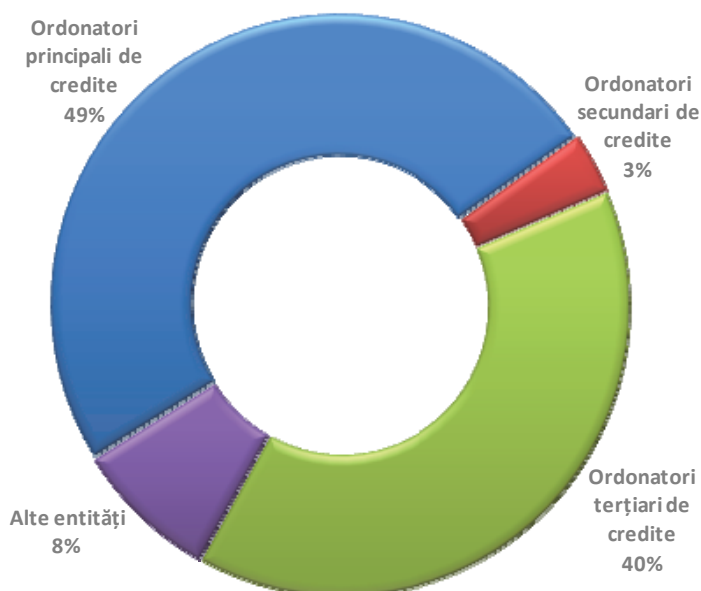
Trebuie precizat că la unele entități, pe lângă efectuarea misiunii de audit financiar s-au desfășurat atât misiuni de audit al performanței, control tematic, acțiuni de verificare a ducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii cât și acțiuni de documentare, astfel că aceeași entitate a fost supusă, în anul 2011 la două sau chiar mai multe verificări.

Acțiunile desfășurate, pe entități, realizate în anul 2011 de Curtea de Conturi asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public în exercițiul financiar al anului 2010, se prezintă astfel:

Total entități în sfera de competență	11.281
Ordonatori principali de credite	3.295
Ordonatori secundari de credite	222
Ordonatori terțieri de credite	6.182
Alte entități	1.582
Total entități verificate	2.751
Ordonatori principali de credite	1.352
Ordonatori secundari de credite	92
Ordonatori terțieri de credite	1.086
Alte entități	221
% entități verificate	24,4

Din totalul de 11.281 de entități publice care intră în sfera de competență a Curții de Conturi, în anul 2011, au fost verificate 24,4%.

Graficul entităților supuse acțiunilor de verificare

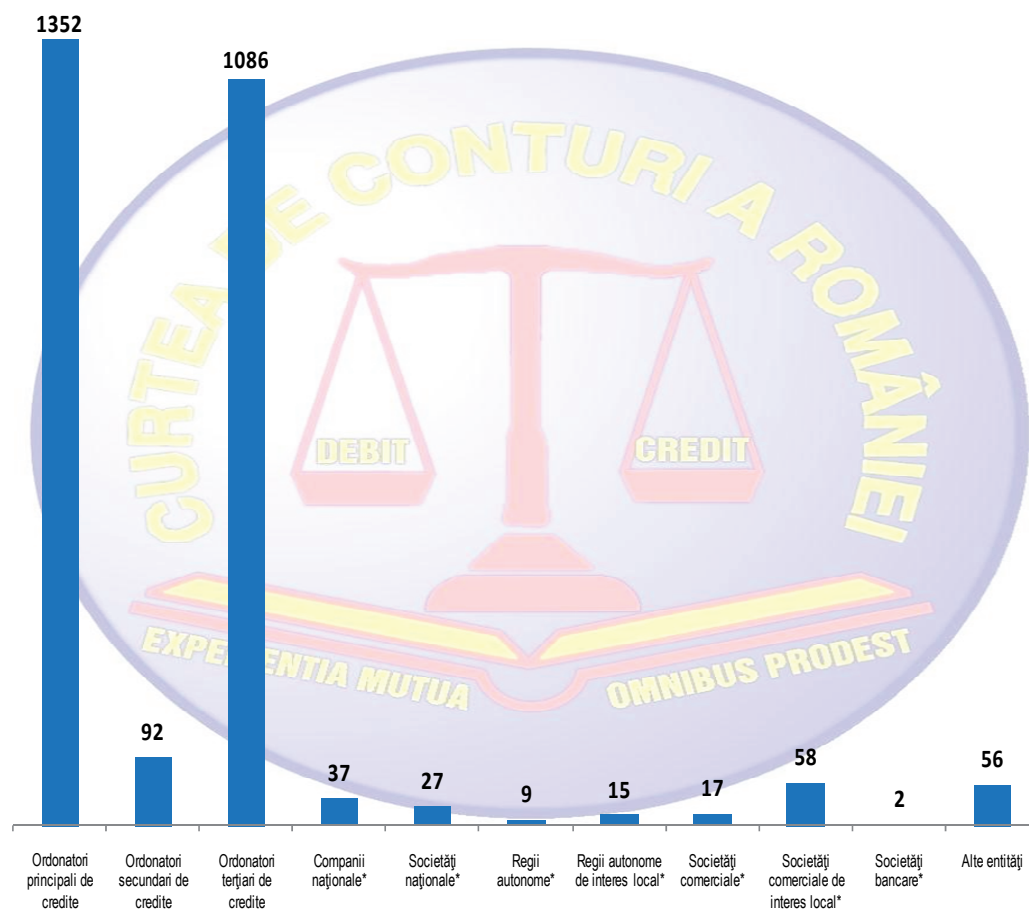

Verificările efectuate în anul 2011 s-au efectuat cu preponderență la ordonatorii principali de credite, care au reprezentat 49% din totalul entităților supuse verificării și la ordonatorii terțieri de credite care au reprezentat 40% din total.

În anul 2011, a fost verificat un număr de 2.751 entități, din care 1.599 ale administrației publice locale, iar din acestea 1.271 entități fac parte din categoria ordonatorilor principali de credite.

Cele 1.086 entități verificate care fac parte din categoria ordonatorilor terțiari de credite, ca apartenență, reprezintă configurația inversă a ordonatorilor principali de credite, respectiv 836 aparțin administrației publice centrale, iar 250 aparțin administrației publice locale.

Graficul categoriilor de entități supuse verificărilor

* Inklusiv sucursalele și filialele acestora, după caz.

Din datele prezentate mai sus pe categorii de entități verificările efectuate s-au desfășurat la 1.352 ordonatori principali de credite, 1.086 ordonatori terțiari de credite, 92 ordonatori secundari de credite, 75 societăți comerciale, inclusiv cele de interes local, 37 companii naționale, 27 societăți naționale, 24 regii autonome, inclusiv cele de interes local, 2 societăți bancare, precum și 56 alte entități.

4. Sumele estimate

Misiunile de audit și acțiunile de control efectuate de Curtea de Conturi în anul 2011 la cele 2.751 entități au identificat cazuri de nerespectare a reglementărilor legale, constatându-se abateri și nereguli care au condus la neîncasarea unor venituri bugetare sau la producerea unor prejudicii.

Explicații	u.m.	Evaluarea abaterilor constatate		
		Suma estimată	Accesorii	Total
Venituri suplimentare	mil. lei	1.779,43	632,37	2.411,80
	mil. euro*	422,68	150,21	572,89
Prejudicii	mil. lei	736,89	19,13	756,02
	mil. euro*	175,04	4,54	179,58
TOTAL	mil. lei	2.516,32	651,50	3.167,82
	mil. euro*	597,72	154,75	752,47

* A fost utilizat cursul mediu de schimb leu/euro pe anul 2010 de 4,2099.

Sursa: Banca Națională a României.

Conform metodologiei proprii când se constată, cu ocazia verificărilor efectuate, nereguli și abateri de la legislația care reglementează înființarea, organizarea, funcționarea și atribuțiile entității verificate, reprezentanții Curții de Conturi evaluează din punct de vedere financiar-contabil abaterile constatate care sunt

aduse la cunoștință conducătorilor entităților verificate și sunt consemnate în actele care se întocmesc la finalul misiunilor de verificare, iar în deciziile care se emit se dispun stabilirea întinderii prejudiciului, luarea măsurilor pentru recuperarea acestuia și intrarea în legalitate.

Au fost, de asemenea, constatate nereguli financiar-contabile care au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a entităților verificate, după cum urmează:

Explicații	u.m.	Total estimat
Abateri cu caracter financiar-contabil	mil. lei	38.488,45
	mil. euro*	9.142,37

* A fost utilizat cursul mediu de schimb leu/euro pe anul 2010 de 4,2099.

Sursa: Banca Națională a României.

Dintre abaterile cu caracter financiar-contabil, cele care dețin ponderea cea mai mare ca număr de cazuri sunt cele care se referă la legalitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțurilor contabile, secondate de cele privind încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale.

Graficul sumelor rezultate din evaluarea abaterilor care au generat venituri suplimentare și producerea de prejudicii

Din datele prezentate mai sus, rezultă că din evaluarea estimativă a abaterilor constatate de Curtea de Conturi ca urmare a acțiunilor desfășurate asupra bugetele publice se vor încasa 3,2 miliarde lei, din care 2,4 miliarde lei (76%) din neregulile care au condus la neîncasarea și neînregistrarea unor venituri bugetare și 0,8 miliarde lei (24%) din neregulile care au condus la producerea unor prejudicii. Pe tipuri de acțiuni de verificare, valoarea abaterilor constatate prin care s-au identificat venituri suplimentare, respectiv care au determinat producerea de prejudicii se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Explicații	Audit financiar	Auditul performanței	Control	TOTAL
1.	Venituri suplimentare	492,48	249,50	1.669,82	2.411,80
2.	Prejudicii	464,40	59,35	232,27	756,02
	TOTAL	956,88	308,85	1.902,09	3.167,82

Cu ocazia verificărilor efectuate au fost identificate nereguli financiar-contabile și alte abateri care nu au determinat producerea de prejudicii dar care au afectat corectitudinea situațiilor financiare. Pe tipuri de acțiuni de verificare se prezintă astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Explicații	Audit financiar	Auditul performanței	Control	TOTAL
1.	Abateri financiar-contabile	24.813,28	939,11	12.736,06	38.488,45

5. Principalele abateri constatate

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate cu ocazia verificărilor efectuate au condus la identificarea de venituri neurmărite și neîncasate, la producerea de prejudicii și au afectat realitatea și acuratețea situațiilor financiare. Principalele categorii de abateri constatate care au generat venituri suplimentare sunt prezentate în tabelul următor:

- milioane lei -

Nr. crt.	Categorii de abateri	Număr cazuri	%	Estimări	%
I.	Venituri suplimentare	3.530	100	2.411,80	100
1	Nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	2.708	77	1.931,61	80
2	Neîndeplinirea obligațiilor fiscale către bugetele publice	518	15	165,49	7
3	Abateri privind activitatea de control fiscal și control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	91	3	195,98	8
4	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	68	2	16,64	1
5	Constatări privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	63	2	58,40	2
6	Alte abateri constatate	82	2	43,68	2

Cele mai frecvente cazuri (2.708), a căror valoare a fost estimată la 1.932 milioane lei, sunt reprezentate de nerespectarea prevederilor legislației fiscale referitoare la stabilirea, evidențierea și încasarea veniturilor bugetare și sunt urmate de cele referitoare la neîndeplinirea obligațiilor fiscale către bugetele publice, constatate într-un număr de 518 cazuri, estimate la 165 milioane lei. Abaterile privind activitatea de control fiscal și financiar exercitată de Ministerul Finanțelor Publice, deși au fost constatate într-un număr relativ mic de cazuri (91), au fost estimate la 196 milioane lei.

Tot cu ocazia verificărilor efectuate de Curtea de Conturi s-au constatat și abateri de la legalitate și regularitate, care au generat producerea de prejudicii, evaluate la 756 milioane lei, astfel:

- milioane lei -

Nr. crt.	Categorii de abateri	Număr cazuri	%	Estimări	%
II.	Prejudicii	5.095	100	756,02	100
1	Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	4.584	90	490,48	65
2	Utilizarea nelegală a fondurilor acordate de la buget	150	3	69,12	9
3	Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publică	94	2	10,57	1
4	Nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	65	1	82,74	11
5	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	63	1	68,51	9
6	Alte abateri constatate	139	3	34,60	5
TOTAL (Venituri suplimentare + Prejudicii)		8.625	-	3.167,82	-

Dintre acestea, cele mai frecvente sunt cele care se referă la:

- nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor (4.584 de cazuri), estimate la 490 milioane lei;
- utilizarea nelegală a fondurilor acordate de la buget (150 de cazuri), estimate la 69 milioane lei;
- nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare (65 de cazuri), estimate la 83 milioane lei.

Cu ocazia verificărilor efectuate s-au constatat și abateri de la legalitate și regularitate, care nu au generat producerea de prejudicii, dar care au afectat acuratețea situațiilor financiare, cu suma de 38.488,45 milioane lei, cele mai semnificative fiind:

- milioane lei -

Nr. crt.	Categorii de abateri	Număr cazuri	%	Estimări	%
1	Constatări privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	2.861	26	10.455,37	27
2	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	2.069	19	18.141,39	47
3	Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	1.599	15	15,22	0
4	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 și 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	910	8	1.732,65	5
5	Nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	868	8	4.875,17	13
6	Alte abateri constatate	2.700	24	3.268,65	8
TOTAL		11.007	100	38.488,45	100

Categoriile de abateri de la reglementările legale constatate de Curtea de Conturi și numărul total de cazuri identificate sunt prezentate în tabelul următor:

*Numărul total al
cazurilor de abateri
constatate*

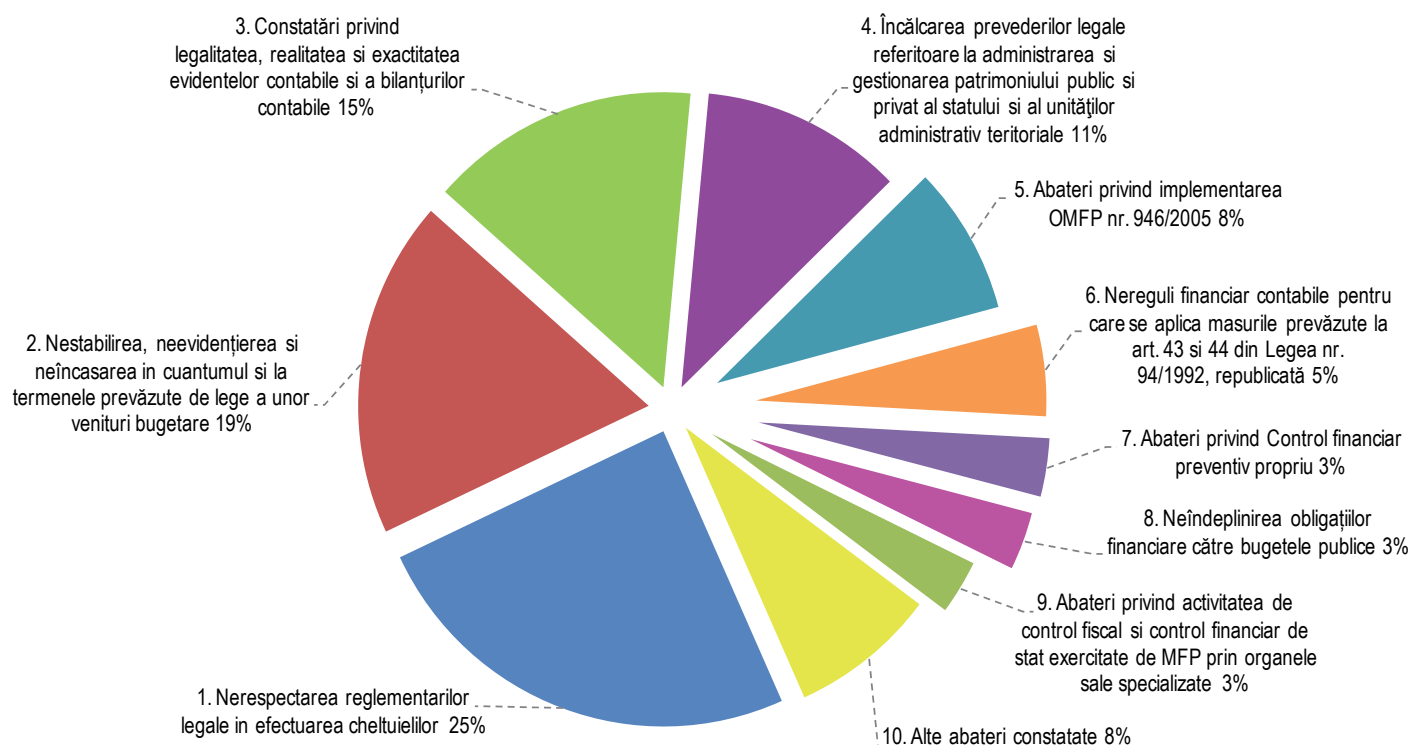
Nr. crt.	Categorii de abateri	Număr cazuri	%
1	Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	4.838	25
2	Nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	3.641	19
3	Constatări privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	2.939	15
4	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	2.200	11
5	Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	1.599	8
6	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 și 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	984	5
7	Abateri privind Control financiar preventiv propriu	626	3
8	Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	625	3
9	Abateri privind activitatea de control fiscal și control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	583	3
10	Alte abateri constatate	1.597	8
TOTAL		19.632	100

Urmare verificărilor efectuate la cele 2.751 entități, Curtea de Conturi a descoperit **19.632 cazuri** de nerespectare a legalității și regularității operațiunilor care au afectata corectitudinea constituirii, administrării și utilizării resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Pentru facilitarea înțelegerii datelor și informațiilor din tabelele de mai sus, trebuie precizat faptul că același tip de abatere, în funcție de context și circumstanțe, poate produce prejudicii, poate genera venituri suplimentare sau poate reprezenta doar o eroare/abatere financiar-contabilă fără impact financiar asupra veniturilor sau cheltuielilor bugetare.

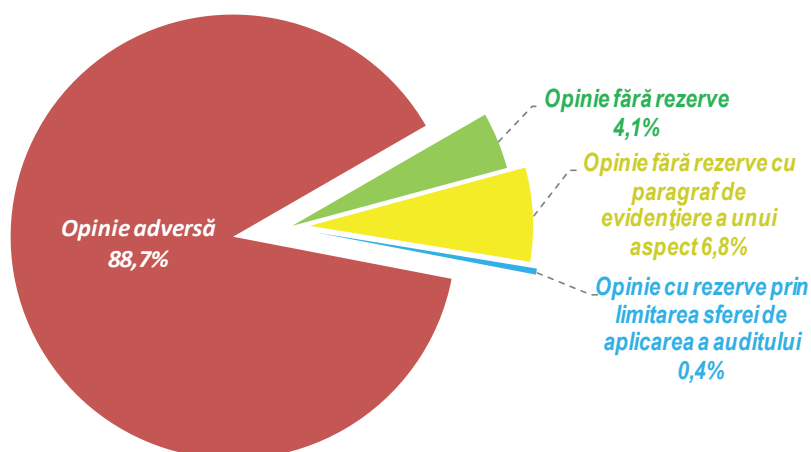
Graficul abaterilor constatate

Din datele de mai sus rezultă că cele mai frecvente abateri constatate au fost cele referitoare la nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor, respectiv 4.838 cazuri (25%), urmate de 3.641 cazuri de nestabilire, neevidențiere și neîncasare în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare (19%) și 2.939 cazuri de abateri privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțurilor contabile, respectiv 15%.

6. Opiniile exprimate

Opinia de audit se exprimă la încheierea misiunilor de audit financiar asupra conturilor de execuția anuală a bugetelor auditate, după ce auditorii publici externi prezintă în rapoartele de audit constatările și concluziile, formulează recomandări cu privire la măsurile ce urmează a fi luate de conducerea entităților verificate. În urma realizării misiunilor de audit financiar opiniile de audit exprimate se prezintă grafic astfel:

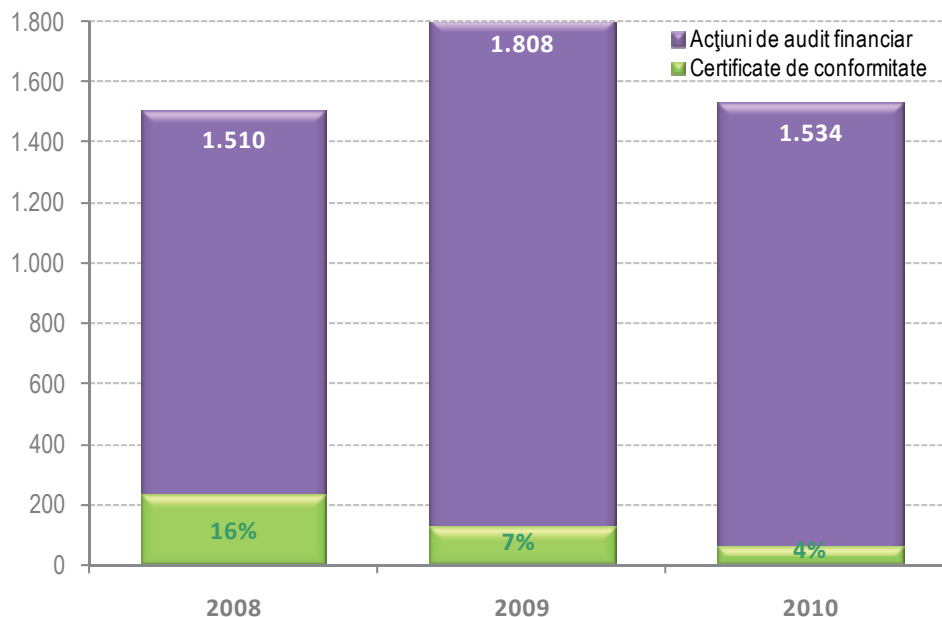

Din totalul opiniilor exprimate ponderea cea mai mare este deținută de **Opiniile adverse**, respectiv **88,7%**, urmate de **Opiniile fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect** **6,8%**, **Opiniile fără rezerve** **4,1%** și **Opinii cu rezerve prin limitarea sferei de aplicare a auditului** **0,4%**.

7. Certificarea conturilor

Gradul de certificare a conturilor de execuție bugetară pe ultimii 3 ani

În urma realizării celor 1.534 misiuni de audit financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor entităților publice pe anul 2010 s-au emis **63 certificate de conformitate**, ceea ce demonstrează că s-a constatat regularitatea conturilor la un număr foarte mic de entități auditate, respectiv doar 4% din totalul acestora.

Procentul de certificate de conformitate acordate în ultimii trei ani a avut o tendință de descreștere, de la 16% în 2008, la 7% în 2009 și la 4% în anul 2010, iar ca număr de Certificate de conformitate s-au acordat 235 în 2008, 126 în 2009 și doar 63 în 2010, ceea ce evidențiază, creșterea exigențelor auditorilor publici externi ai Curții de Conturi în exercitarea actului de auditare a conturilor de execuție bugetară, pe de o parte și amploarea crescută a neregulilor constatate, pe de altă parte.

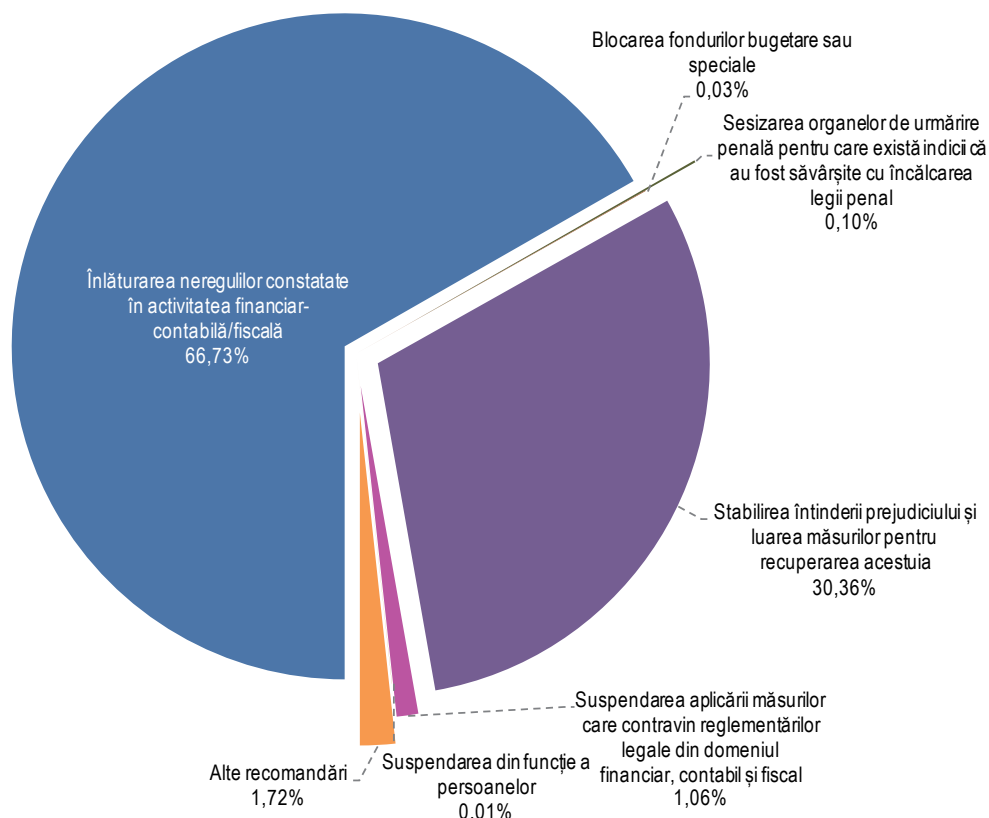
8. Monitorizarea implementării măsurilor dispuse prin decizii

Curtea de Conturi are rolul să promoveze responsabilitatea și corectitudinea în gestionarea performantă a fondurilor publice.

În acest context, monitorizarea implementării măsurilor dispuse prin decizii constituie un instrument de măsurare a impactului activității asupra calității administrării fondurilor publice.

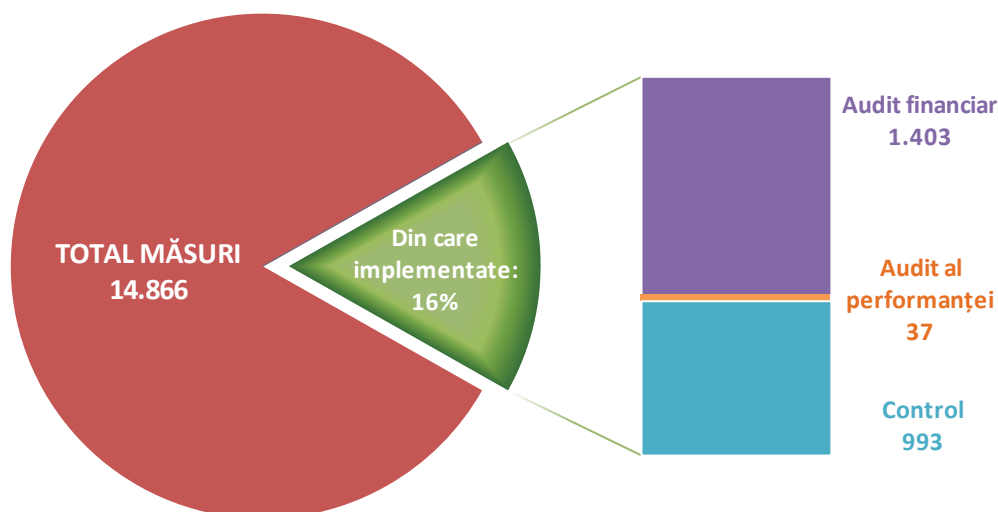
În anul 2011 au fost dispuse: 9.920 măsuri pentru înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă sau fiscală (**66,73%**), 4.514 măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului și luarea măsurilor pentru recuperarea acestuia (**30,36%**), 157 cazuri de suspendare a aplicării măsurilor care contravin reglementărilor legale din domeniul financiar, contabil și fiscal (**1,06%**), 15 cazuri de sesizare a organelor de urmărire penală ca urmare a constatării existenței unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale (**0,10%**), 4 cazuri de blocare a fondurilor bugetare sau speciale, atunci când s-a constatat utilizarea nelegală ori ineficientă a acestora (**0,03%**), un caz de suspendare din funcție până la soluționarea definitivă a cauzelor în care a fost implicată persoana acuzată de săvârșirea de fapte cauzatoare de prejudicii importante, (**0,01%**) și 255 de alte cazuri (**1,72%**).

**Graficul
tipurilor
de măsuri
și structura
acestora**

Numărul total de măsuri dispuse este de 14.866, din care 11.254 ca urmare a misiunilor de audit financiar, 291 în urma misiunilor de audit al performanței și 3.321 pentru acțiunile de control (audit de conformitate). Din totalul de măsuri dispuse **2.433 au fost implementate (16%)**, din care: 1.403 în cazul auditului financiar, 37 în cazul auditului performanței și 993 în cazul controlului.

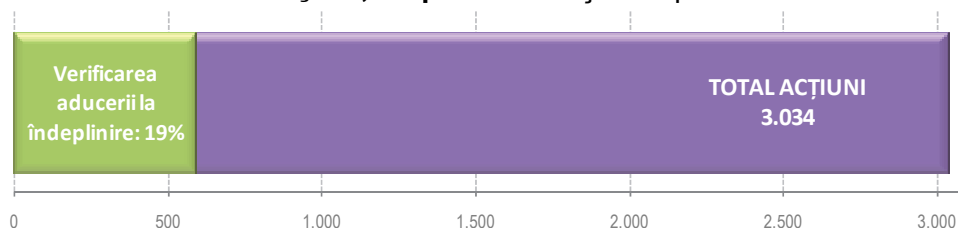
**Graficul
măsurilor
implementate
din măsurile
dispuse**

Procentul relativ mic (16%) de măsuri implementate, este dat de decalajul de timp între dispunerea unei măsuri prin decizie și implementarea acesteia, decalaj determinat în cele mai multe cazuri de parcurgerea etapelor procedurale de valorificare a constatărilor din actele întocmite de Curtea de Conturi (termenul stabilit pentru implementare, procedura contestării și soluționării contestației etc.).

Acțiunile de verificare a modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizii

Din numărul total de 3.034 acțiuni de verificare desfășurate în anul 2011, acțiunile de verificare a modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie au fost în număr de **585 acțiuni, respectiv 19%** și sunt prezentate astfel:

Măsurile dispuse sunt cele stabilite prin legea cadru de organizare și funcționare a Curții de Conturi, iar procedurile de aplicare a acestora sunt reglementate în Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități.

9. Evaluarea sistemului de control intern

Evaluarea activității de control financiar propriu și de audit intern a persoanelor juridice care intră în competența de verificare a Curții de Conturi este prevăzută la art. 42 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 94/1992, republicată.

Acest lucru presupune ca auditorii publici externi să evalueze modul în care au fost respectate cerințele exprese ale Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern cuprinzând standardele de management/ control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial cu modificările și completările ulterioare.

La Conferința găzduită în luna septembrie 2009 la Bruxelles, ce a avut ca temă *Controlul Financiar Public Intern (CFPI)*, Comisia Europeană a subliniat faptul că după aderare, multe dintre cele 12 țări noi membre ale UE, respectiv Unitățile Centrale de Armonizare, nu au mai continuat dezvoltarea CFPI.

De aceea, CE a recomandat ca instituțiile supreme de audit din aceste țări să intervină prompt prin evaluarea stadiului de implementare a CFPI în propriile țări și să impulsioneze totodată, prin recomandările lor, dezvoltarea continuă și cu o mai mare operativitate a acestuia.

În spiritul recomandării Comisiei Europene, Curtea de Conturi, prin Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, a stabilit obligația auditorilor publici externi ca, în urma evaluării sistemului de control intern al entităților verificate, să concluzioneze asupra calității sistemului de control în ansamblul său, și să se evalueze dacă acesta a fost proiectat și funcționează conform cerințelor legale.

Astfel, cu ocazia efectuării acțiunilor de verificare desfășurate, un obiectiv avut în vedere a fost evaluarea sistemelor de control și audit intern, ca instrumente ale conducerii, utilizate pentru a furniza o asigurare rezonabilă că obiectivele managementului sunt îndeplinite în mod economic, eficient și eficace și cu respectarea reglementărilor legale în domeniu.

Pe baza datelor, informațiilor și a probelor de audit obținute, în multe dintre instituții, echipele de audit/control au concluzionat că nu se pot baza pe sistemele de control și audit intern și drept urmare riscurile de control au fost evaluate ca fiind medii sau ridicate, fapt ce a condus la majorarea dimensiunilor eșantioanelor, a numărului tranzacțiilor ce urmau a fi testate în etapa de execuție a activității de audit.

Cazurile de abateri în funcție de context și circumstanțe, care au putut produce prejudicii, genera venituri suplimentare sau au putut reprezenta doar o eroare/abatere financiar-contabilă fără impact financiar asupra veniturilor sau cheltuielilor bugetare au fost consecința neorganizării și neimplementării sistemelor de control intern, inclusiv a auditului intern.

10. Sesizarea organelor de urmărire și cercetare penală

În baza prevederilor Legii nr. 94/1992, republicată și ale Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, Curtea de Conturi, prin Departamentul Juridic:

 a sesizat organele de urmărire și cercetare penală în **15 cazuri**, care privesc, în principal, faptele care prezintă indicii de săvârșire a infracțiunilor de abuz în serviciu, neglijență în serviciu, fals, fals intelectual și uz de fals.

11. Avizarea proiectelor de acte normative

Conform art. 41 lit. b) din Legea nr. 94/1992, republicată, Curtea de Conturi avizează înființarea de către Guvern sau ministere a unor organe de specialitate în subordinea lor.

Potrivit acestora competențe atribuite prin lege, în anul 2011, Curtea de Conturi a analizat proiecte de acte normative privind înființarea de către unele ministere a unor organisme de specialitate în subordinea lor și a emis următoarele avize:

Avize

- ☒ **aviz favorabil** pentru proiectul de ordonanță a Guvernului privind înființarea Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier;
- ☒ **aviz favorabil** pentru proiectul de hotărâre a Guvernului privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1239/1996 privind înființarea, organizarea și funcționarea Federației Sportului Școlar și Universitar, în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- ☒ **aviz favorabil, cu observații**, pentru proiectul de hotărâre a Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 76/2005 privind înființarea Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, cu modificările și completările ulterioare și a Hotărârii Guvernului nr. 536/2011 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Punct de vedere

- ☐ **punct de vedere favorabil**, cu observații, la proiectul de ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 30/1991 privind organizarea și funcționarea controlului financiar și a Gărzii Financiare, cu modificările și completările ulterioare, precum și a altor acte normative incidente în vederea realizării unor corelări.

12. Activitatea Autorității de Audit

În vederea îndeplinirii obligațiilor în domeniul auditului extern, ce revin României în calitate de stat membru al Uniunii Europene, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a efectuat misiuni de audit asupra fondurilor externe nerambursabile primite de la bugetul UE.

Deficiențele constatate ca urmare a verificărilor efectuate sunt prezentate la capitolul privind auditul public extern desfășurat de Autoritatea de Audit, respectiv Capitolul 6.

Capitolul

2

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

Auditul Performanței

Conform legii de organizare și funcționare, Curtea de Conturi efectuează auditul performanței utilizării resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, efectuând o evaluare independentă asupra economicității, eficienței și eficacității cu care o entitate publică, un program, un proiect, un proces sau o activitate utilizează resursele publice alocate pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite. Curtea de Conturi a desfășurat următoarele misiuni de audit al performanței:

1. Auditul performanței privind utilizarea fondurilor alocate pentru achiziția de medicamente în cadrul Programului Național de Oncologie, Programului Național de Diabet Zaharat, Programului Național de Supleere a Funcției Renale la Bolnavii cu Insuficiență Renală Cronică și Programului Național de Diagnostic și Tratament pentru Boli Rare și Sepsis Sever”

Scurtă prezentare

Auditul de performanță privind utilizarea fondurilor alocate pentru achiziția de medicamente în cadrul Programelor Naționale de: Oncologie, de Diabet Zaharat, de Supleere a Funcției Renale la Bolnavii cu Insuficiență Renală Cronică și de Diagnostic și Tratament pentru Boli Rare și Sepsis Sever” s-a desfășurat la:

- ♦ Casa Națională de Asigurări de Sănătate;
- ♦ Casele de Asigurări de Sănătate Județene: Brașov, Iași, Mureș, Timiș;
- ♦ Spitalele Clinice Județene din Bihor, Brașov, Cluj, Iași, Mureș, Sibiu.

Pentru cele patru Programe naționale de sănătate auditate de Curtea de Conturi în anul 2010, CNAS a utilizat suma de 1.674.065 mii lei, respectiv 82,4% din sumele alocate derulării tuturor celor 11 Programe naționale de sănătate, astfel:

⇒ programul național de oncologie	689.945 mii lei
⇒ programul național de diabet zaharat	379.065 mii lei
⇒ programul național de supleere a funcției renale la bolnavii cu insuficiență renală cronică	582.725 mii lei
⇒ programul național de diagnostic și tratament pentru boli rare și sepsis sever	22.330 mii lei

Finanțarea celor 4 Programe naționale de sănătate derulate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate s-a realizat astfel:

- din contribuții la Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, cu suma de 893.431 mii lei;
- din transferuri de la bugetul de stat și din veniturile proprii, prin bugetul Ministerului Sănătății, către bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, cu suma de 780.634 mii lei.

Auditul performanței s-a desfășurat la sediile instituțiilor și unităților sanitare, urmărindu-se următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

La structurile teritoriale ♦ stabilirea cheltuielilor cu medicamentele prevăzute în bugetul anului 2010 și încheierea contractelor pentru achiziția de medicamente nu au fost fundamentate pe baza indicatorilor prevăzuți de lege, respectiv costul mediu/bolnav tratat/an, numărul de bolnavi tratați, stocurile de medicamente și materiale sanitare specifice, gradul de utilizare a fondurilor puse la dispoziție, astfel că disponibilul din cont rămas neutilizat este în sumă de 1.600 mii lei la Spitalul Clinic Județean Mureș.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Cu privire la reflectarea reală a operațiunilor financiar-contabile în bilanțul contabil și contul anual de execuție bugetară

Constatări

La structurile teritoriale

- ▶ situațiile financiare nu reflectă realitatea, cu suma de 1.220 mii lei, deoarece:
 - nu au fost înregistrate angajamente legale sau au fost angajate cheltuieli mai mari decât limita creditelor legal aprobate;
 - nu au fost raportate consumurile reale de medicamente;
 - nu a fost constituită garanția de bună execuție pentru contractele de furnizare de medicamente aferente programelor naționale de sănătate;
 - alte abateri privind înregistrările în contabilitate.

Astfel de abateri au fost consemnate la *Spitalul Clinic Județean Urgență Cluj și Spitalele Clinice Județene Mureș, Brașov*.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La CNAS

- ▶ nu a fost asigurat controlul realizării indicatorilor de eficiență în cadrul Programelor Naționale de Sănătate și nu au fost impuse măsuri care să conducă la încadrarea cheltuielilor/bolnav/an în nivelul aprobat prin Ordinul comun al Ministerului Sănătății și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 264/407/2010, astfel:
 - în cadrul *Programului Național de Oncologie*, costul mediu/bolnav tratat/an realizat la nivel național a fost de 10.748,38 lei, cu 32,48% mai mare decât nivelul maxim de 8.113,46 lei, stabilit și aprobat prin Ordinul nr. 264/407/2010;
 - în cadrul *Programului Național de Diabet*, costul mediu/bolnav tratat cu insulină/an realizat la nivel național a fost de 1.518,98 lei, cu 32%, mai mare decât nivelul maxim de 1.150 lei, stabilit și aprobat prin Ordinul nr. 264/407/2010. Costul mediu/bolnav tratat cu ADO/an realizat la nivel național a fost de 414,15 lei, cu 41,6%, mai mare decât nivelul aprobat de 292,37 lei, iar costul mediu/bolnav tratat cu ADO + insulină/an realizat la nivel național a fost de 2.290,37 lei, cu 91%, mai mare decât nivelul aprobat de 1.195,16 lei;
- ▶ modul de organizare și funcționare a sistemului de control asupra implementării și derulării programelor naționale de sănătate nu asigură identificarea eventualelor disfuncționalități în ceea ce privește derularea programelor naționale de sănătate și utilizarea cu economicitate, eficacitate și eficiență a fondurilor alocate cu această destinație;
- ▶ nu au fost luate măsuri care să asigure existența unui personal suficient și cu pregătire profesională corespunzătoare care să îndeplinească atribuțiile de urmărire și control al utilizării fondurilor alocate pentru derularea programelor naționale de sănătate, precum și să realizeze analiza și monitorizarea derulării programelor naționale de sănătate prin indicatorii fizici și de eficiență.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege

Constatări

La structurile teritoriale

- ▶ nu au fost constituite venituri proprii în sumă de 114 mii lei rezultate din studii clinice care se efectuau contracost, asupra bolnavilor tratați în cadrul *Programelor Naționale de Oncologie și de Diabet Zaharat*, spitalizați în secțiile unității sanitare (*Spitalul Clinic Județean Oradea*).

Cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite.

Constatări

La CNAS

- ◆ nu a fost urmărit și controlat modul de utilizare de către casele de asigurări de sănătate județene a fondurilor alocate pentru derularea programelor naționale de sănătate, identificându-se decontarea de către acestea a unor medicamente în valoare estimată de 3.788 mii lei, eliberate în baza unor rețete întocmite de către medicii prescriptori persoanelor care și-au pierdut calitatea de asigurat (decedate).

Cu privire la respectarea de către entitate a principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale

Constatări

La CNAS

- ◆ CNAS nu a urmărit și controlat modul de utilizare a fondurilor alocate unităților sanitare de către casele de asigurări de sănătate județene pentru derularea programelor naționale de sănătate, astfel că la unitățile sanitare aprovizionarea cu medicamente necesare în cadrul programelor naționale de sănătate s-a făcut fără a se ține seama de cantitatea de medicamente existente în stoc la începutul anului și de consumul mediu lunar, iar în perioada 2009 – 2010, termenul de valabilitate al unor medicamente, în sumă de 201 mii lei, a expirat;
- ◆ CNAS nu a organizat, la nivel național, proceduri de achiziție publică (licitație deschisă), ceea ce a condus la utilizarea fără economicitate a fondurilor publice necesare derulării *Programului Național de Oncologie și Programului Național de Diabet*, cât și la crearea unor condiții de inechitate în repartizarea și utilizarea fondurilor la nivel teritorial. Economii estimate care s-ar fi realizat pentru achiziționarea a numai 3 medicamente, la prețul mediu realizat de unitățile sanitare, în cazul aplicării procedurii de achiziție publică (licitație deschisă) ar fi fost în sumă de minimum 6.825 mii lei (Medicamentul Lantus R optiset, Medicamentul Humulin R, Medicamentul Avastin 25 mg/ml);
- ◆ modificarea succesivă, de către Ministerul Sănătății, a listelor cuprinzând denumirile comune internaționale, cât și denumirile comerciale ale medicamentelor, în sensul creșterii numărului de medicamente incluse în aceste liste, a condus la obligația Casei Naționale de Asigurări de Sănătate de a deconta mai multe medicamente, fără ca pentru acestea să se asigure surse de finanțare suplimentară;
- ◆ prescrierea medicamentelor pe denumiri comune internaționale și eliberarea acestora prin farmaciile cu circuit deschis, nu asigură din partea Casei Naționale de Asigurări de Sănătate un control eficient al cantității de medicamente prescrise și decontate. S-a constatat că pentru medicamentele eliberate în cadrul programelor naționale de sănătate, nu există prevedere legală care să oblige farmaciile să elibereze medicamentul cel mai ieftin din cadrul aceleiași denumiri comune internaționale. Întrucât Casa Națională de Asigurări de Sănătate decontează prețul integral al medicamentelor în cadrul programelor naționale de sănătate, farmaciile cu circuit deschis sunt chiar interesate, pentru a-și spori veniturile, să elibereze medicamentele cele mai scumpe;
- ◆ neaprobarea, de către Ministerul Sănătății, a listei denumirilor comerciale și a prețurilor de decontare pentru medicamente derivate din sânge și plasmă umană, aferente denumirilor comune internaționale, în perioada 08.04.2009 – 10.03.2010 a condus la decontarea de către casele de asigurări de sănătate județene a medicamentelor derivate din sânge și plasmă umană la nivelul prețului de achiziție, realizat de unitățile sanitare și la utilizarea fără economicitate a fondurilor alocate.

La structurile teritoriale

- ✦ eliberarea medicamentelor în cadrul *Programului Național de Oncologie* prin farmaciile cu circuit deschis și nu prin farmacii cu circuit închis a generat efectuarea de cheltuieli neeconomice în sumă de 647 mii lei, întrucât prețurile la medicamentele din farmacia cu circuit închis din cadrul spitalului erau cu mult mai mici decât prețurile acelorași medicamente eliberate prin farmaciile cu circuit deschis (*Spitalul Clinic Județean Mureș*).

Concluzii generale

- ✦ finanțarea programelor naționale de sănătate, atât din transferuri de la bugetul Ministerului Sănătății, cât și din bugetul Fondului Național Unic de Asigurări de Sănătate nu se realizează prin repartizarea pe criterii obiective a responsabilităților pe care le au Casa Națională de Asigurări de Sănătate și Ministerul Sănătății în asigurarea finanțării programelor naționale de sănătate, iar suprapunerea responsabilităților permite disculparea în cazul apariției unor disfuncționalități, ceea ce nu asigură utilizarea cu eficacitate, economicitate și eficiență a fondurilor alocate acestei activități.

Recomandări

- ✓ urmărirea și analiza lunară a consumului de medicamente și aplicarea unor măsuri care să conducă la încadrarea consumului de medicamente în nivelul creditelor bugetare aprobate;
- ✓ inițierea de către Casa Națională de Asigurări de Sănătate împreună cu Ministerul Sănătății a unor măsuri care să asigure:
 - nominalizarea responsabilităților fiecărei instituții în parte în ceea ce privește finanțarea programelor naționale de sănătate, în scopul asigurării transparenței și siguranței finanțării programelor, în mod ritmic și continuu;
 - stabilirea medicamentelor care se acordă gratuit în cadrul programelor naționale de sănătate și stabilirea nivelului prețurilor acestora, astfel încât să se asigure încadrarea în bugetul alocat;
- ✓ fundamentarea veniturilor bugetului Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate la un nivel realist, astfel încât să asigure efectuarea deschiderilor de credite pentru derularea programelor naționale de sănătate, în mod ritmic și constant;
- ✓ la stabilirea volumului bugetului alocat derulării programelor naționale de sănătate, precum și la repartizarea acestuia către casele de asigurări de sănătate teritoriale, CNAS va avea în vedere valoarea medicamentelor aflate în stoc la începutul anului la unitățile sanitare, astfel încât să se asigure o alocare echitabilă a fondurilor și o utilizare eficientă a acestora;
- ✓ monitorizarea activității de prescriere a medicamentelor, precum și a consumului de medicamente, astfel încât să se asigure realizarea indicatorilor de eficiență;
- ✓ definirea unor indicatori de performanță, care să măsoare impactul derulării programelor naționale de sănătate (efectul resimțit la nivelul pacienților tratați), în scopul evaluării obiectivelor programelor naționale de sănătate, respectiv îmbunătățirea stării de sănătate și creșterea speranței de viață a populației;
- ✓ organizarea de licitații la nivel național pentru achiziția de medicamente și materiale sanitare necesare derulării programelor naționale de sănătate, nominalizate prin ordin comun al Ministerului Sănătății și Casei Naționale de Asigurări de Sănătate privind aprobarea normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate, astfel încât să se asigure utilizarea cu economicitate a fondurilor publice alocate cu această destinație;
- ✓ identificarea eventualelor disfuncționalități în ceea ce privește derularea programelor naționale de sănătate, cât și utilizarea cu economicitate, eficacitate și eficiență a fondurilor alocate cu această destinație și prin utilizarea informațiilor din sistemul informatic unic integrat de către personalul de control din cadrul CNAS și CAS județene;
- ✓ Casa Națională de Asigurări de Sănătate, prin direcțiile de specialitate, va iniția acțiuni de control în scopul stabilirii cu exactitate a întinderii prejudiciului și recuperării acestuia aferent sumelor decontate de casele de asigurări de

sănătate județene, pentru medicamente prescrise unor pacienți, care anterior decedaseră, precum și pentru toate operațiunile similare cu cele identificate în timpul auditului ca neîndeplinind condițiile de legalitate și regularitate. Pe măsura valorificării actelor de control încheiate de direcțiile de specialitate, Casa Națională de Asigurări de Sănătate va informa, în scris, Curtea de Conturi asupra modului de recuperare a prejudiciului.

2. Auditul performanței implementării și utilizării sistemului informatic la Casa Națională de Asigurări de Sănătate și a schimbului de informații cu instituțiile din sistemul de sănătate în vederea creșterii eficienței utilizării fondurilor publice alocate

Scurtă prezentare

Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) în exercitarea atribuțiilor pe care le are, stabilite prin HG nr. 972/2006 pentru aprobarea Statutului Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, asigură organizarea sistemului informatic și informațional unic integrat, pentru înregistrarea asiguraților și pentru gestionarea și administrarea bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate. Programul privind organizarea *Sistemului Informatic Unic Integrat* are ca:

Obiective:

- ✦ proiectarea și construirea unui sistem informatic unic integrat al asiguraților de sănătate din România (faza de construire - BUILD);
- ✦ efectuarea serviciilor de operare a acestui sistem (faza de operare - OPERATE);
- ✦ după livrarea de către furnizor a fiecărei componente a sistemului în parte, acea componentă să revină în proprietate CNAS (faza TRANSFER).
- ✦ *Sistemul Informatic Unic Integrat*, denumit în continuare *SIUI* trebuie să răspundă cerințelor funcționale impuse:
 - Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (evidența plătitorilor de contribuții, gestiunea bugetului fondului de asigurări sociale de sănătate, gestiunea asiguraților, gestiunea furnizorilor de servicii medico-sanitare, funcții specifice CNAS);
 - Caselor de Asigurări de Sănătate și Oficiilor de Asigurări de Sănătate;
 - medicului de familie;
 - ambulatoriului de specialitate;
 - spitalelor;
 - stațiilor teritoriale de ambulanță;
 - farmaciilor.

Scop:

- ✦ reducerea fraudelor din sistem prin eliminarea unor situații privind înscrierea unui pacient pe lista mai multor medici de familie;
- ✦ prescrierea de medicamente și prestare de servicii pentru persoane care au decedat;
- ✦ evitarea decontării unor sume necuvenite;
- ✦ creșterea gradului de colectare a contribuțiilor aferente bugetului fondului național unic de asigurări sociale de sănătate;
- ✦ accelerarea decontării sumelor aferente prestațiilor efectuate de furnizori (decontare on-line);
- ✦ stabilirea unor indicatori tehnici.

Indicatori:

Prețul contractului (fără TVA): 119.540 mii euro.

Durata contractului: 15 ani de la data intrării în vigoare, perioada incluzând faza BUILD (2 ani) și faza OPERATE (13 ani).

Pentru realizarea *SIUI* în perioada 2003-2010 s-au alocat prin bugetul FNUASS următoarele sume, la titlul cheltuieli de capital:

Anul	Suma alocată
2003	24.266 mii lei
2004	12.638 mii lei
2005	15.390 mii lei
2006	32.262 mii lei
2007	54.295 mii lei
2008	86.779 mii lei
2009	nu s-au alocat fonduri
2010	202.930 mii lei

De menționat că, *pentru realizarea SIUI*, CNAS a utilizat *fonduri și de la alte poziții bugetare, respectiv bunuri și servicii*.

Auditul performanței s-a desfășurat la sediul *Căsei Naționale de Asigurări de Sănătate* și la un număr de 39 *case județene de sănătate și a Municipiului București*. Nu au făcut obiectul acestui audit Casele de Sănătate sectoriale OPSNAJ și MTCT.

Obiectivul general al auditului a fost evaluarea performanței implementării și utilizării sistemului informatic existent în cadrul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, a instrumentelor, tehnologiilor informatice și infrastructurii aferente furnizării unor servicii de calitate pentru cetățeni, a schimbului de informații cu instituțiile din sistemul de sănătate în vederea creșterii eficienței utilizării fondurilor publice alocate în sistemul sănătății, și respectiv formularea unor recomandări privind accelerarea implementării sistemului informatic unic integrat și a îmbunătățirii serviciilor oferite pentru îndeplinirea condițiilor de economicitate, eficiență și eficacitate.

Constatări

La CNAS

- ◆ încheierea contractului pentru realizarea proiectului SIUI fără a se respecta în totalitate prevederile legale și cele conținute în caietul de sarcini referitoare la tipul de contract, finanțare, condițiile de predare, condițiile de rambursare (ex: contractul nu e de tip furnizor, finanțarea nu s-a realizat de către partener, predarea sistemului nu s-a făcut la cheie, nu s-a respectat perioada de grație de doi ani referitoare la rambursare);
- ◆ contractul a cunoscut modificări multiple (16 acte adiționale) motivate prin dese schimbări legislative în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și de lipsa resurselor financiare;
- ◆ întârzierea punerii în funcțiune a sistemului și prelungirea perioadei de dare în exploatare de la doi ani, prevăzuți în contract, la șase ani;
- ◆ multe dintre modificările contractului au avut ca obiect renunțarea la unele componente livrabile ale sistemului, fapt determinat de evoluții legislative și tehnologice, sumele reduse fiind realocate sistemului;
- ◆ pentru funcționarea în totalitate a sistemului au fost încheiate contracte adiacente (aplicații ERP, servicii de comunicații, monitorizare etc.);
- ◆ prin contract nu au fost calculați indicatori privind performanța economică;
- ◆ bazele de date aferente sistemului continuă să conțină încă multe informații incomplete, incorecte sau actualizate cu întârziere;
- ◆ unele proceduri de validare ale sistemului nu sunt suficient de puternice pentru a depista și corecta situații privind încadrarea corectă a asiguraților în categoriile aferente;
- ◆ actualizarea valorii unor informații comune mai multor module se face separat pentru fiecare dintre acestea, neputându-se evidenția caracterul unic și integrat al sistemului;
- ◆ la nivelul unor case județene de asigurări de sănătate continuă să funcționeze aplicații paralele cu unele module ale SIUI;
- ◆ prin trecerea de la versiunea descentralizată a SIUI la cea centralizată, o parte din echipamente, în special servere, nu mai sunt alocate SIUI;

- ✦ cu excepția regularizărilor trimestriale sau anuale, prevăzute în norme, sistemul nu contribuie la depistarea plății unor sume necuvenite pe perioada de prescripție.

La structurile teritoriale

- ✦ asistența tehnică a SIUI este asigurată centralizat prin aplicația Help-desk, constatându-se o reacție întârziată a dezvoltatorului aplicației la sesizarea erorilor și o dependență semnificativă de administratorul acesteia;
- ✦ instruirile și documentațiile pentru implementarea SIUI au fost insuficiente, incomplete, fără exemplificarea cazurilor speciale, înainte ca aplicația să fi fost testată și introdusă în producție;
- ✦ sistemul SIUI cuprinde rapoarte predefinite, cu date incomplete, care nu acoperă necesarul de informații pentru realizarea de verificări încrucișate, paralelisme, comparații etc.;
- ✦ module ale SIUI încă neutilizate, sau utilizate parțial: „Evidența Contribuabililor”, „Tablou de bord”, „Acte normative”, „Petiții”;
- ✦ actualizării tardive a bazei de date privind asigurării;
- ✦ nu există un sistem de raportări pe baza cărora să se poată evalua modul în care sistemul SIUI a contribuit la creșterea eficienței serviciilor medicale.

Modul de funcționare și operare a modulelor componente ale SIUI

Constatări

La structuri teritoriale

- ✦ interfața nu e suficient de prietenoasă, mod greoi de raportare a datelor;
- ✦ durata mare de operare, funcție de abilitățile utilizatorului și gradul de cunoaștere a aplicațiilor;
- ✦ actualizarea aproape permanentă, schimbările legislației în domeniu, prin modificări periodice ale aplicațiilor, pot genera erori de funcționare sau instabilitatea sistemului;
- ✦ nu este suficient de stabil;
- ✦ există multe inadvertențe legate de verificarea calității de asigurat (ex: pacient plecat în străinătate apare asigurat);
- ✦ permite procesarea raportărilor fără eliminarea tuturor erorilor, considerându-le atenționări;
- ✦ rapoartele generate nu acoperă întotdeauna toate informațiile necesare luării unor decizii manageriale în timp util.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 5.850 mii lei.

Raportul de audit încheiat la nivelul CNAS, în urma concilierii, nu cuprinde puncte de vedere divergente, el fiind însoțit în totalitate de ordonatorul principal de credite.

Concluzii

✦ referitor la încheierea contractului

- încheierea contractului în anul 2002 s-a făcut fără a răspunde în totalitate cerințelor legale în vigoare, precum și celor inserate în caietul de sarcini. Ne referim la faptul că acest contract trebuia să fie de tip BOT (construire, operare, transfer), iar finanțarea realizării sistemului cădea în sarcina exclusivă a partenerului în timp ce contractul încheiat prevede finanțarea din sursele proprii CNAS, plata făcându-se nu la data transferului sistemului în integralitatea sa, ci pe măsura livrării diferitelor componente (soft și hard);
- nu s-a respectat nici cerința rambursării costului proiectului după o perioadă de doi ani de grație, plățile aferente livrărilor efectuându-se și în perioada de grație, de obicei la 15 zile de la facturare.

✦ referitor la derularea contractului

- pe parcursul derulării contractului au avut loc foarte multe modificări (16 acte adiționale), în principal ca urmare a deselor schimbări legislative dar și

a renunțării la unele componente ale sistemului, aferente caselor de sănătate sectoriale, oficiilor de asigurări de sănătate, realizării și operării infrastructurii de comunicații și furnizorilor de servicii medicale și farmaceutice. Aceste componente livrabile au fost înlocuite cu altele necesare funcționării sistemului.

◆ *referitor la realizarea și punerea în funcțiune a sistemului*

- realizarea sistemului s-a făcut cu mare întârziere motivându-se în special multiplele schimbări legislative și insuficiența resurselor financiare. S-a ajuns ca etapa de realizare a sistemului să dureze șase ani în loc de doi ani cât se prevăzuse inițial.

◆ *referitor la funcționarea sistemului*

- la preluarea datelor de la instituții, în baza protocoalelor de schimb de date, sistemul nu efectuează validarea unor câmpuri, de exemplu CNP. Erorile nu sunt reținute în vederea clarificării acestora cu instituțiile care le-au furnizat;
- sistemul nu semnalează și nu rezolvă cazurile în care o persoană figurează ca asigurat concomitent și pe lista medicului de familie și în situații în care acești asigurați se află în categorii precum:
 - ✓ persoane care execută o pedeapsă privativă de libertate (și care sunt asigurate de către Ministerul Justiției);
 - ✓ persoane plecate definitiv din țară și care potrivit legii își pierd calitatea de asigurat;
 - ✓ persoane decedate de perioade mari de timp și care nu au operat data decesului.
- sistemul nu sesizează și nu operează automat ieșirea unei persoane dintr-o categorie atunci când nu mai îndeplinește condițiile legale (ex. tineri peste 18 ani care nu-și continuă studiile, tineri care au depășit vârsta maximă a categoriei la 26 de ani, coasigurați care au surse de venit etc.);
- sistemul, deși este integrat, prin procedurile sale nu operează automat o modificare de informație aferentă unui câmp, în toate zonele care conțin aceeași informație;
- în anumite situații, la transferul datelor din SIUI, versiune centralizată, în ERP apare necesitatea unor operațiuni manuale;
- cu toate că sistemul este unitar, el dispunând de posibilități tehnice pentru a acoperi toate prelucrările de date, continuă să fie utilizate de către unele case județene de asigurări de sănătate, în paralel, și alte aplicații, fapt ce conduce la creșterea costurilor de exploatare pentru aplicațiile achiziționate din exterior, pe de o parte, iar pe de altă parte există riscul tratării neunitare a unor situații de fapt.

◆ *cu privire la performanța economică a sistemului*

- nici în caietul de sarcini și nici în contractul de realizare a proiectului nu sunt prevăzuți indicatori cantitativi care să măsoare eficiența economică, astfel încât auditorii nu au avut posibilitatea exprimării unei opinii în acest sens. De altfel, nici în perioada de exploatare a sistemului nu se culeg asemenea informații care să răspundă unor criterii de eficiență economică precum:
 - ✓ durata de recuperare a investiției;
 - ✓ care sunt efectele economice obținute pe unitate monetară investită;
 - ✓ cuantificarea efectelor obținute (fraude descoperite, sume recuperate, sume încasate suplimentar de la contribuabili etc.).

◆ *cu privire la atingerea performanței tehnice prevăzute în contract*

- în ceea ce privește versiunea descentralizată a sistemului, contractul prevedea indicatori de performanță, din punct de vedere tehnic, dar cu ocazia acceptanței de performanță a sistemului au fost evaluați doar o parte din cei prevăzuți inițial;
- pentru versiunea centralizată a sistemului nu sunt prevăzuți expres

indicatori tehnici de performanță ai sistemului, acceptanța efectuându-se exclusiv pe criterii de recepție cantitativă;

- în ciuda întârzierilor substanțiale datorate unor factori mai mult sau mai puțin obiectivi, procesul de implementare a sistemului informatic unic integrat se desfășoară în sensul îndeplinirii obiectivelor propuse, fiind însă necesară asigurarea unei îmbunătățiri continue a acestuia, având în vedere complexitatea și gradul de integrare al aplicațiilor.

Concluzia generală este că sistemul este funcțional și perfectibil, modulele SIUI se află în cea mai mare parte în producție, acoperă partea preponderentă a activității CNAS, rezolvă marea parte a sarcinilor specifice, se află în utilizare și în același timp în dezvoltare, dar inexistența unui sistem complex de indicatori cantitativi și calitativi nu a permis evaluarea procentuală a gradului de implementare și utilizare a acestuia.

Se poate aprecia că sistemul informatic unic integrat, prin complexitatea și particularitățile sale, va fi dificil de implementat în totalitatea sa fără o implicare și susținere adecvată la toate nivelurile, manageriale și decizionale și fără asigurarea volumului și structurii necesare de resurse materiale și umane, care să asigure succesul procesului de informatizare a sistemului național de asigurări de sănătate.

Recomandări

- ✓ scoaterea din sistem a informațiilor referitoare la persoanele decedate și care de multe ori au fost introduse chiar după data decesului. Menținerea în sistem, conduce la „aglomerarea” bazelor de date și îngreunează operațiunile de selectare/căutare a acelor informații. Informațiile despre persoane decedate se pot păstra prin arhivare;
- ✓ eliminarea din listele de asigurați ale medicilor de familie a unor persoane precum:
 - persoane care au plecat definitiv din țară și care, potrivit legii își pierd calitatea de asigurat;
 - persoane aflate în detenție, care sunt asigurate de către Ministerul Justiției;
 - persoane decedate;
 - persoane din categoria tineri cu vârstă 18-26 ani care sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni, ucenici sau studenți dacă nu realizează venituri din muncă – dacă acestea au depășit limita maximă de 26 de ani;
- ✓ studierea implicațiilor extinderii criteriilor de căutare și după alte câmpuri, cum ar fi de exemplu, nume și prenume, adresă, în afară de criteriul unic în prezent (CNP). În felul acesta se evită situații când persoane cu CNP-ul invalid, deși sunt asigurate, figurează în sistem ca neasigurate;
- ✓ validarea, prin reguli proprii, a informațiilor primite de la instituții în vederea eliminării din sistem a unor inadvertențe;
- ✓ crearea unui sistem de alertă adresat managementului și personalului de decontare și control în situația persoanelor decedate de perioade îndelungate de timp (între data decesului și data raportării în sistem), în vederea recuperării serviciilor de capacitate, ori alte prestații medicale (pe perioada prescripției);
- ✓ luarea de măsuri în vederea obligării utilizării SIUI prin eliminarea unor aplicații paralele care se mai utilizează în prezent de către unele case județene;
- ✓ transmiterea de informații către instituțiile cu care CNAS are protocoale de schimb de informații, în cazul în care se constată situații divergente între datele furnizate de către aceste instituții și baza de date proprie a CNAS;
- ✓ rediscutarea protocoalelor încheiate cu instituțiile care furnizează informații către CNAS în vederea scurtării perioadelor de raportare ceea ce ar conduce la reducerea inadvertențelor din sistem;
- ✓ pentru datele din sistem care au fost migrate de la CAS și pentru care ulterior se constată a fi incorecte se vor face corecturile aferente;

- ✓ inventarierea, în vederea redistribuirii, a echipamentelor devenite inutilizabile ca urmare a trecerii de la versiunea SIUI descentralizată la versiunea centralizată;
- ✓ determinarea corectă a valorii întregului sistem prin includerea în valoarea investiției și a acelor cheltuieli finanțate din cheltuieli curente (de materiale și servicii);
- ✓ depunerea diligențelor necesare în vederea operaționalizării schimbului de date on-line cu alte instituții furnizoare și beneficiare de informații;
- ✓ analiza posibilității dezvoltării SIUI în vederea efectuării on-line a plăților aferente serviciilor medicale și farmaceutice prestate de furnizori;
- ✓ îmbunătățirea perfecționării pregătirii utilizatorilor sistemului (personal propriu și furnizori), în vederea creșterii gradului de utilizare a acestuia.

Recomandări privind perfecționarea legislației

- ◆ modificarea legislației privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici în sensul cuprinderii obiectivelor de investiții din domeniul tehnologiei informației. În prezent legislația se referă doar la investiții care se materializează prin obiective de construcții montaj;
- ◆ extinderea normelor referitoare la rețetele eliberate prin farmaciile cu circuit deschis și în cazul farmaciilor cu circuit închis (spitale). În felul acesta se poate cunoaște cu mai mare precizie consumul de medicamente pe pacient, fapt ce va contribui la facilitarea dezvoltării sistemului cu componentele prescripției și fișa electronică a pacientului;
- ◆ pentru categoria de asigurați – tinerii cu vârsta de 18-26 de ani care sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni, ucenici sau studenți, dacă nu realizează venituri din muncă, studenți doctoranzi – se propune plata contribuției de asigurări de sănătate din bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului similar cu alte situații, precum ANOFM (pentru șomeri), Primării (pentru ajutoare sociale), Ministerul Justiției (pentru persoane private de libertate) etc.;
- ◆ studierea posibilității perfecționării legislației care să ofere SIUI alocarea unor pachete de servicii medicale în funcție de nivelul contribuțiilor de sănătate plătite;
- ◆ potrivit legislației din domeniul pensiilor publice, pensia se plătește și în luna de deces a pensionarului. În acest caz, dacă pensia depășește 740 lei/lună se reține și se virează la CNAS și contribuția de asigurări de sănătate, situație ce trebuie corectată prin norme legislative.

Pentru valorificarea constatărilor Curtea de Conturi a emis decizii prin care au fost dispuse măsurile pe care *Casa Națională de Asigurări de Sănătate* și *Casele de Asigurări de Sănătate Județene* trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia.

3. Auditul performanței privind implementarea, administrarea și gestionarea programului de identificare și înregistrare a animalelor și a utilizării bazei de date în acordarea subvențiilor și a altor forme de sprijin din partea statului” - pentru perioada 2007 - 2010

Acțiunea de audit al performanței a fost efectuată în temeiul Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, pentru perioada 2007-2010, la *Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA)*, la *Agencia de Plăți și Intervenții pentru Agricultură (APIA)* și la *Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)*, fiind auditate următoarele aspecte principale:

- ♣ *Activitatea de identificare și respectiv activitatea de înregistrare* a efectivelor de animale din țară, din speciile bovine, ovine, caprine și suine, prin aplicarea mijloacelor de identificare de tip „crotalie” auriculară, respectiv întocmirea documentelor specifice și înregistrarea în baza națională de date prin accesarea și operarea sistemului național de identificare și înregistrare a animalelor (SNIIA), proprietate a ANSVSA și gestionat prin operatorul privat IQ Management (IQM) - auditul a fost efectuat la ANSVSA și la direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor (DSVSA județene);
- ♣ *Utilizarea SNIIA* în acordarea, autorizarea și plata unor sume de la bugetul statului destinate sectorului zootehnic, care implică verificări în baza națională de date, și anume:
 - ✓ *schemele de plăți naționale directe complementare în sectorul zootehnic (PNDC)* cuprinzând primele pe exploatarea de bovine și primele pe cap de animal pentru speciile ovine/caprine - auditul s-a desfășurat la APIA și la centrele județene ale APIA;
 - ✓ *despăgubirile* pentru animalele tăiate/ucise/afectate, în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor - auditul s-a desfășurat la MADR și la direcțiile agricole județene (DADR județene);
- ♣ *Identificarea și înregistrarea animalelor* este instrumentul necesar activităților desfășurate de autoritățile sanitar-veterinare de stat pentru: supravegherea și combaterea bolilor la animale, certificarea stării de sănătate a animalelor și a exploatațiilor, asigurarea trasabilității (OUG 113/2002; OUG 127/2003 ș.a.);
În perioada auditată, activitatea de identificare și înregistrare a animalelor a fost efectuată de către medicii veterinari de liberă practică concesionari/împuțerniciți, în baza contractelor de servicii încheiate cu DSVSA județene, pe bază de tarife aprobate anual prin hotărâri ale Guvernului.
- ♣ *Plățile naționale directe complementare în sectorul zootehnic (PNDC)* sunt o formă de sprijin financiar de la bugetul statului, autorizată de Comisia Europeană și care, fără a fi obligatorii, au reprezentat o facilitate internă de sprijinire a producătorilor agricoli proprietari de animale în vederea compensării unor viitoare și posibile pierderi, după aderarea la Uniunea Europeană, cauzate de cerințele comunitare în domeniu (OUG nr. 125/2006; OMADR: nr. 295/2007, nr. 98/2010, nr. 215/2010 ș.a.);
- ♣ *Despăgubirile* sunt sumele care se acordă, de la bugetul statului, producătorilor agricoli ale căror animale au fost tăiate/ucise/afectate, în vederea lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor, inclusiv pentru cazurile de suspiciune a bolii - una dintre condițiile de acordare fiind aceea ca animalele să fie deținute cu respectarea normelor privind identificarea și înregistrarea în SNIIA (HG 1415/2004; HG 1214/2009).

Scurtă prezentare

ANSVSA este organizată și funcționează în subordinea Guvernului și în coordonarea primului-ministru și este reprezentată la nivel județean de 42 de direcții sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor (DSVSA).

APIA este organizată și funcționează în subordinea MADR și are în subordine 42 de centre județene cu personalitate juridică.

MADR este instituție publică cu personalitate juridică, funcționează în subordinea Guvernului și are în subordine 42 de direcții agricole județene (DADR).

Ținta auditului privește îmbunătățirea performanței activității de identificare și înregistrare a animalelor și a funcționării SNIIA, precum și ridicarea nivelului de credibilitate a îndeplinirii condițiilor legale de eligibilitate pentru plata unor sume de la bugetul statului, destinate sectorului zootehnic, care implică verificări în SNIIA.

Misiunea de audit al performanței a cuprins activitatea specifică a 119 entități dintre care 3 entități la nivel central (ANSVSA, APIA, MADR) și 116 entități la nivel teritorial, (39 DSVSA județene; 39 centre județene APIA; 38 DADR județene).

Obiectivul general a fost să se constate dacă activitatea de identificare și înregistrare a animalelor și SNIIA și-au atins scopul pentru care au fost create, precum și impactul avut asupra veridicității îndeplinirii condițiilor legale de acordare a unor sume de la bugetul statului destinate sectorului zootehnic.

Referitor la activitatea de identificare și înregistrare a animalelor și la funcționarea SNIIA

Constatări

La ANSVSA

- ▶ activitatea de identificare și înregistrare a animalelor, inclusiv crearea SNIIA, nu și-au atins în totalitate scopul și obiectivele pentru care au fost reglementate și finanțate de la bugetul statului, astfel încât nu toate animalele, mișcările lor și evenimentele specifice au fost înregistrate în baza națională de date, ceea ce a ridicat riscul cu privire la asigurarea și garantarea sănătății animalelor, a siguranței alimentelor și a sănătății publice și a influențat rezultatele verificării îndeplinirii condițiilor legale pentru acordarea din bugetul de stat a fondurilor destinate sectorului zootehnic (PNDC prin APIA și despăgubiri prin DADR județene), care implicau verificări în SNIIA.

Una dintre cauzele principale este că ANSVSA nu și-a asumat și nu și-a îndeplinit întotdeauna și în totalitate, uneori din motive obiective, sarcinile, competențele și responsabilitățile conferite de lege, de entitate principală, cu responsabilitate maximă în implementarea, derularea și controlul acestei activități și în gestionarea fondurilor alocate de la bugetul de stat cu această destinație (243.479 mii lei, aprox. 60 milioane de euro, alocate în perioada auditată pentru serviciile de identificare și înregistrare efectuate de medicii împuterniciți și pentru operatorului SNIIA).

ANSVSA nu a urmărit în temeiul atribuțiilor conferite de lege, ca toate entitățile implicate să-și îndeplinească obligațiile legale, atât cele de la nivelurile de bază - proprietari de animale și medici veterinari împuterniciți, cât și propriile structuri centrale și teritoriale.

La nivelul ANSVSA și al structurilor teritoriale s-a manifestat o preocupare nu îndeajuns de susținută pentru eliminarea vulnerabilităților, fiind remarcată o anumită „îngăduință” în ceea ce privește aplicarea măsurilor coercitive prevăzute de lege pentru nerespectarea prevederilor legale cu privire la identificarea și înregistrarea animalelor.

Cu ocazia „inventarierii” pentru actualizarea bazei naționale de date privind animalele din exploatațiile non-profesionale (gospodăriile populației) - dispusă prin OUG 23/2010, a reieșit o diferență de aprox. 9,5 milioane de animale între numărul celor declarate de proprietari ca existente în exploatații și numărul celor înregistrate în SNIIA la aceeași dată, aferent acelorași exploatații, ceea ce arată că animalele respective, chiar dacă identificate și înregistrate inițial, au fost mișcate necontrolat între exploatații, au fost sacrificate și introduse în consumul uman, au murit ș.a., fără a fi însoțite de documente legale și fără a fi monitorizate prin SNIIA.

Proprietarii de exploatații și de animale, cu precădere cele non-profesionale, au fost factorul perturbator principal al activității de identificare și înregistrare a animalelor, dar acest fapt nu diminuează responsabilitatea ANSVSA, prin DSVSA județene, pentru faptul că a tolerat ca aceștia să nu respecte legea și că nu a aplicat consecvent măsurile legale prevăzute la un nivel suficient în legislația specifică.

Medicii veterinari de liberă practică împuterniciți nu și-au asumat și nu și-au îndeplinit pe deplin rolul conferit de reglementările legale cu privire la verificarea și actualizarea permanentă a datelor referitoare la exploatații și la animale, conform obligațiilor reglementate prin Ordinele ANSVSA: nr. 5/2005; nr. 83/2008 și nr. 40/2010.

- DSVSA județene nu și-au îndeplinit la nivelul necesar, prin structurile proprii și prin medicii oficiali din cadrul acestora, atribuțiile legale cu privire la identificarea și înregistrarea animalelor în ceea ce privește verificările, controalele și inspecțiile în exploatații, la medicii veterinari împuterniciți, în târguri și oboare, și la aplicarea sancțiunilor legale aferente.

Au fost cazuri în care nu au fost verificate cu atenție deconturile medicilor veterinari împuterniciți, fiind astfel efectuate plăți nelegale pentru care au fost estimate prejudicii în sumă totală de 454 mii lei.

Proprietarii de exploatații și de animale, cu precădere cei din exploatațiile non-profesionale, nu au respectat, de regulă, prevederile legale cu privire la activitatea de identificare și înregistrare a animalelor - în calitatea lor de entitate care trebuia să declanșeze mecanismul identificării și al înregistrării și să-l alimenteze operativ cu informații.

Medicii veterinari împuterniciți nu au respectat, în multe cazuri, reglementările specifice, astfel că au depășit termenele pentru identificare și înregistrare în SNIIA, nu au răspuns întotdeauna solicitărilor deținătorilor de animale, nu au efectuat verificarea și actualizarea permanentă a datelor cu privire la exploatații și la animale.

- fondurile alocate de la bugetul statului prin MADR și plătite de către APIA, pentru PNDC în sectorul zootehnic (pe exploatarea de bovine și pe cap de animal la speciile ovine/caprine) au însumat 3.371.748 mii lei, din care 2.435.491 mii lei pentru bovine și 936.257 mii lei pentru ovine/caprine.

La nivelul APIA a existat preocupare pentru elaborarea, aprobarea și actualizarea procedurilor interne privind acordarea, avizarea și plata PNDC în sectorul zootehnic, iar la nivelul centrelor județene APIA a fost depus un efort semnificativ pentru verificarea numărului mare de dosare de prime, în pofida numărului redus de personal și a disponibilităților de timp limitate.

La nivelul APIA, ca entitate principală a statului care a aplicat în practică reglementările specifice în vigoare, nu s-a manifestat un interes și o preocupare suficiente pentru identificarea și analiza principalelor curențe și vulnerabilități ale celor două tipuri de primă din cadrul PNDC și ale modului de implementare a acestora.

APIA nu a elaborat, aprobat și implementat proceduri formalizate pentru verificarea datoriei la bugetul de stat și/sau la bugetul local ale solicitanților de prime, pentru toate cererile sau numai prin sondaj asupra unui eșantion semnificativ, în vederea confirmării realității îndeplinirii acestei condiții de eligibilitate prevăzută de OMADR nr. 295/2007.

Curtea de Conturi a stabilit, prin rapoartele de audit întocmite la nivelul centrelor județene APIA, dimensiunea îngrijorătoare, la nivel de fenomen, a cazurilor în care proprietari de animale, cu obligații restante la bugetul de stat și/sau la bugetul local, au încasat prime de la bugetul statului doar în baza declarațiilor pe proprie răspundere privind lipsa datoriei - declarații dovedite ca neadevărate, în timpul auditului, prin confruntare cu evidențele organelor fiscale.

Începând cu anul 2004 de când a fost înființată, APIA nu s-a preocupat îndeajuns și nici nu a beneficiat de sprijinul instituțional necesar, mai ales din partea MADR, cu privire la reglementarea legală și implementarea accesului efectiv, real și eficient la baza națională de date prin accesarea SNIIA, în vederea efectuării verificării condițiilor de eligibilitate aferente acordării PNDC în sectorul zootehnic.

Din anul 2009, APIA a verificat eligibilitatea cererilor de prime prin utilizarea unei „extensii” a SNIIA, pe care a contractat-o direct cu operatorul, ca pe un serviciu de proiectare în afara conținutului și termenilor din contractul dintre ANSVSA și operator, ceea ce face ca APIA să nu fie proprietara „extensiei” și să nu aibă drept de utilizare în cazul în care contractul dintre ANSVSA și operator încetează (în prezent ANSVSA a solicitat instanței rezilierea contractului), în condițiile în care a plătit operatorului, în perioade 2009-2010,

suma totală de 769 mii lei, atât pentru proiectarea „extensiei” cât și lunar, pentru mentenanță, administrarea bazei de date și pentru asistență tehnică.

La centrele județene APIA

- ◆ centrele județene APIA nu au organizat în mod eficace activitatea de generare și depunere a cererilor de solicitare a PNDC, de multe ori din motive obiective ținând de nivelul limitat al logisticii și al resurselor umane.

Chiar dacă a suferit îmbunătățiri și perfecționări pe parcurs, „extensia” SNIIA a răspuns relativ lent „interogărilor” verificatorilor, mai ales în cazul unor cereri cu număr mare de animale, nu a fost astfel concepută încât să atenționeze verificatorii asupra unor modificări efectuate în SNIIA după momentul interogării, nu a permis accesul mai extins și la alte înregistrări din baza de date și nici extragerea unor situații centralizatoare și rapoarte filtrate conform cerințelor de raportare, analiză și evaluare.

Proprietarii de animale, în multe cazuri, au solicitat prime și pentru animalele care nu îndeplineau, cumulativ, condițiile legale de eligibilitate, nu au respectat forma și conținutul documentației depuse pentru încasarea primelor, au înscris în cereri și/sau în documentele anexate acestora date eronate, nu au menținut în exploatație efectivul de ovine/caprine pentru care au solicitat prime, au dat „declarațiile pe proprie răspundere” nereale cu privire la inexistența datoriilor la bugetul de stat și/sau la bugetul local ș.a.

Curtea de Conturi a constatat, pe eșantioanele stabilite, că unii proprietari de animale au încasat primele, chiar dacă nu îndeplineau condițiile legale de eligibilitate și, drept urmare, a calculat prejudicii estimate la 48.058 mii lei, din care sume de bază (prime) de 45.156 mii lei și accesorii calculate (majorări, penalități) de 2.901 mii lei.

Din totalul acestor prejudicii, peste 98%, adică 47.570 mii lei reprezintă prejudiciile generate de sumele încasate necuvenit de către solicitanții care aveau datorii restante la bugetul de stat și/sau la bugetul local, contrar declarației pe proprie răspundere.

La nivelul MADR

- ◆ *referitor la identificarea și înregistrarea animalelor și la funcționarea SNIIA (ANSVSA)*

După anul 2004, când ANSVSA a fost trecută din subordinea ministerului în cea a Guvernului, MADR nu s-a preocupat îndeajuns pentru reglementarea/elaborarea și aprobarea comună a unui mecanism procedural, formalizat, cu privire la colaborarea instituționalizată dintre cele două entități referitoare la identificarea și înregistrarea animalelor, ceea ce a avut efecte nefavorabile și asupra colaborării dintre APIA și ANSVSA, atât la nivel central cât și la nivelul structurilor teritoriale ale acestora, cu impact nefavorabil asupra rezultatelor verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru acordarea PNDC în sectorului zootehnic.

- ◆ *referitor la plățile naționale directe complementare (APIA)*

În lipsa unor reglementări exprese în legislația națională primară, MADR a reglementat în insuficientă măsură și, uneori, oscilant (OMADR 295/2007; 98/2010; 215/2010), aspecte cu privire la ținte, obiective și termene de realizare, în conformitate cu interesele pe termen mediu și lung ale României, la monitorizarea atingerii acestora, la criterii de performanță și la evaluarea impactului, precum și la aplicarea și respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității direcționării și utilizării fondurilor publice destinate acestor scheme de plată.

Opțiunea pentru cele două tipuri de prime din cadrul PNDC (pe exploatarea de bovine și pe cap de animal la speciile ovine/caprine), reglementate în anul 2007, a fost în exclusivitate a MADR, așa cum prevedea OUG 125/2006, și nu a avut la bază o strategie sau un studiu de specialitate fundamentate și elaborate în consens cu specificul național, cu nivelul de dezvoltare din acel moment al sectorului zootehnic, cu obiectivele și interesele pe termen mediu și lung ale României cu privire la speciile respective.

Ca urmare, nu se poate afirma cu certitudine că interesele pe termen mediu și lung ale României, în domeniul zootehnic, cu precădere la specia bovine, au coincis și au fost susținute în mod corect și eficace prin opțiunea MADR pentru prima pe exploatarea de bovine și prin menținerea ei în vigoare până în prezent.

Caracteristica principală a primei „decuplate” este că acordarea ei este condiționată, la data solicitării primei, numai de funcționarea exploatarei - indiferent de felul exploatarei și de obiectul activității (producție, comerț ș.a.) - și se acordă pe cap de animal dar pentru numărul total de animale care au fost înregistrate în exploatare la o dată istorică de referință, în acest caz 31.01.2008 și, în continuare, 31.01.2009/2010 pentru exploatarea nou înființate, și nu pentru numărul efectiv care mai există în exploatare la data solicitării primei.

Au solicitat și primit prime pe exploatarea de bovine, în fiecare an, și unele „centre de colectare” (exploatarea comercială autorizată în care sunt colectate și cazate animale în vederea exportului) pentru numărul bovinelor care apăreau în evidențe (SNIIA) la datele de referință, chiar dacă, prin specificul activității acestor centre, animalele respective ieșiseră din exploatare la scurt timp după termenul de referință și chiar dacă nu mai existau fizic în exploatare la datele la care s-a solicitat prima.

În loc să se constituie într-un instrument de stimulare, prin măsuri economico - financiare, a trecerii de la agricultura de subzistență la cea de semi-subzistență, a reformării tipului autohton de „fermă”, a creșterii șeptelului de bovine și a încurajării producătorilor în a achiziționa și crește bovine selecționate din rase producătoare de carne și/sau lapte, prima pe exploatarea de bovine, în forma menținută de către MADR a avut caracteristici și efecte specifice de tip „rentă agricolă” cu titlu viager.

Reglementarea de către MADR în anul 2007, prin OMADR 295/2007, a lipsei datoriilor la bugetul de stat și la bugetul local ca una dintre condițiile de eligibilitate pentru încasarea primelor din cadrul PNDC în sectorul zootehnic, a avut o perfectă justificare, în acord cu politica Guvernului, în schimb excluderea ei, în anul 2010 - pentru prima la ovine/caprine (OMADR nr. 98/2010) și apoi, în anul 2011 - pentru prima pe exploatarea de bovine (OMADR nr. 165/2011) - a creat premise apariției unor situații în care, în mod paradoxal, bugetul statului a sprijinit activitatea unor entități care nu au respectat legislația fiscală și care au diminuat, în acest fel, chiar sursele de constituire a acestuia.

Ministerul nu a stabilit, prin OMADR nr. 295/2007, nici obligația certificării îndeplinirii condiției de eligibilitate privind lipsa datoriilor prin prezentarea de înregistrări oficiale eliberate de către organele fiscale și nici obligația verificării acesteia, astfel încât îndeplinirea acestei condiții de eligibilitate a rămas neverificată de către APIA.

Una dintre premisele care au făcut posibil ca MADR să reglementeze măsuri care, prin efectele lor indirecte, au fost în dezacord cu politica fiscal - bugetară din programul de guvernare și au afectat realizarea veniturilor bugetare, a fost generată de faptul că prin art. 13 din OUG nr. 125/2006 s-a legiferat că modul de implementare, condițiile specifice, criteriile de eligibilitate și termenii de referință pentru aplicarea schemelor de PNDC să fie reglementate prin ordin al ministrului agriculturii și nu prin hotărâre a Guvernului.

♦ *referitor la activitatea de stabilire și de plată a despăgubirilor pentru animale tăiate/ucise/afectate în vederea lichidării focarelor de boli (DADR județene)*

Sumele suportate de la bugetul statului, în perioada 2007-2009, și utilizate de MADR prin DADR județene, pentru plata despăgubirilor au fost de 19.855 mii lei.

În perioada 2007-2009, când plata despăgubirilor s-a făcut din bugetul MADR prin DADR județene, în baza deconturilor aprobate de către DSVSA județene, implementarea legislației specifice (HG nr. 1415/2004) nu a avut loc conform unei proceduri unitare elaborate în comun de către MADR și ANSVSA, prin care să fie stabilite sarcinile, atribuțiile, competențele și responsabilitățile

DADR județene și cele ale DSVSA județene, precum și modalitatea practică de colaborare instituțională între ele, în condițiile în care nici ministerul și nici ANSVSA nu au elaborat și aplicat proceduri proprii.

La nivelul ministerului s-a manifestat un interes și o preocupare insuficiente pentru coordonarea, monitorizarea și controlul activității DADR județene cu privire la acordarea și plata despăgubirilor, respectării condițiilor legale de acordare și a principiilor economicității, eficienței și eficacității utilizării fondurilor bugetare gestionate și utilizate pentru această destinație.

Concluzii

- ♦ timp nejustificat de mare pentru verificarea și avizarea deconturilor de către DADR județene și transmiterea centralizatorului la MADR, pentru asigurarea finanțării, întârzieri nejustificate la plata despăgubirilor, precum și existența unor interpretări diferite cu privire la stabilirea „valorii de înlocuire la prețul pieței” a animalelor.
- ♦ avizarea și plata unor deconturi pentru despăgubiri (aprobate anterior de către DSVSA județene) care nu erau întocmite conform reglementărilor și care conțineau o serie de inadvertențe cu privire la îndeplinirea condițiilor legale, cum ar fi: animale neînregistrate în SNIIA și în registrul agricol, diferențe între datele înscrise în dosarele de despăgubiri și datele înscrise în SNIIA și în registrele exploatațiilor, animalele care aparțineau de fapt altor proprietari decât aceleora la care figurau înregistrate în SNIIA, declarații pe proprie răspundere, nereale, privind absența sancțiunilor contravenționale pentru fapte prevăzute de HG nr. 1415/2004 ș.a.;
- ♦ deficiențele constate, atât cu privire la întocmirea și aprobarea deconturilor și a documentației aferente pentru stabilirea și acordarea despăgubirilor, efectuate de către DSVSA județene, cât și cu privire la verificarea, avizarea și plata acestora de către DADR județene, au determinat, în multe cazuri, efectuarea unor plăți nelegale cauzatoare de prejudicii pentru bugetul de stat;
- ♦ prejudicii calculate estimativ de Curtea de Conturi, cauzate de plățile nelegale pentru despăgubiri, însumează 3.505 mii lei, din care sume de bază de 3.490 mii lei și accesorii aferente de 13 mii lei;
- ♦ în timpul auditului au fost calculate și prejudicii în sumă de 313 mii lei aferente unor alte plăți efectuate nelegal identificate în timpul efectuării auditului, altele decât pentru despăgubiri.

Recomandări

Pentru ANSVSA

♦ referitor la activitatea de identificare și înregistrare a animalelor

- ✓ va informa oficial Guvernul, în calitate de entitate subordonată acestuia, cu privire la faptul că nu au fost atinse pe deplin obiectivele activității de identificare și înregistrare a animalelor și ale funcționării SNIIA, precum și cu privire la factorii de risc generați în domeniului asigurării și garantării sănătății animalelor, siguranței alimentelor și a sănătății publice;
- ✓ va elabora, aproba și implementa un „Program de măsuri” pentru asigurarea respectării și aplicării permanente a reglementărilor legale în vigoare, pentru determinarea tuturor entităților din domeniu să respecte legea și pentru atingerea țintei interne de performanță stabilită conform unor criterii semnificative elaborate și aprobate;
- ✓ efectuarea unei inventarii a vulnerabilităților și a riscurilor existente în activitatea de identificare și înregistrare a animalelor și în funcționarea SNIIA și elaborarea unui set complet cu propuneri de îmbunătățire, modificare și completare a reglementărilor legale în vigoare, prezentarea lor Guvernului pentru adoptare sau reglementarea, după caz, la nivelul său de competență;
- ✓ efectuarea periodică a unor campanii la nivel național, susținute în teritoriu, pentru depistarea animalelor neidentificate, neînregistrate și neînsoțite de documentele legale de mișcare aflate în exploatații, în târguri și oboare, în abatoare, pe drumurile publice și în locurile de staționare temporară a acestora, și pentru aplicarea măsurilor legale în vigoare.

✦ *referitor la activitatea de stabilire și de plată a despăgubirilor pentru animale tăiate/ucise/afectate în vederea lichidării focarelor de boli*

- ✓ elaborarea, aprobarea și implementarea de către ANSVSA a unor proceduri specifice privind despăgubirile, acordate în baza HG nr. 1214/2009, care să detalieze atât sarcinile, atribuțiile și responsabilitățile fiecărei structuri interne, cât și modul practic, etapizat, în care să fie realizate fiecare în parte;
- ✓ efectuarea demersurilor necesare pentru configurarea SNIIA în sensul creării unei baze de date privind sancțiunile contravenționale aplicate fiecărui proprietar de animale pentru fapte privind nerespectarea reglementărilor legale sanitar-veterinare cât și pentru elaborarea în comun cu Ministerul Administrației și Internelor a unei proceduri privind transmiterea informațiilor referitoare la sancțiunile contravenționale aplicate de către poliție pentru fapte privind nerespectarea reglementărilor legale sanitar-veterinare.

Pentru APIA

- ✓ efectuarea unei analize formalizate, la nivelul managementului superior al APIA, cu privire la aspectele constatate de Curtea de Conturi și elaborarea unui „Program de măsuri” privind abordarea, în activitatea APIA, și a unor aspecte privind identificarea principalelor curențe și vulnerabilități ale celor două tipuri de primă, monitorizarea atingerii țintelor și a îndeplinirii obiectivelor naționale, formularea și propunerea, în vederea reglementării legale, a unor criterii generale de performanță pentru aceste scheme de sprijin;
- ✓ elaborarea unor proceduri formalizate cu privire la verificarea obligatorie, în totalitate sau pe eșantion semnificativ, a îndeplinirii condițiilor legale de eligibilitate pentru acordarea sprijinului financiar de la bugetul statului în sectorul zootehnic, atunci când îndeplinirea acestei condiții se certifică prin „declarații pe proprie răspundere” ale beneficiarilor;
- ✓ solicitarea oficială a sprijinului MADR pentru reglementarea legală de către Guvern a unei soluții economice, eficiente și eficace cu privire la accesul efectiv, real și eficace al APIA la baza națională de date prin accesarea SNIIA.

Pentru MADR

✦ *referitor la activitatea de identificare și înregistrare a animalelor*

- ✓ inițierea demersurilor necesare pentru reglementarea unei modalități formalizate de colaborare instituționalizată directă cu ANSVSA (respectiv între APIA și ANSVSA), cu privire la activitatea de identificare și înregistrare a animalelor și la impactul acesteia asupra legalității acordării PNDC în sectorul zootehnic, precum și pentru armonizarea, împreună cu ANSVSA, a legislației specifice și a reglementărilor emise de fiecare în parte referitoare la domeniul comun de interes;
- ✓ propunerea unor modificări și completări ale legislației specifice privind registrul agricol și a celei privind acordarea sprijinului financiar al statului în agricultură, prin reglementarea unor condiții obligatorii de înregistrare, respectiv de acordare condiționate de efectuarea identificării și înregistrării animalelor conform legii, respectiv a confirmării „statusului de sănătate” al animalelor respective.

✦ *referitor la PNDC în sectorul zootehnic*

- ✓ informarea oficială a Guvernului cu privire la aspectele constatate și de Curtea de Conturi legate de stabilirea, aplicarea și efectele celor două tipuri de prime, cu precădere a celei „decuplate” la bovine, comparativ cu țintele propuse, interesele naționale în sectorul zootehnic, principiul „tratamentului egal” aplicat producătorilor agricoli proprietari de exploatații și animale ș.a., precum și cu privire la oportunitatea menținerii în continuare, în condițiile actuale de „criză”, a celor două tipuri de prime în forma reglementată de minister;
- ✓ informarea oficială a Guvernului cu privire la excluderea, din reglementările legale emise de către MADR, a condiției de eligibilitate cu privire la lipsa datoriilor către bugetul de stat și/sau local ale solicitanților de prime, precum și cu privire la efectele acesteia constatate de Curtea de Conturi;
- ✓ identificarea soluțiilor legale, inclusiv prin propunerea de modificare/completare a legislației primare, pentru reintroducerea condiției de eligibilitate

cu privire la lipsa datoriilor către bugetul de stat și/sau local, inclusiv a certificării acestora prin certificate fiscale sau a obligației APIA de a efectua verificarea, în totalitate sau pe eșantion reprezentativ, a lipsei acestor datorii;

- ✓ inițierea completării/modificării legislației primare prin definirea exactă, explicită și completă, în contextul PNDC și nu al activității sanitar-veterinare specifice ANSVSA, a următoarelor noțiuni și termeni: „producători agricoli”, „tipuri de exploatații” care beneficiază de acest tip de primă (după obiectul de activitate - producție, comerț, tranzit, tabără de vară ș.a.), „animal de producție”, „a deține”, „a crește”, „a exploata” animale de producție ș.a.;
- ✓ transmiterea către Guvern a unei propuneri fundamentate cu privire la analizarea oportunității modificării OUG nr. 125/2006 în sensul că modul de implementare, condițiile specifice, criteriile de eligibilitate și termenii de referință pentru aplicarea schemelor de PNDC în sectorul zootehnic să fie reglementate prin hotărâre a Guvernului, la propunerea MADR, și nu prin ordin al ministrului agriculturii ca până acum.

Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 52.330 mii lei, reprezentând prejudicii generate bugetului de stat din care suma de bază 49.364 mii lei și accesorii calculate în sumă de 2.966 mii lei.

Pentru valorificarea constatărilor, au fost emise 63 decizii cu 146 măsuri din care:

- ◆ 36 decizii cu 85 de măsuri, la centrele județene APIA;
- ◆ 18 decizii cu 48 de măsuri la direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor;
- ◆ 9 decizii cu 13 măsuri, la direcțiile agricole județene.

Prin acestea au fost dispuse măsurile pe care entitățile verificate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate, astfel:

- ◆ verificarea de către conducerile Centrelor județene APIA a modului de îndeplinire a condiției de eligibilitate privind lipsa datoriilor restante la bugetul de stat și a datoriilor restante la bugetele locale, pentru toate cererile eligibile, privind PNDC în sectorul zootehnic (bovine/ovine/caprine) prin solicitarea oficială a confirmărilor scrise de la organul de administrare fiscală teritorial al MFP, respectiv celui de „impozite și taxe locale” de la fiecare administrație publică locală;
- ◆ în cazurile în care se dovedește că proprietarii de animale specii bovine/ovine/caprine aveau datorii restante, la data depunerii cererilor, iar lipsa datoriilor era condiție de eligibilitate, se va reanaliza eligibilitatea cererilor respective, prin prisma existenței datoriilor restante, va stabili întinderea prejudiciului cauzat bugetului de stat și va proceda conform prevederilor legale în vigoare;
- ◆ conducerile Centrelor județene APIA vor analiza neconcordanțele existente între datele conținute în documentele primite de la organele fiscale și declarațiile pe proprie răspundere ale proprietarilor și, după caz, va aplica prevederile legale în vigoare. De asemenea, va analiza neconcordanțele existente între situația reală, declarațiile făcute de proprietarii de animale și de medicii veterinari referitor la respectarea tuturor condițiilor de eligibilitate privind PNDC în sectorul zootehnic (bovine/ovine/caprine), și, după caz, va aplica prevederile legale în vigoare;
- ◆ extinderea verificărilor asupra tuturor situațiilor în care s-au acordat prime pe exploatații de bovine și/sau pe cap de animal pentru specii ovine/caprine, producătorilor agricoli în condiții neeligibile la data depunerii cererii, stabilirea întinderii prejudiciului cauzat bugetului de stat și recuperarea sumelor plătite;
- ◆ analiza declarațiilor nereale date de producătorii agricoli privind existența condițiilor de eligibilitate pentru acordarea primei pe exploatație, urmare cărora bugetul statului a fost prejudiciat, luarea măsurilor de recuperare a acestora inclusiv cu dobânzile și penalitățile prevăzute de legislația în vigoare și prin aplicarea tuturor procedurilor legale, inclusiv sesizarea organelor de urmărire penală dacă va fi cazul.

Împotriva măsurilor dispuse au fost formulate 36 de contestații ale Centrelor județene APIA - respinse în totalitate, 4 contestații ale DSVSA Dâmbovița, Vâlcea, Hunedoara și Suceava - respinse și 2 contestații ale DAJ Constanța și Suceava - respinse.

4. Auditul performanței privind impactul activității de exploatare minieră asupra mediului înconjurător

Scurtă prezentare

Sucursala Salina Praid este entitate fără personalitate juridică în subordinea Societății Naționale a Sării SA, având sediul în comuna Praid, județul Harghita.

Sucursala Salina Praid are ca obiect de activitate, în principal: cercetarea, exploatarea și prelucrarea sării geme, rezultată din zăcămintul de sare Praid. Activitatea de exploatare minieră se realizează în baza Licenței de exploatare aprobată prin HG nr. 550/1999.

Pe lângă activitatea de bază, Salina Praid administrează baza de tratament și vizitare din subteran, stabilimentul băilor sărate din Praid, precum și alte activități conexe.

Obiectivul general al auditului îl constituie efectuarea unei analize independente din punct de vedere al economicității, eficienței, eficacității și al mediului, a impactului activității miniere asupra mediului înconjurător și al sănătății umane și formularea de recomandări privind îmbunătățirea performanței activității de exploatare a sării coroborat cu asigurarea protecției mediului și a factorului uman

Obiective specifice:

- ◆ evaluarea gradului de conformare al SN a Sării SA – Sucursala Salina Praid la cerințele cadrului legal general și cel specific;
- ◆ evaluarea modului de implementare și de aplicare a sistemului de management integrat (SMI) calitate – mediu – siguranța alimentului;
- ◆ evaluarea impactului pe care îl are activitatea de exploatare minieră asupra factorilor de mediu: apă, aer, sol, subsol, vegetație și resurse naturale precum și asupra sănătății umane.

Scopul

- ◆ analiza acțiunilor întreprinse și măsurilor luate de SN a Sării SA – Sucursala Salina Praid de corectare și diminuare a impactului pe care l-ar putea avea activitatea minieră asupra mediului înconjurător.

Auditul și-a propus să răspundă cu prioritate la următoarele întrebări:

1. Activitatea desfășurată este conformă cu cadrul aplicabil, general și specific?
2. S-a asigurat implementarea și aplicarea corespunzătoare a sistemului de management integrat calitate-mediu-siguranța alimentului?
3. Cum sunt afectați factorii de mediu: apă, aer, sol, subsol, vegetație și resurse naturale, precum și sănătatea umană de activitatea minieră desfășurată și ce măsuri au fost luate pentru reducerea sau eliminarea riscurilor de mediu?

Misiunea de audit al performanței a urmărit:

1. Activitatea desfășurată este conformă cu cadrul aplicabil, general și specific?

Constatări

- ◆ nu deține autorizație de mediu;
- ◆ în anul 2006 a fost elaborat Planul de încetare a activității la Salina Praid – minele vechi; pentru care prin HG nr. 644/2007, s-au prevăzut fonduri de la bugetul de stat, în valoare totală de 5.306 mii lei, până la data auditului, nu a fost alocată această finanțare;
- ◆ se face o monitorizare a cantității de deșeuri rezultate din activitatea de bază și cele conexe, pe categorii de deșeuri. Nu s-a întocmit un Plan de gestionare a deșeurilor conform prevederilor OUG nr. 78/2000;
- ◆ în 1998 a fost întocmit Planul de dezvoltare a exploatării miniere pentru 20 de ani (1998-2018), care însă nu mai corespunde situației actuale și mai ales celei de perspectivă.

2. S-a asigurat implementarea și aplicarea corespunzătoare a sistemului de management integrat calitate-mediu-siguranța alimentului?

Constatări

Sucursala Salina Praid a realizat implementarea sistemului de management integrat calitate - mediu - siguranța alimentului, dar fără a dezvolta însă cadrul de gestionare a riscului – ca o componentă integrantă a sistemului de management.

3. Cum sunt afectați factorii de mediu: apă, aer, sol, subsol, vegetație și resurse naturale, precum și sănătatea umană de activitatea desfășurată și ce măsuri au fost luate pentru reducerea sau eliminarea riscurilor de mediu?

Constatări

- ♦ în zona minelor vechi apar dese surpări la suprafața terenului, datorate fenomenului de carstificare a sării;
- ♦ în această zonă se manifestă fenomenul de migrare a golurilor sufozionate pe orizontală, pe traseele de infiltrație a apelor;
- ♦ agresiunea apelor superficiale se manifestă activ, în câteva puncte, unde apa a pătruns pe fisuri și accidente tectonice în interiorul masivului de sare;
- ♦ în Rezervația „Muntele de Sare”, (care se încadrează în perimetrul de exploatare al Salinei Praid), limita vestică fiind chiar zona minelor vechi, sunt afectate, atât ecosistemul terestru - flora terestră, cât și ecosistemul acvatic - flora și fauna acvatică a apei pârâului Corund și implicit a râului Târnava Mică, mai ales în cazul poluărilor accidentale;
- ♦ din procesul de extracție, rezultă indirect o emisie în mediu de apă sărată de mină, într-o cantitate medie zilnică de 69,1 mc, care este pompată din subteran în emisarii Corund și Târnava Mică;
- ♦ în urma derocării sării prin explozie, rezultă emisie de gaze de pușcare (NO), iar ca urmare a activității utilajelor de încărcare și transport rezultă emisii de gaze de eșapament (CO și CO₂);
- ♦ instalația de aeraj este alimentată cu energie electrică prin punctul de consum PT.6. Compensarea factorului de putere se realizează cu ajutorul unei instalații automate de compensare amplasate în interiorul posturilor de transformare PT- subteran. Salina Praid are un singur generator de curent electric și nu are în dotare instalații alternative de energie - pneumatică sau hidrolică;
- ♦ datorită fenomenului de carstificare a sării și a aportului de pluvial ce se scurge de pe versanți, în zona haldei de steril au apărut surpări la suprafața terenului;
- ♦ în conul de surpare al Minei Elisabeta se depozitează anual, în medie 2.500 tone de steril cu o concentrație mare de cloruri. Apele meteorice preluate de pânza de surpare pătrund în galeria Elisabeta și de aici sunt evacuate gravitațional, antrenând fracția fină, astfel încât la eliberarea în emisar sunt depășiri la indicatorul suspensii. În această zonă se mai depozitează necontrolat și diferite deșeuri;
- ♦ rezervoarele subterane de combustibil lichid nu sunt protejate cu o cuvă de beton hidroizolant;
- ♦ cu toate că se face o monitorizare a cantității de deșeuri rezultate din activitatea de bază și cele conexe, pe categorii de deșeuri, fiind încheiate contracte de valorificare, nu s-a întocmit un Plan de gestionare a deșeurilor conform OUG nr. 78/2000;
- ♦ pentru măcinarea și sortarea sării, în instalația de preparare se folosesc diverse utilaje (moara cu impact, site vibratoare, benzi transportoare) având o carcasare redusă și un sistem de desprăfuire învechit. Pe lângă praful de sare aspirat și colectat în sistemul de desprăfuire, se mai elimină și o categorie de praf foarte fin, care nu se poate capta, acesta fiind eliminat parțial în atmosferă;
- ♦ în perioada de funcționare a băilor sărate în emisarul Târnava Mică sunt evacuate ape sărate uzate, într-o cantitate medie zilnică de 37,8 mc.;
- ♦ din activitățile desfășurate în baza de tratament și vizitare din subteran rezultă o cantitate medie de ape uzate menajere de 51 mc/zi care sunt deversate în rețeaua de canalizare a comunei Praid;
- ♦ accesul pacienților și vizitatorilor în baza de tratament se face prin galeria de coastă, pe un plan înclinat principal de transport auto; Baza de tratament este amenajată în foste camere de exploatare;
- ♦ în perimetrul de exploatare au fost construite case de vacanță și/sau odihnă fără avizul al SN a Sării SA – Sucursala Salina Praid.

I. Conformitatea cu cadrul legal aplicabil, general și specific

- ✓ intensificarea acțiunilor pentru obținerea autorizației de mediu;
- ✓ efectuarea de demersuri în vederea asigurării finanțării bugetare a Planului de încetare a activității la Salina Praid – minele vechi;
- ✓ întocmirea unui Plan de gestionare a deșeurilor conform OUG nr. 78/2000;
- ✓ elaborarea unei strategii de dezvoltare, cu obiective bine definite care să permită atât dezvoltarea, eficientizarea și rentabilizarea activității entității.

II. Implementarea sistemului de management integrat: calitate-mediu-siguranța alimentului

- ✓ analiza oportunității implementării Standardului ISO 31000:2009 – Managementul riscului – care-i va permite conducerii executive să gestioneze în mod eficient factorii de risc, să pună în aplicare și să îmbunătățească în mod continuu cadrul de gestionare a riscului - ca o componentă integrantă a sistemului de management;
- ✓ studierea posibilității implementării Standardului EMAS (Eco-Management and Audit Scheme) - ca un instrument care permite recunoașterea organizațiilor care și-au îmbunătățit performanțele de mediu pe o bază continuă și care asigură promovarea măsurilor de îmbunătățire a mediului;
- ✓ formarea, informarea și sensibilizarea întregului personal cu privire la aspectele activităților acestora care sunt legate de mediu;
- ✓ planificarea de resurse corespunzătoare pentru sistemul de management de mediu și pentru acțiunile aferente acestuia;
- ✓ integrarea orientărilor privind mediul în procedurile de dezvoltare și investiții.

III. Impactul pe care îl are activitatea de exploatare minieră asupra factorilor de mediu și asupra sănătății umane.

- ✓ hidroizolarea platformei față de apele pluviale ale versantului de pe malul drept al pâraului Corund;
- ✓ acoperirea platformei minelor vechi cu un strat de argilă și sol vegetal și plantarea cu specii adaptate condițiilor salină;
- ✓ regularizarea pâraului Corund prin construirea de apărări de mal la contactul cu platforma minelor vechi și realizarea de praguri de fund pentru prevenirea eroziunii din albie;
- ✓ reamenajarea accesului în minele vechi pentru monitorizarea fenomenului de infiltrație în zonele active sau previzibil active;
- ✓ menținerea aflorimentelor naturale de sare de la suprafața terenului, în starea lor inițială, pentru a contribui la aspectul peisagistic deosebit al zonei, interdicția extragerii și cioplirii stâncilor de sare;
- ✓ protecția plantelor din Rezervație și menținerea în starea lor naturală sau cât mai aproape de aceasta;
- ✓ captarea apelor de infiltrație și pomparea apei de mină din jompurile de colectare;
- ✓ monitorizarea fenomenelor de exfoliere pe pereții și camerele de exploatare;
- ✓ efectuarea de măsurători topografice, respectiv geomecanice de supraveghere a stabilității elementelor de rezistență și a deformațiilor suprafeței ca urmare a exploatării subterane;
- ✓ monitorizarea calității aerului, a debitului și concentrațiilor de CO₂, CO, CH₄, O₂;
- ✓ dotarea Salinei cu instalații alternative de energie - pneumatică sau hidraulică;
- ✓ rambleierea integrală a zonei surpate și redarea acestui perimetru circuitului ecologic natural;
- ✓ scăderea cantității de saramură care ajunge direct în râul Târnava Mică;
- ✓ interceptarea și devierea scurgerii direct din galeria Elisabeta, în vederea reducerii volumului de saramură care ajunge în emisarul Târnava Mică;

- ✓ dirijarea saramurii către bazinul ștrandului de la băile sărate, urmată de golirea treptată;
- ✓ protejarea rezervoarelor subterane de combustibil cu cuvă de beton hidroizolant;
- ✓ monitorizarea cantității de praf sărat evacuat în atmosferă prin efectuarea de analize pentru determinarea concentrațiilor admisibile;
- ✓ monitorizarea apelor sărate evacuate în emisarul Târnava Mică prin efectuarea de analize pentru determinarea conținutului de cloruri;
- ✓ identificarea de soluții pentru separarea camerelor de vizitare, de cele de tratament și de locurile de joacă pentru copii, prin deschiderea de noi orizonturi;
- ✓ amenajarea spațiilor de acces către vechea mină - Iosif, cu posibilitatea vizitării acesteia;
- ✓ diminuarea impactului negativ pe care îl are asupra aerului eliberarea gazelor de eșapament de la autobuzele folosite pentru transportul vizitatorilor în zona galeriei de coastă, printr-o eventuală înlocuire cu mijloace de transport ecologice;

Concluziile generale

- ♦ lipsa unei finanțări ori finanțarea tardivă a lucrărilor de încetare a activității la minele vechi poate facilita dezvoltarea unor riscuri cu efect asupra mediului înconjurător;
- ♦ gestionarea defectuoasă a deșeurilor rezultate din procesul tehnologic de prelucrare a sării geme, poate genera riscul poluării: mediului, al solului și apelor de suprafață și subterane, a ecosistemelor acvatice;
- ♦ lipsa unei strategii bine definite, cu măsuri pe termen lung, poate conduce la luarea unor decizii eronate, inoportune sau întârziate legate de dezvoltarea, eficientizarea, rentabilizarea și prioritizarea activităților entității;
- ♦ prin neimplementarea Standardului ISO 31000: 2009 – Managementul riscului entitatea nu are posibilitatea integrării managementului riscului în abordările manageriale, cu efecte asupra identificării, complete și corecte a riscurilor și nu în ultimul rând a formulării și implementării planurilor de tratare a riscurilor;
- ♦ neluarea măsurilor pentru realizarea unui baraj de argilă compactată în jurul platformei, există riscul ca apele de infiltrație, de la suprafață și din subteran, să afecteze, siguranța și protecția resurselor naturale, prin producerea de modificări ale echilibrului și morfologiei terenului de la suprafață;
- ♦ prin deversarea apei de mină, cu un conținut ridicat de cloruri, flora și fauna acvatică din cele două cursuri de apă este afectată negativ;
- ♦ prin evacuarea în atmosferă a gazelor de eșapament și de pușcare, factorul de mediu - aer poate fi afectat în mod negativ. Interferența dintre circuitul de aer pentru baza de tratament din subteran și cel al exploatării generează nemulțumiri ale vizitatorilor și pacienților de la baza de tratament;
- ♦ în condițiile unei funcționări defectuoase a instalației de aeraj, al apariției de întreruperi în alimentarea cu energie electrică există riscul afectării siguranței pacienților, vizitatorilor și nu în ultimul rând al personalului care deservește activitatea minei;
- ♦ depozitarea necontrolată, direct pe sol, a deșeurilor rezultate din activitatea atelierului de întreținere și reparații, poate conduce la poluarea solului din zonele de depozitare;
- ♦ utilizarea de utilaje pentru măcinarea și sortarea sării geme având o carcasare redusă și a unui sistem de desprăfuire învechit, conduce la depășiri ale nivelului admisibil de zgomot și al concentrațiilor de praf sărat care poluează atât solul, cât și aerul, cu atât mai mult cu cât stația de preparare se află amplasată în imediata apropiere a băilor sărate și a gospodăriilor rurale;
- ♦ prin deversarea zilnică a apei sărate uzate, în emisarul Târnava Mică, calitatea apei poate fi compromisă prin poluarea apelor curgătoare cu sare, respectiv prin mărirea conținutului de cloruri;

- ♦ faptul că activitatea de turism se întrepătrunde cu cea de tratament balnear, poate afecta în mod negativ, pe de o parte calitatea actului medical, iar pe de altă parte activitatea turistică;
- ♦ construcțiile realizate în perimetrul de exploatare pot fi afectate de alunecări spontane de teren, dizolvări subterane necontrolate, fenomene de sufoziune, care pot produce tasări diferențiate ale construcțiilor, deteriorarea parțială sau chiar dărâmarea integrală a acestora.

5. Auditul performanței Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități

Auditul performanței „Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”, denumit în continuare *Programul*, s-a desfășurat la sediul Administrației Fondului pentru Mediu și la un număr de 13 unități ale administrației publice locale beneficiare ale finanțării nerambursabile pentru realizarea de spații verzi în cadrul Programului auditat și a vizat perioada 2007-2010.

Scurtă prezentare

Administrația Fondului pentru Mediu are personalitate juridică, este *instituție publică finanțată integral din venituri proprii, înființată conform OUG nr. 196/2005 privind Fondul pentru Mediu, în coordonarea autorității publice centrale pentru protecția mediului*”.

„Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități” a fost aprobat de OUG nr. 59/2007, care a vizat armonizarea cerințelor legislației naționale în domeniul *protecției mediului* în vigoare la data elaborării acesteia, cu prevederile art. 7 din Decizia Parlamentului European și Consiliului nr. 1600/22.07.2002/EC privind stabilirea celui de - al șaselea Program de acțiune pentru mediu și care se referă la „Obiective și arii pe prioritate pentru acțiuni privind mediul, sănătatea și calitatea vieții din... lit. h) – Mediul urban”.

Scopul auditului performanței *Programului I*-a constituit analiza temeinică a utilității, eficienței și performanței măsurilor prevăzute în actele normative de specialitate, ghidurilor de finanțare și metodologia specifică de realizare a acestuia, pe timpul derulării activităților de selecție, finanțare și implementare a proiectelor.

Obiectivul general I-a constituit *analiza și evaluarea indicatorilor și parametrilor de rezultate și eficiență* în domeniul utilizării fondurilor bănești nerambursabile alocate de la Fondul pentru Mediu în vederea îmbunătățirii calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități, din punct de vedere al *economicității, eficienței și eficacității*, urmărindu-se cu prioritate, următoarele aspecte:

- *economicitatea* - dacă resursele financiare alocate de la Fondul pentru Mediu pentru finanțarea și implementarea proiectelor aprobate în cadrul sesiunilor Programului puteau fi mai mici decât volumul fondurilor aprobate, anual, în vederea realizării scopului și obiectivelor specifice acestuia;
- *eficacitatea* - dacă în perioada supusă auditului performanței Programul și-a îndeplinit scopul și obiectivele stabilite și și-a atins impactul economic, financiar și social dorit, prin prisma indicatorilor și parametrilor specifici de rezultate și performanță referitori la îmbunătățirea calității și protecției mediului din localitățile în care au fost finanțate și implementate proiecte pentru realizarea/ extinderea/ modernizarea/ reabilitarea de spații verzi;
- *eficiența* - dacă efectele obținute în urma aplicării acestui Program în localitățile beneficiare ale finanțării nerambursabile de la Fondul pentru Mediu, constând, cu prioritate, în *extinderea suprafețelor de spații verzi* pe cap de locuitor, *reducerea impactului poluării* și îmbunătățirea calității mediului în localități, s-au încadrat în indicatorii de rezultate și performanță stabiliți prin Program și dacă aceștia sunt cuantificabili și compatibili cu cei utilizați în alte state europene care derulează un astfel de Program.

Obiectivele specifice au vizat, pe timpul efectuării verificărilor, atât asupra documentelor întocmite pentru derularea acțiunilor din cadrul sesiunilor Programului, cât și asupra mecanismului, procedurilor de lucru, metodelor și tehnicilor utilizate pentru aprobarea, finanțarea și implementarea proiectelor selectate, următoarele *aspecte semnificative*:

- ♦ respectarea cadrului de legalitate realizat pentru instituirea *Programului*, prin elaborarea documentațiilor de specialitate - Expunere de motive, Note de fundamentare, Referate de necesitate etc., în strictă concordanță cu scopul și obiectivele specifice impuse de implementarea acestuia în localitățile urbane;
- ♦ indicatorii de rezultate și eficiență care se impun a fi stabiliți, în vederea monitorizării și cuantificării efectelor obținute în urma implementării proiectelor, în ceea ce privește îmbunătățirea continuă a calității mediului înconjurător prin realizarea spațiilor verzi;
- ♦ modul în care a fost concepută structura Ghidurilor de finanțare și criteriile avute în vedere pentru stabilirea surselor de finanțare, a criteriilor de eligibilitate și a categoriilor de cheltuieli eligibile specifice acestui Program;
- ♦ corectitudinea condițiilor stabilite a fi îndeplinite de către solicitanții care aplică la sesiunile Programului pentru întocmirea documentelor cuprinse în dosarele de finanțare, precum și obiectivitatea criteriilor de selecție în baza cărora s-a efectuat procesul de analiză și aprobare a proiectelor depuse în cadrul sesiunilor acestuia;
- ♦ modalitatea de finanțare nerambursabilă de la Fondul pentru Mediu, ca parte din cheltuielile eligibile ale proiectelor, respectarea în toate situațiile a cuantumului aprobat pentru finanțare, perfectarea contractuală și acordarea efectivă a finanțării;
- ♦ urmărirea modului de decontare a cheltuielilor eligibile efectuate de către beneficiarii finanțării, în urma aprobării cererilor de tragere, prin întocmirea corectă a documentelor de plată justificative;
- ♦ verificarea procedurilor de achiziții publice pentru bunurile, serviciile și lucrările contractate de către beneficiarii proiectelor, în vederea implementării acestora la termenele și în condițiile contractuale stabilite;
- ♦ modul în care a fost conceput în conținutul Ghidurilor de finanțare managementul și controlul intern specifice derulării Programului, precum și identificarea nivelului de respectare a prevederilor respective, astfel încât să fie prevenite riscurile potențiale determinate de folosirea nelegală și cu eficiență scăzută a fondurilor bănești alocate;
- ♦ oportunitatea, necesitatea și legalitatea introducerii unor modificări în Ghidurile de finanțare specifice Programului, care au permis creșterea numărului anual de sesiuni, în condițiile în care actul normativ care a reglementat instituirea Programului (OUG nr. 59/20.06.2007) nu a prevăzut posibilitatea legală a producerii unor astfel de derogări (în acest caz a fost încălcat principiul legislativ potrivit căruia, un act normativ de rang superior nu poate fi modificat printr-un act normativ de grad inferior);
- ♦ verificarea corectitudinii criteriilor de selecție stabilite a fi îndeplinite pentru selecția și aprobarea proiectelor, precum și a grilelor de punctare realizate pentru cele trei tipuri de amenajări ale parcurilor (parcuri noi; lucrări de reabilitare și extindere a parcurilor; lucrări de reabilitare a spațiilor verzi existente), urmărindu-se importanța și obiectivitatea criteriilor, a punctajelor stabilite pentru acestea, precum și justificarea legală a limitei minime de 71 de puncte pentru aprobarea proiectelor;
- ♦ evaluarea fondurilor bănești care nu au fost utilizate de către instituțiile beneficiare ale finanțării, ca urmare a renunțării acestora la unele tipuri de bunuri/servicii/lucrări sau a neonorării de către operatorii economici a unor clauze contractuale, rămase la dispoziția Fondului pentru Mediu și verificarea modului de utilizare ulterioară a resurselor financiare respective;
- ♦ inerenta apariției și manifestării unor riscuri de ordin economic, juridic, administrativ, financiar, etc. în ceea ce privește implementarea în condiții

necorespunzătoare a unor proiecte, utilizarea neeconomicoasă și ineficientă a fondurilor bănești alocate, realizarea în condiții de calitate precară și îndoielnică a unor servicii și lucrări, precum și neîndeplinirea scopului stabilit prin finanțarea proiectelor respective, ca urmare a angajării unor contracte nefavorabile beneficiarilor;

- ♦ verificarea surselor de proveniență, a prețurilor unitare și a stării de calitate pentru cantitățile de dotări, echipamente și bunuri materiale provenite din surse autohtone și din import, a documentelor legale justificative întocmite pentru achiziționarea acestora, precum și a certificatelor de garanție eliberate de furnizori la livrarea acestora;
- ♦ realizarea unei baze de date proprii la nivelul Administrației Fondului pentru Mediu, care să conțină evidența solicitanților și a beneficiarilor finanțărilor aprobate, a proiectelor selectate pentru finanțare, a sumelor contractate și decontate în urma implementării proiectelor, a operatorilor economici care au realizat lucrările de investiții, precum și a stadiului de îndeplinire a obiectivelor stabilite prin Program;
- ♦ prevederea în bugetele locale de venituri și cheltuieli ale unităților administrației publice locale, precum și în listele cu obiectivele de investiții anexe la bugetele respective, a ansamblului de lucrări de investiții efectuate/modernizate/ reamenajate/reabilitate, precum și înregistrarea în evidența financiar-contabilă și de gestiune a entităților beneficiare a spațiilor verzi realizate;
- ♦ impactul economic și socio-cultural pe care spațiile verzi realizate prin implementarea proiectelor îl au asupra îmbunătățirii condițiilor de viață ale comunităților locale și în creșterea calității factorilor de mediu în localități, având în vedere deficitul mare de spații verzi existent la nivel național, precum și faptul că România este singura țară europeană care aplică și finanțează nerambursabil, din fonduri publice acest tip de Program.

Misiunea a urmărit:

- ♦ identificarea rolului pe care acest Program îl are, prin indicatorii/parametrii de rezultate și eficiență aferenți obiectivelor stabilite, în îmbunătățirea continuă a calității mediului înconjurător, în contextul în care direcțiile/serviciile/compartimentele de specialitate din cadrul unităților administrației publice locale (primării de sector ale municipiului București, primării de municipii, orașe, comune, etc.), precum și alte instituții non-guvernamentale și non-profit finanțează și susțin implementarea unor astfel de proiecte în cadrul unor programe similare;
- ♦ evaluarea dimensiunii creditelor bugetare alocate anual, începând cu anul 2007, pentru finanțarea și implementarea proiectelor aprobate în cadrul Programului, în creștere considerabilă în anul 2010 față de perioada 2008-2009;
- ♦ modificarea unor proceduri de desfășurare a Programului, față de prevederile inițiale ale OUG nr. 59/2007, care au permis, prin Ghidurile de finanțare aprobate prin ordine ale ministrului mediului, organizarea a două sau mai multe sesiuni pe an și creșterea numărului de proiecte (două, trei sau mai multe proiecte) în cadrul fiecărei sesiuni;
- ♦ modul în care au fost stabilite scopul și obiectivele specifice Programului, care *nu au stabilit indicatori/parametrii de eficiență și rezultate* care să permită cuantificarea nivelului inițial programat al acestora și evoluția în execuția Programului a influențelor pozitive asupra îmbunătățirii calității mediului înconjurător;
- ♦ concentrarea predilectă a fondurilor bănești alocate în ultimii ani de la Fondul pentru Mediu pentru finanțarea proiectelor aprobate în vederea implementării în localități dispuse în mediul rural (comune și chiar sate, în detrimentul localităților urbane, afectate de lipsa spațiilor verzi și de poluarea excesivă a mediului acestora), fapt care a determinat schimbarea scopului și obiectivelor inițiale ale Programului și cheltuirea ineficientă a parte din resursele financiare aprobate;

- ♦ cheltuirea, în condiții de neeconomicitate și ineficacitate de către unii operatori economici contractanți, a fondurilor bănești alocate pentru finanțarea și implementarea proiectelor, prin *efectuarea de servicii și lucrări de calitate îndoielnică și livrarea către beneficiari a unor bunuri materiale de proveniență autohtonă sau din import care nu au corespuns standardelor de calitate și garanție stabilite prin contractele încheiate*;
- ♦ managementul practicat de către Administrația Fondului pentru Mediu și controlul efectuat asupra unor activități specifice procesului de finanțare a proiectelor aprobate, îndeosebi al celor referitoare la achiziția de bunuri, lucrări și servicii necesare implementării acestora și la asigurarea condițiilor de calitate și garanție pentru obiectivele de investiții realizate.

Constatări

La Administrația
Fondului pentru Mediu

Referitor la instituirea și derularea Programului în conformitate cu cerințele europene și prioritățile naționale în domeniul protecției mediului

- ♦ din conținutul proiectului de act normativ care a stat la baza instituirii Programului a fost eliminat, în mod nejustificat, termenul „urbane” din expresia „localități urbane”, fapt care a schimbat radical scopul inițial al Programului, precum și concepția și viziunea de derulare a acestuia, cu toate că, atât în Expunerea de motive cât și în Nota de fundamentare care au stat la baza elaborării OUG nr. 59/2007, au fost prezentate aspectele prioritare menționate în documentul comunitar, precum și în Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din localitățile urbane, republicată, în vigoare la data instituirii Programului auditat, referitoare la deprecierea agravantă a factorilor de mediu din localitățile urbane și necesitatea aplicării acestui tip de Program în cadrul acestora.

Prin renunțarea la termenul „urbane” din titulatura și conținutul OUG nr. 59/2007, s-a produs o transformare nejustificată și neconformă cu *cerințele europene și prioritățile naționale în domeniul protecției mediului*, a obiectivelor specifice Programului, prin schimbarea destinației stabilite inițial pentru aplicarea acestuia – arealul urban și *extinderea către zonele rurale*, care nu constituie, în prezent, o prioritate comunitară pentru realizarea de noi spații verzi.

Pe fondul nereglementării ulterioare, printr-un alt act normativ, a cadrului derulării Programului în *condiții conforme* cu cerințele comunitare și naționale în domeniul finanțat, care să reglementeze aplicarea acestuia numai în arealul urban, a fost posibilă, încă din anul 2007, participarea la sesiunile Programului a autorităților publice locale din localități rurale, în detrimentul localităților urbane, care trebuiau să fie, de altfel, unici beneficiari ai finanțării nerambursabile de la Fondul pentru Mediu.

Acest fapt a fost „justificat” ulterior, prin republicarea în anul 2009 a Legii nr. 24/2007, elaborată pentru „*Reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților*”, act normativ care a stabilit un nou cadru pentru desfășurarea în continuare a Programului, în condițiile specifice instituirii acestuia. În acest mod, s-a realizat o „adaptare” a cadrului normativ necesar derulării Programului, potrivit prevederilor OUG nr. 59/2007, dar contrar cerințelor europene și naționale în domeniul protecției mediului.

Prin desfășurarea Programului auditat în condiții neconforme cu cerințele comunitare și prioritățile naționale în domeniul spațiilor verzi, s-a realizat transformarea acestuia dintr-un program cu *valențe și deziderate europene*, bazat pe politici și strategii realiste care să vizeze îmbunătățirea calității mediului înconjurător în *arealul urban*, prin realizarea de *noi spații verzi*, într-un program desfășurat, în mod nejustificat și în localități dispuse în *arealul rural*, neurmărindu-se soluționarea prioritară a aspectelor deficitare din localitățile urbane și, implicit, îndeplinirea *criteriilor de eficiență și performanță specifice*.

- ♦ actul normativ care a stat la baza instituirii Programului, respectiv OUG nr. 59/2007 nu a conținut nicio precizare referitoare la modul de desfășurare a Programului prin sesiuni specifice, însă în primul Ghid de finanțare, aprobat prin Ordinul nr. 1166/17.07.2007 al ministrului mediului și dezvoltării durabile, s-a stabilit ca în fiecare an depunerea proiectelor să se realizeze numai în cadrul a două sesiuni organizate în perioadele 03-31 ianuarie și, respectiv 15 iulie-15 august.

Contrar prevederilor Ghidului inițial de finanțare, în Ghidul aprobat prin Ordinul nr. 1107/20.08.2009 al ministrului mediului, la art. 14, alin. (1) - „*Organizarea sesiunii de finanțare*” din *Cap. IV - „Sesiunea de finanțare”*, s-a prevăzut că „*Anual se pot organiza una, două sau mai multe sesiuni de finanțare, în limita sumei alocate*”, iar aprobarea sesiunii de depunere, a sumei alocate sesiunii de finanțare și a componenței comisiei de analiză se face, potrivit prevederilor art. 14, alin. (3) „*prin ordin al ministrului mediului*”.

Extinderea numărului de sesiuni s-a realizat în baza noului Ghid de finanțare, aprobat prin ordin al ministrului mediului, însă prevederea respectivă *nu este susținută din punct de vedere al oportunității și legalității acesteia, de documente justificative (notă de fundamentare, referat de necesitate, etc.)*, atât prin prisma necesității creșterii numărului de proiecte depuse de către unitățile administrației publice locale, cât mai ales a impactului de ordin financiar pe care sporirea participării solicitanților finanțării la Program îl poate avea asupra bugetului anual de venituri și cheltuieli al Administrației Fondului pentru Mediu.

Referitor la numărul de proiecte cu care solicitanții finanțării nerambursabile pot participa la sesiunile Programului, s-a constatat că în Ghidul inițial de finanțare a acestuia, la *Cap. II - „Modalități de finanțare”* a fost menționat faptul că „*modalitatea de finanțare nerambursabilă este susținerea financiară a cheltuielilor eligibile ale proiectului în procent de 100%*”, din context rezultând că este vorba de un singur proiect cu care fiecare solicitant putea participa în cadrul unei sesiuni a Programului.

Ulterior, în Ghidul de finanțare modificat prin Ordinul nr. 1912/03.12.2007 al ministrului mediului și dezvoltării durabile, la pct. 5 al *Cap. II- „Modalități de finanțare”*, s-a prevăzut, de asemenea, că „*În cadrul Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități, unitățile administrativ-teritoriale pot beneficia de finanțarea cheltuielilor eligibile aferente unui singur proiect/sesiune*”.

Identic cu situația creată privind modificarea/creșterea numărului sesiunilor de participare la Program, s-a procedat și în cazul prevederilor *art. 22, alin. (2) - „Cuantumul finanțării”* al *Cap. V „Finanțarea proiectului”* din Ghidul de finanțare aprobat prin Ordinul nr. 1107/20.08.2009 al ministrului mediului, potrivit căreia „*În cadrul Programului solicitanții pot beneficia de finanțarea cheltuielilor eligibile aferente pentru unul, două sau mai multe proiecte/ sesiune*”.

Extinderea nejustificată, prin prevederile Ghidurilor de finanțare, a posibilităților de participare la Program, prin *creșterea numărului anual de sesiuni* pentru depunerea proiectelor (*una, două sau mai multe sesiuni*), corelată cu *mărirea numărului de proiecte* cu care beneficiarii pot aplica în cadrul acestora (*un proiect, două sau mai multe proiecte/sesiune*) a fost realizată fără ca OUG nr. 59/2007 să prevadă posibilitatea efectuării unor astfel de modificări esențiale privind derularea Programului, fapt care a determinat schimbarea scopului și obiectivelor stabilite.

În acest context, a rezultat faptul că la elaborarea OUG nr. 59/2007 și a Ghidurilor de finanțare aferente Programului, nu au fost respectate și aplicate, în totalitate prevederile art. 6, alin. (1) din Legea nr. 24/27.03.2000, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, referitoare la conținutul și fundamentarea soluțiilor legislative, republicată și actualizată, potrivit căreia „*Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare,*

suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă, iar soluțiile pe care acesta le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne, precum și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte”.

În dezacord cu prevederile legale menționate mai sus, în urma efectuării acțiunii de audit a rezultat că la elaborarea OUG nr. 59/2007 *nu au fost respectate și aplicate*, în totalitate, prevederile actelor normative în vigoare la data respectivă (OUG nr. 195/2005 privind protecția mediului, Legea nr. 265/2006 privind aprobarea OUG nr. 195/2005, Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, OUG nr. 114/2007 pentru modificarea și completarea OUG nr. 195/2005), fapt care a determinat ca actul normativ care a stat la baza instituirii Programului să aibă un conținut incomplet și evaziv, prin a cărui aplicare s-a produs modificarea concepției generale și a viziunii Programului, precum și schimbarea scopului și a obiectivelor specifice acestuia.

Modul simplist în care au fost elaborate documentele care au stat la baza inițierii OUG nr. 59/2007 - *Expunerea de motive și Nota de fundamentare*, denotă nerespectarea, în totalitate, a prevederilor art. 19 din Legea nr. 24/2000, republicată, potrivit căreia „*Elaborarea proiectelor de acte normative trebuie precedată, de o activitate de documentare și analiză științifică, pentru cunoașterea temeinică a realităților economico-sociale care urmează să fie reglementate, a istoricului legislației din acel domeniu, precum și a reglementărilor similare din legislația străină, în special a țărilor Uniunii Europene*”.

În legătură cu comensurarea prin indicatori de rezultate și eficiență a performanței Programului

- ♦ În urma efectuării auditului s-a constatat că, nici actul normativ constitutiv al Programului și nici Ghidurile de finanțare elaborate pentru derularea acestuia, nu au prevăzut modalitățile concrete pentru identificarea și evaluarea stadiului de îndeplinire a scopului și obiectivelor specifice stabilite și nici indicatori/parametri care să fie utilizați pentru cuantificarea gradului de aplicabilitate a proiectelor, a influenței acestora asupra îmbunătățirii calității mediului înconjurător și a vieții comunităților locale, precum și a eficienței obținute în implementarea Programului, funcție de volumul de resurse umane, materiale și financiare alocate în acest scop.

Nu au fost avute în vedere, de către entitatea finanțatoare a Programului, *procedurile tehnice* care pot contribui la *atingerea scopului* acestuia și la *îndeplinirea obiectivelor* stabilite și care să vizeze, în mod prioritar, efectele finale ale procesului de implementare, care au ca rezultat înființarea de noi spații verzi și extinderea/reabilitarea/modernizarea celor existente.

Faptul că, în OUG nr. 59/2007 și în Ghidurile de finanțare a Programului nu au fost înscrise modalitățile tehnice prin care, atât entitatea care asigură finanțarea acestuia, cât și entitățile beneficiare, pot comensura/cuantifica și monitoriza nivelul de îndeplinire a obiectivelor, atât în faza derulării Programului, cât și în urma finalizării acestuia, s-a considerat că Administrația Fondului pentru Mediu sau alte instituții cu atribuții și responsabilități în asigurarea protecției mediului, nu pot cuantifica eficiența Programului din punct de vedere al *îmbunătățirii calității factorilor de mediu*, precum și al *economicității* și *eficacității* acestuia în ceea ce privește utilitatea resurselor întrebuintate.

Nu au fost respectate, în acest sens, prevederile art. 28 - „Elaborarea bugetelor” din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare potrivit căreia „*Proiectele legilor bugetare anuale și ale*

bugetelor instituțiilor publice se elaborează de către Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, pe baza:...f) Programelor întocmite de către ordonatorii principali de credite, în scopul finanțării unor acțiuni sau ansambluri de acțiuni, cărora le sunt asociate obiective precise și indicatori de rezultate și eficiență”.

Potrivit prevederilor art. 22, alin. (2), lit. g) din actul normativ anterior menționat, „Ordonatorii de credite răspund, potrivit legii de angajarea și utilizarea creditelor bugetare pe baza unei bune gestiuni financiare, de organizarea evidenței programelor, inclusiv a indicatorilor aferenți acestora”.

Cu ocazia efectuării auditului s-a constatat, de asemenea, că entitatea finanțatoare a Programului nu are organizată și nu ține o evidență a indicatorilor monitorizați și cuantificați periodic, rezultați în urma implementării proiectelor la nivel zonal, regional și național și aceasta deoarece Programul nu este însoțit, conform prevederilor art. 28 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, de „*estimarea anuală a performanțelor*” acestuia, care trebuie să precizeze, detaliat: acțiunile, costurile asociate, obiectivele urmărite, rezultatele obținute și rezultatele estimate pentru anii următori, măsurate prin indicatori preciși, a căror alegere este pe deplin justificată.

Lipsa unor indicatori/parametri tehnici specifici pentru *monitorizarea și comensurarea* efectelor implementării proiectelor de realizare a spațiilor verzi în localitățile urbane, a fost determinată și de neîntocmirea, de către autoritățile administrației publice locale, a Registrelor de evidență a spațiilor verzi existente în aria lor de responsabilitate, fapt care a creat unele dificultăți instituțiilor beneficiare ale Programului, în ceea ce privește *elaborarea corectă* a studiilor de fezabilitate și a proiectelor aferente dosarelor de finanțare, precum și în realizarea cu responsabilitate a analizelor cost – beneficiu necesare identificării și evaluării periodice a *eficienței și performanței* Programului auditat.

Privitor la unele inadvertențe normative și procedurale ale mecanismului de derulare a Programului cu impact negativ asupra finanțării acestuia

- ♦ ultimul Manual de Operare al Fondului pentru Mediu a fost elaborat în octombrie 2008, și din conținutul acestuia a rezultat că, la rubrica „Tipuri de proiecte” care cuprinde criteriile de eligibilitate, nu a fost menționat, la categoriile de proiecte privind protecția mediului și „Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”.

Prin neelaborarea, în anii 2009, 2010 și 2011 a acestui tip de manual, au fost încălcate prevederile art. 13, alin. (5) din OUG nr. 196/2005, potrivit cărora „*Analiza, selectarea, finanțarea, urmărirea și controlul implementării proiectelor se fac în conformitate cu prevederile Manualului de Operare al Fondului pentru Mediu și ale actelor normative în vigoare*”.

Neprevederea în conținutul Manualului de Operare al Fondului pentru Mediu elaborat în anul 2008 a proiectelor specifice „*Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități*”, conform cerințelor OUG nr. 196/2005, nu au asigurat un cadru de conformitate pentru ansamblul de acțiuni specifice mecanismului și procedurilor de derulare a Programului și a avut, în consecință, un impact negativ asupra modului în care au fost elaborate și aplicate *Ghidurile de finanțare*, precum și celelalte acte normative aferente acestuia.

Această lacună de ordin normativ a determinat insuficiența și inconsecvența unor prevederi/cerințe conținute în Ghidurile de finanțare, referitoare la *criteriile de eligibilitate, tipurile de proiecte, solicitanții finanțării, modalitățile de finanțare, obligativitatea asigurării contribuției proprii* care trebuie susținută de către beneficiari, precum și la *organizarea și desfășurarea achizițiilor publice* de bunuri materiale, servicii și lucrări necesare implementării proiectelor selectate și aprobate, cu impact, uneori negativ, asupra procesului de finanțare a obiectivelor de investiții realizate.

În același timp, s-au produs unele inadvertențe între conținutul ultimului

Manual de Operare al Fondului pentru Mediu, elaborat în anul 2008 și unele prevederi ale *Ghidurilor de finanțare* a Programului, cu privire la activitatea desfășurată de către comisia de analiză și evaluare, verificarea de către instituția finanțatoare a modului concret de utilizare a fondurilor bănești primite de către beneficiari, precum și la decontarea cheltuielilor efectuate pentru implementarea proiectelor.

Modalitatea în care au fost stabilite, prin ultimul Ghid de finanțare a Programului, mecanismul și procedurile de derulare a Programului, nu a respectat cadrul normativ referitor la *numărul de sesiuni care se pot organiza anual și, respectiv numărul de proiecte* stabilite a fi depuse în cadrul acestora, fapt care a permis, extinderea, în mod nejustificat, a sferei/volumului de aplicare a Programului, prin *creșterea numărului de sesiuni și al proiectelor* aferente acestora, pentru beneficiari ai finanțării nerambursabile din localități dispuse atât în mediul urban, cât și în mediul rural.

Referitor la contribuția proprie pe care beneficiarii finanțării trebuie să o suporte din bugetele locale proprii de venituri și cheltuieli, în urma auditului s-a constatat nerespectarea prevederilor Cap. III - „Contribuția proprie” din Manualul de Operare a Fondului pentru Mediu”, potrivit căroră „*Cheltuielile eligibile nefinanțate din Fondul pentru Mediu ale proiectului constituie contribuția proprie și va fi susținută de către beneficiar*”, nivelul acceptat al acestora în cazul unităților administrativ-teritoriale fiind de „*minim 40% din valoarea cheltuielilor eligibile totale ale proiectului*”, în fapt Administrația Fondului pentru Mediu asigurând, cu mici excepții, finanțarea integrală a valorii proiectelor.

Totodată, nu au fost respectate prevederile aceluiași act normativ, care precizează faptul că „*nu este acceptată susținerea contribuției proprii în natură*” din partea solicitantului/beneficiarului finanțării nerambursabile de la Fondul pentru Mediu, constatându-se situații frecvente în care a fost decontată contravaloarea unor cheltuieli efectuate, *în natură*, prin realizarea *manoperei* unor bunuri materiale și lucrări de investiții de către beneficiari.

- ◆ unele inadvertențe au fost constatate referitor la modul defectuos de verificare, analiză și selecție a documentelor prezentate de către unii participanți la Program, îndeosebi a condițiilor/cerințelor pe care aceștia trebuiau să le îndeplinească cumulativ, potrivit prevederilor Ghidului de finanțare, prin neprezentarea în dosare a proiectelor tehnice aferente lucrărilor de investiții, prin motivarea nefinalizării elaborării documentațiilor tehnice și prezentarea acestora ulterior desfășurării sesiunilor, fapt care a îngreunat și întârziat procesul de încheiere a contractelor de finanțare și, implicit demararea operațiunilor propriu-zise de implementare a obiectivelor de investiții.

Cu ocazia auditului s-a constatat faptul că, după *recalcularea cheltuielilor eligibile* ca urmare a *modificărilor survenite asupra proiectelor tehnice* care au stat la baza aprobării dosarelor de finanțare în cadrul sesiunilor Programului, acestea au influențat, în majoritatea situațiilor negativ, volumul fondurilor bănești alocat pentru sesiunile Programului, necesitând suplimentarea resurselor financiare alocate pentru implementarea și finanțarea proiectelor.

- ◆ necorelarea tuturor datelor tehnice, economice și financiare conținute în studiile de fezabilitate, cu datele similare prevăzute în proiectele tehnice și documentațiile de specialitate elaborate de către entitățile beneficiare, precum și neprezentarea obligatorie, de către participanții la Program, a proiectelor tehnice, exclusiv în perioada desfășurării sesiunilor de analiză și evaluare a dosarelor de finanțare, au determinat unele dificultăți în verificarea eligibilității proiectelor, selectarea cu obiectivitate a dosarelor, realizarea unui cadru de transparență concurențială pentru solicitanții finanțării nerambursabile, precum și în prevederea și alocarea judicioasă a fondurilor bănești necesare desfășurării în condiții de eficiență și performanță a Programului.

Referitor la neconformitatea și obiectivitatea redusă a unor criterii de selecție a proiectelor cu impact negativ asupra performanței Programului

- ♦ s-a constatat că unele criterii de selecție prevăzute în primul Ghid de finanțare au avut un caracter general, nefiind încadrate strict între anumiți parametri/limite obligatorii de îndeplinit și nu au avut la bază o grilă de punctare privind cotele de evaluare pentru fiecare indicator/parametru în parte, selecția dosarelor de finanțare realizându-se prin luarea în considerare a formulei „vor avea prioritate proiectele....” care au corespuns anumitor cerințe minimale sau maxime de apreciere, exprimate, de regulă, prin formula „mai mic” sau „mai mare” (exemplu: localitățile cu un număr mai mare de locuitori, proiectele cu suprafețe mai mari, contribuția proprie mai mare, suprafața de spațiu verde pe cap de locuitor mai mică).

Criteriile de selecție astfel stabilite nu au fost cuantificabile, neavând prevăzute *cote minime și maxime* de încadrare a datelor prezentate de către participanții la Program și pot fi caracterizate ca fiind inechitabile și lipsite de obiectivitate, având în vedere imposibilitatea verificării veridicității unor elemente menționate în cuprinsul documentelor din dosarele de finanțare.

Totodată, nu a fost aprobată o grilă de punctare care să conțină criteriile de selecție și punctajele aferente acestora, care să stea la baza procesului de analiză, evaluare și selecție a proiectelor, prima grilă de evaluare fiind realizată și cuprinsă în Ghidul de finanțare intrat în vigoare în anul 2009.

Criterii importante de selecție, precum *numărul de locuitori, suprafața parcului, analiza cost-oportunitate ș.a.*, nu au fost argumentate prin *parametri și indicatori* obiectivi, caracterizați prin elemente de *eficiență și performanță* și care să fie formulați/exprimați în strictă concordanță cu prevederile armonizate ale legislației românești și europene în domeniul protecției mediului, cu predilecție în cel specific reglementării și administrării spațiilor verzi în localitățile urbane.

Acceptarea și aprobarea, de către comisiile de analiză și avizare a dosarelor de finanțare, a datelor înscrise în grilele de evaluare referitor la indicatorul „*Suprafața de spațiu verde/locuitor*”, care au avut un caracter *formal și nerealist*, neputând fi justificate prin copii/extrase din *Registrele de evidență a spațiilor verzi* pe care unitățile administrației publice locale aveau obligația să le întocmească, conform prevederilor art. 16 din Legea nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi, republicată, creează unele suspiciuni privind *obiectivitatea și corectitudinea* procesului de selecție a proiectelor.

Totodată, s-a constatat că nu au fost stabilite punctaje încadrate între *limite minime și maxime*, obligatorii de îndeplinit de către participanții la sesiunile Programului, pentru toate criteriile de selecție prevăzute în Ghidul de finanțare, potrivit celor *trei categorii/tipuri de lucrări*, ci doar pentru criteriile „*Numărul de locuitori*” și, respectiv „*Sumele maxime propuse pentru finanțare*”, fapt care nu a permis o aplicare *obiectivă și echitabilă* a criteriilor de selecție stabilite prin grila de evaluare a proiectelor.

Lipsa unor criterii de selecție menite să încurajeze și să atragă participarea, cu preponderență, la sesiunile Programului, a localităților din mediul urban, precum și *alocarea nejudicioasă* a fondurilor bănești necesare finanțării proiectelor aprobate, au determinat *îndeplinirea scăzută*, în ultimii ani, a *scopului și obiectivelor* specifice acestuia, obținerea unor *rezultate slabe* în ceea ce privește *eficacitatea și economicitatea* resurselor financiare utilizate, implicit realizarea unui *nivel redus* al *eficienței și performanței* Programului auditat.

Cu privire la finanțarea de la Fondul pentru Mediu a unor categorii de cheltuieli considerate eligibile

- ♦ s-a constatat neaplicarea în totalitate, sau interpretarea eronată a unor prevederi din actele normative în vigoare, atât la data elaborării OUG nr. 59/2007, cât și a Ghidurilor de finanțare a Programului, fapt care a determinat

stabilirea unui cadru defectuos de organizare și derulare a unor activități specifice acestuia, inclusiv a acelor operațiuni care vizează finanțarea anumitor categorii de cheltuieli efectuate de către beneficiarii resurselor bănești alocate nerambursabil de la Fondul pentru Mediu.

Astfel, nu au fost avute în vedere *competențele, atribuțiile și responsabilitățile* pe care autoritățile administrației publice locale le au în finanțarea, de la bugetele locale, a *activităților de administrare și gospodărire a spațiilor verzi* în localitățile dispuse în aria de responsabilitate a acestora, potrivit prevederilor art. 21 din Legea nr. 24/2007, prin alocarea și utilizarea de fonduri bănești din bugetele proprii, inclusiv pentru efectuarea lucrărilor de *investiții capitale* în domeniul *spațiilor verzi*.

În acest sens, Administrația Fondului pentru Mediu nu a verificat, în toate situațiile, înainte de a aproba finanțarea proiectelor aprobate în cadrul sesiunilor Programului, *obligativitatea* unităților administrației publice locale de a respecta și aplica prevederile art. 21, alin. (4) din legea menționată mai sus, potrivit căreia „*Sursele de finanțare necesare pentru aplicarea măsurilor de administrare și gospodărire a spațiilor verzi vor fi prevăzute în bugetele locale, începând cu anul 2008*” și, respectiv ale art. 22 din același act normativ, conform căreia „*Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, contravențională și penală, după caz*”.

În consecință, categorii de cheltuieli, precum cele efectuate de către majoritatea unităților administrativ-teritoriale cu realizarea *fântânilor arteziene, cișmelelor și lacurilor de agrement, amenajarea și dotarea cu mobilier a locurilor de joacă pentru copii și a spațiilor de recreere, precum și cele pentru realizarea lucrărilor pentru execuția instalațiilor de iluminat și irigații, montarea bordurilor, ș.a.*, au fost înscrise în mod eronat în conținutul Ghidurilor de finanțare, acestea trebuind să fie trecute/transferate în responsabilitatea legală de finanțare a entităților beneficiare.

În ceea ce privește managementul unor activități specifice sesiunilor Programului

- ♦ În urma verificărilor efectuate privind modul în care au fost organizate și s-au derulat unele activități specifice sesiunilor de finanțare ale Programului, au fost constatate unele neajunsuri de ordin organizatoric, administrativ și procedural, manifestate ca urmare a nerespectării, în totalitate, a tipurilor de acțiuni care trebuiau desfășurate, precum și a condițiilor și termenelor aferente acestora, cu impact negativ asupra procesului de prevedere, alocare și utilizare a fondurilor bănești aprobate pentru finanțarea proiectelor.

Nerespectarea unor prevederi ale actelor normative referitoare la *aprobarea componenței comisiei de analiză, modalitatea de lucru, termenele de primire și analizare a proiectelor* depuse de către instituțiile beneficiare în cadrul sesiunilor Programului, precum și *efectuarea cu întârziere* a demersurilor legislative necesare aprobării procesului de implementare și finanțare a proiectelor aprobate, au generat o serie de *inadvertențe* în mecanismul și procedurile de derulare specifice Programului, inclusiv producerea unor *sincope* în procesul de solicitare, aprobare și angajare a *resurselor financiare* necesare finanțării acestora.

Lipsa sau întocmirea superficială a unor documente de lucru necesare desfășurării în condiții optime a activității de analiză și selecție a dosarelor de finanțare (*grile de evaluare, criterii de punctaj, procese-verbale cu rezultatele verificărilor* etc.) au relevat, în unele situații, superficialitatea manifestată de comisiile de analiză și evaluare a proiectelor, în organizarea și desfășurarea activităților specifice sesiunilor de finanțare.

Datorită desfășurării cu intermitență și la termene mult întârziate (*de la câteva luni, la mai mult de doi ani*) a unor activități privind analiza și selecția dosarelor de finanțare, și urmare *planificării și alocării nejudicioase*, în unele situații, a *fondurilor bănești* necesare finanțării proiectelor, generată și de *aprobarea unui număr mai mare de proiecte decât cel pentru care a fost alocat un anumit*

quantum/plafon financiar, nu a mai fost posibilă finanțarea acestora la termenele stabilite, fiind necesară solicitarea unor fonduri suplimentare pentru *plata contravalorii proiectelor restante*, fapt care a produs unele dereglări asupra procesului de finanțare a Programului.

Neadaptarea, la cerințele actuale ale legislației în vigoare, a tuturor documentelor care stau la baza organizării și desfășurării sesiunilor specifice Programului auditat, *necorelarea competențelor și atribuțiilor* care revin *Comitetului de Analiză, Comitetului Director* și comisiilor de analiză a proiectelor, cu exigențele impuse de actul normativ inițiator al Programului și Ghidurile de finanțare aferente acestuia, nerespectarea termenelor de derulare și îndeplinirea, în unele situații, cu *superficialitate*, a unor activități, au constituit factori specifici unui *management defectuos*, care au influențat *negativ* îndeplinirea *obiectivelor de performanță și eficiență* specifice Programului.

Totodată, din verificările efectuate asupra documentelor referitoare la activitatea de *promovare și publicitate* a Programului, s-a constatat că aceasta a fost nesemnificativă, față de rolul important pe care aceasta trebuie să-l aibă în crearea și susținerea publică a unei imagini favorabile Programului și nu a constituit un imperativ pentru managementul instituției, având în vedere necesitatea atragerii la sesiunile acestuia a acelor localități urbane care trebuie să beneficieze de finanțare nerambursabilă și utilizarea, în condiții de *transparență publică și eficiență* a resurselor financiare alocate.

În legătură cu eficiența controlului exercitat de către instituția finanțatoare a Programului privind legalitatea utilizării fondurilor bănești acordate nerambursabil entităților beneficiare

- ♦ acțiunile de inspecție și control organizate și efectuate de către entitatea finanțatoare în perioada derulării Programului, de la instituirea acestuia și până la data auditului, privind modul de selecție și aprobare a proiectelor prezentate de beneficiari în cadrul sesiunilor, precum și stadiul implementării și finanțării acestora, potrivit fazelor/etapelor de derulare specifice, nu au fost executate, în totalitate, la termenele prevăzute de legislația în vigoare (atât pe timpul derulării procesului de realizare, cât și la finalizarea implementării proiectelor) și nu s-au realizat în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și ale contractelor de finanțare încheiate, referitoare la controlul intern, respectarea standardelor de management și la controlul exercitat la unitățile beneficiare.

Au fost constatate unele neajunsuri privind nerespectarea atribuțiilor specifice personalului abilitat din cadrul instituției finanțatoare, responsabil de verificarea datelor conținute în documentele din dosarele de finanțare ale beneficiarilor, îndeosebi a celor referitoare la *categoriile de cheltuieli eligibile* și de *bunuri materiale eligibile* prevăzute în Ghidurile de finanțare a fi finanțate nerambursabil de la Fondul pentru Mediu

În acest sens, au fost aprobate unele documente prezentate de către solicitanții finanțării, *fără o verificare temeinică a modului de îndeplinire/respectare a criteriilor și exigențelor de eligibilitate* stabilite și a *veridicității datelor* prevăzute în conținutul acestora, iar în unele situații punctajele maxime din grilele de selecție au fost acordate cu lejeritate, fără ca acestea să poată fi probate cu *documente justificative* privind *conformitatea* acestora.

Din cauza îndeplinirii cu superficialitate, de către comisiile de analiză și avizare a dosarelor de finanțare, a operațiunilor de verificare a documentațiilor specifice acestora, au fost omise, în unele situații, anumite *categorii de cheltuieli eligibile* prevăzute în Ghidul inițial de finanțare, referitoare la „*proiectarea și ingineria lucrărilor, achiziția dotărilor necesare și recapitulăția la situațiile de lucrări eligibile prezentate*”.

În aceste condiții, pentru *remediarea deficiențelor* produse prin calcularea eronată a anumitor categorii de cheltuieli eligibile, prin HG nr. 626/30.06.2010

au fost modificate anexele nr. 1 și 2 la HG nr. 1588/2009 privind aprobarea proiectelor selectate în anul 2008 și a finanțării acestora.

Totodată, pentru alți beneficiari a fost necesară corectarea sumelor aprobate inițial, deoarece cuprindeau și contravaloarea unor cheltuieli care, potrivit aceluiași Ghid de finanțare, nu erau eligibile (*cheltuieli diverse și neprevăzute, organizarea de șantier, verificarea tehnică etc.*).

Valoarea totală a proiectelor menționate în anexa nr. 1, în sumă de 23.212 mii lei a fost diminuată cu 574 mii lei (*reprezentând reduceri de valoare la 12 proiecte*), rezultând suma finală aprobată în cuantum de 22.638 mii lei, iar valoarea totală a proiectelor cuprinse în anexa nr. 2 - 99.457 mii lei a fost suplimentată cu suma de 1.188 mii lei (*reprezentând reduceri valorice efectuate la 7 proiecte și suplimentări valorice efectuate la 13 proiecte*), suma finală rezultată fiind de 100.645 mii lei.

Pentru alți beneficiari, tot din neglijența personalului care a efectuat verificările asupra documentelor din dosarele de finanțare, au fost *calculate eronat* valorile unor *cheltuieli* care, potrivit aceluiași Ghid de finanțare, nu au fost considerate eligibile - „*cheltuieli diverse și neprevăzute, organizarea de șantier, verificarea tehnică a cheltuielilor efectuate*”.

- ♦ În ceea ce privește organizarea și efectuarea activităților de inspecție și control privind implementarea și finanțarea proiectelor selectate, atât la sediul instituțiilor beneficiare, cât și la amplasamentele unde au fost realizate obiectivele de investiții, s-a constatat că, în majoritatea situațiilor verificate, notele de constatare și notele de control încheiate de către responsabili de proiecte și alți reprezentanți ai Administrației Fondului pentru Mediu, au fost întocmite cu superficialitate, fără a conține date concrete privind constatările și concluziile rezultate în urma acestor verificări, deficiențele manifestate în procesul de implementare a proiectelor, precum și eventualele propuneri formulate pentru remedierea, în timp util, a acestora.

În acest context, s-a constatat că nu au fost verificate, la sediile beneficiarilor, pentru toate obiectivele de investiții realizate, activități importante precum: *concordanța datelor* conținute în studiile de fezabilitate, proiectele tehnice și anexele la contractele de finanțare, *conformitatea devizelor de lucrări* și a situațiilor aferente acestora, modul de *justificare a cheltuielilor indirecte* și a *cheltuielilor diverse și neprevăzute* efectuate de către operatori economici, modul în care au fost realizate *achizițiile publice* de bunuri, lucrări și servicii, *prețurile de achiziție* utilizate de către agenții economici, fapt care nu a permis identificarea și evaluarea modului real de utilizare a resurselor financiare alocate și formularea unor *concluzii* și *aprecieri* privind cheltuirea cu *economicitate, eficiență și eficacitate* a acestora de către beneficiari.

Pe fondul verificărilor superficiale efectuate de către unii responsabili de proiecte, au fost favorizate situații în care unele fonduri bănești au fost cheltuite în mod nejustificat, pentru achiziționarea unor *dotări* și *echipamente* având prețuri care nu au putut fi susținute cu documente probante, pentru executarea unor lucrări care nu au putut fi argumentate decât prin documentele întocmite de către operatorii economici, nu și pe teren, precum și pentru asigurarea unor bunuri materiale/produse de proveniență autohtonă sau străină, categorie și stare calitativă îndoielnice, altele decât cele înscrise în anexele contractelor de finanțare și în contractele de lucrări.

Toate aceste *neajunsuri*, au determinat nerespectarea, de către unitățile beneficiare ale finanțării nerambursabile, a cadrului de legalitate privind *achizițiile* și *plățile* efectuate pentru implementarea proiectelor și cheltuirea, în condiții ineficiente, a unor fonduri bănești destinate realizării acestora, situație relevantă și de neîntocmirea și netrimiteră la Administrația Fondului pentru Mediu, la finalul implementării proiectelor, a Rapoartelor de finalizare pentru obiectivele de investiții realizate.

- ♦ În ceea ce privește activitatea specifică desfășurată de către Serviciul audit public intern din cadrul instituției, s-a constatat că această structură nu a

auditat până la data efectuării auditului „Programul național de îmbunătățire a calității mediului pentru realizarea de spații verzi în localități”, nefiind respectate astfel prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, referitoare la obligativitatea auditării, pe parcursul unei perioade de trei ani, a tuturor domeniilor de activitate ale instituției.

Preocuparea scăzută și insuficientul interes manifestate de către structurile cu atribuții și responsabilități în organizarea și desfășurarea unor acțiuni de control și audit asupra Programului, nu au permis managementului instituției evaluarea obiectivă a gradului ridicat de complexitate specific mecanismului și procedurilor de derulare, identificarea oportună a riscurilor de ordin juridic, tehnic, economic și financiar, cu impact puternic asupra *eficienței și eficacității* cu care sunt utilizate fondurile bănești alocate și nu au oferit asigurări suficiente și sustenabile în vederea implementării, în condiții de performanță, a „Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”.

La unele unități ale administrației publice locale

În vederea constatării modului în care s-au desfășurat unele acțiuni specifice *mecanismului și procedurilor de derulare* a Programului și pentru identificarea unor eventuale *neajunsuri* în managementul practicat de către Administrației Fondului pentru Mediu, cu privire la *cheltuirea judicioasă și eficientă* a fondurilor bănești alocate în cadrul sesiunilor acestuia pentru implementarea și finanțarea proiectelor aprobate, în perioada 23.05-02.06.2011 au fost efectuate unele verificări, pe teren, la sediile unor unități ale administrației publice locale, precum și la amplasamentele unde au fost realizate obiectivele de investiții finanțate nerambursabil de la Fondul pentru Mediu.

Unitățile administrației publice locale în cadrul cărora s-au efectuat verificări, au fost selectate aleator, urmărindu-se respectarea unui *grad de reprezentativitate* echilibrat pentru localități dispuse atât în mediul urban, cât și în cel rural, fiind stabilite în acest scop, orașe, comune și sate situate în zonele de câmpie, deal și munte.

Cele 13 localități (2 orașe și 11 comune) în care au fost executate acțiunile de control, provin din 6 județe, după cum urmează: județul Călărași – comunele Mitreni, Modelu, Dragalina, Ștefan cel Mare; județul Ilfov - orașul Chitila și comunele Mogoșoaia și Ștefăneștii de Jos; județul Ialomița - orașul Urziceni și comuna Jilavele; județul Dâmbovița - comuna Petrești; județul Giurgiu - comuna Roata de Jos; județul Prahova - comunele Gura Vitoarei și Izvoarele.

În urma acțiunilor de control realizate, atât asupra existenței și modului de întocmire a documentelor administrative, tehnice și financiar-contabile aferente proiectelor finalizate, cât și asupra stadiului real de execuție a lucrărilor specifice obiectivelor de investiții finanțate nerambursabil de la Fondul pentru Mediu, au fost constatate unele *neajunsuri și deficiențe semnificative* privind *cheltuirea nejudicioasă și ineficientă* a unor fonduri bănești, precum și realizarea în *condiții neconforme* cu prevederile contractelor de lucrări și de finanțare încheiate, a proiectelor respective.

Principalele deficiențe identificate au vizat, în mod deosebit: nerespectarea, de către instituțiile beneficiare, a prevederilor unor acte normative în vigoare privind *realizarea, administrarea și finanțarea spațiilor verzi* în localitățile dispuse în aria de responsabilitate a acestora; neîntocmirea documentațiilor tehnice referitoare la evidența spațiilor verzi existente; neconformitatea unor documente întocmite și lucrări executate de către operatorii economici contractanți, precum și modul defectuos în care acestea au organizat și efectuat achizițiile de bunuri materiale, lucrări și servicii necesare implementării proiectelor, cu impact negativ asupra utilizării eficiente a resurselor financiare alocate de la Fondul pentru Mediu, acestea fiind următoarele:

- ♦ majoritatea entităților verificate nu aveau întocmite, la data efectuării verificărilor, *Registrele locale de evidență a spațiilor verzi*, pe care acestea erau obligate să le instituie și să le actualizeze, ori de câte ori intervin

modificări, contrar prevederilor art. 16 din Legea nr. 24/2007;

- ♦ toate instituțiile la care au fost efectuate verificări *nu au prevăzut în bugetele locale proprii* de venituri și cheltuieli fondurile bănești necesare participării acestora, prin contribuții proprii, la finanțarea proiectelor aprobate în cadrul Programului privind realizarea de spații verzi, nefiind respectate prevederile art. 19, alin. (4) din Legea nr. 24/2007;

Fondurile bănești alocate de către entitățile respective prin bugetele locale proprii în perioada 2007-2010 pentru spațiile verzi, au fost în general *reduse* ca valoare și *destinate*, îndeosebi, pentru întreținerea și paza parcurilor deja existente, în puține situații fiind alocate resurse pentru amenajarea de noi spații verzi.

- ♦ entitățile verificate nu au respectat, prevederile art. 19, alin. (1) din Legea nr. 24/2007, în sensul că *toate categoriile/tipurile de cheltuieli considerate eligibile* și aprobate pentru finanțarea proiectelor în baza Ghidului de finanțare a Programului, trebuiau să fie finanțate din bugetele locale proprii, aceasta constituind o obligație a entităților respective;
- ♦ unele studii de fezabilitate elaborate pentru realizarea proiectelor nu au fost aprobate prin hotărâri ale consiliilor locale ale primăriilor, aprobarea fiind dată *doar pentru indicatorii tehnico-economici* specifici investițiilor, iar în alte studii de fezabilitate și proiecte tehnice nu au fost înscrise toate *criteriile de selecție* prevăzute la pct.4 din Ghidul de finanțare aprobat prin Ordinul nr. 1166/2007 al ministrului mediului și dezvoltării durabile, modificat și completat prin Ordinul nr. 1912/2007;
- ♦ în mod paradoxal, același studiu de fezabilitate întocmit pentru realizarea unui proiect de investiții în anul 2008 (neverificat și nesemnat de către proiectant) a fost utilizat, conținând *parametri și indicatori identici*, pentru implementarea unui alt proiect în anul 2010, în aceeași localitate, dar pe un amplasament diferit;
- ♦ au fost constatate unele neconcordanțe între datele înscrise în studiile de fezabilitate și proiectele tehnice elaborate și, respectiv, cele din anexele contractelor de finanțare și ale contractelor de lucrări încheiate pentru realizarea obiectivelor de investiții, fiind menționate *tipuri, categorii, cantități și prețuri/tarife diferite* la unele bunuri materiale, servicii și lucrări achiziționate de la operatorii economici contractanți;
- ♦ din unele dosare de finanțare nerambursabilă a proiectelor au *lipsit grilele de evaluare* din punct de vedere juridic, administrativ, tehnic și economic, care ar fi trebuit utilizate la activitatea de evaluare a proiectelor respective, fapt care nu a permis cunoașterea punctajului acordat acestora de către comisia de analiză și avizare;
- ♦ obiectivele de investiții realizate în cadrul Programului *nu au fost înscrise* în Programele de achiziții publice anuale și nici în Listele cu obiectivele de investiții, anexe la acestea, contrar prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, republicată, situația fiind constatată în toate entitățile administrativ teritoriale în care au fost efectuate verificări;
- ♦ nu au fost stabiliți, la nivelul instituțiilor verificate, *indicatori de rezultate și eficiență* pentru cuantificarea rezultatelor obținute în urma implementării proiectelor finanțate, cu ajutorul cărora să fie monitorizat și evidențiat modul/stadiul de îndeplinire a scopului și obiectivelor specifice Programului, precum și nivelul de *eficiență și performanță* obținut;
- ♦ investițiile nou realizate nu au fost înregistrate în evidența financiar-contabilă a unităților publice, acestea *nefiind introduse în gestiunile proprii* ale entităților respective, fiind încălcate prevederile Legii contabilității nr. 82/1991, republicată, precum și ale pct. 5.9 al art. 4 din Ghidul de finanțare, potrivit cărora trebuiau incluse în *evidențele și gestiunile* instituțiilor beneficiare *toate bunurile materiale de natura activelor imobilizate corporale* achiziționate în baza prevederilor contractuale;
- ♦ devizele generale de lucrări nu au fost întocmite, în toate situațiile, cu

respectarea prevederilor HG nr. 28/2008, necuprinzând, în conținutul acestora, unele capitole referitoare la *categoriile/tipurile de cheltuieli* efectuate, în mod frecvent cel cu privire la *cheltuielile realizate cu elaborarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice*, iar în alte situații fiind înscrise doar datele referitoare la investiția de bază;

- ♦ unele proiecte au fost implementate în zona extravilană a localităților, contrar prevederilor art. 1 din Legea nr. 24/2007 și ale art. 3 din Ghidul de finanțare aprobat prin Ordinul nr. 1107/2009 al ministrului mediului, nefiind justificate, în aceste condiții, scopul și obiectivele pentru care acestea au fost realizate;
- ♦ un contract de achiziție publică a lucrărilor care au fost efectuate în anul 2008 pentru implementarea unui proiect, a fost atribuit în mod abuziv unei firme care inițial a fost declarată respinsă, în defavoarea unei alte societăți care câștigase procedura de licitație, dar care era *colaboratoare/în parteneriat* cu firma respectivă, fiind încălcate prevederile OUG nr. 34/2006 și ale HG nr. 925/2006;
- ♦ în unele unități ale administrației publice locale au fost încălcate prevederile OUG nr. 34/2006 și ale HG nr. 295/2006 privind achizițiile publice, în sensul că ordonatorul principal de credite, în speță primarul, a îndeplinit funcția de *președinte al comisiei de analiză a ofertelor și al derulării procesului de achiziții publice*, situația creată fiind incompatibilă cu funcția deținută de către acesta;
- ♦ durata de execuție a unor lucrări a fost majorată, prin acte adiționale, imediat după încheierea contractelor de achiziții publice, deoarece operatorii economici contractanți câștigători ai licitațiilor au considerat că nu aveau posibilitatea reală de a efectua lucrările respective în condițiile și la termenele prevăzute în contractele încheiate cu entitățile beneficiare, înscrierea unor perioade relativ scurte pentru operațiunile respective, urmărind *doar obținerea în condiții certe a atribuirii contractelor de achiziții*;
- ♦ garanția de bună execuție reținută de către unele instituții beneficiare operatorilor economici contractanți nu a fost calculată în mod corect, potrivit prevederilor contractuale, în cuantum de 5% din valoarea contractelor încheiate, fiind percepute *sume mai mari sau mai mici decât cele legale*;
- ♦ în alte situații, la solicitarea beneficiarului finanțării, au fost efectuate unele *modificări* ale prevederilor contractului inițial de finanțare, care au constat în suplimentări ale unor *categorii/tipuri de lucrări sau materiale* și, respectiv, în *renunțări* la unele dintre acestea, fapt care a necesitat întocmirea unor acte adiționale la contractele de lucrări;
- ♦ referitor la criteriile de atribuire stabilite în vederea selecției ofertelor pentru achizițiile publice, s-a constatat că în *grila de punctare* a fost introdus eronat criteriul „Durata proiectului” – 5% din valoarea proiectului, deși la data respectivă proiectul era deja elaborat de către o altă firmă de proiectări, precum și criteriul „Programul calității” – 30% din valoarea proiectului, care nu a fost detaliat cu cerințe și acțiuni concrete referitoare la realizarea *calității* lucrărilor efectuate;
- ♦ din cauza neonorării la termenele prevăzute în graficele inițiale, anexe la contractele de lucrări, a unor operațiuni specifice furnizorilor, au fost încheiate acte adiționale și la contractele de finanțare nerambursabilă, prin care au fost *decalate/amânate* anumite *cereri de tragere* sau au fost introduse noi cereri de tragere, fapt care a perturbat derularea, în condiții optime, a procesului de finanțare;
- ♦ unii operatori economici contractanți au calculat și înscris eronat în situațiile de lucrări justificative „*cheltuielile indirecte*” sau „*cheltuieli diverse și neprevăzute*” efectuate de către aceștia în urma realizării obiectivelor de investiții, în cuantum de 5-11%, nedetaliat pe tipuri și naturi de cheltuieli și nejustificate pe bază de documente legale, cheltuielile respective fiind plătite în *condiții nejustificate* de către Administrația Fondului pentru Mediu, deoarece această categorie de cheltuieli *nu este inclusă în grupa categoriilor de cheltuieli eligibile* care, potrivit Ghidului de finanțare, se pot suporta de la buget, deficiența fiind constatată în toate instituțiile publice verificate;

- ♦ contribuțiile financiare ale agenților economici prestatori ai serviciilor și lucrărilor efectuate în perioada 2007-2010 (*contribuții pentru asigurări sociale de stat - CAS, contribuții pentru asigurări sociale de sănătate - CASS, fondul pentru accidente de muncă și boli profesionale, fondul pentru șomaj, contribuții pentru concedii și indemnizații, etc.*) au fost calculate eronat, pe baza unor indicatori care nu corespund celor legal stabiliți pentru perioada respectivă;
- ♦ facturile fiscale eliberate de furnizori *nu au fost certificate și avizate*, în totalitate, din punct de vedere al „*realității, regularității și legalității*” operațiunilor efectuate și nu au prezentat mențiunea „*bun de plată*”, nefiind respectate prevederile OG nr. 119/1999 privind auditul intern și controlul financiar preventiv, republicată și ale OMFP nr. 522/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv;
- ♦ în unele devize generale de lucrări și situații de lucrări întocmite de către operatorii economici au fost înscrise *cantități mari de pământ și de beton* care au fost excavate, transportate și dislocate din și la amplasamentele de realizare a investițiilor, precum și *cantități mari de îngrășăminte chimice* utilizate pentru întreținerea/administrarea spațiilor verzi, care nu corespund volumului/dimensiunii reale a lucrărilor efectuate, punând sub semnul îndoielii veridicitatea datelor înscrise în documentele respective;
- ♦ prețurile unitare de achiziție ale unele bunuri materiale, dotări și echipamente cumpărate de la furnizori și care au intrat în înzestrarea parcurilor (*mobiliier calificat, dispozitive de joacă pentru copii, mese, scaune, bănci, coșuri de gunoi, instalații pentru iluminat și pentru irigații, borduri, cișmele, fântâni arteziene*) nu au putut fi justificate, din punct de vedere al *dimensiunii/mărimii* acestora, comparativ cu caracteristicile specifice privind *structura, conținutul, destinația, categoria și starea calitativă* a bunurilor respective;
- ♦ operatorii economici furnizori nu au eliberat și pus la dispoziția beneficiarilor „*Certificate de calitate și garanție*” pentru bunurile materiale livrate și nici documentele legale justificative care să ateste *sursele de proveniență, categoria, starea calitativă și prețurile unitare de achiziție* a acestora, pe baza cărora entitățile beneficiare să poată analiza/compara/evalua starea/nivelul acestora, față de cele ale unor produse similare existente și valorificate pe piață, în unele situații constatându-se bunuri cu perioada de valabilitate expirată la data achiziționării acestora;
- ♦ pentru bunurile materiale achiziționate din import (în mod deosebit *dotările/echipamentele de joacă pentru copii și instalațiile de iluminat*) agenții economici nu au prezentat entităților beneficiare *documentele vamale* (pentru materialele provenite din China) și nici actele doveditoare privind *sursa de proveniență, categoria, starea calitativă și prețurile unitare* ale altor bunuri materiale (pentru cele importate din țări europene ca Germania, Olanda și Spania), iar documentele prezentate nu erau traduse în limba română;
- ♦ totodată, pentru toate bunurile materiale asigurate de către firmele contractante din surse autohtone sau din import, entitățile beneficiare nu au solicitat și nu au primit de la acestea *contractele de achiziții publice încheiate cu agenți economici terți*, precum și documentele justificative ale acestora, contrar prevederilor contractelor de finanțare și ale contractelor de lucrări;
- ♦ instituțiile beneficiare nu au întocmit, în toate cazurile verificate, *Rapoartele de finalizare* privind executarea lucrărilor de investiții, contrar prevederilor art. 24, alin. (14) din Ghidul de finanțare, iar o parte din cele întocmite nu au fost analizate de personalul entității finanțatoare și aprobate de către președintele acesteia (îndeosebi cele întocmite în perioada 2007-2009);
- ♦ nu a fost realizat și instalat pe amplasamentul investiției, în loc vizibil, *panoul inscripționat* cu datele referitoare la conținutul investiției și sursa de finanțare a acesteia, care trebuia menținut cel puțin un an după finalizarea proiectului, încălcându-se astfel prevederile art. 27, alin. (1) și (2) din Ghidul de finanțare. Deficiența a fost constatată la toate unitățile administrației publice locale verificate;

- ♦ starea generală de administrare și întreținere a parcurilor verificate este, în general, *precară*, unele dintre spațiile verzi în cauză, inclusiv dotările aferente fiind vandalizate (*arbori și arbuști uscați, împrejmuiri și instalații de irigații distruse, lipsă gazon, lipsă în totalitate a florilor prevăzute în documente sau a altor tipuri și cantități de flori, stâlpi de iluminat cu becurile sparte, etc.*), deși fondurile bănești alocate pentru realizarea acestora au fost semnificative, fapt ce denotă insuficienta implicare a conducerilor entităților publice care le dețin sau *utilizarea irațională și inefficientă* a resurselor financiare destinate în acest scop.

Cu ocazia verificărilor efectuate, prin sondaj, asupra existentului unor bunuri materiale achiziționate de la furnizori și montate/instalate /amenajate în perimetrul parcurilor, au fost constatate unele *diferențe în minus* față de *tipurile și cantitățile* prevăzute în actele prin care acestea au fost asigurate, precum și unele *diferențe de aspect, structură, dimensiuni, categorie și calitate* la anumite produse, îndeosebi la cele provenite din import, valoarea totală a diferențelor care nu au fost identificate pe teren și a căror lipsă *nu a putut fi justificată* de către beneficiarii în cauză, fiind de aproximativ 245 mii lei.

Constatările rezultate în urma verificărilor efectuate în cadrul unităților administrației publice locale menționate mai sus, coroborate cu cele reieșite la finalizarea auditului performanței, reflectă, prin prisma *aspectelor prezentate* și în *lipsa unor indicatori de evaluare a rezultatelor obținute* prin aplicarea Programului, atât nivelul relativ scăzut al îndeplinirii scopului și obiectivelor specifice, cât și performanța redusă a acestuia înregistrată până la data efectuării acestei misiuni.

Eficacitatea utilizării fondurilor bănești nerambursabile alocate de la Fondul pentru Mediu, respectiv stabilirea gradului de îndeplinire a obiectivelor declarate ale Programului, precum și compararea impactului efectiv realizat cu impactul dorit

Auditul performanței „Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități”, care și-a propus, pe parcursul desfășurării, analiza temeinică a *economicității, eficienței și eficacității mecanismului și procedurilor de derulare* a acestuia, precum și a ansamblului de activități desfășurate de entitățile cu atribuții și responsabilități, participante la sesiunile anuale de finanțare, a urmărit modul de îndeplinire a *scopului și obiectivelor Programului*, atât la nivelul instituției finanțatoare, cât și al entităților beneficiare.

Activitatea de audit a abordat, cu prioritate, orientarea Administrației Fondului pentru Mediu spre rezultate în implementarea proiectelor finanțate nerambursabil și spre *utilizarea cu eficiență a fondurilor bănești* alocate în cadrul sesiunilor Programului.

Considerat ca prezentând un risc ridicat privind modul de administrare și întrebuințare a resurselor financiare considerabile alocate de la Fondul pentru Mediu, Programul a impus, pe timpul auditului, identificarea gradului real în care măsurile stabilite de conducerea instituției au contribuit, urmare a aplicării eficiente a principiilor și practicilor de management, la *minimizarea costului resurselor financiare alocate și utilizate, precum și la creșterea implicită a nivelului de performanță a acestuia, fără a se afecta/compromite îndeplinirea/atingerea scopului și obiectivelor specifice.*

Disfuncțiile și deficiențele constatate în urma acțiunii de audit, manifestate în procesul managerial al unor activități specifice fazelor/etapelor de derulare a Programului, au evidențiat *lipsa de conformitate a unor proceduri și tehnici de lucru* specifice, precum și organizarea și desfășurarea *defectuoasă* a unor activități/operațiuni privind analiza, selecția, aprobarea, contractarea, implementarea, finanțarea, recepția finală cantitativă și calitativă a proiectelor realizate, controlul privind calitatea lucrărilor de investiții realizate.

Neajunsurile și inadvertențele manifestate în derularea unor activități specifice sesiunilor de finanțare, rezultate în urma analizei evoluției gradului de realizare/îndeplinire a obiectivelor Programului, au impus examinarea și identificarea, cu prioritate, a unor potențiale căi/metode de îmbunătățire a

performanțelor acestuia, prin creșterea *economicității utilizării fondurilor publice* alocate, precum și de amplificare a credibilității și impactului pozitiv pe care constatările și concluziile auditului îl pot avea asupra *eficientizării mecanismului și procedurilor de derulare*, pe viitor, în condițiile aplicării în continuare a Programului.

Rezultatele obținute ca urmare a evaluării investițiilor realizate de către beneficiari, comparativ cu structura și volumul costurilor aferente acestora, au evidențiat eficacitatea scăzută a Programului, datorită, îndeosebi, *alocării insuficiente și întârziate* a fondurilor bănești necesare finanțării obiectivelor de investiții, *cheltuirii nejudicioase* a acestora și *implicării insuficiente* a entității finanțatoare în controlul riguros asupra legalității/conformității achizițiilor de bunuri materiale/lucrări și servicii realizate de către unitățile beneficiare.

Gradul anual scăzut de finanțare a sesiunilor Programului, determinat de îndeplinirea cu *dificultate și întârziere*, de către beneficiari, a clauzelor contractuale, încheierea unei *multitudini de acte adiționale* la contractele de lucrări și cele de finanțare, necorelarea judicioasă a cuantumurilor fondurilor bănești alocate cu volumul resurselor financiare prevăzute în bugetele locale anuale de venituri și cheltuieli ale investiției, precum și neconcordanța dintre volumul de dosare/proiecte selectate/aprobate și fondurile bănești destinate sesiunilor Programului, au constituit o consecință a *deficiențelor* manifestate constant în procesul de implementare și finanțare a obiectivelor de investiții realizate și a *nerespectării principiilor disciplinei financiare* care ar fi trebuit să caracterizeze operațiunile de *prevvedere, planificare, alocare, angajare și cheltuire* efectivă a resurselor alocate nerambursabil de la Fondul pentru Mediu.

Implementarea, în anul 2010, a 63% dintre proiecte în localități din *mediul rural*, în detrimentul celor din *mediul urban*, în care au fost realizate doar 37% dintre proiectele aprobate, coroborată cu aplicarea/utilizarea prin Ghidul de finanțare a unor criterii de eligibilitate și de selecție care nu au permis atragerea spre finanțare a unităților administrației publice locale din zonele urbane, au determinat alocarea unor fonduri semnificative, în condiții de *ineficiență*, unor beneficiari din zonele rurale, pentru care, la nivel național, se desfășoară multiple *programe de modernizare, renovare și dezvoltare*, finanțate nerambursabil, cu fonduri naționale și comunitare.

Nestabilirea și neutilizarea de către Administrația Fondului pentru Mediu și alte instituții ale statului cu atribuții și responsabilități în domeniul protecției mediului, a unor *indicatori/parametri* cu ajutorul cărora să poată fi *monitorizate și evaluate rezultatele obținute* periodic și anual, prin derularea/implementarea Programului, la nivel zonal, regional și național, nu a permis acestei entități *cuantificarea performanței realizate*, implicit *eficiența* cu care au fost utilizate resursele financiare alocate pentru îndeplinirea scopului și obiectivelor acestuia.

Realizarea de spații verzi, cu preponderență în localități din arealul rural sau în unele localități din mediul urban care nu prezintă deficite mari de spații verzi, nerespectarea, în totalitate, de către toți beneficiarii, a categoriilor/tipurilor de material arbustiv și floricol achiziționate pentru parcuri, care determină deteriorarea/uscarea acestora, precum și *extinderea nejustificată a dotărilor pentru locurile de joacă pentru copii*, constituie realități confirmate de constatările efectuate pe teren, care induc „transformarea” acestui Program într-unul de *extindere a spațiilor destinate activităților sociale și culturale și nu de extindere a suprafețelor de spații verzi* destinate îmbunătățirii calității mediului înconjurător și a sănătății comunităților locale.

În urma desfășurării acțiunii de audit, a rezultat că în perioada 2008-2010 dinamica bugetului Fondului pentru Mediu, în ceea ce privește *prevvedere de credite bugetare, alocarea, angajarea și cheltuirea efectivă a fondurilor bănești* destinate finanțării proiectelor selectate și aprobate în cadrul Programului, se prezintă după cum urmează:

- totalul creditelor bugetare aprobate pentru finanțarea proiectelor a fost de 369.000 mii lei, care a reprezentat 10,45% din totalul creditelor bugetare

aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli al instituției;

- plățile efectuate au însumat 97.653 mii lei, care a reprezentat 7,04% din totalul plăților efectuate în perioada menționată la nivelul instituției și, respectiv 26,28% față de totalul creditelor bugetare aprobate pentru desfășurarea și finanțarea acestui Program.

Constatările și concluziile formulate în finalul auditului au stat la baza *recomandărilor* propuse pentru managementul Administrației Fondului pentru Mediu, care vor viza, în mod prioritar, măsurile ce trebuie întreprinse, în timp util, pentru stoparea sau derularea în continuare, în condiții de *conformitate și legalitate* a Programului, precum și pentru remedierea tuturor neajunsurilor și deficiențelor constatate, fapt care va permite aplicarea Programului conform *directivelor europene și cerințelor naționale* în domeniul protecției mediului, îndeplinirea scopului și obiectivelor stabilite, obținerea unei *valori adăugate* procesului desfășurat, benefică atât pentru *eficientizarea gradului de utilizare a resurselor financiare* alocate, cât și pentru *optimizarea* tuturor activităților derulate în cadrul Programului, în vederea *creșterii continue a performanței* acestuia.

Recomandări

- ✓ În vederea îndeplinirii în termeni reali și în condiții de eficiență a scopului și obiectivelor specifice „*Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități*”, este imperios necesară desfășurarea acestuia, în deplină conformitate cu *directivele europene și naționale* în domeniul *protecției mediului* și în concordanță cu *prioritățile actuale*, și de perspectivă, ale realizării și administrării spațiilor verzi, cel puțin până la 31.12.2013, numai în mediul urban.

În acest context, s-a recomandat inițierea, în regim de urgență, a demersurilor legislative și procedurale necesare elaborării unui nou act normativ, având cel puțin același nivel /rang cu cel care a stat la baza instituirii Programului - OUG nr. 59/20.06.2007, care să aibă ca fundament cerințele comunitare în domeniul calității mediului înconjurător și a sănătății populației din zonele urbane, afectate puternic de efectul nociv al factorilor poluatori și suprafețelor de spații verzi în cadrul acestora.

Recomandarea are în vedere, pentru creșterea performanței Programului, *stoparea/sistarea* începând cu anul 2012, a derulării acestuia în *localitățile din zonele rurale* și desfășurarea acestuia *numai în localitățile din zonele urbane*, prin susținerea/concentrarea efortului financiar către zonele respective, urmărindu-se respectarea *principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate* în utilizarea și administrarea fondurilor publice alocate nerambursabil beneficiarilor de la Fondul pentru Mediu.

Actul normativ nou elaborat, care va sta la baza desfășurării Programului, în condiții de *conformitate și legalitate*, corespunzător obiectivelor europene și naționale în domeniul realizării spațiilor verzi, trebuie să instituie reguli și norme procedurale temeinic fundamentate și eficient armonizate cu legislația națională, legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte și cu respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, actualizată și republicată

În actul normativ vor fi cuprinse precizări clare referitoare atât la numărul de sesiuni de finanțare ale Programului care se pot organiza/desfășura anual de către Administrația Fondului pentru Mediu, cât și la numărul de proiecte cu care solicitanții finanțării nerambursabile pot participa în cadrul acestora.

- ✓ În vederea monitorizării permanente a evoluției factorilor de mediu ca urmare a derulării Programului și pentru identificarea periodică a nivelului/stadiului de îndeplinire a obiectivelor specifice stabilite, se impune ca entitatea finanțatoare, împreună cu autoritatea centrală în domeniul protecției mediului și cu celelalte instituții cu competențe, atribuții și responsabilități în aria de aplicare a Programului, să stabilească indicatori de rezultate și eficiență

necesari *cuantificării gradului de aplicabilitate* a proiectelor și a influenței acestora asupra *îmbunătățirii calității mediului înconjurător* și a vieții comunităților locale, în conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice.

Indicatorii stabiliți trebuie să permită *comensurarea eficienței Programului*, funcție de volumul de resurse umane, materiale și financiare utilizate în condițiile derulării acestuia, potrivit cerințelor impuse de scopul și obiectivele specifice acestuia.

În acest context, s-a recomandat Administrației Fondului pentru Mediu să organizeze și să țină, la nivelul instituției, o *evidență a indicatorilor monitorizați și cuantificați periodic*, rezultată în urma implementării proiectelor la nivel zonal, regional și național.

În conformitate cu prevederile art. 28 din Legea nr. 500/2002, *estimarea anuală a performanțelor* acestui Program trebuie să precizeze, detaliat, acțiunile desfășurate, costurile asociate, obiectivele urmărite, rezultatele obținute și rezultatele estimate pentru anii anteriori, măsurate prin indicatori preciși, a căror alegere este pe deplin justificată.

- ✓ Elaborarea unui nou Ghid de finanțare a Programului, care va corespunde cerințelor și reglementărilor noului act institutiv al acestuia, care va avea la bază criterii obiective de eligibilitate stabilite pentru solicitanții finanțării nerambursabile de la Fondul pentru Mediu.

Fiecare criteriu de selecție trebuie să fie argumentat/justificat/susținut prin *parametri și indicatori* obiectivi, caracterizați prin elemente de *eficiență și performanță* și vor fi formulați/exprimați în strictă conformitate/concordanță cu prevederile armonizate ale legislației europene și românești în domeniul protecției mediului, cu predilecție în cel specific realizării și administrării spațiilor verzi.

Pentru o aplicare consecventă și echitabilă a criteriilor prevăzute prin grila de punctare/evaluare a proiectelor, este necesar ca pentru toate criteriile să fie stabilite punctaje încadrate între cote/limite minimale și maximale, pentru toate cele *trei categorii/tipuri de lucrări de investiții* (noi, reabilitare și extindere și, respectiv, reabilitare), obligatorii de îndeplinit de către toți participanții la sesiunile Programului.

Se vor avea în vedere, acele criterii de selecție, care potrivit conținutului și cerințelor specifice pot contribui la îmbunătățirea eficienței și performanței Programului, precum: *gradul de poluare industrială și auto, determinată prin cantitatea de noxe din aer; nivelul de poluare fonică; suprafețele de teren aflate în intravilanul localităților urbane și aria de ocupare a acestora cu spații verzi; suprafețele de teren cu spații verzi rămase a fi realizate pentru îndeplinirea cerințelor europene de îndeplinire a standardului minim de 26 mp de spațiu verde pe cap de locuitor până la 31.12.2013.*

- ✓ Criteriul „*suprafața de spațiu verde/locuitor*” trebuie să constituie, în condițiile îndeplinirii normelor europene în perspectiva următorilor ani, principalul criteriu de selecție a proiectelor, acesta necesitând a fi confirmat, pentru corectitudinea datelor înscrise în dosarele de finanțare, de *copii certificate* pentru autenticitate al „*Registrelor locale de evidență a spațiilor verzi*”, pe care autoritățile publice locale sunt obligate să le constituie, în temeiul prevederilor art. 16 din Legea nr. 24/2007, republicată.

- ✓ Impunerea, în noul Ghid de finanțare, a obligației unităților administrației publice locale participante la Program de a prezenta în componența dosarului de finanțare, documente justificative privind strategiile stabilite și programele anuale de măsuri luate în domeniul realizării spațiilor verzi, însoțite de copii ale prevederilor bugetare reprezentând fondurile bănești alocate și cheltuite anual în acest domeniu de activitate.

Totodată, localitățile care au obligația/responsabilitatea să efectueze auditul

suprafețelor, calității și accesibilității spațiilor verzi, urmat, conform prevederilor art. 10 din Legea nr. 24/2007, republicată, de elaborare a unei strategii și a unui plan de acțiune privind conservarea și dezvoltarea rețelei de spații verzi, vor prezenta în dosarele de finanțare și copii ale documentelor probante întocmite în acest scop.

- ✓ Eliminarea din Ghidul de finanțare a Programului a acelor categorii de cheltuieli considerate eligibile, care, potrivit prevederilor art. 18 din Legea nr. 24/2007, republicată, trebuie efectuate cu fonduri bănești alocate din bugetele locale proprii ale unităților administrației publice locale.

Categorii de cheltuieli, precum cele efectuate cu decontarea studiilor de fezabilitate și valorificarea proiectelor tehnice (maxim 5% din valoarea cheltuielilor eligibile ale unui proiect), decontarea cheltuielilor efectuate pentru achiziționarea mobilierului certificat pentru locurile de joacă pentru copii (maxim 6%) și a băncilor și meselor (maxim 3%), se impun a fi scoase din conținutul Ghidului de finanțare, alături de cheltuielile efectuate cu achiziționarea/montarea fântânilor arteziene, cișmelelor și bordurilor, amenajarea locurilor de agrement, a instalațiilor de iluminat și pentru irigații și transferate în responsabilitatea de finanțare a entităților beneficiare, în baza prevederilor art. 19 din Legea nr. 24/2007, republicată, conform cărora „Activitățile de administrare și gospodărire a spațiilor verzi subordonate administrației publice locale sunt finanțate din bugetul local”.

De asemenea, s-a recomandat analizarea oportunității finanțării cheltuielilor efectuate în scop publicitar în cadrul acestui Program, prin programul care vizează educația și conștientizarea publicului privind protecția mediului.

- ✓ Analizarea posibilității creșterii valorii contribuției proprii pe care entitățile beneficiare ale finanțării nerambursabile de la Fondul pentru Mediu trebuie să o suporte ca parte a cheltuielilor eligibile destinate realizării proiectelor probate.

Participarea unităților administrației publice locale cu o cotă ridicată la finanțarea propriilor proiecte, trebuie să constituie o condiție prioritară pentru selectarea/aprobarea acestora, inclusiv prin utilizarea unor fonduri bănești din alte surse de finanțare sau din credite bancare, reprezentând partea de cheltuieli eligibile nefinanțate din Fondul pentru Mediu.

În vederea prevenirii și eliminării oricăror suspiciuni privind corectitudinea/conformitatea lucrărilor aferente obiectivelor de investiții realizate în procesul de implementare a proiectelor finanțate, s-a recomandat ca partea reprezentând contribuția proprie a unităților beneficiare să fie susținută de către acestea din surse financiare proprii și numai sub formă bănească, excluzând orice alte forme de susținere în natură a contribuției respective.

- ✓ Depunerea proiectelor tehnice și a documentelor aferente acestora să se efectueze numai în cadrul sesiunilor de analiză și evaluare a dosarelor de finanțare, interzicându-se posibilitatea depunerii acestora și în afara sesiunilor respective, dar până la data încheierii contractelor de finanțare.

Prezentarea proiectelor tehnice constituie un criteriu de eligibilitate, depunerea acestora constituind o obligație și nu o opțiune pentru solicitanții finanțării nerambursabile.

Prin îndeplinirea acestei cerințe, vor fi eliminate deficiențele create de proiectele tehnice care sunt prezentate cu întârziere și nu odată cu celelalte documente care suportă modificări ale soluțiilor tehnice și pentru care se impun a fi solicitate memorii tehnice justificative privind necesitatea și oportunitatea acestora.

Totodată, prin evitarea recalculării cheltuielilor eligibile nou stabilite în urma modificărilor survenite asupra proiectelor tehnice care stau la baza finanțării proiectelor tehnice aprobate, se va evita impactul negativ produs asupra volumului fondurilor bănești alocate sesiunilor Programului, nefiind nevoie de suplimentarea resurselor financiare.

- ✓ În vederea respectării de către beneficiari a categoriilor/tipurilor de cheltuieli eligibile aprobate prin Ghidul de finanțare a Programului, s-a recomandat ca la anexa nr. 1 la contractele de finanțare - „Capitole și subcapitole ale cheltuielilor eligibile” să fie înscrise, în urma categoriilor de cheltuieli referitoare la tipurile de lucrări, servicii și bunuri materiale care se pot achiziționa de către aceștia pentru implementarea proiectelor, și celelalte categorii/tipuri de cheltuieli considerate eligibile conform art. 10 din Secțiunea 3 - „Eligibilitatea cheltuielilor proiectului” din Ghidul respectiv, după cum urmează: elaborarea/actualizarea studiilor de fezabilitate și a proiectelor tehnice, realizarea obiectivelor de investiții în conformitate cu indicatorii tehnico-economici aprobați prin hotărâre a consiliului local.

S-a recomandat, totodată, detalierea și explicitarea categoriilor de cheltuieli „Realizarea obiectivelor de investiții în conformitate cu indicatorii tehnico-economici aprobați prin hotărâre a consiliului local”, în vederea aplicării unitare de către entitățile beneficiare, atât a componentelor structurale ale acestei categorii de cheltuieli, potrivit actelor normative în vigoare, cât și a cotelor/coeficienților utilizați pentru efectuarea calculului aferent operațiunilor desfășurate.

- ✓ Înscrierea/menționarea obligatorie, în noul Ghid de finanțare a Programului, a acelor categorii de cheltuieli care, deși sunt importante ca structură și pondere în devizele generale și situațiile de lucrări întocmite de către operatorii economici contractanți, nu sunt nominalizate dacă reprezintă cheltuieli eligibile sau cheltuieli neeligibile, respectiv: cheltuieli pentru investiția de bază, cheltuieli diverse și neprevăzute, cheltuieli directe, cheltuielile pentru organizarea de șantier și cheltuieli privind dirigenția de șantier.

Neînscrierea acestor categorii de cheltuieli în Ghidul de finanțare și presupusa înțelegere de acceptare de către beneficiari că acestea sunt sau nu incluse în „Realizarea obiectivelor de investiții”, în conformitate cu indicatorii tehnico-economici aprobați prin hotărâre a consiliului local, s-a dovedit a crea confuzii și greșeli de interpretare a prevederilor normative necesare și a determinat calcularea și decontarea eronată a acestora.

Neinclusiunea acestor cheltuieli la categoria „Cheltuieli eligibile”, determină implicit considerarea acestora ca fiind cheltuieli neeligibile.

În aceeași situație se va proceda și cu „Contribuțiile legal constituite și reglementate către bugete” (CAS, CASS, contribuții pentru șomaj, pentru fondul de garantare plată creanțe, pentru concedii și indemnizații, pentru accidente și boli profesionale, etc.), care trebuie plătite de către agenții economici angajatori și nu decontate/achitate din fondurile bănești alocate pentru finanțarea proiectelor.

S-a recomandat, de asemenea, ca toate aceste categorii de cheltuieli (indirecte, diverse, de manoperă, organizare de șantier, dirigenție de șantier), inclusiv tipurile de contribuții reglementate prin lege și menționate mai sus, să fie declarate „cheltuieli neeligibile” și să fie suportate de către entitățile beneficiare din bugetele locale proprii.

- ✓ Exercițarea riguroasă a inspecțiilor și controalelor periodice pe care entitatea finanțatoare a Programului trebuie să le efectueze, la sediile unităților beneficiare, privind implementarea proiectelor în baza prevederilor Ghidului de finanțare și ale contractelor de finanțare încheiate.

Este necesar ca, înaintea aprobării fiecărei cereri de tragere de către beneficiar, responsabilii de proiecte să inspecteze, la sediile acestora și amplasamentele unde sunt realizate lucrările de investiții, prin verificări executate pe teren și pe baza documentelor tehnice și financiar-contabile întocmite, veridicitatea și conformitatea lucrărilor efectuate.

Ultima tranșă a procesului de plată a contravalorii lucrărilor realizate de către beneficiari, se impune a fi efectuată numai după întocmirea și transmiterea la

Administrația Fondului pentru Mediu, a Rapoartelor de finalizare, verificate și aprobate de conducerea acestei instituții și numai după inspectarea de către responsabilii de proiecte a investițiilor realizate (s-a recomandat ca responsabilii de proiecte să supravegheze recepțiile finale ale obiectivelor finanțate, pentru a confirma/justifica conformitatea și legalitatea lucrărilor respective).

✓ Pentru a se evita, pe viitor, plata nejustificată a unor bunuri materiale achiziționate de către entitățile beneficiare, în condiții neconforme cu prevederile actelor normative în vigoare, precum și posibilitatea producerii unor acțiuni de speculă în tranzacționarea bunurilor respective, se impun a fi refuzate de la plată acele bunuri care au fost achiziționate în tipuri/categorii și cantități diferite față de cele prevăzute în anexa nr. 1 la contractul de finanțare, care nu prezintă documente justificative privind sursele de proveniență, sunt de calitate îndoielnică și nu corespund standardelor de garanție, nu au menționate prețurile unitare de achiziție, iar materialele din import nu prezintă documente vamale și nici de însoțire a mărfurilor traduse, semnate și ștampilate de furnizori.

În mod obligatoriu, pentru a putea fi acceptate la plată, documentele justificative ale lucrărilor materiale achiziționate vor trebui să prezinte „Certificate de calitate și de garanție” care să ateste starea calitativă a acestora.

✓ Referitor la documentația întocmită de către entitățile beneficiare pentru procedurile de achiziții publice desfășurate la sediile acestora, se impune ca responsabilii de proiecte să verifice certificatele de atestare fiscală valabile la data depunerii cererilor de tragere, din care să rezulte lipsa datoriilor restante la bugetul de stat, a certificatelor fiscale în baza cărora operatorii economici trebuie să probeze plata taxelor și impozitelor aferente, precum și a certificatelor de atestare privind obligațiile de plată la Fondul pentru Mediu.

Privitor la devizele generale de lucrări și situațiile de lucrări aferente acestora, trebuie verificată conformitatea acestora cu structura prevăzută în HG nr. 28/2008, iar facturile fiscale emise de către furnizori, să fie certificate, în totalitate, pentru legalitatea operațiunilor efectuate, din punct de vedere al „realității, regularității și legalității” lucrărilor realizate și avizate cu „Bun de plată”.

✓ În vederea utilizării eficiente a fondurilor bănești alocate nerambursabil pentru finanțarea proiectelor aprobate, se impune ca Administrația Fondului pentru Mediu să se implice, cu toată responsabilitatea, în verificarea tuturor documentațiilor aferente procesului de achiziții publice întocmite de către beneficiari, pentru a se evita, pe viitor, nereguli organizatorice, procedurale și de atribuire a contractelor, precum cele constatate cu ocazia verificărilor efectuate la sediile unor administrații publice locale.

Se va analiza posibilitatea ca, responsabilii de proiect din cadrul Administrația Fondului pentru Mediu să participe, obligatoriu, la ședințele de analiză a ofertelor și la atribuirea contractelor de achiziții publice desfășurate la sediile beneficiarilor, vizând corectitudinea activităților desfășurate și a documentațiilor întocmite și eliminând orice demers nelegal sau atribuirea frauduloasă de contracte.

✓ În Ghidurile de finanțare a Programului, și în contractele de finanțare încheiate cu unitățile beneficiare, este necesar să fie introdusă obligativitatea pe care aceste instituții trebuie să o îndeplinească, din punct de vedere legal, privind înregistrarea în evidența financiar-contabilă și introducerea în gestiunea proprie, a obiectivelor de investiții realizate cu fonduri nerambursabile de la Administrația Fondului pentru Mediu, incluzând toate bunurile materiale de natura activelor imobilizate corporale achiziționate pe baza contractelor de finanțare, conform prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, republicată.

Totodată, sunt necesare precizări referitoare la măsurile legale pe care entitățile

beneficiare trebuie să le ia, după recepția finală a investițiilor realizate, pentru administrarea, întreținerea și paza spațiilor verzi, cu fonduri bănești din bugetele locale proprii.

✓ Este necesar ca în Ghidurile de finanțare, să fie prevăzute unele criterii suplimentare de eligibilitate pe care solicitanții finanțării nerambursabile trebuie să le îndeplinească pentru participarea la sesiunile Programului, îndeosebi cele referitoare la:

- îndeplinirea *obligățiilor de plată a taxelor, impozitelor și contribuțiilor* către bugetul de stat;
- neînregistrarea solicitanților care au fapte sancționate de legislația financiară sau care privesc disciplina financiară;
- neîncălcarea dispozițiilor legale privind protecția mediului;
- proiectul propus nu face obiectul unui alt program de finanțare;
- dovada că poate să asigure din bugetul local contribuția proprie stabilită prin Ghidul de finanțare.

✓ În vederea eliminării neconcordanțelor și inadvertențelor manifestate în procesul de finanțare nerambursabilă a proiectelor aprobate în cadrul sesiunilor Programului, s-a recomandat realizarea și completarea/actualizarea bazei de date proprii la nivelul Administrația Fondului pentru Mediu, care să conțină toate elementele necesare referitoare la analiza, selecția, aprobarea, implementarea și finanțarea proiectelor, cu înscrierea detaliată a entităților publice participante la Program, a operatorilor economici care efectuează lucrările contractuale și a modului de alocare și asigurare a resurselor financiare pe faze/etape de derulare a obiectivelor de investiții aprobate.

O astfel de bază de date va permite monitorizarea întregului proces de finanțare a Programului, pe fiecare sesiune în parte, cunoașterea reală a implementării proiectelor în cadrul unităților beneficiare, precum și gradul/modul concret de utilizare a resurselor financiare alocate.

✓ În vederea îmbunătățirii sistemului de management al Administrației Fondului pentru Mediu, s-a recomandat elaborarea și aprobarea, prin ordine ale ministrului mediului și pădurilor, a unor noi Regulamente de organizare și funcționare pentru Comitetul Director și, respectiv pentru Comitetul de Avizare, care să fie completate/armonizate cu prevederi ale actelor normative apărute în perioada 2004-2011 specifice domeniului protecției mediului și cu mențiuni referitoare la modul de organizare și desfășurare a sesiunilor de finanțare nerambursabilă a programelor aprobate.

Având în vedere faptul că unele dintre prevederile actualelor regulamente de organizare și funcționare elaborate în anul 2004 (pentru Comitetul Director) și, respectiv în anul 2006 (pentru Comitetul de Avizare), nu mai sunt cuprinse în Ghidul de finanțare și contractele de finanțare încheiate cu entitățile beneficiare, iar unele activități organizatorice și procedurale nu mai corespund actualei legislații, este necesară adaptarea/modificarea prevederilor respective și cuprinderea acestora, în forma actualizată, în noile regulamente aprobate.

6. Auditul performanței privind utilizarea fondurilor publice destinate cheltuielilor de capital, în perioada 2006 - 2010 la Ministerul Sănătății

Scurtă prezentare

Misiunea de audit al performanței privind utilizarea fondurilor publice destinate cheltuielilor de capital pentru sănătate în perioada 2006-2010 s-a desfășurat la Ministerul Sănătății și la un număr de 11 direcții de sănătate publică (*Arad, Argeș, Călărași, Caraș-Severin, Dâmbovița, Ialomița, Maramureș, Mehedinți, Mureș, Prahova, Vaslui*) și la 4 spitale din Județul Mureș.

Pentru verificarea modului de punere în funcțiune a aparaturii și echipamentelor medicale, s-au efectuat acțiuni de documentare la un număr de 195 spitale din județele *Alba, Bacău, Bihor, Bistrița-Năsăud, Botoșani, Brăila, Brașov, București, Buzău, Cluj, Constanța, Covasna, Dolj, Galați, Giurgiu, Gorj, Harghita, Hunedoara, Iași, Ilfov, Neamț, Olt, Sălaj, Satu-Mare, Sibiu, Suceava, Teleorman, Timiș, Tulcea, Vâlcea, Vrancea*.

Misiunea de audit al performanței a avut următoarele obiective:

Evaluarea modului de fundamentare a fondurilor publice cu destinația cheltuielilor de capital

Constatări

La Ministerul Sănătății

Din verificarea actelor și documentelor solicitate de echipa de audit și transmise de unitățile sanitare, precum și din analiza notelor unilaterale întocmite de către auditorii publici externi din cadrul camerelor de conturi teritoriale care au efectuat verificarea modului în care au fost recepționate/executate și puse în funcțiune obiectivele de investiții finanțate de la bugetul de stat și din venituri proprii (accize) ale Ministerului Sănătății în perioada 2006-2010, la un număr de 195 unități sanitare, au rezultat următoarele:

- La nivelul Ministerului Sănătății au fost centralizate solicitările direcțiilor de sănătate publică și ale unităților sanitare subordonate ministerului, cu privire la necesarul fondurilor pentru finanțarea investițiilor, alocate de la bugetul de stat și din venituri proprii (accize) ale Ministerului Sănătății, fără ca, în prealabil, să se fi analizat corespunzător notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor, ceea ce a determinat achiziționarea de aparatură medicală și alte dotări independente care până la data acțiunii de audit al performanței nu și-au dovedit utilitatea în cadrul unităților sanitare beneficiare.

Astfel, aparatură medicală și alte dotări independente în valoare totală de 16.806 mii lei, achiziționate de 32 de unități sanitare, finanțate de la bugetul de stat și din venituri proprii (accize) ale Ministerului Sănătății, repartizate de minister, în perioada 2006-2010, nu au fost puse în funcțiune, nu au fost utilizate sau au fost transferate către alte unități sanitare în funcțiune.

Exemplificăm în continuare câteva dintre cazurile constatate:

- În perioada 2009-2010, în cadrul proiectului „Inima Copiilor pentru Marie Curie”, al cărui obiectiv îl constituie înființarea unei secții cu două compartimente: cardiochirurgie pediatrică și neurochirurgie pediatrică, la *Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „MS Curie” București* s-au achiziționat, conform listelor de investiții și programelor anuale de investiții aprobate pentru fiecare exercițiu financiar, 19 aparate și echipamente medicale, în valoare de 7.095 mii lei, finanțate din venituri proprii ale Ministerului Sănătății (accize), care nu sunt puse în funcțiune, amplasate și instalate în spațiile secțiilor de chirurgie cardiovasculară și neurochirurgie pediatrică, pregătite pentru desfășurarea în condiții optime a actului medical. Motivele nepunerii în funcțiune sunt: lipsa personalului de specialitate (medici specialiști și personal cu calificare medie) și nerecepționarea spațiilor destinate funcționării compartimentelor (un corp nou de clădire rezultat în urma extinderii și reamenajării în acest scop a unor spații deja existente), amenajate de către Asociația „Inima Copiilor”,

care a finanțat și coordonat lucrările de construcție ale acestei secții. Consecințele nepunerii în funcțiune a aparaturii medicale sunt următoarele:

- neatingerea impactului estimat al proiectelor de investiții, respectiv: rezolvarea chirurgicală pe plan local a afecțiunilor cardiovasculare pediatrice și scăderea ratei mortalității prin acest tip de afecțiuni, precum și reducerea numeroaselor cazuri de copii nou născuți, cu maladii cardiace, care se trimit la tratament în străinătate;
- nerealizarea de venituri de către spital, urmare a neprestării unor servicii medicale care se decontează de CASMB;
- decontarea de către casele teritoriale de asigurări de sănătate din bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, în perioada 2009-2010, a unor cheltuieli reprezentând contravaloarea tratamentelor medicale efectuate în străinătate pentru afecțiuni cardiovasculare pediatrice, în baza formularelor europene E112/S2 (care includ costuri de transport, spitalizare și intervenții chirurgicale), care în perioada 2009 - 2011 se ridică la suma de 132.657 euro (557 mii lei la un curs mediu de 4,2 lei/euro).

Având în vedere că în România nu există decât o secție de chirurgie cardiovasculară dedicată în exclusivitate copiilor, în cadrul Institutului de Boli Cardiovasculare și Transplant Târgu Mureș, iar majoritatea cazurilor extrem de dificile ce necesită intervenții chirurgicale de urgență sunt transportate la Târgu Mureș și în afara granițelor țării și numai cazurile pentru copiii mai mari sunt transferate la Institutul de Boli Cardiovasculare prof. dr. CC Iliescu și la Spitalul Militar București, punerea în funcțiune a secțiilor de chirurgie cardiovasculară pediatrică și neurochirurgie pediatrică din cadrul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii „MS Curie” reprezintă o necesitate imediată.

- în anul 2007, la *Spitalul Clinic de Urgență „Bagdasar Arseni” București* s-au achiziționat aparatură și echipamente medicale în sumă totală de 3.918 mii lei, finanțate din venituri proprii (accize) ale Ministerului Sănătății, care nu sunt puse în funcțiune, respectiv: instalație de climatizare și tratare specială a aerului pentru săli de operație (1 buc) în valoare de 492 mii lei; sistem de sterilizare cu plasmă STERAD NX (2 buc) în valoare de 1.725 mii lei; sistem de sterilizare cu plasma STERAD 100S (4 buc) în valoare de 1.701 mii lei. Aparatura și echipamentele medicale au fost achiziționate în același an (2007) în care clădirea (Corpul A al spitalului), în care trebuiau instalate, a intrat în consolidare, fiind și în prezent în aceeași situație, astfel că nu a fost atins scopul investiției, acela de a deservi blocul operator și secția de sterilizare, pentru care erau destinate;
- în perioada 2007-2008, la *Spitalul Județean de Urgență Giurgiu* s-au achiziționat aparatură medicală și instalații în valoare totală de 391 mii lei (un aparat pentru explorări funcționale împreună cu elementele componente ale acestuia în valoare totală de 86 mii lei, un electroencefalograf în valoare de 59 mii lei și două instalații de tratare specială a aerului pentru blocul operator, în valoare totală de 246 mii lei), finanțate din fonduri de la bugetul de stat și din venituri proprii (accize) ale Ministerului Sănătății, care nu sunt utilizate nici în prezent, nefiind atins impactul estimat al investiției;
- în anul 2007, la *Spitalul Clinic Colentina* s-a achiziționat aparatură medicală în valoare de 1.801 mii lei (1 sistem de sterilizare cu plasmă a dispozitivelor medicale, de capacitate medie STERAD100S; 2 sisteme de sterilizare cu plasmă a dispozitivelor medicale de capacitate mică STERADNX; 1 sterilizator cu abur complet automatizat, de capacitate medie), finanțată din fonduri de la bugetul de stat și din venituri proprii (accize) ale Ministerului Sănătății, care nu a fost utilizată de unitate, fiind transferată la alte unități sanitare.

Au fost încălcate prevederile:

- art. 43 (1) și art. 44 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 36 din Regulamentul de Organizare și Funcționare a Ministerului Sănătății Publice, aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 1078/2006 privind atribuțiile Serviciului buget și finanțarea infrastructurii sistemului sanitar;
- art. 29.(2) din Regulamentul de Organizare și Funcționare a Ministerului Sănătății Publice, aprobat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 174/2009 privind atribuțiile Serviciului infrastructură sanitară, investiții, dispozitive medicale și achiziții publice.

Cauza care a condus la producerea abaterilor o constituie neanalizarea cu rigurozitate de către persoanele cu atribuții din cadrul Ministerului Sănătății a solicitărilor de fonduri publice transmise de direcțiile de sănătate publică, care au centralizat solicitările unităților sanitare din subordine, în vederea achiziționării de aparatură și echipamente medicale.

Consecința economico-financiară a abaterii constatate o reprezintă neutilizarea de către 32 de unități sanitare a aparaturii și echipamentelor medicale achiziționate în perioada 2006-2010, din fonduri publice alocate pentru finanțarea cheltuielilor de capital.

La structurile teritoriale

- ♦ nu există o bază de date permanent actualizată a dispozitivelor medicale, astfel încât nu a putut fi asigurată o planificare argumentată a necesităților, care să conducă la o repartizare optimă a resurselor (*Direcția de Sănătate Publică Ialomița, Direcția de Sănătate Publică Vaslui*);
- ♦ au fost achiziționate în anul 2007 două instalații de tratare a aerului în valoare de 231 mii lei, care nu se folosesc deoarece sunt mari consumatoare de energie electrică și suprasolicită rețeaua electrică a întregului spital (*Spitalul Județean de Urgență Slobozia - Ialomița*);
- ♦ au fost achiziționate în anul 2007 trei truse laparoscopie în valoare de 373 mii lei, utilizate în medie la 2-3 intervenții anual din lipsă de pacienți (*Spitalul Județean de Urgență Slobozia - Ialomița*);
- ♦ estimarea valorii contractelor de proiectare și a bunurilor ce urmează a fi achiziționate, nu s-a făcut cu respectarea prevederilor legale privind achizițiile publice, fondurile prevăzute în bugetul de venituri și cheltuieli nefiind fundamentate, ci doar prezentate ca scop și destinație, în valoare de 1.075 mii lei (*Direcția de Sănătate Publică Ialomița, Spitalul Municipal Fetești, Spitalul Municipal Urziceni – Ialomița, Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad*).

Verificarea utilizării fondurilor în limita bugetului aprobat, potrivit destinației specifice, cu respectarea dispozițiilor legale

- ♦ neînregistrarea garanției de bună execuție în valoare de 182 mii lei (*Spitalul Județean de Urgență Călărași*);
- ♦ decontarea integrală a lucrărilor de investiții neexecutate, reprezentând alei carosabil, lucrări de reabilitare a instalației de apă, în valoare de 232 mii lei, la care s-au calculat penalități în sumă de 50 mii lei (*Spitalul Orășenesc Târgu Lăpuș - Maramureș, Spitalul de Psihiatrie Cavnic - Maramureș, Spitalul Județean de Urgență Argeș, Spitalul de Pediatrie Pitești, Spitalul Municipal „Dr. Gh. Marinescu” Târnăveni - Mureș, Spitalul Municipal Sighișoara*);
- ♦ achitarea în mod eronat a TVA-ului de 24% în loc de 19%, diferența fiind în valoare de 30 mii lei (*Spitalul Orășenesc Ineu-Arad*);

Evaluarea gradului de realizare a obiectivelor, respectiv a gradului de realizare a indicatorilor fizici și de eficiență

- ♦ nu au fost determinați indicatori fizici și de eficiență pentru fiecare din obiectivele de investiții propuse și realizate în perioada 2006-2010 (*Direcția de Sănătate Publică Dâmbovița, Direcția de Sănătate Publică Mehedinți, Spitalul Județean de Urgență Drobeta Turnu-Severin, Spitalul municipal Orșova*);

Spitalele Orășenești Vânu Mare și Baia de Aramă și Serviciul de Ambulanță Turnu Severin);

Verificarea modului de recepționare și punere în funcțiune a obiectivelor de investiții realizate/achiziționate, precum și de reflectare a acestora în evidența contabilă și în cea tehnico-operativă

- ♦ nepunerea în funcțiune și neutilizarea unui aparat de laparoscopie, a grupului electrogen și a instalației de tratare specială a aerului, achiziționate în anul 2008, în valoare de 1.007 mii lei, din lipsă de specialiști, precum și datorită stării precare a instalației electrice și a lipsei resurselor financiare (*Spitalul Orășenesc Târgu Lăpuș - Maramureș, Spitalul Orășenesc Vișeu de Sus - Maramureș, Spitalul Obstetrică Ginecologie Ploiești - Prahova, Spitalul Județean de Urgență Drobeta Turnu-Severin - Mehedinți*);
- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă, în perioada 2008 – 2009, a activelor fixe corporale, reprezentând aparatură medicală și obiecte de inventar în valoare de 317 mii lei (*Spitalul Municipal „Dr. Gh. Marinescu” Târnăveni - Mureș, Spitalul Județean Târgoviște - Dâmbovița, Spitalul Clinic Județean de Urgență Arad*);
- ♦ nemajorarea valorii activelor fixe corporale cu valoarea lucrărilor de reparații capitale, în valoare de 477 mii lei (*Spitalul Municipal Moreni - Dâmbovița, Spitalul Municipal Sighișoara - Mureș*);
- ♦ neînregistrarea în contabilitate și neraportarea în situațiile financiare a lucrărilor de natura investițiilor executate în perioada 2006-2010, în valoare de 5.040 mii lei (*Spitalul Județean de Urgență Drobeta Turnu-Severin – Mehedinți, Spitalul de Recuperare Brădet - Argeș, Spitalul Orășenesc „Sf. Spiridon” Mioveni - Argeș, Spitalul de Pediatrie Pitești - Argeș, Spitalul Județean de Urgență Argeș*).

Respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității utilizării fondurilor alocate pentru cheltuieli de capital

Constatări

La structurile teritoriale

- ♦ în perioada 2007 – 2010, la *Serviciul Județean de Ambulanță Caraș-Severin* un număr de 5 ambulanțe tip ACD, nu au fost utilizate din lipsa personalului medical specializat (medici).
În timpul misiunii de audit, ministerul a redistribuit o ambulanță din județul Caraș-Severin la *Spitalul Clinic de Urgență Timișoara UPU SMURD*, celelalte patru rămânând în continuare în stare de neutilizare la *Serviciul Județean de Ambulanță Caraș-Severin*.
- ♦ un număr de 9 defibrilatoare achiziționate în anul 2009 pentru dotarea ambulanțelor tip A1 și A2 existente în dotarea *Serviciului Județean de Ambulanță Caraș-Severin*, nu au fost utilizate până la data efectuării misiunii de audit din lipsa personalului medical specializat (medici), aceste defibrilatoare aflându-se depozitate în magazia serviciului județean de ambulanță, astfel că au fost imobilizate fonduri publice în valoare de 485 mii lei pentru achiziția unor active fixe care nu au fost utilizate de la data achiziționării și până la data efectuării misiunii de audit;
- ♦ aparatură medicală și grupuri electrogene în valoare de 188 mii lei, achiziționate în perioada 2006-2010 de către *Spitalul de Boli Cronice Baia Sprie* și de către *Centrul de Sănătate Șomcuta Mare - Maramureș*, unități sanitare care și-au încetat activitatea în luna martie 2011, în baza prevederilor HG nr. 212/09.03.2011 *pentru aprobarea programului de interes național „Dezvoltarea rețelei naționale de cămine pentru persoane vârstnice”*, se află în stare de conservare, nefiind utilizate;
- ♦ o trusă laparoscopie și un grup electrogen, în valoare de 143 mii lei, achiziționate în perioada 2006-2010, de către *Spitalele Orășenești Târgu Lăpuș și Vișeu de Sus - Maramureș*, sunt neutilizate datorită lipsei de fonduri necesare pentru refacerea instalației electrice din spital, rețea aflată într-o stare precară.

Evaluarea sistemului de control al unităților sanitare

- ❖ nu au fost elaborate și aprobate procedurile operaționale aferente activităților specifice desfășurate în unitățile sanitare și nu au fost luate măsurile necesare pentru elaborarea sistemelor de control managerial (*Spitalul Județean Târgoviște, Spitalul Municipal Moreni, Spitalul Orășenesc Găești - Dâmbovița, Spitalului Județean de Urgență Pitești, Spitalul de Pediatrie Pitești, Spitalul Orășenesc Sf. Spiridon Mioveni, Spitalul Municipal Curtea de Argeș și Spitalul de Recuperare Brădet - Argeș*);
- ❖ nu au fost efectuate acțiuni de audit intern la unitățile sanitare și direcțiile de sănătate publică, contrar prevederilor art.193, alin.1 din Legea nr. 95/2006 (*Direcția de Sănătate Publică Călărași, Spitalul de Pneumoftiziologie Călărași*).

Recomandări

- ✓ Ordonatorul de credite al Ministerului Sănătății va lua măsurile legale necesare și va asigura perfecționarea structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare care să asigure fundamentarea corectă a necesității efectuării unei investiții, ținându-se cont de realitatea faptică, în vederea respectării principiului bunei gestiuni financiare în utilizarea fondurilor publice;
- ✓ Ordonatorul de credite al Ministerului Sănătății va lua măsuri care să asigure supravegherea continuă de către personalul de conducere a tuturor activităților atât din cadrul entității, cât și din cadrul entităților subordonate, și îndeplinirea de către personalul de conducere a obligației de a acționa corectiv, prompt și responsabil ori de câte ori se constată încălcări ale legalității și regularității în efectuarea unor operațiuni sau în realizarea unor activități în mod neeconomic, ineficace sau ineficient;
- ✓ Ordonatorul de credite al Ministerului Sănătății va lua măsuri care să asigure urmărirea derulării proceselor investiționale, precum și identificarea cauzelor și a măsurilor ce se impun pentru remedierea problemelor apărute în implementarea unui obiectiv de investiții;
- ✓ Ordonatorul de credite al Ministerului Sănătății va lua măsuri care să asigure, ca structurile sale de specialitate, responsabile cu coordonarea strategiilor și programelor de acțiune în domeniul sănătății populației, să efectueze analize periodice referitoare la situația utilizării aparaturii și echipamentelor medicale aflate în dotarea unităților sanitare și va dispune măsurile legale care se impun în cazul în care se constată nepunerea în funcțiune sau neutilizarea acestora;
- ✓ În cazul Spitalului Clinic de Urgență pentru copii „MS Curie”, ordonatorul de credite al Ministerului Sănătății va lua măsurile legale care să conducă la demararea activității în cadrul compartimentelor de chirurgie cardiovasculară și de neurochirurgie pediatrică, precum și la punerea în funcțiune și la utilizarea aparaturii și echipamentelor medicale achiziționate în perioada 2009-2010;
- ✓ Direcțiile de Sănătate Publică și unitățile sanitare vor dispune și organiza sistemul de control intern/managerial, ținând cont de particularitățile și cadrul legal de organizare și funcționare a entității, potrivit prevederilor OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial.

7. Auditul performanței privind utilizarea fondurilor aferente infrastructurii IT la ordonatorii principali de credite din administrația publică centrală

Scurtă prezentare

Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale (MCSI), este organizat și funcționează, potrivit HG nr. 12/16.01.2009 (actualizată), ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, având, printre altele, și rolul de a realiza politica Guvernului în domeniul tehnologiei informației, al serviciilor societății informaționale și ale societății bazate pe cunoaștere.

Acțiunea de audit s-a desfășurat la MCSI, fiind precedată de o acțiune de documentare la 15 entități din administrația publică centrală: *Academia Română (AR), Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), Casa Națională de Pensii Publice (CNPP), Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR), Ministerul Afacerilor Externe (MAE), Ministerul Administrației și Internelor (MAI), Ministerul Apărării Naționale (MAPN), Ministerul Culturii și Patrimoniului Național (MCPN), Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT), Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA), Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS), Ministerul Mediului și Pădurilor (MMP), Ministerul Sănătății (MS), Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI).*

Scop:

- ♦ evaluarea principalelor aspecte privind acțiunea de audit a urmărit, pe o perioadă de 3-5 ani anteriori, care este situația acestora cu privire la informatizarea activității specifice curente, prin prisma fondurilor alocate, a dotării din punct de vedere hardware și software și a personalului implicat. Raportul de audit a avut la bază atât constatările de la nivelul MCSI, cât și cele obținute prin acțiunile de documentare, efectuate la cei 15 ordonatori principali de credite, în vederea fundamentării unor acțiuni de audit viitoare, funcție de constatările rezultate din această acțiune.

Obiectivul general al auditului la MCSI și cele 15 entități publice centrale, a constat în evaluarea aplicațiilor și proiectelor derulate/finalizate în ultimii ani, analiza infrastructurii legate de tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) prin prisma instrumentelor, tehnologiilor informatice și infrastructurii aferente furnizării unor servicii de calitate pentru cetățeni, a schimbului de informații între instituțiile din administrația publică centrală și locală, în vederea creșterii eficienței utilizării fondurilor publice alocate de la bugetul de stat, inclusiv din fonduri europene, împreună cu formularea unor recomandări privind corectarea și evitarea unor disfuncționalități din domeniul tehnologiei informațiilor, legate de dotarea cu echipamente, realizarea, implementarea și exploatarea aplicațiilor, operaționalizarea cadrului de interoperabilitate, finanțarea proiectelor, toate acestea pentru îmbunătățirea serviciilor oferite și evitarea unor paralelisme sau alocării nejustificate de fonduri și pentru îndeplinirea condițiilor de economicitate, eficiență și eficacitate.

Constatări

- ♦ pentru investițiile din domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor nu există reglementări legale cu privire la fundamentarea și aprobarea principalilor indicatori tehnico-economici ai unor asemenea investiții.

Acest lucru se impune mai ales datorită faptului că în sectorul bugetar acest tip de investiții ocupă un loc important. Astfel, în timp ce pentru investiții din alte domenii, aprobarea acestora este reglementată, în funcție de importanța, volumul și amploarea lor, de către Guvern, același lucru nu se întâmplă și pentru ordonatorii de credite care acționează în domeniu TIC, deși acestora le sunt alocate fonduri a căror volum depășește pragurile valorice pentru care ar fi necesară aprobarea Guvernului.

Consecința acestui fapt constă în aceea că nu se respectă prevederile legale în vigoare, respectiv art. 42 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, care stabilește limitele valorice privind competențele de aprobare a documentațiilor tehnico-economice ale obiectivelor de investiții noi care se

finanțează, potrivit legii, din fonduri publice, la pragul de 28 milioane lei de la care este necesară aprobarea Guvernului.

În felul acesta, *ordonatorii de credite modifică cu o mai mare ușurință indicatorii proiectelor de investiții, acest fapt conducând de cele mai multe ori fie la prelungirea duratei de execuție a proiectelor, fie la suplimentarea volumului de fonduri necesar realizării acestora*, așa cum s-a constatat că s-a întâmplat în cazul *Sistemului Informatic Unic Integrat, implementat la CNAS*, sau chiar la schimbarea parametrilor/indicatorilor de performanță inițiali.

- ♦ s-a constatat că în ceea ce privește costurile proiectelor de investiții nu există normative de cheltuieli așa cum se întâmplă în alte domenii de activitate, ca de exemplu HG nr. 363/2010 *privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice*; Ordinul MFP nr. 2748/2010 *privind categoriile de construcții care fac obiectul finanțării în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 1.680/2008 pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat privind asigurarea dezvoltării economice durabile* și HG nr. 1394/2010 *privind aprobarea standardelor de cost pentru obiective de investiții finanțate din fonduri publice din domeniul infrastructurii de transport*.

Astfel, pentru obiective similare de investiții din domeniul TIC cheltuielile diferă semnificativ atât în ceea ce privește dotarea tehnică cu echipamente hardware, cât și în ceea ce privește aplicațiile software și infrastructura de comunicații.

În acest sens, în cursul anului 2011, MCSI a făcut demersuri pentru elaborarea unui proiect de hotărâre de guvern privind aprobarea unor standarde de calitate și de cost pentru sisteme de calcul achiziționate din fonduri publice, demersuri care până în prezent nu s-au concretizat. Proiectul a fost propus spre dezbateră publică pe site-ul MCSI în luna martie a.c. și, în urma observațiilor primite, a fost retras pentru reanalizare.

- ♦ *s-a constatat că nu există o concepție unitară cu privire la punerea în practică a unei problematice similare entităților publice, legată de domeniul TIC, astfel încât diverși ordonatori de credite rezolvă în mod diferit același aspect al unei probleme specifice acestui domeniu.* Spre exemplu, problematica referitoare la raportări financiar-contabile, investiții și achiziții publice, calculul salariilor, managementul documentelor etc., deși ar trebui coordonate, uniformizate și rezolvate identic în sectorul bugetar, proiectarea și implementarea de aplicații care să le pună în practică se realizează de către ordonatorii de credite prin contractare de la diverși furnizori, alegând soluții diferite, cu costuri diferite, astfel că în final se poate ajunge la o risipă de fonduri de la bugetul de stat. Pot fi amintite aici aplicațiile financiar-contabile utilizate în cadrul *MS și MDRT* sau cele din cadrul *MAE, AR și MECMA*. Un exemplu de bună practică în acest sens este cel legat de modalitatea de implementare, la începutul acestui an, a declarației unice privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate (Formular D112) de către *MFP/ANAF, în colaborare cu CNPP, CNAS, ANOFM, STS*. Au fost stabilite cerințele funcționale, dar s-au furnizat tuturor entităților publice și private și soluțiile tehnice aferente pentru uniformizarea raportării pe linia contribuțiilor sociale, evitându-se astfel disfuncționalități și situații de operare neomogenă a unor posibile aplicații.

- ♦ în ceea ce privește serviciile de editare a paginilor web, cu unele excepții (*MAI, MAPN*), acestea se realizează prin contractare cu firme de soft. Se constată că nu de puține ori instrucțiunile existente în „Ghidul privind realizarea paginilor web pentru administrația publică centrală și locală din România”, editat de MCSI, nu se respectă, în sensul că informațiile prezentate nu sunt actualizate la timp (mai ales după schimbarea echipelor de conducere) sau accesarea acestora nu este suficient de prietenoasă. Exceptând operațiunea de contorizare a celor care accesează pagina de web a instituției publice nu se realizează nici o altă analiză legată de reacția vizitatorilor paginii web, de impresiile acestora, de opiniile și sugestiile lor legate de conținutul și grafica paginii web.

- ◆ a rezultat că *aproape în toate cazurile analizate legătura de tip informatic de la ordonatorii principali de credite la ordonatorii secundari și terțiari este aproape inexistentă sau insuficientă*. Astfel, în unele cazuri, cele mai multe baze de date și aplicații software se regăsesc la ordonatorii secundari și terțiari, iar la nivelul multor ordonatori principali de credite (de ex. *MMFPS, MCPN, MADR, MS*) accesul la aceste informații nu se realizează direct, prin mecanisme informatice, ci off-line, pe suport optic, magnetic sau chiar pe hârtie. În felul acesta *politicile și strategiile ministerelor nu se bazează pe prelucrări on-line, în timp real, ale informațiilor conținute în bazele de date proprii, impietând asupra activității curente de monitorizare, coordonare și control*.
- ◆ s-a constatat că problematica TIC este tratată în mod diferit din punct de vedere al realizării acesteia.

În majoritatea cazurilor ordonatorii de credite au constituite, prin organigrama lor, compartimente aferente domeniului TIC. Acestea sunt prevăzute cu personal de specialitate care, cel mai adesea, rezolvă probleme legate de implementarea și exploatarea aplicațiilor informatice, întreținerea și exploatarea echipamentelor de calcul și a infrastructurii de comunicații. În schimb proiectarea și dezvoltarea aplicațiilor este, de cele mai multe ori, contractată cu firme specializate deoarece personalul propriu fie este insuficient, fie nu deține expertiza necesară realizării unor programe/proiecte de anvergură și nici nu este stimulat corespunzător. Există astfel riscul unei migrații accentuate către sectorul privat intern și extern. S-au constatat cazuri în care activitatea specifică domeniului TIC la ordonatorii de credite este externalizată complet spre firme din sectorul privat care realizează, pe lângă proiectarea și implementare aplicațiilor, activități de service și întreținere a echipamentelor, inclusiv administrarea generală a sistemelor de calcul, din punct de vedere al echipamentelor, al sistemelor de operare și al bazelor de date, al securității fizice și logice, al aplicațiilor, subsistemelor și rețelelor de comunicații. În acest ultim caz, se invocă drept motivație din partea factorilor de decizie imposibilitatea recrutării personalului IT, cu înaltă calificare, care să asigure administrarea principalelor laturi ale sistemelor informatice. Motivul cel mai des invocat este legat de nivelul redus al salarizării personalului IT din sectorul bugetar și de faptul că, deși externalizarea duce la creșterea costurilor de administrare a sistemelor informatice, inclusiv prin facturarea taxei pe valoare adăugată aferentă serviciilor prestate, soluția în sine contribuie totuși la sporirea siguranței și a confortului din punct de vedere al managementului riscurilor. Considerăm că, opțiunea de externalizare a administrării globale a sistemelor de calcul vine să rezolve, pe moment, aspecte legate de gestionarea mai puțin adecvată a resurselor umane la nivelul unor ordonatori de credite. Decizia în sine este una strategică care nu diminuează cu nimic responsabilitatea conducerii privind asigurarea confidențialității, integrității și disponibilității datelor în condiții de securitate și continuitate a activității. Această soluție implică asumarea unor riscuri semnificative, legate de creșterea dependenței de furnizorul de servicii IT, pierderea flexibilității sistemului, pierderea specialiștilor interni și a expertizei în domeniu, rezistența personalului propriu, asigurarea integrității mediului informatic, dar mai ales, pierderea controlului privind securitatea sistemului. Cu toate acestea, chiar și în cazurile descrise anterior, *la anumiți ordonatori de credite unde gradul de externalizare a activităților aferente domeniului TIC este accentuat (ex. ANOFM, MADR, MMP, MCSI), se observă că se mențin compartimente proprii cu profil informatic, ceea ce presupune cheltuieli de personal suplimentare*.

- ◆ în ceea ce privește numărul de personal aferent activității de TIC, s-a evidențiat o paletă destul de diversificată de aspecte. Se observă situații când există angajată doar o singură persoană de specialitate (*MADR, MS*) sau când activității TIC nu îi este alocată nicio persoană (ex. *MCPN*). Pe de altă parte, în cifre absolute, au fost constatate situații în care numărul personalului aferent domeniului TIC este destul de ridicat, ca de exemplu, *aparatul central MAI – 88 (în 2011), CNPP – 22, MAE – 21*. Nu același lucru se poate afirma în ceea ce

privește ponderea numărului de personal IT în totalul angajaților. Astfel, din datele furnizate și centralizate, a rezultat că ponderea variază de la 0%, în cazul MCPN, se situează sub 0,01% la majoritatea entităților analizate (MS, MMFPS, MADR, MTI, MMP, MDRT, MAE, AR, MECMA), atinge valori subunitare în cazul MAPN (0,5%) și a ordonatorilor implicați în aria de gestionare a contribuțiilor sociale (ANOFM – 0,5%, CNAS - 7%, CNPP - 0,8%), atingând, în cursul anului 2011, o pondere deosebită (12%) în cazul aparatului central al MAI. De remarcat că, în acest ultim caz ponderea personalului TIC din aparatul central al MAI, în total personal, s-a situat la 26% în cursul anului 2010.

Toate aceste aspecte reflectă, în realitate o subdimensionare, respectiv o supradimensionare accentuată a compartimentelor de specialitate TIC.

- ♦ în privința fondurilor alocate domeniului TIC, există o mare diversitate ca volum și structură, funcție de problematică, stadiul de realizare a aplicațiilor, gradul de externalizare, personalul implicat, dotarea cu echipamente de calcul etc. Pentru perioada analizată se pot evidenția, funcție de mărimea și volumul de activitate al ordonatorilor de credite, situații de sume alocate care merg de la 31 mii lei (*Academia Română în 2010*) până la 23.625 mii lei (*MAPN în 2010*), aproximativ 12.860 mii lei (*ANOFM în 2010*) sau 82.445 mii lei (*MAI în 2011*). În unele cazuri (*MADR*), deși în fiecare an au fost prevăzute sume în programul de achiziții, acestea nu s-au realizat decât în mică măsură și s-au reluat în anii următori. Uneori, deși a fost vorba de cheltuieli de natura investițiilor acestea au fost finanțate de la capitolul de materiale și servicii (*CNAS, MCPN*).
- ♦ s-a evidențiat faptul că la nivelul MCSI există preocupare pentru realizarea unui cadru de interoperabilitate funcțional care să contribuie, printre altele, la asigurarea coerenței, preciziei, completitudinii și operativității informației economico-sociale, la asigurarea accesului instituțiilor de stat decidente la un fond comun de date, informații și cunoștințe. Pornind de la obiectivul de guvernare legat de implementarea unui cadru strategic unitar și coerent, respectiv „Strategia România Digitală - e-strategia pentru o societate informațională” și interoperabilitatea, ca direcție strategică în acest sens, MCSI a elaborat și propus spre dezbatere publică un „Proiect de lege privind cadrul de interoperabilitate al sistemelor societății informaționale” - Cadrul Național de Interoperabilitate și Norme tehnice și metodologice privind Cadrul Național de Interoperabilitate.

Pe de altă parte la nivelul ordonatorilor de credite s-a constatat că deși există rezultate concrete în acest sens (*MAI, cu unitățile sale subordonate, CNAS*) și deschiderea necesară punerii în aplicare a acestui concept, nu s-au întreprins măsuri suficiente pentru definirea standardelor și arhitecturii tehnice pentru aplicațiile administrației publice, standardizarea proceselor și a datelor în administrație, și, mai ales, pentru reducerea cheltuielilor IT prin utilizarea pe scară largă a soluțiilor centralizate și creșterea interoperabilității noilor proiecte IT într-o manieră unitară, prin utilizarea unei infrastructuri comune și a unor standarde deschise.

- ♦ deși la nivelul MCSI există preocupare pentru realizarea unui portal care să deservească funcția de administrare și gestiune și cea de monitorizare, evaluare, promovare, coordonare și control al realizării politicilor de profil pe care MCSI trebuie să le îndeplinească în vederea atingerii obiectivelor din domeniul său de activitate, *nu au putut fi identificate inventare și situații complete privind echipamentele, aplicațiile și proiectele existente, în derulare și în perspectivă, astfel încât să poată fi evitate paralelismele legate de achiziționarea unor aplicații și proiecte deja existente. Un astfel de mecanism se consideră a fi util și în situația în care anumite echipamente devin, pe parcursul ciclului de viață, mai puțin utile unei entități, dar pot fi redistribuite celor care au un deficit de astfel de echipamente.* În acest sens, se poate exemplifica prin aceea că, după campania de scanare a carnetelor de muncă, un număr scannere de la CNPP ar putea fi redistribuite unor instanțe de judecată pentru scanarea și arhivare dosarelor aflate pe rol. Aceeași

redistribuire de echipamente poate fi luată în calcul și în cazul unui număr important de servere de la CNAS care nu mai sunt utilizate odată cu trecerea la versiunea centralizată on-line a Sistemului Informatic Unic Integrat.

- ♦ la nivel guvernamental există contracte, încheiate în 2004 și 2009, cu firma Microsoft privind achiziția de licențe pentru software-ul de bază. *În ceea ce privește contractul din 2004 s-a constatat că nu există o evidență clară cu privire la numărul și administrarea acestora.* Totodată, la nivelul unor ministere (MAE pentru aparatul extern și MAI pentru ofițerii de legătură) s-au constatat situații legate de achiziționarea unor echipamente pe plan extern, împreună cu sisteme de operare și software de aplicație având licențe, de cele mai multe ori preinstalate (OEM – Original Equipment Manufacturer), fără a se verifica posibilitatea de a beneficia de pe urma contractelor amintite anterior și cu riscul efectuării unor plăți neeconomice pentru aceste licențe.
- ♦ în ceea ce privește strategiile legate de activitatea curentă a fiecărui ordonator de credite și, legat de acestea, strategiile IT care ar trebui să vină în sprijinul aducerii la îndeplinire a obiectivelor și măsurilor prezente în planurile strategice de acțiune ale entităților analizate, s-a constatat faptul că, *exceptând ordonatorii de credite unde aceste aspecte sunt puternic reglementate (MApN, MAI, AR), aceste strategii prezintă idei disparate, nu sunt suficient de coerente, sunt lipsite de viziune, nu sunt aliniate la realitatea imediată, sunt superficiale sau nu sunt formalizate (MADR, MCPN).* Se constată astfel o *insuficientă implicare la nivelul ministerului de resort în ceea ce privește îndeplinirea obiectivului acestuia „de a asigura coordonarea celorlalte autorități publice în vederea realizării coerenței politicilor și implementării strategiilor guvernamentale în domeniul comunicațiilor electronice, serviciilor poștale, tehnologiei informației și al serviciilor societății informaționale și societății bazate pe cunoaștere”.*
- ♦ auditul a scos în evidență că deși au fost întreprinse eforturi financiare semnificative există ordonatori de credite care se confruntă cu situația unor echipamente insuficiente (MTI) sau care prezintă fenomene de uzură fizică și/sau morală. Aceasta se datorează faptului că unul din obiectivele MCSI, în calitate de coordonator al problematicei TIC, acela „de a asigura administrarea, gestionarea eficientă și atribuirea spre utilizare a bunurilor proprietate publică din domeniul său de activitate, în condițiile legii”, nu este suficient susținut pentru evitarea situației unor dotări necorespunzătoare, insuficiente, supradimensionate sau paralele.

Același lucru se constată și legat de faptul că activitatea TIC de la nivelul ordonatorilor secundari și terțieri de credite nu este coordonată corespunzător de către ordonatorii principali de credite, ierarhic superiori (de ex. MCPN, MADR).

- ♦ legat de fondurile alocate pentru achiziția de echipamente, soluții informatice și crearea și/sau modernizare infrastructurii de comunicații, s-a constatat că, deși la nivelul sectorului bugetar, pentru domeniul TIC, au fost repartizate și cheltuite sume de ordinul sutelor de milioane de euro, nu există la nivelul MCSI o evidență clară a acestora din punct de vedere al volumului și surselor de proveniență, a stadiului de îndeplinire a scopului și obiectivelor pentru care sistemele/aplicațiile/programele/proiectele au fost achiziționate sau implementate, a gradului de utilizare a acestora etc. Având în vedere că partea cea mai importantă a finanțării investițiilor privind infrastructura IT a avut drept sursă fonduri comunitare pre și post aderare, care au făcut obiectul diverselor acțiuni de control și audit financiar și al performanței, efectuate de organismele și organele interne și externe abilitate. Nici în acest sens nu se poate vorbi de o evidență clară, centralizată legată de constatările și recomandările rezultate în urma acestor acțiuni, precum și a măsurile întreprinse în legătură cu modul de aducere la îndeplinire a acestora. Lipsesc astfel o bază de date cu informații legate de aceste aspecte, care din punct de vedere al utilizării fondurilor publice, pot contribui substanțial la stabilirea unui cadru de bună practică în domeniu. S-ar putea astfel evita sau diminua apariția unor fenomene negative cum ar fi cele legate de sistarea unor proiecte, așa cum s-a

întâmpat cu proiectul de informatizare a spitalelor de la MS unde, deși au fost cheltuite fonduri de circa 11 mil. USD, proiectul a fost stopat, fără a-și dovedi eficiența și eficacitatea.

- ▶ la nivelul entităților analizate sunt utilizate, stocate și procesate volume mari de date, majoritatea având caracter sensibil. Riscul pierderii confidențialității, completitudinii și corectitudinii acestor date impune măsuri de siguranță sporite din partea celor care le dețin și le prelucrează. Deși s-au făcut și se fac eforturi apreciabile legate de asigurarea securității fizice și logice a datelor, de implementare a unor planuri de asigurare a continuității activității și de refacere în caz de dezastru nu doar la entitățile cu reglementări bine stabilite în domeniu (MApN, MAI), ci și la restul ordonatorilor de credite (CNAS, CNPP, MAE, ANOFM etc.) s-a constatat că, legat de problematica expusă anterior, există încă suficiente aspecte legate de implementarea unor elemente de bună practică în vederea diminuării riscurilor aferente domeniului TIC, în special cele legate de securitatea și protecția datelor la atacuri din exterior, dar mai ales la cele din interior, la asigurarea continuității activității și a posibilității refacerii în caz de dezastru. Sunt vizate aici serviciile de comunicații de date, de constituire și administrare unitară a centrelor de date, de amplasarea și realizarea centrelor de back-up. Un exemplu de bună practică în domeniu este cel legat de asigurarea comunicațiilor de date și găzduirea centrelor de profil prin intermediul STS.

Raportul de audit, încheiat la nivelul MCSI, în urma concilierii, nu cuprinde puncte de vedere divergente, el fiind însușit în totalitate de ordonatorul principal de credite.

Concluzii

Concluzia generală constă în aceea că deși, ca tendință, se observă că instituțiile publice din România și-au îmbunătățit vizibil performanțele, beneficiind în prezent de o mai mare disponibilitate a resurselor și a serviciilor adresate cetățenilor, că și-au automatizat deja o parte din operațiuni, propunându-și să devină mai deschise și mai transparente în relația cu publicul, procesul de informatizare a administrației publice este unul complex și de durată, care necesită o abordare etapizată, în contextul în care *nu există o coordonare suficientă în ceea ce privește alocarea și cheltuirea fondurilor bugetare pentru domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor*. Lipsește, de multe ori, legătura de natură informatică între ordonatorii principali de credite și cei secundari sau terțiari, din subordine. În ceea ce privește dotarea tehnică există o *diversitate mare de echipamente*, cu grad diferit de *uzură fizică și morală*, se întâlnesc chiar situații de paralelisme sau *dotări insuficiente*, lipsind o evidență clară cu privire la dotare și aplicații, la nivel național. *Personalul calificat, aferent domeniului TIC, are o pondere care variază de la 0 la 12% din totalul personalului, menținându-se compartimente de profil propriu, în contextul externalizării activității respective*. Aceeași aplicație, ca funcționalitate, se regăsește implementată diferit, contractată diferit, exploatată și plătită diferit.

Recomandări

- ✓ în măsura în care un ordonator de credite inițiază un act normativ din domeniul său de activitate, cu impact asupra prelucrării automate a datelor, odată cu actul normativ respectiv este necesară și utilă realizarea, în vederea diseminării acestuia la utilizatorii finali, a soluției tehnice informatice de transpunere în practică a prevederilor actului normativ propus, prevăzându-se în bugetul său propriu fondurile necesare pentru aceasta;
- ✓ MCSI, în calitatea sa de coordonator al activității guvernamentale în domeniul tehnologiei informației și al societății informaționale, împreună cu ceilalți ordonatori principali de credite va lua măsurile necesare pentru realizarea unor sisteme informatice integrate ale ministerelor, de tip ierarhic-piramidal, astfel încât informația în format digital, existentă la ordonatorii secundari și terțiari din subordine, să poată fi prelucrată automat într-un mod unitar și centralizat, în timp real, la nivelul ministerului și, în măsura posibilităților, la nivelul Guvernului;

- ✓ având în vedere extinderea fenomenului de externalizare a activităților aferente domeniului TIC, MCSI, împreună cu ordonatorii de credite, va proceda la efectuarea unei analize SWOT detaliate, legate de tipurile de externalizări existente în domeniu, evidențiindu-se atât punctele tari, cele slabe, amenințările și oportunitățile, cât mai ales rezultatele obținute, aspectele pozitive și negative cu care ordonatorii de credite direct implicați s-au confruntat, modul de respectare a clauzelor și condițiilor de calitate și confidențialitate prevăzute în contracte, implicațiile legate de personalul propriu etc. Această analiză va constitui punctul de plecare în vederea elaborării unui ghid de bune practici legat de activitatea de externalizare a activităților din domeniul TIC, ghid care trebuie să stea la baza fundamentării unor decizii concrete legate de decizia de externalizare sau nu a unor activități și operații aferente domeniului informatic, la ordonatorii de credite;
- ✓ având în vedere situațiile concrete constatate în ceea ce privește numărul și structura personalului care își desfășoară activitatea în domeniul tehnologiei informației, MCSI va analiza, împreună cu factorii implicați de la nivelul ordonatorilor de credite, situația existentă și va proceda la elaborarea unor normative de personal pentru activitatea din domeniul TIC, în funcție de diverși parametri – complexitatea activității, volum de tranzacții, gradul de externalizare etc., normative pe baza cărora se va putea fundamenta mai bine structura organizatorică a entităților publice și, implicit, volumul și structura cheltuielilor de personal;
- ✓ exceptând achizițiile din domeniul TIC reglementate expres prin acte normative dedicate, se recomandă ca MCSI să analizeze posibilitatea adoptării unor proceduri nu doar de avizare ci și de achiziție centralizată de tehnică de calcul, la nivelul întregului aparat al administrației centrale și locale, fapt ce ar putea conduce la o standardizare și uniformizare a soluțiilor, la accelerarea procesului de achiziție, la micșorarea birocrăției și diminuarea accentuată a fondurilor publice alocate. De altfel, experiența dobândită în privința achiziției centralizate de licențe Microsoft a dovedit acest lucru;
- ✓ se vor continua demersurile legate de crearea cadrului național de interoperabilitate adecvat, care să asigure un grad înalt de standardizare, compatibilitatea sistemelor IT, sisteme de securitate performante, unificarea sistemelor de codificare, un cadru legislativ care să reglementeze sub toate aspectele schimbul de informații între instituțiile din administrația publică.
Totodată este necesară evaluarea sistemelor din instituțiile publice în vederea stabilirii unui cadru comun de interoperabilitate, lansarea unui proiect interministerial pentru dezvoltarea și operaționalizarea cadrului de interoperabilitate, implementarea standardelor care să permită interoperabilitatea sistemelor, integrarea informației și a rețelelor;
- ✓ MCSI va continua să depună diligențele necesare, inclusiv prin operaționalizarea portalului propus, în vederea efectuării, la nivelul ordonatorilor de credite, a unui recensământ pentru cunoașterea stării de fapt cu privire la dotarea hardware și software existentă, a aplicațiilor, proiectelor și gradului de utilizare a acestora, astfel încât să se evite, acolo unde este cazul, achiziția de noi echipamente, programe, licențe, în măsura în care acestea există sau se găsesc în excedent la unii ordonatori de credite și de unde pot fi redistribuite în vederea utilizării eficiente a acestora și a fondurilor publice alocate;
- ✓ în vederea evitării achiziționării de licențe suplimentare Microsoft, care fac obiectul acordului guvernamental, MCSI va efectua o inventariere a licențelor distribuite și va proceda la regularizarea eventualelor diferențe în funcție de situația existentă pe teren. Acțiunea de inventariere se va extinde la MAI și MAE pentru licențele aferente echipamentelor achiziționate pe plan extern, pentru clarificarea eventualelor anomalii;
- ✓ pornind de la funcția MCSI de coordonare a domeniului TIC și pentru evitarea unor cheltuieli neeconomice, a unor paralelisme sau dotări în exces,

necorespunzătoare sau insuficient documentate, se recomandă avizarea de către minister a fiecărei propuneri privind achiziționarea de echipamente sau proiecte informatice, e eventualelor extinderi sau modificări de sisteme informatice și, în general, a tot ce este legat de dotarea și funcționarea domeniului TIC din sectorul bugetar;

- ✓ întreprinderea demersurilor necesare în vederea creării și populării unei baze de date publice cu privire la proiectele existente sau încheiate, care să cuprindă informații legate de sursa de finanțare, procedura de achiziție, părțile contractante, volumul cheltuielilor efectuate, stadiul de realizare, domeniul de aplicabilitate, litigii pe parcursul duratei de viață, rezultatul acțiunilor de verificare, control și audit în aceeași perioadă, modul de îndeplinire a recomandărilor dispuse, efecte economico-sociale, indicatori de performanță și gradul de îndeplinire a acestora și, în general, orice informație care ar putea fi utilă în situații similare și care să contribuie la stabilirea unui cadru de bune practici în domeniu și la evitarea unor eșecuri datorate cheltuirii banilor publici în mod ineficient;
- ✓ în vederea diminuării riscurilor aferente domeniului TIC, în special cele legate de securitatea și protecția datelor la atacuri din exterior, dar mai ales la cele din interior, la asigurarea continuității activității și a posibilității refacerii în caz de dezastru MCSI, împreună cu STS și autoritățile publice direct interesate va proceda la extinderea și generalizarea experienței pozitive legate de infrastructura de comunicații, de tendința de constituire și administrare a centrelor de date și a centrelor de back-up.

Recomandări privind perfecționarea legislației

- ◆ MCSI, împreună cu MFP, va depune diligențele necesare în vederea adaptării cadrului normativ în vigoare cu privire la aprobarea investițiilor din domeniul TIC, având în vedere că în prezent pentru acest sector nu există proceduri privind aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai unor asemenea investiții (volumul, durata, principalii indicatori de eficiență economică etc.);

- ◆ MCSI va relua inițiativa și va urgenta demersurile privind elaborarea unui proiect de hotărâre de guvern prin intermediul căreia să se aprobe standarde de calitate și cost pentru sistemele de calcul achiziționate din fonduri publice, demers inițiat la începutul acestui an și retras spre reanalizare.

Prin elaborarea acestui proiect se va putea fundamenta și implementa cadrul necesar uniformizării soluțiilor tehnice care va avea drept consecință realizarea unor importante economii la bugetul de stat, cu efect favorabil și un puternic impact asupra interconectării sistemelor de calcul și realizării cadrului național de interoperabilitate a acestora.

8. Auditul performanței sistemului public de pensii

Scurtă prezentare

Casa Națională de Pensii Publice (CNPP), este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, organ de specialitate al administrației publice centrale, care administrează și gestionează sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, precum și sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, sub autoritatea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

CNPP are în subordine *casele județene de pensii și Casa de Pensii a Municipiului București*, care sunt servicii publice descentralizate investite cu personalitate juridică, precum și *Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă*, instituție publică cu personalitate juridică și autonomie științifică.

Obiectivul general

Obiectivul general al auditului performanței sistemului public de pensii îl constituie examinarea performanței politicilor, programelor, organizării și managementului CNPP, ca entitate ce asigură gestionarea bugetului asigurărilor sociale de stat, atât sub aspectul asigurării resurselor bugetului, cât și sub raportul cheltuirii banului public, prin urmărirea încadrării în principiile de *economicitate, eficiență și eficacitate*.

Obiectivele specifice

Obiectivele specifice acțiunii de audit al performanței sistemului public de pensii care au fost urmărite în activitatea desfășurată au constatat în formularea unor concluzii cu privire la:

- ✓ modul de colectare, gestionare și administrare a veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat;
- ✓ efectuarea unor examinări independente, cu privire la economicitatea, eficiența și eficacitatea managementului a realizării activității potrivit atribuțiilor legale, precum și economicitatea, respectiv eficiența și eficacitatea mijloacelor utilizate;
- ✓ identificarea și analizarea cauzelor care au determinat un nivel redus în colectarea veniturilor bugetului de asigurări sociale de stat;
- ✓ cheltuirea eficientă a surselor bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și gestionarea corespunzătoare a excedentului sistemului de accidente și boli profesionale;
- ✓ formularea de recomandări pentru entitatea auditată, pe baza constatărilor și concluziilor rezultate din activitatea de audit.

Constatățile identificate au fost:

Modul de colectare, gestionare și administrare a veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat. Cauze care au determinat un nivel redus în colectarea veniturilor bugetului de asigurări sociale de stat

Constatări:

- ◆ necorelarea vărsămintelor efectuate către fondurile de pensii administrate privat (Pilonul II) cu sumele efectiv încasate, ce trebuie comunicate de către Agenția Națională de Administrare Fiscală.

Casa Națională de Pensii Publice în calitate de instituție de evidență în relația cu sistemul de pensii private calculează, pentru fiecare participant, cuantumul contribuției datorate fondului de pensii administrat privat, luând în considerare contribuția individuală de asigurări sociale înscrisă în declarațiile privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat, depuse de angajatori la CNPP sau, după caz, în declarația de asigurare la sistemul public de pensii pentru persoanele fizice asigurate pe bază de declarație de asigurare.

Ca atare, virarea sumelor către fondurile de pensii administrate privat se efectuează prin aplicarea procentului prevăzut de lege, la nivelul obligațiilor de plată declarate de către angajatori/asigurați prin declarațiile nominale, fără a exista certitudinea că sumele au fost efectiv plătite de către angajatori și fără a

avea posibilitatea urmăririi nivelului real al vărsămintelor efectuate de către aceștia, având în vedere că urmărirea modului de efectuare a vărsămintelor este sarcina organelor fiscale (ANAF).

În perioada 2008-2010 viramentele efectuate către fondurile de pensii administrate privat au fost în sumă totală de 3.710.919 mii lei, reprezentând 3,80% din încasările efectiv realizate de bugetul de asigurări sociale de stat în această perioadă (fără subvenția primită de la bugetul de stat).

În același timp, CNPP mai efectuează pentru fondurile de pensii administrate privat și următoarele operațiuni:

- întocmește liste nominale de viramente, distinct, pentru fiecare fond de pensii, liste în care sunt înregistrați participanții și cuantumul contribuției datorate de către aceștia;
- transmite fondurilor de pensii până cel târziu în data de 20 a lunii următoare celei de depunere a declarației nominale, listele nominale de viramente;
- transmite instituției de colectare (ANAF) situația pe plătitori, persoane juridice și persoane fizice care au calitatea de angajator sau entități asimilate angajatorului, sumele datorate cu titlu de contribuție de asigurări sociale, astfel cum au fost declarate, în vederea verificării/urmăririi plăților efectuate;
- răspunde de întocmirea, actualizarea și păstrarea evidenței privind contribuțiile la fondurile de pensii administrate privat, pe fiecare participant, etc.

Aceste operațiuni sunt efectuate de către CNPP în mod gratuit, fără un echivalent financiar corespunzător, în condițiile în care prestarea acestor servicii presupune cheltuieli materiale și salariale, suportate în prezent din bugetul de asigurări sociale de stat, aflat în deficit.

- ◆ nerealizarea unor venituri la bugetul asigurărilor sociale de stat, ca urmare a neîncasării unor creanțe din anii precedenți. Pentru perioada 2006-2010 s-a urmărit evoluția creanțelor de încasat din anii precedenți, constatându-se creșterea continuă a acestor creanțe. Astfel, la finele anului 2010 sumele imobilizate în creanțe neîncasate au fost de 25.300.676 mii lei, creanțe care au fost formate din:

- contribuții de asigurări sociale în suma de 23.000.500 mii lei (respectiv 92% din totalul acestor creanțe);
- venituri nefiscale (venituri din dobânzi, din vânzări de bunuri și servicii, alte venituri) în sumă de 2.296.712 mii lei, respectiv o pondere de 8%, în totalul creanțelor neîncasate aferente anilor precedenți.

CNPP nu a dispus măsurile legale pentru ca aceste creanțe să fie evidențiate în funcție de vechime și nu se cunoaște situația reală a acestora, respectiv dacă mai sunt sau nu în termenul de prescripție, neexistând nici o structurare a acestora pe surse de proveniență.

Casele teritoriale de pensii, s-au limitat doar la înregistrarea în evidența contabilă a acestor creanțe conform clasificăției bugetare funcționale, la nivel de capitole și subcapitole de venituri.

- ◆ diminuarea veniturilor atrase la bugetul asigurărilor sociale de stat ca urmare a necuprinderii în sistemul public de pensii a unor contribuabili-persoane fizice, care realizează venituri din activități independente, și care aveau obligația depunerii declarației de asigurare. Această activitate, care intră în atribuțiile CNPP, nu a fost gestionată în mod corespunzător în perioada auditată. În urma verificărilor efectuate de către organele de control ale Curții de Conturi, s-au identificat un număr de 116.565 contribuabili-persoane fizice care nu au fost incluși în sistemul public de pensii și alte asigurări sociale, prin nedepunerea declarației de asigurare. CNPP a trimis în anul 2010 un număr de 80.755 de notificări în urma cărora s-au încheiat 16.882 declarații de asigurare. Prin depunerea a 16.882 declarații de asigurare, s-a încasat suma de 9.668,85 mii lei.

De asemenea, în cursul anului 2011, în perioada 01.01.2011–31.05.2011 au

fost transmise un număr de 26.487 notificări, în urma cărora s-au încheiat un număr de 4.290 declarații de asigurare, iar valoarea contribuțiilor încasate a fost de 5.204 mii lei. În total, ca urmare a verificării efectuate de Curtea de Conturi s-au atras în sistemul public, un număr de 21.172 contribuabili care au depus declarații de asigurare, iar valoarea contribuțiilor de asigurări sociale încasate a fost în sumă de 14.873 mii lei.

- ◆ nerealizarea unor venituri ale bugetului de asigurări sociale de stat, ca urmare a gestionării necorespunzătoare a excedentului înregistrat în sistemul de accidente de muncă și boli profesionale.

În perioada 2008-2010 CNPP a înregistrat în permanență un excedent aferent anilor precedenți la fondul pentru accidente de muncă și boli profesionale. Excedentul a crescut de la 2.196.681 mii lei la începutul anului 2008 și a ajuns la nivelul sumei de 3.165.271 mii lei la sfârșitul anului 2010. Aceste resurse sunt păstrate în conturi deschise la Trezoreria Municipiului București, în baza Convențiilor încheiate cu CNPP.

Datorită unei administrări necorespunzătoare din partea managementului entității, în perioada analizată aceste resurse au acumulat numai dobânzi la vedere întrucât entitatea nu a dispus constituirea de depozite. Suma dobânzii acumulate pentru această perioadă a fost de numai 35.816 mii lei.

Legislația în vigoare (OUG nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului), permitea titularilor conturilor deschise la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București ca din disponibilitățile existente să constituie depozite pe termen de una sau trei luni, la solicitarea scrisă a acestora.

Din estimările efectuate de către auditori a rezultat că în perioada 2008-2010, datorită gestionării ineficiente a acestor resurse, CNPP nu a realizat venituri din dobânzi în sumă totală de 504.450 mii lei. Eficiența utilizării acestor resurse disponibile pe perioada 2008-2010 a fost de numai 7,09% ca urmare a fructificării necorespunzătoare a acestora.

Pe de altă parte, din cauza lipsei permanente de resurse la bugetul asigurărilor sociale de stat, instituția se împrumută de la Trezoreria statului și plătește lunar dobândă pentru împrumuturile luate în scopul acoperirii deficitului temporar la sistemul de pensii. În perioada 2008-2010, CNPP a accesat împrumuturi de la Trezoreria Statului pentru acoperirea temporară a golurilor de surse, cu o medie zilnică de 3.070.461 mii lei. Suma dobânzii plătită Trezoreriei în perioada 2008-2010 a fost de 97.708 mii lei.

Cu privire la realizarea activității potrivit atribuțiilor legale, precum și economicitatea, eficiența și eficacitatea mijloacelor utilizate

Constatări

- ◆ existența în baza de date a CNPP, a unor coduri numerice personale eronate, având drept consecință neasigurarea unei evidențe clare și corecte a drepturilor și obligațiilor de prestații de asigurări sociale. La finele lunii decembrie 2010, existau încă persoane ce aveau câmpul „Cod numeric personal” completat cu date eronate.

La nivel național, au fost identificate un număr total de 1.173 înregistrări ce reprezintă dosare de pensii ai căror beneficiari aveau câmpul CNP eronat completat. Prin atribuirea unor CNP eronate s-a creat posibilitatea de a fi generate drepturi de pensii calculate și plătite eronat.

Din totalul de 1.173 înregistrări estimate ca fiind eronate, un număr de 726 înregistrări aparțin caselor județene de pensii, iar restul de 447 înregistrări aparțin Casei de Pensii a Municipiului București.

- ◆ la nivelul Casei Naționale de Pensii Publice au fost identificate un număr de 410 persoane beneficiare de drepturi de asigurări sociale de stat care aveau în plată în același timp în paralel, la case teritoriale de pensii diferite, două dosare de pensii. Această eroare a fost generată atât de existența fizică a două dosare de pensii în plată la case teritoriale de pensii diferite, cât și ca urmare a

faptului că nu s-a operat în baza de date, transferul dosarului de pensii de la o casă de pensii la alta, la solicitarea beneficiarului.

Din verificarea efectuată la Casa de Pensii a Municipiului București pe un eșantion de 47 înregistrări (dosare) ce aparțineau unui număr de 26 persoane a rezultat că un număr de 8 pensionari aveau în plată, la 31.12.2010, câte două dosare. Valoarea estimativă a abaterii constatate, la nivelul eșantionului analizat, este de 242 mii lei.

- ♦ CNPP nu a calculat, reținut și virat, contribuția lunară pentru asigurări sociale de sănătate ce se determină prin aplicarea unei cote procentuale asupra veniturilor din pensie care depășesc limita supusă impozitului pe venit conform prevederilor legale. La nivel național au fost identificate doar pentru luna decembrie 2010 un număr de 17.070 posibile erori, ce corespund unui număr de 2.675 persoane beneficiare de drepturi din sistemul public de pensii, cărora nu li s-au calculat, reținut și virat contribuția pentru asigurări sociale de sănătate. Valoarea estimată a erorilor este de 809 mii lei.

Totodată, în anul 2010, CNPP nu a calculat, reținut și vărsat la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, contribuția lunară pentru asigurările sociale de sănătate (CASS) datorată de asigurat (pensionar) stabilită sub forma unei cote de 5,5%, pentru persoanele ale căror drepturi sunt stabilite prin legi speciale și care au realizat concomitent și alte venituri decât cele provenite din drepturile bănești acordate de aceste legi, precum și cele provenite din pensii.

La nivelul CNPP au fost identificate un număr de 4.048 erori ce corespund unui număr de 1.021 de persoane, pentru care nu s-a calculat, reținut și virat contribuția de asigurări de sănătate, cu o valoare estimată a erorilor de 255 mii lei.

- ♦ din verificarea bazei de date pentru anul 2010 de la nivelul CNPP au fost identificate cazuri de plăți necuvenite de drepturi de asigurări sociale de stat reprezentând pensii anticipate, pensii anticipate parțial, pensii de invaliditate de gradul I, II și pensii de urmaș, pentru unii beneficiari care au realizat concomitent și venituri de natură salarială. La nivelul CNPP se estimează un număr de 95.286 erori ce corespund unui număr de 21.706 de beneficiari de astfel de pensii.

Din erorile de mai sus, doar la nivelul Casei de Pensii a Municipiului București pentru anul 2010, a fost identificat un număr de 20.332 de erori ce corespund unui număr de 3.839 beneficiari de pensii anticipate, pensii anticipate parțial, pensii de invaliditate gradul I, II și pensii de urmaș, care au realizat concomitent și venituri de natură salarială. Se estimează că drepturile de pensii primite necuvenit în anul 2010 se ridică la suma totală de 9.195 mii lei.

- ♦ în anul 2010 au fost plătite necuvenit drepturi de asigurări sociale, reprezentând pensii de invaliditate de gradul III pentru unii beneficiari care concomitent au realizat și venituri de natură salarială, prin desfășurarea unei activități zilnice de 8 ore sau care a depășit 4 ore pe zi. La nivelul Casei Naționale de Pensii Publice se estimează un număr de 18.460 erori ce corespund unui număr de 4.274 beneficiari de drepturi de pensii de invaliditate de gradul III, primite necuvenit.

Din totalul erorilor estimate, numai la Casa de Pensii a Municipiului București s-au identificat în anul 2010 un număr de 5.430 de erori, aferente unui număr de 1.000 de persoane care au beneficiat necuvenit de pensii de invaliditate de gradul III care concomitent au realizat și venituri de natură salarială. Valoarea estimată a drepturilor de pensii primite necuvenit a fost de 3.289 mii lei.

- ♦ nu s-a suspendat plata pensiei, începând cu luna următoare celei în care beneficiarul unei pensii de invaliditate de gradul I sau II a realizat și venituri din activități independente, cu consecința efectuării unor plăți nelegale din creditele bugetare ale anului 2010.

La nivel național s-au identificat un număr de 1400 persoane care au realizat în anul 2010 venituri din activități independente, beneficiind în același timp și de pensii de invaliditate de gradul I sau II;

- ▶ pentru anul 2010, a fost identificat un număr de 8.839 erori ce corespund unui număr de 2.296 beneficiari de pensii, care au cumulată în același timp o pensie netă, mai mare decât nivelul salariului mediu brut pe economie utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, cu veniturile din salarii sau asimilate salariilor, obținute în instituții publice, fără ca angajatorii să ia măsurile prevăzute de Legea nr.329/2009, actualizată.

Din numărul total de posibile erori la nivel național, numai în evidența Casei de Pensii a Municipiului București a fost identificat un număr de 1.027 de persoane beneficiare de drepturi de pensie mai mari decât nivelul salariului mediu brut pe economie, care în același timp au realizat și venituri de natură salarială obținute în instituții publice. Se estimează că nivelul drepturilor de pensie primite de acești beneficiari în anul 2010 a fost de 11.809 mii lei;

- ▶ la nivelul CNPP se estimează că au fost efectuate plăți nelegale, reprezentând prestații de asigurări sociale și/sau indemnizații acordate în baza unor legi speciale, pentru un număr de 3.727 beneficiari, în condițiile în care, anterior datei de 31.12.2010, intervenise decesul respectivelor beneficiari. Beneficiarii au primit drepturile necuvenite cu plata în cont bancar sau prin mandat poștal.

Din numărul total de mai sus, numai la nivelul Casei de Pensii a Municipiului București, s-a identificat un număr de 323 de pensionari ale căror drepturi de pensii au fost plătite în cont curent bancar, după decesul acestora. Din cele 323 înregistrări, în 42 de cazuri s-au constatat coduri numerice personale atribuite eronat, beneficiarii având în realitate un alt cod numeric personal.

Valoarea estimată a abaterii constatate numai la nivelul Casei de Pensii a Municipiului București este de 7.699 mii lei. În timpul controlului entitatea a recuperat prin măsurile dispuse, suma totală de 7.331 mii lei, reprezentând drepturi de pensii plătite în cont bancar. Plata acestor drepturi de pensii/indemnizații a fost sistată;

- ▶ în baza de date existentă la nivelul CNPP cu privire la pensionarii aflați în plată, s-au identificat erori generate de introducerea eronată a codului numeric personal (CNP) în aplicația informatică de stabilire a drepturilor de pensie, în sensul că:
 - deși persoana beneficiară este de gen masculin după nume și prenume, introducându-se CNP greșit cu prima cifră „2” i s-a stabilit în mod automat un stagiul complet de cotizare mai mic, aferent unei persoane de gen feminin;
 - atribuirea CNP greșit a determinat stabilirea unor drepturi de pensii mai mari pentru persoanele beneficiare de gen masculin.

În situația inversă, când unor beneficiari de gen feminin, li s-a atribuit CNP cu prima cifră „1”, acestora fiindu-le atribuit un stagiul complet de cotizare mai mare, corespunzător persoanelor de gen masculin. Acest fapt a generat drepturi de pensie mai mici pentru beneficiarii de gen feminin.

În sensul celor prezentate mai sus, numai din controlul efectuat la nivelul Casei de Pensii a Municipiului București - pe un eșantion de 214 dosare de pensie au rezultat următoarele aspecte:

- în situația a 22 de persoane de gen masculin cuantumul pensiei plătite a fost mai mare cu suma de 134 mii lei;
- în situația a 11 persoane de gen feminin cuantumul pensiei a fost diminuat și s-a plătit beneficiarilor mai puțin cu suma de 59 mii lei.

Cu privire la respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al statului

Constatări

- ▶ ineficiența utilizării resurselor bugetului asigurărilor sociale de stat pentru cheltuielile efectuate cu transmiterea drepturilor de asigurări sociale către beneficiari.

În perioada 2001-2006 transmiterea drepturilor de asigurări sociale s-a realizat cu precădere prin Compania Națională Poșta Română (CNPR). Începând cu

anul 2007 apar primele transmițeri de drepturi de asigurări sociale de stat prin bănci, în cont curent.

Sumele plătite de către Casa Națională de Pensii Publice în perioada 2001-2010 numai către Compania Națională Poșta Română au crescut de cca 3,4 ori, de la 100.303 mii lei în anul 2001 la 340.123 mii lei în anul 2010.

Distinct de cele prezentate mai sus, auditul a scos în evidență și faptul că lunar sunt transmise la domiciliul beneficiarilor drepturilor de asigurări sociale de stat care își ridică drepturile prin cont bancar, taloanele de plată a drepturilor.

Aceste transmițeri sunt efectuate tot prin intermediul Companiei Naționale Poșta Română. Costul transmițerii prevăzut în convenția încheiată între cele două entități este de 2,2 lei pentru fiecare talon, tarif care se suportă din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Numai pentru perioada 2008-2010 Casa Națională de Pensii Publice a plătit suma de 53.202 mii lei pentru transmiterea taloanelor la domiciliul beneficiarilor, ceea ce reprezintă necesarul pentru pensii pe o lună de zile pentru un număr de 71.992 pensionari (s-a avut în vedere pensia medie netă de 739 lei realizată în anul 2010 de pensionarii din bugetul de asigurări sociale de stat).

- ♦ utilizarea inefficientă a resurselor bugetului de asigurări sociale de stat pentru finanțarea, în perioada 2008-2010, a activității de preluare, din carnetele de muncă, a datelor referitoare la perioadele de stagiu de cotizare realizat în sistemul public de pensii anterior datei de 1 aprilie 2001, precum și a operațiunilor de scanare a carnetelor de muncă, în condițiile în care această activitate nu s-a finalizat până la 31.12.2010, așa cum s-a stabilit prin HG nr. 1768/2005 *privind preluarea din carnetele de muncă a datelor referitoare la perioadele de stagiu de cotizare realizat în sistemul public de pensii anterior datei de 1 aprilie 2001*, iar informațiile obținute nu se utilizează.

Pentru perioada 2008-2010 resursele utilizate cu această destinație au fost în sumă de 42.191 mii lei, sume plătite către Institutul Național de Cercetare în Domeniul Protecției Muncii, care a asigurat până la data de 31.12.2010 procesarea acestor servicii.

Gradul de realizare al activității de scanare a carnetelor de muncă la 31.12.2010, a fost de 89,68%. Au rămas un număr de 450 mii carnete de muncă de scanat și de introdus în arhiva electronică.

Deosebit de aspectele prezentate mai sus auditul a mai reținut:

- arhiva electronică nu este operațională, nu poate fi utilizată în activitatea curentă a CNPP;
- nu s-a elaborat o procedură formalizată privind accesul la arhiva electronică, a caselor teritoriale de pensii și utilizarea acesteia în activitatea curentă.
- ♦ Sistemul informatic integrat, nu a fost funcțional în totalitate în perioada analizată, în sensul că nu s-a realizat implementarea/integrarea legislației apărute în perioada 2005-2008 și ulterior cea aferentă anilor 2009 și 2010. Totodată acest sistem, nu facilitează obținerea unor informații, cum ar fi „situația cu privire la ajutoarele de deces plătite în cursul anului” informații ce nu sunt evidențiate în baza de date integrată a pensionarilor. Se menține o administrare deficitară a aplicațiilor dezvoltate în cadrul sistemului informatic integrat generată de lipsa personalului specializat și certificat în activități de asistență/suport tehnic/programare Oracle/Web. Modulul privind evidența financiar contabilă (FIS), este implementat și exploatat numai la nivelul caselor teritoriale de pensii, mai puțin la nivelul CNPP.
- ♦ ca urmare a unor greșeli de exploatare, datele din evidența financiar-contabilă a anului 2009 de la nivelul CNPP au fost șterse, fiind necesare eforturi suplimentare pentru reconstituirea acestora.

Concluzii generale

- ✓ Creanțele de încasat acumulate până la sfârșitul anului 2010, înregistrate în evidența contabilă și raportate prin contul de execuție al CNPP, constituie resurse potențiale de venituri la bugetul de asigurări sociale de stat, iar încasarea acestora poate reduce, deficitul înregistrat;

Cea mai mare parte a acestor creanțe de încasat o constituie contribuțiile de asigurări sociale datorate de către angajatori și neplătite, precum și contribuții individuale de asigurări sociale datorate pentru asigurați persoane fizice pe bază de contract de muncă.

Entitatea are posibilități limitate de urmărire și executare, deoarece această activitate revine, unităților subordonate Agenției Naționale de Administrare Fiscală din structura Ministerului Finanțelor Publice;

- ✓ Între CNPP și ANAF nu s-a realizat un schimb de informații permanent, conform prevederilor legale, ceea ce a generat și greutate în privința identificării de către CNPP a potențialilor contribuabili la bugetul de asigurări sociale de stat care aveau obligația depunerii declarațiilor de asigurare;
- ✓ CNPP nu a manifestat preocupare pentru gestionarea eficientă a resurselor disponibile, realizate din sistemul de accidente de muncă și boli profesionale, în condițiile în care, pe de altă parte, plătește lunar dobândă pentru împrumutul luat de la Trezoreria Statului pentru acoperirea deficitului temporar de resurse al bugetului asigurărilor sociale de stat;
- ✓ În perioada 2001-2010 sistemul informatic integrat nu a fost funcțional în totalitate ca urmare a neimplementării tuturor modificărilor legislative apărute în perioada 2005-2010.

Gestionarea necorespunzătoare a bazelor de date cu privire la evidența beneficiarilor de drepturi de pensii din bugetul de asigurări sociale de stat, a permis apariția unor erori care au generat plăți necuvenite de drepturi de asigurări sociale.

Din sistemul informatic integrat care funcționează în prezent, nu se pot genera anumite situații necesare activității curente.

Recomandări

Referitor la administrarea și gestionarea corespunzătoare a Pilonului II de pensii:

- ✓ Inițierea unui demers legislativ prin care să se reglementeze:
 - efectuarea viramentelor către fondurile de pensii administrate privat să se facă având în vedere sumele efectiv încasate de la angajatori ca și contribuție individuală de asigurări sociale de stat, cu obligativitatea ANAF de a furniza Casei de Pensii informațiile referitoare la încasările realizate de la angajatori ca și contribuție individuală de asigurări sociale de stat;
 - recuperarea de la fondurile de pensii administrate privat a cheltuielilor efectuate de către CNPP din bugetul asigurărilor sociale de stat, pentru serviciile prestate în legătură cu administrarea și gestionarea corespunzătoare a Pilonului II de pensii.

Cu privire la administrarea creanțelor neîncasate din anii precedenți:

- ✓ colaborarea cu ANAF în vederea identificării naturii sumelor neîncasate din anii precedenți, precum și structurarea acestora după vechime, precum și reflectarea corectă a creanțelor neîncasate aferente anilor precedenți în situațiile financiare având în vedere vechimea acestora;
- ✓ identificarea, împreună cu ANAF, a unor măsuri concrete de recuperare a acestor creanțe, pentru atragerea efectivă ca resurse la bugetul de asigurări sociale de stat.

Atragerea în sistemul public de pensii a persoanelor fizice care au obligația de a se asigura și a depunerii declarației de asigurare:

- ✓ efectuarea schimbului de informații cu unitățile ANAF în vederea identificării și atragerii în sistem a persoanelor fizice care realizează

venituri din activități independente și care au obligația de a se asigura în sistemul asigurărilor sociale pe bază de declarație de asigurare;

- ✓ instituirea unui sistem de control și urmărire la nivelul CNPP cu privire la modul cum sunt realizate măsurile de atragere în sistem a persoanelor fizice ce se asigură pe bază de declarații de asigurare în cadrul unităților teritoriale.

Administrarea și gestionarea excedentului înregistrat în sistemul de accidente de muncă și boli profesionale:

- ✓ analizarea și monitorizarea permanentă a resurselor acumulate din excedentul înregistrat la sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale. Constituirea de depozite din aceste resurse în vederea acumulării de venituri suplimentare, sub formă de dobânzi bancare.

Cu privire la erorile identificate în baza de date (sistemul informatic) gestionată de către CNPP

- ✓ CNPP va analiza posibilitatea de achiziționare a unor softuri care să permită identificarea și eliminarea erorilor care se produc în prezent, constatate în timpul misiunii de audit. De asemenea, va lua măsuri care să asigure instruirea personalului în vederea exploatării cu responsabilitate a bazei de date existente, urmărindu-se concret:

- eliminarea codurilor numerice personale eronate din baza de date;
- aplicarea unor proceduri de verificare și control privind identitatea și starea acestor beneficiari de drepturi din sistemul public de pensii;

- ✓ luarea măsurilor prevăzute de normele legale în vigoare în situația în care un beneficiar având codul numeric personal eronat în bazele de date a CNPP se dovedește a fi decedat;

- ✓ posibilitatea existenței în plată, în paralel, a unor dosare de pensii la case de pensii teritoriale diferite. Totodată, va dispune măsurile legale ce se impun, în cazul depistării unor situații în care se certifică existența în plată în același timp pentru același beneficiar a două dosare de pensii, precum și de stabilire a întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia;

- ✓ cu privire la contribuția de asigurări sociale de sănătate, se va extinde verificarea erorilor identificate și precizate la toate casele teritoriale de pensii și vor fi dispuse măsuri de recuperare a sumelor și efectuarea regularizărilor necesare cu privire la contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS) și la impozitul asupra pensiilor.

Direcția IT va urmări corectarea algoritmilor programați pentru efectuarea calculului și reținerii contribuției de sănătate, conform prevederilor legislației în vigoare la data respectivă, cu respectarea etapelor obligatorii de implementare și verificare a modului de răspuns a aplicației pentru fiecare situație particulară întâlnită în practică, și numai după ce s-au efectuat, testat și avizat toate corecțiile necesare, apărute în perioada de implementare.

- ✓ cu privire la plățile necuvenite de pensii anticipate, pensii anticipate parțial, pensii de invaliditate de gradul I și II și pensii de urmaș, în situațiile în care beneficiarii de astfel de drepturi au realizat și venituri de natură salarială, CNPP va dispune măsuri de extindere a verificărilor la nivelul caselor teritoriale de pensii în vederea identificării erorilor constatate de către echipa de auditori. Se va stabili întinderea prejudiciului și se vor recupera drepturile de pensii primite necuvenit de către unii beneficiarii de astfel de drepturi de asigurări sociale de stat, dar care au realizat în același timp și venituri de natură salarială;

- ✓ pentru plățile necuvenite de pensii de invaliditate de gradul III, în situația beneficiarilor de astfel de drepturi care au realizat în același timp și venituri de natură salarială pentru muncă prestată cu normă întreagă, CNPP va extinde verificarea la toate casele teritoriale de pensii în vederea

clarificării tuturor erorilor identificate de către echipa de auditori. Se va stabili întinderea prejudiciului și vor fi dispuse măsuri pentru recuperarea acestuia;

- ✓ în cazul plăților nelegale de pensii de invaliditate de gradul I și II, în situația în care beneficiarii acestor drepturi au realizat concomitent și venituri din activități independente, se va dispune extinderea verificării la nivelul tuturor caselor teritoriale de pensii, în vederea clarificării tuturor situațiilor de incompatibilitate care există și dispunerea de măsuri de stabilire a întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia;
- ✓ CNPP va colabora cu celelalte instituții ale statului care au obligații stabilite prin lege, cu privire la identificarea unor astfel de situații în care pensionarii au cumulat o pensie netă mai mare decât nivelul salariului mediu brut pe economie, cu venituri din salarii realizate în instituții publice, sau în alte entități nominalizate prin lege. CNPP va dispune măsuri de stabilire a întinderii prejudiciului și luarea măsurilor pentru recuperarea acestuia, prin extinderea verificării la toate casele teritoriale de pensii. De asemenea, se vor stabili și recupera beneficiile nerealizate (dobânzi, penalități), conform prevederilor legale în vigoare, aferente acestor sume la nivelul tuturor caselor teritoriale de pensii;
- ✓ extinderea verificării la toate casele teritoriale de pensii, identificarea tuturor erorilor în care s-au efectuat plăți nelegale de asigurări sociale pentru beneficiari, în condițiile în care anterior datei de 31.12.2010 a intervenit decesul respectivilor beneficiari. Stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea de măsuri în vederea recuperării acestuia. Regularizarea cu bugetul general consolidat a sumelor plătite în plus cu titlu de contribuție la asigurările sociale de sănătate și impozit pe venit;
- ✓ identificarea la nivelul întregii baze de date a situațiilor de preluare/introducere a codurilor numerice personale greșite și implicit a unui stagiu complet de cotizare, eronat stabilit. Vor fi dispuse măsuri de stabilire a întinderii prejudiciului ca urmare a existenței în plată a unor drepturi de pensii mai mari, precum și de recuperare a acestor sume. Dimensionarea drepturilor de pensii neplătite beneficiarilor și luarea măsurilor legale ce se impun pentru restituirea acestora;
- ✓ întărirea rolului controlului intern și a auditului intern, care să conducă la responsabilizarea tuturor persoanelor care au atribuții în exploatarea sistemului cât și flexibilizarea acestuia.

Referitor la utilizarea eficientă a resurselor bugetului de asigurări sociale de stat pentru transmiterea drepturilor de asigurări sociale la domiciliul beneficiarilor, precum și a taloanelor de plată a drepturilor prin bancă, se impune:

- ✓ o preocupare mai substanțială din partea CNPP pentru diversificarea formelor de plată a drepturilor de asigurări sociale (card bancar, cont bancar); o mai bună mediatizare a modalităților de transmitere a drepturilor de pensii prin cont sau card bancar, precum și creșterea numărului de entități bancare participante la această activitate, prin încheierea de convenții;
- ✓ analizarea posibilității editării și transmiterii taloanelor de plată a drepturilor prin bancă, o dată pe an, având în vedere că beneficiarii drepturilor au acces la extrasul de cont bancar pentru a lua cunoștință de nivelul sumei transmise lunar în cont;
- ✓ promovarea unei propuneri cu privire la posibilitatea introducerii în textul legii anuale a bugetului asigurărilor sociale de stat a unei prevederi conform căreia taxele poștale să fie stabilite pe beneficiar de pensii și nu ca procent la valoarea transmiterii;
- ✓ o mai bună corelare a sumelor transmise către Compania Națională Poșta Română cu distribuirea zilnică a drepturilor de pensii către beneficiari.

Referitor la scanarea carnetelor de muncă, utilizarea în activitatea curentă a arhivei electronice

- ✓ finalizarea operațiunilor de scanare a carnetelor de muncă rămase în stoc la 31.12.2010;
- ✓ elaborarea unei proceduri formalizate privind modul de lucru operativ cu arhiva electronică, accesul și utilizarea arhivei electronice, la nivelul structurilor teritoriale;
- ✓ realizarea unei monitorizări cu privire la eficiența realizării acestei arhive.

Dezvoltarea sistemului informatic integrat

- ✓ finalizarea operațiunilor privind dezvoltarea sistemului informatic;
- ✓ elaborarea și adoptarea unor proceduri, în baza cărora să fie actualizate informațiile din baza de date a pensionarilor;
- ✓ asigurarea unei pregătiri profesionale corespunzătoare a personalului care exploatează aplicațiile informatice;
- ✓ dispunerea de măsuri prin care să fie pus în exploatare modulul FIS la nivelul CNPP;
- ✓ menținerea în permanență a unei rezerve cu privire la informațiile din evidența financiar-contabilă proprie, procesată zilnic.

Capitolul

3

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

Control

În cadrul competențelor atribuite de Constituție, cât și de legea sa de organizare și funcționare, Curtea de Conturi a efectuat un număr de 51 acțiuni de control la entitățile care aparțin administrației publice centrale care intră în sfera sa de competență. Entitățile controlate, obiectivele și rezultatele acestor controale sunt redate în continuare.

1. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Compania Națională "Aeroporturi București" SA

Scurtă prezentare

Compania Națională "Aeroporturi București" SA este persoană juridică română, organizată ca societate comercială pe acțiuni, cu capital majoritar de stat, care funcționează pe bază de gestiune economică sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

În cadrul Companiei funcționează, ca puncte de lucru, Aeroportul Internațional Henri Coandă-București și Aeroportul Internațional București Băneasa-Aurel Vlaicu.

Sursele de finanțare se asigură din venituri proprii, sume alocate de la bugetul de stat, credite bancare, credite externe contractate sau garantate de stat, fonduri externe nerambursabile, acordate în condițiile legii, precum și forme legale de participare a capitalului privat și alte surse legal constituite.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ înregistrări contabile eronate reprezentând contravaloarea unor reparații suportate de Companie datorită unor pagube provocate de alți operatori economici;
- ♦ menținerea în soldul contului "Investiții în curs" a unor investiții finalizate și recepționate în anul 2007, nerespectându-se astfel prevederile legale privind aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului;
- ♦ neînregistrarea în contabilitate a unor sume solicitate în instanță pentru încercări de laborator în vederea verificării unor lucrări executate și pentru asigurarea de dovezi în diverse litigii;
- ♦ neîntocmirea procesului verbal de recepție la terminarea lucrărilor, în cazul obiectivului de investiții "Sisteme de irigații cu microaspersoare, pentru spații verzi și instalații aferente,, obiectiv finalizat în anul 2005, nerespectându-se astfel prevederile legale privind recepția lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor contabile constatate însumează 9.124 mii lei.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ nerespectarea prevederilor contractuale referitoare la actualizarea tarifelor de achiziție a *serviciilor de arhitectură peisageră, întreținere și reparații clădiri și întreținere și reparații drumuri interioare, de acces și parcări*, în sensul că în perioada 2008-2010, în structura tarifului perceput pentru serviciile prestate cota de contribuții datorate de angajator nu a fost ajustată în cuantumul prevăzut de actele normative în vigoare;

- ♦ nerespectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în efectuarea cheltuielilor, în sensul că, în contractele comerciale încheiate pentru prestarea de servicii de arhitectură peisageră, au fost prevăzute clauze contractuale nefavorabile entității, referitoare la realizarea unei investiții constând în construcția unei sere, în perioada 2004-2010.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 514 mii lei, din care: 422 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului entității și 92 mii lei prejudicii.

Măsuri operative

În timpul acțiunii de control, Compania Națională "Aeroporturi București" SA a luat următoarele măsuri operative:

- ♦ corectarea în evidența contabilă a entității a operațiunilor eronate constatate;
- ♦ emiterea facturii pentru recuperarea creanțelor neurmărite și neîncasate în termen.

Concluzie

Entitatea nu a gestionat în condiții de calitate activitatea economico-financiară.

Recomandări

- ✓ reanalizarea prevederilor contractuale din punct de vedere al necesității și oportunității realizării obiectivului de investiții "Sere" și amendarea corespunzătoare a prevederilor contractuale;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului determinat de neaplicarea, în structura tarifelor la serviciile prestate, a cotelor de contribuții datorate de angajator, în cuantumul prevăzut de actele normative și recuperarea acestuia.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 6 măsuri pe care Compania Națională "Aeroporturi București" SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

SC Compania Națională de Transporturi Aeriene Române „TAROM” SA

Scurtă prezentare

Compania Națională de Transporturi Aeriene Române "TAROM" SA este persoană juridică română și are statut de societate comercială pe acțiuni.

În vederea realizării obiectului său de activitate, Societatea Comercială "Compania de Transporturi Aeriene Române-TAROM" SA are înființate un număr de 48 de sucursale, din care:

- 32 sucursale în România;
- 13 sucursale în spațiul european;
- 3 sucursale în afara spațiului european.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ înregistrarea unor situații de anormalitate în contabilitatea entității, constând în înregistrarea de solduri debitoare în roșu ale conturilor analitice de activ „Clienți interni,” și „Clienți externi,” prin nerespectarea reglementărilor privind contabilitatea.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor contabile constatate însumează 682 mii lei.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că:
 - nu au fost elaborate proceduri scrise privind controlul managerial de către fiecare structură organizatorică;
 - nu a fost întocmit registrul riscurilor la nivelul managementului entității;

- nu a fost evaluat sistemul de management financiar și de control al entității pe perioada 2009-2010;
- nu s-a aplicat viza de control financiar preventiv propriu pe contractele economice.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ acordarea nelegală de tichete de masă unor salariați care își desfășoară activitatea în cadrul agențiilor TAROM din străinătate, încălcându-se astfel prevederile legale privind acordarea tichetelor de masă;
- ♦ nerespectarea prevederilor contractului de reprezentare a entității în străinătate referitoare la obligațiile și termenii/condițiile contractuale asumate de reprezentantul companiei TAROM în Cipru;
- ♦ neconformități în atribuirea și derularea contractelor de asigurare a serviciilor de catering la bordul aeronavelor TAROM, respectiv includerea în contractul de prestări servicii de catering a unor prevederi care exced cadrului reglementat de contractul IATA (Asociația Internațională a Transportatorilor Aerieni) și acceptarea unor proceduri de implementare a contractului care exced obiectului acestuia și condițiilor de livrare agreeate (locul livrării/recepției/transferul riscurilor, servicii și prețuri convenite, etc.);
- ♦ nerespectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în efectuarea cheltuielilor, în sensul că:
 - s-au înregistrat cheltuieli neeconomice cu locuințele de serviciu asigurate salariaților care își desfășoară activitatea în cadrul agențiilor din străinătate, prin schimbarea locației acestora și prin casarea mobilierului din dotare înainte de expirarea duratei normate de funcționare (agenția Bruxelles);
 - nu s-au urmărit și nu s-au calculat penalități pentru restituirea cu întârziere a sumelor acordate nelegal.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 217 mii lei, din care: 67 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului companiei și 150 mii lei prejudicii și penalități aferente acestora.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea SC "Compania de Transporturi Aeriene Române TAROM" SA și-a însușit abaterile constatate și recomandările auditorilor publici externi.

Măsuri operative

În timpul acțiunii de control, SC "Compania de Transporturi Aeriene Române TAROM" SA a luat următoarele măsuri operative:

- ✓ au fost stabilite și comunicate sumele de recuperat de la persoanele responsabile, iar debitele au fost înregistrate în evidențele contabile în cazul tichetelor de masă acordate nelegal;
- ✓ au fost stabilite sumele și emise facturile pentru recuperarea prejudiciului de la reprezentantul companiei TAROM în Cipru;
- ✓ au fost dispuse măsuri pentru aplicarea vizei de control financiar preventiv propriu pe contractele economice.

Concluzie

Entitatea nu a gestionat în condiții de calitate activitatea economico-financiară.

Recomandări

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului determinat de acordarea nelegală de tichete de masă unor salariați care își desfășoară activitatea în cadrul agențiilor TAROM din străinătate și recuperarea acestuia potrivit legii;
- ✓ stabilirea unitară a drepturilor legale referitoare la acordarea tichetelor de masă pentru toți angajații companiei, indiferent de locul în care își desfășoară activitatea și amendarea corespunzătoare a regulamentului de acordare a tichetelor de masă;
- ✓ luarea măsurilor pentru încasarea sumelor datorate de reprezentantul Companiei TAROM în Cipru;
- ✓ elaborarea unui manual de proceduri cu privire la condițiile de acordare și standardele locative pentru locuințele de serviciu, condițiile de acordare a

mașinilor de serviciu și a altor beneficii, salariatilor care își desfășoară activitatea la agențiile externe ale companiei;

- ✓ analiza conturilor care prezintă situații de anormalitate în ceea ce privește soldul și reglarea acestora potrivit reglementărilor legale;
- ✓ revizuirea contractului de prestări servicii de catering și amendarea acestuia în acord cu cerințele Contractului cadru IATA și a termenilor contractuali stabiliți în procedura de negociere;
- ✓ analizarea modului de implementare a Programului de dezvoltare a sistemului de control managerial al Companiei, stabilirea cauzelor neimplementării corespunzătoare a acestuia și stabilirea măsurilor concrete și a persoanelor răspunzătoare pentru implementarea și dezvoltarea sistemului de control managerial.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 17 măsuri pe care SC "Compania de Transporturi Aeriene Române TAROM" SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Societatea Comercială de Transport cu Metroul București „METROREX” SA

Scurtă prezentare

Societatea Comercială de Transport cu Metroul București „METROREX” SA este persoană juridică română, desfășoară în principal activități de interes public și strategic, este organizată și funcționează în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că:
 - nu a fost constituită comisia cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică pentru implementarea controlului intern, nerespectându-se astfel prevederile legale privind aprobarea Codului controlului intern/managerial, standardele de control intern/managerial la entitățile publice și dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial;
 - nu a fost aplicată viza de control financiar preventiv propriu pe actele adiționale aferente contractelor de achiziții publice, nerespectându-se astfel prevederile legale privind controlul intern și controlul financiar preventiv.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ neurmărirea și nerecuperarea sumei de 52 mii lei, reprezentând lipsă în gestiune în cazul unei subunități, nerespectându-se prevederile legale privind recuperarea creanțelor în cadrul termenului de prescripție;
- ♦ neclarificarea situației bunurilor utilizate de SC ALSTOM SA în baza contractului de închiriere, consemnate ca minus de inventar, cu ocazia finalizării acțiunii de inventariere, nerespectându-se astfel prevederile legale privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii;
- ♦ nereevaluarea bunurilor din domeniul public al statului, nerespectându-se astfel prevederile legale referitoare la reevaluarea imobilizărilor corporale;
- ♦ nu au fost finalizate lucrările cadastrale pentru terenurile și construcțiile speciale aflate în proprietatea publică și privată a statului, folosite de entitate, nerespectându-se astfel prevederile legale privind reorganizarea ca societate comercială a SC METROREX SA;

- ♦ plăți nelegale reprezentând:
 - contravaloarea prestațiilor de servicii la tarife mai mari decât cele prevăzute în actele adiționale la Contractul pentru asigurarea *serviciilor de pază, ordine și control legitimații de călătorie, pentru prevenirea producerii de pagube materiale la obiectivele beneficiarului*, ca urmare a modificării tarifului prestației în baza notei de negociere, care nu a făcut obiectul unui angajament legal;
 - contravaloarea prestațiilor de servicii la tarife nelegal ajustate pe parcursul derulării contractului subsecvent de servicii, în cazul Contractului *pentru serviciile de dezinsecție, deratizare și dezinfecție a spațiilor publice și tehnice, tunele și galerii de metrou, a trenurilor electrice de metrou și erbicidarea perimetrului liniilor de cale ferată din depouri*;
 - ajustări de prețuri pentru echipamentele achiziționate și serviciile de proiectare decontate din sumele plătite ca avans, în cazul contractului pentru *„Modernizarea instalațiilor pe magistralele 1, 3 și TL de metrou. Instalații electrice pentru tracțiune pe magistralele 1, 3 și TL”* și al contractului pentru *„Facilități pentru accesul persoanelor cu handicap în rețeaua de metrou existentă. Escalatoare”*, prin nerespectarea prevederilor contractuale referitoare la ajustarea prețului pentru restul operațiunilor rămase de executat.
- ♦ efectuarea de operațiuni generatoare de cheltuieli neeconomice reprezentând lucrări de erbicidare în trimestrul IV 2009 (în lunile octombrie, noiembrie) pentru suprafețele de teren aferente perimetrelor liniilor de cale ferată din depoul Militari și depoul Berceni, prin nerespectarea principiilor economicității, eficienței și economicității.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 2.576 mii lei și reprezintă prejudicii.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Societății Comerciale de Transport cu Metroul București „METROREX” SA și-a exprimat un punct de vedere în cazul Contractului de prestări servicii *pentru asigurarea serviciilor de pază, ordine și control legitimații de călătorie, pentru prevenirea producerii de pagube materiale la obiectivele beneficiarului*, susținând că SC METROREX SA nu a încălcat dispozițiile contractuale, motivat de faptul că textul prevăzut în contract reprezintă o regulă cu caracter general pe care părțile au convenit-o, prevedere care nu afectează prevederea specială din contract, care reprezintă excepția conform principiului de drept *Specialia generalibus derogant*, punct de vedere ce nu a fost însoțit de echipa de control pentru faptul că entitatea a indicat principii de drept, dar fără a putea justifica plata nelegală a tarifelor majorate.

Măsuri operative

În timpul acțiunii de control conducerea societății a luat măsuri de:

- anulare a actelor adiționale care nu respectau prevederile legale și contractuale;
- stabilire a întinderii prejudiciului creat și de recuperare a acestuia, inclusiv a foloaselor nerealizate, de la prestatorii de servicii, în cazul contractelor la care tariful prestațiilor a fost ajustat nelegal.

Concluzie

Entitatea nu a gestionat în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate fondurile publice alocate de la bugetul de stat.

Recomandări

- ✓ reevaluarea imobilizărilor corporale din domeniul public și privat al statului, exploatate de entitate;
- ✓ finalizarea acțiunii de efectuare a cadastrului de specialitate și de intabulare a terenurilor aflate în proprietatea publică și privată a statului și a celor aflate în proprietatea privată a entității;
- ✓ elaborarea programului de dezvoltare a sistemului de control intern, pentru fiecare compartiment din entitate, identificarea și evaluarea sistematică a riscurilor privind activitățile/operațiunile ce trebuie desfășurate de toate compartimentele entității, monitorizarea acestora și întocmirea registrului riscurilor;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia în cazul contractelor la care s-au constatat abateri.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 17 măsuri pe care Societatea Comercială de Transport cu Metroul București „METROREX” SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Entitatea a contestat o măsură din cele 17 dispuse prin decizie, contestația fiind respinsă însă de Comisia de soluționare a contestațiilor.

Regia Autonomă „Registrul Auto Român”

Scurtă prezentare

Regia Autonomă „Registrul Auto Român” este persoană juridică română în coordonarea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, având în structura sa reprezentanțe pe teritoriul României.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ✦ nerespectarea prevederilor contractuale în cazul contractului de realizare a obiectivului „Sediu Reprezentanță RAR Bihor”, în sensul că s-au constatat neconcordanțe între prevederile contractuale și anexele la contract;
- ✦ nerespectarea prevederilor legale în efectuarea cheltuielilor în cazul Proiectului tehnic „Proiect pentru reconfigurare interioară la birouri și înlocuire finisaje conform solicitării RAR RA la noul sediu al reprezentanței RAR Bihor”, în sensul că s-a majorat nejustificat valoarea devizului general pentru execuția obiectivului „Sediu reprezentanță RAR Bihor”, și s-au decontat lucrări suplimentare stabilite eronat de proiectant.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 54 mii lei, reprezentând prejudicii.

Concluzie

Entitatea a fost angajată într-un contract neconform, contract care nu a fost monitorizat în derularea lui.

Recomandări

- ✓ actualizarea fișelor de post, cu atribuții clare și detaliate privind responsabilitatea în analiza și aprobarea contractelor și a modificărilor la acestea;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului determinat de majorarea nejustificată a unor cantități de lucrări și recuperarea acestuia.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 2 măsuri pe care Regia Autonomă „Registrul Auto Român” trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Pentru verificarea respectării legislației din domeniul achizițiilor publice și concurenței a fost sesizată Autoritatea Națională de Reglementare a Achizițiilor Publice cu privire la neregulile constatate în aplicarea prevederilor legale privind achizițiile publice în cazul contractului de realizare a obiectivului „Sediu Reprezentanță RAR Bihor”.

Conducerea Regiei a contestat măsurile dispuse prin decizie, contestație respinsă de Comisia pentru soluționarea contestațiilor.

Compania Națională „Administrația Porturilor Dunării Maritime” SA Galați

Scurtă prezentare

Compania Națională „Administrația Porturilor Dunării Maritime” SA Galați îndeplinește funcția de autoritate portuară în limitele terenurilor portuare, a limitelor radelor portuare și a infrastructurii de transport naval, stabilite de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii. Compania are sucursale la Tulcea și Brăila. Evidența contabilă în cadrul sucursalelor este organizată până la nivelul balanței de verificare contabilă.

Compania gestionează întreaga infrastructură portuară situată pe Dunărea maritimă însemnând teren portuar în suprafață de 1.659.328 mp și front de acostare în lungime totală de 12.828 mile de la Mm 12,5 la km 170, incluzând porturile Galați, Brăila, Tulcea, cu subsidiarele Hârșova, Isaccea, Mahmudia și brațele secundare Măcin, Chilia și Sf. Gheorghe.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că s-a constatat că:
 - nu s-au constituit comisii/grupuri de lucru cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică cu privire la sistemele proprii de control managerial;
 - nu au fost stabilite obiectivele generale și obiectivele specifice;
 - nu au fost stabilite funcțiile sensibile;
 - nu au fost monitorizate și evaluate sistematic riscurile;
 - nu a fost completat registrul riscurilor;
 - nu au fost identificate activitățile procedurale;
 - nu au fost elaborate și aprobate procedurile operaționale (instrucțiunile de lucru) aferente activităților procedurale identificate;
 - nu au fost stabiliți indicatorii de performanță pentru activitățile desfășurate în entitate în vederea monitorizării eficacității și atingerii obiectivelor;
 - nu au fost elaborate și aprobate programele de dezvoltare a sistemelor de control managerial;
 - nu a fost realizat un sistem de monitorizare pe verticală a modului de implementare a sistemelor de control managerial la entitățile aflate în subordine/coordonare.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ neconstituirea garanției pentru plata obligațiilor contractuale în cazul a 7 contracte de închiriere/concesionare a terenurilor, încheiate cu agenți economici, nerespectându-se astfel prevederile legale privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică și prevederile legale privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare;
- ♦ necalcularea, neînregistrarea și neîncasarea penalităților pentru nerespectarea termenelor de plată în cazul a 14 contracte de închiriere a terenului portuar și, respectiv, contracte de prestări de servicii încheiate cu diverși agenți economici, nerespectându-se astfel prevederile legale privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică, și prevederile legale privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare;
- ♦ plăți nelegale reprezentând indemnizații lunare plătite membrilor comisiei de pregătire a procesului de privatizare și secretariatului acesteia în perioada 2009-2010, în condițiile în care, potrivit legii procedurile de admitere la tranzacționare au avut termen de finalizare data de 31 decembrie 2008, nerespectându-se astfel prevederile legale privind accelerarea procesului de privatizare și aprobarea primei etape a strategiei de privatizare a unor societăți comerciale aflate sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 512 mii lei, din care: 148 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului companiei și 364 mii lei prejudicii.

Concluzie

Entitatea nu a gestionat în condiții de calitate activitatea economico-financiară.

Recomandări

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului rezultat din efectuarea unor plăți nelegale reprezentând indemnizațiile lunare pentru membrii Comisiei de pregătire a procesului de privatizare și pentru secretariatul acesteia și recuperarea acestuia;
- ✓ stabilirea, prin extinderea verificării, a veniturilor nestabilite, nefacturate, neînregistrate și neîncasate din penalități pentru nerespectarea termenelor de plată a prestațiilor efectuate potrivit clauzelor contractuale, precum și recuperarea acestuia.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 4 măsuri pe care Compania Națională „Administrația Porturilor Dunării Maritime” SA Galați trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Conducerea entității a formulat obiecțiuni la procesul-verbal de constatare și a contestat măsura dispusă în decizie referitoare la stabilirea întinderii prejudiciului rezultat din efectuarea unor plăți nelegale reprezentând indemnizațiile lunare pentru membrii comisiei de pregătire a procesului de privatizare și pentru secretariatul acesteia și recuperarea acestuia. Comisia de soluționare a contestațiilor a respins contestația.

Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” Constanța SA

Scurtă prezentare

Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” Constanța SA (CNAPM) este societate comercială care administrează teritoriul porturilor maritime ca domeniu public. Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ plăți nelegale reprezentând:
 - lucrări neexecutate la sistemul perimetral pe lungimea de gard cuprinsă între Poarta 3bis și Poarta 6 din Portul Constanța, ca urmare a nerespectării prevederilor contractuale;
 - elemente prefabricate nepuse în operă, care intră în componenta valorică a lucrării în curs de execuție „Pasarela pietonală și Port agrement zona Cazino-Mamaia”;
 - lucrări de dezăpezire nerealizate.
- ♦ încălcarea principiilor liberei concurențe, eficienței în utilizarea fondurilor publice, transparenței și tratamentului egal, prin admiterea unor clauze abuzive în cadrul unui contract de prestări servicii încheiat pe o durată de 20 ani, clauze care stipulează încredințarea directă și nemijlocită prestatorului a lucrărilor și serviciilor în legătură cu toată activitatea entității, în domeniile privind securitatea, paza, informatica și telecomunicațiile, astfel încât s-a constatat că achizițiile nu pot fi făcute la prețuri ori tarife concurențiale;
- ♦ neconstituirea garanțiilor de bună plată pentru contractele de agent și contractele de armator de către partenerii contractuali ai entității, prin nerespectarea prevederilor legale privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, utilizarea infrastructurilor de transport naval aparținând domeniului public, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căile navigabile interioare;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind închirierea infrastructurii de transport naval, referitoare la instituirea unei condiții obligatorii privind încheierea unor contracte de închiriere distincte pentru terenurile aferente domeniului public date în folosință utilizatorilor, întrucât s-a constatat că:
 - pentru o suprafață totală de teren portuar de 371.440,69 mp, agenții economici plătesc doar tarif de utilizare domeniu portuar, fără a se reglementa prin contracte separate și închirierea terenurilor portuare date în folosință care aparțin domeniului public;

- deși în caietul de sarcini privind vânzarea unor construcții se prevede încheierea expresă a unui contract separat de închiriere a terenului aparținând domeniului public, aferent construcțiilor, entitatea nu a procedat la stabilirea și încasarea acestui tarif în perioada 2009-2010;
- ♦ nerealizarea obligației privind realizarea planului minimal de lucrări de investiții de către concesionar, în baza contractului de concesiune aprobat, ca urmare a nerespectării prevederilor legale privind concesiunea terenurilor referitoare la realizarea de lucrări de investiții;
- ♦ necalcularea, nefacturarea și neînregistrarea în evidența contabilă a penalităților pentru nerespectarea termenelor de plată a chiriei, în cazul contractelor de închiriere a platformelor portuare.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 7.734 mii lei, din care: 2.302 mii lei prejudicii, 10 mii lei venituri suplimentare la bugetul companiei și 5.422 mii lei alte abateri financiare.

Imperfecțiuni legislative

- ♦ având în vedere faptul că entitatea deține atât calitatea de parte contractuală în contractele de concesiune, cât și calitatea de protector al interesului general, de gestionar al bunurilor și serviciilor statului, se impune precizarea în Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică a cuantumului garanției de bună execuție aferentă contractelor de concesiune (în unele contracte garanția constituită reprezintă 10% din valoarea *redevenței lunare*, iar în alte contracte garanția constituită reprezintă 10% din valoarea *redevenței anuale*);
- ♦ există inadvertențe între cerințele Art. II din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 86/2007 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 22/1999 privind administrarea porturilor și a căilor navigabile, precum și desfășurarea activităților de transport naval în porturi și pe căi navigabile și cadrul actual de reglementare a închirierii terenurilor portuare aparținând domeniului public (Regulament de închiriere terenuri portuare; contract-cadru de închiriere etc.). Din cauza lipsei unui cadru legislativ adecvat, clar și complet, entitatea nu a realizat venituri proprii din tarife pentru închirierea unor astfel de terenuri, limitându-se doar la venituri din tarife de utilizare a domeniului portuar.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Companiei Naționale „Administrația Porturilor Maritime” Constanța SA și-a însușit constatările, cu precizarea că anumite abateri nu pot fi înlăturate din lipsa unui cadru legislativ adecvat realităților economice din Portul Constanța.

Măsuri operative

În timpul acțiunii de control, Compania a luat următoarele măsuri operative:

- cu privire la derularea contractului de concesiune a bunurilor aparținând domeniului public, în care entitatea deține calitatea de concedent au fost organizate întâlniri între reprezentanții entității și reprezentanții concesionarului în vederea deblocării activității de investiții și derulării în continuare a contractului de concesiune;
- cu privire la contractul de închiriere, prin demersurile inițiate, entitatea urmează să recupereze în instanță debitele restante;
- s-au transmis notificări privind obligativitatea constituirii urgente a scrisorilor de garanție bancară către operatorii economici care au în derulare contracte de închiriere cu entitatea;
- agenții și armatorii care nu au depus garanția contractuală au fost notificați, cu o perioadă de grație de 30 zile;
- cu privire la inventarierea generală a patrimoniului, s-a procedat la finalizarea inventarierii prin centralizarea valorii bunurilor înscrise în listele de inventariere, stabilind rezultatul inventarierii în vederea întocmirii situațiilor financiare la data de 31.12.2010, neexistând diferențe față de soldul scriptic.

Concluzii

- ♦ mediul de control intern al entității funcționează la un nivel satisfăcător și se poate îmbunătăți prin implementarea și monitorizarea aplicării corespunzătoare a unor proceduri specifice fiecărei activități, în vederea identificării și înlăturării riscurilor relevante pentru entitate, aferente abaterilor constatate;
- ♦ inexistența unui contract cadru pentru atribuirea directă a folosinței terenurilor aparținând domeniului public, care nu sunt libere de sarcini și pe care se află suprastructuri proprietate privată (în astfel de situații neputându-se apela la închirierea terenurilor prin licitație), precum și a unui regulament de aplicare a tarifelor aferente terenurilor portuare date în folosință, au contribuit la încheierea unor contracte de închiriere de tip „utilizare domeniu portuar”, fără ca entitatea să încheie separat, prin aplicarea unui tratament unitar, contracte de închiriere teren portuar aparținând domeniului public;
- ♦ se impune aprobarea unui nou regulament de închiriere a terenurilor portuare care aparțin domeniului public, pentru a elimina neînțelegerile, inegalitățile dintre tarifele aplicate sau situațiile în care, în prezent, nu se pot stabili și factura tarifele de închiriere.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 8 măsuri pe care Compania Națională „Administrația Porturilor Maritime” Constanța SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

SN Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța SA

Scurtă prezentare

SN Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța SA este societate comercială cu capital majoritar de stat. Finanțarea se asigură din venituri proprii; sume alocate de la bugetul de stat, credite bancare, credite externe contractate sau garantate de stat, acordate cu respectarea regulamentelor comunitare privind concurența, fonduri externe nerambursabile, acordate în condițiile legii, precum și forme legale de participare a capitalului privat și alte surse legal constituite.

SN Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța SA se află sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ înregistrarea eronată în evidența contabilă, ca active distincte, a plăților reprezentând „cheltuieli de proiectare, pentru elaborarea studiilor de fezabilitate, fezabilitate și a altor studii aferente obiectivelor de investiții”, ca urmare a nerespectării prevederilor legale privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții, aceste cheltuieli făcând parte din valoarea totală a activului.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 595 mii lei.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că nu au fost luate măsuri pentru elaborarea și/sau dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități referitoare la constituirea comisiei de monitorizare a controalelor, la managementul riscurilor, la registrul riscurilor.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ necalcularea și neînregistrarea penalităților în cazurile în care nu s-au respectat clauzele contractuale referitoare la termenele de plată, în cadrul contractelor de servicii aeroportuare și handling încheiate cu partenerii externi;

- ♦ plăți nelegale reprezentând indemnizații lunare pentru membrii Comisiei de pregătire a procesului de privatizare, al cărui cuantum nu a fost diminuat, în condițiile legii, la 1% din remunerația directorului/directorului general sau a președintelui consiliului de administrație..

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 175 mii lei, din care: 32 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului Societății și 143 mii lei prejudicii.

Concluzii

- ♦ entitatea nu a reglementat controlul asupra modului de urmărire a contractelor încheiate, sub toate aspectele clauzelor convenite.

Recomandări

- ✓ înlăturarea neregulilor financiar contabile constatate;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului determinat de nediminuarea indemnizațiilor membrilor comisiei de pregătire a procesului de privatizare și recuperarea acestuia;
- ✓ organizarea controlului intern, prin emiterea de proceduri formalizate, în operațiunea de urmărire a clienților.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 4 măsuri pe care SN Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Cu privire la măsurile dispuse prin decizie, conducerea SN Aeroportul Internațional Mihail Kogălniceanu Constanța SA a contestat 2 din cele 4 măsuri dispuse. Comisia de soluționare a contestațiilor a respins contestația.

SN Aeroportul Internațional "Traian Vuia" SA Timișoara

Scurtă prezentare

SN Aeroportul Internațional "Traian Vuia" SA Timișoara are ca obiect efectuarea de prestații, servicii, lucrări de exploatare, întreținere, reparare, dezvoltare și modernizare a bunurilor din patrimoniul său, aflate în proprietate sau în concesiune, în vederea asigurării condițiilor pentru sosirea, plecarea și manevrarea la sol a aeronavelor în trafic național și/sau internațional, asigurarea serviciilor aeroportuare pentru tranzitul de persoane, mărfuri și poștă, precum și servicii de interes public național.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ neînregistrarea terenurilor în proprietatea privată a entității, ca urmare a faptului că nu s-au finalizat toate demersurile privind obținerea titlurilor de proprietate asupra terenurilor, încălcându-se astfel prevederile legale privind stabilirea și evaluarea unor terenuri deținute de societățile comerciale cu capital de stat;
- ♦ neconstituirea garanțiilor de bună execuție în cazul tuturor contractelor încheiate cu executanții de lucrări și prestatorii de servicii și neorganizarea evidenței garanțiilor de bună execuție la dispoziția autorității contractante, prin nerespectarea prevederilor legale privind achizițiile publice;
- ♦ înregistrarea de cheltuieli pentru prestarea acțiunilor și activităților de marketing, care nu pot fi cuantificate și justificate în baza documentelor prezentate. Entitatea a încheiat cu un operator de transport aerian un contract de marketing, în baza căruia a emis facturi, care au fost înregistrate în contabilitate în mod diferențiat și care au fost achitate prin compensare. Valoarea taxelor lunare de marketing, facturate și calculate de operatorul de transport aerian a fost determinată de valoarea taxelor de aeroport, manipulare

de bază rampă și manipulare bagaje și funcție de numărul de pasageri furnizați.

Valorile cuprinse în facturile emise de operatorul de transport aerian, reprezintă cheltuieli pentru prestarea acțiunilor și activităților de marketing, care nu pot fi cuantificate și justificate în baza documentelor prezentate, nu sunt fundamentate riguros, pe baza unor tarife și prețuri practicate pe piața din domeniu, pe fiecare acțiune realizată, care să poată fi considerată ca o cheltuială de marketing justificată prin contraprestație.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 70 mii lei.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că :
 - entitatea nu a luat măsuri pentru organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv potrivit dispozițiilor legale;
 - în cadrul acțiunilor de audit, deși au fost constatate erori de regularitate pentru care au fost făcute recomandări nu au fost stabilite termene de implementare a acestora;
 - rapoartele de audit nu sunt aprobate de conducătorul entității;
 - conducătorul entității nu a asigurat elaborarea, aprobarea, aplicarea și perfecționarea structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare, pentru a satisface cerințele generale și specifice de control intern.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ necalcularea și neîncasarea penalităților de întârziere pentru nerespectarea clauzelor contractuale în cazul contractelor de exploatare (operare) și al contractelor de manipulare la sol (handling), prin nerespectarea prevederilor contractuale referitoare la aplicarea penalităților în cazul depășirii termenelor de plată;
- ♦ nevalorificarea în totalitate a rezultatelor inventarierii în anul 2009, prin nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind achizițiile publice, în sensul că:
 - în cazul obiectivului de investiții „Sistem electronic de supraveghere perimetrală”, în Centralizatorul financiar al lucrărilor suplimentare sunt incluse materiale și lucrări de montaj care nu se regăsesc în devizul ofertă întocmit de executant în calitate de ofertant și nu există documente din care să reiasă că achiziția acestor lucrări suplimentare are loc prin metoda creditor-furnizor, nu există specificații prevăzute în conținutul documentației de atribuire;
 - în anul 2009 s-a achitat nelegal avans pentru materiale, utilaje, echipamente cheltuieli indirecte și profit, în condițiile în care, conform clauzelor contractuale, se achită executantului „lucrări executate” și nu achiziții de materiale, utilaje, echipamente, cheltuieli indirecte și profit;
 - comisia de evaluare nu a ținut cont de faptul că în oferta financiară au fost incluse elemente de cheltuieli care nu au fost prevăzute în documentația de elaborare și prezentare a ofertei. Nu au fost respectate regulile de estimare a valorii contractelor și de selectare a procedurii de atribuire a contractului de achiziție întrucât datorită includerii eronate a unor elemente de cheltuieli în oferta declarată câștigătoare s-au angajat prin contract fonduri care depășesc prevederile legale.
- ♦ înregistrarea pe cheltuieli a valorii taxei de marketing pentru o perioadă în care

contractul nu era în vigoare, prin încălcarea prevederilor contractuale.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 167 mii lei, din care: 9 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului entității și 158 mii lei prejudicii.

Concluzii

- ♦ entitatea nu a gestionat în condiții de calitate activitatea economico-financiară.

Măsurile dispuse

- ✓ înlăturarea abaterilor financiar contabile;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului și recuperarea acestuia în cazul abaterilor cauzatoare de prejudiciu constatate.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 20 de măsuri pe care SN Aeroportul Internațional "Traian Vuia" SA Timișoara trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Pentru verificarea respectării legislației din domeniul achizițiilor publice și concurenței, au fost sesizate: Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice și Consiliul Concurenței.

SC „Electrificare CFR” SA

Scurtă prezentare

Societatea Comercială "Electrificare CFR" SA este societate comercială organizată în forma juridică de filială a Companiei Naționale Căile Ferate Române (CN CFR SA).

Societatea are ca activitate principală montarea, exploatarea, întreținerea și repararea instalațiilor de electrificare ale CN CFR SA.

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ inventarierea necorespunzătoare a stocurilor de materiale fără mișcare sau cu mișcare lentă, fără a se stabili necesitatea și utilitatea acestor stocuri, precum și starea în care se află acestea, având în vedere vechimea lor, ca urmare a nerespectării prevederilor legale privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii;
- ♦ neîntocmirea documentelor prevăzute de lege în vederea obținerii certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor pe care se desfășoară activitatea societății operațiune care a condus la nemajorarea capitalului social deținut de CN CFR SA în conformitate cu prevederile actului de înființare al entității;
- ♦ depășirea, în unele situații, a nivelului cheltuielilor stabilite în bugetele anuale de venituri și cheltuieli, aprobate pe anii 2008 și 2009, în condițiile în care veniturile realizate au fost sub nivelul celor aprobate, fapt care a determinat acumularea de pierderi cu impact negativ asupra patrimoniului gestionat;
- ♦ utilizarea în mod ineficient a fondurilor, prin efectuarea unor cheltuieli din resursele financiare ale entității pentru realizarea unor prestări de servicii, care au fost refuzate la plată de CN CFR SA, ca fiind operațiuni necontractate de către aceasta.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 114.029 mii lei.

Concluzii

- ♦ modul de administrare a patrimoniului statului și execuția bugetului de venituri și cheltuieli nu sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile entității și nu respectă în totalitate principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;
- ♦ situațiile financiare nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

- ✓ realizarea inventarierii și analizarea stocurilor fără mișcare sau cu mișcare lentă;
- ✓ identificarea terenurilor aferente activității societății, proprietate publică și privată a statului, stabilirea regimului juridic al acestora;
- ✓ analizarea oportunității plăților efectuate din resursele societății, care au condus la nerespectarea prevederilor bugetelor de venituri și cheltuieli, prin depășirea în unele situații a cheltuielilor programate;
- ✓ analizarea cheltuielilor efectuate sub aspectul eficienței și economicității și dispunerea măsurilor ce se impun pentru asigurarea bunei gestiuni a patrimoniului.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 4 măsuri pe care SC „Electrificare CFR” SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate și pentru intrarea în legalitate. Conducerea societății a formulat contestație, fiind respinsă de Comisia de soluționare a contestațiilor.

Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare - “ISPIF” București

Scurtă prezentare

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare - “ISPIF” București, denumit în continuare INCDIF-„ISPIF” București, funcționează în coordonarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și, din punct de vedere științific, în coordonarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură “Gheorghe Ionescu-Șișești”.

La nivelul structurii teritoriale a INCDIF- “ISPIF” București funcționează 5 sucursale (fără personalitate juridică):

- Sucursala Moldova (cu sediul la Iași)
- Sucursala Transilvania (cu sediul la Cluj)
- Sucursala Banat (cu sediul la Timișoara)
- Sucursala Centrul Român pentru Utilizarea Teledetecției în Agricultură - CRUTA (cu sediul în București)
- Baza de Cercetare-Dezvoltare Băneasa Giurgiu.

Controlul efectuat s-a desfășurat la sediul INCDIF - “ISPIF” București și la sucursalele din subordine și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare - Constatări identificate

Constatări

La INCDIF - “ISPIF” București

- ♦ patrimoniul public al statului preluat în administrare a fost înregistrat la o altă valoare decât cea stabilită prin protocoalele de predare-preluare a patrimoniului public prevăzut în anexele nr. 2 și 3 la H.G. nr. 944/2006 privind organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare - INCDIF-“ISPIF” București.

Conform bilanțului de verificare centralizată la 30 noiembrie 2010 (inclusiv a sucursalelor), valoarea înregistrată în contabilitate era de 1.204 mii lei, iar cea conform protocoalelor de predare-preluare a patrimoniului public prevăzut de H.G. nr. 944/2006, este în valoare de 2.058 mii lei. În timpul controlului abaterea a fost remediată.

- ♦ existența unor neconcordanțe între totalul soldurilor debitoare și creditoare din bilanțul de verificare încheiat la nivelul institutului la 31.12.2009 (valoare 20.621 mii lei) și totalul soldurilor debitoare și creditoare care rezultă din centralizarea bilanțurilor de verificare ale sucursalelor, secțiilor și ale sediului

central (24.181 mii lei).

La sucursale

- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă a unor obiecte de inventar și mijloace fixe în sumă de 4 mii lei, la Sucursala CRUTA și la Sucursala Banat. Pentru înlăturarea abaterii au fost emise decizii.
- ♦ la *Centrul Român pentru Utilizarea Teledetecției în Agricultură CRUTA și la Sucursala Banat* s-a constatat înregistrarea în mod eronat în contul de imobilizări corporale, a unor active în valoare de 15 mii lei. În timpul controlului abaterea a fost remediată;
 - ♦ la *Sucursala Banat* s-au mai constatat:
 - neînregistrarea în evidența contabilă a unor venituri, în sumă de 19 mii lei, din prestarea de servicii către un client, ca urmare a compensării dintre valoarea serviciilor prestate efectiv de sucursală și valoarea încasată ca avans. În timpul controlului eroarea a fost corectată;
 - nu a fost calculată și înregistrată amortizarea activelor fixe în evidența contabilă în sumă de 6 mii lei;
 - au fost identificate erori de înregistrare în evidența tehnico-operativă în valoare de 182 mii lei.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat

Constatări

La INCDIF - "ISPIF"

- ♦ pentru exercițiile financiare 2009 și 2010, la nivel de INCDIF - "ISPIF" București nu a fost constituită, evidențiată și virată la bugetul de stat contribuția de 50% din salariul de bază minim brut în sumă de 86 mii lei, datorită faptului că entitatea nu a angajat persoane cu handicap în procent de 4% din numărul total de angajați. Pentru contribuțiile neconstituite și nevirate au fost calculate penalități și majorări/dobânzi de întârziere;
- ♦ au fost diminuate nelegal veniturile cuvenite bugetului de stat, cu suma de 3.535 mii lei, reprezentând venituri obținute din închirierea de către INCDIF - "ISPIF" București a bunurilor aparținând domeniului public al statului, nevirate, conform Legii nr. 213/1998, la bugetul statului. Pentru neîndeplinirea obligației prevăzute de lege, în timpul controlului au fost calculate accesorii de 1.654 mii lei reprezentând: penalități de întârziere - 530 mii lei, majorări și dobânzi de întârziere - 1.124 mii lei;
- ♦ în perioada 2009-2010, INCDIF - "ISPIF" București nu a calculat, facturat, evidențiat, încasat și virat la bugetul de stat penalizările de întârziere în sumă de 123 mii lei pentru un număr de 67 contracte de închiriere a unor bunuri (spații construite și locuri de parcare) care aparțin domeniului public al statului. Nu au fost respectate prevederile din clauzele contractuale.

Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 5.435 mii lei și reprezintă venituri suplimentare datorate bugetului de stat (3.744 mii lei sumă de bază și accesorii calculate în sumă de 1.691 mii lei).

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La sucursale

- ♦ la *Sucursalele Moldova, Banat și la Baza de Cercetare Dezvoltare Băneasa Giurgiu* s-a constatat că nu există organizat un sistem de control intern, în sensul că nu au fost stabilite proceduri de control intern prin norme sau regulamente interne și nu sunt stabilite responsabilități prin fișele posturilor în vederea verificării modului de îndeplinire a obiectivelor entității, precum și a verificării activității financiar contabile și de gestiune.

Pentru înlăturarea abaterii au fost emise decizii.

Constatări

Efectuarea inventarierii și a reevaluării elementelor patrimoniale

**La INCDIF "ISPIF"
București**

- ♦ bunurile din domeniul public al statului, aflate în administrarea INCDIF- "ISPIF" București, nu au fost supuse acțiunii de reevaluare, astfel că bilanțul contabil încheiat la 31.12. 2010 nu oferă o imagine fidelă a activelor entității;
- ♦ nu au fost incluse în operațiunea de inventariere, pentru anii 2009 și 2010, toate elementele patrimoniale, și anume:
 - în anul 2009 soldurile conturilor: 404 "Furnizori de imobilizări"; 231 "Imobilizări corporale în curs de execuție"; 233 "Imobilizări necorporale în curs de execuție"; 446 "Alte impozite și taxe";
 - în anul 2010 soldurile conturilor 471 "Cheltuieli înregistrate în avans"; 446 "Alte impozite și taxe" și 481 „Decontări între unitate și subunități”.
- ♦ nu s-au inventariat proiectele în curs de execuție, prin stabilirea stadiului de executare, atât pentru anul 2009 cât și pentru anul 2010;
- ♦ listele de inventariere nu au fost însoțite de acte și documente care să detalieze stadiul de executare a proiectelor în curs de execuție;
- ♦ nu exista concordanțe între:
 - valorile elementelor inventariate înscrise în listele de inventariere și cele din registrul inventar pe anul 2009;
 - rezultatele inventarierii înscrise în listele de inventariere și soldurile din bilanța sintetică, întocmită la 31.12.2009 și transmisă de INCDIF-"ISPIF,, București;
 - soldurile din bilanța de verificare sintetică aferentă sucursalei Banat, transmisă de INCDIF-"ISPIF,, București și valorile înscrise în registrul inventar;
 - rezultatele inventarierii și evidența contabilă, respectiv registrul inventar (159 mii lei).

Pentru înlăturarea abaterii a fost emisă Decizie.

La Sucursala Moldova

- ♦ cu ocazia inventarierii, nu s-a urmărit încadrarea corectă a imobilizărilor corporale în categoria mijloacelor fixe, în sensul că imobilul constând în clădire construită pe 891 mp și curte de 1200 mp, (actualul sediu al Sucursalei Moldova) este înregistrat în evidența contabilă la obiecte de inventar cu o valoare de inventar de 92,4 lei.

Pentru înlăturarea abaterii a fost emisă Decizie.

Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor entității. Realizarea veniturilor proprii.

Constatări

**La INCDIF-"ISPIF"
București**

- ♦ în perioada 2009-2010, unitatea nu a calculat, facturat și înregistrat penalizări conform clauzelor din contractele încheiate, estimate în timpul controlului la suma de 178 mii lei;
- ♦ nu au fost emise facturi în vederea încasării în totalitate a sumelor prevăzute în contractele de prestări servicii încheiate de INCDIF-"ISPIF" București cu SC EXPERCO-ISPIF SRL, în valoare de 109 mii lei;
- ♦ nu s-a recuperat suma de 118 mii lei, reprezentând cheltuieli efectuate pentru lucrări executate fără contracte încheiate, evidențiate în cadrul producției neterminate, cont 332. Lucrări și servicii în curs de execuție la 31.12.2009;
- ♦ menținerea fără nici o justificare în contul de producție neterminată a sumei de 17 mii lei, reprezentând cheltuieli aferente unor lucrări finalizate și facturate;
- ♦ diminuarea nelegală a veniturilor proprii ale unității cu suma 90 mii lei, ca urmare a facturării serviciilor și lucrărilor executate unor beneficiari, sub valoarea stabilită prin contract;
- ♦ înregistrarea unor cheltuieli suplimentare pentru executarea unor lucrări peste

valoarea contractelor încheiate, în sumă de 444 mii lei, nerecuperate de la beneficiarii serviciilor și lucrărilor contractate;

În unele cazuri cheltuielile nerecuperate s-au datorat diminuării valorii contractelor încheiate cu beneficiarii, după executarea acestora.

La sucursale

- ♦ la *Sucursala Moldova* s-a constatat faptul că nu a fost încasată suma de 63 mii lei reprezentând clienți neîncasați, din care suma de 46 mii lei reprezintă creanțe comerciale provenite din perioada 2002-2006 pentru care dreptul de acțiune a fost prescris. Aceeași abatere s-a constatat și la *Baza de Cercetare-Dezvoltare Băneasa Giurgiu și Sucursala Banat*;
- ♦ la *Sucursala Banat* valoarea prestațiilor contractate în perioada 2009-2010 a fost determinată pe baza unui tarif al orei de proiectare stabilit de către INCDIF-„ISPIF” București la nivelul anului 2007, respectiv de 17,32 lei/ora de proiectare, nefiind actualizat în funcție de inflație, ceea ce a determinat nerealizarea unor venituri în sumă 74 mii lei;

Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 961 mii lei, reprezentând prejudicii.

Identificarea eventualelor imperfecțiuni legislative

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare-INCDIF - „ISPIF” București s-a înființat în baza H.G. nr. 944/2006.

Art. 2 prevede:

„(1) Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare - INCDIF - "ISPIF" București, persoană juridică română, se organizează și funcționează în coordonarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și, din punct de vedere științific, în coordonarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești", prin preluarea Institutului de Studii și Proiectare pentru Îmbunătățiri Funciare SC "ISPIF"-SA București și a sectorului de cercetare, cu suprafața de teren și baza materială aferente, ale Institutului de Cercetare și Inginerie Tehnologică pentru Irigații și Drenaje, Băneasa-Giurgiu.”

Art.31 prevede:

- (1) Veniturile și cheltuielile institutului național se stabilesc prin buget pentru fiecare exercițiu financiar.*
- (2) Bugetul de venituri și cheltuieli se întocmește pe baza indicatorilor de performanță stabiliți de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, cu avizul Ministerului Finanțelor Publice și al Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.*

Prin HOTĂRÂREA nr. 8/2009 (*actualizată*) privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, la anexa 4 „Structurile care funcționează în coordonarea Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale” este nominalizat Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare-INCDIF-„ISPIF” București.

În actele normative ulterioare, prin care s-a modificat modul de organizare și funcționare a Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, respectiv HG nr. 1.407/2009, HG nr. 25/2010 și HG nr. 725/2010, INCDIF-„ISPIF” București nu a mai fost nominalizat ca entitate aflată în coordonarea MADR, astfel că se impune corelarea prevederilor actelor normative menționate, respectiv ale H.G. nr. 944/2006 cu prevederile H.G. nr. 725/2010 (*actualizată*).

Bugetul de venituri și cheltuieli al INCDIF - „ISPIF” București, aferent anului 2010, a fost aprobat în Consiliul de Administrație, fără a mai fi aprobat prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, datorită faptului că institutul nu mai figurează ca fiind în coordonarea ministerului, potrivit HG nr. 1407 din 18 noiembrie 2009 respectiv HG nr. 25/2010, în condițiile în care prevederile referitoare la aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli, potrivit actului său de înființare, au rămas în vigoare.

Alte aspecte rezultate din acțiunea de control anterioară

Nu au fost aduse la îndeplinire prevederile art. 12 din H.G. nr.944/2006, reluate prin măsura nr.1 din Decizia nr.8/ 23.10.2010 în sensul că nu au fost răscumpărate la termenul stabilit prin hotărâre și nici în prezent, din sursele de finanțare proprii, cele 5.327 de acțiuni deținute de persoane fizice în capitalul social al SC ISPIF SA București, societate preluată de INCDIF-„ISPIF” București la data înființării, în baza protocolului încheiat între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului nr. P/888/3.02.2007.

Concluzii generale

Activitatea desfășurată de INCDIF-„ISPIF” București în perioada 2009-2010 a fost nerentabilă și s-a concretizat prin înregistrarea de pierderi financiare (4,4 milioane lei la 31 decembrie 2009 și 3,4 milioane lei la 30 noiembrie 2010).

Veniturile obținute din lucrările și serviciile prestate fac obiectul contractelor încheiate cu Experco-Ispif SRL care dețin o pondere de cca 60% în totalul veniturilor din lucrări și cu INCDIF-„ISPIF” București, în anul 2009.

Situația se datorează și faptului că în perioada 2009-2010 INCDIF-„ISPIF” București a avut conturile blocate de DGFP București ca urmare a neachitării obligațiilor fiscale către bugetul de stat, iar toate contractele de prestări servicii, proiectare și alte activități încheiate în această perioadă s-au realizat prin Experco - ISPIF SRL.

La această situație au contribuit și aspectele identificate în timpul controlului, respectiv neîncasarea veniturilor facturate conform contractelor încheiate și nerecuperarea cheltuielilor efectuate prin serviciile și lucrările contractate.

Cu toate că entitatea a făcut unele propuneri pentru îmbunătățirea cadrului legislativ în ceea ce privește organizarea și funcționarea acesteia, transmise Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, acestea nu au primit un răspuns până la finalizarea acțiunii de control.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis Decizia nr.7/02.05.2011, prin care au fost dispuse măsurile pe care Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Îmbunătățiri Funciare trebuie să la ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Recomandări

- ✓ inițierea măsurilor legale pentru identificarea și corectarea neconcordanțelor dintre totalul soldurilor debitoare și creditoare din balanța de verificare încheiată la nivelul institutului la 31.12.2009;
- ✓ organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, care nu au fost inventariate la închiderea exercițiilor financiare din 2009 și 2010, respectiv imobilizările corporale și necorporale în curs de execuție;
- ✓ calcularea, facturarea și înregistrarea penalizărilor conform clauzelor din contractele încheiate;
- ✓ recuperarea sumelor rezultate din facturarea serviciilor și lucrărilor executate unor beneficiari sub valoarea stabilită prin contracte;
- ✓ recuperarea cheltuielilor evidențiate la producție neterminată, aferente unor lucrări finalizate și facturate, și care nu au fost incluse în facturile emise.

Conducerea INCDIF-„ISPIF” București a făcut obiecțiuni la Raportul de control, nefiind de acord în special cu sumele stabilite de echipa de control ca fiind datorate bugetului de stat cu titlu de penalități și cu sumele nerecuperate de entitate ca urmare a diminuării valorii contractelor după finalizarea acestora.

Împotriva măsurilor dispuse prin Decizia nr. 7/2011, entitatea a formulat contestație, respinsă de comisia constituită pentru soluționare.

Compania Națională de Transport a Energiei Electrice Transelectrica SA

Scurtă prezentare

Compania Națională de Transport a Energiei Electrice Transelectrica SA București (CNTEE „Transelectrica” SA) s-a înființat prin reorganizarea Companiei Naționale de Electricitate SA în baza HG nr. 627/2000.

În teritoriu, CNTEE „Transelectrica” SA își desfășoară activitatea prin intermediul a 8 sucursale (fără personalitate juridică), cu sediul în: Bacău, București, Cluj, Constanța, Craiova, Pitești, Sibiu și Timișoara.

Prin reorganizarea CNTEE „Transelectrica” SA au fost înființate 6 filiale cu personalitate juridică (SC Smart SA, SC Teletrans SA, SC Opcom SA, SC Formenerg SA, SC Icemenerg SA și SC Icemenerg Service SA).

Controlul efectuat s-a desfășurat la: CNTEE „Transelectrica” SA, filialele SC Smart SA, SC Formenerg SA, SC Icemenerg SA, SC Teletrans SA, precum și la cele 8 sucursale teritoriale. Acțiunile de control au avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

CNTEE „Transelectrica” SA nemajorarea capitalului social cu contravaloarea a 15 terenuri în suprafață totală de 13.298 mp, pentru care au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate, contrar prevederilor HG 577/2002.

Sucursala de Transport Sibiu ♦ neînregistrarea în contabilitate a operațiunii de ieșire din patrimoniu a unui autotransformator, având valoarea de inventar de 2.799 mii lei, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991;

neevidențierea în contabilitate a creanței în sumă de 577 mii lei care face obiectul unui litigiu, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991;

Sucursala TEE București neînregistrarea în evidența contabilă a creanțelor în sumă de 142 mii lei, contrar prevederilor Legii nr.82/1991, republicată și OMFP nr. 3055/2009.

Filiala SC Icemenerg SA ♦ neînregistrarea în contabilitate a veniturilor rezultate în urma prescripției obligațiilor de plată către unii furnizori, în valoare totală de 154 mii lei, contrar prevederilor Decretului nr. 167/1958;

♦ neînregistrarea în evidența contabilă și, implicit, necuprinderea în patrimoniul societății a unui teren aflat în proprietatea acesteia, în suprafață de 1.950 mp, situat în București, sector 3, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991;

♦ supradimensionarea cheltuielilor cu amortizarea cu suma de 93 mii lei, prin aplicarea incorectă a regimului de amortizare în cazul unor active achiziționate din subvenții, contrar prevederilor Legii nr. 15/1994, Legii nr. 82/1991 și OMFP nr. 1752/2005.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

CNT.E.E. „Transelectrica” SA ♦ neimplementarea în totalitate a standardelor de management/control intern.

Filiala SC Icemenerg SA ♦ neorganizarea și neimplementarea sistemelor de management/control intern.

♦ neorganizarea și neexercitarea activității de audit intern.

Filiala SC Smart SA București ♦ neorganizarea compartimentului de audit intern și, implicit, neauditarea activității societății.

Filiala SC Formenerg SA București ♦ neorganizarea și neexercitarea activităților de control financiar preventiv propriu și de control intern;

Sucursala TEE
București

- ◆ neorganizarea activității de audit public intern și, implicit, neauditarea activității societății;
- ◆ neimplementarea procedurilor operaționale și de autoevaluare a controlului managerial pentru toate compartimentele funcționale;

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

CNTEE
"Transelectrica" SA

- ◆ necalcularea de daune-interese, în sumă de 23 mii lei, ca urmare a nerecuperării în termenul legal a dividendelor în sumă de 1.885 mii lei cuvenite CNTEE Transelectrica SA, contrar prevederilor Legii 31/1990;
- ◆ nefinalizarea documentațiilor și neevaluarea a 4 terenuri în suprafață totală de 4.874 mp, contrar prevederilor Legii 137/2002, HG 834/1991 și Criteriilor nr. 2665/1992;
- ◆ neevaluarea imobilizărilor corporale în valoare de 846.714 mii lei, contrar prevederilor OMFP 3055/2009;
- ◆ neîntocmirea documentației cadastrale și neînscrierea în evidența Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară Teritorială a terenurilor în suprafață totală de 815.128 mp, pe care se află amplasate rețelele de transport a energiei electrice, contrar prevederilor Legii 7/1996;

Sucursala de
Transport Timișoara

- ◆ efectuarea de plăți suplimentare în sumă de 27 mii lei prin acceptarea la plată a unor articole de lucrări supraevaluate, respectiv, articolul "Construcții din metal" a fost decontat la prețuri mai mari (de peste 12 ori) comparativ cu prețurile decontate pentru același articol în lucrări similare;

Sucursala de Transport
Craiova

- ◆ efectuarea de plăți suplimentare, în sumă estimată de 44 mii lei, prin decontarea unor situații de lucrări executate la alte prețuri decât cele cuprinse în oferta financiară;

Sucursala de Transport
Pitești

- ◆ efectuarea de plăți suplimentare, prin nerespectarea devizelor oferta, acceptându-se cantități de materiale mai mari decât cele reale, nepuse în opera, sau lucrări neexecutate;

Sucursala de Transport
Sibiu

- ◆ efectuarea de plăți suplimentare în sumă de 8 mii lei, prin decontarea situațiilor de lucrări în care s-au inclus cote reprezentând contribuția pentru accidente de muncă și boli profesionale mai mari decât cele legale;
- ◆ neinventarierea tuturor terenurilor din domeniul public al statului, date în administrare, contrar prevederilor OMFP nr.2861/2009;

Sucursala TEE
București

- ◆ decontarea unor cheltuielilor de delegare fără a avea la bază documente care să ateste realitatea cheltuielilor efectuate și cuantumul real;

Filiala SC Smart SA

- ◆ neinventarierea terenurilor în suprafață de 21.124 mp. aparținând domeniului public al statului, primite de la CNTEE "Transelectrica" SA, precum și a terenurilor în suprafață de 5.756 mp. pentru care nu au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate;
- ◆ nefinalizarea lucrărilor de stabilire și evaluare a terenurilor în suprafață de 6.487,49 mp, în vederea obținerii certificatelor de atestare a dreptului de proprietate;
- ◆ nemajorarea capitalului social cu contravaloarea terenurilor, în suprafață totală de 42.475,74 mp, pentru care au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate;
- ◆ necalcularea și neevidențierea de penalități pentru neplata la termen a facturilor emise de societate;
- ◆ nerespectarea clauzelor contractuale prin:
 - efectuarea de plăți suplimentare, în sumă de 530 mii lei, ca urmare a includerii în situațiile de lucrări a unor articole cu valori mai mari decât cele negociate;

- nerecuperarea de la subcontractor a contravalorii poliței de asigurare, în sumă de 36 mii lei, aferente lucrărilor asigurate;

Filiala SC Formenerg SA București

- ◆ neinventarierea terenurilor deținute de societate, a creanțelor și obligațiilor față de terți, nestabilirea rezultatelor inventarierii;
- ◆ nereevaluarea la valoarea justă a unor bunuri (clădiri) din domeniul privat al statului;
- ◆ nemajorarea capitalului social cu contravaloarea unui teren în suprafață de 602 mp, asupra căruia deține certificat de atestare a dreptului de proprietate;
- ◆ cedarea folosinței spațiului în suprafață de 203 mp, fără a avea la bază un contract de închiriere în vigoare și, implicit, fără perceperea și încasarea unei chirii și a utilităților aferente, așa cum s-a prevăzut în Actul constitutiv al societății;
- ◆ neurmărirea clauzelor contractuale, respectiv nerecuperarea contravalorii facilităților în sumă de 15 mii lei, oferite de unitățile de cazare pentru grupurile de cursanți;
- ◆ neplata la termenul legal a dividendelor în sumă de 200 mii lei, cuvenite acționarului CN Transelectrica SA, contrar prevederilor Legii nr. 31/1990;
- ◆ necalcularea de penalități/dobânzi/daune interese pentru neplata la scadență a facturilor în sumă de 1.126 mii lei;
- ◆ efectuarea de plăți în sumă de 38 mii lei pentru proiectare, taxe și autorizații fără a avea la bază documente care să ateste execuția/obținerea acestora.

Filiala SC Icemenerg SA

- ◆ neîncasarea veniturilor în sumă de 27 mii lei, reprezentând penalități de întârziere calculate potrivit clauzelor contractuale, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991 și OMFP nr. 3055/2009;
- ◆ efectuarea de plăți în sumă de 8 mii lei reprezentând cheltuieli efectuate cu ocazia deplasărilor în străinătate, în afara perioadei de deplasare și într-o altă zonă decât cea aprobată, contrar prevederilor HG nr. 518/1995 și OMFP nr. 1752/2005;
- ◆ majorarea nejustificată a cheltuielilor de exploatare cu suma de 30 mii lei, prin suportarea pe costuri a unor tichete de masă acordate în mod necuvenit, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991, OMFP nr. 1752/2005;
- ◆ majorarea nejustificată a cheltuielilor de exploatare cu suma de 197 mii lei, reprezentând valoarea mijloacelor fixe nerecuperată prin includere în contravaloarea prestațiilor efectuate, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991, OMFP nr. 1752/2005, OMFP nr. 3055/2009;
- ◆ efectuarea de plăți în sumă de 68 mii lei fără a avea la bază documente care să certifice efectuarea prestației,
- ◆ utilizarea de subvenții în sumă de 78 mii lei în alte scopuri decât cele aprobate,

Filiala SC Teletrans SA

- ◆ neefectuarea operațiunilor de reevaluare a imobilizărilor corporale de natura construcțiilor, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991, OMFP nr. 3055/2009, HG nr. 1553/2003;
- ◆ necalcularea și neîncasarea penalităților în sumă de 400 mii lei, calculate pentru neîndeplinirea unor obligații contractuale;
- ◆ acceptarea și efectuarea de plăți suplimentare în sumă de 198 mii lei, reprezentând contravaloare chirie și utilități pentru o suprafață mai mare decât cea reală închiriată;
- ◆ atribuirea unui contract de achiziție fără a se stabili prețuri ferme la sortimentele de materiale consumabile și piese de schimb.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia acțiunilor de control efectuate, și-au exprimat *puncte de vedere divergente*, prin obiecțiunile formulate, după cum urmează:

Conducerea filialei SC Smart SA București, cu privire la:

- achiziția de produse, servicii și lucrări.

Conducerea filialei SC Formenerg SA București, cu privire la:

- închirierea de bunuri;
- efectuarea cheltuielilor de natură salarială;
- efectuarea de plăți pentru proiectare, taxe și autorizații fără a avea la bază documente care să ateste execuția/obținerea acestora.

Punctul de vedere al conducerii entităților verificate nu a fost însușit, echipa de control menținându-și argumentele prezentate în rapoartele de control.

Măsuri operative

În timpul acțiunilor de control, conducerile entităților verificate au luat următoarele măsuri:

Sucursala de Transport Timișoara

- a procedat la actualizarea și înregistrarea în evidența contabilă a debitelor constatate.

Sucursala de Transport Constanța

- a procedat la recuperarea plăților suplimentare în sumă de 32 mii lei și a despăgubirilor civile calculate în sumă de 3 mii lei.

Sucursala de Transport Craiova

- a procedat la recuperarea sumei de 44 mii lei și a despăgubirilor civile calculate în sumă de 2 mii lei.

Sucursala de Transport Pitești

- a procedat la recuperarea plăților suplimentare în sumă de 42 mii lei și a despăgubirilor civile calculate în sumă de 7 mii lei.

Filiala SC Icemenerg SA

- s-a recalculat amortizarea și s-a înregistrat corect în evidența contabilă;
- au fost emise facturi pentru recuperarea penalităților calculate.

Filiala SC Smart SA București

- pentru neplata la termen a facturilor au fost calculate penalități de întârziere în sumă totală de 31 mii lei, acestea fiind facturate și evidențiate în contabilitate;
- a fost recuperată de la subcontractor contravaloarea poliței de asigurare în sumă de 36 mii lei;
- au fost recuperate plățile suplimentare efectuate;
- au fost corectate cheltuielile de exploatare și, implicit, rezultatele contabile cu contravaloarea amortizării aferente mijlocului fix recepționat și nepus în funcțiune.

Filiala SC Formenerg SA București

- au fost reevaluate la valoarea justă bunurile din domeniul privat al statului.

Concluzii generale

Sucursalele/Filialele CNTEE "Transelectrica" SA București

- modul de administrare a patrimoniului statului nu este sub toate aspectele în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile societății și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- situațiile financiare încheiate nu oferă în toate aspectele semnificative o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

- ✓ luarea măsurilor privind: efectuarea inventarierii patrimoniului, recuperarea creanțelor și accesoriilor aferente în cadrul termenului legal de prescripție, organizarea și exercitarea activității de audit public intern, efectuarea cheltuielilor de personal, închirierea bunurilor aflate în patrimoniul societăților;
- ✓ majorarea capitalului social cu contravaloarea terenurilor pentru care au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate;
- ✓ organizarea evidenței contabile în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- ✓ extinderea verificărilor pentru toate operațiunile economice desfășurate în domeniile în care s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciilor constatate și luarea măsurilor legale de recuperare;
- ✓ analiza cheltuielilor consemnate în actele de control și dispunerea măsurilor ce se impun pentru asigurarea bunei gestiuni a patrimoniului.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis 10 Decizii prin care au fost dispuse un număr de 60 de măsuri (SC Smart SA București - 10 măsuri, SC Formenerg SA București - 12 măsuri, SC Icemenerg SA - 15 măsuri, SC Teletrans SA - 5 măsuri, Sucursala de Transport Craiova - 1 măsură, Sucursala de Transport Pitești - 4 măsuri, Sucursala de Transport Timișoara - 3 măsuri, Sucursala de Transport Sibiu - 4 măsuri, Sucursala de Transport București - 5 măsuri, Sucursala de Transport Constanța - 1 măsură) pe care entitățile trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și pentru intrarea în legalitate.

Societatea Comercială de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale "Hidroelectrica"

Scurtă prezentare

Societatea Comercială de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale "Hidroelectrica" (SC Hidroelectrica SA) s-a înființat ca urmare a reorganizării Companiei Naționale de Electricitate SA, prin preluarea unor părți din activul și pasivul acestei Companii, pe baza bilanțului contabil întocmit la data de 31 decembrie 1999, în baza HG nr.627/2000.

SC Hidroelectrica SA, în vederea realizării obiectului de activitate, în teritoriu își desfășoară activitatea prin 13 sucursale, fără personalitate juridică, situate în: Bistrița, Buzău, Caransebeș, Cluj, Curtea de Argeș, Hațeg, Oradea, Porțile de Fier, Râmnicu Vâlcea, Sebeș, Sibiu, Slatina și Târgu Jiu.

În baza HG nr.857/2002, au fost înființate prin reorganizarea SC Hidroelectrica SA, 8 filiale cu personalitate juridică, respectiv: SC Hidroserv Bistrița SA; SC Hidroserv Curtea de Argeș SA; SC Hidroserv Cluj SA; SC Hidroserv Hațeg SA; SC Hidroserv Porțile de Fier SA; SC Hidroserv Râmnicu Vâlcea SA; SC Hidroserv Sebeș SA și SC Hidroserv Slatina SA.

Controlul efectuat s-a desfășurat la nivelul: SC Hidroelectrica SA, Sucursalei Hidrocentrale Bistrița și la nivelul celor 8 filiale și a avut în vedere următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

SC Hidroserv Cluj SA ♦ neînregistrarea în contabilitate a unei clădiri în valoare de 111 mii lei și a terenurilor în suprafață de 13.101 mp, preluate de la SC Hidroelectrica SA;

Sucursala hidrocentrale Bistrița ♦ neevidențierea în contabilitate a penalităților, în sumă de 15 mii lei, calculate pentru neîncasarea la termenul scadent a unor facturi emise către SC Eon Moldova SA;

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

Filiale/sucursale:
SC Hidroserv Bistrița SA ♦ nerespectarea prevederilor legale privind exercitarea activității de control financiar preventiv, respectiv: operațiunile prezentate la viza de control financiar preventiv nu au fost înregistrate într-un registru; viza de control financiar preventiv nu s-a exercitat prin semnătura persoanei desemnate și prin aplicarea sigiliului personal;

SC Hidroserv Cluj SA ♦ nu a fost organizat și exercitat controlul intern, în conformitate cu OG nr.119/1999, art.2 și art.3 din OMFP nr.946/2005.

SC Hidroserv Porțile de Fier SA ♦ nerespectarea prevederilor legale privind elaborarea și dezvoltarea sistemelor de control managerial, respectiv:

- nu s-au elaborat programe de dezvoltare a sistemului de control intern, pe fiecare compartiment din entitate, ținând cont de particularitățile cadrului legal, organizațional, de personal, de finanțare și de alte elemente specifice, precum și de standarde de control intern;
- nu s-au elaborat și aprobat proceduri operaționale (instrucțiuni de lucru) aferente activităților procedurale identificate,

SC Hidroserv Sebeș SA ♦ nu au fost auditate, cel puțin o dată la 3 ani, toate activitățile, iar misiunile de audit intern nu au fost planificate funcție de evaluarea riscului asociat diferitelor structuri, activități, programe/proiecte sau operațiuni, așa cum se prevede la art. 13, alin. (2) din Legea nr. 672/2002, cu modificările și completările ulterioare.

SC Hidroserv Slatina SA ♦ nu a fost organizată activitatea de audit public intern și, implicit, nu au fost auditate activitățile desfășurate,

Sucursala hidrocentrale Bistrița ♦ documentele supuse controlului financiar preventiv nu sunt vizate, în toate cazurile și *certificate pentru legalitate, realitate și exactitate*;

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

SC Hidroelectrica SA ♦ neinventarierea terenurilor în suprafață de 3.124.552 mp pentru care nu au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate, contrar prevederilor OMFP nr.2861/2009 cu modificările și completările ulterioare;

♦ nestabilirea și neevaluarea terenurilor în suprafață de 3.752.758 mp, în vederea obținerii certificatelor de atestare a dreptului de proprietate, contrar prevederilor art.6 din HG nr.834/1991 privind stabilirea și evaluarea unor terenuri deținute de societățile comerciale cu capital de stat și art.12 din Legea 137/2002;

♦ nemajorarea capitalului social cu contravaloarea terenurilor în suprafață de 1.918.136 mp pentru care au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate, contrar prevederilor art.142 și art.143 din HG nr.577/2002;

♦ nerespectarea clauzelor contractuale, respectiv:

- necalcularea penalităților de întârziere în sumă totală de 5.426 mii lei pentru: neplata la termen a chiriei stabilite în contracte, nelivrarea la termen a produselor contractate, precum și pentru nerecuperarea la termen a creanțelor din vânzarea energiei electrice evidențiate în contabilitate (5.388 mii lei);
- au fost efectuate plăți suplimentare în sumă de 24 mii lei prin acceptarea la plată a unor produse/articole de lucrări la alte prețuri decât cele stabilite în contract;

♦ majorarea cheltuielilor de exploatare cu suma 4.286 mii lei reprezentând cheltuieli pentru obiective de investiții și lucrări de modernizare efectuate la mijloace fixe, ceea ce a avut drept consecință nestabilirea, neevidențierea și nevirarea impozitului pe profit datorat bugetului de stat, în sumă de 320 mii lei și a accesoriilor aferente în sumă de 74 mii lei;

♦ efectuarea de plăți suplimentare, în sumă de 107 mii lei, prin acceptarea la plată a devizelor de reparații pentru lucrări planificate și accidentale, supraevaluate cu *contravaloarea transportului de muncitori de la sediu la locul de desfășurare al lucrărilor de reparații*, inclusiv cotele de cheltuieli indirecte și profit;

♦ necalcularea daunelor-interese, în sumă de 196 mii lei, generate de nerecuperarea în termen de 6 luni de la data aprobării situațiilor financiare a dividendelor în sumă de 2.306 mii lei cuvenite SC Hidroelectrica SA de la filialele sale, contrar prevederilor art.67 din Legea 31/1990;

♦ nerespectarea prevederilor legale privind efectuarea cheltuielilor pentru formarea profesională a salariaților prin:

- plata unor cursuri care nu au avut ca scop perfecționarea și specializarea profesională, actualizarea cunoștințelor și deprinderilor specifice postului și locului de muncă, dobândirea unor cunoștințe avansate necesare pentru

realizarea activității profesionale, promovarea în muncă și dezvoltarea carierei profesionale;

→ plata sumei de 128 mii lei pentru formarea profesională a salariaților peste limita alocată unui salariat prin contractul colectiv de muncă;

La filiale/sucursale:

- SC Hidroserv Curtea de Argeș SA** ♦ încasarea nelegală a sumei de 68 mii lei prin includerea în devize și implicit în facturile emise către SC Hidroelectrică SA a cheltuielilor indirecte și a profitului, aplicate asupra contravalorii transportului de muncitori de la sediu la locul de desfășurare a lucrărilor de reparații;
- ♦ efectuarea de plăți în sumă de 67 mii lei, reprezentând cheltuieli care trebuiau a fi suportate de executanți (efectuări probe, verificări, încercări ale lucrărilor executate, organizare de șantier).

- SC Hidroserv Bistrița SA** ♦ au fost efectuate plăți suplimentare în sumă de 93 mii lei, prin acceptarea la plată a unor situații de lucrări supraevaluate.

- SC Hidroserv Cluj SA** ♦ neinventarierea și neevaluarea clădirilor și terenurilor preluate în patrimoniu de la SC Hidroelectrică SA;

- SC Hidroserv Porțile de Fier SA** ♦ pentru lucrările facturate de executanții de lucrări, nu s-a calculat și virat taxa datorată Casei Sociale a Constructorilor, în sumă de 21 mii lei, conform Precizărilor nr. 5122 NN/1.384 /178/1999;

- ♦ efectuarea de plăți în sumă de 218 mii lei în baza unor situații de lucrări calculate eronat sau pentru lucrări neefectuate;

- SC Hidroserv Sebeș SA** ♦ efectuarea de plăți, în sumă de 15 mii lei, prin acceptarea la plată a unor situații de lucrări supraevaluate;

- SC Hidroserv Slatina SA** ♦ efectuarea de plăți în avans în sumă de 264 mii lei, contrar prevederilor OMFP nr. 3055/2009.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 6.739 mii lei reprezentând: 5.621 mii lei venituri cuvenite entităților, 394 mii lei venituri cuvenite bugetului de stat și 724 mii lei prejudicii.

Măsurile operative

În timpul acțiunilor de control, conducerile entităților verificate au luat următoarele măsuri în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și pentru intrarea în legalitate:

- SC Hidroelectrică SA**
- s-au calculat penalități de întârziere în valoare de 5.426 mii lei pe care le-a evidențiat în contabilitate;
 - în vederea recuperării plăților suplimentare în sumă de 24 mii lei s-au emis facturi de aceeași valoare;
 - s-a procedat la corectarea cheltuielilor de exploatare precum și virarea către bugetul de stat a impozitului pe profit în sumă de 320 mii lei și a accesoriilor aferente în sumă de 74 mii lei;
 - s-a recuperat suma de 107 mii lei reprezentând plăți suplimentare efectuate pentru transportul muncitorilor;
 - s-au încasat dividende în sumă de 1.185 mii lei.
- SC Hidroserv Curtea de Argeș SA**
- s-a încasat suma de 14 mii lei reprezentând plăți suplimentare efectuate pentru organizarea de șantier.
- SC Hidroserv Porțile de Fier SA**
- s-a calculat și virat suma de 21 mii lei reprezentând cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor;
 - s-a recuperat suma de 218 mii lei reprezentând plăți suplimentare pentru decontarea unor situații de lucrări neefectuate sau calculate eronat.

Concluzii generale

- modul de administrare a patrimoniului statului, nu este sub toate aspectele în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile societății și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- situațiile financiare încheiate nu oferă în toate aspectele semnificative o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

- ✓ „prezentarea situației economico-financiare în situațiile financiare anuale” cu respectarea prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, actualizată;
- ✓ luarea privind: *efectuarea inventarierii patrimoniului; stabilirea și evaluarea terenurilor; majorarea capitalului social cu valoarea reactualizată a terenurilor* pentru care au fost obținute certificate de atestare a dreptului de proprietate; *conținutul devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții; cheltuielile efectuate cu „formarea profesională a salariaților”;* organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv, organizarea și exercitarea activității de audit public intern, elaborarea și dezvoltarea sistemelor de control managerial;
- ✓ analiza și *recuperarea chirilor* la termenele stabilite în contractele de închiriere încheiate;
- ✓ *recuperarea creanțelor din vânzarea energiei electrice* la termenele stabilite în contractele încheiate;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului cauzat bugetului asigurărilor sociale pentru șomaj și dispunerea măsurilor pentru virarea acestuia pe destinațiile legale;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciilor cauzate de plăți făcute în baza unor situații de lucrări supraevaluate și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestora;
- ✓ extinderea verificărilor asupra tuturor categoriilor de operațiuni economice, la care s-au constatat abaterile reținute în Rapoartele de control.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis 10 decizii prin care au fost dispuse măsuri pe care SC Hidroelectrica SA și filialele/sucursalele acesteia trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Regia Autonomă pentru Activități Nucleare (RAAN)

Scurtă prezentare

Regia Autonomă pentru Activități Nucleare este persoană juridică și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, activitatea acesteia desfășurându-se conform Hotărârii Guvernului nr. 365/1998.

Regia Autonomă pentru Activități Nucleare este organizată ca regie națională de interes strategic, cu specific deosebit, având ca obiect principal de activitate producerea apei grele și a produselor conexe, producerea de energie electrică și termică pentru folosința industrială și casnică, precum și activități de inginerie tehnologică pentru obiective nucleare și cercetări în domeniul nuclear.

În vederea realizării obiectului său de activitate, RAAN are înființate un număr de 4 sucursale, astfel: Sucursala ROMAG-PROD, Sucursala ROMAG-TERMO, Sucursala de Inginerie Tehnologică pentru Obiective Nucleare și Sucursala Cercetări Nucleare Pitești.

Controlul efectuat s-a desfășurat la: Regia Autonomă pentru Activități Nucleare, Sucursala ROMAG-TERMO și Sucursala de Inginerie Tehnologică pentru Obiective Nucleare. Acțiunile de control au avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La RAAN

- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă a terenurilor aferente sediilor punctelor de lucru, depozitelor, platformelor, etc. preluate pe bază de protocol de predare-

primire la înființare de la Regia Autonomă RENEL și neinventarierea terenurilor aflate în domeniul public în suprafață de 60 ha;

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La RAAN

- ◆ neelaborarea de proceduri operaționale privind activitatea de gestionare, evidență și înregistrare a terenurilor în patrimoniul entității, conform prevederilor OMFP nr. 946/2005.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

La RAAN

- ◆ neevidențierea pe cheltuieli nedeductibile fiscal a tichetelor pentru odihnă și tratament acordate în mod gratuit, ceea ce a condus la neînregistrarea și nevirarea la bugetul statului a impozitului pe profit în sumă de 2.996 mii lei, la care se adaugă accesorii calculate în sumă de 790 mii lei;
- ◆ încasarea de venituri necuvenite în sumă de 1.304 mii lei prin facturarea agentului termic primar la prețul utilizat pentru facturarea agentului termic secundar ce include și tariful de distribuție, contrar prevederilor Legii nr. 325/2006, OG nr. 36/2006, OG nr. 119/1999, OMFP 522/2003.

La Sucursala ROMAG-TERMO SA

- ◆ necalcularea și neevidențierea în contabilitate a penalităților în sumă de 314 mii lei, calculate pentru neîncasarea la termen a unor creanțe;
- ◆ nevirarea sumei de 618 mii lei reprezentând cota de 0,5% din valoarea facturată a lucrărilor de construcții-montaj datorată Casei Sociale a Constructorilor;
- ◆ efectuarea de plăți suplimentare, în sumă de 1.979 mii lei, prin acceptarea, ulterior încheierii contractului pentru lucrarea *Extindere și supraînălțare depozit zgură și cenușă - Etapa II*, a negocierii prețurilor în alte condiții decât cele stabilite în contract, contrar prevederilor HG nr. 925/2006, OUG nr. 34/2006;
- ◆ efectuarea de plăți suplimentare în sumă 90 mii lei cu nerespectarea prevederilor contractuale, prin acceptarea la plată a unor situații de lucrări în care au fost cuprinse prețuri mai mari decât cele din devizul ofertă.

Măsurile operative

La RAAN

În timpul acțiunilor de control, conducerile entităților verificate au luat următoarele măsuri în vederea înlăturării abaterilor constatate:

- s-a înregistrat în contabilitate impozitul pe profit calculat și accesorii aferente și s-a virat la bugetul de stat suma de 1.000 mii lei;
- s-au efectuat corecții în evidența contabilă privind facturarea agentului termic primar.
- au fost evidențiate în contabilitate penalitățile calculate în sumă de 314 mii lei, iar pentru încasarea lor au fost emise facturi;
- a calculat beneficii nerealizate în sumă de 133 mii lei și a procedat la facturarea acestora.

La Sucursala ROMAG-TERMO SA

Concluzii generale

- modul de administrare a patrimoniului statului, nu este sub toate aspectele în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile societății și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- situațiile financiare încheiate nu oferă în toate aspectele semnificative o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

- ✓ luarea măsurilor necesare privind: efectuarea inventarierii patrimoniului, recuperarea creanțelor și accesorii aferente în cadrul termenului legal de prescripție, evidențierea în contabilitate a terenurilor pe care le deține;
- ✓ extinderea verificărilor pentru toate operațiunile economice desfășurate în domeniile în care s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciilor constatate și luarea măsurilor legale de recuperare;
- ✓ recalcularea rezultatelor financiare și virarea la bugetul de stat a sumelor rezultate.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis 2 Decizii prin care a fost dispuse un număr de 9 măsuri (la nivelul RAAN - 4 măsuri, la nivelul sucursalei Romag - Termo - 5 măsuri), pe care entitățile trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și pentru intrarea în legalitate.

SC Conversmin SA București

Scurtă prezentare

S-a înființat prin reorganizarea parțială a societăților comerciale: CN a Lignitului Oltenia-SA Târgu Jiu, CN a Huilei SA Petroșani, SN a Cărbunelui SA Ploiești, CN a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest” SA Deva, CN de Metale Prețioase și Neferoase „Remin” SA Baia Mare, SC „Moldomin” SA Moldova Nouă, CN a Uraniului SA București, în baza HG nr. 313/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Controlul a avut în vedere următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ efectuarea de operațiuni de stornare în contabilitate, contrar prevederilor Legii nr. 82/1991, republicată.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ construcția de locuințe în cartierele Căzănești și Copăcelul - jud. Vâlcea în valoare totală de 10.088 mii lei din sumele alocate de la bugetul de stat pentru lucrări de închidere și ecologizare la obiectivele miniere din zona Ocnele Mari-Vâlcea, contrar prevederilor art. 37 din Legea minelor nr. 85/2003;
- ♦ neîncheierea de convenții privind strămutarea proprietarilor din zona Ocnele Mari, Județul Vâlcea, în locuințe construite pe amplasamentele de la Căzănești și Copăcelu, contrar prevederilor art. 6 din Legea nr. 85/2003;
- ♦ necuprinderea unor bunuri în valoare totală de 5.619 mii lei în inventarul bunurilor din domeniul public al statului, ceea ce împiedica transferul de către Ministerul Economiei a lucrărilor de investiții care asigură utilitățile aferente locuințelor construite pe amplasamentele Căzănești și Copăcelu, în administrarea Consiliului Local al Municipiului Râmnicu Vâlcea;
- ♦ nepredarea în vederea înregistrării în evidența contabilă și în patrimoniul Ministerului Economiei a bunurilor în valoare de 10.088 mii lei reprezentând contravaloarea locuințelor construite pe amplasamentele de la Căzănești și Copăcelu, contrar prevederilor art. 33 (2) din Contractul de administrare și gestionare încheiat cu MECMA;
- ♦ efectuarea de lucrări în valoare de 3.871 mii lei, pentru reabilitarea bisericii, refacerea caselor afectate și lucrări de utilitate publică în zona Ghelari-Hunedoara, din sumele alocate de la bugetul de stat pentru lucrări de închidere și ecologizare, contrar prevederilor art.37 (5) din Legea nr. 85/2003;
- ♦ neincluderea lucrărilor de investiții, în valoare de 39.850 mii lei, efectuate la iazurile de decantare în inventarul bunurilor din domeniul public al statului;
- ♦ înregistrarea eronată pe cheltuieli a unor echipamente tehnologice în valoare de 349 mii lei, care îndeplineau condițiile (valoare și durată) pentru a fi înregistrate ca mijloace fixe,;
- ♦ achiziția de lucrări în valoare de 816 mii lei pentru reabilitarea unui imobil (laboratorul de analize fizico-chimice Iacobenii) nepreluat în patrimoniul SC Conversmin SA/Ministerului Economiei;
- ♦ efectuarea de plăți, în sumă totală de 743 mii lei, pentru bunuri și servicii neincluse în Documentația tehnică întocmită pentru asigurarea securității iazurilor aparținând SC Cuprum SA Abrud și SC Moldomin SA Moldova Nouă sau pentru cantități mai mari decât cele prevăzute în documentație; contrar prevederilor art. 2 din OME nr. 1597/2009;

- ◆ efectuarea de plăți către constructori în sumă totală de 1.453 mii lei, din fonduri alocate de la bugetul de stat pentru lucrări de închidere și ecologizare, reprezentând dotări și cheltuieli pentru diriginții de șantier, contrar prevederilor HG nr.28/2008 și OMDLPL nr. 863/2008;
- ◆ efectuarea de plăți, în sumă totală de 14.335 mii lei, din fonduri alocate de la bugetul de stat pentru lucrări de monitorizare post închidere, prin acceptarea la plată a unor situații de lucrări supraevaluate în care la articolul „materiale” au fost aplicate prețuri mai mari decât cele contractate;
- ◆ efectuarea de plăți, în sumă de 1.598 mii lei, din fonduri alocate de la bugetul de stat, pentru lucrări de conservare la obiectivele miniere, fără a avea la bază documente care să certifice prestarea acestora;
- ◆ efectuarea de plăți în sumă de 17 mii lei, reprezentând servicii de asistență tehnică acceptate la plată în baza unor documente care nu reflectă realitatea, precum și efectuarea de plăți în sumă totală de 63 mii lei pentru servicii de asigurare a lucrărilor fără a avea la bază documente care să certifice încheierea unor polițe la valoarea decontată;
- ◆ nerespectarea prevederilor legale privind execuția lucrărilor în domeniul poluării solului, prin efectuarea de plăți, în sumă de 360 mii lei, din sume alocate de la bugetul de stat fără a avea la bază o decizie emisă de autoritatea competentă pentru protecția mediului, fără a obține aprobarea asupra proiectului tehnic pentru lucrările de remediere și fără a avea la bază o metodologie de refacere a mediului stabilită de autoritatea competentă pentru protecția mediului, așa cum prevede HG nr. 1408/2007 privind evaluarea poluării solului și subsolului și HG nr. 1403/2007 privind refacerea solului și subsolului afectate;
- ◆ neurmărirea recuperării despăgubirilor în cazul daunelor materiale produse la lucrările (asigurate) executate la iazurile Colbul I și Colbul II.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 19.385 mii lei.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului efectuat, conducerea SC Conversmin SA și-a exprimat *puncte de vedere divergente*, prin obiecțiunile formulate, asupra abaterilor consemnate în Procesul verbal de constatare.

Concluzii generale

- ◆ modul de gestionare a fondurilor alocate de la bugetul de stat prin bugetul MECMA nu s-a realizat cu respectarea principiilor legalității și regularității;
- ◆ modul de administrare a patrimoniului statului, nu este sub toate aspectele în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile societății și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- ◆ situațiile financiare încheiate nu oferă în toate aspectele semnificative o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

- ✓ prezentarea situației economico-financiare în situațiile financiare anuale cu respectarea prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, actualizată;
- ✓ intrarea în legalitate privind: strămutarea gospodăriilor afectate din zona Ocnele Mari, Județul Vâlcea și construcția de locuințe pe amplasamentele Căzănești și Copăcelu; decontarea cantităților de bunuri și servicii la nivelul celor stabilite în Documentațiile tehnice aprobate pentru securizarea iazurilor aparținând SC Cuprumin SA Abrud și SC Moldomin SA Moldova Nouă; conținutul devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții; preluarea anexelor tehnice și a dependențelor, aflate în dotarea minelor pentru care s-a aprobat închiderea definitivă, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- ✓ predarea către MECMA a lucrărilor de utilitate publică construite pe amplasamentele Căzănești și Copăcelu, în vederea transferării acestora în administrarea Consiliului Local al Municipiului Râmnicu Vâlcea în domeniul public local și, implicit, al includerii acestora în inventarul bunurilor din

domeniul public al statului;

- ✓ predarea către MECMA a documentelor aferente locuințelor construite pe amplasamentele Căzănești și Copăcelul în vederea înregistrării în patrimoniul acestuia;
- ✓ organizarea evidenței contabile în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse 20 de măsuri pe care SC *Conversmin SA București* trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și pentru intrarea în legalitate.

Agencia Nucleară și pentru Deșeuri Radioactive

Scurtă prezentare

S-a înființat prin comasarea prin fuziune a Agenției Nucleare (AN) cu Agenția Națională pentru Deșeuri Radioactive (ANDR), entități care s-au desființat în baza Legii nr.329/5.11.2009 privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional.

Controlul efectuat a avut ca temă *"Controlul modului de constituire și utilizare a resurselor financiare ale statului și ale veniturilor proprii în perioada 2003-2010"* și s-a desfășurat la sediul Agenției Nucleare și Pentru Deșeuri Radioactive (ANDR) și la Departamentul pentru administrarea națională a deșeurilor radioactive din Mioveni și a avut în vedere următoarele obiective:

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ nu au fost elaborate și dezvoltate sistemele de control managerial, contrar prevederilor OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial;
- ♦ nu a fost organizată corespunzător activitatea de control financiar preventiv propriu, precum și cea de audit intern, contrar prevederilor OG nr. 119/1999, cu modificările ulterioare, privind controlul intern și controlul financiar preventiv și ale Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ efectuarea unor cheltuieli, în sumă de 23 mii lei, pentru plata unor studii postuniversitare care nu constituie pregătire profesională;
- ♦ efectuarea fără bază legală de cheltuieli, în sumă de 43 mii lei, reprezentând contribuția anuală a României la ERDO (European Repository Development Organization), fără ca aderarea României la acest organism și, implicit, plata unei contribuții să fie aprobată printr-un act normativ;
- ♦ efectuarea, fără bază legală, a unor cheltuieli pentru protocol și pentru acordarea unor prime de Crăciun unor foști salariați;
- ♦ nu a fost înființat Comitetul de administrare a resurselor financiare contrar prevederilor din HG nr.1437/2009 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare și a structurii organizatorice ale Agenției Nucleare și pentru Deșeuri Radioactive;
- ♦ nu s-a întocmit anual inventarul la nivel național privind cantitățile și tipurile de deșeuri radioactive generate și nu există o bază națională de date a acestora, contrar prevederilor art.14 din OG nr.11/2003 privind gospodărirea în siguranță a deșeurilor radioactive;
- ♦ nu au fost elaborate criterii de acceptare în vederea depozitării definitive și nu s-a efectuat nicio misiune de audit la principalii generatori de deșeuri

radioactive;

- ♦ nu a fost numită o comisie centrală de inventariere și nu au fost stabilite rezultatele inventarierii patrimoniului pentru anul 2010, contrar prevederilor OMFP nr. 2861/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

Imperfecțiuni legislative

Potrivit prevederilor OUG nr.11/2003, republicată, în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a ordonanței, Guvernul urma să aprobe transmiterea Depozitului Național de Deșeuri Radioactive Băița, Bihor, în administrarea ANDRAD (actuală ANDR), transmitere care la data finalizării controlului nu a fost efectuată întrucât nu a fost inițiată o HG.

Constatările identificate cu ocazia controlului au fost însușite de către conducerea ANDR.

Măsurile operative

În timpul controlului conducerea ANDR a luat următoarele măsuri:

- au fost aprobate Norme metodologice specifice de organizare și exercitare a Controlului financiar preventiv propriu în cadrul entității și au fost detaliate prin liste de verificare, obiectivele verificării pentru operațiunile cuprinse în cadrul specific;
- a fost înaintat ministrului de resort, memorandumul privind numirea membrilor Comitetului de Administrare a Resurselor Financiare ale ANDR.

Concluzii generale

- nu au fost respectate principiile de legalitate și regularitate în administrarea patrimoniului în întocmirea situațiilor financiare, precum și în inventarierea și evaluarea patrimoniului public și privat al statului;
- sistemul de control intern nu este proiectat și nu funcționează, iar nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit după efectuarea testelor de control, este scăzut.

Recomandări

- ✓ analiza cheltuielilor efectuate fără bază legală, în vederea stabilirii cuantumului prejudiciului creat ca urmare a plăților efectuate și dispunerea de măsuri de recuperare în condițiile legii;
- ✓ intrarea în legalitate privind: angajarea și efectuarea de cheltuieli de protocol;
- ✓ înființarea Comitetului de administrare a resurselor financiare;
- ✓ exercitarea controlului financiar preventiv propriu și a auditului intern;
- ✓ inventarierea patrimoniului;
- ✓ elaborarea și dezvoltarea sistemului de control managerial.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o decizie prin care au fost dispuse 9 măsuri pe care ANDR trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Societatea Comercială de Tratament Balnear și Recuperare a Capacității de Muncă SA București

Scurtă prezentare

Societatea Comercială de Tratament Balnear și Recuperare a Capacității de Muncă TBRCM SA BUCUREȘTI (SC "TBRCM" SA București) este organizată și funcționează potrivit H.G. nr. 1.469/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Regulamentului de Organizare și Funcționare aprobat prin hotărârea Adunării Generale a Acționarilor nr. 21/2004.

SC "TBRCM" SA București, persoană juridică română, este organizată și funcționează ca societate comercială pe acțiuni, acționar unic fiind Casa Națională de Pensii Publice (CNPP).

Societatea comercială are în structură 13 sucursale, denumite unități de tratament balnear și recuperare a capacității de muncă, unități fără personalitate juridică.

Controlul a avut ca temă "Situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului" pentru perioada 2009-2010, s-a desfășurat la Societatea Comercială de Tratament Balnear și Recuperare a Capacității de Muncă București și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ nu s-au înregistrat la termen în contabilitate, venituri în sumă totală de 483 mii lei, provenite din necesitatea anulării provizioanelor, urmare a pronunțării de către instanțele de judecată a unor sentințe civile, în anul 2006 și în anul 2009;
- ♦ nu s-au analizat de către SC TBRCM SA datele raportate de către sucursalele teritoriale prin balanțele de verificare, în baza cărora societatea comercială a întocmit situațiile financiare anuale. Astfel, au fost prezentate situații de anormalitate în ceea ce privește rulajele, soldurile și închiderea conturilor, în sensul că societatea a raportat la data de 31.12.2010 furnizori cu sold creditor în roșu, în sumă de 40,2 mii lei, provenind de la nivelul unității Buziaș.
- ♦ nu s-au întreprins demersurile legale în vederea recuperării unor creanțe în valoare de 195 mii lei, în cadrul termenului legal de prescripție. Această sumă se afla înregistrată la data de 31.12.2010 în evidența contabilă analitică a unității Buziaș, în contul clienți și provine din furnizarea de utilități sub forma încălzirii termice de către unitatea Buziaș în anii 2002-2003, utilități care nu au fost urmărite a se încasa până la închiderea exercițiului financiar al anului 2010;

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 745 mii lei, din care 483 mii lei venituri suplimentare ale societății și 195 mii lei prejudicii.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ în perioada aprilie 2009 - decembrie 2010 în cadrul SC TBRCM S.A, auditul intern nu a funcționat, compartimentul de specialitate nefiind organizat. Deși au fost elaborate în cadrul entității proceduri specifice, acestea nu sunt avizate de Unitatea Centrală de Armonizare pentru Auditul Public Intern (UCAPI), de pe lângă Ministerul Finanțelor Publice;

Calitatea gestiunii economico-financiare, în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare

Constatări

- ♦ nu s-au cuprins în inventarierea generală a patrimoniului la 31.12.2010 toate elementele patrimoniale și anume:
 - terenurile aflate în folosința societății în vederea realizării obiectului de activitate;
 - unele active fixe necorporale existente în evidența sediului central al societății, prin înregistrarea în liste de inventar distincte;

- mijloace fixe, materiale, obiecte de inventar aflate în evidență la sediul central, pe locuri de folosință și de depozitare;
- ♦ nu s-au efectuat confirmări ale creanțelor de încasat și a obligațiilor de plată evidențiate prin posturile de clienți și furnizori la data de 31.12.2010.
- ♦ de la înființare și până la data controlului societatea nu a procedat la clarificarea situației juridice a terenurilor necesare realizării obiectului de activitate, nu a evaluat și nu a înregistrat în contabilitate aceste elemente patrimoniale; în cele mai multe cazuri societatea nu a întreprins demersurile necesare întocmirii documentelor prevăzute de legislația în vigoare și nu a obținut certificatele de atestare a dreptului de proprietate pentru terenuri.

La sucursalele *Bizușa, Lacu Sărat, Moneasa, Nicolina, Olănești, Pucioasa* nu au fost declarate și înregistrate în Cartea Funciară terenurile și construcțiile aferente pentru asigurarea opozabilității față de terți. Declarațiile de impunere depuse la organele fiscale cuprind informații nerezale cu privire la terenurile cu și fără construcții.

- ♦ nu s-a urmărit respectarea clauzelor contractuale cuprinse în Contractul de execuție și actele adiționale încheiate pentru obiectivului de investiții "Centrul de recuperare și agrement" (Piscină acoperită) de către Unitatea Amara, consecința fiind utilizarea ineficientă a fondurilor de care a dispus societatea, întrucât s-au efectuat plăți nejustificate, în sumă totală de 1.894 mii lei, ca urmare a decontării unor situații de lucrări care cuprindeau materiale și lucrări care nu au fost efectiv achiziționate/executate de către constructor;
- ♦ la realizarea investiției "Centrul de recuperare și agrement" (Piscină acoperită) s-au mai reținut următoarele abateri:
 - neconstituirea garanției de bună execuție în termenul și cuantumul prevăzut în contract și nici ulterior, prin reținerea din facturile prezentate la plată de către constructor;
 - lucrările de proiectare a acestui obiectiv au fost finalizate în luna iulie 2010, înainte de aprobarea efectivă de către Adunarea Generală a Acționarilor, a fondurilor de investiții;
 - în scopul evitării procedurii de licitație Unitatea Amara a divizat lucrarea de execuție a obiectivului, ofertele solicitate fiind doar pentru partea de construcții, contrar prevederilor cuprinse în reglementările proprii;
 - la data încheierii contractului de execuție a lucrării (02.12.2010), unitatea Amara nu deținea sub niciun titlu terenul pe care urma să fie amplasată investiția.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 1.894 mii lei.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea TBRCM SA București și-a exprimat următorul punct de vedere :

- există și alte persoane responsabile decât cele menționate în actul de control, care trebuiau să efectueze demersurile necesare gestionării constatărilor, respectiv conducerile sucursalelor teritoriale;
- au fost prezentate documente suplimentare din care rezultă că la nivel central a fost desemnat, consilierul juridic, ca persoană cu atribuții în stabilirea regimului juridic al terenurilor necesare realizării obiectului de activitate;
- pentru plățile nelegale s-a menționat încă o dată faptul că la sucursala Amara pentru materialele aflate la constructor s-a încheiat proces verbal de custodie, urmând ca acestea să fie prelucrate pentru a fi puse în operă.

Punctul de vedere al conducerii "TBRCM SA" București nu a fost însușit de echipa de control deoarece documentele prezentate de către conducerea societății nu modifică conținutul abaterilor, iar managementul Societății este responsabil în gestionarea eficientă a patrimoniului societății, să analizeze și să dispună măsurile corespunzătoare în consecință;

Măsuri operative

- ♦ în timpul acțiunii de control "TBRCM SA" București a dispus măsuri prin care s-a urmărit elaborarea documentațiilor necesare înregistrării terenurilor în Cartea Funciară, actualizarea declarațiilor fiscale depuse la autoritățile locale. Au fost depuse declarații rectificative de către sucursalele Bizușa, Moneasa, eventualele diferențe constatate urmând a fi regularizate cu obligațiile fiscale pe anul 2011.

Concluzii generale

- ♦ compartimentele de specialitate din cadrul Societății, de la sediul central și din teritoriu, nu au manifestat preocupare pentru cunoașterea efectivă a componenței patrimoniului, a stabilirii și concretizării situației juridice a terenurilor necesare realizării obiectului de activitate;
- ♦ sucursala Amara nu a urmărit utilizarea resurselor financiare specifice pentru investiții conform scopului pentru care au fost alocate, asigurarea unei concordanțe depline între stadiul realizării lucrărilor și plățile efectuate, respectarea cerințelor impuse de procedurile interne, respectarea disciplinei financiare în utilizarea resurselor alocate, fapt dovedit de plățile nejustificate constatate;
- ♦ nu s-a asigurat un cadru organizatoric eficient de către managementul Societății cu privire la auditul public intern și compartimentul de investiții;
- ♦ nu s-a realizat o conlucrare permanentă între compartimentele funcționale, cu scopul de a se asigura eficientizarea fluxului informațional, respectarea termenelor de aducere la îndeplinire a unor obiective;
- ♦ în cadrul sucursalelor teritoriale nu s-a asigurat în permanență concordanța datelor din evidențele financiar-contabile cu cele declarate la autoritățile fiscale locale.

Recomandări

- ✓ actualizarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al societății, având în vedere toate modificările legislative apărute, asigurarea unei concordanțe depline între prevederile din regulament și realitatea organizatorică și funcțională a societății;
- ✓ organizarea pe baze eficiente a activității de investiții la nivelul sediului central și teritorial, asigurarea unei utilizări corespunzătoare a resurselor financiare cu respectarea disciplinei financiare impuse de reglementările legale în vigoare;
- ✓ efectuarea demersurilor prevăzute de lege cu privire la obținerea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor necesare realizării obiectului de activitate și înscrierea acestora în Cartea funciară.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie, prin care au fost dispuse măsurile pe care "TBRCM" SA București trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii - „Alexandru Darabont”

Scurtă prezentare

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Muncii - „Alexandru Darabont” (INCDPM) este o entitate cu personalitate juridică, care este organizată și funcționează conform HG nr.1772/2004 în coordonarea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS), având ca obiect de activitate un ansamblu extins de servicii, studii, cercetări aplicative și bune practici în domeniul securității și sănătății în muncă.

INCDPM „Alexandru Darabont” își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile OG nr. 57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, cu modificările și completările ulterioare (aprobată prin Legea nr.

324/2003, cu modificările ulterioare) și funcționează, pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

MMFPS cuprinde prin bugetul său, fondurile necesare pentru realizarea unor investiții, dotări, aparatură, echipamente și instalații pentru INCDPM „Alexandru Darabont”.

Controlul privind situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului a cuprins perioada 2009-2010 și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ nu s-au înregistrat și nu s-au raportat prin situațiile financiare, venituri din exploatare în sumă totală de 202 mii lei, datorită nefacturării unor prestații la data efectuării acestora, precum și ca urmare a efectuării unor înregistrări contabile eronate, reprezentând servicii prestate și sume încasate;
- ♦ s-au majorat nelegal cheltuielile de exploatare ale anului 2010 cu suma de 194 mii lei, urmare a înregistrării unor cheltuieli de investiții ca fiind de natura serviciilor de asistență tehnică și supraveghere a lucrărilor efectuate la imobilul institutului aparținând domeniului public al statului, aflat în administrare;

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 396 mii lei.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat

Constatări

- ♦ nu s-au calculat, evidențiat și virat la termenele stabilite prin reglementările legale în vigoare, vărsăminte pentru persoane cu handicap neîncadrate, pentru întreaga perioadă 2007-2010.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 89 mii lei, din care: 46 mii lei obligație neachitată și 43 mii lei accesorii fiscale aferente obligației neachitate.

Calitatea gestiunii economico-financiare, în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare

Constatări

- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind reîntregirea surselor din *contul de disponibilități pentru investiții*, deschis la Trezorerie sector 6, cu suma de 412 mii lei, reprezentând taxa pe valoare adăugată, dedusă din facturile de investiții, plătite din alocații bugetare. Sumele deduse puteau fi utilizate de către institut, în scopul efectuării plăților în cadrul aceluiași obiectiv de investiții până la finele exercițiului financiar al anului 2010;
- ♦ depășirea limitei maxime a cheltuielilor ce puteau fi efectuate în anul 2010 cu suma de 485 mii lei, precum și nerealizarea rezultatului financiar stabilit prin bugetul de venituri și cheltuieli aprobat pe anul 2010, prin nerespectarea prevederilor cuprinse în Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale nr.388/2010 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2010;
Nu au fost respectate următoarele prevederi legale: HG nr. 1772/2004, art.30; HG nr. 637/2003, art. 30; OMMFPS nr. 388/2010, art. 2;
- ♦ neluarea măsurilor legale pentru încasarea în cadrul termenului general de prescripție a unor creanțe în sumă de 142 mii lei, reprezentând prestări de servicii efectuate către diverși clienți în perioada 1999-2007;
Nu au fost respectate următoarele prevederi legale: Legea nr. 82/1991, republicată, art. 6; Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă, republicat, art. 1, art. 3, art. 6 și art. 7;
- ♦ nu s-a respectat obligația legală cu privire la supunerea spre aprobare, de către Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, a situațiilor financiare semestriale și anuale, precum și a execuției anuale a bugetului de venituri și cheltuieli;
Nu au fost respectate următoarele prevederi legale: HG nr. 1772/2004, art. 11 alin. (1) lit. d) și e), art. 28 alin. (1) și alin. (2) și art. 3 .

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 1.039 mii lei, din care 412 mii lei venituri

suplimentare datorate bugetului general consolidat și 142 mii lei prejudicii.

Măsuri operative

- ✦ În timpul acțiunii de control INCDPM "Alexandru Darabont" a dispus următoarele măsuri operative:
 - ✓ a înregistrat în rezultatul reportat suma de 403 mii lei, reprezentând: 194 mii lei - cheltuieli de investiții de natura serviciilor de asistență tehnică și supraveghere a lucrărilor; 163 mii lei - servicii prestate și încasate, precum și avansuri de la clienți, neînregistrate în venituri; 46 mii lei - vărsăminte pentru persoane cu handicap neîncadrate;
 - ✓ a virat la bugetul general consolidat suma de 46 mii lei, reprezentând vărsăminte pentru persoane cu handicap neîncadrate, datorate pentru perioada 2007-2010;
 - ✓ a calculat dobânzi/majorări și penalități în sumă de 43 mii lei, aferente obligației reprezentând vărsăminte pentru persoane cu handicap neîncadrate, nevirată în perioada 2007-2010.

Concluzii generale

- ✦ în activitatea desfășurată de către Institut în perioada 2009-2010 au existat atât disfuncționalități organizatorice, cât și o lipsă de comunicare între compartimentele funcționale, care au generat o serie de nereguli financiar-contabile, unele dintre acestea producătoare de prejudicii, precum și o nerefectare corectă în bilanțurile contabile a unor operațiuni economice desfășurate de institut în această perioadă;
- ✦ slaba preocupare, manifestată de persoanele cu atribuții în asigurarea bunului mers al Institutului, pentru cunoașterea și aplicarea reglementarilor legale în vigoare;
- ✦ neanalizarea la timp și neluarea măsurilor ce se impuneau de către persoanele cu atribuții în domeniu, pentru corelarea cheltuielilor cu gradul de realizare a veniturilor, precum și pentru încadrarea în bugetul de venituri și cheltuieli anual aprobat prin Ordinul ministrului coordonator;
- ✦ lipsa demersurilor efectuate de către persoanele cu atribuții din cadrul compartimentelor de specialitate, pentru recuperarea la timp a tuturor creanțelor, înainte de a interveni termenul de prescripție a acestora;
- ✦ neîndeplinirea în totalitate a atribuțiilor prevăzute în fișa postului, datorită implicării unui număr însemnat de salariați cu funcții de conducere și funcții de execuție din cadrul Institutului, în realizarea unor proiecte finanțate din fonduri europene.

Recomandări

- ✓ corelarea cheltuielilor cu veniturile efectiv realizate și încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați prin bugetul de venituri și cheltuieli;
- ✓ întocmirea procedurilor de lucru specifice diverselor activități desfășurate și luarea tuturor măsurilor legale ce se impun, de către persoanele din conducerea Institutului, în vederea urmăririi și respectării acestora de către persoanele din cadrul compartimentelor funcționale;
- ✓ respectarea de către șefii de laboratoare a termenelor de facturare a lucrărilor executate, precum și urmărirea de către compartimentele de specialitate a modului de derulare a contractelor, în corelare cu termenele stabilite între părți în scopul reflectării realității economico-financiare, prin situațiile financiare ale institutului;
- ✓ responsabilizarea tuturor salariaților cu sarcini și atribuții specifice, corespunzător funcției pe care aceștia o dețin în cadrul compartimentelor funcționale ale institutului.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care a fost dispus un număr de 8 măsuri pe care INCDPM "Alexandru Darabont" trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

SC Romfilatelia SA

Scurtă prezentare

SC Romfilatelia SA a fost înființată prin HG nr.42/2004 ca filială a CN Poșta Română SA, și este persoană juridică română, organizată ca societate comercială pe acțiuni. Controlul efectuat a avut în vedere următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ înregistrarea în contabilitate, în mod eronat, a unor bunuri de natura mijloacelor fixe ca obiecte de inventar sau trecerea directă pe cheltuieli cu nerespectarea prevederilor Legii contabilității nr.82/1991, republicată și Legii nr.15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, denaturându-se astfel situațiile financiare în sensul că trecerea pe cheltuieli trebuia făcută în limita amortizării lunare/anuale;
- ♦ necuprinderea, cu ocazia inventarierii anuale, în listele de inventariere, a unor bunuri de natura panourilor filatelice care au fost executate de SC Romfilatelia SA de-a lungul anilor și pentru care s-au efectuat cheltuieli în perioada respectivă, având drept consecință denaturarea situațiilor financiare privind patrimoniul.

Calitatea gestiunii economico-financiare, în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare

Constatări

- ♦ SC Romfilatelia SA a încheiat un număr de 6 contracte comerciale în valoare de 172 mii lei cu SC Ambient SRL București, deși în perioada respectivă societatea era declarată contribuabil inactiv, nerespectând astfel prevederile art.21 , pct.4 , lit. r) din Legea nr.571/2003- Codul Fiscal, actualizată;
 - ♦ nerespectarea legislației care reglementează plata drepturilor de autor aferentă achiziției operelor de artă, respectiv prevederile art.152 din Legea nr.571/2003-Codul Fiscal, actualizată;
 - ♦ nerespectarea legislației privind taxa pe valoarea adăugată aferentă livrărilor operelor de artă (timbre gravate), și anume prevederile Legii nr.571/2003-Codul Fiscal;
 - ♦ efectuarea cheltuielilor de protocol în perioada 2009-2010 peste limita cotei de 2%, depășirea cu suma de 379 mii lei reprezentând cheltuieli nedeductibile la calculul impozitului pe profit;
 - ♦ SC Romfilatelia SA a încheiat un contract de asistență juridică cu o firmă de avocatură, pentru care în perioada 2009-2010 s-a cheltuit suma de 1.045 mii lei.
- Cheltuielile menționate mai sus, în cea mai mare parte sunt neeficiente și neeconomice în condițiile în care problemele rezolvate de casa de avocatură se referă la sarcini de serviciu ale conducerii societății sau ale salariaților.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 211 mii lei, din care 143 mii lei venituri suplimentare și 68 mii lei majorări de întârziere.

Sumele menționate mai sus au fost constatate și de organele de inspecție fiscală din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală ca urmare solicitării Curții de Conturi.

Imperfecțiuni legislative

Prevederile art.2, lit. d) și art.3 din Legea nr.31/1996 privind regimul monopolului de stat, actualizată, nu au fost respectate ca urmare neemiterii de către Guvernul României a unei hotărâri privind condițiile de desfășurare a activității, conținutului, cadrului general, modului de acordare a licențelor, precum și alte elemente specifice în cazul producerii și emisiunii de mărci poștale și timbre fiscale și care constituie monopol de stat.

Din cele menționate mai sus, rezultă că activitatea de producere și emisiune de mărci poștale și timbre fiscale s-a desfășurat de către SC Romfilatelia SA fără licența eliberată de Ministerul Finanțelor Publice și fără achitarea tarifului de licență, prejudiciind în acest mod veniturile bugetului de stat.

După finalizarea controlului s-au transmis adrese Ministerului Finanțelor Publice, care prin răspunsurile transmise Curții de Conturi nu au clarificat problema monopolului de stat exercitat de SC Romfilatelia SA.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea entității și-a exprimat punctul de vedere prin care a formulat obiecțiuni la raportul de control care nu au fost însușite de Curtea de Conturi.

Pentru clarificarea unor aspecte au fost solicitate verificări:

- ♦ Ministerului Finanțelor Publice, pentru clarificarea problemei monopolului de stat exercitat de SC Romfilatelia SA;
- ♦ Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM);
- ♦ Agenției Naționale de Administrare Fiscală din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, pentru a efectua o inspecție fiscală în condițiile legii;
- ♦ conducerii CN Poșta Română SA în calitate de acționar unic la SC Romfilatelia SA și Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale.

Sumele privind obligațiile fiscale suplimentare de plată stabilite de Curtea de Conturi și de inspecția fiscală din cadrul ANAF au fost reglate cu bugetul consolidat prin Decizia de impunere emisă de organele de inspecție fiscală.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis Decizia nr.14/2011 prin care au fost dispuse măsurile pe care SC Romfilatelia SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și intrarea în legalitate.

Muzeul Național Filatelic

Scurtă prezentare

Muzeul Național Filatelic a fost înființat prin Hotărârea acționarului unic - Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, având ca obiect principal de activitate gestionarea tezaurului filatelic.

Misiunea acestei instituții naționale, culturale este de a promova cunoașterea și înțelegerea lumii întregi, prin studierea timbrelor, a scrisorilor sau a altor mijloace de comunicare prin poștă.

Muzeul Național Filatelic are ca obiect de activitate conservarea, evidențierea și păstrarea timbrelor și a efectelor poștale cu timbru imprimat, precum și a altor bunuri filatelice.

Activitatea Tezaurului Național de Timbre al României a fost reglementată până în anul 1990 prin Decretul nr. 106/8.02.1990 privind regimul timbrelor în România.

Acțiunea de control a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ neînregistrarea bunurilor în sumă estimativă de 62.351 mii lei, reprezentând timbre și efecte poștale în patrimoniul public al statului ca urmare a nesoluționării aspectelor juridice și administrative cu privire la Tezaurul Național de Timbre;
- ♦ neevidențierea și neînregistrarea pieselor filatelice, timbre și efecte poștale, în valoare estimativă de 62.351 mii lei, în conturi bilanțiere și în patrimoniul public;
- ♦ nereflectarea reală și exactă a patrimoniului Muzeului Național Filatelic în situațiile financiare anuale, neoferind o imagine fidelă a poziției și performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată, având în vedere faptul că acțiunea de inventariere începută în anul 2004 aflată în curs de valorificare la momentul controlului, doar pentru timbrele românești stabilește cantitativ - valoric timbrele și efectele poștale la nivelul anului 2004 și nu la nivelul anului 2010. De asemenea, evidențele operative conțin numeroase piese filatelice fără valoare contabilă.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 62.351 mii lei.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ◆ neinventarierea Tezaurului Național de Timbre atât la înființarea Muzeului Național Filatelic, cât și la sfârșitul anului 2010, acțiune dispusă la data de 07.05.2004 și nefinalizată până la data controlului;
- ◆ prejudicii reprezentând 1.041 timbre poștale și fiscale constatate lipsă urmare acțiunii de inventariere a timbrelor românești și necunoașterea până la data controlului a situației timbrelor străine;
- ◆ deținerea de bunuri din patrimoniul cultural național cu semnificație istorică, vechime și unicitate excepțională reprezentând aproximativ 668 timbre din emisiunile „Cap de Bour” și „Principatele Unite” asupra cărora expertul Fritz Heimbuchles s-a pronunțat ca fiind falsuri;
- ◆ ieșirea din gestiune a unui număr de 6.373 de timbre consemnate în registrele de evidență operativă ca fiind plecări la diverse expoziții și manifestări internaționale fără a deține documente în acest sens și care nu s-au mai întors;
- ◆ neinventarierea la termen a elementelor patrimoniale ale Muzeului Național Filatelic, altele decât timbrele și efectele poștale, contrar prevederilor OMF nr. 3512/2008 privind documentele financiar-contabile și OMF nr. 2861/2009 privind organizarea și efectuarea inventarierii;
- ◆ neefectuarea demersurilor legale necesare în vederea obținerii acreditării Muzeului Național Filatelic de către Ministerul Culturii și Cultelor.

Constatările identificate cu ocazia controlului și consemnate în decizia Curții de Conturi au fost contestate de Muzeul Național Filatelic.

Recomandări

- ✓ evidențierea și înregistrarea timbrelor și efectelor poștale în conturi bilanțiere și în patrimoniul public al statului;
- ✓ bunurile reprezentând timbre și efecte poștale aparținând domeniului public al statului se inventariază și se înscriu în liste de inventariere distinct;
- ✓ efectuarea demersurilor legale în vederea recuperării pagubelor produse patrimoniului companiei după stabilirea valorii timbrelor constatate lipsă de către comisia de specialiști desemnată în acest sens;
- ✓ efectuarea inventarierii anuale a elementelor de activ și pasiv ale Muzeului Național Filatelic cu respectarea întocmai și la timp a prevederilor legale și a deciziilor interne în domeniu;
- ✓ efectuarea demersurilor legale în vederea obținerii acreditării Muzeului Național Filatelic;
- ✓ evaluarea tuturor pieselor filatelice (timbre și efecte poștale) aflate în administrarea Muzeului Național Filatelic;
- ✓ efectuarea demersurilor în vederea clarificării situației celor 6.348 timbre plecate la expoziții și manifestări internaționale și care nu s-au mai întors la Muzeul Național Filatelic, precum și recuperarea pagubelor;
- ✓ efectuarea demersurilor în vederea clarificării situației timbrelor considerate false.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse 9 măsuri pe care Muzeul Național Filatelic trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și intrarea în legalitate.

CN Poșta Română SA

Scurtă prezentare

CN Poșta Română SA își desfășoară activitatea în domeniul comunicațiilor poștale, obiectul principal de activitate fiind administrarea, dezvoltarea, exploatarea serviciilor de poștă interne și internaționale.

CN Poșta Română SA este entitatea desemnată ca furnizor național de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale, fiind și organismul responsabil de îndeplinirea obligațiilor rezultate din calitatea României de membru fondator al Uniunii Poștale Universale, denumită în continuare UPU.

Controlul efectuat a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La CN Poșta Română SA sediul central

- ♦ efectuarea unor cheltuieli sociale în sumă de 8.570 mii lei peste valorile maxime aprobate în bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2010;
- ♦ neluarea măsurilor de siguranță financiară necesare acoperirii riscului efectuării unei viitoare plăți a amenzii în sumă de 103.373 mii lei aplicată de Consiliul Concurenței, risc ce putea fi acoperit prin constituirea unui provizion cu această destinație;
- ♦ neclarificarea, în cursul exercițiului financiar 2010, a valorii soldului contului contabil „Decontări între unitate și subunități”, în sumă de 15.416 mii lei reprezentând valoarea unor transferuri de materiale și valori bănești efectuate între gestiunile sediului și/sau cele ale subunităților teritoriale ale companiei.

La sucursale

- ♦ majorarea nejustificată cu suma de 22 mii lei a cheltuielilor cu amortizarea aferentă unor clădiri pentru care nu au fost obținute titlurile de proprietate (CRRP Timiș);
- ♦ evidențierea nejustificată în cadrul situațiilor financiare a sumei de 43 mii lei reprezentând valoarea unui provizion nereluât la venituri urmare soluționării definitive a litigiului pentru care a fost constituit (CRRP Timiș);
- ♦ înregistrarea eronată a amortizării în sumă de 12 mii lei aferentă unor imobile aparținând domeniului public al statului (CRRP Constanța);
- ♦ nerespectarea prevederilor legale referitoare la funcțiile conturilor de decontări între subunități (CRRP Dolj);
- ♦ majorarea nejustificată cu suma de 160 mii lei a valorii provizioanelor constituite pentru imobile aparținând domeniului public al statului (CRRP Dolj).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 127.596 mii lei.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat

Constatări

La sucursale

- ♦ necalcularea, neînregistrarea și neîncasarea unor penalități de întârziere în sumă totală de 652 mii lei, cuvenite potrivit clauzelor și prevederilor contractuale (CRRP București);
- ♦ nedepunerea la organele fiscale teritoriale, în termenul prevăzut de lege, a declarațiilor rectificative privind impozitul pe clădiri aferent valorii lucrărilor de modernizare efectuate la acestea (CRRP Timiș);

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 652 mii lei.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

La CN Poșta Română SA sediul central

Plata unor costuri aferente contractului de credit încheiat de CN Poșta Română SA cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea finanțării unui proiect de investiții în condițiile nerealizării acestuia

Între CN Poșta Română SA și B.E.R.D. a fost încheiat contractul de credit nr 101/5102/12.06.2007 pentru suma de 50.000 mii euro, reprezentând 83% din sursele de finanțare necesare pentru acoperirea proiectului constând în construcția unui centru de sortare corespondență în București și modernizarea centrului de sortare corespondență din Cluj, diferența de 17% respectiv 10.000 mii euro reprezentând contribuția CN Poșta Română SA.

În perioada de la încheierea contractului de credit până la data controlului, s-a constatat nedemararea proiectului de investiții din punct de vedere fizic, efectuându-se doar etapele premergătoare licitației internaționale pentru desemnarea furnizorului proiectului, cu toate că entitatea a achitat suma de 7.761 mii lei reprezentând:

- diverse comisioane aferente creditului: 6.842 mii lei;
- consultanța furnizată de SC Deloitte Audit SRL: 415 mii lei;
- costuri deplasări: 77 mii lei;
- dobânzi: 58 mii lei;
- consultanți: 107 mii lei;
- contravaloare studiu/analiză: 262 mii lei.

Din contribuția proprie aferentă proiectului, CN Poșta Română SA a achitat suma de 737 mii lei (inclusiv TVA), reprezentând contravaloarea auditului pe anul 2007.

În urma notificării conducerii CN Poșta Română SA de către BERD, cu privire la neîndeplinirea unor clauze prevăzute în contractul de credit, Adunarea Generală a Acționarilor din cadrul CN Poșta Română SA prin Hotărârea nr.18/07.10.2009 a anulat suma neutilizată din credit, respectiv 49.876 mii euro.

- ♦ nu s-au respectat principiile de economicitate, eficiență și eficacitate a utilizării fondurilor provenite din linia de credit BERD, în sensul efectuării de plăți aferente costului creditului (comisioane, taxe consultanță) fără utilizarea acestuia în vederea demarării, derulării și finanțării proiectului de investiții, plăți ce se concretizează în prejudiciu pentru entitate.

Consecințele economico-financiare ale abaterii menționate mai sus sunt următoarele:

- pierderea liniei de credit BERD din cauza nerespectării clauzelor contractuale de către CN Poșta Română SA;
- nerealizarea proiectului de investiții constând în construcția unui centru de sortare corespondență în București și modernizarea centrului de sortare corespondență Cluj;
- influențarea rezultatului financiar al entității prin înregistrarea în contabilitate, pe cheltuieli, a plăților către BERD, reprezentând costuri aferente creditului contractat și neutilizat în proporție de 99,75%, precum și contravaloarea studiului/analizei proiectului în sumă de 262 mii lei.

Derularea contractului de servicii de transport aerian și handling prestate de către SC Blue Air Transport Aerian SA

CN Poșta Română SA a încheiat cu SC Blue Air Transport Aerian SA contractul nr.101/5269/08.09.2008 având ca obiect achiziția serviciilor de transport aerian și handling în sumă de 44.844 mii euro (fără TVA) pentru o perioadă de 42 de luni.

Cu toate că suma de 44.844 mii euro (fără TVA), contractată de către CN Poșta Română SA cu SC Blue Air Transport Aerian SA era aferentă unui număr de 6 rute directe de zbor deservite de 6 avioane, în fapt, prin contractul încheiat, s-au contractat 4 rute de zbor deservite de 4 avioane, prin comasarea rutelor Timișoara-București și Craiova-București, respectiv Iași-București și Bacău-București, conform anexei nr.1 la contract, fără corectarea în mod corespunzător a costurilor reale ca urmare a comasărilor menționate.

În derularea contractului s-a constatat faptul că, au fost facturate zboruri efectuate de 6 avioane pe 6 rute, deși ar fi trebuit facturate numai cursele efectuate de 4 avioane pe cele 4 rute de zbor, astfel plătindu-se în plus suma estimativă de 40.868 mii lei pentru cursele neefectuate de cele 2 avioane care nu au fost folosite de către prestator.

- ♦ s-au acceptat și plătit nelegal servicii de transport aerian neefectuate, producându-se un prejudiciu estimat în sumă de 40.868 mii lei (inclusiv TVA).

Deși contractul cu SC Blue Air Transport Aerian SA a fost încheiat în vederea asigurării respectării normelor de calitate pentru trimerile de corespondență prioritare, managementul defectuos al CN Poșta Română SA a condus la pierderi de 5,7 lei/trimitere poștală rezultată din raportul unui trafic mediu de trimiteri poștale de 509.767 și la pierderea rezultată din veniturile și cheltuielile aferente prestării serviciului.

Din compararea veniturilor realizate din trimiteri poștale prin SC Blue Air Transport Aerian SA în luna noiembrie 2008, în sumă de 816 mii lei, costurile aferente au fost de 3.742 mii lei, rezultând o pierdere de 2.926 mii lei, fapt ce demonstrează nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate ale traficului aerian de corespondență.

Plata sumei necuvenite de 40.868 mii lei (inclusiv TVA) efectuată de către CN Poșta Română SA a influențat negativ rezultatele economice obținute de către aceasta în perioada septembrie 2008-2011.

Achiziția serviciilor de întreținere și reparații mașini de francat, șampilat și obliterate

CN Poșta Română SA a încheiat cu SC Promoțional Service SRL contractul nr.101/60281/14.10.2008 având ca obiect întreținere și reparații de tip "full service" atât pentru mașinile de francat, șampilat și obliterate, achiziționate în sistem leasing cât și pentru cele aflate în proprietatea CN Poșta Română SA. Referitor la derularea procedurii de achiziție și contractare au rezultat următoarele:

- ♦ nefundamentarea valorii estimative a contractului (9.720 mii euro);
- ♦ alegerea nejustificată a procedurii de achiziție "negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare" a avut ca efect încheierea contractului de prestări servicii la tarife necompetitive în sensul că, fiind singura ofertă solicitată pentru această achiziție, tarifele oferite pentru serviciile achiziționate nu au avut ca bază tarifele practicate la acel moment pe piața serviciilor similare. În plus, recomandarea firmei producătoare a echipamentelor pentru utilizarea serviciilor prestate de firma agreată de către acesta, respectiv SC Promoțional Interservice SRL era doar o opțiune, în piață existând și alți furnizori ai acestor tipuri de servicii;
- ♦ entitatea a acceptat plata serviciilor tip "abonament" în sensul că, chiar dacă numărul de francări, obliterate și șampilări este mai mic decât volumul de procesări menționat în tabelul A din contract, se va accepta și plăti lunar volumul de procesări din contract;
- ♦ echipamentele back-up aflate în spatele echipamentelor de șampilat, francat și obliterate care trebuiau livrate de prestatorul de servicii, între timp au devenit proprietatea CN Poșta Română SA conform contractului de furnizare produse nr.1756/01.09.2010, astfel că, entitatea trebuia să procedeze la renegocierea tarifelor stabilite conform contractului de prestări servicii. În fapt, în perioada 01.09.2010 până la data încheierii controlului, CN Poșta Română SA a acceptat la plată și achitat tarifele stabilite conform contractului de prestări servicii fără a ține cont că acestea necesitau o modificare în sensul diminuării, datorită faptului că la stabilirea acestor tarife s-a ținut cont ca echipamentele de back-up trebuiau livrate de prestator ceea ce nu mai era valabil începând cu data de 01.09.2010 când acestea au devenit proprietatea CN Poșta Română SA, fiind achiziționate de aceasta.

Achiziția de servicii medicale

În perioada 2008 - 2010, CN Poșta Română SA a încheiat și derulat două contracte de prestări servicii cu o valoare de 5,553 mii euro fără TVA, pe 4 ani și respectiv cu o valoare de 5,832 mii euro fără TVA pe 5 ani, având ca obiect prestarea de servicii medicale. Tariful aferent acestor servicii a fost stabilit tip abonament, plata efectuându-se la numărul mediu de salariați din luna respectivă

și nu la numărul persoanelor efectiv investigate, contractele astfel încheiate fiind realizate în proporție de 9,3% și respectiv de 3,5%.

Procedându-se astfel, entitatea a efectuat plăți în sumă estimată de 9.592 mii lei reprezentând plăți fără contraprestație.

Autoritatea contractantă a efectuat achiziția de servicii medicale în perioada sus menționată, limitându-se la utilizarea excepțiilor din OUG nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii ignorând faptul că, potrivit art.2 alin(2) din HG nr.925/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică, autoritatea contractantă are obligația de a asigura utilizarea eficientă a fondurilor companiei.

De asemenea, din analiza derulării contractelor menționate au fost constatate o serie de disfuncționalități, după cum urmează:

- ◆ neprezentarea fișelor de aptitudini pentru un număr de aproximativ 6.300 salariați, deși eliberarea acestora era obligație contractuală, fapt care a condus la aplicarea de amenzi contravenționale de către Inspectoratul Teritorial de Muncă Galați;
- ◆ plata s-a efectuat la numărul mediu de salariați din luna respectivă și nu la numărul persoanelor efectiv investigate, încălcându-se clauzele contractuale;
- ◆ plata în numerar a unor servicii medicale de către salariați, în condițiile în care entitatea era obligată să asigure gratuitatea acestor tipuri de servicii;
- ◆ listele cu persoanele investigate nu au fost certificate de către beneficiar prin semnătură și stampilă;
- ◆ nu în toate cazurile a fost stabilit un program în baza căruia trebuiau prestate serviciile medicale, precum și neîntocmirea de către prestator a rapoartelor scrise privind starea de sănătate a angajaților;

De altfel, unul din contracte face obiectul unei acțiuni de cercetare ca urmare a plângerii penale efectuată de CN Poșta Română SA, acțiune aflată în curs .

- ◆ majorarea nejustificată a cheltuielilor de exploatare ale Companiei, cu suma de 318 mii lei, reprezentând contravaloarea unor servicii în domeniul securității și sănătății în muncă, care nu au condus la realizarea de venituri;
- ◆ neurmărirea, în cadrul procedurilor de încheiere și derulare a contractelor de închiriere spații, a unor proceduri stabilite în baza unui regulament care să cuprindă modul complet de derulare a activității de închiriere spații cu privire la: procedura de atribuire, propunerea financiară și propunerea tehnică;
- ◆ nerespectarea prevederilor legale referitoare la achiziția unor servicii de întreținere și reparații echipamente IT la nivelul sumei estimative de 30.000 mii lei, prin nejustificarea oportunității economice a acestei achiziții comparativ cu posibila achiziție a unor echipamente de tehnică de calcul noi și în garanție, precum și de posibilitatea efectuării cu proprii angajați specializați în domeniul IT a serviciilor de întreținere și reparații a echipamentelor pentru tehnica de calcul.

La sucursalele teritoriale

- ◆ plata fără contraprestație a sumei de 463 mii lei reprezentând contravaloarea tarifului tip abonament a unor servicii medicale (*CRRP Brașov, CRRP Dolj*);
- ◆ nefacturarea, neurmărirea și neîncasarea sumei de 21 mii lei reprezentând valoarea veniturilor și a penalităților de întârziere rezultate din închirierea unor spații către terți (*CRRP Brașov*);
- ◆ creditarea nejustificată, prin depunerea în conturile bancare ale locatorilor a valorii garanțiilor de bună execuție, pentru care s-a calculat folosul nerealizat la nivelul sumei de 10 mii lei (*CRRP Brașov*);
- ◆ nerespectarea prevederilor legale referitoare la inventarierea conturilor de decontare utilizate la transferurile efectuate între gestiunile sediului central și/sau cele ale sucursalelor teritoriale (*CRRP București*);
- ◆ necalcularea, neînregistrarea și neîncasarea unor dobânzi legale în sumă de

20 mii lei în cazul unor debite datorate de persoane fizice acționate în instanță (*CRRP București*);

- ♦ nerespectarea prevederilor legale referitoare la inventarierea și evidențierea în contabilitate a valorii unor clădiri pentru care au fost obținute titlurile de proprietate (*CRRP Timiș*);
- ♦ nerespectarea prevederilor legale referitoare la identificarea și valorificarea stocurilor fără mișcare în sumă de 160 mii lei reprezentând valoarea unor timbre filatelice achiziționate peste nevoile reale ale entității (*CRRP Timiș*);
- ♦ nerespectarea prevederilor legale referitoare la inventarierea patrimoniului companiei, prin neprezentarea pe liste de inventariere distincte a unor imobile în valoare de 440 mii lei aparținând domeniului public al statului (*CRRP Constanța*);
- ♦ nerespectarea prevederilor legale referitoare la achizițiile publice, prin atribuirea directă, fără aplicarea procedurii cerere de ofertă, a unor lucrări de tâmplărie termopan în valoare de 199 mii lei (*CRRP Constanța*).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 89.861 mii lei.

Constatările identificate cu ocazia controlului și consemnate în decizia Curții de Conturi au fost contestate de CN Poșta Română SA.

Măsuri operative

În timpul acțiunii de control CN Poșta Română SA a luat următoarele măsuri operative:

- ♦ cu adresa nr.107/499/03.05.2011 a fost notificat furnizorul SC Promoțional Interservice SA cu privire la suspendarea, începând cu data de 02.05.2011, a raporturilor contractuale în baza contractului nr.101/6028/14.10.2008, inclusiv în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor de plată scadente la data primirii notificării;
- ♦ prin adresa nr.101/3506/18.04.2011, CN Poșta Română SA transmite către SC Alfa Medical Center SRL situația investigațiilor obligatorii pe care Compania trebuie să le asigure anual pentru toți angajații săi, solicitând transmiterea ofertei de preț, valabilă în situația în care s-ar achita prestațiile efective pentru fiecare tip de investigație, renunțându-se la plata abonamentului lunar;
- ♦ prin actul adițional nr. 1 încheiat la data de 25.03.2011, la contractul de închiriere nr.002/110/4189/14.09.2009, privind închirierea de spații de către CNPR, tariful de închiriere s-a redus cu 30% pentru o perioadă de 1 an începând cu data de 01.04.2011;
- ♦ rezilierea unilaterală a contractului nr.101/52669/08.09.2008 și calculării estimate a prejudiciului, respectiv a sumelor achitate pentru cele două avioane tarificate în plus, pentru perioada de derulare efectivă a contractului, respectiv septembrie 2008-februarie 2011, fără a lua în considerare structura costurilor operaționale pe aeronavă;
- ♦ demararea procedurilor efectuării unei analize centralizate la data de 31.12.2010 a soldului contului contabil 481 "Decontări între unități și subunități" întocmindu-se notele de regularizare astfel că la data controlului, soldul rămas în curs de clarificare era în sumă de 20 mii lei.

Concluziile generale

Abaterile constatate s-au datorat exercitării unor decizii manageriale defectuoase cu implicații în activitatea tuturor structurilor entității, slabei coordonări și îndrumări a structurilor teritoriale, precum și neadoptării unor strategii economico-financiare cu efecte în minimizarea cheltuielilor, în paralel cu maximizarea veniturilor entității pentru fiecare exercițiu financiar.

Recomandări

- ✓ reglarea în evidențele contabile a sumei de 933 mii lei reprezentând contravaloarea consultanței achitată de entitate, înregistrată și menținută nejustificat în contul „imobilizări în curs de execuție”;
- ✓ luarea măsurilor ce se impun în vederea reglării, în evidențele contabile, a costurilor aferente creditului contractat cu BERD, precum și a contravalorii studiului/analizei proiectului de investiții, concomitent cu calcularea influențelor în rezultatul financiar al entității;
- ✓ analizarea contractului de asociere în participațiune din punct de vedere al principiilor eficienței, economicității și eficacității;
- ✓ efectuarea unei analize economice de piață referitoare la posibila achiziție a Pos-urilor sau a obținerii unor tarife competitive în cazul închirierii de Pos-uri de pe piața serviciilor, ținând cont de prevederile legale în domeniul achizițiilor de produse și prestări servicii;
- ✓ în vederea prezentării situațiilor financiare întocmite pentru anul financiar 2010 cât mai fidel, precum și pentru acoperirea riscului plății sumei de 103.373 mii lei reprezentând valoarea amenzii aplicată de Consiliului Concurenței, CN Poșta Română SA va analiza oportunitatea economico-juridică a constituirii unui provizion pentru riscuri și cheltuieli la valoarea de 103.373 mii lei;
- ✓ efectuarea unei analize a cauzelor care au determinat nerealizarea veniturilor, precum și depășirea limitelor maxime a cheltuielilor aprobate conform HG nr.878/2010 privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli rectificat pe anul 2010 al Companiei Naționale "Poșta Română" SA;
- ✓ luarea măsurilor ce se impun în vederea calculării prejudiciului reprezentând sume achitate în legătură cu creditul contractat cu BERD și recuperarea acestuia de la persoanele considerate răspunzătoare;
- ✓ identificarea ponderii tarifului pentru echipamentele back-up în tariful negociat conform contractului;
- ✓ luarea măsurilor ce se impun în vederea calculării sumelor exacte achitate de entitate și recuperarea acestora de la prestatorul de servicii;
- ✓ analizarea contractului din punct de vedere al principiilor eficienței, eficacității și economicității și în cazul în care se constată plata unor sume pentru repararea aparatelor de aer condiționat aflate în perioada de garanție și dispunerea recuperării acestor sume;
- ✓ efectuarea demersurilor în vederea soluționării legale a obținerii fișelor de aptitudini, a dosarelor medicale ale salariaților neeliberate/nepredate companiei de către prestatorul de servicii S.C ROMAR DIAGNOSTIC CENTER SRL, precum și recuperarea eventualelor prejudicii create companiei în perioada 2009-2010;
- ✓ reanalizarea contractului nr. 140/948/06.09.2010 încheiat cu S.C Alfa Medical Center SRL, având în vedere prevederile legale și contractuale, precum și solicitările efectuate de către Companie în timpul controlului, având în vedere „INVESTIGAȚIILE OBLIGATORII/CONTROL MEDICAL PERIODIC/FUNCȚIE”
- ✓ luarea măsurilor necesare conform reglementărilor legale în vigoare, în vederea implementării Sistemului de Management al Securității și Sănătății în Muncă (SMSSM);
- ✓ derularea acțiunii de închiriere a spațiilor/terenurilor de la terți și către terți, prin aplicarea Regulamentului Intern nr. 127 /212/9.07.2010 al CN „Poșta Română” SA, privind închirierea spațiilor și terenurilor din patrimoniul companiei, aprobat prin H.CA nr.7/9.07.2010, asigurându-se condiții de eficacitate operațională și eficiență economică în exploatarea/valorificarea patrimoniului imobiliar, deținut de companie;
- ✓ reanalizarea oportunității continuării contractului de achiziție a serviciilor de întreținere și reparații echipamente IT prin efectuarea unei analize economice comparative referitoare la posibila achiziție conform unui plan de

reînnoire etapizată pe 4 ani cu un efort financiar de aproximativ 7.000.000 euro, a unor echipamente IT, precum și de posibilitatea efectuării, în funcție de gradul de ocupare al personalului, a serviciilor de întreținere și reparații echipamente IT cu specialiști în domeniul informatic;

- ✓ realizarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale, astfel încât să se stabilească cu exactitate conținutul, realitatea și existența elementelor patrimoniale înregistrate în contabilitate, raportate prin balanța de verificare;
- ✓ calcularea dobânzilor cuvenite pentru toate debitele stabilite în urma unor hotărâri ale instanțelor de judecată, rămase definitive, înregistrarea acestor creanțe în contabilitate, urmărirea și încasarea lor;
- ✓ cuantificarea penalităților de întârziere și/sau dobânzii legale, conform prevederilor contractuale și/sau ale Ordonanței nr.9/2000, cu modificările ulterioare, în cazul tuturor clienților care nu și-au onorat obligațiile de plată la scadență. Înregistrarea acestor creanțe în contabilitate, urmărirea și încasarea sumelor astfel stabilite;
- ✓ analizarea tuturor contractelor de închiriere spații de la terți încât prin clauzele negociate să se urmărească utilizarea fondurilor unității și administrarea proprietății publice și private a statului, în conformitate cu regulile și principiile bune gestii economico-financiare.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis 6 decizii prin care au fost dispuse 36 de măsuri pe care CN Poșta Română SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și intrarea în legalitate.

Ministerul Finanțelor Publice

Compania Națională „Loteria Română” SA

Scurtă prezentare:

Compania Națională „Loteria Română” SA (CNLR) a fost înființată în baza OUG nr. 159/1999, aprobată prin Legea nr.288/2001, prin reorganizarea Regiei Autonome „Loteria Națională”. Loteria Română este persoană juridică română, având forma juridică de societate comercială pe acțiuni cu capital integral de stat.

Controlul efectuat a urmărit următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare a Companiei Naționale „Loteria Română” SA

Constatări

Fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale

- ♦ CNLR a fost prejudiciată cu suma de 25.151 mii lei prin administrarea defectuoasă a contractului de comision pentru vânzarea de cartele telefonice încheiat cu **SC Form Trade SRL**, respectiv modificarea clauzelor contractuale stabilite inițial, a scopului și a naturii juridice a contractului, prin utilizarea și justificarea unor documente ce nu puteau produce efecte juridice.

CNLR a încheiat cu **SC Form Trade SRL Focșani** în anul 2008 un contract de comision pentru vânzarea de cartele telefonice. **SC Form Trade SRL** era o societate fără experiență în domeniu, nu avea capacitate financiară, activitatea acesteia rezumându-se exclusiv la operațiunea comercială efectuată cu **CNLR**.

Ignorându-se condițiile legale de reprezentare a companiei, au fost modificate clauzele contractuale printr-un proces verbal de negociere care a fost semnat de către o persoană din cadrul **CNLR** care nu avea nicio calitate în acest sens.

În condițiile în care acest proces verbal de negociere nu putea să producă efecte juridice, **CNLR** a achitat în mod nejustificat și nelegal suma de 25.484 mii lei către **SC Form Trade SRL**.

Mai mult, deși cartelele telefonice au fost procurate de aproape doi ani, până la data controlului, CNLR a încasat doar 1,05% din valoarea totală a cartelelor telefonice achiziționate.

În condițiile în care contractul a fost încheiat pentru obținerea de venituri, conducerea executivă a CNLR, cu acordul Consiliului de Administrație, nu a luat măsurile legale de recuperare a sumei plătite în avans în mod necuvenit și a găsit „soluția” reducerii stocurilor de cartele telefonice prin oferirea acestora ca premii la jocurile loto organizate și prin utilizarea în activitatea proprie, majorându-se cheltuielile companiei în mod nejustificat și nelegal.

Prin modul defectuos de administrare al acestui contract, respectiv prin modificarea clauzelor contractuale stabilite inițial, a scopului și a naturii juridice a contractului, prin utilizarea și justificarea unor documente ce nu puteau produce efecte juridice și care au generat în final plăți necuvenite, CNLR a fost prejudiciată cu suma de 25.151 mii lei.

Totodată, conducerea CNLR nu a urmărit îndeplinirea obligațiilor contractuale de către SC Form Trade SRL. Astfel, în anul 2009 CNLR nu a calculat și încasat penalități de întârziere în valoare de 118 mii lei, aferente încasării cu întârziere a contravalorii bugetului anual de marketing în sumă de 100.000 euro, datorată de către SC Form Trade SRL și nu a facturat către SC Form Trade SRL contravaloarea bugetului anual de marketing în perioada 2010 - 2011.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale și clauze contractuale: cap. II art. 10 (3) lit. I), cap. III, art. 37 alin. (3) lit. c) și art. 102 lit. c) din Regulamentul de Organizare și Funcționare al CNLR; art. 14(2) din Statutul CNLR; art. 3 din Ordinul nr. 308/16.05.2008 al directorului general al CNLR; Contractului de prestări servicii nr. 111/2008; O.M.F.P. nr. 1.752/2005; O.M.F.P. nr. 3.055/2009.

- ♦ **CNLR a favorizat SC Rădăcini Motors SRL** în vederea câștigării licitației organizate pentru atribuirea contractului privind „Furnizarea de autovehicule în sistem buy back”, prin stabilirea în documentația de atribuire a unor caracteristici tehnice care nu corespundeau tipurilor de autovehicule comercializate pe piața din România.

Singurul participant la licitație a fost SC Rădăcini Motors SRL care, deși a prezentat o ofertă neconformă, CNLR a desemnat-o câștigătoare și a încheiat contractul pentru achiziționarea a 182 autovehicule în sistem buy back în valoare de 15.718 mii lei.

Mai mult, prețurile de achiziție ale autovehiculelor procurate de la SC Rădăcini Motors SRL au fost mai mari decât cele practicate de societate la data ofertei, **CNLR fiind prejudiciată cu suma totală de 3.219 mii lei.**

Totodată, CNLR nu a facturat și încasat suma de 45 mii lei de la SC Rădăcini Motors SRL, reprezentând diferența de taxă pe valoare adăugată inclusă în mod eronat în valoarea estimată a autovehiculelor rulate.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale: art. 5 din HCM 2.230/1969; art. 2.1. din Decizia nr. 1.683/16.07.2009 a directorului general al CNLR; art. 37(2), lit. c) și m) din Regulamentul de organizare și funcționare al CNLR; art. 3(1) lit. a) din HG nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din O.U.G. nr. 34/2006; art. 25(1) și art. 213(1) din OUG nr. 34/2006.

- ♦ **CNLR a favorizat SC Compania de Pază Shelter Security SRL** în vederea câștigării licitației organizate pentru atribuirea contractului privind achiziționarea sistemului integrat de securitate, prin stabilirea în documentația de atribuire a unor criterii tehnice restrictive.

Cu toate că oferta prezentată de societatea de pază menționată anterior nu a fost conformă cu documentația de atribuire, CNLR a desemnat-o câștigătoare, încheind contractul pentru achiziționarea sistemului integrat de securitate în valoare de 45.964 mii lei.

Mai mult decât atât, produsele, serviciile și software-ul de monitorizare au fost supraevaluate, anumite produse software nu au răspuns funcționalităților pentru care au fost achiziționate și nu au fost ulterior implementate.

Pe parcursul derulării contractului au fost încheiate două acte adiționale prin care tarifele de monitorizare și intervenție au fost triplate față de valoarea prevăzută în contract și prin care valoarea contractului a fost suplimentată cu 45% în vederea realizării unor obiective care nu făceau parte din contract.

În aceste condiții, **valoarea totală estimată a prejudiciului adus CNLR a fost în sumă de 44.144 mii lei.**

De asemenea, prin încălcarea documentației de atribuire, CNLR a plătit în mod necuvenit un avans în sumă

de 23.779 mii lei, reprezentând 30% din valoarea lucrărilor, soldul la 31.03.2011 fiind de 3.104 mii lei.

Nu au fost respectate următoarele: art. 2 alin. (1) lit. a), b) și d), alin. (2) lit. a), b) și f), art.79 alin.(4) și art.178 alin. (2) din OUG nr. 34/2006; art. 2 din Decizia Directorului General al CNLR nr. 1799/2009; pct. D.8.3. lit. a) și c) din documentația de atribuire; Regulamentul de organizare și funcționare al CNLR nr. 26123/2008; art. 1 alin. (2), art. 36 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor; art. 25 alin. (1) și (2) și art. 26 alin.(4) din HG nr. 1.010/2004 pentru aprobarea normelor metodologice și a documentelor prevăzute la art. 69 din Legea nr. 333/2003; procedura privind managementul documentelor în cadrul CNLR; Hotărârea Consiliului de Administrație din data de 09.06.2010.

- ♦ **CNLR a efectuat plăți nejustificate și nelegale către SCA Rațiu & Rațiu** în sumă totală de 12.026 mii lei urmare administrării defectuoase a acordurilor cadru încheiate cu această casă de avocatură în perioada 2009 - 2010.

Pe parcursul derulării acordurilor cadru, CNLR a încheiat contracte subsecvente pentru servicii de consultanță în sumă de 10.291 mii lei, care nu se justificau din punct de vedere al necesității, aceste servicii fiind efectuate anterior de către alte case de avocatură și decontate de către CNLR.

Totodată, CNLR a efectuat plăți către societatea de avocatură în sumă de 1.113 mii lei, reprezentând contravaloarea serviciilor de consultanță ce aveau ca obiect organizarea și redactarea documentației aferente procedurilor de achiziții publice, cu toate că acestea reprezentau atribuții ale personalului de specialitate din cadrul CNLR.

CNLR a mai încheiat contracte subsecvente pentru servicii, în sumă de 622 mii lei, care nu erau prevăzute în acordul cadru încheiat în anul 2009 și care nu aveau aprobarea Consiliului de Administrație.

Mai mult, prin încălcarea prevederilor legale, CNLR a încheiat contracte subsecvente fără să stabilească valoarea acestora. Acest fapt a condus la depășirea valorii maxime stabilită în acordul cadru din 2009 cu suma de 5.917 mii lei.

Nu au fost respectate următoarele: Regulamentul de Organizare și Funcționare al CNLR; Hotărârea Consiliului de Administrație din data de 13.03.2009; Acordul cadru nr. 140/2009 încheiat cu SCA Rațiu & Rațiu; art. 147, alin. 1, lit. b) din OUG nr. 34/2006.

- ♦ **Selectarea, recrutarea și angajarea personalului în cadrul CNLR în perioada 2009 - 2010 s-a făcut fără respectarea reglementărilor în vigoare.** Depășindu-și atribuțiile, conducerea CNLR s-a pronunțat asupra persoanelor și posturilor pe care acestea urmau să se încadreze, înainte de organizarea și susținerea concursurilor.

Nu au fost respectate următoarele reglementări: Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului/examenului pentru ocuparea posturilor vacante în cadrul CNLR; Decizia directorului general al CNLR nr. 1039/2009;

Toate aceste cazuri au fost sesizate organelor de urmărire și cercetare penală.

Alte constatări identificate

- ♦ Prin nerespectarea prevederilor contractuale, CNLR a plătit în mod necuvenit către **SC Lukoil Romania SRL** suma totală de 79 mii lei, din care suma de 52 mii lei reprezintă valoarea discount-ului prevăzut în oferta financiară și neacordat de către furnizor, iar suma de 27 mii lei reprezintă contravaloarea unor tipuri de carburanți care nu erau prevăzuți în cele două contracte.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale și contractuale: art. 4 lit. a) și d) din contractul nr. 2/2010 și contractul nr. 80AP/2008; art. 204 din OUG 34/2006; art. 155 (5) lit. i din Legea 571/2003 privind Codul fiscal.

- ♦ Prevederile contractelor de mandat încheiate de CNLR cu directorii centrelor de profit nu au fost aplicate, **plătindu-se în mod necuvenit suma totală de 598 mii lei.**

Cu toate că în perioada 2009 - 2010 majoritatea centrelor de profit din cadrul CNLR nu au atins indicatorii de performanță prevăzuți în contractele de mandat, CNLR nu a diminuat indemnizațiile directorilor centrelor de profit.

Nu au fost respectate următoarele reglementări și clauze contractuale: cap. 2.3. art. 16-17 din Regulamentul de organizare și funcționare al CNLR; art. 4 din contractele de mandat.

- ♦ **CNLR a decontat în anul 2010 în mod necuvenit suma de 23 mii lei**, reprezentând contravaloarea carburanților utilizați pentru deplasarea în interes personal a unor angajați, cu autoturismele din dotarea CNLR.
Nu au fost respectate următoarele clauze contractuale: art. 4.1.5. din Contractele de mandat; art. 60 (3) din Contractul Colectiv de Muncă.
- ♦ **CNLR a decontat în anul 2010 în mod nelegal suma de 61 mii lei**, reprezentând contravaloarea asigurărilor de răspundere profesională pentru directorii executivi din centrala CNLR SA, persoane care nu aveau dreptul la decontarea unor astfel de cheltuieli.
Nu au fost respectate prevederile art.153 indice 12 alin.(4) din Legea 31/1990 privind societățile comerciale.
- ♦ **CNLR a efectuat în perioada 2009 - 2011 plăți nelegale în sumă totală de 1.207 mii lei**, urmare încheierii unui număr de 40 contracte de mandat cu directorii executivi din centrala CNLR și cu directorii centrelor de profit, în care au fost prevăzute clauze abuzive privind acordarea unor drepturi salariale neaplicabile prin contractul de mandat.
Nu au fost respectate următoarele prevederi legale și clauze contractuale: art. 5.12. din contractul de mandat al directorului general al companiei; art. 16, alin.2 din O.U.G. nr. 159/1999 privind înființarea CNLR.
- ♦ **CNLR a efectuat în mod necuvenit plăți în sumă de 14 mii lei**, urmare derulării defectuoase a contractului de comision încheiat de CNLR cu SC Oxigen Company SRL pentru comercializarea biletului „Tombola Câștigătorului”.
- ♦ CNLR a utilizat procedura de atribuire prin dialog competitiv în vederea atribuirii unui contract de lucrări pentru modernizarea și amenajarea spațiilor loteristice cu toate că nu erau întrunite condițiile speciale prevăzute de reglementările legale. Prin neorganizarea procedurii de licitație deschisă, conducerea **CNLR a favorizat SC MBS Group SRL în vederea câștigării licitației**.
Nu au fost respectate următoarele: art. 2, alin (1), art. 33, alin. (2), lit. h), art. 94, art. 101, art. 102, alin. (1), art. 109, art. 199 din OUG nr. 34/2006; art. 3 și art. 5 din Decizia directorului general al CNLR nr. 1841/10.11.2009; documentația de atribuire; art. 6 alin. (2), art. 48, alin. (1) și art. 73, alin. (2) din HG nr. 925/2006.
- ♦ CNLR a solicitat demararea procedurii de achiziție a serviciilor cadastrale pentru toate imobilele deținute de companie, deși în mare parte acestea erau intabulate.
Mai mult, prin adăugarea în documentația de atribuire a unor caracteristici ale echipamentelor care nu reprezentau condiții minime obligatorii pentru efectuarea serviciilor de cadastru, **CNLR a favorizat SC Construct Co Grup SRL în vederea câștigării licitației**.
Nu au fost respectate prevederile art. 2 alin.(1) lit. d și alin. (2) lit. f din OUG. nr. 34/2006.
- ♦ **CNLR a încheiat cu SC Compania de Pază Shelter Security SRL în anul 2011 un contract pentru asigurarea serviciilor de pază în cadrul companiei. Contrar prevederilor contractuale, SC Compania de Pază Shelter Security SRL a subcontractat aceste servicii de pază altor societăți ceea ce a condus la plata unor servicii de pază ale căror tarife au fost mai mari cu 50% față de cele practicate pe piață.**
Nu au fost respectate următoarele: art. 2 alin.(1) lit. d și alin.(2) lit. f din OUG. nr. 34/2006; contractul nr. 39/2011 încheiat între CNLR și SC Compania de Pază Shelter Security SRL; pct. 1.4. din Regulamentul de organizare și funcționare al CNLR.
- ♦ Pentru atribuirea unui contract de servicii de pază umană, CNLR a utilizat o metodă de calcul care a condus la o subevaluare a contractului de achiziție publică sub valoarea de 125 mii euro, cu scopul de a eluda prevederile legale care instituie obligații ale autorității contractante în raport cu anumite praguri valorice. Prin neorganizarea procedurii de licitație deschisă, conducerea **CNLR a favorizat SC Meridian Guard SRL în vederea câștigării licitației**.
Nu au fost respectate prevederile art. 28 alin (2) din OUG nr. 34/2006.
- ♦ **CNLR nu a stabilit limite maxime ale consumului de carburanți** pentru autoturismele date în folosință unor directori și șefi de compartimente din cadrul companiei. Mai mult, activitatea desfășurată de aceste persoane nu implica deplasări frecvente și nu justifica alocarea de mijloace de transport.
Nu au fost respectate prevederile art. 5.9. din contractul de mandat al directorului general al CNLR.

♦ **CNLR a elaborat documentația de atribuire a serviciilor de instalare de echipamente de comunicații fără a ține cont de studiul de fezabilitate întocmit pentru achiziția serviciilor de implementare a unui sistem propriu integrat de comunicații, modificând astfel obiectul achiziției și natura cheltuielilor.**

♦ **CNLR a încheiat, în anul 2003, cu Intracom SA, Intralot SA și Lotrom SA un contract pentru furnizarea unui sistem de video-loterie la cheie, pe o perioadă de 10 ani, în condiții total dezavantajoase.**

Mai mult, la data controlului, conducerea CNLR intenționa să continue colaborarea în domeniul jocurilor de noroc, prin contracte de asociere încheiate cu terțe companii, în condiții dezavantajoase pentru statul român.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 89.790 mii lei, din care prejudicii în valoare de 86.568 mii lei și diferența în sumă de 3.222 mii lei reprezentând penalități de întârziere necalculate și încasate și contravaloarea avansului acordat nelegal.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Companiei Naționale „Loteria Română” SA a formulat obiecțiuni.

În marea majoritate a cazurilor, punctele de vedere ale conducerii Companiei Naționale „Loteria Română” SA nu au fost însușite de echipa de control.

Concluzii generale

- ♦ existența unei practici în atribuirea nelegală a contractelor de achiziție publică prin care se utilizează alte proceduri de atribuire decât cele aplicabile, se supraevaluează obiectul achiziției, se introduc caracteristici restrictive în documentația de atribuire, în scopul favorizării anumitor agenți economici de a obține contractele;
- ♦ modul necorespunzător de administrare a contractelor încheiate de către CNLR;
- ♦ încadrarea personalului fără respectarea prevederilor legale, prin simularea concursurilor/examenelor;
- ♦ managementul defectuos al CNLR a condus la prejudicierea Companiei cu suma totală estimată de 89.790 mii lei.

Recomandări

- ✓ luarea măsurilor de recuperare a sumei totale de 89.790 mii lei, din care:
 - suma de 25.151 mii lei, reprezentând plăți efectuate în mod nejustificat și nelegal către SC Form Trade SRL Focșani;
 - suma de 118 mii lei, reprezentând penalități de întârziere datorate de SC Form Trade SRL pentru neachitarea la termen a bugetului de marketing pe anul 2009;
 - suma de 3.219 mii lei, reprezentând diferența între prețurile de achiziție ale autovehiculelor procurate de CNLR și prețurile de vânzare practicate de SC Rădăcini Motors SRL la data ofertei;
 - suma de 45 mii lei, reprezentând diferența de taxă pe valoare adăugată plătită către SC Rădăcini Motors SRL, inclusă în mod eronat în valoarea estimată a autovehiculele rulate;
 - suma de 44.144 mii lei, reprezentând plăți efectuate în baza a două acte adiționale la contractul cu SC Compania de pază Shelter Security SRL, încheiate în mod nelegal;
 - suma de 3.104 mii lei, reprezentând avansul plătit necuvenit către SC Compania de pază Shelter Security SRL și nerecuperat la data de 31.03.2011;
 - suma de 12.026 mii lei, plăți către SCA Rațiu & Rațiu, din care suma de 10.291 mii lei reprezentând contravaloarea serviciilor care au mai fost efectuate anterior de către alte case de avocatură și au fost decontate de către CNLR, suma de 1.113 mii lei reprezentând contravaloarea serviciilor de consultanță efectuate de casa de avocatură deși reprezentau atribuții ale personalului de specialitate din cadrul CNLR și suma de 622 mii lei reprezentând contravaloarea serviciilor care nu au fost prevăzute în acordul cadru încheiat în anul 2009 între CNLR și societatea de avocatură;
 - suma de 79 mii lei, din care suma de 52 mii lei reprezentând discount

- neacordat de SC Lukoil Romania SRL conform ofertei și suma de 27 mii lei reprezentând contravaloarea altor tipuri de carburanți achiziționați care exced prevederilor contractuale;
- suma de 14 mii lei reprezentând plăți efectuate în mod necuvenit către SC Oxigen Company SRL;
 - suma de 598 mii lei reprezentând remunerațiile plătite necuvenit directorilor centrelor de profit în perioada 2009-2010;
 - suma de 23 mii lei reprezentând contravaloarea carburanților utilizați pentru deplasările unor angajați în interes personal;
 - suma de 61 mii lei reprezentând contravaloarea asigurărilor pentru răspundere profesională pentru directorii executivi din centrala CNLR;
 - suma de 1.207 mii lei reprezentând drepturi salariale necuvenite plătite directorilor executivi din centrala CNLR și directorilor centrelor de profit;
- ✓ înregistrarea corectă în contabilitate a operațiunilor legate de cartelele Pelegrin, astfel încât acestea să nu mai figureze în soldul contului 411 „Clienți”, analitic SC Form Trade SRL;
 - ✓ reanalizarea procedurii de atribuire a contractului privind executarea lucrărilor de rebranding pentru atribuirea și încheierea contractului în cauză cu respectarea prevederilor legale în vigoare;
 - ✓ renunțarea la contractele de mandat și încheierea de contracte individuale de muncă, cu excepția directorului general;
 - ✓ verificarea tuturor documentelor existente în cadrul CNLR cu privire la spațiile deținute și întocmirea situației imobilelor din cadrul CNLR de către compartimentul cu atribuții în acest domeniu;
 - ✓ eliminarea practicilor prin care atribuțiile de serviciu ale personalului CNLR sunt îndeplinite prin servicii prestate de către alte societăți;
 - ✓ analizarea necesarului de autovehicule pentru activitatea CNLR;
 - ✓ analiza și stabilirea cantității maxime de carburanți necesară pentru autovehiculele din dotare;
 - ✓ reanalizarea procedurii de atribuire a contractului privind achiziția serviciilor de instalare de echipamente de comunicații;
 - ✓ în cazul achiziționării sau închirierii unor sisteme destinate exploatării jocurilor de noroc, jocurilor loto și pariurilor mutuale, acestea să fie gestionate în exclusivitate de către CNLR;
 - ✓ facturarea și încasarea sumelor reprezentând bugetul de marketing datorat de SC Form Trade SRL pentru anii 2010 și 2011;
 - ✓ calcularea diferențelor de preț dintre prețurile practicate pe piață și cele stabilite prin contractul încheiat cu SC Compania de pază Shelter Security SRL și recuperarea acestora.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsuri pe care Compania Națională „Loteria Română” SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Turism

Scurtă prezentare

În conformitate cu art. 1 alin. 3 din H.G nr. 1122/2004, *Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism (INCDT)* funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară, calculează amortismente și conduce evidența contabilă în regim economic.

Controlul efectuat a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ în lunile noiembrie și decembrie 2010, INCDT a înregistrat în mod eronat în evidența contabilă obligațiile de plată către bugetul de stat și bugetele fondurilor speciale, aferente drepturilor salariale și nu în conturile reglementate de O.M.F.P nr. 3055/2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene.
- ♦ dobânda penalizatoare și penalitățile de întârziere aferente plăților cu întârziere a obligațiilor la bugetul de stat și bugetele fondurilor speciale din anul 2010, nu au fost înregistrate în evidența contabilă, încălcându-se prevederile art. 6 alin. 1 din Legea contabilității nr. 82/1991.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ rezultatul evaluării sistemului de management și control intern înainte de efectuarea testelor de control, precum și nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit după efectuarea testelor de control a fost : B/SCAZUT;
- ♦ MDRT în calitate de instituție publică care asigură coordonarea activității INCDT nu a efectuat nicio misiune de audit public intern în legătură cu activitatea INCDT în perioada 2009-2010;
- ♦ INCDT nu dispune de personal specializat pentru activitatea specifică IT, pentru acoperirea nevoilor specifice, acesta apelând la serviciile unei firme specializate. INCDT nu are proceduri detaliate de reglementare a activității IT, de asigurare a unei securități a datelor și accesului la sistemul IT.

Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor entității

Constatări

- ♦ un număr de 3 contracte nu au fost derulate conform clauzelor contractuale, iar veniturile reprezentând penalități de întârziere la plată nu au fost calculate și înregistrate corespunzător în evidența contabilă.

În timpul misiunii de control, INCDT a luat măsuri pentru înregistrarea în evidența contabilă a acestor venituri din penalități, precum și de încasare a acestora.

Recomandări

- ✓ înregistrarea corectă în evidența contabilă a obligațiilor de plată către bugetul de stat și bugetele fondurilor speciale aferente drepturilor salariale din lunile noiembrie și decembrie 2010;
- ✓ întocmirea și depunerea declarației rectificative cod 710, reglementată de OPANAF nr. 1340/2009, cu sumele corecte, în conformitate cu cele din centralizatorul de salarii și evidența contabilă;
- ✓ înregistrarea în evidența contabilă a dobânzii penalizatoare și a penalităților de întârziere aferente plății cu întârziere a obligațiilor la bugetul de stat și bugetele fondurilor speciale pentru anul 2010, conform titlurilor executorii primite de la organele teritoriale ale ANAF;
- ✓ solicitarea efectuării activității de audit public intern, pentru activitatea

desfășurată de INCDT, de către MDRT, prin direcția de specialitate, în calitate de minister coordonator;

- ✓ acordarea unei mai mari atenții securizării accesului la baza de date a INCDT, respectiv a perfecționării procedurilor interne referitoare la parolele de acces și managementul intern al acestora;
- ✓ urmărirea încasării sumelor aferente contractelor încheiate, în termenele scadente prevăzute în contracte, iar în cazul înregistrării de întârzieri la plată, care depășesc termenele scadente, se vor calcula și înregistra în evidența contabilă penalități de întârziere conform clauzelor contractuale specifice.

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă

Scurtă prezentare

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă (INCD URBAN INCERC) este organizat și funcționează în baza H.G. nr. 1.398/2009 cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței.

Institutul are în componență și cinci sucursale teritoriale, entități fără personalitate juridică, respectiv: Incerc București; Urbanproiect București; Cluj-Napoca; Iași și Timișoara.

Controlul efectuat a avut ca temă „Situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului”, s-a desfășurat la sediul entității și a urmărit obiectivele următoare:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ în anul 2009 prin H.G. nr. 1.398/ 2009, Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă "URBAN-INCERC", s-a înființat prin comasarea prin fuziune a INCERC București, cu URBANPROIECT București și cu CDCAS.

INCD URBAN-INCERC a depus bilanț la data de 31.12.2009, înregistrat cu nr. 119051A/02.08.2010 la MFP- Administrația Finanțelor Publice Direcția Contribuabili Mijlocii, bilanț care stă la baza proceselor verbale de predare-primire a patrimoniilor entităților care s-au comasat.

Soldul conturilor s-a obținut prin centralizarea balanțelor sintetice de verificare pentru cele trei entități care au fuzionat. La închiderea conturilor unităților care au fuzionat/deschiderea conturilor institutului rezultat în urma fuziunii nu au fost întocmite Bilanțurile de închidere/deschidere al INCD URBAN-INCERC, ceea ce a denaturat situațiile financiare;

- ♦ INCD URBAN-INCERC după înființarea prin comasare, întocmește evidența contabilă distinctă la nivel de sucursale (fostele entități INCERC, URBANPROIECT fiecare pe programele de contabilitate anterioare fuziunii), astfel că evidențele contabile au fost divizate nefiind cumulate și întocmite fișe de cont unice, faptă ce evidențiază încălcarea Legii contabilității nr. 82/1991, care prevede că: *"Contabilitatea clienților și furnizorilor, a celorlalte creanțe și obligații se ține pe categorii, precum și pe fiecare persoană fizică sau juridică"*;
- ♦ din documentele financiar contabile s-a constatat că au existat cazuri în care nu au fost înregistrate în evidența contabilă intrările/ieșirile unor mijloace fixe, abatere datorată nerespectării prevederilor Legii nr. 82/1991;
Mijloacele fixe achiziționate în luna decembrie 2010 din fondurile alocate prin bugetul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului în valoare de 1.797 mii lei au fost înregistrate în timpul controlului prin nota contabilă nr. 429/31.12.2010.
- ♦ în cursul anului 2010, în baza HG nr. 909/1997 s-a organizat licitație în urma căreia, au fost vândute diferite bunuri și obiecte de inventar a căror ieșire nu

a fost operată în evidența contabilă a mijloacelor fixe, în sumă totală de 18 mii lei. În timpul controlului prin nota contabilă nr. 428 din 31.12.2010 au fost evidențiate ieșirile mijloacelor fixe.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ◆ privind controlul intern
 - nerespectarea prevederilor OG nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare;
 - deși a fost prezentat un set de proceduri aparținând Institutului INCERC - București, întocmit în anul 2007 în baza OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, nu au putut fi prezentate documente care să consemneze efectuarea unor controale pe parcursul anului 2010.

Până la data controlului au fost elaborate Standarde de management/control intern pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, document care nu a fost supus aprobării.

- ◆ privind controlul financiar preventiv propriu
 - institutul nu are organizat control financiar preventiv propriu deși utilizează fonduri publice și administrează patrimoniu public al statului.

Astfel:

- nu există decizii privind împuternicirea unor persoane pentru exercitarea controlului financiar preventiv propriu;
- pe contractele de achiziții din fonduri alocate prin bugetul ministerului nu a fost exercitată viza de control financiar preventiv propriu;
- în registrul privind operațiunile au fost înregistrate numai patru operațiuni derulate pe parcursul anului 2010 de INCERC - sucursală fără personalitate juridică potrivit art. 5 din HG nr. 1398/2009, celelalte sucursale și institutul coordonator nu au prezentat documente privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu.

- ◆ privind auditul public intern

Prin OMDRL nr. 1098/2009 a fost înființat compartimentul de audit.

Începând din data de 01.08.2010 au fost angajați doi auditori care până la sfârșitul anului au elaborat următoarele documente:

- Norme metodologice specifice privind activitatea de audit public intern;
- Carta auditorului intern;
- Regulamentul de organizare și funcționare a compartimentului de audit public intern și control financiar;
- Planul de audit pe 2011.

Cu excepția Planului de audit, celelalte documente nu sunt aprobate de către ministerul coordonator.

Până la data controlului nu a fost derulată nici o misiune de audit public intern.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ◆ în calitate de autoritate contractantă, nu a fundamentat și evaluat obiectiv necesitățile de produse, lucrări și servicii, modul de prioritizare a acestora, nu a elaborat și aprobat Programul anual al achizițiilor publice pentru anul 2010, în corelație cu previziunea fondurilor ce trebuie alocate prin bugetul anual de venituri și cheltuieli;
- ◆ INCD URBAN-INCERC a încheiat contracte de închiriere a unor spații aflate în proprietatea publică a statului, iar sumele provenite din chirii nu au fost virate la bugetul de stat așa cum prevede Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.

Recomandări

- ✓ organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu Legea nr. 82/1991;
- ✓ stabilirea cuantumului și virarea sumelor datorate la bugetul de stat, urmare a închirierii unor spații aflate în domeniul public al statului, în conformitate cu Legea nr. 213/1998.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care INCD URBAN-INCERC trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Societăți bancare

CEC Bank SA

Scurtă prezentare

SC CEC BANK SA este cea mai veche instituție bancară din România și unul dintre cele mai cunoscute branduri românești, cu o vechime de peste 145 de ani, fiind prima instituție de credit din România - Casa de Depuneri și Consemnațiuni, ulterior denumită Casa de Economii și Consemnațiuni.

Banca funcționează în conformitate cu prevederile *Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, aprobată cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu Statutul propriu, aprobat prin *Ordinul MEF nr.425/2008*, cu modificările și completările ulterioare.

Tema acțiunii de control: Situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului, în perioada 2009-2010.

Controlul a avut următoarele obiective principale:

- evaluarea activităților de audit și control intern;
- exactitatea și realitatea situațiilor financiare. Respectarea dispozițiilor legale privind organizarea și conducerea evidenței operative și contabile;
- verificarea modului de administrare a patrimoniului și a suportului logistic al Băncii;
- respectarea prevederilor legale privind obiectivele specifice prevăzute în OUG nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului;
- îndeplinirea obligațiilor financiare către bugetul de stat, bugetele locale, bugetele asigurărilor sociale de stat sau a altor fonduri, stabilite în sarcina Băncii.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

Deficiențe în desfășurarea activității de control financiar preventiv

- ♦ neexercitarea activității de control financiar preventiv asupra operațiunilor de natura investițiilor, în perioada 1.01.2009-16.03.2010, abatere remediată după această dată.
- ♦ nesolicitarea vizei de control financiar preventiv pentru procesele-verbale de recepție a serviciilor de publicitate ocazionate de activitatea de schimbare a imaginii băncii (rebranding).

Deficiențe referitoare la derularea procesului de rebranding

- ♦ lipsa unor proceduri interne de lucru referitoare la modul de derulare a procesului de rebranding, aprobate de conducerea Băncii, care să descrie fluxul activităților, al documentelor, activitățile de control intern, nivelele de autorizare și care să permită o delimitare corectă a responsabilităților, constatându-se:

- lipsa unor criterii de încadrare a cheltuielilor cu reclama și publicitatea, în categoria cheltuielilor de constituire sau în categoria cheltuielilor de exploatare. Astfel, cu privire la cheltuielile privind serviciile de publicitate, producție și relații publice, efectuate în cadrul procesului de rebranding s-a constatat că o parte dintre acestea au fost evidențiate în contul "Cheltuieli de constituire", iar altele au fost înregistrate în conturile de cheltuieli de exploatare, fără a fi precizate criteriile care au stat la baza acestei departajări;
 - lipsa unei prevederi interne referitoare la modul de includere în procesul de rebranding a spațiilor deținute/administrate de Bancă și, după caz, închiderea/relocarea lor, situație în care s-a constatat că unele spații, la care s-au efectuat lucrări de rebranding, au fost ulterior închise/relocate, uneori chiar la un interval foarte scurt de timp de la data terminării lucrărilor.
- ♦ În timpul controlului, Direcția Metodologie a inițiat elaborarea unei Norme interne pentru reglementarea acestor situații.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ lipsa elementelor prevăzute de lege în cuprinsul listelor de inventariere a mijloacelor fixe și a obiectelor de inventar în folosință, respectiv lipsa coloanei cu stocul faptic, lipsa coloanelor cuprinzând diferențele în plus sau în minus constatate cu ocazia inventarierii (cantitativ și valoric). Confirmarea existenței mijloacelor fixe și a obiectelor de inventar s-a efectuat prin bifarea cantităților înscrise în coloana Cantitate și nu prin înscrierea efectivă a cantităților identificate pe teren;
 - ♦ neîntocmirea bonurilor de mișcare pentru unele obiectele de inventar și mijloacele fixe în folosință, transferate între camerele din Centrala Băncii sau între Sucursale; lipsa Registrului - inventar.
- Prin aceste abateri au fost încălcate prevederile OMFP nr.3512/2008 privind documentele financiar contabile;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind reevaluarea portofoliului de clădiri și terenuri.

Comitetului de Direcție al Băncii a aprobat înregistrarea în situațiile financiare ale Băncii, la data de 31.12.2009, a valorii reevaluate a portofoliului de terenuri și clădiri, stabilită în urma unei "analize de variație la piață a portofoliului de terenuri și clădiri a CEC Bank SA", al cărui rezultat nu s-a identificat pe fiecare mijloc fix în parte.

În evidența contabilă, această operațiune a fost înregistrată într-un analitic distinct al contului de mijloace fixe, creat în scopul acestei înregistrări.

Prin înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor "Raportului de evaluare", pe total clădiri și terenuri, aflate în proprietatea SC CEC Bank SA, și nu în mod analitic, pe fiecare mijloc fix în parte, au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr.82/1991*, republicată, precum și ale *Ordinului BNR nr.13/2008 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aplicabile instituțiilor de credit, instituțiilor financiare nebancare și Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar*.

Ulterior, Consiliul de Administrație al Băncii a dispus realizarea reevaluării clădirilor și terenurilor aflate în proprietatea CEC Bank, la data de 31.12.2010. Această reevaluare a fost efectuată în conformitate cu reglementările în vigoare, reevaluarea efectuându-se pentru fiecare mijloc fix în parte, la valoarea de piață (justă). Cu această ocazie, a fost stornată operațiunea prin care au fost înregistrate rezultatele analizei variației la piață efectuată la data de 31.12.2009, noua reevaluare pornind de la valoarea mijloacelor fixe inițială, neinfluențată de rezultatele "analizei de variație la piață a portofoliului de terenuri și clădiri a CEC Bank SA", efectuată la data de 31 decembrie 2009.

- ♦ nerespectarea reglementărilor interne referitoare la achiziția de bunuri și servicii:
 - nesolicitarea, în unele cazuri, de către Bancă, participanților la licitații, a unor documente prevăzute de norma internă privind achiziția de bunuri și servicii.
În cazul unei licitații, Banca nu a solicitat prezentarea, de către societatea participantă, a Certificatului Constatator de la Registrul Comerțului, așa cum prevede *Norma internă-NS28/2008-2010 privind achiziția de bunuri și servicii*. Ulterior, la doar o lună de la încheierea contractului, firma a inițiat procedura de declanșare a falimentului, Banca aflându-se, la data controlului, în procedură de negociere cu firma în cauză, privind sumele ce urmează a fi restituite/plătite între cele două societăți;
 - nerespectarea Competențelor Decizionale stabilite prin Regulamentul de Organizare și Funcționare a Băncii, în ceea ce privește încheierea unor contracte de execuție de lucrări de proiectare și amenajare, în condițiile în care, unele contracte, a căror valoare depășește 250 mii euro/contract, au fost aprobate de Comitetul de Achiziții și Vânzări, în condițiile în care ar fi trebuit supuse aprobării Comitetului de Direcție, așa cum prevede *Nota de Serviciu nr.28/Versiunea 3/2009 privind organizarea procedurilor de achiziție*;
 - efectuarea, în unele cazuri, a unor achiziții suplimentare celor prevăzute în contractele inițiale, fără încheierea unor acte adiționale;
- ♦ nereguli în derularea contractelor de achiziție încheiate de Bancă:
 - întocmirea cu întârziere a proceselor verbale de recepție la terminarea lucrărilor, în cazul unui contract având ca obiect amenajarea spațiilor unor agenții CEC Bank.
Ca urmare a acestei abateri, înregistrarea lucrărilor finalizate, în contul de mijloace fixe, s-a efectuat cu întârziere, în baza proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor, iar calculul amortizării a fost întârziat față de data finalizării lucrării;
 - necalcularea amortizării cheltuielilor cu amenajările efectuate în cursul anului 2009, la unele clădiri din patrimoniul Băncii, precum și la unele spații închiriate de la terți, începând cu luna următoare punerii în funcțiune a amenajărilor respective, conform datei de încheiere a procesului-verbal de recepție.
Au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr.82/1991, republicată*, precum și ale *Legii nr.15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale*;
- ♦ deficiențe privind conținutul proceselor-verbale de recepție la terminarea lucrărilor, urmare a necompletării tuturor informațiilor prevăzute de formularul procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, conform prevederilor *Hotărârii nr.273/1994*, privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora;
- ♦ lipsa proceselor-verbale de recepție în cazul achiziției de către CEC Bank a produselor de signalistică;
- ♦ înregistrarea în evidența contabilă, în unele cazuri, a unor obligații de plată, în baza unor documente incomplete, respectiv: facturi din care nu rezultă cu claritate natura lucrărilor executate; facturi neînsoțite de situații detaliate de lucrări, ci doar de devize centralizatoare, cu multe modificări, ștersături, adăugiri.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ înregistrarea cu întârziere, în evidența contabilă, a unor bunuri de natura obiectelor de inventar (mobilier), în valoare totală de 59 mii lei;
- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă a software-ului de aplicație dezvoltat de către proprii angajați, abatere remediată în timpul controlului.

- ♦ evidențierea eronată, în categoria mijloacelor fixe, a unor obiecte de inventar, în valoare totală de 62 mii lei, contrar prevederilor *H.G. nr.105/2007 privind stabilirea valorii de intrare a mijloacelor fixe*.

- ♦ înregistrarea incorectă, în evidența contabilă, a unei operațiuni de rambursare anticipată a unui credit și a accesoriilor aferente, abatere constatată la Sucursala Zalău, unde, suma depusă la bancă de un client, în vederea rambursării anticipate a unui credit de nevoi personale, a rămas în contul curent al acestuia, fără să fie acoperit creditul, clientul figurând, în mod eronat, ca fiind dator la bancă cu suma în cauză. Abaterea a fost înlăturată în urma verificării efectuate de bancă, la solicitarea clientului.

Pentru rezolvarea acestei situații, a fost aprobată solicitarea sucursalei de a se majora cheltuielile băncii cu suma respectivă, fiind debitat contul de cheltuieli diverse de exploatare și creditându-se contul curent al clientului. Operațiunea ar fi trebuit să fie reglată prin afectarea rezultatului reportat și nu prin majorarea cheltuielilor.

Prin efectuarea acestei operațiuni, au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr.82/1991*, republicată și ale *Legii nr.571/2003 privind Codul Fiscal*.

De menționat că, abaterea a fost constatată și în cazul unui client, beneficiar al unui credit de nevoi personale în sumă de 7,5 mii lei, primit de la Sucursala Suceava, despre care banca, în condițiile prezentate mai sus, a transmis informații negative la Biroul de Credit.

- ♦ deficiențe privind reflectarea în evidența contabilă a cheltuielilor cu amenajarea unor clădiri supuse procesului de rebranding și apoi relocate și/sau închise.

Din fișa mijlocului fix, anexată declarațiilor de impozit pe clădiri pe anul 2011, rezultă că amenajările efectuate de bancă la clădirile închiriate de aceasta și apoi restituite, figurează, în continuare, în evidența contabilă, deși clădirile nu se mai găsesc în administrarea SC CEC Bank SA.

În situațiile financiare ale Băncii, nu a fost reflectată pierderea produsă prin închiderea acestor spații înainte de termenul prevăzut pentru amortizarea cheltuielilor cu lucrările de amenajare, realizate în cadrul procesului de rebranding la unele agenții CEC Bank.

Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr.82/1991*, republicată, ale *Ordinului nr.3.055/2009 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*, precum și ale *Legii nr.15/1994 privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale*;

- ♦ cheltuielile aferente procesului de rebranding au fost înregistrate, atât pentru anul 2009, cât și pentru anul 2010, pe măsura achitării lor, la finele fiecărui an, în contul "Cheltuieli de constituire", în baza aprobării Comitetului de Direcție, și nu pe baza proceselor-verbale de recepție a serviciilor de publicitate, încheiate în cursul anului, pe măsura efectuării recepției serviciilor.

În condițiile în care procesele-verbale de recepție a serviciilor de publicitate nu au fost transmise Direcției Contabilitate, nu a fost calculată amortizarea aferentă, pe măsură ce aceste servicii au fost recepționate, ci doar începând cu anul următor înregistrării cheltuielilor.

Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr.82/1991*, republicată.

Neclarități privind componența sumelor consemnate pe seama și la dispoziția statului și a instituțiilor publice, înregistrate în evidența contabilă

Evidența sumelor consemnate pe seama și la dispoziția statului și a instituțiilor publice, trebuie să permită identificarea și gestionarea corectă a acestor sume, în vederea, printre altele, a executării viramentului către bugetul de stat a sumelor care fac obiectul prescrierii.

De-a lungul timpului, CEC Bank a virat la buget, în mod eronat, anumite sume

consemnate pe seama instanțelor de judecată, care ulterior, în urma hotărârilor judecătorești, au fost solicitate de deponenți, Banca fiind obligată să le restituie din disponibilitățile proprii. Virarea eronată s-a efectuat în condițiile în care, la momentul virării, nu a fost analizată natura sumelor consemnate. Astfel, au existat cazuri în care consemnările pe seama instanțelor de judecată au fost asimilate consemnărilor pe seama și la dispoziția statului și a instituțiilor publice.

Ca urmare, Banca a solicitat ANAF rambursarea sau compensarea sumei de 266 mii lei, virată în mod eronat, existentă în sold la data de 30.11.2010, (care, la data de 30.06.2011, a ajuns la 331 mii lei), solicitare la care nu s-a primit nici un răspuns până la data finalizării controlului.

Din situațiile prezentate de către Direcția Dezvoltare, Implementare, Administrare Proiecte Informatice din cadrul Băncii, a rezultat că, la data de 30 septembrie 2011, Banca avea de virat către bugetul statului sume prescrise în valoare de 86 mii lei, valoare asupra căreia Direcția Contabilitate și-a exprimat incertitudinea. În aceste condiții, Direcția Contabilitate a reanalizat sumele prescrise, concluzionând că suma de virat la bugetul de stat, la data de 31.10.2011, era de 30 mii lei.

Deficiențe cu privire la trecerea soldurilor conturilor clientelei în conturi inactive și înregistrarea lor în conturile de venituri ale Băncii

Procedura de transfer a soldurilor conturilor clientelei în conturi inactive, închiderea conturilor inactive și virarea soldurilor acestora în conturile de venituri, a fost reglementată, în perioada verificată prin *Nota de Serviciu nr.48/Versiunile 1-5*. Concomitent cu reglementarea internă, Banca a creat un cadru general de desfășurare a relațiilor de afaceri derulate cu clienții, reprezentat de "*Condițiile generale de afaceri*".

Din verificarea modului de trecere a soldurilor conturilor clientelei în conturi inactive, au rezultat următoarele:

- ♦ neconcordanțe între prevederile procedurii interne, cele ale contractului încheiat cu clienții, denumit "*Condiții Generale de Afaceri*" și, respectiv, cele ale notificărilor transmise către clienți, privind condițiile de trecere a soldurilor conturilor clientelei în conturi inactive;
- ♦ netransmiterea către clienți, în unele cazuri, a notificărilor referitoare la trecerea conturilor fără mișcare în categoria conturilor inactive;
- ♦ deficiențe, privind condițiile de administrare a conturilor clienților, în cazul normei interne privind conturile inactive, referitoare la conturile curente aparținând clienților cu atributul "pensionar".

Abateri privind acordarea și urmărirea recuperării creditelor acordate, de către Sucursala CEC Bank Râmnicu Vâlcea, firmei SC Maeclo SRL

- ♦ acceptarea, de către Sucursala Râmnicu Vâlcea, pentru analiza performanței financiare a SC Maeclo SRL, a unor bilanțuri de verificare care nu respectă formatul obligatoriu impus de reglementările în domeniu ale Ministerului Finanțelor Publice, privind informațiile pe care trebuie să le conțină;
- ♦ modificarea structurii garanțiilor aferente creditelor acordate SC Maeclo SRL, de către conducerea Sucursalei Râmnicu Vâlcea, fără avizele necesare de la Comitetul de Credite din Sucursala Râmnicu Vâlcea și de la Direcția IMM din Centrala CEC, precum și fără aprobarea Comitetului de Credite din Centrala CEC;
- ♦ acceptarea de către Sucursala Râmnicu Vâlcea, ca document de garantare a unui credit acordat SC Maeclo SRL, în valoare de 1.000 mii lei, a unui Contract de constituire a unei garanții personale (fidejusiune), cu vicii de formă;
- ♦ dezinformarea, de către Sucursala Râmnicu Vâlcea, a Comitetului de Direcție al Băncii, căruia i s-a solicitat aprobarea restructurării unui credit acordat SC Maeclo SRL, prin netransmiterea informațiilor, existente pe site-ul Ministerului Justiției, privind admiterea încuviințării de executare silită a firmei în cauză, în favoarea unui creditor;

- ▶ neîndeplinirea, de către Sucursala Râmnicu Vâlcea, a condițiilor prevăzute în convenția încheiată de Bancă cu Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, la solicitarea de executare a scrisorilor de garantare. În această situație, răspunsul Fondului la cererea de executare a garanțiilor a fost negativ, valoarea estimată a pierderii Băncii, rezultată din imposibilitatea executării scrisorilor de garanție emise de Fond, fiind de 581 mii lei.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a dispus măsuri prin decizie, pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Alte entități

RA Imprimeria BNR

Scurtă prezentare

RA Imprimeria BNR a fost înființată prin HG nr.231/1991 privind înființarea regiei autonome "Monetăria statului" și "Imprimeria Băncii Naționale a României", având ca obiect principal de activitate fabricarea biletelor de bancă, atât pentru acoperirea nevoilor de numerar în circulație, cât și pentru vânzarea la export.

Controlul efectuat a avut în vedere următoarele obiective:

Evaluarea activităților de audit și control intern

Constatări

- ▶ neactualizarea Manualului de audit intern în conformitate cu *Standardele de audit intern, emise de Camera Auditorilor Financiari din România*, în anul 2007;

- ▶ neorganizarea controlului financiar de gestiune în conformitate cu prevederile legale;

Controlul financiar de gestiune nu a cuprins, pe lângă controlul gestiunilor de suport de imprimare, și celelalte obiective prevăzute de legislația în vigoare. Această activitate nu a fost organizată în subordinea directă a Directorului General al Regiei, ci în subordinea Directorului Economic,

- ▶ absența unui regulament intern care să stabilească responsabilitățile ce revin personalului unității cu privire la utilizarea sistemului informatic de prelucrare automată a datelor financiar-contabile, contrar prevederilor OMEF nr.3512/2008 privind documentele financiar-contabile;

- ▶ nesepararea atribuțiilor privind drepturile de acces în sistemul informatic utilizat pentru prelucrarea automată a datelor.

Din analiza "Situației drepturilor de acces la baza de date pentru zona administrativă", s-a constatat alocarea de „drepturi universale de acces” unor salariați din cadrul regiei (permițând atât introducerea de date, cât și modificarea/ștergerea datelor introduse).

Prin alocarea de drepturi universale de acces, programul informatic utilizat în activitatea financiar-contabilă din cadrul regiei nu asigură separarea atribuțiilor între persoane, astfel încât atribuțiile de aprobare, control și înregistrare să fie, într-o măsură adecvată, încredințate unor persoane diferite.

Aspectul prezentat contravine prevederilor OMEF nr. 3512/2008, precum și celor ale Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern.

Măsurile operative

- elaborarea unui regulament intern de utilizare a sistemului informatic de prelucrare automată a datelor;
- actualizarea situației drepturilor de acces la baza de date a regiei, astfel încât să se asigure separarea atribuțiilor și formalizarea operației de validare a datelor introduse în sistem.

Concluzii generale

În urma acțiunii de control s-au constatat nereguli în activitatea de audit și control intern.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care RA Imprimeria BNR trebuie să le aducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

RA Monetăria Statului

Scurtă prezentare

RA Monetăria Statului a fost înființată prin HG nr.231/1991 privind înființarea regiei autonome "Monetăria statului" și "Imprimeria Băncii Naționale a României", având ca obiect principal de activitate asigurarea fabricării monedei metalice pentru satisfacerea nevoilor de numerar ale statului.

Controlul efectuat a avut ca temă *Situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului* la RA Monetăria Statului, s-a desfășurat la sediul regiei și a avut următoarele obiective:

Evaluarea activităților de audit și control intern

Constatări

- ♦ nereguli privind activitatea de audit intern:
 - nefuncționarea compartimentului de audit intern până în luna mai 2010, încălcându-se astfel prevederile *Legii nr.672/2002 privind auditul public intern*;
 - neîntocmirea fișelor de urmărire a recomandărilor formulate în urma misiunilor de audit intern efectuate, contrar prevederilor *Manualului de proceduri privind auditul intern*, aprobat de Consiliul de Administrație al regiei.
- ♦ organizarea și funcționarea defectuoasă a controlului financiar preventiv
 - lipsa din Decizia directorului general, care reglementează modul de organizare și exercitare a controlului financiar preventiv, a prevederilor referitoare la operațiunile care se supun controlului financiar preventiv și la circuitul documentelor aferente acestora, contrar prevederilor *Normei M.E.F. nr. 63943/1991 privind modul de organizare și exercitare a controlului financiar propriu la ministere, departamente, alte organe centrale de stat, prefecturi și Primăria municipiului București, precum și la regiile autonome*;
 - neasigurarea separării atribuțiilor privind efectuarea de operațiuni, astfel încât atribuțiile de aprobare, control și înregistrare să fie încredințate unor persoane diferite, încălcându-se astfel prevederile *O.G. nr.119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv*.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ deficiențe privind organizarea și urmărirea evidenței operative și contabile a mijloacelor fixe:
 - neconcordanțe între soldurile din balanța mijloacelor fixe, întocmită pe baza datelor din fișele mijloacelor fixe și soldurile din evidența contabilă a mijloacelor fixe, contrar prevederilor *Legii contabilității nr.82/1991*;
 - nerespectarea conținutului prevăzut de lege pentru "Fișa mijlocului fix".

Documentul de evidență "Fișa mijlocului fix", obținut prin listare din programul informatic al Regiei, nu permite identificarea valorii inițiale de inventar și a duratei rămase de utilizare a mijlocului fix (așa cum apar în balanța mijloacelor fixe).
- ♦ deficiențe privind înregistrarea în evidența contabilă a operațiunilor efectuate prin bancă, aferente contractelor de leasing, respectiv:

- înregistrarea în contabilitate a unor plăți, fără documente justificative privind obligația de plată, pe baza unor extrase de cont care nu conțin informații reale privind beneficiarii acestora.

Au fost înregistrate în evidența contabilă plăți în contul unei societăți comerciale în sumă de 213 mii lei, efectuate în realitate, în contul altei societăți comerciale, fapt pentru care Regia a sesizat organele de urmărire penală.

- lipsa documentelor justificative pentru înregistrarea în contabilitate a plăților efectuate prin bilete la ordin, în cursul anului 2010, aferente unor contracte de leasing. Valoarea estimată a acestor plăți este de 1.969 mii lei.
- neevidențierea separată a facturilor emise de societatea de leasing pentru achiziția de prese monetare și echipamente auxiliare (însușind 3.119 mii lei), în condițiile în care, din motive de incertitudine asupra realității operațiunilor facturate. Regia nu a acordat viza de control financiar preventiv pe facturile în cauză.
- deficiențe privind organizarea evidenței biletelor la ordin emise de Regie. Organizarea evidenței biletelor la ordin s-a făcut pe baza scadențelor atașate contractelor de leasing încheiate și nu a situației biletelor la ordin, primite de la bancă, contrar prevederilor Legii nr.82/1991, precum și celor ale OMEF nr. 3055/2009, pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene.

- ♦ neanalizarea soldurilor conturilor fără mișcare.

Din analiza soldurilor înscrise în balanța de verificare întocmită la data de 31.12.2008, s-a constatat existența unor conturi care nu au avut mișcare și a căror denumire nu mai coincide cu cea din *OMFP nr.2374/2007 privind modificarea și completarea OMFP nr.1752/2005 pentru aprobarea reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*. În cursul lunii decembrie 2010, au fost închise conturile cu solduri fără mișcare, prin preluarea la venituri a sumei de 792 mii lei, fără însă ca Regia să facă dovada analizei conținutului acestora;

- ♦ neorganizarea contabilității de gestiune conform prevederilor legale. Regia, având o producție diversă, nu a organizat evidența privind cheltuielile directe cu manopera pe fiecare comandă în parte. Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Legii nr.82/1991*, cu modificările și completările ulterioare.

Începând cu data de 1 ianuarie 2011, Consiliul de Administrație al Regiei a aprobat *Procedura privind contabilitatea de gestiune*, care însă nu se aplică corect;

- ♦ utilizarea pentru evidența și prelucrarea automată a datelor financiar-contabile a unui program informatic care nu îndeplinește criteriile minimale prevăzute de lege:
 - absența unui Regulament intern care să stabilească responsabilitățile ce revin personalului unității cu privire la utilizarea sistemului informatic de prelucrare automată a datelor financiar-contabile;
 - absența restricțiilor de acces în programul informatic utilizat pentru evidența și prelucrarea automată a datelor financiar contabile, pe bază de parole, în vederea separării atribuțiilor de înregistrare și de control;
 - neasigurarea prelucrării automate a datelor financiar-contabile de către programul informatic utilizat, în conformitate cu normele contabile aplicate, ceea ce permite înregistrări care conduc la solduri anormale și nu asigură controlul concordanței dintre datele din contabilitatea sintetică și cea analitică;
 - absența unor elemente minimale de identificare a documentelor financiar-contabile listate (datarea listării, perioada la care se referă informația);
 - absența datei de efectuare a rectificărilor și a semnăturii persoanei care a efectuat modificarea.

- ♦ majorarea artificială a veniturilor Regiei prin auto-facturarea mostrelor acordate de aceasta, în mod gratuit, în cadrul campaniilor publicitare, pentru "promovarea imaginii", în condițiile în care operațiunea nu constituia livrare de bunuri, încălcându-se astfel prevederile *Legii nr.571/2003 privind Codul Fiscal*.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ◆ neefectuarea tuturor demersurilor legale pentru obținerea titlurilor de proprietate pentru unele bunuri deținute de Regie (terenul aferent sediului social al Regiei și spațiul comercial deținut în București), cu consecințe asupra inventarierii și a reevaluării elementelor patrimoniale și înregistrarea în contabilitate a rezultatelor acestora contrar prevederilor *Legii nr.82/1991*;
- ◆ nereevaluarea tuturor elementelor înscrise în grupa "Construcții",
- ◆ neevidențierea rezultatelor reevaluării mijloacelor fixe pe subelemente distincte, în contul "Rezerve din reevaluare", ;
- ◆ neadaptarea Regulamentului intern privind achizițiile de bunuri, servicii și lucrări în cadrul RA Monetăria Statului, la specificul activității regiei, în sensul că acesta nu reglementează distinct achizițiile de bunuri, servicii și produse aferente producției speciale,

Îndeplinirea obligațiilor financiare către buget

Constatări

- ◆ diminuarea bazei impozabile pentru calculul impozitului pe profit cu cheltuieli, în valoare de 6 mii lei, reprezentând contravaloarea unor servicii angajate fără a avea încheiat un contract,

Măsurile operative

În timpul acțiunii de control, în cadrul regiei au fost luate următoarele măsuri:

- ◆ înființarea unui Compartiment de Audit Intern;
- ◆ actualizarea Deciziei directorului general, care reglementează modul de organizare și exercitare a controlului financiar preventiv;
- ◆ transmiterea atât către bancă, cât și către societatea de leasing, a unei solicitări de returnare a biletelor la ordin neutilizate, în vederea anulării lor;
- ◆ elaborarea unei "Proceduri de utilizare a resurselor informatice și comunicații", ce urmează să fie supusă aprobării Consiliului de Administrație al regiei;
- ◆ stornarea și înregistrarea corectă a sumelor cu care au fost majorate veniturile regiei, în mod artificial, prin auto-facturarea mostrelor acordate de aceasta, gratuit, în cadrul campaniilor publicitare.

Valoarea estimativă totală a erorilor/abaterilor constatate, însumează 6.099 mii lei, din care 213 mii lei prejudicii.

Concluzii generale

În urma acțiunii de control s-au constatat nereguli în ceea ce privește activitatea de audit intern, modul de organizare și conducere a evidenței operative și contabile, calitatea gestiunii economico-financiare, modul de îndeplinire a obligațiilor financiare către bugetul de stat.

Recomandare

Disponerea măsurilor pentru înlăturarea deficiențelor constatate, stabilirea întinderii prejudiciului și luarea măsurilor pentru recuperarea acestuia.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care *RA Monetăria Statului* trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și disponerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Regia Autonomă Monitorul Oficial

Odată cu acțiunea „Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului” la Regia Autonomă Monitorul Oficial, a fost verificat și modul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse urmare controlului precedent la această entitate. Astfel, măsurile dispuse au vizat în principal reconstituirea retroactivă a contabilității stocurilor de materii prime și materiale, alături de corectarea unor erori care au afectat acuratețea situațiilor financiare, organizarea corespunzătoare a contabilității de gestiune, urmărirea modului de înregistrare a unor sume în conturile de venituri și virarea unei diferențe de impozit pe profit, precum și îmbunătățirea sistemului de evidență contabilă și a procedurilor de control intern.

Urmare verificărilor efectuate s-a constatat că entitatea a dus în totalitate la îndeplinire măsurile dispuse, cu efecte benefice în activitatea economico - financiară desfășurată în anul 2010.

Concluzia generală este aceea că Regia Autonomă „Monitorul Oficial” poate fi considerată un model pozitiv, în ceea ce privește impactul controalelor Curții de Conturi asupra entităților supuse controlului.

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Scurtă prezentare

Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură și servicii pe infrastructura rețelilor de radiocomunicații speciale și de cooperare.

Această activitate este asigurată de o structură internă al cărei conducător este ordonator terțiar de credite.

Acțiunea de control la această structură a avut ca temă „Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică”, urmărindu-se următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ◆ unele prevederi ale procedurilor interne nu clarifică în suficientă măsură modul de aplicare a prevederilor OMFP nr. 2.861/2009 pentru aprobarea normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii la specificul activității Serviciului de Telecomunicații Speciale.

Constatarea a fost însoțită de ordonatorul principal de credite care a decis reactualizarea procedurilor.

- ◆ la nivelul direcției centrale de specialitate nu au fost elaborate și implementate proceduri operaționale care să asigure aplicarea unitară a prevederilor legale referitoare la: stabilirea și înregistrarea diferențelor care rezultă în urma stabilirii prețului de achiziție, cu TVA inclus, al produselor aprovizionate pentru consumul propriu, respectiv modul de arhivare a documentelor justificative la operațiunile economico-financiare înregistrate în contabilitatea ordonatorilor terțiar de credite. Urmare celor constatate s-au dispus măsurile necesare pentru înlăturarea deficiențelor.

Evaluarea activităților de audit și control intern

Constatări

- ◆ rezultatul evaluării sistemului de management și control intern înainte de efectuarea testelor de control, precum și nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit după efectuarea testelor de control a fost : evaluat ca fiind foarte bun, ceea ce conferă un nivel ridicat al încrederii auditorului extern.

Unități Administrativ - Teritoriale

La ordonatorii principali de credite ai autorităților publice locale au fost efectuate 53 acțiuni de control întocmindu-se un număr de 43 rapoarte de control, 3 procese verbale de constatare, 1 proces verbal de constatare a contravențiilor, 1 notă de constatare, 16 note unilaterale.

Urmare acțiunilor de control au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, care au determinat *prejudicii și venituri suplimentare în sumă totală de 15.290 mii lei*, precum și abateri financiar-contabile și de gestionare a patrimoniului care nu au determinat producerea de prejudicii.

Abaterile cauzatoare de prejudicii sunt următoarele:

- plăți nelegale - 7.544 mii lei la UATM: Dorohoi, Roman, Sf. Gheorghe, Giurgiu, Panciu, Rădăuți, Arad, Bălești, Vulcan, Baia Mare, Slatina, Craiova, Tg. Mureș, Pașcani și la UAT: Baia de Aramă, Mărgineni, Cleja, Orbeni;
- plăți fără documente justificative - 2.178 mii lei la UATM: Roman, Sf. Gheorghe, la UAT: Ocna Sibiu, Mărgineni și la UATC Bălești;
- nerealizarea unor venituri - 746 mii lei la UATM: Ploiești și Turda;
- acceptarea la plată a unor documente aferente unor lucrări neefectuate - 4.813 mii lei la UATM: Dorohoi, Botoșani, Piatra Neamț, Săcele, Vulcan, Turda, Săcele, Giurgiu, la UAT: Panciu, sector 1 București, Sânmartin, Cleja și la UATC Adamclisi;

Abateri care nu au determinat producerea de prejudicii:

- neconstituirea garanției de bună execuție - 10 cazuri;
- efectuarea de înregistrări contabile eronate - 10 cazuri;
- nerespectarea prevederilor legale privind efectuarea inventarierii - 17 cazuri;
- nerespectarea reglementărilor legale privind încheierea și derularea contractelor - 9 cazuri;
- nerespectarea prevederilor legale privind organizarea controlului intern - 18 cazuri;
- nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la recepția lucrărilor - 5 cazuri;
- nerespectarea prevederilor legale privind efectuarea cheltuielilor - ALOP - 2 cazuri;
- neînregistrarea în evidența contabilă a unor operațiuni economico-financiare - 17 cazuri;
- nerespectarea principiului contabilității de angajament - 1 caz;
- neasigurarea finanțării integrale a unor obiective de investiții derulate de primării;
- neplata unor obligații către instituțiile statului - 4 cazuri;
- nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și derularea procedurilor de achiziții publice - 6 cazuri;
- nerestituirea unor sume cuvenite bugetului de stat la sfârșitul exercițiului financiar - 1 caz.

Pentru înlăturarea abaterilor de la legalitate și regularitate, consemnate în actele de control au fost emise 24 decizii prin care au fost dispuse un număr de 25 măsuri.

*

*

*

Administrația Națională a Penitenciarelor

La Administrația Națională a Penitenciarelor a fost verificat modul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse urmare controlului efectuat la această entitate având ca temă „Controlul modului de formare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului”.

Măsurile dispuse au vizat, alături de corectarea unor erori care au afectat acuratețea situațiilor financiare, organizarea corespunzătoare a contabilității de gestiune, corecta administrare a patrimoniului statului, sub toate aspectele în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției, precum și evaluarea și înregistrarea activelor (terenuri și clădiri) aflate în administrarea Administrației Naționale a Penitenciarelor, înscrierea în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului și îmbunătățirea sistemului contabil și a sistemului de control intern.

Ca urmare a verificărilor efectuate s-a constatat că entitatea a dus la îndeplinire în totalitate măsurile dispuse, cu efect benefic în reîntregirea patrimoniului public și privat al statului și în îmbunătățirea poziției financiare și a performanțelor financiare ale entității.

Oficiul Național al Registrului Comerțului

La Oficiul Național al Registrului Comerțului a fost verificat modul de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse urmare controlului efectuat la această entitate, având ca temă „Controlul modului de formare și întrebuințare a resurselor financiare ale statului”.

Măsurile dispuse au vizat, în principal, determinarea corectă a veniturilor rezultate din activitatea specifică și înregistrarea lor în conturile de venituri corespunzătoare, clarificarea debitelor înregistrate și virarea sumelor prescrise la Bugetul de Stat, măsuri de natură să corecteze o serie de erori și abateri care au afectat acuratețea situațiilor financiare încheiate în perioada 2007-2009. De asemenea, au fost dispuse măsuri privind: organizarea corespunzătoare a contabilității de gestiune precum și îmbunătățirea sistemului de control intern.

Ca urmare a verificărilor efectuate, s-a constatat că entitatea a dus la îndeplinire în totalitate măsurile dispuse care au avut ca efect îmbunătățirea performanței financiare a entității verificate precum și crearea pe viitor a premiselor pentru raportarea unor situații financiare care să furnizeze informații și date corecte, complete și veridice.

Astfel, urmare verificării modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse au fost stabilite venituri suplimentare la bugetul de stat în sumă de 870 mii lei, din care realizate 839 mii lei și prejudicii în sumă de 13 mii lei în curs de recuperare.

Modul în care au fost implementate măsurile relevă importanța controlului efectuat de către Curtea de Conturi asupra îmbunătățirii activității entităților aflate în competența sa de verificare.

2. Controlul modului de administrare, întreținere și utilizare a infrastructurii feroviare publice și private

Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA

Scurtă prezentare

Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA are personalitate juridică și statut de societate comercială pe acțiuni.

În vederea realizării obiectului său de activitate Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA are în subordine opt sucursale regionale de căi ferate și anume SRCF: București, Brașov, Iași, Galați, Timiș, Cluj, Craiova și Constanța.

Acțiunea de control s-a desfășurat la Compania Națională de Căi Ferate „CFR”-SA și la 6 Sucursale Regionale de Căi Ferate, respectiv la SRCF: Brașov, București, Cluj, Galați, Iași și Timișoara și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La sucursale

- ♦ *nerespectarea prevederilor legale privind reglementările contabile, în sensul că s-a constatat:*
 - evidențierea eronată în contul „Valori materiale primite în păstrare sau custodie” și nu în conturi bilanțiere, a unor bunuri de natura stocurilor, transferate în proprietate (SRCF București);
 - înregistrarea în evidențele contabile (în cont „Operațiuni în curs de clarificare”) a unei operațiuni fără ca la baza acestei înregistrări să existe documente justificative legal întocmite care să ateste natura și realitatea elementului patrimonial (SRCF București);
 - efectuarea de înregistrări contabile eronate și denaturarea veniturilor și cheltuielilor, în sensul că sumele retrase din conturile entității în urma popririi - pentru îndeplinirea creanței pe care o avea la un operator economic, au fost înregistrate în anul 2010 din contul ”Creditori diverși ” în contul ”Debitori diverși,,,”, nefiind recunoscute pe cheltuieli (SRCF Timiș);
 - efectuarea de înregistrări în contabilitate pe baza unor documente justificative întocmite fără respectarea în totalitate a prevederilor legale, în sensul că, în procesul de absorbție a secției CT3 de către secția CT1, comparând cele două baze de date - din contabilitate și din programul de gestiune M fix - se constată că amortizarea pe lunile mai și iunie 2010 nu a fost contabilizată, deși a fost calculată în programul de gestiune a mijloacelor fixe (SRCF Timiș);
 - neînregistrarea în contabilitate a operațiunilor de intrare sau ieșire a unor bunuri din patrimoniu, respectiv plățile efectuate de entitatea centrală în contul unor dosare juridice soluționate de instanțele de judecată sau agreeate de Companie cu creditorii respectivi prin protocoale semnate bilateral, plăți efectuate în baza acestor titluri și reprezentând accesoriile debitelor inițiale ale furnizorilor de bunuri, precum și sume reprezentând diferite cheltuieli de judecată, nu au fost recunoscute pe cheltuieli cu toate că sumele aferente stingerii lor au fost plătite din fondurile proprii ale CNCFR SA și neevidențierea pe cheltuieli a operațiunilor pentru care s-au întocmit Notele de trecere pe costuri (SRCF Timiș);
 - entitatea nu a condus corect și la zi evidența analitică și sintetică, întocmirea situațiilor financiare, respectiv raportarea rezultatelor financiare, nefiind precedată de inventarierea și punerea de acord a operațiunilor și tranzacțiilor preluate în jurnalele de contabilitate cu cele efectiv efectuate (SRCF Iași). Erorile constatate au fost corectate operativ;
 - neînregistrarea în evidența contabilă a contravalorii terenurilor din patrimoniu, deși acestea au fost evaluate (SRCF Cluj). Abaterea constatată

- a fost remediată în timpul controlului;
- majorarea cheltuielilor de exploatare, prin constituirea de provizioane drept "ajustări pentru deprecierea imobilizărilor în curs de execuție", în condițiile în care nu s-au produs deprecieri ale acestora (SRCF Iași);
- nestabilirea și neînregistrarea în evidența contabilă a valorii mijloacelor fixe și a unor componente ale mijloacelor fixe, predate ca urmare a transferului de proprietate asupra acestora prin vânzarea la licitație în dosare de executare silită (SRCF Galați).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor contabile constatate însumează 151.585 mii lei.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA ♦ *organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că:*

- nu s-a realizat evaluarea, prin calitative, a activității persoanelor cu atribuții de control financiar preventiv;
- managementul nu a elaborat și nu a implementat Codul de conduită;
- metodologia pentru implementarea controlului intern nu prevede atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare;
- nu a fost completat la nivelul conducătorului entității, registrul riscurilor.

La sucursale

♦ *organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că:*

- managementul nu a elaborat și nu a implementat Codul de conduită (SRCF Brașov);
- nu este completat registrul riscurilor la nivelul conducătorului entității (SRCF Brașov);
- nu există proceduri operaționale finalizate pentru arhivarea documentelor (SRCF Brașov);
- nu există reglementată evaluarea prin calitative a activității persoanelor cu atribuții de control financiar preventiv (SRCF Brașov);
- certificarea documentelor care atestă realitatea lucrărilor executate, de către conducătorii compartimentelor de specialitate tehnică, nu a condus în toate cazurile la asigurarea unei bune gestiuni financiare în utilizarea fondurilor publice (SRCF Brașov);
- nu au fost actualizate și/sau monitorizate și efectiv aplicate procedurile scrise, de realizare a sarcinilor fiecărui salariat, de exercitare a competențelor și angajare a responsabilităților pentru fiecare atribuție în parte a postului ocupat, coroborat cu lipsa operativității deciziei în ceea ce privește conlucrarea dintre direcțiile, serviciile și/sau compartimentelor funcționale ale unității (SRCF Iași);
- nu au fost actualizate, puse în execuție și monitorizate procedurile necesare identificării riscurilor în elaborarea programelor de control ale CFG și includerea în programele de control cu prioritate a deficiențelor constatate în actele de control ale instituțiilor abilitate cu verificarea și controlul (SRCF Iași);
- sistemului informatic nu a fost implementat și/sau utilizat astfel încât să asigure obținerea tuturor informațiilor în legătură cu veniturile și cheltuielile unității (SRCF Iași);
- s-a acordat refuz de viză pentru o sumă care reprezintă contravaloarea prestațiilor efectuate cu paza și depozitarea materialelor de cale ferată pentru servicii prestate în perioada aflată între termenele de realizare a două contracte încheiate cu prestatorul (SRCF Timiș).

Constatări

La Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA

- ♦ nerespectarea prevederilor legale în stabilirea și plata obligațiilor datorate sub forma impozitului pe salarii sau venituri asimilate salariilor (*SRCF Iași*). Asupra acestor aspecte a fost sesizată Garda Financiară. Valoarea estimativă a acestei abateri este de 3.894 mii lei și reprezintă venituri suplimentare datorate bugetelor publice
- ♦ executarea silită a unor active de natura infrastructurii feroviare ((linii de cale ferată echipate complet), bunuri, care potrivit legii, aparțin patrimoniului public al statului, gestionat de Compania Națională de Căi Ferate CFR SA, prin nerespectarea prevederilor legale privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia și a prevederilor legale privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, referitoare la stabilirea prin hotărâre a Guvernului a elementelor concrete ale infrastructurii feroviare publice;
- ♦ nereevaluarea imobilizărilor corporale, nerespectându-se astfel prevederile legale privind contabilitatea;
- ♦ nu au fost inventariate toate elementele de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii deținute de unitate, prin nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, în sensul că nu s-a efectuat inventarierea la un număr de 1.268 vagoane;
- ♦ necalcularea și neîncasarea penalităților și daunelor-interese pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale, în cazul contractelor pentru achiziția de *Studii de Fezabilitate necesare în realizarea lucrărilor de implementare a cerințelor SCHENGEN pentru controlul în punctele terestre de trecere a frontierei cu țările non-UE*, prin nerespectarea prevederilor contractuale;
- ♦ menținerea unor stocuri de materiale și echipamente fără mișcare, cu o vechime cuprinsă între 1-7 ani, ca urmare a achiziționării de materiale pentru lucrări de investiții nedemarate sau care nu au asigurată finanțarea, prin nerespectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței în administrarea patrimoniului public și privat al statului, precum și în utilizarea fondurilor publice;
- ♦ neexecutarea garanțiilor în limita sumelor datorate de operatorii de transport feroviar care nu au achitat tariful de utilizare al infrastructurii în termenele prevăzute în contractele de acces, nerespectându-se astfel prevederile legale privind accesul pe infrastructura feroviară.

La sucursale

- ♦ nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea unor cheltuieli care însumează 195 mii lei, reprezentând:
 - plăți nelegale pentru asistență tehnică neefectuată la lucrarea "Refacție totală linie CF Deta - Reghin, tronson Brâncovenești - Reghin și linia II directă din stația CF Reghin (*SRCF Brașov*);
 - plăți nejustificate pentru materiale neutilizate la obiectivul "Reparație pod KM 99+396 linia CF Brașov - Podu Olț" (*SRCF Brașov*);
 - plata nelegală a cotei de 4% profit pentru lucrări suplimentare efectuate la lucrarea "Reparație podeț, km 18+103, Linia CF Adjud - Ciceu", în condițiile în care în Nota de comandă suplimentară nu s-a aprobat cotă de profit (*SRCF Brașov*);
 - plăți nelegale pentru lucrări neefectuate, cheltuieli indirecte și cota de profit aferentă acestora la obiectivele "Reparație pasaj trecere la nivel km. 12 +908, linia CF Apahida-Dej, între stațiile Jucu-Bonțida" și "Reparație pasaj trecere la nivel km. 8 +582, linia CF Apahida-Dej, între stațiile Jucu-Bonțida" (*SRCF Cluj*). În timpul controlului prejudiciul constatat a fost recuperat și

virat în contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii;

- plăți reprezentând despăgubiri pentru un teren aflat în domeniul public, fără existența documentelor justificative prin care să se ateste realitatea despăgubirilor acordate, prin nerespectarea prevederilor legale privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989 (*SRCF Iași*);
- ✦ diminuarea valorii patrimoniului prin înregistrarea pe pierderi a sumei de 40.444 mii lei, urmare aplicării unor ajustări ca depreciere totală a unor active de natura stocurilor, fără ca în documentele de inventariere să fie consemnate date care să ateste deprecierea, nivelul acesteia, precum și fără să existe propuneri ale comisiei de inventariere în acest sens (*SRCF București*);
- ✦ neurmărirea și neîncasarea unor debite mai vechi de 30 zile, provenite din contractele de închiriere aferente unor spații cu destinație comercială (*SRCF București*). Suma a fost încasată în timpul controlului;
- ✦ nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, în sensul că inventarierea nu a respectat în totalitate prevederile legale, nu au fost inventariate toate elementele de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii deținute și, nu au fost valorificate rezultatele acțiunii de inventariere (*SRCF: Galați, Iași, Timiș*);
- ✦ necalcularea, neînregistrarea, nefacturarea și neîncasarea:
 - majorărilor de întârziere pentru nerespectarea termenelor de plată a contravalorii chiriei, ca urmare a nerespectării clauzelor din contractele de închiriere a spațiilor, terenurilor, liniilor ferate industriale, instalațiilor feroviare aferente infrastructurii feroviare;
 - penalităților pentru nerespectarea termenelor de plată a obligațiilor contractuale (*SRCF: Iași, Galați*).Sumele au fost încasate parțial în timpul controlului;
- ✦ nerespectarea prevederilor legale privind autorizarea funcționării persoanelor juridice, în sensul că în certificatul constatator emis de Oficiul Registrul Comerțului, ca document obligatoriu prezentat de către ofertant la dosarul de participare la achiziția publică, nu sunt autorizate activitățile pe care agentul economic ofertant le desfășoară pentru contractele de lucrări de reparații la clădiri și lucrări de decolmatare albă la podul de traversare a căii ferate a râului Jiul de Vest (*SRCF Timiș*);
- ✦ neevaluarea și neînregistrarea în evidența contabilă a terenurilor în suprafață de 167.453 m.p. (*SRCF Cluj*);
- ✦ nemajorarea valorii bunurilor din domeniul public al statului ca urmare a efectuării unor lucrări de investiții recepționate în anul 2010 (*SRCF Cluj*);
- ✦ nerespectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în gestionarea fondurilor și a patrimoniului public și privat al statului, prin:
 - menținerea în evidență, fără utilizare, a proiectelor elaborate și plătite din fonduri proprii, în perioada 1999-2008, care nu au continuitate în execuția obiectivelor de investiții proiectate. În principal acestea privesc programul privind îmbunătățirea condițiilor de muncă, modernizări, rețele de alimentare cu apă și încălzire (*SRCF: Cluj, Brașov*);
 - menținerea în componența soldului contului "Imobilizări corporale în curs de execuție" a materialelor rămase neutilizate la finalizarea obiectivului de investiție "Modernizarea sistemului de telecomunicații", recepționat și pus în funcțiune în anul 2010 (*SRCF Cluj*);
 - darea cu titlu gratuit în folosința unor instituții publice a unei părți din patrimoniul Companiei pe perioadă nelimitată și cu acoperirea tuturor cheltuielilor de funcționare-exploatare și utilități, pe baza unui protocol încheiat în anul 2004 între MTCT și MAI (*SRCF Timiș*).
- ✦ încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea patrimoniului public

și privat al statului, în sensul că, nu au fost stabilite și înregistrate în contabilitate și nu au fost întreprinse toate demersurile legale în vederea recuperării prejudiciilor datorate de lipsa și/sau sustragerea unor bunuri din patrimoniul unității (*SRCF Iași*);

- ♦ neconstituirea garanțiilor de bună execuție în cuantumul legal în scopul asigurării unității, în calitatea sa de autoritate contractantă, de îndeplinirea cantitativă, calitativă și în perioada convenită a contractului de achiziție publică (*SRCF Iași*). În timpul controlului au fost constituite garanțiile de bună execuție potrivit prevederilor contractuale;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind achizițiile publice, în sensul că garanția de participare la procedura de achiziție publică depusă de ofertanți în perioada 2005-2010 (înregistrate în contul "Depozite și garanții-licitații") nu a fost restituită în termenul legal de cel mult 3 zile lucrătoare de la data constituirii garanției de bună execuție pentru ofertantul câștigător, sau, în cazul ofertanților care nu au fost declarați câștigători, nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la data expirării perioadei de valabilitate a ofertei (*SRCF Galați*);
- ♦ existența pe teren a unor cantități însemnate de materiale recuperabile și re folosibile, provenite din lucrări de înlocuiri cu materiale sau din lucrări provizorii care ulterior se dezmembrează, fără a se fi prevăzut clauze contractuale privind recuperarea și predarea acestora beneficiarului lucrărilor, încălcându-se astfel principiile economicității, eficienței și eficacității și prevederile interne referitoare la atestarea calității materialelor de cale recuperate și recondiționate (*SRCF Brașov*).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 60.259 mii lei, din care: 807 mii lei venituri suplimentare datorate Companiei, 194 mii lei prejudicii și 59.258 mii lei alte abateri.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerile *Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” SA și ale sucursalelor regionale ale acesteia* și-au exprimat punctul de vedere prin care nu și-au însușit constatările referitoare la cauzele care au condus la executarea silită a unor bunuri care aparțin patrimoniului public al statului, gestionat de entitate și de executare silită a conturilor Companiei în sensul că, din punct de vedere juridic, entitatea a făcut toate diligențele prevăzute de lege, iar executarea silită este rezultatul unei sentințe judecătorești definitive și irevocabile.

Punctul de vedere nu a fost însușit de echipa de control pentru că entitatea nu a aprobat elementele concrete ale infrastructurii feroviare publice, fapt ce a determinat incapacitatea acesteia de a demonstra în instanță că bunurile propuse executării silită sunt în domeniul public al statului.

Concluzii

- entitatea nu gestionează bunurile din domeniul public și privat al statului pe baza principiilor economicității, eficienței și eficacității;
- situațiile financiare nu oferă, în toate aspectele semnificative, o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitate;
- modul de administrare a patrimoniului nu este în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile entității și nu respectă principiile legalității și regularității.

Recomandări

- ✓ stabilirea elementelor concrete ale infrastructurii feroviare publice prin hotărâre a Guvernului;
- ✓ analizarea de către conducerea executivă, Consiliul de Administrație și Adunarea Generală a Acționarilor, a situațiilor care au determinat executarea silită a bunurilor și conturilor Companiei, identificarea cauzelor care au generat aceste situații și dispunerea măsurilor pentru înlăturarea acestora;
- ✓ analiza tuturor litigiilor ce se află pe rolul instanțelor de judecată și a impactului asupra rezultatelor economico-financiare a posibilelor cheltuieli generate de promovarea în instanță a căilor de atac și luarea măsurilor ce se impun pentru continuarea demersurilor legale de urmat;
- ✓ analizarea modului de respectare a clauzelor contractuale prevăzute în contractele derulate în perioada 2009-2010 și luarea măsurilor pentru calcularea, facturarea și încasarea penalităților și daunelor interese pentru

- ✓ îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale de către execuții acestora;
- ✓ analizarea stocurilor fără mișcare și cu mișcare lentă și dispunerea măsurilor de utilizare/valorificare a acestora în condiții de eficiență și eficacitate;
- ✓ reanalizarea stocurilor de bunuri, în ceea ce privește deprecierea acestora și constituirea, după caz, a ajustărilor de depreciere în concordanță cu valoarea realizabilă netă a lor;
- ✓ urmărirea încasării tuturor creanțelor generate din derularea contactelor de închiriere în cadrul termenelor contractuale;
- ✓ corectarea evidenței contabile;
- ✓ elaborarea și implementarea codului de conduită aferent controlului intern, a metodologiei pentru constituirea și implementarea controlului intern conform prevederilor legale.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis 7 decizii prin care au fost dispuse 54 de măsuri pe care *Compania Națională de Căi Ferate „CFR” SA și sucursalele regionale ale acesteia* trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

3. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a suprafețelor de teren agricol și cu destinație agricolă, inclusiv a celor acoperite cu luciu de apă

Agenția Domeniilor Statului

Scurtă prezentare

Agenția Domeniilor Statului denumită în continuare „ADS” este instituție de interes public, cu personalitate juridică, înființată în scopul administrării terenurilor cu destinație agricolă aparținând domeniului public și privat al statului, precum și al privatizării societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri cu destinație agricolă proprietate publică și privată a statului.

Acțiunea de verificare a avut ca temă controlul situației, evoluției și modului de administrare a suprafețelor de teren agricol și cu destinație agricolă, inclusiv a celor acoperite cu luciu de apă.

În intervalul 01.01.2004 - 31.12.2010 suprafața de teren cu destinație agricolă, proprietate publică și privată a statului, s-a diminuat continuu, de la 628 mii ha în 2004 la 580 mii ha în 2005, la 406 mii ha în 2008, la 411 mii ha în 2009 și la 342 mii ha în 2010.

Astfel, în cei 7 ani, suprafața totală de teren cu destinație agricolă administrată de ADS, proprietate publică și privată a statului, s-a diminuat cu 286 mii ha, respectiv cu 45,6%, diminuare datorată retrocedărilor către diverse persoane fizice sau juridice; predărilor conform diverselor acte normative sau calculelor eronate prezentate în continuare.

Suprafața de teren agricol contractată, conform contractelor în vigoare, a fost de 279 mii ha din totalul de 342 mii ha, rezultând o suprafață de 62 mii ha (18% din totalul suprafeței) care fie este liberă de contract, fie este exploată abuziv, fie nu este clar evidențiată de ADS în exploatarea cui este dată.

Ca urmare a efectuării de proceduri de fond specifice, echipa de control a constatat deficiențe majore în administrarea bunurilor și a terenurilor cu destinație agricolă, precum și în derularea contractelor de concesiune, respectiv faptul că tot eșantionul supus verificărilor prezintă abateri de la legalitate și regularitate ce au determinat producerea de prejudicii, valoarea

estimată a *redevențelor* fiind de 4.366 mii lei, iar a *accesoriilor* de 1.373 mii lei, din care în timpul controlului a fost recuperată suma de 12 mii lei (9 mii lei *redevențe* și 3 mii lei *penalități de întârziere*).

Controlul a avut în vedere următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ ca urmare a procedurilor de fond specifice, s-a constatat existența unor incertitudini cu privire la suprafața de teren concesionată de ADS Asociației Agricole Isagri în baza contractului de concesiune 90/19.12.2000 (1.491 ha) și suprafața de teren pe care o exploatează în prezent concesionarul, având în vedere că pentru 1.056 ha din această suprafață, Agenția a încheiat în perioada 2004-2005 o serie de contracte de schimb de terenuri pentru care nu există protocoale de predare-preluare. Totodată, Asociația Agricolă Isagri a declarat la data de 10.10.2007 *Comisiei pentru identificarea terenurilor cu destinație agricolă ocupate abuziv*, faptul că exploatează 1.491 ha, respectiv aceeași suprafață din anul 2000, neafectată de schimburile de teren efectuate de ADS.

O situație incertă a suprafețelor de teren concesionate a fost constatată și în ceea ce privește Contractul de concesiune nr. 66/2000 încheiat cu SN Institutul Pasteur SA București, Contractul nr.66/2002 încheiat cu Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Ovinelor Rușețu și Contractul nr.7/2005 încheiat cu SC AMLAK SRL.

Incertitudinea suprafețelor de teren concesionate are implicații directe asupra drepturilor cuvenite ADS privind valoarea redevenței cuvenite, structura și valoarea investițiilor asumate prin contractele încheiate, precum și asupra nivelului garanțiilor ce trebuie constituite.

- ♦ nu au fost luate măsurile legale pentru actualizarea redevențelor cu suprafețele efective exploatate de Asociația Agricolă Isagri - Poșta Câlnău în baza Contractului de concesiune nr. 22/2000. Astfel, s-a constatat faptul că, în perioada 2000-2003, concesionarul a exploatat gratuit 52,41 ha teren agricol, fără ca Agenția să întocmească act adițional la contractul încheiat prin care să fie majorată suprafața concesionată cu diferența rezultată în urma măsurărilor topo, fapt ce a dus la diminuarea veniturilor bugetului de stat cu suma de 21 mii lei, pentru care au fost calculate penalități de întârziere în sumă de 55 mii lei.
- ♦ diminuarea nelegală, cu suma de 3.461 mii lei a veniturilor bugetului de stat, reprezentând redevență aferentă suprafeței de 2.538 ha teren agricol concesionat Asociației Agricole Isagri Poșta Câlnău, asociație ce a exploatat suprafața de teren și după notificarea de reziliere a contractului din anul 2003 (notificare făcută de concedent ca urmare a refuzului concesionarului de a plăti redevența anuală pentru perioada 2000-2003) până în anul 2008, dată la care Curtea de Apel Ploiești a constatat rezilierea de drept a Contractului de concesiune nr.72/2000.
- ♦ existența unui debit în sumă de 576 mii lei, reprezentând redevență aferentă unei suprafețe de 2.321 ha teren agricol, concesionată de SC Fruvimed SA Medgidia în baza Contractului de concesiune nr.431/2000, contract menținut și după privatizarea societății prin vânzarea pachetului de acțiuni către Asociația Salariaților PAS (06.12.2000), respectiv până la data de 22.04.2002 când a fost încheiat un nou contract de concesiune. Cu toate că debitul a fost recunoscut și preluat de Asociația Salariaților PAS (care a achiziționat pachetul de acțiuni al societății), conducerea ADS a acționat eronat în instanțele de judecată SC Fruvimed SA Medgidia pentru recuperarea redevenței neîncasate în perioada 2000-2002, fapt ce a dus la depășirea termenului în cadrul căruia concedentul putea acționa împotriva debitorului real, respectiv Asociația Salariaților PAS.
- ♦ ADS nu a inițiat toate măsurile legale pentru a recupera în cadrul termenului

legal de prescripție debitul de 158 mii lei (și majorările de întârziere în sumă de 641 mii lei), reprezentând redevență neachitată în perioada 2002-martie 2008 de către Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Ovinelor Rușețu, aferentă suprafeței de 550,18 ha teren agricol concesionat.

- ♦ nu au fost calculate, facturate și încasate daunele moratorii (0,15%), estimate în timpul controlului la valoarea de 672 mii lei, datorate pentru nerespectarea clauzelor din contractul de concesiune încheiat cu Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Ovinelor Rușețu privind obligația acestuia de a transmite concedentului, cu minim 30 de zile înainte de începerea fiecărui an agricol, date cu privire la investițiile pe care intenționează să le efectueze, structura culturilor, nivelul producției, constituirea garanțiilor și asigurarea culturilor.
- ♦ în ceea ce privește situația imobilelor în care se desfășoară activități de asistență sanitar-veterinară, ca urmare a efectuării de proceduri de fond specifice, echipa de control a constatat deficiențe grave în administrarea acestor bunuri, respectiv faptul că tot eșantionul supus verificărilor prezintă abateri de la legalitate și regularitate ce au determinat producerea de prejudicii, valoarea estimată a abaterilor fiind de 150 mii lei (exclusiv obligațiile accesorii). Astfel:

***Pentru sediile
circumscripțiilor
sanitar-veterinare
pentru care există
contracte de
concesiune în
vigoare***

- necalcularea, nefacturarea, neînregistrarea și neîncasarea redevenței datorate de concesionarul circumscripției din localitatea ADUNAȚII COPĂCENI- județul Giurgiu, precum și a penalităților contractuale aferente, începând cu data intrării în vigoare a contractului (30.06.2006) și până în prezent.
- neactualizarea cu indicii de inflație a redevenței anuale datorate de concesionarul circumscripției din localitatea TEIUȘ - județul Alba și, implicit, nefacturarea și neîncasarea debitelor rezultate.
- nerecalcularea, nefacturarea, neînregistrarea și neîncasarea redevenței datorate de concesionarul circumscripției din localitatea CÂMPURI – județul Vrancea ca urmare a diferențelor de suprafețe rezultate (în plus) în urma măsurărilor cadastrale, respectiv neîntocmirea (în consecință) unui act adițional care să reglementeze aceste diferențe de suprafețe.

***Pentru sediile
circumscripțiilor
sanitar-veterinare
vândute medicilor
veterinari***

- necalcularea, nefacturarea, neînregistrarea și neîncasarea TVA-ului aferent suprafeței de teren construibil vândută unui medic veterinar, pentru circumscripția din localitatea SĂBĂOANI - județul Neamț. Prin extinderea verificărilor s-a constatat faptul că această abatere se regăsește la toate cele 258 de circumscripții sanitar-veterinare vândute în perioada 2008-2010.
- nerecalcularea, nefacturarea, neînregistrarea și neîncasarea redevenței datorate de fostul concesionar al circumscripției din localitatea UNGHENI-BOSIA, jud. Iași, ca urmare a diferențelor de suprafețe rezultate (în plus) în urma măsurărilor cadastrale efectuate în scopul vânzării.

***Pentru sediile
circumscripțiilor
sanitar - veterinare
pentru care nu
există contracte
încheiate cu medicii
veterinari***

- vânzarea sediului CSV UNGHENI-BOSIA, jud. Iași către un medic veterinar care la data încheierii contractului de vânzare-cumpărare înregistra debite restante în evidența ADS.
- neluarea măsurilor legale de recuperare a redevenței și penalităților datorate de concesionarul circumscripției din localitatea FRĂTEȘTI - jud. Giurgiu, în condițiile în care ADS a dispus rezilierea contractului de concesiune;
- utilizarea imobilelor (clădire și teren) aferente circumscripției din localitatea FRĂTEȘTI, jud. Giurgiu, de către un concesionar al activităților sanitar-veterinare (în baza contractului de concesiune de activități sanitar-veterinare nr.172/2009 încheiat cu Autoritatea Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor), fără a exista un document legal de folosință încheiat cu ADS.

Constatări

- ♦ În vederea verificării respectării prevederilor OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, s-a constatat că sistemul de control intern/managerial din cadrul ADS nu a fost în măsură să asigure o bună gestiune financiară, respectiv o administrare economică, eficientă și eficientă a patrimoniului public și privat al statului.
În ceea ce privește măsurile pe care conducerea ADS trebuia să le inițieze în vederea elaborării și/sau dezvoltării sistemului de control intern/managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități, s-au constatat următoarele:
 - în perioada iulie 2005-iulie 2007 conducerea ADS nu a luat nicio măsură în vederea implementării sistemului de control intern/managerial în conformitate cu prevederile actului normativ menționat mai sus, respectiv nu s-a emis niciun act de decizie internă prin care conducerea ADS să stabilească structuri cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică cu privire la sistemele proprii de control managerial. De asemenea, nu au fost întocmite programele de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial;
 - în luna iulie 2007, având la bază Nota internă a Biroului Audit Public Intern nr. 250024/19.07.2007 cu privire la necesitatea aplicării standardelor de management/control intern și dezvoltarea sistemelor de control managerial în cadrul Agenției Domeniilor Statului, singura măsură luată de conducerea ADS în acest sens, a fost emiterea Deciziei nr. 207/27.07.2007 prin care a fost constituit grupul de lucru la nivelul entității în vederea aplicării prevederilor OMFP 946/2005 cu modificările și completările ulterioare. Situația s-a menținut până în luna iunie a anului 2010;
 - în anul 2010, în baza prevederilor Ordinului M.A.D.R nr. 156/30.06.2010 privind constituirea grupului de lucru pentru dezvoltarea sistemului de control managerial intern, prin Decizia nr. 169/06.10.2010, conducerea ADS a dispus constituirea grupului de lucru la nivelul entității, stabilindu-i ca obiective atât elaborarea și dezvoltarea sistemelor de control managerial cât și formalizarea procedurilor pentru activitățile desfășurate la nivelul ADS. De asemenea, prin Programul de dezvoltare a sistemului de control managerial al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale comunicat entității și însoțit de aceasta, au fost stabilite 5 etape de implementare a sistemului de control intern în cadrul ADS, astfel: *etapa I - Planificare*, având termen de implementare octombrie 2010; *etapa II - Organizare*, cu termen de implementare decembrie 2010; *etapa III - Riscurile*, cu termen de implementare martie 2011, etapă cu incidență semnificativă în implementarea controlului intern având în vedere identificarea tuturor evenimentelor care pot afecta realizarea obiectivelor ADS; *etapa IV - Proceduri*, având termen de implementare iunie 2011 și *etapa V - Monitorizare și evaluare*, cu termen de implementare septembrie 2011. De menționat este că, până la data finalizării controlului Curții de Conturi, în procesul de implementare a sistemului de control managerial au fost parcurse de ADS primele două etape ale programului menționat anterior.

Concluzii

- ♦ sistemul de control intern/managerial a fost proiectat conform cerințelor legale abia în cursul anului 2010 iar în prezent acesta se află în curs de implementare. Acest fapt a condus la acordarea calificativului nesatisfăcător în ceea ce privește sistemul de control intern/managerial aferent perioadei iulie 2005 - octombrie 2010;
- ♦ la data finalizării controlului, există:
 - un număr de 205 circumscripții sanitar-veterinare aflate în administrarea ADS-ului și pentru care nu sunt încheiate contracte legale cu medicii veterinari cu drept de liberă practică care desfășoară activități sanitar-veterinare în localitățile de care aparțin aceste circumscripții,

- o suprafață de 62.383,11 ha (18% din totalul suprafeței) care fie este liberă de contract, fie este exploată abuziv, fie nu este clar evidențiată de ADS în exploatarea cui este dată.
- ♦ managementul instituției nu a luat măsurile care se impuneau în vederea asigurării economicității, eficienței și eficacității în procesul de administrare a acestor bunuri aparținând patrimoniului statului, astfel:
 - *economicitatea*-prin încheierea de contracte legale care să includă obligativitatea medicului veterinar de a efectua investiții în aceste imobile se evita degradarea acestora și, implicit, minimizarea resurselor alocate de ADS în vederea creșterii atractivității în scopul vânzării acestora (scop ce rezultă din prevederile OUG nr.89/2004, cu modificările și completările ulterioare)/închirierii/concesionării;
 - *eficacitatea*-conform prevederilor art.3 (1) din OUG nr.89/2004, cu modificările și completările ulterioare, imobilele pot fi vândute doar medicilor veterinari care au un contract de concesiune încheiat pentru aceste bunuri, iar neîncheierea unor astfel de contracte în perioada 2006-2010 a afectat procentul circumscripțiilor sanitar-veterinare vândute, respectiv de 31,16 % cât este în prezent (479 vândute, din 1.537 primite în administrare în perioada 2002-2004);
 - *eficiența* - neîncheierea de contracte legale de concesionare/închiriere cu medicii veterinari cu drept de liberă practică precum și a suprafeței de teren cu destinație agricolă de 62.383,11 ha a condus la neîncasarea unor sume semnificative la bugetul statului, respectiv redevențe/chirii.

Recomandare

Având în vedere prevederile art.27(2) din Legea nr.160/1998 republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile art.5(1) din OG nr.119/1999, cu modificările și completările ulterioare, echipa de control a recomandat conducerii ADS să analizeze situația acestor imobile pentru care nu există contracte legale în vigoare (stabilirea gradului de funcționalitate a sediilor, discuții cu medicii veterinari cu drept de liberă practică care desfășoară activități sanitar-veterinare în baza contractelor încheiate cu Agenția Națională Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, ș.a.) și, în funcție de realitățile economice și sociale, să decidă asupra modului de valorificare a acestor bunuri în condiții de economicitate, eficacitate și eficiență, respectiv prin închiriere/concesionare/vânzare, în scopul realizării obiectivului principal: sprijinirea liberalizării profesiei de medic veterinar.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care Agenția Domeniilor Statului trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Împotriva măsurilor dispuse prin Decizie, entitatea a formulat contestație, apreciind că s-au efectuat toate demersurile legale pentru recuperarea debitelor provenite din redevențele neîncasate, argumente respinse de comisia constituită în acest sens.

4. Verificarea modului de îndeplinire de către părți a clauzelor cuprinse în contractul de privatizare

Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului

Scurtă prezentare

Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului este instituție cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului.

Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului denumită în continuare „AVAS”, în vederea îndeplinirii rolului său, desfășoară activități de bază, privind valorificarea activelor statului, privatizarea și administrarea participațiilor statului.

Obiectivele principale:

- modul în care a fost organizată activitatea de urmărire a respectării, de către părți, a clauzelor stipulate în contractele de privatizare;
- modul în care s-a urmărit respectarea, de către părți, a clauzelor stipulate în contractele de privatizare;
- măsurile întreprinse pentru apărarea intereselor statului, stadiul și modul de soluționare a acestora;
- aspectele legate de situația juridică și influența asupra capitalului social, a terenurilor aflate în administrarea societății.

Organizarea evidenței contractelor de privatizare

Din datele prezentate de AVAS, privind numărul contractelor de privatizare, încheiate/preluate de această instituție de la alte instituții cu atribuții în domeniul privatizării, precum și stadiul monitorizării lor, s-a constatat că există neclarități privind numărul contractelor avute în gestiune începând cu anul 1992.

Respectarea de către părți a clauzelor cuprinse în contractele de privatizare

Constatări

Nerespectarea clauzelor privind efectuarea investițiilor asumate prin contractele de privatizare.

Abatere constatată în cazul a patru contracte de vânzare-cumpărare acțiuni ale:

SC Amonil SA Slobozia

- ♦ nerespectarea de către cumpărători a clauzelor privind realizarea investițiilor în societate, astfel:
 - neprezentarea către vânzător, în termenul prevăzut în contract (nu mai târziu de data de 30 aprilie a fiecărui an), a certificatelor semnate de cenzorii societății sau de o firmă de audit care să ateste realizarea investițiilor la datele scadente din contract;
 - nerealizarea volumului de investiții prevăzut în contract, contrar clauzei în conformitate cu care cumpărătorii se obligă că vor face în continuare investiții în societate în sumă totală de 13.755 mii lei, echivalentul a 52,5 milioane USD, într-o perioadă de 5 ani de la data semnării contractului.
 - ♦ deficiențe în stabilirea și urmărirea încasării, de către AVAS, a penalităților datorate de cumpărători, în condițiile nerealizării obligațiilor investiționale asumate prin contract, astfel:
 - la calculul penalităților nu s-a luat în considerare faptul că, în contractul de privatizare, investițiile au fost exprimate atât în lei cât și în echivalent USD. Calculul penalităților s-a efectuat prin aplicarea procentului de 25% la valoarea investițiilor exprimată în lei, la finele perioadei investiționale, fără să se țină cont de echivalentul în lei a sumei în USD, la data scadenței, în condițiile în care clauza din contract prevede că, cumpărătorii se obligă că vor face în continuare investiții în societate în sumă totală de 13.755 mii lei, echivalentul a 52,5 milioane USD.
- Penalitățile, astfel calculate, au fost în valoare de 3.439 mii lei, cumpărătorul fiind acționat în instanță, de către AVAS, pentru obligarea la plata lor.

Valoarea estimată, în timpul controlului, a penalităților datorate de cumpărători, pentru nerealizarea investițiilor, la datele scadente din Programul de investiții, ținând cont de echivalentul în lei a sumei în USD, înscrisă în contract, și de cursul leu/USD, comunicat de BNR la datele scadente, reprezintă 17.336 mii lei (3.077 mii lei, pentru anul 1996, respectiv, 14.259 mii lei, pentru perioada 1997-2000).

Față de suma de 17.336 mii lei, penalitățile solicitate de AVAS în instanță, pentru care cumpărătorul a fost obligat la plată, în valoare de 3.439 mii lei, acoperă doar parțial penalitățile estimate pentru investițiile nerealizate la prima scadență (31.12.1996), în sumă de 3.077 mii lei.

De menționat că, la data controlului, AVAS era înscrisă la masa credală a cumpărătorului (firmă aflată în insolvență), pentru suma de 3.439 mii lei. În timpul controlului AVAS a solicitat actualizarea la inflație a debitului menționat, creanța actualizată valorând 3.716 mii lei.

Pentru această constatare AVAS a formulat obiecțiuni, Direcția Asistență Juridică și Contencios, din cadrul acestuia, precizând cu privire la exprimarea valorii contractului și în valută: „... - ținând seama de durata în timp a investițiilor, precum și de eventualitatea deprecierii leului în evoluția cursului valutar, raportarea sumelor la valuta (USD), deși nu era impusă prin acte normative (astfel cum arată și DMCP), constituie o măsură de prudență pentru asigurarea funcționării în condiții cât mai bune a societăților privatizate”.

De asemenea, cel de al doilea aviz era aplicabil la data plății efective a obligațiilor de către cumpărător, astfel că nu este o contradicție nici cu primul aviz, nici nu putea fi inclus în notă (fiind ulterior), ci o completare care ține seama de protejarea intereselor statului în ceea ce privește cuantumul penalităților care trebuie să aibă în vedere eventuale deprecieri ale monedei naționale.. „.

Precizarea, sus menționată, nu face decât să susțină constatarea Curții de Conturi.

AVAS nu a acționat cumpărătorii în instanță pentru plata penalităților aferente nerealizării investițiilor asumate prin contract, după fiecare din datele scadente stabilite prin Programul de investiții din Anexa nr.2 la contract, existând riscul prescrierii sumelor datorate.

În condițiile în care cumpărătorii nu au achitat penalitățile solicitate prin notificări, AVAS trebuia să acționeze în instanță, pentru cele două tranșe de penalități, în termenele legale de prescripție.

Precizând că, prima perioadă de investiții era anul 1996, iar a doua perioadă era 1997-2000, s-a constatat că, acționarea în instanță, a cumpărătorului, s-a făcut abia la data de 26.09.2002, pentru penalități aferente nerealizării volumului total de investiții.

Din documentele prezentate de AVAS, s-a constatat că, într-o adresă a Direcției Juridice, către Departamentul Urmărire Vânzări, Agenți - Direcția Performanțe Postprivatizare, din anul 2000, se preciza faptul că, la acea dată, nu mai puteau fi promovate acțiuni în instanță pentru penalități aferente investițiilor nerealizate în anul 1996, la un număr de 50 de contracte, ca urmare a depășirii termenului de 3 ani în care se putea acționa în instanță pentru recuperarea acestor sume, printre care și contractul sus menționat.

Ulterior, în instanță nu s-a ținut cont de acest aspect.

AVAS nu a solicitat, în instanță (nici în cererea de chemare în judecată și nici pe parcursul derulării litigiului), actualizarea sumei datorate cu indicele de inflație până la data plății efective.

SC DMAI Unirea SA București

- ♦ nerespectarea de către cumpărător a clauzei privind realizarea investițiilor, astfel:
 - neprezentarea vânzătorului, în termenul prevăzut în contract (maxim 60 de zile de la depunerea bilanțului) a certificatelor emise de cenzorii societății, care să ateste valoarea investițiilor efectuate de cumpărător în anul precedent;
 - nerealizarea, la termenele prevăzute în contract, a volumului de investiții în valoare de 58.800 mii lei.

În condițiile nerealizării investițiilor, de către cumpărător, la termenele din contract, AVAS l-a acționat în instanță, instanța hotărând obligarea cumpărătorului la efectuarea investiției și la plata de penalități în valoare de 17.640 mii lei (de menționat că investițiile au fost realizate în final);

- ♦ neachitarea, către AVAS, a penalizărilor de întârziere, în sumă de 17.640 mii lei, datorate pentru nerealizarea în termen a angajamentului investițional în perioada 2000-2003. Pentru obligarea la plata penalităților către AVAS, cumpărătorul a fost acționat în instanță, dosarul fiind pe rol.

La data controlului valoarea penalităților a fost actualizată la inflație, creanța valorând 23.846 mii lei.

SC Sofert SA Bacău

- ♦ nerespectarea de către cumpărător a clauzelor privind realizarea investițiilor în societate, astfel:
 - neprezentarea vânzătorului, la termenele prevăzute în contract (cel mai târziu în 30 de zile de la închiderea anului financiar), a certificatelor emise de cenzorii societății care să ateste realizarea investițiilor;
 - nerealizarea volumului de investiții, pe primii 2 ani (1998 și 1999), la termenele prevăzute în contract, fapt pentru care AVAS a calculat și solicitat în instanță penalități în valoare de 1.718 mii lei, acțiunea aflându-se pe rolul instanței de judecată.

SC Azochim SA Săvinești

- ♦ nerespectarea de către cumpărător a clauzelor privind realizarea investițiilor în societate, astfel:
 - neprezentarea vânzătorului, în termenul prevăzut în contract (30 de zile de la închiderea anului financiar) a certificatelor emise de cenzorii societății, care să ateste valoarea investițiilor efectuate de cumpărător la acea dată;
 - nerealizarea volumului de investiții în sumă de 8.354 mii lei (din care 396 mii lei investiții de mediu), din totalul de 13.992 mii lei, conform Programului de investiții din contract.

Pentru nerealizarea investițiilor cumpărătorul a fost acționat în instanță de către AVAS fiind obligat la plata de penalități, pe care le-a achitat.

Nerespectarea de către AVAS, la întocmirea documentației de privatizare, a prevederilor legale referitoare la protecția mediului și abordarea cu superficialitate a modului de urmărire a respectării acestei clauze; nerealizarea de către cumpărător a obiectivelor de mediu minim acceptate de legislația în vigoare, prevăzute în contract.

Abateri constatate în cazul contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni ale:

SC Azochim SA Săvinești

Cumpărătorul s-a obligat să îndeplinească obiectivele de mediu minim acceptate de legislația în vigoare.

Cu mențiunea că, în Programul de investiții, anexă la contractul de vânzare-cumpărare acțiuni a SC AZOCHIM SA Săvinești, au fost prevăzute „... *investiții pentru protecția mediului (396 mii lei)*...”, s-a constatat că, la întocmirea documentației de privatizare a societății, A.V.A.S. nu a ținut cont de prevederile

legale referitoare la protecția mediului, respectiv:

- ♦ nu a solicitat SC AZOCHIM SA Săvinești întocmirea bilanțului de mediu, încălcându-se prevederile Legii protecției mediului nr.137/1995 și ale Ordinului MAPM nr.125/1996 pentru aprobarea procedurii de reglementare a activității economice și sociale cu impact asupra mediului înconjurător;
- ♦ nu a inclus, în oferta de vânzare acțiuni, obiectivele de mediu minim acceptate de legislația în vigoare, încălcându-se prevederile OUG nr.15/1997 pentru modificarea și completarea Legii privatizării societăților comerciale nr.58/1991, ale H.G. nr.457/1997 pentru aprobarea Normelor Metodologice privind procedurile de privatizare și condițiile de organizare și desfășurare a vânzărilor de acțiuni, de părți sociale și de active, și ale Ordinului MAPM nr.184/1997 pentru aprobarea Procedurii de realizare a bilanțurilor de mediu.

SC Elen Plant SA București

Cumpărătorul s-a obligat să îndeplinească obiectivele de mediu minim acceptate de legislația în vigoare, în condițiile în care, în *"Dosarul de prezentare a societății comerciale Elen Plant SA București"*, vânzătorul nu a cuprins obiective de mediu minim acceptate, contrar prevederilor OUG nr.88/1997 privind privatizarea societăților comerciale.

Nerespectarea, de către AVAS, a termenului de 60 de zile, de la data semnării contractului de privatizare, pentru a încheia cu societatea acte adiționale de decalare a termenelor de plată, prevăzute în convențiile de sprijin financiar, încheiate în baza Legii nr.58/1991, a privatizării societăților comerciale, și O.G. nr.13/1995 privind unele măsuri de accelerare a procesului de restructurare a regiilor autonome și a societăților comerciale cu capital majoritar de stat, de întărire a disciplinei financiare și de îmbunătățire a decontărilor în economie.

Abateri constatate în cazul contractelor de vânzare-cumpărare de acțiuni ale:

SC Azochim SA Săvinești

- ♦ AVAS nu a respectat termenul de 60 de zile de la data semnării contractului de privatizare a societății, pentru a încheia cu aceasta acte adiționale de decalare a termenelor de plată, prevăzute în convențiile de sprijin financiar, încheiate în baza Legii nr.58/1991 și a celor încheiate în baza O.G. nr.13/1995, actele adiționale fiind încheiate cu o întârziere de peste 5 luni față de termenul stabilit prin contract.

Neîndeplinirea de către cumpărători a angajamentelor cu privire la menținerea numărului de angajați ai societății, existenți la data semnării contractului de privatizare.

Abatere constatată la contractele de vânzare-cumpărare acțiuni a: SC Amonil SA Slobozia, SC Convex SA Constanța și SC DMAI Unirea SA București. De precizat că, pentru nerespectarea acestei clauze nu au fost prevăzute sancțiuni în contractele de privatizare;

Neurmărirea de către AVAS a modului de realizare a obligației cumpărătorilor de a continua livrarea, de către SC Amonil SA Slobozia, a energiei termice necesare orașului Slobozia.

Referitor la respectarea acestei obligații asumate de cumpărători, din documentele prezentate nu au fost identificate înscrisuri care să ateste modul în care AVAS a urmărit îndeplinirea acestei clauze, stadiul îndeplinirii acesteia, precum și măsurile luate de instituția publică pentru a determina cumpărătorii să respecte prevederile din contract.

Precizăm că în contract nu au fost prevăzute sancțiuni în sarcina cumpărătorilor pentru nerespectarea acestei obligații;

Neurmărirea de către AVAS, a îndeplinirii obligațiilor asumate de cumpărători prin contractele de vânzare-cumpărare de acțiuni.

În cazul mai multor contracte de privatizare, s-a dispus încetarea monitorizării, în condițiile în care acestea nu aveau sancțiuni prevăzute pentru eventualele neîndepliniri ale obligațiilor contractuale asumate de cumpărători prin contract, precum și în condițiile în care nu se obținuseră documente care să ateste realizarea clauzelor, în contextul în care realizarea monitorizării este reglementată clar de O.G. nr.25/2002 privind unele măsuri de urmărire a executării obligațiilor asumate prin contractele de privatizare a societăților comerciale.

Valoarea estimată a prejudiciilor constatate însumează 13.897 mii lei.

Concluzii generale

În urma controlului efectuat s-a constatat nerespectarea clauzelor atât de către cumpărători, cât și de către vânzător, respectiv:

- nerealizarea investițiilor sau realizarea acestora peste termenele convenite, precum și a raportărilor legate de acestea; nerealizarea obiectivelor de mediu minim acceptate de legislația în vigoare, prevăzute în contract;
- neîndeplinirea de către cumpărători a angajamentelor cu privire la menținerea numărului de angajați ai societății, existenți la data semnării contractului de privatizare;
- deficiențe în stabilirea și urmărirea încasării, de către AVAS, a penalităților datorate de cumpărători, în condițiile nerealizării obligațiilor investiționale asumate prin contract;
- nerespectarea, la întocmirea documentației de privatizare, a prevederilor legale referitoare la protecția mediului și abordarea cu superficialitate a modului de urmărire a respectării acestei clauze;
- nerespectarea termenului de 60 de zile, de la data semnării contractului de privatizare, pentru a încheia cu societatea privatizată acte adiționale de decalare a termenelor de plată, prevăzute în convențiile de sprijin financiar;
- neurmărirea îndeplinirii obligațiilor asumate de cumpărători prin contractele de vânzare-cumpărare de acțiuni.

Recomandare

Pentru abaterile care nu au determinat producerea de prejudicii s-a recomandat dispunerea de măsuri, în vederea înlăturării acestora, iar pentru abaterile de la legalitate care au determinat producerea de prejudicii, s-a propus dispunerea de măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciilor în vederea recuperării lor.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a dispus măsuri prin decizie, pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și dispunerea măsurilor pentru recuperarea lor, precum și intrarea în legalitate.

Împotriva deciziei Curții de Conturi, AVAS a formulat contestație. Contestația a fost examinată de către Comisia de soluționare a contestațiilor, care, prin Încheiere, a respins-o. Împotriva încheierii, emisă de Comisia de soluționare a contestațiilor, AVAS a formulat sesizare la Instanța de Contencios Administrativ competentă.

Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie

Scurtă prezentare

Instituția s-a înființat în baza *OUG nr.88/2001 privind înființarea Oficiului Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie*, ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Industriei și Resurselor (MIR).

În perioada 01.01.2007-03.01.2009, obligațiile OPSPI au fost preluate de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS), în baza *OUG nr.101/2006 privind reorganizarea Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului prin comasare prin absorbție cu Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie*, Oficiul funcționând ca structură a AVAS.

Începând cu data de 03.01.2009, potrivit *Legii nr.308/2008 pentru respingerea OUG nr.101/2006 privind reorganizarea AVAS prin comasare prin absorbție cu Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie*, OPSPI a revenit în subordinea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA, fost MIR).

Oficiului Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie îi revin obligațiile de:

- a exercita, în numele MECMA, atribuțiile acestuia de instituție publică implicată în domeniul privatizării;
- a derula, în numele MECMA, activitățile legate de exercitarea calității de acționar al statului la societățile și companiile naționale și la celelalte societăți comerciale din portofoliul acestuia, în limitele competențelor aprobate, în conformitate cu prevederile legale.

Tema acțiunii de control a fost *verificarea modului de îndeplinire de către părți a clauzelor cuprinse în contractele de privatizare a societăților comerciale al căror obiect de activitate privește gazele naturale și a avut următoarele obiective:*

- modul în care instituția publică cu atribuții în domeniul privatizării, a organizat activitatea de urmărire a respectării, de către părți, a clauzelor stipulate în contractele de privatizare, precum și modul în care a urmărit respectarea, de către părți, a clauzelor din contractele de privatizare;
- măsurile întreprinse, de autoritatea cu atribuții în domeniul privatizării, pentru apărarea intereselor statului, stadiul și modul de soluționare a acestora;
- aspectele legate de situația juridică și influența asupra capitalului social, a terenurilor aflate în administrarea societăților comerciale.

Constatări

Nerespectarea de către părți a unora din clauzele cuprinse în contractele de privatizare a societăților comerciale al căror obiect de activitate privește gazele naturale, respectiv:

- Contractul nr.6/2004- privind privatizarea SC Distrigaz Sud SA București;
- Contractul nr.7/2004-privind privatizarea SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș.

Nerespectarea de către Cumpărători a termenelor de transmitere, către Vanzător, a Certificatelor privind îndeplinirea obligațiilor postprivatizare, în forma și conținutul prevăzute de cele două contracte de privatizare

În ambele contracte de privatizare s-a prevăzut că, în termen de 90 de zile de la fiecare dintre primele 5 aniversări ale Datei Finalizării, Cumpărătorul va preda Vanzătorului un *certificat privind îndeplinirea obligațiilor post-privatizare*, semnat de Cumpărător, contrasemnat de Societate și certificat de cenzori sau de auditorul financiar, ori de alți experți independenți, având o formă stabilită prin contract.

"Data Finalizării" reprezintă data transferului dreptului de proprietate asupra pachetului de acțiuni, reprezentând 51% din capitalul social al societății.

Obligațiile cumpărătorului, la care se făcea referire în *certificatul privind îndeplinirea obligațiilor post-privatizare*, priveau: păstrarea identității și statutului societății; respectarea restricțiilor în ceea ce privește „activele de bază”; utilizarea sumelor obținute din majorarea capitalului social; măsuri cu privire la statutul

Cumpărătorului; restricțiile privind transferul de acțiuni; aspecte privitoare la salariați; aspecte privind mediul; aspecte privind tarifele.

Cu privire la respectarea acestei clauze, s-a constatat:

- ◆ netransmiterea de către Cumpărători, în termenele prevăzute în Contractele de Privatizare, a *"Certificatelor privind îndeplinirea obligațiilor postprivatizare"*, abatere constatată la ambele contracte de privatizare, astfel:
 - în cazul Contractului nr.6/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Sud SA București, s-a constatat netransmiterea de către Cumpărător, în termenul prevăzut de contractul de privatizare, a *"Certificatelor privind îndeplinirea obligațiilor postprivatizare"*, pentru prima și a doua aniversare de la *"Data Finalizării"*, acestea fiind transmise cu o întârziere de 365 de zile și respectiv, 30 de zile;
 - în cazul Contractului nr.7/1997 privind privatizarea SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș, s-a constatat netransmiterea de către Cumpărător, în termenul prevăzut în contractul de privatizare, a *"Certificatului privind îndeplinirea obligațiilor postprivatizare"*, pentru prima aniversare de la *"Data Finalizării"*, înregistrându-se o întârziere de 309 zile.
- ◆ nerespectarea de către Cumpărători a formei și conținutului *"Certificatelor privind îndeplinirea obligațiilor postprivatizare"*, prevăzute în anexa la Contractele de Privatizare, abatere constatată în cazul ambelor contracte de privatizare menționate mai sus.

În cazul abaterilor sus menționate, trebuie precizat că, în contractele de privatizare nu s-au prevăzut sancțiuni pentru situația nerespectării clauzei prezentate mai sus.

Nerespectarea de către Cumpărători a termenului de 90 de zile de la "Data Finalizării", pentru înregistrarea la Registrul Comerțului cu un număr de minimum 5 acționari

Prin art.14 din Legea nr.563/2004 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale "Distrigaz Nord" - SA Târgu Mureș și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale "Distrigaz Sud" - SA București s-a prevăzut că: *"Prin derogare de la dispozițiile art.10 alin.(2) din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, în perioada cuprinsă între data înregistrării la registrul comerțului a actului adițional la actul constitutiv al Distrigaz Nord și, respectiv, Distrigaz Sud, privind majorarea capitalului social cu un număr de acțiuni suficient pentru ca E.ON Ruhrgas AG, respectiv GDF Internațional, să dețină, la data finalizării, 51% din capitalul social al fiecăreia dintre societăți și data finalizării, societățile vor funcționa cu un număr de 2 acționari. În termen de 90 de zile de la data finalizării, Distrigaz Nord și Distrigaz Sud se vor înregistra cu un număr de minimum 5 acționari"*.

La data privatizării, art.10, alin.(2) din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicată, prevedea că *"Numărul acționarilor în societatea pe acțiuni nu poate fi mai mic de 5"*.

Cu privire la respectarea de către cumpărători a acestei clauze, s-au constatat abateri în cazul ambelor contracte de privatizare, astfel:

- în cazul Contractului nr.6/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Sud SA București, înregistrarea la Registrul Comerțului, cu un număr de minimum 5 acționari, s-a efectuat cu o întârziere de 228 de zile;
- în cazul Contractului nr.7/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș, înregistrarea la Registrul Comerțului, cu un număr de minimum 5 acționari, nu s-a mai efectuat, în condițiile în care aceasta nu s-a făcut în termenul de 90 de zile de la Data finalizării (27.09.2005), și nici după expirarea acestui termen, iar în anul 2006, art.10, alin.(2) din Legea nr.31/1990 s-a modificat prin art.11 din Legea nr.441/27.11.2006, care prevede: *"Articolul 10 va avea următorul cuprins:....(3) Numărul acționarilor în societatea pe acțiuni nu poate fi mai mic de 2..."*.

Neconcordanțe între datele privind Activele de Bază (rețele de distribuție și stații de reglare-măsurare) înscrise în Contractele de privatizare și cele rezultate în urma investigațiilor efectuate de Vânzător; neclarificarea diferențelor constatate de către instituția cu atribuții în domeniul privatizării, abatere constatată în cazul ambelor contracte de privatizare

În cazul ambelor contracte de privatizare, Cumpărătorul și-a asumat că "...este de acord ca, pe o perioadă de 5 (cinci) ani de la Finalizare, să nu înstrăineze și să determine Societatea să nu înstrăineze nici o parte sau părți din Activele de Bază care, împreună sau separat, să reprezinte mai mult de 5% (cinci procente) din acestea".

În Contractul de Privatizare nr.6/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Sud SA București, s-a precizat că "Activ de Bază înseamnă rețelele de distribuție (toate conductele conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale în regim de presiune, conform standardelor specifice), aflate în proprietatea Societății, cu o lungime de 8.175 kilometri și stațiile de reglare măsurare în proprietatea Societății în număr de 1.918."

În Contractul de Privatizare nr.7/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș, s-a precizat că "Activ de Baza înseamnă rețelele de distribuție (toate conductele conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale în regim de presiune, conform standardelor specifice), aflate în proprietatea Societății, cu o lungime de 13.282 kilometri și stațiile de reglare-măsurare în proprietatea Societății în număr de 2.342".

De asemenea, în contracte s-a prevăzut că Vânzătorul are dreptul să efectueze investigațiile pe care le consideră necesare pentru a obține confirmarea declarațiilor din certificat.

Cu privire la respectarea acestei clauze, s-a constatat:

- la Contractul nr.6/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Sud SA București, în urma propriilor verificări efectuate de vânzător, a rezultat că în cazul stațiilor de reglare-măsurare, la data de 31.05.2005, erau înregistrate în evidența societății un număr de 1.374 buc. față de 1.918 buc. înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 544 buc. (o diminuare cu 39,59%). La data de 31.07.2007, erau înregistrate în evidența societății un număr de 1.312 buc. față de 1.918 buc. înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 606 buc. (o diminuare cu 46,19%).

În condițiile în care societatea nu a înstrăinat active, clauza din contract a fost certificată de vânzător ca fiind respectată, fără a se lua măsuri pentru clarificarea diferențelor constatate.

- la Contractul nr.7/1997 privind privatizarea SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș, în urma propriilor verificări efectuate de vânzător, s-a constatat cu privire la rețelele de distribuție, că la data de 30.06.2005, erau înregistrate în evidența societății "Rețele de distribuție în patrimoniu" în lungime de 9.759 km, față de 13.182 km, înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 3.523 km (o diminuare cu 36,10%). La data de 30.06.2006 erau înregistrate în evidența societății "Rețele de distribuție în patrimoniu" în lungime de 9.873 km, față de 13.282 km, înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 3.409 km (o diminuare cu 34,53 %).

La data de 30.06.2007, erau înregistrate în evidența societății "Rețele de distribuție în patrimoniu" în lungime de 9.635 km, față de 13.282 km, cuprinse în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 3.647 km (o diminuare cu 37,85 %).

Cu privire la stațiile de reglare-măsurare, s-a constatat că, la data de 30.06.2005, erau înregistrate în evidența societății un număr de 1.658 buc. față de 2.342 buc. înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 684 buc. (o diminuare cu 41,25%). La data de 30.06.2006 figurau în evidența societății "Stații de reglare măsurare" în număr de 1.692 buc. față de 2.342 buc. înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 650 buc. (o diminuare cu 38,42%).

La data de 30.06.2007 erau înregistrate în evidența societății „Stații de reglare măsurare” în număr de 1.552 buc., față de 2.342 buc. înscrise în contractul de privatizare, rezultând o diferență în minus de 790 buc.(o diminuare cu 50,90%).

În condițiile în care societatea nu a înstrăinat active, clauza din contract a fost certificată de vânzător ca fiind respectată, fără a se lua măsuri pentru clarificarea diferențelor constatate.

Nerespectarea de către părți a termenului de un an de la "Data Finalizării" pentru efectuarea majorării capitalului social al societății comerciale cu valoarea aferentă "Terenurilor în curs de clarificare", abatere constatată în cazul ambelor contracte de privatizare

În ambele contracte de privatizare, Cumpărătorii s-au angajat să determine Societățile să pregătească documentația necesară și să solicite emiterea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor în curs de clarificare, în conformitate cu legea și la timp, astfel încât să poată efectua majorarea de capital social în termen de un an de la Data Finalizării (cu condiția ca Autoritatea Publică competentă să nu întârzie în mod nerezonabil eliberarea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate). Cu privire la respectarea acestei clauze, s-a constatat:

- în cazul Contractului nr.6/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Sud SA București, părțile nu au respectat termenul de un an, de la "Data Finalizării", pentru efectuarea majorării capitalului social cu valoarea aferentă "Terenurilor în curs de clarificare", în contextul în care:
 - cumpărătorul nu a majorat capitalul social cu valoarea terenurilor aferentă unui număr de 56 certificate de atestare a dreptului de proprietate, în suprafață de 45.320,34 mp;
 - cumpărătorul nu a determinat societatea să întocmească documentația în vederea obținerii certificatelor de atestare a dreptului de proprietate pentru 213 terenuri, în suprafață de 50.115,04 mp.
- în cazul Contractului nr.7/2004 privind privatizarea SC Distrigaz Nord SA Târgu Mureș, părțile nu au respectat termenul de un an, de la "Data Finalizării", pentru efectuarea majorării capitalului social cu valoarea aferentă "Terenurilor în curs de clarificare", în contextul în care:
 - cumpărătorul nu a majorat capitalul social cu valoarea terenurilor aferentă unui număr de 40 certificate de atestare a dreptului de proprietate, în suprafață de 18.067,33 mp;
 - cumpărătorul nu a determinat societatea să întocmească documentația în vederea obținerii certificatelor de atestare a dreptului de proprietate pentru 78 de terenuri, în suprafață de 28.705,86 mp.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a dispus măsuri prin decizie, pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate și intrării în legalitate.

Verificarea modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi Oficiului Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie (OPSPI) ca urmare a controlului efectuat la Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului, cu privire la „îndeplinirea de către părți a clauzelor contractuale cuprinse în contractul de privatizare a SC PETROM SA”

Măsuri dispuse prin decizia emisă pentru AVAS în anul 2009

Cu ocazia controlului efectuat la Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS), în anul 2009, cu privire la „îndeplinirea de către părți a clauzelor contractuale cuprinse în contractul de privatizare a SC PETROM SA”, în condițiile în care, s-a constatat că instituția cu atribuții în domeniul privatizării nu a urmărit modul în care Cumpărătorul și-a respectat obligația (asumată prin Contractul de privatizare nr.5/2004) de a depune toate eforturile rezonabile pentru a determina Societatea să pregătească în mod corespunzător documentația necesară și să depună cereri pentru obținerea tuturor certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra „Terenurilor în curs de Clarificare” conform legii și în timp util, respectiv să efectueze majorarea capitalului social (până la data de 14.12.2007), Curtea de Conturi a dispus, prin decizie, AVAS:

- să solicite Cumpărătorului să dispună SC PETROM SA (societate denumită după privatizare SC OMV PETROM SA) să acționeze în vederea: inventarierii tuturor terenurilor transferate societății de către statul român, spre administrare și folosință; întocmirii documentațiilor, prevăzute de legislația în vigoare, pentru obținerea certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra terenurilor;

- pe cale de consecință, inițierea demersurilor, pe lângă Cumpărător, de a majora capitalul social al societății comerciale cu valoarea reactualizată, conform dispozițiilor legale în vigoare, a terenurilor pentru care SC PETROM SA a obținut certificate de atestare a dreptului de proprietate, precum și transmiterea pachetului de acțiuni aferent în portofoliul instituției publice cu atribuții în domeniul privatizării care administrează acțiunile în numele statului.

În condițiile în care, începând cu data de 03.01.2009, potrivit *Legii nr.308/2008 pentru respingerea OUG nr.101/2006 privind reorganizarea AVAS prin comasare prin absorbție cu Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie*, OPSPI a retrecut de la AVAS în subordinea Ministerului Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, obligația aducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizia Curții de Conturi, a revenit *Oficiului Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie*.

Constatări referitoare la îndeplinirea măsurilor dispuse

- ♦ ulterior controlului efectuat în anul 2009, când au fost identificate terenuri fără certificate de atestare a dreptului de proprietate, în suprafață de 575,7 ha, au mai fost identificate, în aceeași situație 524,3 ha.

Aferent suprafeței totale de 1100 ha, terenuri identificate ca neavând certificate de atestare a dreptului de proprietate, în perioada 2009-2011, au fost obținute certificate de proprietate pentru 178,5 ha, rămânând de obținut certificate de atestare a dreptului de proprietate pentru 921,5 ha;

- ♦ în condițiile în care, au fost identificate ca existând, până în anul 2009, 180 certificate de atestare a dreptului de proprietate (pentru suprafața totală de 931,3 ha), neînregistrate în capitalul social al SC OMV PETROM SA, în perioada 2009-2011, au fost obținute 778 certificate de atestare a dreptului de proprietate, pentru suprafața totală de 246,8 ha.

Astfel, la data controlului, octombrie 2011, existau 958 certificate de atestare a dreptului de proprietate, pentru suprafața totală de 1178,1 ha, neînregistrate în capitalul social al SC OMV PETROM SA.

În condițiile nefinalizării aducerii la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie, s-a acordat un nou termen.

De asemenea, având în vedere depășirea termenului din contractul de privatizare a SC PETROM SA, privind obținerea tuturor certificatelor de atestare a dreptului de proprietate asupra „Terenurilor în curs de Clarificare” (cu a căror valoare urma să fie majorat capitalul social al societății, și apoi să se efectueze transmiterea pachetului de acțiuni aferent în portofoliul instituției publice cu atribuții în domeniul privatizării care administrează acțiunile în numele statului), în vederea sprijinirii Oficiului Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, pentru îndeplinirea clauzei sus menționate, precum și pentru inițierea măsurilor legale ce se impun în vederea apărării intereselor statului, în condițiile în care cumpărătorul nu s-a achitat de obligația asumată prin contractul de privatizare, a fost informat, despre situația creată, Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri.

5. Respectarea prevederilor și a procedurilor legale în derularea fondurilor primite de la stat pentru susținerea mediului de afaceri românesc și a tranzacțiilor internaționale

SC EXIMBANK SA

Scurtă prezentare

A fost înființată în anul 1992 ca societate comercială pe acțiuni, având ca acționar majoritar statul român.

În temeiul Legii nr.96/2000 privind organizarea și funcționarea SC EXIMBANK SA, în scopul asigurării resurselor financiare necesare desfășurării operațiunilor în numele și în contul statului, SC EXIMBANK SA constituie la dispoziția sa fonduri pentru: garanții de export, asigurarea și reasigurarea creditelor de export, stimularea operațiunilor de comerț exterior.

Perioada supusă controlului a fost 01.01.2008-31.12.2010, s-a desfășurat la sediul instituției și a avut următoarele obiective:

Evaluarea activităților de audit și control intern privind activitatea derulată în numele și contul statului

Constatări

- ◆ neexercitarea vizei de control financiar preventiv pe toate documentele prevăzute de Norma internă de control financiar preventiv, pentru activitatea în numele și contul statului, contrar prevederilor O.G. nr.119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv și prevederilor Normelor Interne.

Respectarea prevederilor legale aplicabile în procesul de fundamentare a cererilor și de întocmire a documentațiilor prevăzute de lege, în vederea obținerii fondurilor pentru susținerea mediului de afaceri românesc și a tranzacțiilor internaționale, primite de la stat

Modul de stabilire a necesarului de fonduri bugetare destinate stimulării producției de export și a exportului pentru perioada 2008-2010 era deficitar până în anul 2009, deoarece nu se ținea seama de disponibilitățile înregistrate la finele anului anterior, care conform legii se reportează și se utilizează cu aceeași destinație în anul următor.

De exemplu la întocmirea Notei de fundamentare a acestui necesar, pentru anul 2008, SC Eximbank SA nu a ținut cont de suma de 1.523.956 mii lei disponibilă la sfârșitul anului 2007.

Referitor la acest aspect, precizăm că în cadrul controlului efectuat în anul 2008 la Ministerul Finanțelor Publice, s-a constatat că ministerul nu avea norme și proceduri privind modul de alocare a sumelor pentru "Susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale".

În urma deciziei emise, Ministrul Finanțelor Publice a emis OMFP nr.2306/10.07.2009 pentru aprobarea Normelor metodologice privind modul de alocare a sumelor ce se virează către Eximbank, reprezentând credite bugetare pentru susținerea exportului, a mediului de afaceri și a tranzacțiilor internaționale.

Ca urmare, prin aplicarea acestui Ordin, începând cu exercițiul financiar al anului 2010, SC Eximbank SA nu a mai solicitat M.F.P. virarea de sume de la bugetul de stat, acoperindu-și necesarul din sumele neangajate, aflate la dispoziția Băncii.

Respectarea prevederilor legale privind modul de utilizare a fondurilor primite de la stat pentru susținerea mediului de afaceri românesc și a tranzacțiilor internaționale

Constatări

- ◆ existența unor neclarități în Convenția privind administrarea fondurilor pentru sprijinirea exporturilor românești constituite la SC Eximbank SA, încheiată între bancă și Ministerul Finanțelor Publice, privind stabilirea coeficientului de repartizare a dobânzilor rezultate din fructificarea fondurilor publice.

Înregistrarea, conform legii, în evidența contabilă analitică și sintetică, a tuturor operațiunilor derulate în numele și în contul statului

Constatări

- ♦ organizarea și conducerea contabilității pe baza unor norme care au suferit modificări în anul 2007, fără să fie supuse aprobării Ministerului Finanțelor Publice și Băncii Naționale a României, contrar prevederilor *Legii nr.96/2000*.

Prin aceste norme a fost eliminată obligația întocmirii distincte, a balanțelor de verificare pe fiecare dintre activitățile băncii, respectiv activitatea bancară în nume și cont propriu și activitatea bancară în numele și contul statului;

- ♦ deficiențe privind evidența unor drepturi de creanță:
 - neevidențierea în contabilitate a unor creanțe cesionate Băncii de către asigurații care au primit despăgubiri din fondul de stat pentru asigurări.

În condițiile în care, în anul 2008, SC Eximbank S.A a efectuat cheltuieli din fondurile statului, pentru urmărirea și recuperarea unor *creanțe* (rezultate din plata, în anii anteriori, de despăgubiri din fondul de asigurări), a fost omisă înregistrarea acestor creanțe în evidența contabilă a băncii, în contul "*Debitori din activitatea de asigurare*".

Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Legii contabilității nr.82/1991, republicată*, precum și cele ale *Normei privind metodologia de înregistrare în contabilitate a operațiunilor privind constituirea și utilizarea fondurilor statului*, aferente activității în numele și contul statului, derulată de Eximbank.

În timpul acțiunii de control au fost înregistrate în evidențele contabile ale băncii creanțe cesionate Băncii de către asigurații care au primit despăgubiri din fondul de stat pentru asigurări, în sumă totală de 974 mii lei;

- menținerea în evidența contabilă a creanțelor cesionate SC Eximbank S.A de asigurații care au primit despăgubiri din fondul de stat pentru asigurări, după primirea de la furnizorul extern de servicii de recuperare, a recomandărilor de închidere negativă a dosarelor de daună.

Creanțe în suma totală de 42.915 euro, rezultate din despăgubirile plătite în perioada 2009 - semestrul I 2010, figurau în soldul contului "*Debitori din asigurări*" și după primirea, de la furnizorii de servicii externe de recuperare, a recomandărilor de închidere negativă a dosarelor de daună corespunzătoare acestor creanțe.

Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Procedurii de lucru PL-ASR-08-I/0*.

Monitorizarea derulării contractelor încheiate cu clienții băncii privind angajamente asumate în numele și contul statului

Constatări

- ♦ deficiențe în acordarea garanțiilor și încheierea asigurărilor în numele și în contul statului:
 - neplata de către Ordonatorul/Beneficiarul garanției a comisioanelor de emisie și de administrare a garanției, datorate SC Eximbank SA în calitate de Garant.

În cazul unui client care a contractat un credit de la SC Eximbank SA, Sucursala Municipiului București (acordat în nume și cont propriu), SC Eximbank SA, în calitate de Garant (în nume și cont stat), a acordat prin Convenție, o "garanție de stat pentru companii", în completarea garanțiilor personale ale clientului.

În condițiile în care Ordonatorul (firma beneficiară a creditului) nu a efectuat plata comisioanelor de emisie și de administrare a garanției și nu avea disponibil, ar fi trebuit ca plata comisioanelor în cauză, datorate SC Eximbank SA (în nume și cont stat) în calitate de Garant, să fie efectuată de Beneficiarul garanției (respectiv SC Eximbank SA în nume și cont propriu), fapt care nu s-a întâmplat, comisioanele nefiind plătite, în momentul executării garanției.

Prin neplata către Garant a comisioanelor de emitere și de administrare a garanției, au fost încălcate prevederile *Convenției de garantare*.

Valoarea operațiunilor omise a fost estimată la 2 mii lei, din care 1 mie lei comision de administrare datorat reîntregirii fondului de garantare și 1 mie lei comision de emitere a garanției, datorat SC Eximbank SA (în nume și cont stat).

În timpul controlului a fost reîntregit fondul de garanții, prin încasarea, de la ordonator, a sumei de 1 mie lei, reprezentând comision de administrare, cât și a dobânzilor și penalităților aferente comisionului de administrare la Convenția de garantare.

De asemenea, a fost încasat și comisionul de emitere, în sumă de 1 mie lei, comision datorat SC Eximbank SA (pentru activitatea în nume și cont stat), cât și dobânzile și penalitățile aferente acestuia.

- neefectuarea demersurilor de către SC Eximbank SA (în nume și cont propriu), în calitate de Beneficiar al garanției, pe lângă SC Eximbank SA (în nume și cont stat), în calitate de Garant, pentru modificarea condițiilor inițiale de acordare a garanției.

Situația s-a constatat în cazul Convenției de garantare, emisă în favoarea SC Eximbank SA Sucursala Brașov, în calitate de Beneficiar al garanției, care a acordat un credit unei firme, în calitate de Ordonator.

Din totalul creditului, în valoare de 1.116 mii lei, societatea a utilizat în cadrul termenului de utilizare, numai suma de 760 mii lei.

În condițiile reducerii valorii creditului utilizat, SC Eximbank SA Sucursala Brașov (în nume și cont propriu), ar fi trebuit să comunice modificarea condițiilor inițiale de acordare a garanției către SC Eximbank SA (în nume și cont stat), conform prevederilor *Convenției de garantare*.

În condițiile în care valoarea garanției emise intră în calculul comisionului pentru administrarea fondurilor primite de la stat care se cuvine băncii, nediminuarea garanției emise inițial, a condus la calculul eronat al acestui comision, încălcându-se prevederile *Convenției privind administrarea fondurilor pentru sprijinirea exporturilor românești constituite la SC Eximbank SA*.

În timpul controlului, fondurile primite de la stat au fost reîntregite cu suma de 53 mii lei, reprezentând comision încasat, în mod eronat, de Bancă, pentru administrarea fondurilor primite de la stat, în perioada martie-noiembrie 2008.

- efectuarea, din fondul pentru asigurarea și reasigurarea creditelor de export, și a altor plăți decât cele prevăzute de lege.

Conform Legii nr.96/2000, fondul pentru asigurarea și reasigurarea creditelor de export, având ca sursă bugetul statului, se utilizează de către SC Eximbank SA pentru plata despăgubirilor privind angajamentele asumate pe riscul statului, precum și pentru acoperirea costurilor de recuperare.

S-a constatat că SC Eximbank SA a efectuat plăți din acest fond, în perioada verificată, și pentru alte destinații, respectiv "*serviciile de opinii de limite de credit*" încălcându-se astfel prevederile legale.

Volumul estimat, în timpul controlului, al acestor plăți a fost de 113 mii lei.

- nereguli constatate în etapa de analiză a solicitării de asigurare, constând în omiterea solicitării unor documente sau analiza lor sumară, contrar prevederilor *Procedurii generale privind asigurarea creditului cumpărător*.

Banca nu a formulat obiecțiuni la constatările identificate și înscrise în Procesul-verbal de constatare.

Măsuri operative

- reîntregirea fondurilor primite de la stat cu contravaloarea comisionului încasat în mod eronat de către Bancă pentru administrarea fondurilor primite de la stat, în perioada martie-noiembrie 2008, în sumă de 53 mii lei;
- reîntregirea fondului de garanții cu contravaloarea comisioanelor de emitere și de administrare a garanției datorate SC Eximbank SA în calitate de Garant, în sumă de 2 mii lei;
- înregistrarea în evidențele contabile ale băncii a unor creanțe, cesionate Băncii de către asigurații care au primit despăgubiri din fondul de stat pentru asigurări, în sumă totală de 974 mii lei.

Valoarea estimativă totală a erorilor/abaterilor constatate însumează 1.327 mii lei, din care: 168 mii lei prejudicii (din care 55 mii lei s-au recuperat în timpul controlului) și 1.029 mii lei abateri remediate în timpul controlului.

Concluzii generale

În urma acțiunii de control s-au constatat nereguli în activitatea de audit și control intern și unele deficiențe în ceea ce privește:

- modul de stabilire a necesarului de fonduri bugetare;
- respectarea prevederilor legale privind modul de utilizare a fondurilor primite de la stat pentru susținerea mediului de afaceri românesc și a tranzacțiilor internaționale;
- acordarea garanțiilor și încheierea asigurărilor în numele și în contul statului.

Recomandare

Pentru înlăturarea deficiențelor constatate s-a recomandat stabilirea întinderii prejudiciului și luarea măsurilor pentru recuperarea acestuia.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care SC EXIMBANK SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

6. Control privind verificarea modului de gestionare și utilizare a mijloacelor materiale și bănești precum și asigurarea integrității patrimoniului public și privat al statului

Scurtă prezentare

Această acțiune de control s-a desfășurat la:

- *Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” - (MApN);*
- *Statul Major al Forțelor Terestre - (MApN);*
- *Statul Major al Forțelor Navale - (MApN);*
- *Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare Vehicule - (MAI)*

și a avut următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico - financiare

Constatări

La Spitalul Universitar de Urgență Militar Central „Dr. Carol Davila” ▶ plata din credite bugetare a unei sume, reprezentând amendă contravențională, contrar *art. 14 alin. 2 și 3 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, fără a se lua măsurile legale de recuperare de la persoanele răspunzătoare. Prejudiciul adus instituției prin această plată a fost în sumă de 35 mii lei.

Prin decizie s-a dispus entității verificate luarea măsurilor legale de recuperare a prejudiciului constat.

*La Direcția Regim
Permise de Conducere și
Înmatriculare Vehicule*

- ▶ plata din veniturile proprii a unor cheltuieli de natura bunurilor și serviciilor care erau aferente, în fapt, atât desfășurării activității finanțate din venituri proprii cât și desfășurării activității proprii, finanțate din credite bugetare.

Prin aceasta au fost încălcate prevederile art.2, alin.(2) din *Hotărârea Guvernului nr. 787/2003 privind aprobarea înființării pe lângă Ministerul Administrației și Internelor a unor activități finanțate integral din venituri proprii*.

Pentru înlăturarea abaterii constatate a fost formulată recomandarea cu privire la delimitarea strictă a cheltuielilor și veniturilor aferente activității autofinanțate, precum și efectuarea regularizărilor ce se impun între cele două categorii de surse de finanțare pentru exercițiul financiar în curs.

Efectuarea achizițiilor publice conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

Constatări

*La Spitalul Universitar de
Urgență „Dr. Carol
Davila”*

- ▶ nerespectarea termenului de publicare a anunțului de atribuire a contractelor de achiziție publică în SEAP;
- ▶ nerespectarea prevederilor legale cu privire la modul de selectare a procedurii de achiziție publică.

*La Direcția Regim
Permise de Conducere și
Înmatriculare Vehicule și
la Spitalul Universitar de
Urgență „Dr. Carol
Davila”*

- ▶ nerespectarea prevederilor cu privire la fundamentarea estimării contractelor de achiziție publică.

Aceste abateri de la legalitate nu au cauzat prejudicii.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern

Constatări

*La Direcția Regim
Permise de Conducere și
Înmatriculare Vehicule,
la Spitalul Universitar de
Urgență Militar Central
„Dr. Carol Davila” și la
Statul Major al Forțelor
Terestre*

- ▶ s-a constatat nerespectarea prevederilor art. 11 din *Ordonanța Guvernului nr.119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv și a pct. 1 „Angajarea cheltuielilor” din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1792/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale, privind separarea atribuțiilor în organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu.*

Pentru înlăturarea abaterii au fost făcute recomandări prin care s-au dispus entităților verificate, măsuri privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniu.

7. Control privind verificarea modului de utilizare a fondurilor bănești destinate achizițiilor publice de bunuri și servicii și efectuării cheltuielilor de capital

Această acțiune de control s-a desfășurat la:

- Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii (MApN);
- Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (MAI);
- Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” al Municipiului București (MAI);
- Inspectoratul General al Poliției Române și la Inspectoratele de Poliție ale Județelor: Bihor, Cluj, Constanța, Giurgiu, Hunedoara, Iași, Prahova (MAI);
- Departamentul pentru Armamente (MApN) și
- Direcția Generală Logistică a Ministerului Administrației și Internelor

și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Inspectoratul de Poliție al Județului Bihor

- ♦ înregistrarea eronată în contabilitate a investițiilor efectuate la activele fixe corporale, respectiv la clădirea sediului entității controlate. Valoarea estimată a erorii constatate a fost de 1.018 mii lei.

Pentru înlăturarea abaterii constatate, s-au dispus măsuri de corectare a valorii de inventar a imobilului respectiv și evidențierea corectă a sistemelor de protecție a valorilor umane și a materialelor achiziționate, cu respectarea prevederilor legale.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La Inspectoratul General al Poliției Române și la IPJ: Bihor, Cluj, Constanța, Giurgiu, Hunedoara, Iași și Prahova

- ♦ decontarea nelegală a unor cheltuieli mai mari decât cele legal acceptate prin devizele ofertă (manoperă mai mare, cantități de lucrări neexecutate sau lucrări supradimensionate, transport nejustificat, etc.).

Prin aceasta nu au fost respectate prevederile Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice și Ordinului MIRA nr. 597/2008 privind stabilirea conținutului - cadru, întocmirea și avizarea documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții noi cuprinse în programele MIRA.

Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 835 mii lei.

Pentru remedierea celor constatate, au fost dispuse măsuri ce au vizat cuantificarea prejudiciilor estimate, recuperarea acestora și virarea sumelor respective la bugetul statului.

- ♦ abateri privind efectuarea inventarierii și valorificarea rezultatelor acesteia, astfel: în listele de inventariere au fost identificate repere, în dreptul cărora exista mențiunea „inventariat doar scriptic”, nu au fost respectate termenele stabilite pentru valorificarea rezultatelor inventarierii, inventarierea parțială a creanțelor și datoriilor.

Prin acestea au fost încălcate prevederile pct. 1 (2), pct. 35 (1) din Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 2861/2009 pentru aprobarea normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii.

În timpul și urmare a controlului au fost inventariate reperele rămase neinventariate la finele anului 2010, iar pentru valorificarea rezultatelor inventarierii au fost formulate recomandări.

La Departamentul pentru Armamente ♦ existența unui decalaj între efectuarea faptică a unor operațiuni patrimoniale și consemnarea scriptică în documente justificative pentru înregistrarea lor în contabilitate.

Acest fapt contravine prevederilor Legii contabilității nr. 82/1991, republicată și generează reflectarea unei imagini denaturate a patrimoniului în situațiile financiare.

S-a recomandat analizarea cauzelor care au generat aceste decalaje și luarea măsurilor corespunzătoare care să asigure reflectarea fidelă a patrimoniului în contabilitate.

La Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii ♦ nu s-au reevaluat la finele anului 2010 elementele patrimoniale de natura instalațiilor tehnice, mijloacelor de transport, animalelor, plantațiilor, mobilierului, aparaturii birotice și altor active corporale, fapt ce contravine prevederilor art. 3 din *Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice*.

În timpul și urmare controlului, entitatea a procedat la reevaluarea activelor fixe din patrimoniu, până la finalul controlului fiind înregistrate în contabilitate diferențe din reevaluare în sumă de 1.263 mii lei.

Efectuarea achizițiilor publice conform prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 **Constatări**

La Inspectoratul General al Jandarmeriei Române și la Inspectoratul de Poliție al Județului Bihor ♦ inexistența procedurilor formalizate aferente activității achizițiilor publice.

La Comandamentul Comunicațiilor și Informaticii ♦ achiziția de aparatură birotică contrar prevederilor art. 24 din *Ordonanța de Urgență nr. 34/2009*.

La Inspectoratul General al Poliției Române, la Inspectoratul General al Jandarmeriei Române și la Departamentul pentru Armamente ♦ constituirea garanțiilor de bună execuție cu nerespectarea termenului de 5 zile lucrătoare de la semnarea contractului de achiziție publică, stipulat în specificațiile tehnice la documentația de atribuire.

La Inspectoratul de Poliție al Județului Prahova ♦ neîntocmirea în termen a programului anual al achizițiilor publice pentru anul 2010, precum și nefundamentarea și neactualizarea acestuia conform prevederilor legale.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern **Constatări**

La Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Dealul Spirii” al Municipiului București, la Direcția Generală Logistică a Ministerului Administrației și Internelor și la IPJ Constanța ♦ nerespectarea prevederilor art. 11 din *Ordonanța Guvernului nr. 119/1999* și a pct. 1 „Angajarea cheltuielilor” din *Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1792/2002*.

Pentru remedierea acestui aspect au fost făcute recomandări prin care s-au dispus entităților verificate măsuri privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu în conformitate cu prevederile actelor normative în domeniu.

La Inspectoratul de Poliție al Județului Prahova ♦ nerespectarea prevederilor *Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea codului controlului intern/managerial cuprinzând standarde de control intern/ management la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemului de control intern/managerial*, în sensul neidentificării riscurilor legate de creșterea stocurilor, înregistrarea unor consumuri nejustificate de produse, lucrări sau servicii, precum și a neelaborării unor proceduri pentru toate activitățile identificate în registrul de riscuri.

Imperfecțiuni legislative

- ◆ completarea *Hotărârii Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de investiții*, în sensul decontării cheltuielilor privind organizarea de șantier, numai în baza situațiilor de lucrări, respectiv documente justificative, deoarece s-a constatat că în practică aceste cheltuieli se prevăd și se decontează în cote procentuale, deși în actul normativ invocat este specificată natura cheltuielilor privind organizarea de șantier;
- ◆ modificarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, în sensul reevaluării tuturor clădirilor aflate în patrimoniu, inclusiv a celor cu durata normală de utilizare expirată;
- ◆ completarea cadrului legal ce reglementează achizițiile publice (Ordonanța Guvernului nr. 34/2006) astfel încât să fie suficient de restrictiv în ceea ce privește posibilitatea prelungirii duratei de îndeplinire a contractelor de achiziții de lucrări peste termenul stabilit inițial.

8. Controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat la entitățile beneficiare

În cadrul acestei acțiuni de control au fost cuprinse 4 acorduri de împrumut și 2 contracte externe încheiate între Guvernul României, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice, pe de o parte și instituții financiare internaționale, pe de altă parte, fiind verificate un număr de 3 entități (Ministerul Mediului și Pădurilor, Compania Națională de Căi Ferate CFR SA și Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA).

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Compania Națională de Căi Ferate CFR SA

Scurtă prezentare

Compania are ca principal obiect de activitate gestionarea infrastructurii feroviare și a patrimoniului auxiliar feroviar pentru realizarea activității de ansamblu a transportului feroviar public, intern și internațional, în conformitate cu cerințele siguranței circulației și ale tehnologiilor specifice de transport.

Acțiunea a avut ca temă „Controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat la entitățile beneficiare” în verificare cuprinzându-se Acordul de împrumut dintre Banca Japoneză pentru Cooperare Internațională și România privind Proiectul de reabilitare a căii ferate București-Constanța, ratificat prin Legea nr. 528/2001 și a urmărit următoarele obiective:

Legalitatea utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat

Constatări

- ◆ utilizarea nelegală din împrumut a sumei de 10.655 mii euro reprezentând contravaloarea a 18 mașini de cale ferată procurate pentru întreținerea căii ferate, operațiune care nu făcea obiectul acordului de împrumut, nefiind nominalizate în Memorandumul privind rezultatul negocierii cu banca

finanțatoare, aprobat de președintele României;

- ♦ plata necuvenită a sumei de 2.819 mii euro, prin introducerea incorectă în devizele ofertă ale constructorilor, la articole generale, a unor cheltuieli destinate consultantului și experților beneficiarului (CNCF CFR SA);
- ♦ organizarea cu mare întârziere a Unității de Implementare a Proiectului și lipsa numerică a personalului, în vederea desfășurării corespunzătoare a activității.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale și contractuale:

- Memorandumul aprobat de președintele României, Secțiunea a 2-a (1) din Acordul de împrumut, ratificat prin Legea nr. 528/2001 și art. III, Secțiunea 3.01. din Acordul de împrumut subsidiar;
- Secțiunea a 2-a (1) din Acordul de împrumut încheiat cu Banca Japoneză de Cooperare Internațională (JBIC);
- Secțiunea 2.02. și Secțiunea 3.01 din Acordul de împrumut subsidiar încheiat cu Ministerul Finanțelor Publice;
- pct. 3.1.1. „Standardul de Îndeplinire” din Condițiile Generale ale Contractului de consultanță.

Cu ocazia verificării s-a constatat existența unei fapte pentru care există indicii că a fost săvârșită cu încălcarea legii penale, respectiv schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinației fondurilor provenite din finanțările rambursabile, prin utilizarea nelegală din împrumut a sumei totale 10.655 mii euro.

Cazul urmează a fi sesizat organelor de urmărire și cercetare penală, urmându-se procedurile proprii Curții de Conturi privind aceste fapte.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 13.474 mii euro (echivalent a 58.234 mii lei la cursul zilei din data de 04.10.2011 de 4,322 lei/euro).

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Companiei Naționale de Căi Ferate CFR SA a formulat obiecțiuni, punctul de vedere al acesteia nu a fost însușit de echipa de control.

Concluzii generale

- ♦ managementul defectuos a condus la utilizarea nelegală din împrumut a sumei de 13.474 mii euro. Această situație s-a datorat inclusiv organizării cu întârziere și lipsei de personal a Unității de Implementare a Proiectului.

Recomandări

- ✓ stabilirea sumei reprezentând cheltuieli de consultanță plătite în mod nejustificat și luarea măsurilor de recuperare a acesteia;
- ✓ luarea măsurilor de asigurare cu personal a Unității de Implementare a Proiectului la un nivel corespunzător.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsuri pe care Compania Națională de Căi Ferate CFR SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA

Scurtă prezentare

Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA este o companie de interes strategic național ce funcționează sub autoritatea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Compania asigură implementarea programelor de dezvoltare unitară a rețelei de drumuri publice, în concordanță cu strategia Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, Planului Național de Dezvoltare a Teritoriului și cerințele economiei naționale.

Acțiunea efectuată a avut ca temă „Controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat la entitățile beneficiare”, în verificare cuprinzându-se:

- Contractul de finanțare dintre Banca Europeană de Investiții (BEI) și România și CNADNR, pentru finanțarea Proiectului de reabilitare a drumurilor, etapa a V-a, ratificat prin OUG nr. 159/2001, aprobat prin Legea nr. 86/2003;
- Acordul de împrumut dintre Fondul pentru Cooperare Economică Internațională-Japonia (JBIC) și România privind Proiectul de reabilitare a drumurilor, ratificat prin Legea nr. 156/1998;
- Acordul de împrumut nr. RO 4.757, dintre Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (IRD) și România, pentru finanțarea Proiectului de restructurare a transporturilor, ratificat prin OUG nr. 52/2005, aprobat prin Legea nr. 274/2005.

Acțiunea efectuată s-a desfășurat la CNADR și 5 direcții regionale ale acesteia, urmărindu-se următoarele obiective:

Legalitatea utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat

Constatări

- ◆ efectuarea de cheltuieli neeligibile în sumă totală de 694 mii euro, din care suma de 290 mii euro a fost aferentă unor obiective prevăzute a fi finanțate prin alte acorduri de împrumut și suma de 404 mii euro a reprezentat dobândă la plățile amânate achitată din alte surse;
- ◆ efectuarea de plăți necuvenite în sumă de 4.476 mii lei, prin ajustarea în mod eronat atât a sumelor provizionate, cât și a celor forfetare, care, în conformitate cu prevederile contractuale, nu făceau obiectul ajustării;
- ◆ efectuarea de plăți necuvenite în sumă de 33 mii euro, reprezentând sume aferente programelor de instruire, decontate fără respectarea prevederilor contractuale și fără a se fundamenta necesitatea și oportunitatea acestora.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale și contractuale: art. 1.4, 1.6, 6.10 din Acordul de împrumut subsidiar BEI V; sub-clauza 70.3 pct. (b), Condiții speciale, din contractul încheiat cu FCC Construction; anexa G la contractul nr. 156/2007 și Graficul de lucrări, anexă la contract, pentru fazele de achiziții (II) și construcții (III).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 7.618 mii lei, din care 727 mii euro (echivalent a 3.142 mii lei la cursul zilei de 04.10.2011 de 4,322 lei/euro) și 4.476 mii lei.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ◆ neevidențierea distinctă a fondurilor provenite din credite externe pe fiecare proiect;
- ◆ necalcularea și nereținerea de către CNADNR a penalităților de întârziere datorate de către constructor, deși acesta a înregistrat întârzieri în realizarea lucrărilor de construcții față de termenul de finalizare prevăzut în contract;
- ◆ executarea de lucrări suplimentare aferente contractelor de lucrări fără aprobarea prealabilă a acestora de către CNADNR, prin ordine de variație;
- ◆ executarea și recepționarea de lucrări prin nerespectarea indicatorilor tehnico-economici prevăzuți în HG nr. 1.138/2008 pentru obiectivul de investiții „Variantă ocolitoare Timișoara DN 6 km. 549+076 și DN 69 km. 6+430”;
- ◆ neevidențierea în contabilitate a cheltuielilor pe fiecare obiectiv de investiție.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale și contractuale: art. 39 alin. (1) și (2) din Legea nr. 500/2002 a finanțelor publice, cu modificările și completările ulterioare; clauza 51.2 din Condițiile contractuale FIDIC, sub-clauza 2.1 (d)(ii), Condiții speciale și Appendix to Bid, anexă la ofertă din contractul încheiat cu FCC Construction; HG nr. 1138/2008 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții "Varianta ocolitoare Timișoara DN 6 km 549+076 și DN 69 km 6+430", documentația tehnico-economică; art.14 pct. b din HG nr. 273/1994 privind aprobarea

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA a formulat obiecțiuni, o parte din acestea fiind însușite de echipa de control.

Concluzii generale

- ◆ utilizarea nelegală din împrumuturile supuse verificării a sumei de 7.618 mii lei;
- ◆ deficiențe în conducerea și organizarea evidenței contabile;
- ◆ executarea și recepționarea de lucrări prin nerespectarea indicatorilor tehnico-economici;
- ◆ gestionarea și utilizarea inefficientă a fondurilor provenite din împrumuturi, care a condus la majorarea costurilor aferente împrumuturilor, precum și la anularea unor sume din aceste fonduri;
- ◆ modul defectuos de implementare a proiectelor finanțate din aceste împrumuturi, care a condus la realizarea obiectivelor cu întârziere sau chiar la nerealizarea acestora, precum și la majorarea costurilor proiectelor;
- ◆ gradul scăzut de construcție/reabilitare de drumuri cu consecințe asupra dezvoltării infrastructurii rutiere.

Recomandări

- ✓ luarea măsurilor legale în vederea recuperării sumei de 280 mii euro, reprezentând plăți aferente unor obiective care nu sunt prevăzute în Acordul de Împrumut BEI V;
- ✓ luarea măsurilor legale în vederea recuperării sumei de 10 mii euro, reprezentând plăți aferente unor servicii de consultanță pentru obiective care nu sunt prevăzute în Acordul de Împrumut BEI V;
- ✓ luarea măsurilor legale în vederea recuperării sumei de 404 mii euro reprezentând plăți efectuate din fondurile alocate din împrumutul BEI V, pentru decontarea dobânzilor aferente întârzierilor la plată înregistrate în cadrul contractelor 5R8 și 5R9 încheiate în vederea executării lucrărilor de reabilitare DN1 Șercaia - Brașov - Sibiu;
- ✓ luarea măsurilor legale în vederea recuperării plăților nelegale în valoare de 4.476 mii lei reprezentând sume decontate în mod necuvenit constructorului, urmare calculului eronat al ajustării valorii lucrărilor executate;
- ✓ luarea măsurilor legale în vederea recuperării plăților nelegale în valoare de 33 mii euro reprezentând servicii de instruire efectuate înainte de termenul stabilit prin contractul de consultanță încheiat între CNADNR SA și SCHUSSLER - PLAN & SEARCH CO;
- ✓ evidențierea distinctă a fondurilor provenite din credite externe pe fiecare proiect, astfel încât să permită în orice moment identificarea și controlul operațiunilor efectuate;
- ✓ departajarea activităților efectuate în cadrul contractului de consultanță încheiat de către CNADNR cu ASCOT ENGINEERING SERVICE SRL pe cele două surse de finanțare (BEI V și BEI VI);
- ✓ reglementarea modului de emitere și aprobare a ordinelor de variație printr-o procedură specifică, aprobată de ordonatorul principal de credite, care să precizeze clar succesiunea în timp a etapelor de aprobare - execuție - decontare a lucrărilor suplimentare cuprinse în ordinele de variație, necesare realizării obiectivelor contractelor de lucrări;
- ✓ inițierea de către CNADNR, în calitate de agenție de implementare a Proiectului, a demersurilor necesare pe lângă Ministerul Transporturilor și Infrastructurii în vederea emiterii unui act normativ care să reglementeze situația de fapt în cazul contractului de lucrări pentru construcția Variantei Ocolitoare Timișoara încheiat de către CNADNR cu JV Romstrade - Vectra;
- ✓ înregistrarea în contabilitate a obiectivelor de investiții pe fiecare obiectiv, evidențindu-se exclusiv cheltuielile aferente investiției respective.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsuri pe care Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România SA trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Pentru măsurile transmise prin decizie, conducerea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale SA nu a formulat contestație.

La direcțiile regionale de drumuri și poduri, unități subordonate CNADNR

Constatări

- ◆ plata nelegală a sumei totale de 869 mii lei (6 cazuri), în principal prin majorarea nejustificată a unor prețuri unitare față de ofertă, decontarea dublă a unor lucrări, plata necuvenită a unor transporturi neefectuate, situații constatate de camerele de conturi: București, Cluj și Timiș. Aferent sumelor constatate ca fiind plătite necuvenit s-au calculat dobânzi de 79 mii lei;
- ◆ neurmărirea contractelor de lucrări în derulare din punct de vedere al conformității tehnologiilor utilizate de executanți cu cele prevăzute în proiectele tehnice, situație constatată de Camera de Conturi București;
- ◆ organizarea și exercitarea necorespunzătoare a controlului financiar de gestiune, prin nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la gestionarea și gospodărirea mijloacelor materiale și bănești, situație constatată de Camera de Conturi Constanța;
- ◆ neactualizarea graficului de execuție a lucrărilor și nedepunerea, de către constructor, a graficului valoric pe stadii de execuție (2 cazuri), situații constatate de Camera de Conturi Brașov;
- ◆ nerespectarea dispozițiilor legale cu privire la evidențierea în patrimoniu a lucrărilor de investiții recepționate (2 cazuri), situații constatate de Camera de Conturi Brașov.

Valorificarea constatărilor s-a efectuat la nivelul camerelor de conturi.

Ministerul Mediului și Pădurilor

Scurtă prezentare

Ministerul Mediului și Pădurilor se organizează și funcționează, în baza HG nr. 1635/2009, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, desfășurându-și activitatea în domeniile: planificare strategică, dezvoltare durabilă, infrastructura de mediu și gospodărirea apelor, meteorologie, hidrologie, hidrogeologie, schimbări climatice, arii naturale protejate, gestionarea deșeurilor, gestionarea substanțelor și preparatelor periculoase, conservarea biodiversității, biosecurității, gestionarea calității aerului și zgomotului ambiental, administrarea managementului silvic.

Acțiunea efectuată a avut ca temă „Controlul legalității utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat la entitățile beneficiare”, în verificare cuprinzându-se Acordul de împrumut nr. RO 4.736, încheiat între România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), aprobat prin Legea nr. 389/2004. Ministerului Mediului și Pădurilor i-a revenit componenta C - Diminuarea riscului inundațiilor și alunecărilor de teren.

Acțiunea efectuată a urmărit următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ◆ în perioada 2009-2010 programele de investiții publice nu au fost prezentate anual pe clasificarea funcțională și nu au cuprins pentru fiecare obiectiv inclus în programul de investiții informațiile financiare și nefinanciare referitoare la valoarea totală a Proiectului, creditele de angajament, creditele bugetare,

graficul de finanțare, costurile de funcționare și întreținere ulterioare punerii în funcțiune, precum și strategia în domeniul investițiilor;

- ◆ evidențierea incorectă a obiectivelor de investiții finalizate și recepționate în perioada 2008-2010 și a cheltuielilor în sumă de 2.328 mii lei, reprezentând taxele aferente Inspectoratului de Stat în Construcții.

Nu au fost respectate următoarele prevederi legale: art. 39 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 a finanțelor publice, modificată și completată; art. 6 alin. (1) din Legea contabilității nr. 82/1991, modificată și completată și Ordinul nr. 1917/2005 al ministrului finanțelor publice.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 2.328 mii lei.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Ministerului Mediului și Pădurilor nu a formulat obiecțiuni.

În timpul acțiunii de control Ministerul Mediului și Pădurilor a luat măsuri operative pentru înlăturarea deficiențelor constatate, respectiv evidențierea corectă a obiectivelor de investiții recepționate și a cheltuielilor reprezentând taxele aferente Inspectoratului de Stat în Construcții.

La nivelul structurilor teritoriale ale Administrației Naționale „Apele Române”, autoritate națională aflată în coordonarea Ministerului Mediului și Pădurilor

În cadrul acțiunii efectuate s-a verificat Acordul de împrumut nr. RO 1.579, încheiat între România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, aprobat prin HG nr. 163/2008.

Constatări

- ◆ plăți nelegale pentru lucrări și servicii din cadrul unor proiecte, în sumă totală de 2.506 mii lei (*Argeș, Bacău, Bihor și Mureș*);
- ◆ nerespectarea reglementărilor legale și contractuale referitoare la constituirea garanțiilor de bună execuție a lucrărilor, în sumă de 157 mii lei (*Mureș*);
- ◆ nerespectarea dispozițiilor legale cu privire la recepția și evidențierea în patrimoniu a lucrărilor de investiții executate, respectiv neefectuarea recepțiilor la terminarea lucrărilor în sumă totală de 11.289 mii lei finalizate în perioada 2009-2010, precum și neînregistrarea în evidența contabilă a investițiilor finalizate în sumă de 15.615 mii lei (*Mureș*);
- ◆ nereguli constatate în urma evaluării sistemului de control/audit intern (*Bihor și Buzău*);
- ◆ nerespectarea reglementărilor legale referitoare la achiziții publice de bunuri, servicii și lucrări (*Buzău*);
- ◆ nereguli privind organizarea evidenței contabile a activelor fixe corporale în curs de execuție și inventarierea acestora (*Buzău*);
- ◆ nereguli privind administrarea, gestionarea, inventarierea și evaluarea bunurilor aparținând domeniului public și privat al statului (*Buzău*).

9. Controlul legalității contractării sau garantării precum și a utilizării și a rambursării finanțărilor rambursabile de către unitățile administrativ-teritoriale

Primăria Municipiului București

Scurtă prezentare

Primăria Municipiului București (PMB) este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 215/2001, în conformitate cu hotărârile Consiliului General al Municipiului București (CGMB).

Controlul efectuat a avut ca temă „Controlul legalității contractării/garantării, precum și a utilizării și rambursării finanțărilor rambursabile la nivelul unităților administrativ-teritoriale” în verificare cuprinzându-se Contractul de finanțare dintre România, BEI și CGMB pentru finanțarea Proiectului privind Infrastructura Urbană în București, ratificat prin Legea nr. 489/2001 și a avut următoarele obiective:

Legalitatea utilizării și rambursării sumelor contractate direct, subîmprumutate sau ale creditelor garantate de stat

Constatări

- ◆ nevirarea la bugetul de stat la data de 31.12.2010 a sumei de 83 mii euro (echivalent 357 mii lei), reprezentând diferența dintre dobânda bonificată și comisioanele percepute din contul împrumutului;
- ◆ plata în mod necuvenit a sumei de 26 mii lei, reprezentând popriri și comisioane care nu fac obiectul împrumutului;
- ◆ neraportarea către Ministerul Finanțelor Publice a sumei de 50 mii euro, reprezentând comision de restructurare reținut de banca finanțatoare din împrumut în anul 2004.

Valoarea estimată a erorilor/abaterilor constatate însumează 383 mii lei, venituri suplimentare datorate bugetului de stat.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative

Constatări

- ◆ neîncheierea proceselor verbale de recepție la terminarea lucrărilor, deși acestea au fost finalizate de aproape un an;
- ◆ neevidențierea în contabilitate a unor imobilizări corporale finalizate și recepționate ca urmare a neînregistrării valorii acestora în procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor;
- ◆ sumele raportate băncii finanțatoare și Ministerului Finanțelor Publice nu reflectă realitatea, întrucât nu s-au corelat sumele efectiv plătite, sumele evidențiate pe fiecare componentă a Proiectului și sumele disponibile în contul special. Nu au fost respectate prevederile HG nr. 273/2004 privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea Primăriei Municipiului București nu a formulat obiecțiuni.

Măsuri operative

- ◆ PMB a plătit la bugetul de stat suma totală de 264 mii lei, din care suma de 238 mii lei reprezintă sume aferente diferenței dintre dobânda bonificată și comisioanele percepute din contul împrumutului și suma de 26 mii lei reprezintă popriri și comisioane aferente;
- ◆ PMB a raportat către Ministerul Finanțelor Publice în „Situția finanțării rambursabile la data de 31 iulie 2011” comisionul de restructurare în valoare

de 50 mii euro;

- ♦ PMB a încheiat procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor;
- ♦ PMB a completat procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor cu valoarea investiției, pentru componenta Contorizarea vânzării de căldură și apă caldă.

Concluzii generale

- ♦ managementul defectuos al PMB a condus la prejudicierea bugetului de stat cu suma de 383 mii lei, datorită nerespectării prevederilor Acordului de împrumut subsidiar;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale de către PMB cu privire la recepția lucrărilor și evidența contabilă.

Recomandări

- ✓ virarea la bugetul de stat a sumei de 119 mii lei, reprezentând diferența între suma de 383 mii lei care nu a fost virată la bugetul de stat și suma de 264 mii lei, virată la bugetul de stat în timpul controlului;
- ✓ luarea măsurilor necesare pentru încheierea proceselor verbale de recepție la terminarea lucrărilor cu respectarea prevederilor legale în domeniu pentru a fi evidențiate în contabilitate immobilizările finalizate și recepționate;
- ✓ corelarea sumelor utilizate, în euro, pe cele două componente ale Proiectului cu extrasele contului special;
- ✓ elaborarea unei proceduri unitare pentru fiecare instrument de datorie publică.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsuri pe care Primăria Municipiului București trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

10. Controlul respectării prevederilor legale privind formarea, evidențierea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetului de stat și bugetelor asigurărilor sociale

Agenția Națională de Administrare Fiscală

Scurtă prezentare

Agenția Națională de Administrare Fiscală-ANAF este organizată și funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, finanțată din bugetul de stat.

În subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală funcționează Garda Financiară, Autoritatea Națională a Vămilelor, Direcțiile Generale ale Finanțelor Publice județene și Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București, ca instituții publice cu personalitate juridică.

Acțiunea de control s-a desfășurat la Agenția Națională de Administrare Fiscală și la structurile teritoriale ale acesteia:

- Direcțiile generale ale finanțelor publice județene (42 entități subordonate) și Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili;
- Garda Financiară și structurile teritoriale (42 entități subordonate);
- Autoritatea Națională a Vămilelor și structurile teritoriale (8 entități subordonate).

La nivelul ANAF au fost stabilite prin actele de control următoarele:

- mii lei -

Explicații	Aferent exercițiu financiar 2010*	Aferent exercițiu financiar 2009	Aferent exercițiu financiar 2008
Venituri suplimentare atrase	1.597.922	1.099.200	275.245
Prejudicii estimate	43.955	6.800	43.519
Abateri de la legalitate	5.880.479	5.477.400	716.815

* conține și sumele stabilite urmare misiunii de audit de performanță privind colectarea creanțelor impozitelor și taxelor cuvenite bugetului public

Obiectivul general al acțiunii de verificare la nivelul ANAF a avut în vedere *Controlul asupra modului de formare și administrare a resurselor bugetului general consolidat al statului.*

Din acțiunile de control derulate la ANAF, Garda Financiară, Autoritatea Națională a Vămile și structurile subordonate acestora (Direcții ale Finanțelor Publice județene, Direcții Regionale pentru Accize și Operațiuni Vamale, secții județene ale Gărzii Financiare) **se constată în general îmbunătățirea indicatorilor de performanță ce caracterizează activitatea ANAF în ansamblul său față de perioadele anterioare, însă au fost identificate și numeroase abateri de la legalitate în activitatea structurilor teritoriale mai ales, care au afectat gradul de încasare a veniturilor diferitelor bugete față de care ANAF are atribuții de colectare.**

Abaterile identificate se regăsesc la majoritatea județelor, ceea ce denotă faptul că fenomenele negative constatate de către auditorii publici externi au caracter general, iar pentru remedierea deficiențelor constatate se impune analiza punctuală a acestora și implementarea rapidă a unor măsuri de corectare de către conducerea ANAF.

Pentru valorificarea constatărilor înscrise în Rapoartele de control întocmite la nivelul structurilor subordonate, Curtea de Conturi a emis decizii prin care au fost dispuse măsurile pe care ANAF și entitățile subordonate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

La nivelul DGFP județene și al DGAMC

Constatări

Cu privire la organizarea și conducerea evidenței analitice pe plătitor a veniturilor bugetului general consolidat

- ♦ scăderea din evidența analitică pe plătitor a unor sume pentru care nu s-au întocmit Decizii de corecție și Note de corecție obligații fiscale;
- ♦ nu există o procedură de analiză prin care să fie detectat riscul ca unii contribuabili să diminueze nejustificat (ilegal) obligațiile de plată la bugetul consolidat prin depunerea unor declarații rectificative aferente unor perioade de declarare anterioare.
Astfel, în cazul DGFP București a fost identificat un exemplu prin care un contribuabil a diminuat obligațiile fiscale aferente impozitului pe veniturile din salarii și contribuțiilor la asigurările sociale prin depunerea unor declarații rectificative. Ulterior, după demararea verificărilor Curții de Conturi, acest contribuabil a depus din nou declarații rectificative prin care a revenit la valorile declarate inițial, însă imediat după aceea a intrat în faliment, iar organele fiscale nu au mai reușit să recupereze la buget sumele cuvenite. Au fost sesizate organele de cercetare penală pentru prejudicierea bugetului consolidat;
- ♦ nu au fost aplicate sancțiuni contravenționale pentru nedepunerea declarațiilor sau depunerea de declarații eronate, unitățile fiscale limitându-se numai la notificarea contribuabililor în vederea depunerii declarațiilor;
- ♦ nu au fost stabilite din oficiu obligații de plată în cazul nedepunerii declarațiilor fiscale în cazul contribuabililor ce nu au depus la termenele prevăzute de lege declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul statului și deconturile de taxă pe valoarea adăugată (TVA), așa cum prevede art. 83 din OG 92/2003 privind

Codul de procedură fiscală. Motivația generală prezentată de organele fiscale din cadrul DGFP județene și DGAMC a fost aceea că nu există deocamdată proceduri emise de direcția de specialitate din cadrul ANAF pentru stabilirea obligațiilor fiscale din oficiu;

- ♦ organele fiscale nu au identificat toți contribuabilii care au depășit plafonul de scutire a TVA de 35.000 euro, respectiv 119.000 lei, și care nu s-au declarat ca plătitori de TVA, nu au fost înregistrați din oficiu și nici nu au fost supuși unor inspecții fiscale parțiale pe acest obiectiv;
- ♦ în unele cazuri s-a constatat nerespectarea prevederilor legale privind termenul de declarare a contribuabililor inactivi;
- ♦ s-a constatat în unele cazuri menținerea nejustificată în evidența fiscală și contabilă a unor obligații fiscale aferente unor contribuabili radiați;
- ♦ necuprinderea în evidența fiscală și în baza de impozitare la sursa impozit pe veniturile din arendă a tuturor contribuabililor, persoane fizice, proprietari de terenuri agricole, arendate în baza contractelor de arendă;
- ♦ neurmărirea concordanței dintre valoarea impozitului pe veniturile obținute din transferul proprietăților imobiliare, reținut și virat de notarii publici lunar, conform D100 și valoarea impozitului declarat prin D208;
- ♦ neverificarea realității declarațiilor depuse de contribuabilii persoane fizice care desfășoară activități independente (medici veterinari, medici de familie), comparative cu veniturile încasate de aceștia de la DSVSA și CASS.

Cu privire la organizarea și conducerea contabilității creanțelor bugetare

- ♦ neconcordanțe semnificative între creanțele bugetare înregistrate în evidența contabilă și cele din evidența analitică pe plătitor;
- ♦ neînregistrarea în evidențele contabile a unor creanțe semnificative cu consecința întocmirii unor situații financiare neconforme cu realitatea;
- ♦ nu au fost înregistrate în contabilitatea sintetică și analitică a creanțelor bugetare obligațiile reprezentând soldul sumei negative a TVA solicitată la rambursare, conform deconturilor depuse, respectiv TVA de rambursat;
- ♦ au fost menținute, în mod nejustificat, în evidența analitică și în evidența contabilă, în contul 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” unele sume care provin din anii anteriori, cu consecința înregistrării eronate a acestor sume.

Cu privire la gestionarea dosarelor fiscale

Nerespectarea în unele situații a prevederilor legale privind transferul creanțelor fiscale între organele de administrare fiscală:

- ♦ nerealizarea transferului dosarelor fiscale și nearondarea la noul domiciliu fiscal a contribuabililor care și-au mutat sediul social în alt județ;
- ♦ nu au fost luate în toate cazurile măsuri de transmitere a dosarului fiscal în termenul legal de maximum 15 zile de la primirea cererii, de transmitere în maximum 3 zile lucrătoare de la înregistrare și de emitere în maximum 3 zile lucrătoare a Deciziei de înregistrare a sediului social și a domiciliului fiscal.

Cu privire la stingerea creanțelor fiscale prin aplicarea măsurilor de executare silită

- ♦ în numeroase situații s-a constatat neînstituirea sau instituirea cu întârziere a popririlor asupra conturilor bancare ale debitorilor; popririle instituite asupra conturilor bancare ale debitorilor s-au realizat, în unele cazuri, doar pentru o parte din obligațiile fiscale ce figurau neachitate la momentul instituirii popririi;
- ♦ nu s-au instituit sechestre asupra bunurilor mobile și imobile pentru toți debitorii administrați pentru care s-a început executarea silită;
- ♦ ulterior pierderii amânării la plata obligațiilor fiscale conform OUG nr. 92/2009, nu s-a procedat cu celeritate în toate cazurile la valorificarea bunurilor mobile și imobile aduse de contribuabili drept garanție și nu s-a procedat la aplicarea de

sechestre suplimentare până la plafonul de 150% din valoarea creanțelor neachitate;

- ♦ existența unor decalaje mari de timp între datele la care se sechestrează efectiv bunurile mobile sau imobile din patrimoniul debitorilor, solicitările evaluării acestor bunuri sechestrate, depunerea rapoartelor de evaluare, de către evaluatorii agreeți și organizarea licitațiilor în vederea valorificării;
- ♦ organele fiscale nu au solicitat în toate cazurile informații privind bunurile urmăribile, deținute de către agenții economici ce înregistrează obligații de plată cu scadență depășită;
- ♦ radierea unor agenți economici care au înregistrat creanțe fiscale fără înscrierea organului fiscal la masa credală;
- ♦ numeroase cazuri de intrare în insolvență/faliment a unor contribuabili cu datorii la bugetul consolidat, ceea ce cauzează ulterior imposibilitatea încasării ulterioare de către organele fiscale a creanțelor fiscale. Acest fenomen este asociat de regulă cu cesionarea părților sociale/vânzarea acțiunilor către alte persoane înaintea intrării în faliment, de regulă imposibil de identificat ulterior de către organele fiscale pentru atragerea răspunderii: cetățeni străini non-UE (irakieni, libanezi, somalezi, turci, moldoveni, ucraineni etc.) sau cetățeni români aflați în situații deosebite (persoane având o vârstă înaintată sau fără adăpost, etc.). Sunt necesare măsuri ferme de contracarare a acestui fenomen din partea ANAF;
- ♦ în numeroase situații executarea silită s-a limitat la editarea și transmiterea somațiilor însoțite de titluri executorii și nu s-a pus un accent mai mare pe aplicarea ulterioară și a celorlalte forme de executare silită (popriri asupra conturilor bancare, poprirea la terți, sechestrarea și valorificarea bunurilor).

Cu privire la activitatea desfășurată de organele de inspecție fiscală

- ♦ insuficienta reglementare a criteriilor de selecție în vederea programării pentru inspecția fiscală a contribuabililor, în vederea creșterii eficienței activității organelor de inspecție fiscală;
- ♦ în anul 2010 cea mai mare parte a fondului de timp disponibil a fost alocată pentru derularea inspecțiilor fiscale pentru soluționarea cererilor de rambursare a TVA sau pentru controlul ulterior al rambursărilor de TVA, în detrimentul inspecțiilor fiscale din proprie inițiativă, bazate pe analiza de risc;
- ♦ organele de inspecție fiscală nu definesc în actele de control întocmite criteriile utilizate în alegerea sondajului aplicat pentru selectarea operațiunilor sau documentelor pentru obținerea asigurării că acestea respectă principiile legalității și conformității cu normele fiscale și contabile. Sunt necesare proceduri mai clare pentru obligativitatea definirii acestor criterii utilizate în alegerea sondajului aplicat pentru fiecare impozit verificat de către organele de inspecție fiscală;
- ♦ nu s-au întocmit documente de analiză și evaluare a riscurilor ce au stat la baza criteriilor de selecție a societăților comerciale, considerate ca fiind cu „risc pentru administrarea fiscală”;
- ♦ numeroase situații în care organele de inspecție fiscală nu au cuprins în programele de activitate lunară verificări la contribuabilii care au declarat achiziții de la contribuabili inactivi, deși volumul tranzacțiilor derulate între aceștia înregistra valori semnificative, conform informațiilor fiscale furnizate de Declarația 394 „Declarația informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național”;
- ♦ neefectuarea, în toate cazurile, a controalelor tematiche, pe baza actelor de control înaintate de Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni Vamale (DJAOV) prin care au fost stabilite accize suplimentare, în scopul stabilirii diferențelor suplimentare de TVA;
- ♦ în unele cazuri, soluționarea cererilor de rambursare a TVA cu control ulterior nu s-a realizat în limita termenului legal de 2 ani;

- ♦ organele fiscale nu au urmărit efectuarea de inspecții fiscale la notarii publici la care s-au constatat neconcordanțe între impozitul pe venitul din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal raportat în anul 2009 și 2010 prin declarațiile 208 „Declarație informativă privind impozitul pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal” și cel din declarațiile 100 „Declarație privind obligațiile de plată la bugetul de stat”;
- ♦ situații în care organele de inspecție fiscală nu au solicitat Dosarul prețurilor de transfer la agenții economici verificați, deși aceștia au derulat tranzacții cu valori semnificative cu părțile afiliate (străine sau române);
- ♦ în anumite situații nu s-au avut în vedere toate stările de fapt și raporturile juridice relevante pentru impunere, respectiv nu s-a efectuat investigarea fiscală a tuturor actelor și faptelor rezultând din activitatea contribuabilului supus inspecției sau a altor persoane cu care contribuabilul a intrat în relații comerciale;
- ♦ situații în care nu au fost cuprinse în programul de control în anul 2010 verificări la contribuabilii care realizează venituri sub formă de salarii din străinătate obținute de către persoanele fizice care desfășoară activitate în România (declarația 224).

Cu privire la modul de verificare a dosarului prețurilor de transfer

- ♦ se constată necesitatea dezvoltării unor proceduri de analiză de risc în domeniul prețurilor de transfer, bazate atât pe informații deținute în prezent de organele fiscale, cât și pe informații suplimentare obținute de la contribuabili prin intermediul declarațiilor informative/rectificative privind tranzacțiile derulate cu părțile afiliate;
- ♦ direcția Generală de Inspecție Fiscală, prin serviciile cu atribuții în controlul prețurilor de transfer, trebuie să acorde în continuare o importanță deosebită pregătirii profesionale a inspectorilor din structurile teritoriale prin programarea unor sesiuni de pregătire profesională.

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

- ♦ au fost identificate o serie de abateri de la regularitate și legalitate, unele cu caracter repetitiv, ceea ce denotă că activitatea de control și audit intern de la nivelul ANAF, respectiv a structurilor subordonate nu are deocamdată eficiența necesară unei bune desfășurări a activității.

Constatările enumerate anterior sunt exemplificate astfel:

Controlul asupra modului de formare și administrare a resurselor bugetului general consolidat

A. Cu privire la respectarea prevederilor legale privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare conform OMFP nr. 1917/12.12.2005 pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia și Ordinul Președintelui ANAF nr. 620/2008

Constatări

La Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF)

- ♦ raportarea eronată în situațiile financiare, respectiv în formularul Bilanț, rândul 24, a creanțelor bugetului de stat și implicit în anexa „Situația activelor și datoriilor instituțiilor publice”, la data de 31.12.2010, a sumei de 1.073 mii lei.

Din verificarea situațiilor financiare încheiate la 31.12.2010 s-a constatat că ANAF a raportat eronat în situațiile financiare, respectiv în formularul Bilanț, rând 24, creanțele bugetului de stat sunt mai mari cu 1.073 mii lei decât creanțele bugetului înregistrate în contabilitatea creanțelor bugetare, respectiv în soldul contului 463 „Creanțe ale bugetului de stat”, din balanța de verificare.

Abaterea a fost remediată în timpul controlului.

- ♦ raportarea eronată, în situațiile financiare, la data de 31.12.2010, respectiv în formularul Contul de rezultat patrimonial, rândul 02 „Venituri din impozite, taxe, contribuții de asigurări și alte venituri ale bugetelor” a sumei de 2.863.073 mii lei și rândul 04 „Finanțări, subvenții, transferuri, alocații bugetare cu destinație

specială,, a sumei de 660 mii lei.

Abaterea a fost remediată în timpul controlului.

- ♦ înregistrarea eronată a sumei de 153.351 mii lei, după cum urmează: 34.017 mii lei în conturile de venituri ale bugetului de stat, 97.503 mii lei în conturile de creanțe ale bugetului de stat, 21.958 mii lei în contul 473 „Sume în curs de clarificare” și raportarea eronată în situațiile financiare pentru anul 2010.

În timpul controlului abaterea a fost remediată prin corectarea înregistrărilor efectuate eronat de către DGFP-uri, în exercițiul financiar 2011.

- ♦ înregistrarea eronată a sumei de 575.076 mii lei, în contul 473 „Sume în curs de clarificare” și nu în conturile de venituri ale bugetului de stat, astfel că situațiile financiare, respectiv Anexa 2 „Contul de rezultat patrimonial” nu reflectă realitatea și nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare a instituției.

În timpul controlului, prin notă contabilă, sumele au fost înregistrate în contabilitatea creanțelor bugetare, în contul de rezultat reportat, în exercițiul financiar 2011.

- ♦ neraportarea în situațiile financiare anuale, respectiv Anexa 32 „Situația sumelor evidențiate în conturi în afara bilanțului rezultate din operațiuni ce decurg din administrarea veniturilor bugetului general consolidat” a sumei de 141.292 mii lei.

Nu au fost respectate prevederile OMFP nr. 1.917/2005 (*actualizat*) pentru aprobarea Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, cap. II, pct.2.1. Prevederi generale, care precizează că: “.... Situațiile financiare trebuie să ofere o imagine fidelă a activelor, datoriilor, poziției financiare (active nete/patrimoniu net/capital propriu), precum și a performanței financiare și a rezultatului patrimonial”.

- ♦ menținerea, în mod nejustificat, în evidența analitică și în evidența contabilă, în contul 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” a unor sume care provin din anii anteriori și înregistrarea eronată a unor sume în acest cont.

Conform balanței de verificare sintetică pentru creanțe bugetare, la data de 31.12.2010, soldul contului 473 „Decontări din operații în curs de clarificare,, este de 11.433.203 mii lei.

Sumele înregistrate în contul 473, aflate în sold la 31.12.2010 reprezintă:

- 396.400 mii lei, sume ce urmează a fi restituite fără corespondent în debite;
- 7.004.276 mii lei, sume achitate în plus de agenții economici pentru care nu există declarație;
- 133.648 mii lei, sume înregistrate eronat și corectate ulterior (TVA);
- 703.586 mii lei, TVA de recuperat nesolicitat la rambursare de agenții economici;
- 1.266.301 mii lei, plăți fără document de creanță (dobânzi, TVA, amenzi, penalități, confiscări);
- 39.692 mii lei, sume aferente societăților aflate în insolabilitate fără bunuri urmăribile care au fost radiate;
- 19.024 mii lei, plăți în avans persoane fizice cu sistare în anul curent sau care ulterior au solicitat anularea, rezilierea contractului;
- 1.870.276 mii lei, sume înregistrate în contul unic.
- ♦ neconcordanță între soldul contului 5201.47.01.01 „Sume încasate în contul unic în curs de distribuie” din Trezorerie (- 21,59 milioane lei) și soldul contului 473.47.01.01/473 "Decontări din operațiuni în curs de clarificare/Sume înregistrate în contul unic" (1.870 milioane lei), din contabilitatea creanțelor bugetare, la data de 31.12.2010.
- ♦ neinventarierea creanțelor bugetare.

B. Respectarea legalității privind formarea, evidențierea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetelor componente ale bugetului general consolidat

Constatări

Verificarea modului de realizare a programelor de încasare a veniturilor bugetului general consolidat

La DGFP Caraș-Severin ♦ nerealizarea programului de încasări la bugetul general consolidat și nerealizarea unor indicatori de performanță. Nu au fost respectate prevederile OMFP nr.1348/2009. Valoarea estimativă a abaterii este de 55.142 mii lei.

Formarea și evidențierea veniturilor bugetului de stat

Verificarea modului de conducere a evidenței analitice pe plătitor a contribuabililor

La Direcțiile Generale ale Finanțelor Publice (DGFP)

DGFP Hunedoara

- ♦ inventarierea creanțelor nu s-a efectuat în conformitate cu prevederile pct. 28 din OMFP nr. 2861/2009, conform căruia creanțele față de terți sunt supuse verificării și confirmării pe baza extraselor soldurilor debitoare ale conturilor de creanțe care dețin ponderea valorică în totalul soldurilor acestor conturi. Valoarea estimativă a abaterii este de 975.482 mii lei;

DGFP Maramureș

- ♦ neaplicarea sancțiunilor contravenționale pentru nerespectarea regimului depunerii declarațiilor fiscale, volumul estimat al amenzilor neaplicate posibil de încasat la bugetul de stat fiind de 168.974 mii lei;

DGFP Buzău

- ♦ neîndeplinirea atribuțiilor privind modul de colectare, gestionare și evidențiere a TVA din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal. Valoarea estimativă a abaterii este de 33.744 mii lei;

DGFP Ilfov

- ♦ nu s-au întocmit Note de corecții obligații fiscale” (anexa 5a la OMEF nr. 2144/2008) și după caz nu s-au întocmit “Note de corecție a declarației rectificative cu suplimentare/diminuare de obligații”. Aceste documente justificative trebuiau întocmite de către Serviciul Gestiune registru contribuabili, declarații fiscale și bilanțuri;
- ♦ nu s-au întocmit “Deciziile de corecție” de către Serviciul Evidență pe plătitor;
- ♦ nivelul scăderilor efectuate în anul 2010 pentru care nu s-au întocmit decizii și note de corecție se ridică la suma de 23.915 mii lei din care sume scăzute care nu au avut la bază documente justificative sunt în cuantum de 370 mii lei cu un potențial risc de diminuare a veniturilor statului. Valoarea estimativă a abaterii este de 24.285 mii lei.

DGFP Teleorman

- ♦ valoarea creanțelor cuvenite bugetului de stat pe anul 2010, înscrise în fișele pe plătitori este mai mică cu suma de 24.241 mii lei decât valoarea creanțelor înregistrate în același an în evidența contabilă.

Verificarea modului de conducere a evidenței contabile a veniturilor bugetului de stat

DGFP București

- ♦ neînregistrarea în evidențele contabile ale DGFPMB a unei creanțe în sumă totală de 690.457 mii lei, cu consecința întocmirii unor situații financiare neconforme cu realitatea;

DGFP Satu-Mare

- ♦ neconcordanțe între datele înregistrate în procesele verbale de sechestru și datele înregistrate în contabilitate cont 8047 „Valori materiale supuse sechestrului”, cont în afara bilanțului. Valoarea estimativă a abaterii este de 97.225 mii lei;

- ♦ menținerea în evidența analitică pe plătitor și în evidența contabilă sintetică și analitică a obligațiilor fiscale ale contribuabililor radiați. Valoarea estimativă a abaterii este de 32.894 mii lei.

DGFP Timiș

- ♦ prin nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și conducerea contabilității veniturilor bugetare, au fost denaturate veniturile de încasat la bugetul de stat reflectate în situațiile financiare, care trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare, performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Soldul contului 473 "Decontări în curs de clarificare", respectiv valoarea abaterii la 31.12.2010 este de 231.616 mii lei.

DGFP Mureș

- ♦ menținerea, în mod eronat, în contul 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” a unor sume neclarificate o perioadă îndelungată de timp și care nu au fost evidențiate în conturi de venituri bugetare. Din analiza acestor situații, s-a constatat faptul că, suma de 33.469 mii lei, a fost înregistrată în acest cont în perioada 2001-2010 și reprezintă: TVA de recuperat - nesolicitată la rambursare de agenții economici; sume achitate în plus de contribuabili pentru care nu există declarații fiscale; plăți fără documente de creanță (dobânzi, penalități, confiscări); sume aferente unor societăți aflate în reorganizare, faliment, insolvență sau chiar radiate de la Oficiul Registrului Comerțului. Valoarea estimativă a abaterii este de 33.469 mii lei;
- ♦ înregistrarea eronată în contul 8047 "Valori materiale supuse sechestrului" a unor operațiuni. Astfel, din analiza soldului contul 8047 a reieșit că, acesta a reflectat, valoarea creanțelor agenților economici pentru care au fost instituite sechestre și nu valoarea bunurilor sechestrate, rezultând o diferență între cele 2 valori de 42.753 mii lei - sumă cu care a fost denaturant soldul acestui cont. Valoarea estimativă a abaterii este de 42.753 mii lei;
- ♦ înregistrarea eronată în contul 8058 "Creanțe fiscale pentru care s-a declarat starea de insolabilitate a debitorului" a unor operațiuni. Astfel, au fost înscrise în acest cont, creanțele stabilite prin răspunderea solidară a debitorilor în sumă de 25.594 mii lei - sumă ce se impunea a fi reflectată în contul 8039 "Alte valori în afara bilanțului". Valoarea estimativă a abaterii este de 25.594 mii lei.

DGFP Sibiu

- ♦ nu au fost înregistrate în contabilitatea sintetică și analitică a creanțelor bugetare, obligațiile reprezentând soldul sumei negative a TVA solicitate la rambursare, conform deconturilor depuse, respectiv TVA de rambursat. Valoarea estimativă a abaterii este de 26.350 mii lei.

Gestionarea dosarelor fiscale

DGFP Maramureș

- ♦ nerealizarea transferului dosarelor fiscale și nearondarea la noul domiciliu fiscal a contribuabililor care și-au mutat sediul social în alt județ, valoarea debitelor neurmărite fiind în sumă de 17.037 mii lei.

Verificarea modului în care se efectuează rambursările de taxă pe valoarea adăugată

Majoritatea DGFP județene

- ♦ neefectuarea inspecției fiscale în termenul legal de 2 ani de la aprobarea rambursării TVA cu control ulterior. Valoarea estimativă a abaterii este de 8.424 mii lei.

Verificarea modului de acordare a înlesnirilor la plată de către contribuabili a obligațiilor bugetare restante

DGFP Brașov

- ♦ nerespectarea prevederilor OUG nr.92/009 în acțiunea de acordare a amânărilor la plată pentru creanțe restante. Valoarea estimativă a abaterii este de 35.423 mii lei.

DGAMC

- ◆ nerespectarea procedurilor de executare silită, respectiv netransmiterea somațiilor și a titlurilor executorii, în condițiile în care creanțele fiscale deveniseră exigibile, nefiind achitate de către debitor la data scadență.

Rezultatele obținute de activitatea de executare silită prin aplicarea procedurilor de executare silită constând în instituirea de popriri bancare și în popriri asupra terților neîncasați ai debitorilor la bugetul statului, se situează la un nivel redus față de nivelul arieratelor (sumelor reprezentând obligații de plată ale agenților economici neachitate prin plată voluntară). Din valorificarea bunurilor supuse sechestrului nu s-a reușit acoperirea creanțelor debitorilor (în cazurile în care au fost organizate licitații pentru vânzarea bunurilor), situație determinată în parte și de lipsa cererii de bunuri pe piața imobiliară.

La nivelul activității de executare silită nu au fost efectuate analize pentru a fi luate măsurile necesare în vederea constatării și atragerii, după caz, a răspunderii solidare a instituțiilor bancare, respectiv a terților neîncasați ai debitorilor în cazurile în care aceștia nu-și îndeplinesc obligațiile legale.

S-a constatat că în unele situații nu au fost instituite sechestre asupra bunurilor mobile și imobile, pentru contribuabilii aflați în administrarea DGAMC ce nu s-au conformat voluntar la plata obligațiilor fiscale datorate bugetului public.

DGAMC a procedat la aplicarea de sechestre asupra bunurilor proprietatea debitorilor, dar acest lucru s-a realizat, în unele cazuri, fără a se urmări identificarea listei tuturor bunurilor mobile și imobile proprietatea debitorului, astfel încât din totalul bunurilor, sechestrul să fie instituit în special asupra acelor bunuri valorificabile și în limita de 1,5 ori valoarea obligației fiscale de plată. Această situație s-a datorat în principal necunoașterii executorilor fiscali din cadrul DGAMC a tuturor bunurilor mobile și imobile proprietatea debitorilor, situație determinată de numărul insuficient de executori fiscali la nivelul entității, astfel încât să poată efectua deplasări la toate punctele de lucru ale marilor contribuabili (situat pe întreg teritoriul țării) pentru identificarea tuturor bunurilor și stabilirii situației reale a acestora. În unele situații s-a constatat că evaluarea bunurilor supuse sechestrului și valorificarea lor s-a realizat cu întârziere, iar în unele cazuri nu a fost efectuată, motivată fiind și de lipsa fondurilor pentru contractarea unor evaluatori.

DGFP Ilfov

- ◆ pentru obligațiile de plată pentru care s-au instituit măsuri asiguratorii, entitatea nu deține o evidență clară, completă și relevantă. Aceste creanțe nu se regăsesc evidențiate distinct în Sistemul informatic de administrare a creanțelor fiscale, neregăsindu-se în fișa sintetică a contribuabililor și în nici o altă aplicație informatică, deși prin adresa ANAF - Cabinet Vicepreședinte nr. 1098165/18.12.2009, s-a solicitat ca începând cu 01.01.2010 să se marcheze în Sistemul informatic de administrare a creanțelor fiscale.

Totodată, obligațiile de plată pentru care s-au instituit măsuri asiguratorii nu se regăsesc înregistrate nici în contabilitate ca și creanțe incerte.

Valoarea estimativă a abaterii (veniturilor suplimentare) este de 245.488 mii lei.

DGFP Covasna

- ◆ neaplicarea celorlalte măsuri de executare silită (blocarea conturilor bancare, executarea veniturilor datorate de terți, instituirea de sechestre asupra bunurilor mobile și imobile) după expirarea termenului de 15 zile de la data comunicării somației, în condițiile în care contribuabilul nu a achitat obligațiile bugetare menționate în titlul executoriu. Valoarea estimativă a abaterii este de 200.050 mii lei.
- ◆ nevalorificarea sechestrelor instituite pentru bunurile mobile și imobile. Valoarea

estimativă a abaterii este de 44.469 mii lei.

DGFP Timiș

- ♦ neaplicarea celorlalte măsuri de executare silită (blocarea conturilor bancare, executarea veniturilor datorate de terți, instituirea de sechestre asupra bunurilor mobile și imobile) după expirarea termenului de 15 zile de la data comunicării somației, în condițiile în care contribuabilul nu a achitat obligațiile bugetare menționate în titlul executoriu.

Neaplicarea în toate cazurile a măsurilor corespunzătoare privind executarea silită prin poprire, pentru creanțele fiscale restante recuperabile în cursul anului 2010, estimate în sumă de 113.072 mii lei, a condus la diminuarea încasărilor la bugetul general consolidat al statului.

Nevalorificarea sechestrelor instituite pentru bunurile mobile și imobile; aplicarea în cursul anului 2010 a măsurilor privind executarea silită a bunurilor numai pentru 69% din totalul creanțelor fiscale restante recuperabile, precum și valorificarea redusă a sechestrelor aplicate, respectiv sechestre aplicate pe bunuri în cursul anului 2010 și nevalorificate până la 31.12.2010, în sumă de 100.550 mii lei, a condus la diminuarea încasărilor la bugetul general consolidat al statului.

DGFP Bacău

- ♦ organele de executare din cadrul AFP nu au înscris în somațiile și titlurile executorii atât obligațiile de plată datorate cât și accesoriile aferente, pentru acestea întocmindu-se alte titluri executorii. Valoarea estimativă a abaterii este de 94.423 mii lei.

DGFP Harghita

- ♦ nu au fost identificate toate veniturile realizate și nedeclarate pentru impunere de persoanele juridice nerezidente. Datorită neutilizării informațiilor din documentele depuse de persoanele juridice române, (declarațiile 390 respectiv 300 și contracte de prestări servicii încheiate cu persoanele juridice străine) n-au fost selectate și transmise aceste firme pentru inspecție fiscală deși existau indicii privind nedeclararea unor obligații fiscale (Impozit pe venit obținut din România de nerezidenți - Persoane Juridice) și diminuarea, pe această cale, a sumelor datorate bugetului general consolidat. Valoarea estimativă a abaterii este de 73.512 mii lei.

DGFP Gorj

- ♦ în urma închiderii procedurii de insolvență conform Legii nr. 85/2006, în anul 2010 au fost radiați de la Oficiul Registrului Comerțului un nr. de 433 agenți economici pentru care suma admisă la masa credală în tabelul definitiv consolidat al creanțelor a fost de 75.558 mii lei din care au fost recuperate creanțe în sumă de 6.275 mii lei, ceea ce reprezintă un grad de realizare a veniturilor de 8,30%, iar creanțele bugetare nerecuperate în valoare de 69.283 mii lei, au fost scăzute din evidența fiscală și contabilă a creanțelor bugetare. Valoarea estimativă a abaterii este de 69.283 mii lei.

DGFP Brașov

- ♦ nu au fost aplicate, în mod corespunzător, măsurile de executare silită, impuse de O.G. nr.92/2003 în vederea recuperării creanțelor fiscale restante. Valoarea estimativă a abaterii este de 47.433 mii lei.

DGFP Mehedinți

- ♦ au fost depistați un număr de 72 contribuabili pentru care nu s-a trecut după termenul de 15 zile de la emiterea somației, la celelalte modalități de executare silită, iar aceștia aveau obligații restante la bugetul consolidat în sumă de 2.523 mii lei. Prin extinderea eșantionului s-au mai constatat asemenea cazuri și la 87 de contribuabili care datorau la finele anului creanțe în sumă de 17.821 mii lei și încă 69 de contribuabili care datorau bugetului suma de 13.100 mii lei.

Din verificările efectuate la contribuabilii persoane fizice pe linia executării silite s-a constatat neaplicarea celorlalte măsuri de executare silită (popriri bancare, popriri terți, etc.) după cele 15 zile de la emiterea somației la un număr de 54 de

contribuabili persoane fizice care datorau bugetului general consolidat suma de 688 mii lei. Valoarea estimativă a abaterii este de 34.132 mii lei.

DGFP Satu-Mare

- ◆ neaplicarea celorlalte măsuri de executare silită (blocarea conturilor bancare, executarea veniturilor datorate de terți, instituirea de sechestre asupra bunurilor mobile și imobile) după expirarea termenului de 15 zile de la data comunicării somației, în condițiile în care contribuabilul nu a achitat obligațiile bugetare menționate în titlul executoriu. Valoarea estimativă a abaterii este de 31.223 mii lei;
- ◆ neaplicarea tuturor măsurilor de executare silită la persoanele fizice care înregistrează debite restante. Valoarea estimativă a abaterii este de 27.033 mii lei.

DGFP Neamț

- ◆ anumiți contribuabili au transferat sume importante din conturile deschise la trezoreria statului cu destinația transfer sold salarii (peste necesarul real al salariilor), deși soldurile zilnice ale disponibilităților bănești existente în trezorerie, aparținând acestora, erau indisponibilizate de către organul fiscal. Sumele sustrase de la plata obligațiilor fiscale sunt de 7.406 mii lei care se adaugă la sumele de 20.214 mii lei reprezentând sumele transferate peste necesarul real de salarii. Valoarea estimativă a abaterii este de 27.620 mii lei.

DGFP Vaslui

- ◆ după expirarea termenului de 15 zile de la data comunicării somației, chiar dacă contribuabilul nu a achitat creanțele fiscale menționate în titlul executoriu, nu s-a trecut la aplicarea celorlalte măsuri de executare silită (blocarea conturilor bancare, executarea veniturilor datorate de terți, instituirea de sechestre asupra bunurilor mobile și imobile). Valoarea estimativă a abaterii este de 23.063 mii lei.

Verificarea modului în care se realizează valorificarea bunurilor confiscate sau intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului

DGFP Bihor

- ◆ neorganizarea și neconducerea contabilității valorilor materiale confiscate sau reținute în vederea confiscării. Valoarea estimativă a abaterii este de 7.780 mii lei;
- ◆ nu au fost efectuate reduceri în cotă procentuală de până la 30% în termenul de 30 de zile de la data punerii în vânzare, respectiv de 75% în intervalul de 150 de zile de la data primei evaluări a bunurilor confiscate sau intrate potrivit legii în proprietatea privată a statului. Valoarea estimativă a operațiunilor care constituie abateri este de 206 mii lei.

Verificarea modului de desfășurare a activității de inspecție fiscală realizată în anul 2010, de compartimentele de specialitate din cadrul structurilor teritoriale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală

La DGAMC și DGFP: Argeș, Buzău, Dâmbovița, Mehedinți, Sălaj

- ◆ echipele de inspecție fiscală nu au efectuat analize pentru formularea sau nu, după caz, de sesizări penale pentru contribuabilii ce au declarat și reținut la sursă obligații de plată către bugetul statului, dar nu au efectuat plata acestor obligații în termenul legal;

DGFP Alba

- ◆ în unele cazuri, nu au fost cuprinși în programele de activitate lunară în vederea efectuării inspecției fiscale generale contribuabilii care au declarat achiziții de la contribuabili inactivi, conform informațiilor fiscale furnizate de Declarația 394. Valoarea estimată a abaterii constatate o reprezintă valoarea TVA aferentă achizițiilor de la contribuabili inactivi în sumă de 367 mii lei precum și impozitul de profit aferent cheltuielilor nedeductibile în sumă de 293 mii lei;

DGFP Arad

- ◆ nu s-au continuat în toate cazurile controalele pentru stabilirea definitivă a creanțelor bugetare, pe baza actelor de control încheiate de Garda Financiară. Nu au fost efectuate verificările privind definitivarea impozitului pe venit în cadrul termenului de prescripție la toate persoanele fizice și întreprinderile

familiale care desfășoară activități independente. În unele acte de control nu au fost prezentate date și elemente semnificative care să susțină valoarea TVA de rambursat;

DGFP Argeș

- ♦ nu a fost urmărit în toate cazurile modul de aducere la îndeplinire a măsurilor transmise prin Dispozițiile de măsuri, urmare actelor întocmite cu ocazia inspecțiilor fiscale, iar pentru neconformare nu au fost aplicate sancțiuni contravenționale. Organele de inspecție fiscală nu au solicitat în toate cazurile Dosarul prețurilor de transfer sau acordul de preț în avans la agenții economici verificați care au derulat tranzacții semnificative ca valoare cu persoane afiliate române sau străine. Nu s-au avut în vedere toate stările de fapt și raporturile juridice relevante pentru impunere, respectiv nu s-a efectuat investigarea fiscală a tuturor actelor și faptelor rezultând din activitatea contribuabilului supus inspecției sau a altor persoane cu care contribuabilul a intrat în relații comerciale;

DGFP Bacău

- ♦ nedispunerea măsurilor asiguratorii în cazul controalelor efectuate. Valoarea estimativă a abaterii este de 184 mii lei. Au fost constatate cazuri în care au fost declarate achiziții de bunuri și servicii de la societățile comerciale care și-au declarat activitatea suspendată în anul 2010;

DGFP Bihor

- ♦ neluarea măsurilor pentru extinderea verificărilor și asupra altor impozite în urma constatării prin Rapoartele de inspecție fiscală parțială a unor abateri cu consecințe asupra altor obligații bugetare. Valoarea estimată a abaterii este de 5.120 mii lei;

DGFP Bistrița-Năsăud

- ♦ neverificarea legalității și realității tranzacțiilor derulate de societăți comerciale care în anul 2010 au realizat cifra de afaceri semnificativă și care au înregistrat obligații de plată datorate la bugetul consolidat de valori scăzute sau înregistrează TVA de rambursat. Valoarea estimativă a abaterii este de 713 mii lei;
- ♦ nu s-a avut în vedere controlul modului de utilizare de către agenții economici a sumelor transferate din Trezorerie, pentru plata drepturilor salariale, deși aceasta reprezintă o zonă potențială de risc, de sustragere de la plata obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat al statului;

DGFP Botoșani

- ♦ nerespectarea procedurii de selectare a contribuabililor ce urmează a fi supuși controlului conform cu criteriile de selecție prevăzute în normele metodologice aprobate prin OMFP 889/2005 privind Normele metodologice pentru aparatul de control financiar al statului din cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Neluarea măsurilor pentru extinderea verificărilor și asupra altor impozite în urma constatării prin Rapoartele de inspecție fiscală parțială în scopul restituirii de TVA a unor abateri cu consecințe asupra altor obligații bugetare. Valoarea estimativă a abaterii constatate este de 500 mii lei.
- ♦ neînscrierea în rapoartele de inspecție fiscală a mențiunilor privind efectuarea verificărilor factice privind existența stocurilor de marfă, materiale sau a realității investiției prin deplasarea la fața locului și neprezentarea de elemente concrete (cantitate, preț, sume, valoare) care să justifice TVA de rambursat;

DGFP București

- ♦ declararea eronată, de către unele asociații și fundații, a principalei surse de venit, ca aparținând activităților fără scop patrimonial, cu consecința nestabilirii, neevidențierii și neîncasării în cuantumul și la termenul stabilit prin lege a impozitului pe profit. Valoarea estimată a abaterii constatate este de 14.374 mii lei.
- ♦ neincluderea în programul de inspecție fiscală a unor societăți comerciale care, prin "Declarația informativă privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul României" - cod 394 -, au declarat operațiuni fictive, fără ca, la baza acestora, să existe facturi fiscale întocmite și emise de furnizorii declarați. Suplimentar se reține nestabilirea unor creanțe, datorate bugetului general

consolidat, în sumă totală 1.925 mii lei;

- ◆ efectuarea de inspecții fiscale, la societăți comerciale care au înregistrat pierderi în perioada pentru care au solicitat rambursarea TVA, fără a fi analizate cauzele înregistrării pierderilor și dacă, în aceste condiții, taxa pe valoarea adăugată solicitată la rambursare a fost corect determinată. Valoarea estimată a sumei cu care trebuia să diminueze rambursarea este de 228 mii lei;
- ◆ neefectuarea inspecției fiscale, în situația în care acest lucru a fost notificat de serviciul Registru contribuabili și declarații persoane juridice, pentru cazurile a 15 societăți comerciale care au devenit plătitori de TVA dar s-au declarat la administrația financiară cu multă întârziere. Valoarea estimată a abaterii este de 1.126 mii lei;
- ◆ urmare modificării bazei de impunere a taxei pe valoarea adăugată cu accizele stabilite de organele de inspecție vamală, controlul constatată nestabilirea unui TVA suplimentar datorat bugetului general consolidat, în sumă de 84.663 mii lei;

DGFP Brăila

- ◆ neluarea măsurilor pentru extinderea verificărilor și asupra altor impozite în urma constatării prin Rapoartele de inspecție fiscală parțială, în scopul restituirii de TVA, a unor abateri cu consecințe asupra altor obligații bugetare. Valoarea estimativă abaterii este de 2.432 mii lei;

DGFP Cluj

- ◆ nu s-au efectuat, în toate cazurile, inspecții fiscale pentru determinarea influențelor asupra TVA, generate de diferențele de accize constate de Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni Vamale;

DGFP Constanța

- ◆ neefectuarea controlului fiscal pentru stabilirea diferențelor de TVA generate de diferențele de accize constate de Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni Vamale. Valoarea estimativă a abaterilor este de 5.849 mii lei;
- ◆ din analiza efectuată asupra unui eșantion de agenți economici și instituții publice, la un număr de 12 instituții publice și societăți comerciale a rezultat că obligațiile salariale declarate prin Declarația 100 sunt mai mici decât obligațiile salariale declarate prin Declarația 210 cu suma totală de 2.428 mii lei;

DGFP Dâmbovița

- ◆ în unele cazuri, în timpul inspecției fiscale, pe baza documentelor prezentate sau solicitate special, organele de inspecție fiscală nu au stabilit:
 - dacă prețurile tranzacțiilor dintre persoanele afiliate sunt la nivelul prețului de piață;
 - numărul de tranzacții efectuate, complexitatea acestora, precum și numărul de persoane afiliate implicate în derularea unei tranzacții;
 - riscul fiscal al prețurilor de transfer;
 - necesitatea solicitării și după caz termenul de prezentare a dosarului prețurilor de transfer;

DGFP Giurgiu

- ◆ nevalorificarea constatărilor din actele de control întocmite de Garda Financiară și transmise pentru valorificare la DGFP. Valoarea estimativă a abaterii este de 707 mii lei;
- ◆ neincluderea în programul de activitate a unor contribuabili, în baza sesizărilor primite de la Garda Financiară, prin care se solicită stabilirea prejudiciului total adus bugetului de stat, ca urmare a efectuării de tranzacții comerciale cu firme declarate inactive prin OPANAF și a neînregistrării în contabilitatea agenților economici a tuturor veniturilor realizate din activitatea desfășurată. Valoarea estimativă a abaterii este de 11.217 mii lei;

DGFP Ilfov

- ◆ neprogramarea și neefectuarea inspecțiilor fiscale solicitate prin Deciziile de instituire a măsurilor asiguratorii emise de Garda Financiară. Valoarea estimativă a abaterii este de 2.425 mii lei;
- ◆ necalcularea penalităților de întârziere, pentru neachitarea la scadență a

obligățiilor fiscale, neînscrierea lor în actele de control, necuprinderea în deciziile de impunere emise, precum și neevidențierea acestora ca obligație de plată în fișele pe plătitor. Valoarea estimativă a abaterii este de 137 mii lei;

DGFP Mureș

- ♦ neluarea măsurilor de extindere a inspecției fiscale generale pe perioada de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale, în situațiile în care au fost depuse Declarații rectificative privind impozitul pe profit;

DGFP Mehedinți

- ♦ neprogramarea de inspecții fiscale la contribuabilii la care s-au constatat neconcordanțe între sumele reprezentând impozit pe profit declarat de către contribuabili prin declarațiile 101 privind impozitul pe profit și cele declarate prin bilanțurile contabile;

DGFP Sălaj

- ♦ neluarea măsurilor pentru extinderea verificărilor și asupra altor impozite în urma constatării prin Rapoartele de inspecție fiscală parțială în scopul restituirii de TVA;

DGFP Satu Mare

- ♦ valorificarea necorespunzătoare a constatărilor consemnate în actele de control în sensul că au fost emise Dispoziții pentru întocmirea și depunerea de declarații rectificative de către agenții economici pentru perioadele supuse verificării. Valoarea estimativă a abaterii este de 727 mii lei;

DGFP Sibiu

- ♦ neurmărirea și neverificarea contractelor încheiate între persoane juridice române și persoane juridice străine sau persoane fizice nerezidente, prin nedeclararea contractelor încheiate cu persoanele fizice sau juridice nerezidente, declarate de persoanele juridice române doar în declarația 390. Valoarea tranzacțiilor de servicii intracomunitare efectuate cu nerezidenți, declarate de persoanele juridice române doar în declarația 390, dar care nu au fost raportate potrivit OMEF nr. 2310/2007, totalizează 2.145 mii lei;

DGFP Suceava

- ♦ neefectuarea inspecțiilor fiscale, pentru identificarea, verificarea locurilor unde se realizează activități generatoare de venituri impozabile și stabilirea stării de fapt fiscal. Valoarea estimată a abaterii este de 467 mii lei;
- ♦ nu s-a analizat obiectul rambursării, nu rezultă care sunt operațiunile economice efectuate de agenții economici, prin care se generează TVA deductibil mai mare decât TVA colectat;
- ♦ neefectuarea inspecțiilor fiscale, în cazul tuturor sesizărilor transmise de Garda Financiară, pentru valorificare;

DGFP Timiș

- ♦ necuprinderea în programul de control a agenților economici la care s-au constatat neconcordanțe rezultate din declarațiile 300 și 390;
Valoarea consecințelor privind nedeclararea livrărilor intracomunitare de bunuri și servicii (declarate de contribuabilii din statele membre UE și nedeclarate de contribuabilii exemplificați prin D390), precum și operațiunile de livrări și achiziții nedeclarate prin D394, a fost estimată de auditori la suma totală de 46.646 mii lei;

DGFP Tulcea

- ♦ neextinderea verificărilor și asupra altor impozite în urma constatării, prin Rapoartele de inspecție fiscală parțială întocmite în scopul verificării deconturilor de TVA, a unor abateri cu consecințe asupra altor obligații bugetare, sau nu s-a avut în vedere apariția riscului de prescripție a dreptului de a stabili obligații fiscale în sarcina contribuabililor verificați.

Modul de verificare a deconturilor cu sume negative de TVA cu opțiune de rambursare

- ♦ nesoluționarea deconturilor cu control anticipat în termenul de 45 zile prevăzut de lege (la DGAMC, DGFP Arad, DGFP Bacău, DGFP Bihor, DGFP Botoșani, DGFP Mehedinți, DGFP Prahova, DGFP Teleorman, DGFP Timiș, DGFP Vâlcea);

- ♦ neefectuarea controlului ulterior în termenul de 2 ani pentru verificarea deconturilor de TVA (la majoritatea DGFP județene);
- ♦ lipsa unor documente în baza cărora se pot efectua rambursările de TVA;
- ♦ aplicarea nelegală a prevederilor simplificate privind taxarea inversă;
- ♦ rambursări TVA din operațiuni efectuate cu contribuabili declarați inactivi (la majoritatea DGFP județene);
- ♦ compensări ale TVA fără temei legal;
- ♦ restituiri ale TVA fără respectarea tuturor prevederilor legale;

Alte aspecte în ce privește activitatea de rambursare a TVA:

DGFP București

- ♦ supradimensionarea achizițiilor și livrărilor efectuate pe teritoriul național cu consecința diminuării profitului impozabil și implicit a necolectării corespunzătoare a taxei pe valoarea adăugată în cazul unor contribuabili;

DGFP Harghita

- ♦ rambursări nelegale de TVA în cazul unor societăți cu asociați afiliați. Valoarea estimativă a abaterii este de 3.106 mii lei;

DGFP Ilfov

- ♦ stingerea obligațiilor de plată la TVA prin repunerea TVA respins la rambursare sub formă de regularizare într-un decont ulterior. Valoarea estimativă a abaterii este de 965 mii lei;
- ♦ rambursare TVA în condițiile în care TVA dedus din chirii depășește nivelul soldului negativ de TVA, fără a se face vreo referire la notificarea autorităților fiscale cu privire la optarea pentru taxarea acestor operațiuni;
- ♦ deducere TVA aferentă achiziției și investițiilor efectuate la un imobil, solicitare rambursare TVA, fără a mai desfășura operațiuni taxabile ulterior rambursării;
- ♦ s-a constatat că la nivelul organelor fiscale nu există o procedură de lucru, în sensul urmăririi depunerii declarațiilor fiscale, colaborării între compartimente și luării măsurilor ce se impun în cazul societăților pentru care, ulterior rambursării TVA, se dovedește că au un comportament fiscal în afara cadrului legal, beneficiind în mod fraudulos de aceste sume de la buget. Nivelul erorilor constatate a fost estimat la suma de 646 mii lei;
- ♦ neurmărirea și neanalizarea comportamentului fiscal ulterior al contribuabilului care a beneficiat de rambursare de TVA cu control anticipat, a avut drept consecință economico-financiară afectarea bugetului de stat, atât prin diminuarea acestuia cu sumele rambursate, cât și prin diminuarea TVA colectat, ca urmare a deducerii TVA fără îndeplinirea tuturor condițiilor legale;
- ♦ rambursarea TVA prin acceptarea la deducere a TVA aferentă lucrărilor de construcții contractate ulterior recepției imobilului, societatea prestatoare neavând în obiectul de activitate unele lucrări contractate. Neregulile au fost estimate la nivelul sumei de 1.119 mii lei, reprezentând TVA acceptat la rambursare fără clarificarea aspectelor care determină incertitudini privind justificarea legală a unor tranzacții;

DGFP Olt

- ♦ din verificările efectuate la DGFP Olt au rezultat o serie de aspecte improprii unei bune aplicări a prevederilor legale, întrucât s-a constatat că, prin inspecțiile fiscale derulate la agenții economici care comercializează lingouri de aluminiu, organele fiscale au acceptat două modalități de aplicare a regimului TVA: *atât cel al taxării inverse, cât și cel al taxării normale*. A fost solicitată efectuarea mai multor reverificări în cazul unor agenți economici care au derulat operațiuni de comercializare cu lingouri de aluminiu și care au beneficiat de rambursarea TVA, precum și în cazul altor agenți economici care au furnizat astfel de lingouri de aluminiu către operatorii economici care au solicitat rambursări de TVA. Față de acești agenți economici există prezumția implicării în circuite de livrare fictivă a unor lingouri de aluminiu în vederea obținerii nejustificate a unor rambursări TVA. Acțiunile de reverificare/verificare dispuse sunt în curs de derulare în vederea

stabilirii eventualelor prejudicii la bugetul de stat.

Pentru a asigura o încadrare legală care să permită clarificarea cadrului legislativ prevăzut de Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal reprezentat de dispozițiile referitoare la aplicarea regimului taxării inverse a TVA în cazul operațiunilor de comercializare a deșeurilor de metale neferoase (aluminiiu ș.a.), precum și a lingourilor rezultate în urma prelucrării acestor metale neferoase (aluminiiu) au fost formulate propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ;

DGFP Sălaj

- ◆ neverificarea conformității datelor înscrise în jurnalele de cumpărări ale contribuabililor care au solicitat rambursări de TVA cu neconcordanțele din D394-informații privind livrările și achizițiile efectuate pe teritoriul României. Valoarea estimată a abaterii este de 2.176 mii lei;

DGFP Sibiu

- ◆ nu au fost întreprinse demersuri în vederea identificării și urmăririi persoanelor fizice care au realizat tranzacții imobiliare și care au depășit plafonul de scutire de TVA. Valoarea estimată a abaterii este de 130.574 mii lei;

DGFP Suceava

- ◆ efectuarea inspecției fiscale parțiale fără o analiză și o verificare a corelațiilor din documentele contabile, în vederea descoperirii de anomalii și stabilirea eventualelor implicații fiscale, a neidentificării cu claritate a motivului care generează TVA deductibil mai mare decât TVA colectat și a neefectuării de verificări încrucișate este neidentificarea și nestoparea indisciplinei contribuabilului, care a beneficiat de rambursări de TVA și în perioadele ce au urmat inspecției fiscale. Valoarea estimativă a abaterii este de 1.825 mii lei. Organele de control ale Gărzii Financiare Suceava au întocmit procesul verbal nr. 800795/01.02.2011 prin care s-au stabilit fapte de evaziune fiscală, s-au identificat elemente de natură infracțională, a căror anchetă era în curs de desfășurare, la momentul controlului;

DGFP Timiș

- ◆ aprobarea și efectuarea rambursării de TVA în sumă de 2.351 mii lei, în condițiile în care obiectul unui contract de leasing financiar nu a fost realizat conform clauzelor stabilite, respectiv îndeplinirea obligației de plată a prețului de folosință a bunului nu a fost urmată de transmitere a dreptului de folosință al acestuia reprezintă un risc major privind prejudicierea bugetului de stat.

Verificarea modului de evidențiere și utilizare a sigiliilor aplicate în cadrul activității de inspecție fiscală și executare silită, așa cum prevede OPANAF nr. 1.133/2007 privind sigiliile aplicate în cadrul activității de inspecție fiscală și de executare silită

DGFP Satu Mare

- ◆ pe parcursul anului 2010, DGFP Satu Mare nu a utilizat în cadrul activității de inspecție fiscală și executare silită sigiliile datorită faptului că nu s-au aprovisionat cu modelul de sigilii prevăzut de OPANAF nr. 1.133/2007.

C. Referitor la abaterile privind impozitarea veniturilor provenite din contractele de arendă și veniturile obținute de cabinetele individuale - medici de familie și medici veterinari

Constatări

- ◆ nedeclararea de către contribuabili persoane fizice a veniturilor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură pe baza arende, respectiv nestabilirea, neurmărirea și neîncasarea impozitului aferent.

Potrivit prevederilor art. 62 și art. 83 alin.(1) din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal, contribuabilii care au realizat venituri din cedarea folosinței bunurilor, respectiv a veniturilor în bani și/sau echivalentul în lei al veniturilor în natură pe baza arende conform Legii nr.16/1994 și a contractelor încheiate între părți, au obligația de a depune o declarație de impunere la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

Administrațiile fiscale aveau obligația să obțină toate informațiile și documentele

necesare care să conducă la determinarea realității situației fiscale a contribuabililor care obțin venituri în natură, având la bază Contracte de arendare încheiate conform Legii arendării nr.16/1994, cu modificările și completările ulterioare și nu și-au îndeplinit atribuțiile prevăzute de art. 7, alin.2 și alin.3 din Codul de procedură fiscală, referitoare la impunerea, calcularea și încasarea acestei categorii de venit impozabil.

Au fost solicitate unităților administrativ teritoriale (primării) din județe întocmirea și transmiterea unei situații a contractelor de arendă aflate în evidența acestora aferent anului 2009.

Datorită neaplicării prevederilor legale de mai sus, nu s-au încasat la bugetul de stat venituri în sumă totală de 3.660 mii lei, reprezentând impozit pe venit neplătit de titularii contractelor de arendare care obțin venituri în natură pe baza arende, la care s-au adăugat accesorii calculate în sumă de 268 mii lei.

Conform răspunsurilor primite la situația solicitată unităților administrativ teritoriale, a rezultat că ar exista un număr semnificativ de potențiali contribuabili, mult mai mare, comparativ cu contribuabilii care au depus declarații de impunere pentru venituri obținute din arendă pe anul fiscal 2009.

S-a procedat la estimarea impozitului pe venit.

- ◆ efectuarea de inspecții fiscale la contribuabilii - medici de familie și medici veterinari în vederea stabilirii realității declarațiilor privind veniturile realizate de acești contribuabili.

S-a constatat că nu au fost declarate în cuantum real veniturile realizate de către contribuabilii persoane fizice care desfășoară activități independente în domeniul medicinei de familie și medicinei veterinare. Acești contribuabili aveau obligația legală să depună la termen la organele fiscale de care aparțineau declarația privind venitul realizat, până la data de 15 mai ale anului următor perioadei în care s-au realizat veniturile. S-a verificat modul în care compartimentele de specialitate din cadrul administrațiilor financiare publice au urmărit declararea tuturor veniturilor realizate din exercitarea profesiei de medic de familie și medic veterinar.

Pentru a verifica concordanța dintre veniturile declarate și cele efectiv încasate de către medicii de familie și medicii veterinari, s-a colaborat cu Casele Județene de Asigurări Sociale de Sănătate (CJASS), și cu Direcțiile Sanitar Veterinare și Siguranța Alimentelor (DSVSA) referitor la sumele plătite acestora, în conformitate cu contractele de prestări servicii încheiate pentru anii 2008 și 2009.

Evaluarea abaterilor constatate privind impozitul pe venit nedeclarat și neîncasat la bugetul statului aferent veniturilor realizate din exercitarea profesiei de medic de familie și medic veterinar și nedeclarate în vederea impunerii pe anii 2008 și 2009 pentru eșantionul selectat este în sumă de 3.949 mii lei, care include și accesoriile.

D. Controlul Gărzii Financiare și structurilor subordonate

- ◆ se constată îmbunătățiri evidente în anul 2010 ale activității principale a Gărzii Financiare constând în prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de evaziune fiscală, însă nivelul eficienței activității acestei entități se situează deocamdată la un nivel inferior față de obiectivele ANAF;
- ◆ deficiențe privind existența și modul de utilizare a criteriilor de selecție a contribuabililor ce urmează a fi verificați:
 - lipsa unei proceduri standardizate pe baza căreia să se realizeze selecția pentru control;
 - lipsa unor aplicații informatice care să faciliteze identificarea operațiunilor și contribuabililor cu risc fiscal ridicat;
 - lipsa unei analize calitative asupra datelor și informațiilor cuprinse în autosesizările formulate de comisari.
- ◆ deficiențe privind respectarea de către comisari a obiectivelor minimale ale controlului în cadrul acțiunilor de control inopinat;

- ♦ deficiențe privind efectuarea pregătirii și documentării acțiunilor de control operativ-inopinat înainte de deplasarea în teren;
- ♦ neîntocmirea unor acte de control sau raportări interne în care să se menționeze obiectivele minimale verificate și concluziile comisarilor pentru fiecare obiectiv de control;
- ♦ acte de control întocmite în unele cazuri superficial, fără investigarea tuturor aspectelor prevăzute în tematicile de control;
- ♦ aplicarea deficitară, în unele cazuri, a tuturor măsurilor legale privind suspendarea activității agenților economici conform OUG 28/1999;
- ♦ nerespectarea prevederilor Normelor de lucru ale comisarilor Gărzii Financiare cu privire la actele de control și documentele cu circuit intern ce trebuie întocmite la finalizarea acțiunilor de control, respectiv neîntocmirea de acte de control (Procese verbale de constatare) la sfârșitul verificărilor în care să se reflecte întreaga activitatea de control operativ-inopinat, respectiv obiectivele verificate, constatările și concluziile formulate;
 - ♦ deficiențe privind monitorizarea achizițiilor intracomunitare:
 - deficiențe privind utilizarea aplicației Trafic Control;
 - dezvoltarea insuficientă a aplicației informatice Trafic Control - inexistența interoperabilității cu bazele de date ale ANAF;
 - lipsa unei proceduri de lucru privind monitorizarea și controlul achizițiilor intracomunitare înregistrate în aplicația informatică Trafic Control.
- ♦ deficiențe privind instituirea și valorificarea măsurilor asiguratorii de către Garda Financiară:
 - gradul redus de instituire a măsurilor asiguratorii în situațiile în care au fost constatate indicii ale încălcării legii penale;
 - gradul foarte redus de încasare a obligațiilor fiscale de către DGFP județene în cazurile pentru care s-a emis decizie de măsuri asiguratorii;
 - emiterea cu mare întârziere a măsurilor asiguratorii.
- ♦ deficiențe privind transmiterea către organele de executare silită a titlurilor executorii provenite din aplicarea de sancțiuni contravenționale cu amendă:
 - transmiterea cu întârziere către organele de executare a Proceselor verbale de constatare și sancționare a contravențiilor neîncasate;
 - neaplicarea măsurilor de imputare către comisari a sumelor provenite din sancțiuni contravenționale pentru care a fost depășit termenul de 90 de zile în care titlurile executorii (reprezentând amenzi neîncasate) ar fi trebuit transmise la organele de executare silită.
- ♦ deficiențe privind activitatea de gestionare și valorificare a bunurilor intrate potrivit legii în proprietatea privată a statului (bunuri confiscate):
 - declararea cu întârziere către organele de valorificare a bunurilor confiscate neperisabile;
 - deficiențe privind procedura de valorificare a bunurilor perisabile confiscate.
- ♦ deficiențe privind înregistrarea în contabilitate a creanțelor bugetare:
 - lipsa unei proceduri de lucru și a unui circuit al documentelor conform OMFP nr. 946/2005;
 - aplicarea neunitară la nivelul secțiilor județene și a Comisariatului general a politicilor contabile referitoare la contabilitatea creanțelor bugetare (situațiile financiare cuprind erori semnificative ce afectează reflectarea fidelă poziției a financiare).
- ♦ nu au fost elaborate sistemele de control managerial și proceduri formalizate pe activități, impuse de prevederile Ordinul MFP nr. 946/04.07.2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial.

♦ **La Garda Financiară - secția județeană Ilfov:** O situație deosebită, care totuși nu caracterizează activitatea Gărzii Financiare în ansamblu, s-a constatat în cazul verificării modului de valorificare a bunurilor perisabile confiscate de către comisarii Gărzii Financiare Ilfov. Conform prevederilor legale, responsabilitatea privind modul de valorificare a bunurilor perisabile confiscate, respectiv identificarea clienților și stabilirea prețului, revine agentului constatat, în speță comisarii Gărzii Financiare. În acest sens facem referire la unele abateri constatate la nivelul Gărzii Financiare Ilfov, referitoare la modul de valorificare de către comisarii Gărzii Financiare a legumelor, fructelor, produselor din carne și alte produse perisabile confiscate de la comercianții de pe raza județului Ilfov:

- ♦ valorificarea la prețuri subevaluate, ca urmare a determinării în mod arbitrar, nefundamentat a acestor prețuri;
- ♦ situații anormale în care societatea comercială căreia i-a fost confiscată marfa, o răscumpără la circa 1/3 din prețul practicat de ea însăși (la o diferență de doar 5 zile) cu ocazia vânzării de mărfuri similar unui terț operator economic;
- ♦ identificarea unor cazuri în care societatea comercială căreia i-a fost confiscată marfa pentru neprezentarea documentelor de proveniență, este una din cele trei societăți ofertante "semnificative", fiind cea căreia i se vinde marfa la un preț chiar mai mic decât cel ofertat;
- ♦ derularea formală, superficială sau subiectivă a operațiunilor privind procedura de evaluare, prin stabilirea prețului minim pe baza mediei aritmetice a cel puțin trei prețuri obținute de la operatori economici semnificativi;
- ♦ lipsa unei abordări unitare și fundamentate privind evaluarea mărfurilor;
- ♦ inexistența documentelor care să justifice prețul practicat în zona de desfacere a mărfurilor similar celor confiscate și supuse valorificării (prețul zonei constituind în fapt un indicator de raportare pentru determinarea nivelului prețurilor de valorificare a bunurilor perisabile confiscate);
- ♦ inexistența unor documente care să justifice modul de determinare/selectare a ofertanților apreciați ca fiind "*semnificativi*";
- ♦ neîntocmirea proceselor-verbale de predare-primire în care să fie înscrise cantitățile de bunuri predate;
- ♦ neîntocmirea în timp real a sesizărilor penale pentru societățile comerciale cărora le-au fost confiscate produse perisabile, constatându-se existența unui decalaj mare de timp între momentul confiscării și data întocmirii sesizării penale etc.

Pentru corectarea abaterilor constatate la Garda Financiară - secția județeană Ilfov au fost dispuse măsuri prin decizia emisă.

E. Controlul Autorității Naționale a Vămilelor și structurilor teritoriale

Constatări

- ♦ *deficiențe cu privire la modul de înregistrare a creanțelor nominale ale bugetului de stat, pe categorii de debitori - persoane fizice sau juridice și pe categorii de impozite și taxe, astfel:*
 - menținerea nejustificată a unor debite în sold la finele anului deși debitorii persoane juridice au fost radiate de la registrul comerțului;
 - neînregistrarea cronologică și sistematică a documentelor justificative prin care se evidențiază creanțe ale bugetului de stat din activitatea vamală;
 - sentințe definitive și irevocabile ale instanțelor judecătorești competente, prin care sancțiunile prevăzute în procesele verbale de constatare și sancționare a contravențiilor au fost anulate, sau înlocuite cu cea a avertismentului, pentru care nu au fost luate măsurile corespunzătoare de stingere în anul 2010 și de scoatere a acestora din evidență.

Serviciile implicate în urmărirea, evidențierea și încasarea veniturilor, nu efectuează punctajele stabilite în normele nr. 65716/2007 și nu colaborează în mod eficient.

Recomandări

- ✓ completarea normelor nr. 65716/2007 privind efectuarea periodică (trimestrial, semestrial, anual) a unui punctaj între datele compartimentului contabilitate și cele ale compartimentului juridic, cu precizări specifice serviciului juridic, cu privire la situația creanțelor aflate în executare silită și a debitorilor aflați în stare de insolvență, de insolvabilitate, a debitorilor persoane juridice care au fost radiate de la registrul comerțului, debitori pentru care a fost declarată închisă procedura de insolvență, faliment, lichidare judiciară, etc., în vederea efectuării înregistrărilor ce se impun, după caz, în evidențele contabile, pentru reflectarea lor corectă în situațiile financiare trimestriale, anuale;
- ✓ întocmirea unui grafic al circuitului documentelor între compartimentele entității și între acestea și unitățile din cadrul său, difuzarea și implementarea sa, pentru cunoașterea de către persoanele care au atribuții în repartizarea, transmiterea, înregistrarea și arhivarea documentelor, în baza cărora sunt efectuate înregistrări cu privire la creanțele din veniturile bugetului de stat din activitatea vamală, a executării silite a creanțelor bugetare restante, a radierii unor societăți debitoare cu influențe asupra debitorilor înregistrați în evidențele contabile, a trecerii în evidență separată a debitorilor insolvabili, alte cazuri.

Constatări

- ✦ nu se realizează actualizarea obligațiilor restante prin calculul de majorări și înregistrarea acestora în evidența contabilă, pe bază de documente justificative (proces verbal, decizie de calcul accesorii) care să reprezinte titlul de creanță, să fie autorizate, înregistrate și comunicate debitorului în vederea înștiințării acestuia și în cazul neîncasării să poată fi transmis spre urmărire și încasare organelor de executare silită.

Recomandare

Disponerea măsurilor pentru stabilirea unui cadru unitar de lucru în ceea ce privește actualizarea periodică a obligațiilor de plată accesorii, evidențierea acestora în contabilitate pe baza titlurilor de creanță.

Constatare

- ✦ ineficiența, lipsa de comunicare și punctare între serviciul juridic și serviciul financiar contabilitate, își pune amprenta și asupra operațiunilor privind sechestrul instituite. Astfel, urmare controlului s-au constatat neconcordanțe între valoarea bunurilor sechestrate raportate de către compartimentul de contabilitate și cele din evidența serviciului de executare silită.

Recomandări

- ✓ luarea de măsuri de eficientizare a activității de colaborare între serviciul juridic și serviciul contabilitate;
- ✓ dispunerea măsurilor de către managementul entității necesare pentru clarificarea situației bunurilor asupra cărora au fost instituite sechestrul, cât și evaluarea acestora și înregistrarea în evidența contabilă;
- ✓ stabilirea unei metodologii specifice activității de executate silită și pentru situațiile în care agenții economici se află în insolvabilitate.

Constatări

- ✦ nu au fost luate măsuri de valorificare a bunurilor sechestrate în conformitate cu prevederile OG nr. 92/2003 pentru toate situațiile în care debitorii nu și-au achitat obligațiile fiscale;
Cu toate că obligațiile fiscale ale unor societăți nu au fost stinse în termen de 15 zile de la data încheierii procesului-verbal de sechestrul, organele de executare silită din cadrul DRAOV nu au procedat la valorificarea bunurilor sechestrate.

Recomandare

Aplicarea prevederilor legale privind valorificarea bunurilor sechestrate și recuperarea debitorilor.

Constatări

- ✦ nu se evidențiază în conturi în afara bilanțului bunurile confiscate de către organele de control vamal și echipe mobile;

Având în vedere că bunurile reținute în vederea confiscării sau reținute în vederea restituirii nu au o valoare certă, iar evaluarea acestora se face în mod *exclusiv* de către comisia de evaluare din cadrul DGFP sau după caz, de către unitățile teritoriale ale ANAF, nu pot fi înregistrate în evidența contabilă de către unitățile teritoriale ale autorității vamale.

În acest context MFP trebuie să analizeze și să evalueze cadrul legal adecvat acestor bunuri pentru instituțiile publice care dețin și valorifică aceste bunuri.

- ◆ nepublicarea pe pagina oficială a ANV sau a ANAF a listei debitorilor la bugetul de stat (pentru descurajarea acumulării de arierate de către agenții economici).

Situația descrisă generează riscul ca celelalte structuri din cadrul ANAF să acorde restituiri de impozite sau rambursări de TVA, deși agenții economici în cauză înregistrează datorii vamale, deoarece nu există schimb de informații cu privire la acești debitori, cu riscul. De asemenea, ANAF se află în situația de a elibera caziere fiscale și certificate de atestare fiscală unor agenți economici cu debite de TVA și majorări aferente, aflați în evidența ANV.

Recomandarea echipei de control constă în luarea măsurilor ce se impun pentru publicarea pe site-ul ANV a debitorilor și de asemenea găsirea cadrului pentru ANAF de a avea o imagine completă asupra obligațiilor fiscale, privind TVA și majorările de întârziere aferente.

- ◆ nu a fost efectuată inventarierea anuală a tuturor elementelor patrimoniale constând în creanțe ale bugetului de stat și nu au fost valorificate rezultatele operațiunii de inventariere a acestor elemente patrimoniale la încheierea exercițiului bugetar 2010;

Situațiile contabile analitice nu au făcut obiectul punctajelor dintre serviciile financiar-contabilitate și juridic de la unitățile subordonate, etapa premergătoare întocmirii balanței de verificare anuale și a bilanțului contabil.

Din verificarea efectuată s-a constatat ca ANV a emis procedura operațională PO - 50 DEIAS - 02 privind Inventarierea patrimoniului aparatului central al Autorității Naționale a Vămile, procedura neaplicabilă structurilor teritoriale.

Realitatea și conformitatea situațiilor financiare întocmite și raportate de entitate la încheierea exercițiului bugetar a elementelor patrimoniale constând în creanțe bugetare, nu a fost confirmată prin operațiunea de inventariere prevăzută de dispozițiile legale.

Recomandări

- ✓ elaborarea unei metodologii privind inventarierea elementelor patrimoniale reprezentând creanțe ale bugetului de stat administrate de unitățile teritoriale;
- ✓ colaborarea celor două servicii din cadrul ANV compartimentul Drepturi Vamale, din cadrul Serviciului Tehnici de Vămuire și Direcția Supraveghere Accize și Operațiuni Vamale dar și cu alte structuri din cadrul ANAF care au atribuții pe linia verificării respectării reglementărilor în domeniul fiscal privind calcularea și recuperarea majorărilor de întârziere datorate pentru neachitarea TVA în vamă, pentru societățile cărora trebuia să li se revoce certificatele de amânare de la plată a TVA pentru că prezentau obligații bugetare restante.

F. Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

În urma verificărilor efectuate de către auditorii publici externi au fost identificate o serie de abateri de la regularitate și legalitate, unele cu caracter repetitiv, ceea ce denotă că activitatea de control și audit intern de la nivelul ANAF, respectiv a structurilor subordonate nu are eficiența necesară unei bune desfășurări a activității.

La DGFP Botoșani

- ◆ s-a constatat *neexercitarea corespunzătoare a auditului intern*. În perioada 2008-2010, auditul intern a efectuat 10 misiuni de audit din 20 planificate inițial potrivit planurilor anuale de audit intern și planului strategic pentru activitatea de audit intern în perioada 2008 - 2010. În perioada menționată, planurile anuale de audit aprobate de ordonatorul de credite nu au fost realizate. Nu au fost auditate în ultimii 3 ani sistemele informatice ale instituției, care gestionează

activitatea de administrare a veniturilor statului și nici activitatea de valorificare a bunurilor confiscate și intrate în proprietatea privată a statului.

La DGFP Harghita

- ♦ nu au fost identificate, evaluate și monitorizate riscurile privind activitățile/operațiunile derulate în entitate:
 - comisia de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a dezvoltării sistemului de control managerial al DGFP Harghita a fost constituită doar formal, neavând activitate;
 - managementul entității publice controlate nu a analizat sistematic, cel puțin o dată pe an, riscurile legate de desfășurarea activităților sale, nu a elaborat planuri corespunzătoare, în direcția limitării posibilelor consecințe ale acestor riscuri și nu a numit salariați în aplicarea planurilor respective, drept urmare Standardul 11 - Managementul riscului - prezentat în Anexa nr. 1 la OMFP nr. 946/2005, nu a fost implementat în entitate;
 - conform Standardului 11 - Managementul riscului - neimplementarea în entitate a managementului riscurilor presupune existența unui sistem de control inefficient.

La DGFP Iași

- ♦ analiza riscurilor, anexă a proiectului planului anual de audit, folosește o serie de criterii care nu se regăsesc în normele proprii privind exercitarea activității de audit public intern în cadrul MFP.

La DGFP Maramureș

- ♦ sistemul de control managerial la nivelul anului 2010, n-a fost conceput, organizat, implementat și nu funcționează. Nu s-a elaborat programul de dezvoltare a sistemului de control intern (planul de management), pe fiecare compartiment din entitate, ținând cont de particularitățile cadrului legal, organizațional, de personal, de finanțare și de alte elemente specifice, precum și de standardele de control intern.

Abateri asemănătoare au fost constatate și la DGFP: Mehedinți, Sălaj, Satu Mare, Suceava, Vaslui.

Imperfecțiuni legislative

Propunere de modificare a OPANAF nr. 2689/2010 *privind aprobarea modelului și conținutului formularelor utilizate pentru declararea impozitelor, taxelor și contribuțiilor cu regim de stabilire prin autoimpunere sau reținere la sursă*. Completarea acestui ordin prin introducerea unei Anexe la *Declarația privind impozitul pe profit*, cod 14.13.01.04 (*Declarația 101*) prin care contribuabilii ce declară în declarațiile anuale de impozit pe profit sume reprezentând sponsorizări, mecenat, burse private etc., să completeze în mod obligatoriu și o listă cu beneficiarii acestor sume, care să cuprindă și câteva informații statistice (nume și prenume/denumire beneficiar, CNP/CUI, suma reprezentând sponsorizarea acordată, nr./data contract sponsorizare). Astfel, la nivelul organelor fiscale vor putea fi efectuate analize de risc și, după caz, va putea fi verificat ulterior modul de utilizare a fondurilor primite de către beneficiari, conform destinației convenite.

Propunere de îmbunătățire (în sensul clarificării) a cadrului legislativ prevăzut de Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal reprezentat de dispozițiile referitoare la aplicarea regimului taxării inverse a TVA în cazul operațiunilor de comercializare a deșeurilor de metale neferoase (aluminiu ș.a.), precum și a lingourilor din acestea.

Din verificările efectuate la DGFP Olt au rezultat o serie de aspecte improprii unei bune aplicări a prevederilor legale întrucât s-a constatat că, prin inspecțiile fiscale derulate la agenții economice care comercializează lingouri de aluminiu, organele fiscale au acceptat două modalități de aplicare a regimului TVA: *atât cel al taxării inverse, cât și cel al taxării normale*. Aceste abordări opuse ale organelor fiscale s-au datorat interpretării diferite a prevederilor legale aplicabile regimului TVA.

Concluzii generale

- ♦ abaterile identificate se regăsesc la majoritatea județelor, ceea ce denotă faptul că fenomenele negative constatate de către auditorii publici externi, au caracter general și pentru remedierea deficiențelor constatate se impune dezbateră punctuală a acestora și implementarea rapidă a unor măsuri de corectare de către conducerea ANAF.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizii prin care au fost dispuse măsurile pe care ANAF și entitățile subordonate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Entități din domeniul sănătății

În domeniul sănătății au fost supuse controlului următoarele entități: *Agenția Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București; Serviciul Județean de Ambulanță Sălaj; Institutul de Boli Cardiovasculare Prof. „Dr. CC Iliescu”; Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București; Institutul Național de Medicină Complementară și Alternativă „Prof. Brătilă; Institutul de Medicină Legală Cluj; Spitalul Universitar de Urgență București; Spitalul Județean de Urgență Alba; Spitalul Județean de Urgență Alexandria; Spitalul Pneumoftiziologie Roșiori de Vede; Spitalul Orășenesc Zimnicea; Spitalul de Psihiatrie Botoșani; Spitalul de Boli Infecțioase Ploiești; Spitalul de Psihiatrie Voila-Campina.* Acțiunea de control a avut în vedere următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

Cu privire la înregistrarea veniturilor și a cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare

- ◆ neevidențierea creditelor bugetare definitive, a angajamentelor bugetare și legale în sumă de 466 mii lei la Institutul Național de Medicină Complementară și Alternativă „Prof. Brătilă”(București).

Cu privire la concordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în bilanțurile de verificare și înscrise în situațiile financiare

- ◆ neconducerea evidenței contabile analitice a componentei soldului conturilor sintetice în sumă totală de 465 mii lei, abateri consemnate la Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București și Institutul Național de Medicină Complementară și Alternativă „Prof. Brătilă” (București).

Cu privire la reflectarea operațiunilor financiar-contabile în bilanțul contabil și contul anual de execuție bugetară

- ◆ situațiile financiare nu reflectă realitatea, cu suma de 17.990 mii lei, în sensul că:
 - angajamentele legale rămase de plată au fost subevaluate;
 - nu au fost raportate în contul de execuție angajamentele de plată;
 - au fost înregistrate eronat active fixe în curs de execuție pe cheltuieli;
 - nu au fost înregistrate facturi, reprezentând achiziții de materiale sanitare.

Astfel de abateri au fost consemnate la Agenția Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, Spitalul Universitar de Urgență București, Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici”.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ◆ neorganizarea și neexercitarea controlului financiar preventiv și a controlului intern, abateri constatate la Serviciul Județean de Ambulanță Sălaj și Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat

Constatări

- ♦ au fost identificate venituri suplimentare cuvenite bugetului general consolidat, neconstatate, nestabilite, neurmărite în sumă totală de 140.577 mii lei, astfel:
 - nu au fost evidențiate și virate la bugetul statului obligații, reprezentând tarifele încasate de către *Agencia Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale* de la furnizorii de medicamente, obligația de plată împreună cu dobânzile și penalitățile datorate nerespectării termenelor legale de plată fiind în sumă de 137.504 mii lei;
 - nu au fost evidențiate, urmărite și încasate venituri proprii în sumă de 3.073 mii lei ale entităților verificate, reprezentând contravaloarea serviciilor medicale prestate (*Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București, Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, Institutul de Medicină Legală Cluj, Spitalul Orășenesc Zimnicea - Teleorman*).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

Cu privire la efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

- ♦ neinventarierea tuturor elementelor patrimoniale de activ și de pasiv în sumă totală de 118.886 mii lei, constatare identificată la *Spitalul de Pneumoftiziologie Roșiorii de Vede* (Teleorman) și la *Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București*;

Cu privire la modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului

- ♦ nu a fost stabilit regimul juridic al clădirilor aparținând Direcției de Sănătate Publică a Municipiului București și la *Agencia Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale*, clădirile și terenurile aflate în administrarea acestor entități în valoare de 14.689 mii lei nefiind nici intabulate.

Cu privire la modul de constituire și utilizare a fondurilor pentru desfășurarea de activități

- ♦ nerespectarea termenelor de depunere la trezorerie a numerarului existent în casierie de către *Institutul Național de Medicină Complementară și Alternativă „Prof. Brătilă”*, în valoare de 336 mii lei.

Cu privire la modul de angajare, lichidare, ordonanțare și plata cheltuielilor bugetare

- ♦ plata nelegală a contravalorii unor servicii neefectuate sau supradimensionate, așa cum rezultă din documentele care au stat la baza plăților, în sumă de 561 mii lei (*Spitalul Universitar de Urgență București, Institutul de Medicină Legală Cluj*). Această abatere a generat prejudicii.
- ♦ neutilizarea procedurii corespunzătoare de atribuire a contractului de achiziție publică în cazul achiziției de combustibil și a serviciilor de pază de către *Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București* în valoare totală de 388 mii lei, precum și în cazul achiziționării bunurilor, serviciilor, materialelor sanitare în sumă de 10.077 mii lei (*Spitalul Universitar de Urgență București, Spitalul Pneumoftiziologie Roșiorii de Vede - Teleorman, Serviciul Județean de Ambulanță Sălaj*). Această abatere nu a generat prejudicii.

Cu privire la vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesiunea de servicii cu caracter public și asocierea în participațiune

- ♦ scoaterea din evidența contabilă a unor bunuri reprezentând mijloace fixe și obiecte de inventar propuse la casare dar care nu au fost casate și valorificate, în sumă de 1.215 mii lei, la *Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București*.

Cu privire la respectarea de către entitate a principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale

- ♦ nerespectarea principiul bunei gestiuni, cu ocazia achiziționării echipamentelor informatice, ceea ce a condus la cheltuieli neeconomice în sumă de 415 mii lei la Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București.

Pentru valorificarea constatărilor, au fost emise un număr de 11 decizii prin care s-a dispus remedierea abaterilor constatate la: *Agencia Națională a Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, Serviciul Județean de Ambulanță Sălaj, Institutul Național de Medicină Legală „Mina Minovici” București, Institutul Național de Medicină Complementară și Alternativă „Prof. Brătilă”, Institutul de Medicină Legală Cluj, Spitalul Universitar de Urgență București, Spitalul Județean de Urgență Alba, Spitalul Județean de Urgență Alexandria, Spitalul Pneumoftiziologie Roșiorii de Vede, Spitalul Orășenesc Zimnicea.*

11. Controlul situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului statului, legalitatea determinării profitului, obligațiilor către stat și a situațiilor financiare pe anii 2009 și 2010

SC Comalex SA Alexandria

Scurtă prezentare

Are ca obiect de activitate principal: comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun. La această societate comercială, AVAS este acționar majoritar. Acțiunea de control a urmărit:

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ creanțele cuvenite pe baza contractelor de închiriere, de la un număr de 14 clienți, nu au fost încasate de societate, pierzându-se astfel termenul la acțiune în condițiile prescripției. Inacțiunea intră sub incidența dispozițiilor Decretului nr.167/1958, republicat, privitor la prescripția extinctivă.

Valoarea estimată a erorilor/abaterilor constatate însumează 31 mii lei.

Concluzie

- ♦ evoluția și modul de administrare a patrimoniului statului precum și determinarea profitului, obligațiilor către stat și întocmirea situațiilor financiare pe anii 2009 și 2010, *s-a făcut, în general, cu respectarea prevederilor legale în domeniu.*

Recomandare

Stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor de recuperare a acestuia.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie, prin care au fost dispuse măsurile pe care SC COMALEX SA Alexandria trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea stabilirii întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor de recuperare a acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

12. Controlul utilizării fondurilor alocate de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pentru acordarea de facilități de transport unor categorii sociale de beneficiari

Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” SA

Scurtă prezentare

Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători “CFR Călători” SA, este persoană juridică română, cu capital integral de stat, având forma juridică de societate comercială pe acțiuni, care își desfășoară activitatea în conformitate cu legislația în vigoare și cu statutul Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători.

Scopul „CFR Călători” SA este efectuarea transportului de călători pe calea ferată pentru satisfacerea interesului public național și a nevoilor sociale și de apărare a țării, cu realizarea de profit.

Începând cu anul 2011, prin *programul de restructurare și redresare economico-financiară a Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători “CFR Călători” SA*, s-a prevăzut reorganizarea structurilor teritoriale prin crearea a 4 Regionale de transport feroviar de călători (Muntenia cu sediu în București, Banat-Oltenia cu sediul în Timișoara, Ardeal cu sediul în Cluj și Moldova cu sediul la Iași) și 4 centre comerciale (Craiova, Constanța, Galați și Brașov).

Obiectivele verificărilor efectuate au fost următoarele:

Evaluarea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ organizarea și funcționarea sistemului de control intern în mod deficitar, în sensul că nu s-a aplicat viza de control financiar preventiv propriu pe contractele economice.

Calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative de înființare

Constatări

- ♦ abateri în emiterea, utilizarea și decontarea facilităților acordate prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pentru transportul feroviar de călători la Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători “CFR Călători” SA:
 - nereguli privind modul de completare a cupoanelor statistice și a cupoanelor anexă în cazul facilităților de transport acordate veteranilor de război, invalizilor și văduvelor de război (SRTFC “CFR Călători,, Iași, SRTFC “CFR Călători,, Craiova);
 - nereguli privind modul de centralizare a datelor și de raportare a deconturilor prestațiilor în cazul facilităților de transport acordate veteranilor de război, invalizilor și văduvelor de război (SRTFC “CFR Călători,, Iași, SRTFC “CFR Călători,, Timișoara, SRTFC “CFR Călători,, Brașov);
 - nereguli privind modul de centralizare a datelor și de raportare a deconturilor prestațiilor în cazul facilităților de transport acordate eroilor-martiri și luptătorilor care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 (SRTFC “CFR Călători,, Iași, SRTFC “CFR Călători,, Brașov);
 - nereguli privind modul de centralizare a datelor și de raportare a deconturilor prestațiilor în cazul facilităților de transport acordate elevilor și studenților (SRTFC “CFR Călători,, Iași, SRTFC “CFR Călători,, Brașov, SRTFC “CFR Călători,, Craiova);
 - neretragerea autorizațiilor și/sau permiselor de călătorie pentru persoanele care și-au încetat raporturile de muncă cu entitatea, în cazul personalului angajat pe căile ferate române SRTFC “CFR Călători,, Iași, SRTFC “CFR Călători,, Brașov);
- ♦ nerespectarea dispozițiilor legale privind reevaluarea imobilizărilor corporale (SN TFC “CFR Călători,, SA).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 98 mii lei, din care: 49 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului companiei și 49 mii lei prejudicii.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia controlului, conducerea *Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători "CFR Călători" SA*, și-a însușit abaterile constatate și recomandările auditorilor publici externi.

Măsuri operative

În timpul acțiunii de control, *Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "CFR Călători" SA*, a luat următoarele măsuri operative:

- ◆ analizarea și regularizarea parțială cu bugetul de stat a sumelor aferente erorilor constatate, la nivelul sucursalelor regionale, privind decontarea contravalorii facilităților de transport acordate unor categorii sociale de beneficiari.

Concluzii

- ◆ entitatea nu a gestionat în condiții de calitate activitatea economico-financiară.

Recomandări

- ✓ analizarea și regularizarea cu bugetul de stat a sumelor aferente erorilor constatate, la nivelul sucursalelor regionale, în decontarea contravalorii facilităților de transport acordate unor categorii sociale de beneficiari;
- ✓ analizarea abaterilor constatate la nivelul sucursalelor regionale, identificarea cauzelor care le-au determinat și amendarea corespunzătoare a procedurilor operaționale privind emiterea și decontarea билетelor de călătorie gratuită/redușă aferente facilităților de transport acordate unor categorii sociale de beneficiari;
- ✓ reevaluarea imobilizărilor corporale, potrivit legii și înregistrarea acestora în evidența contabilă a entității;
- ✓ completarea procedurilor interne cu prevederi referitoare la aplicarea vizei de control financiar preventiv pe toate contractele de achiziție publică (inclusiv acorduri cadru și contracte subsecvente) și actele adiționale la acestea.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis **5** decizii prin care au fost dispuse **40** măsuri pe care *Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători "CFR Călători" SA* și sucursalele regionale ale acesteia trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Capitolul

4

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

Audit Financiar

Obiectivul general al auditului financiar

efectuat asupra conturilor de execuție a bugetelor autorităților și instituțiilor publice a fost acela de a se obține o **asigurare rezonabilă** cu privire la:

- ⇒ modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli, de către entitatea verificată, dacă acestea sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea verificată și respectă principiile legalității, regularității economicității, eficienței și eficacității;
- ⇒ situațiile financiare auditate, dacă acestea sunt întocmite de către entitate în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitatea respectivă,

furnizându-se în acest sens o opinie.

Auditorul extern poate
să-și exprime
următoarele
tipuri de
opinii de audit:

- a. **opinie de audit fără rezerve:** se exprimă atunci când în urma misiunii de audit financiar, atât pentru entitatea auditată cât și pentru cele subordonate acesteia și verificate, se constată că *modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și execuția bugetelor sunt în concordanță cu actele normative prin care au fost înființate și au fost respectate principiile legalității, regularității, economicității, eficacității și eficienței, iar situațiile financiare auditate sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară și oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate de entitate;*
- b. **opinie de audit fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect:** se exprimă atunci când condițiile **opinie de audit fără rezerve** sunt afectate **nesemnificativ** de existența unor evenimente din afara entităților auditate, iar valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate, extrapolate la nivelul întregii populații auditate, se situează sub pragul de semnificație;
- c. **opinie de audit cu rezerve prin limitarea sferei de aplicare a auditului:** se exprimă atunci când auditorul se află în imposibilitatea aplicării procedurilor de audit considerate ca fiind necesare, deoarece entitatea auditată și/sau entitățile subordonate acesteia nu furnizează toate actele, documentele și informațiile deținute;
- d. **opinie de audit adversă:** se exprimă atunci când se constată că una din condițiile **opinie de audit fără rezerve** nu este îndeplinită, precum și când au fost constatate fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale;
- e. **imposibilitatea exprimării unei opinii de audit** se declară atunci când auditorii nu sunt în măsură să formuleze o opinie pentru că nu au reușit să obțină probe de audit suficiente și adecvate

1. Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor componente ale bugetului general consolidat

Conform art. 26 din Legea nr. 94/1992, republicată, Curtea de Conturi efectuează auditul financiar asupra următoarelor conturi de execuție:

- ▣ contul general anual de execuție a bugetului de stat;
- ▣ contul anual de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat;
- ▣ conturile anuale de execuție a fondurilor speciale;
- ▣ conturile anuale de execuție a bugetelor locale, ale municipiului București, ale județelor, ale sectoarelor municipiului București, ale municipiilor, ale orașelor și comunelor;
- ▣ contul anual de execuție a bugetului trezoreriei statului;
- ▣ conturile anuale de execuție a bugetelor instituțiilor publice autonome;
- ▣ conturile anuale de execuție a bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat, de la bugetul asigurărilor sociale de stat, de la bugetele locale și de la bugetele fondurilor speciale, după caz;
- ▣ conturile anuale de execuție a bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;
- ▣ contul general anual al datoriei publice a statului;
- ▣ conturile anuale de execuție a bugetului fondurilor externe nerambursabile;
- ▣ alte conturi de execuție a unor bugete prevăzute de lege.

Curtea de Conturi exercită activitatea de audit financiar asupra conturilor anuale de execuție ale bugetului public consolidat, urmărind, în principal:

- ☑ exactitatea și realitatea situațiilor financiare, așa cum sunt stabilite în reglementările contabile în vigoare;
- ☑ evaluarea sistemelor de management și control la autoritățile cu sarcini privind urmărirea obligațiilor financiare către bugete sau către alte fonduri publice stabilite prin lege ale persoanelor juridice sau fizice;
- ☑ utilizarea fondurilor alocate de la buget sau din alte fonduri speciale, conform destinației stabilite;
- ☑ calitatea gestiunii economico-financiare;
- ☑ economicitatea, eficacitatea și eficiența utilizării fondurilor publice;
- ☑ evaluarea activității de control financiar propriu și de audit intern a entităților verificate.

1.1. Auditul financiar asupra contului general de execuție a bugetului de stat pe anul 2010

Misiunea de audit financiar a contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2010 s-a desfășurat la sediul Ministerului Finanțelor Publice.

Scurtă prezentare

Ministerul Finanțelor Publice este organizat și funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, având în subordonare și coordonare structuri teritoriale, fiind direct răspunzător de gestiunea bugetului de stat.

Misiunea de audit financiar s-a desfășurat la sediul ministerului și structurilor subordonate din teritoriu și a avut următoarele obiective:

Contul de execuție a bugetului de stat pe anul 2010, sintetic se prezintă astfel:

- milioane lei -

Indicatori sintetici	Prevederi /Credite bugetare aprobate prin Legea nr. 11/2010	Prevederi/ Credite bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	% față de prevederi /credite definitive
Venituri	66.654,3	69.731,9	66.546,5	95,4
Cheltuieli	101.678,4	106.678,3	102.627,7	96,2
Deficit	(35.024,1)	(36.946,4)	(36.081,2)	(97,6)
% deficit în PIB*	(6,8)	(7,2)	(7,0)	X

* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2010 este de 513.640,8 milioane lei.

Din analiza datelor privind execuția bugetului de stat la 31 decembrie 2010 rezultă că:

- ◆ încasările realizate în sumă de 66.546,5 milioane lei, sunt cu 3.185,4 milioane lei (4,6%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive;
- ◆ plățile efectuate, în sumă de 102.627,7 milioane lei, sunt cu 4.050,6 milioane lei (3,8%) sub nivelul creditelor bugetare definitive;
- ◆ deficitul bugetar în sumă de 36.081,2 milioane lei, este cu 865,2 milioane lei (2,4%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive.

În indicatori sintetici, execuția bugetului de stat pentru perioada 2005-2010 este prezentată în tabelul de mai jos:

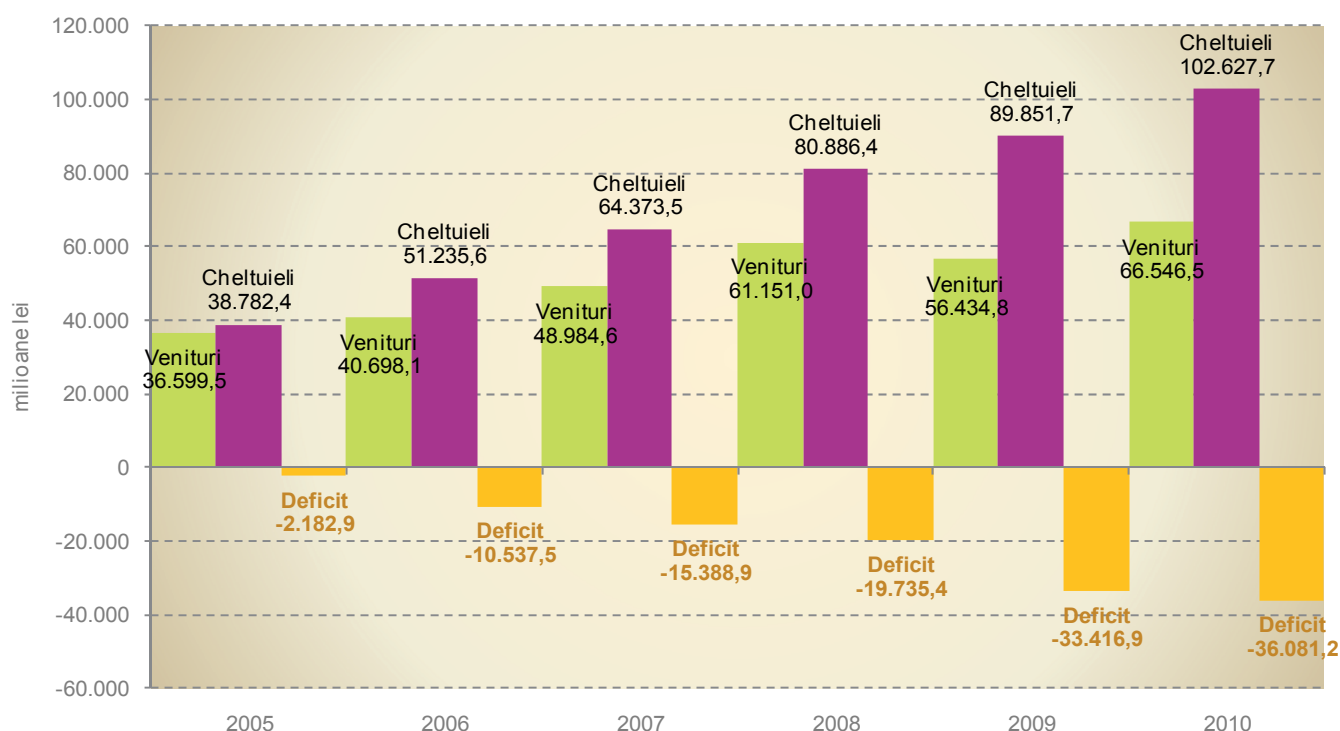
- milioane lei -

Anul	Indicatori sintetici	Venituri	Cheltuieli	Deficit	% deficit în PIB*
2005	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr. 511/2004	35.736,7	38.795,5	-3.058,8	-1,1
	Prevederi bugetare definitive	36.433,3	39.750,5	-3.317,2	-1,2
	Realizări	36.599,5	38.782,4	-2.182,9	-0,8
	Față de prevederi definitive %	100,4	97,5	65,8	
2006	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr. 379/2005	42.822,6	43.655,2	-832,6	-0,2
	Prevederi bugetare definitive	41.676,0	52.269,4	-10.593,4	-3,1
	Realizări	40.698,1	51.235,6	-10.537,5	-3,1
	Față de prevederi definitive %	97,6	98,0	99,5	
2007	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr. 486/2006	55.575,5	64.630,4	- 9.054,9	-2,2
	Prevederi bugetare definitive	55.133,4	70.640,8	-15.507,4	-3,8

Anul	Indicatori sintetici	Venituri	Cheltuieli	Deficit	% deficit în PIB*
	Realizări	48.984,6	64.373,5	-15.388,9	-3,8
	Față de prevederi definitive %	88,8	91,1	99,2	
2008	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr. 388/2007	67.004,7	78.868,0	-11.863,3	-2,4
	Prevederi bugetare definitive	73.661,6	85.044,4	-11.382,8	-2,3
	Realizări	61.151,0	80.886,4	-19.735,4	-3,9
	Față de prevederi definitive %	83,0	95,1	173,3	
2009	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr. 18/2009	75.689,70	94.767,50	-19.077,80	-3,9
	Prevederi bugetare definitive	56.585,80	98.420,40	-41.834,60	-8,5
	Realizări	56.434,80	89.851,70	-33.416,90	-6,8
	Față de prevederi definitive %	99,7	91,2	79,8	
2010	Prevederi bugetare aprobate prin Legea nr. 11/2010	66.654,3	101.678,4	-35.024,1	-6,8
	Prevederi bugetare definitive	69.731,9	106.678,3	-36.946,4	-7,2
	Realizări	66.546,5	102.627,7	-36.081,2	-7,0
	Față de prevederi definitive %	95,4	96,2	97,6	

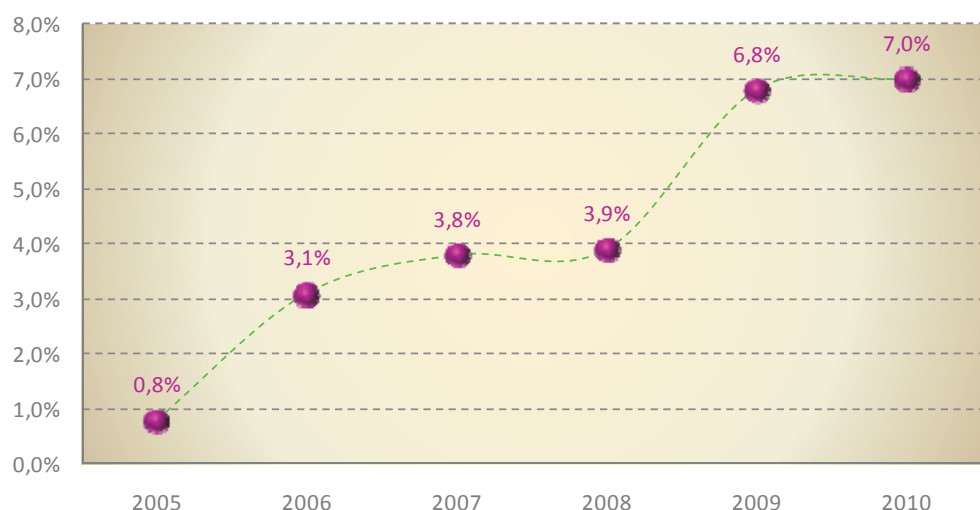
* Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2005 este de 287.186,3 milioane lei; pentru anul 2006 este de 342.418 milioane lei; pentru anul 2007 este de 404.708,8 milioane lei; pentru anul 2008 este de 503.959 milioane lei; pentru anul 2009 este de 491.273,7 milioane lei; pentru anul 2010 este de 513.640,8 milioane lei.

Grafic, indicatorii sintetici ai bugetului de stat din tabelul de mai sus, se prezintă astfel:

Din analiza comparativă a datelor de mai sus privind evoluția execuției bugetului de stat pentru perioada 2005-2010 se observă că deficitul bugetar a crescut de la an la an, atât în sume absolute cât și ca procent în PIB, față de prevederile bugetare definitive.

Grafic, deficitul bugetului de stat în perioada 2005-2010 (% PIB), se prezintă astfel:

Modul de întocmire și elaborare a bugetului de stat pe anul 2010

VENITURILE BUGETULUI DE STAT

Prevederi bugetare aprobate inițial și prevederi definitive

Conform Legii bugetului de stat pe anul 2010, nr. 11/2010, în bugetul de stat s-a estimat la venituri suma de 66.654,3 milioane lei, iar la cheltuieli suma de 101.678,4 milioane lei, cu un deficit de 35.024,1 milioane lei reprezentând 6,8% din PIB.

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2010 au fost în sumă de 66.546,5 milioane lei, cu 107,8 milioane lei mai mici decât veniturile prevăzute în Legea bugetului de stat pentru anul 2010. Se constată astfel o bună estimare a veniturilor bugetului de stat pentru anul 2010 pe ansamblu. În detaliu, pentru principalele capite de venituri estimarea se prezintă conform tabelului de mai jos:

- milioane lei -

Denumirea venitului bugetar	Estimare inițială	Estimare definitivă	Încasări efective	% față de estimarea definitivă
Impozit pe profit - din care:	11.561,5	9.964,5	10.090,9	101,27
Impozit pe profit de la agenții economici	10.289,0	9.644,5	9.814,0	101,76
Impozit pe profit de la băncile comerciale	1.272,5	320,0	276,8	86,51
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri	1.375,6	930,0	838,2	90,13
Impozit pe venit	19.043,1	17.849,1	17.852,3	100,02
Cote și sume defalcate din impozitul pe venit	(14.665,2)	(13.574,6)	(14.327,2)	105,54
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	2,0	2,0	0,0	2,48
Impozit pe salarii	10,0	0	5,9	
Impozite și taxe pe proprietate	80,0	6,2	4,5	72,43
Taxa pe valoarea adăugată	35.548,8	39.050,0	49.480,8	126,71
Sume defalcate din TVA	(17.071,3)	(15.388,1)	(14.982,8)	97,37
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	16,1	17,6	16,4	93,35
Accize	16.886,3	16.358,1	16.212,3	99,11
Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor, etc.	546,6	631,3	730,1	115,65
Taxe vamale și alte taxe pe tranzacțiile internaționale	710,5	577,0	574,0	99,48
Alte impozite și taxe fiscale	100,9	54,8	44,1	80,41
Contribuțiile angajatorilor	271,4	191,5	220,9	115,34
Contribuțiile asiguraților	200,0	180,0	174,2	96,76
Venituri din proprietate	3.822,2	5.755,1	4.862,9	84,50
Venituri din dobânzi	500,0	190,0	198,1	104,27
Venituri din prestări de servicii și alte activități	3.070,0	1.138,4	1.149,6	100,98
Venituri din taxe administrative, eliberări permise	2,6	176,6	209,2	118,45
Amenzi, penalități și confiscări	417,6	407,7	394,4	96,74
Diverse venituri	821,9	1.178,8	1.304,5	110,66

Denumirea venitului bugetar	Estimare inițială	Estimare definitivă	Încasări efective	% față de estimarea definitivă
Transferuri voluntare, altele decât subvențiile	0,8	4,5	6,3	141,62
Venituri din valorificarea unor bunuri	50,1	290,8	282,6	97,18
Încasări din rambursarea împrumuturilor acordate	2,5	6,1	6,3	103,30
Subvenții (de la UE)	3.280,0	3.280,0	953,7	29,08

Dacă pe ansamblu estimarea veniturilor s-a situat la un nivel apropiat de veniturile efectiv încasate în anul 2010, se observă totuși că unele venituri bugetare au fost supraestimate inițial, urmând ca în cursul anului prognozele să fie redimensionate în funcție de gradul efectiv de colectare al acestora.

Astfel, veniturile supraestimate inițial au fost: *impozitul pe profit de la băncile comerciale, impozite și taxe pe proprietate, taxe vamale și alte taxe pe tranzacțiile internaționale, alte impozite și taxe fiscale, contribuțiile angajatorilor, venituri din dobânzi, venituri din prestări servicii și alte activități și subvenții de la UE.*

Efectul supraestimării inițiale a fost contrabalansat pe ansamblu de subestimarea următoarelor venituri bugetare: *taxa pe valoarea adăugată; taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor, etc.; venituri din proprietate; venituri din taxe administrative, eliberări permise; diverse venituri; transferuri voluntare, altele decât subvențiile; venituri din valorificarea unor bunuri; încasări din rambursarea împrumuturilor acordate.*

Execuția veniturilor bugetului de stat

Veniturile bugetului de stat realizate în anul 2010 sunt în sumă de 66.546,5 milioane lei și se prezintă în structură astfel:

- milioane lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	% față de prevederile definitive
A	1	2	3=2/1
VENITURI TOTAL, din care:	69.731,9	66.546,5	95,4
I. VENITURI CURENTE	65.700,5	64.824,7	98,6
A. VENITURI FISCALE din care:	56.477,9	56.304,7	99,6
A1. IMPOZIT PE VENIT, PROFIT ȘI CÂȘTIGURI DIN CAPITAL	15.171,0	14.454,2	95,2
Impozit pe profit	9.964,5	10.090,9	101,2
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice	930,0	838,2	90,1
Impozit pe venit, din care:	17.849,1	17.852,3	100,0
Impozit pe venituri din salarii	12.835,8	13.002,9	101,3
Cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(13.574,6)	(14.327,2)	105,5
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane fizice	2,0	0,0	0,0
A2. IMPOZIT PE SALARII	-	5,9	-
A3. IMPOZITE ȘI TAXE PE PROPRIETATE, din care:	6,2	4,5	72,4
Taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru	6,2	4,4	71,0
A4. IMPOZITE ȘI TAXE PE BUNURI ȘI SERVICII, din care:	40.668,9	41.222,0	101,3
Taxa pe valoarea adăugată	39.050,0	39.246,0	100,5
TVA încasată	39.050,0	49.480,8	126,7
TVA restituită (se scade)	-	(10.825,7)	-
Majorări de întârziere aferente TVA	-	590,9	-
Sume defalcate din TVA (se scad)	(15.388,1)	(14.982,8)	97,3
Alte impozite și taxe generale pe bunuri și servicii	17,6	16,4	93,3
Accize	16.358,1	16.212,3	99,1
Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	631,3	730,1	115,6
A5. IMPOZIT PE COMERȚUL EXTERIOR ȘI TRANZACȚIILE INTERNAȚIONALE	577,0	574,0	99,4
Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene	577,0	574,0	99,4
A6. ALTE IMPOZITE ȘI TAXE FISCALE	54,8	44,1	80,4
Alte impozite și taxe fiscale	54,8	44,1	80,4
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	371,5	395,0	106,3
Contribuțiile angajatorilor	191,5	220,9	115,3

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate	% față de prevederile definitive
Contribuțiile asiguraților	180,0	174,1	96,7
C. VENITURI NEFISCALE	8.851,1	8.125,0	91,7
C1. VENITURI DIN PROPRIETATE	5.945,1	5.061,0	85,1
Venituri din proprietate	5.755,1	4.862,9	84,4
Venituri din dobânzi	190,0	198,1	104,2
C2. VÂNZĂRI DE BUNURI ȘI SERVICII	2.906,0	3.064,0	105,4
Venituri din prestări de servicii și alte activități	1.138,4	1.149,6	100,9
Venituri din taxe administrative, eliberări permise	176,6	209,2	118,4
Amenzi, penalități și confiscări	407,7	394,4	96,7
Diverse venituri	1.178,8	1.304,5	110,6
Transferuri voluntare, altele decât subvențiile	4,5	6,3	141,6
II. VENITURI DIN CAPITAL	290,8	282,6	97,1
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	6,1	6,2	103,3
IV. SUBVENȚII	454,5	500,9	110,1
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	3.280,0	953,7	29,0
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	-	(21,6)	-

Realizarea veniturilor bugetului de stat pe anul 2010 comparativ cu anul 2009, precum și ponderea acestora în totalul încasărilor și în PIB, este prezentată în tabelul următor:

- milioane lei -

INDICATORI	Încasări realizate		Procent în total (%)		Ponderea în PIB (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
A	1	2	3	4	5	6
VENITURI - TOTAL din care:	56.434,8	66.546,5	100,0	100,0	11,5	13,0
I. VENITURI CURENTE, din care:	55.495,4	64.824,7	98,3	97,4	11,3	12,6
A. VENITURI FISCALE, din care:	48.152,9	56.304,7	85,3	84,6	9,8	11,0
Impozit pe profit	10.617,1	10.090,9	18,8	15,2	2,2	2,0
Impozit pe profit de la agenții economici	9.389,8	9.814,0	16,6	14,8	1,9	1,9
Impozit pe profit de la băncile comerciale	1.227,3	276,9	2,2	0,4	0,3	0,1
Impozit pe venit	18.546,3	17.852,3	32,9	26,8	3,8	3,5
Cote și sume defalcate din impozitul pe venit (se scad)	(14.993,1)	(14.327,2)	(26,6)	(21,5)	(3,1)	(2,8)
Impozit pe salarii	5,0	5,9	-	0,01	-	-
Taxa pe valoarea adăugată	34.322,4	39.246,0	60,8	59,0	7,0	7,6
Sume defalcate din TVA (se scad)	(17.248,9)	(14.982,8)	(30,6)	(22,5)	(3,5)	(2,9)
Accize	14.272,1	16.212,3	25,3	24,4	2,9	3,2
Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului UE	655,5	574,0	1,2	0,9	0,1	0,1
B. CONTRIBUȚII DE ASIGURĂRI	414,7	395,0	0,7	0,6	0,1	0,1
C. VENITURI NEFISCALE	6.927,8	8.125,0	12,3	12,2	1,4	1,5
II. VENITURI DIN CAPITAL	39,4	282,6	0,1	0,4	-	0,1
III. OPERAȚIUNI FINANCIARE	1,9	6,2	-	0,01	-	-
IV. SUBVENȚII	-	500,9	-	0,8	-	0,1
SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI	980,1	953,7	1,7	1,4	0,2	0,2
SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE	(82,0)	(21,6)	(0,1)	(0,03)	-	-

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2009 este de 491.273,7 milioane lei, iar pentru anul 2010, 513.640,8 milioane lei.

Grafic, *veniturile fiscale ale bugetului de stat în perioada 2005-2010*, se prezintă astfel:

Din analiza veniturilor fiscale ale bugetului de stat s-a constatat că în perioada 2005-2010, veniturile fiscale ale bugetului de stat au crescut an de an, de la 34.531,2 milioane lei în 2005, la 56.304,7 milioane lei în anul 2010.

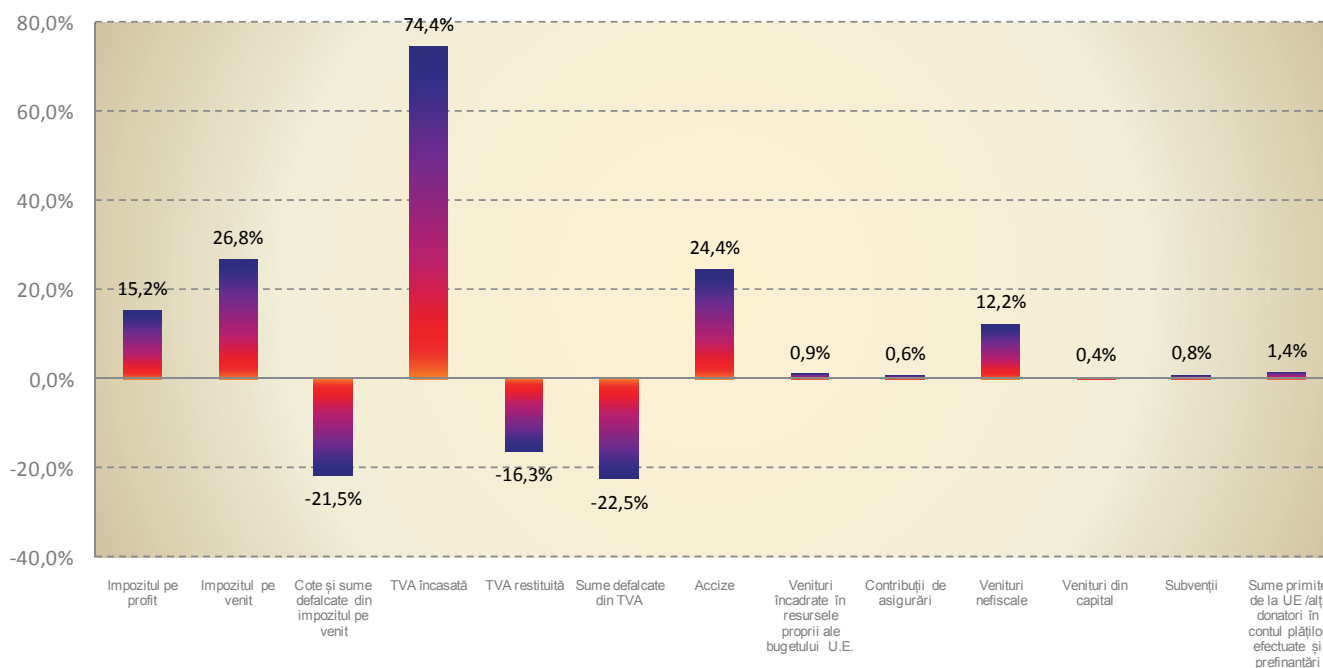
În anul 2009 s-a înregistrat o scădere a acestora față de anul 2008, suma lor fiind de 48.152,9 milioane lei, ca efect al crizei economice.

Grafic, *ponderea veniturilor bugetului de stat în PIB în perioada 2005-2010*, se prezintă astfel:

Ponderea veniturilor bugetului de stat în PIB, în perioada 2005-2010 a înregistrat o scădere de la 12,7% în anul 2005, la 11,5% în anul 2009, iar în anul 2010 a crescut la 13,0%, urmare creșterii accizelor, precum și a cotei de TVA de la 19% la 24%.

Grafic, ponderea principalelor categorii de venituri ale bugetului de stat în totalul veniturilor, în anul 2010, se prezintă astfel:

Veniturile încasate la bugetul de stat în anul 2010 (inclusiv cotele și sumele defalcate din impozitul pe venit pentru bugetele locale de 14.327,2 milioane lei și sumele defalcate din TVA de 14.982,8 milioane lei), sunt în sumă de 95.856,5 milioane lei și reprezintă 18,7% din PIB.

Cea mai mare parte a veniturilor realizate în anul 2010 o constituie veniturile curente (97%) din care, veniturile fiscale reprezintă aproximativ 87% iar cele nefiscale 12,5%. Analizând componența impozitelor și taxelor asupra bunurilor și serviciilor, cea mai importantă creștere au înregistrat veniturile din taxa pe valoarea adăugată, urmare creșterii cotei de impozitare de la 19% la 24% (prin aprobarea OUG nr. 58/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind codul fiscal și alte măsuri financiar-fiscale, ordonanță prin care a fost majorată cota standard de TVA, de la 19 la 24% începând cu data de 1 iulie 2010), respectiv creșterii veniturilor din accize, ca urmare a majorării nivelului din accizare aplicat de la data de 01.01.2010 a cursului mediu Lei/Euro luat în calcul la plata accizelor pentru anul 2010, precum și a creșterii cuantumului accizei la unele produse.

I. VENITURI CURENTE

- ◆ *Impozitul pe profit încasat*, în sumă de 10.090,9 milioane lei, cu 126,4 milioane lei (1,2%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 15,2% în totalul veniturilor încasate și 2,0% din PIB.

Comparativ cu anul 2009, impozitul pe profit prezintă o diminuare de 526,2 milioane lei (5,0%), determinată pe de o parte de o creștere aferentă impozitului pe profit de la agenții economici de 424,2 milioane lei (4,5%), iar pe de altă parte de o diminuare aferentă impozitului pe profit de la băncile comerciale de 950,4 milioane lei (77,4%).

Analizând în structură încasările la impozitul pe profit aferent anului 2010 se evidențiază o realizare de 9.814,0 milioane lei de la agenții economici (97,3%) și 276,9 milioane lei (2,7%) de la băncile comerciale.

Încasările din impozitul pe profit pe categorii de contribuabili se prezintă astfel:

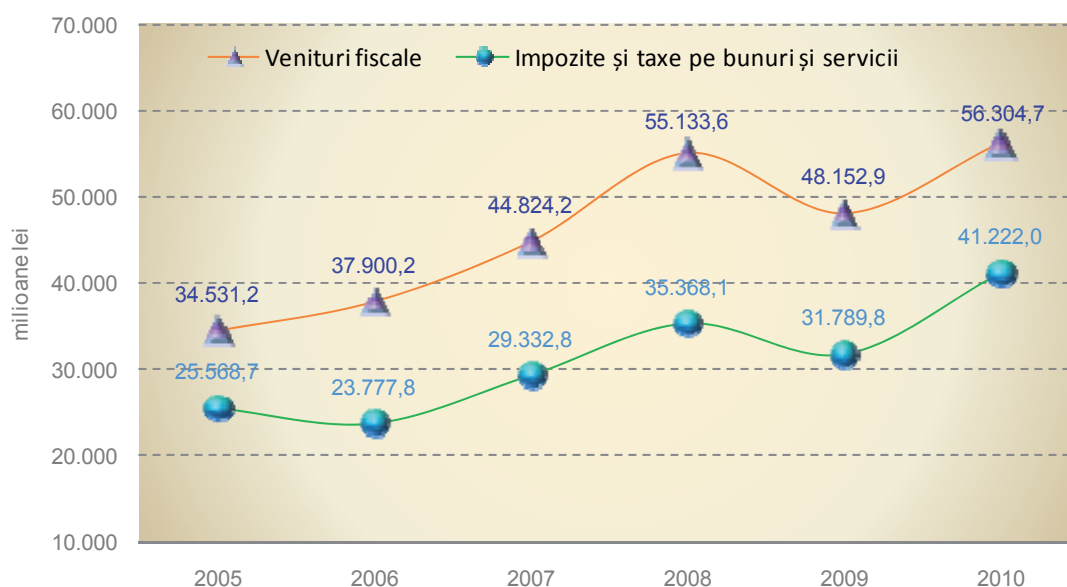
- ◆ *Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital de la persoane juridice în sumă de 838,2 milioane lei, cu 91,8 milioane lei (9,9%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 1,3% din totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din:*
 - impozit pe veniturile realizate de persoanele juridice nerezidente, 709,3 milioane lei (84,6%);
 - impozit pe venitul microîntreprinderilor, 157,3 milioane lei (18,8%);

- impozit pe dividende datorat de persoane juridice, (43,2) milioane lei (5,2%).
- ♦ *Impozitul pe venit, în sumă de 17.852,3 milioane lei, cu 3,2 milioane lei (0,01%) peste prevederile bugetare definitive, reprezintă 26,8% din totalul veniturilor încasate și 3,5% din PIB, fiind în scădere cu 3,7% față de anul 2009 și este format în principal din:*
 - impozit pe venituri din salarii, 13.002,9 milioane lei (72,8%);
 - impozit pe venituri din dividende, 1.315,6 milioane lei (7,4%);
 - impozit pe venituri din pensii, 1.007,8 milioane lei (5,6%);
 - impozit pe venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, 415,6 milioane lei (2,3%).

Pe parcursul execuției bugetare, din impozitul pe venit s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume și cote în sumă de 14.327,2 milioane lei, reprezentând 21,5% din totalul veniturilor încasate și 2,8% din PIB.

- ♦ *Impozite și taxe pe proprietate, în sumă de 4,5 milioane lei, sunt formate în principal din taxe judiciare de timbru și alte taxe de timbru 4,4 milioane lei (97,8%).*

Grafic, evoluția veniturilor fiscale și impozitelor și taxelor pe bunuri și servicii pe anii 2005-2010, se prezintă astfel:

- ♦ *Taxa pe valoarea adăugată încasată, în sumă de 49.480,8 milioane lei, reprezintă 74,4% din totalul veniturilor încasate și 9,6% din PIB.*

În cursul anului 2010 din totalul încasărilor TVA, s-au defalcat pentru unitățile administrativ-teritoriale sume în cuantum de 14.982,8 milioane lei (30,3%), pentru:

- finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și Municipiului București, 9.997,2 milioane lei (66,7%);
 - echilibrarea bugetelor locale, 2.142,0 milioane lei (14,3%);
 - finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor, 1.959,9 milioane lei (13,1%);
 - drumuri, 497,9 milioane lei (3,3%);
 - finanțarea programului de dezvoltare a infrastructurii și a bazelor sportive din spațiul rural, 396,7 milioane lei (2,6%).
 - ♦ *Accize - veniturile realizate din accize au fost în sumă de 16.212,3 milioane lei, reprezentând 24,4% din totalul veniturilor încasate și 3,2% din PIB.*
- Comparativ cu anul 2009, când s-au încasat 14.272,1 milioane lei, în anul 2010 se constată o creștere de 13,6%.
- În structură, veniturile din accize s-au format în principal din:
- accize încasate din vânzarea produselor energetice, 8.484,4 milioane lei (52,3%);
 - accize încasate din vânzarea produselor din tutun, 5.736,0 milioane lei (35,4%);

- accize încasate din vânzarea de alcool etilic, produse intermediare, vinuri spumoase, băuturi fermentate și bere, 983,7 milioane lei (6,1%).
- ♦ *Venituri încadrate în resursele proprii ale bugetului Uniunii Europene*, în sumă de 574,0 milioane lei, reprezentând 0,9% din totalul veniturilor încasate și 0,1% din PIB, sunt formate, în principal, din taxe vamale în sumă de 568,6 milioane lei (99,1%).
Comparativ cu anul 2009, în anul 2010 încasările din taxe vamale la bugetul de stat au înregistrat o scădere cu 12,4%.
- ♦ *Veniturile din proprietate* în sumă de 4.862,9 milioane lei, reprezentând 7,3% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din dividende, 1.770,9 milioane lei (36,4%), venituri din concesiuni și închirieri 1.244,6 milioane lei (25,6%) și vărsăminte din veniturile nete ale Băncii Naționale a României, 1.163,4 milioane lei (23,9%).
- ♦ *Venituri din prestări de servicii și alte activități*, în sumă de 1.149,6 milioane lei, reprezentând 1,7% din totalul veniturilor încasate, sunt formate în principal din venituri din prestări de servicii, 897,2 milioane lei (78,0%) și taxe consulare, 174,3 milioane lei (15,2%).
- ♦ *Diverse venituri*, în sumă de 1.304,5 milioane lei, reprezentând 2,0% din totalul veniturilor încasate, sunt formate, în principal, din vărsăminte din reducerea drepturilor salariale conform Legii nr. 118/2010 în sumă de 851,0 milioane lei (65,2%), alte venituri, în sumă de 203,5 milioane lei (15,6%) și vărsăminte din veniturile și /sau disponibilitățile instituțiilor publice, în sumă de 201,6 milioane lei (15,5%).

II. VENITURI DIN CAPITAL în sumă de 282,6 milioane lei, cu 8,2 milioane lei (2,9%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,4% în totalul veniturilor și sunt formate, în principal, din:

- venituri obținute în procesul de stingere a creanțelor bugetare, 231,1 milioane lei (81,8%);
- venituri din vânzarea locuințelor construite din fondurile statului, 18,8 milioane lei (6,7%);
- venituri obținute în procesul de cesiune a creanțelor fiscale, 15,7 milioane lei (5,6%);
- venituri din valorificarea unor bunuri ale instituțiilor publice, 15,3 milioane lei (5,4%).

III. ÎNCASĂRILE DIN RAMBURSAREA ÎMPRUMUTURILOR ACORDATE în sumă de 6,3 milioane lei, sunt formate în principal din încasări din rambursarea microcreditelor de la persoane fizice și juridice 6,2 milioane lei (98,4%).

IV. SUBVENȚII în sumă de 500,9 milioane lei, cu 46,4 milioane lei (10,1%) peste nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 0,8% în totalul veniturilor încasate și sunt fonduri alocate de Uniunea Europeană prin intermediul facilității SCHENGEN. În conformitate cu art. 6 din HG nr. 620/2007 privind *Modalitatea de utilizare a fondurilor alocate de Uniunea Europeană prin intermediul facilității SCHENGEN și pentru fluxurile de numerar*, sumele rămase necontractate până la data de 31.03.2010, precum și cele contractate și rămase neplătite până la data de 31.12.2010, se virează la bugetul de stat.

SUME PRIMITE DE LA UE/ALȚI DONATORI ÎN CONTUL PLĂȚILOR EFECTUATE ȘI PREFINANȚĂRI în sumă de 953,7 milioane lei, cu 2.326,3 milioane lei (71,0%) sub nivelul prevederilor bugetare definitive, reprezintă 1,4% în totalul veniturilor încasate și sunt formate în principal din Fondul European de Garantare Agricolă, în sumă de 663,1 milioane lei (69,5%) și Fondul European Agricol de Dezvoltare Rurală în sumă de 110,3 milioane lei (11,6%).

SUME ÎN CURS DE DISTRIBUIRE, în sumă de 21,6 milioane lei, reprezintă sume încasate pentru bugetul de stat în contul unic, în curs de distribuire.

CHELTUIELILE BUGETULUI DE STAT

Execuția cheltuielilor bugetului de stat

Cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2010 în sumă de 102.627,7 milioane lei, sunt cu 4.050,6 milioane lei (3,8%) sub creditele bugetare definitive.

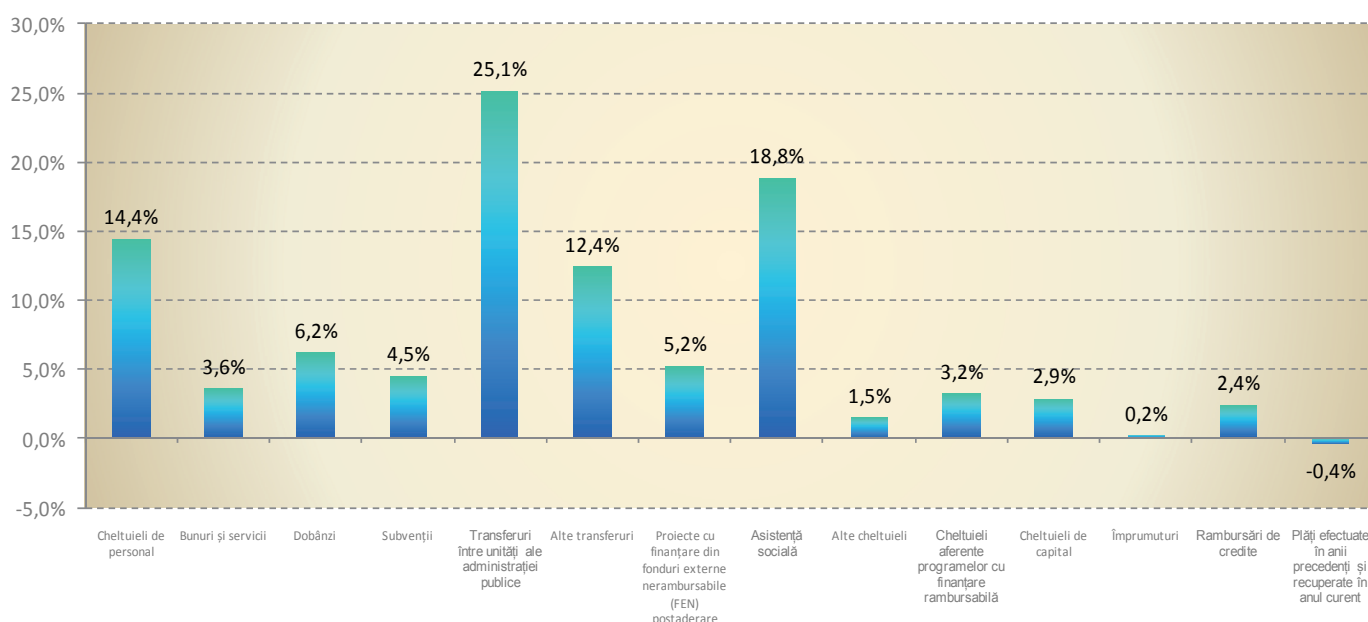
În structură *economică*, execuția cheltuielilor bugetului de stat se prezintă astfel:

- milioane lei -

	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli (%)		Pondere în PIB (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
TOTAL CHELTUIELI, din care:	89.851,7	102.627,7	100,0	100,0	18,3	20,0
Cheltuieli de personal	15.286,3	14.764,5	17,0	14,4	3,1	2,9
Bunuri și servicii	4.318,3	3.718,4	4,8	3,6	0,9	0,7
Dobânzi	5.103,3	6.319,1	5,7	6,2	1,0	1,2
Subvenții	4.966,3	4.663,1	5,5	4,5	1,0	0,9
Transferuri între unități ale administrației publice	17.873,8	25.708,5	19,9	25,1	3,6	5,0
Alte transferuri	13.261,7	12.687,1	14,8	12,4	2,7	2,5
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile(FEN) postaderare, din care:	2.527,6	5.299,4	2,8	5,2	0,5	1,0
Finanțare de la UE	1.332,0	2.487,6	1,5	2,4	0,3	0,5
Asistență socială	18.082,6	19.283,7	20,1	18,8	3,7	3,8
Alte cheltuieli	(344,1)	1.556,6	(0,4)	1,5	(0,1)	0,3
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabila	3.504,3	3.347,7	3,9	3,2	0,7	0,7
Cheltuieli de capital	3.171,0	3.012,5	3,5	2,9	0,6	0,6
Împrumuturi	4,7	193,4	-	0,2	-	-
Rambursări de credite	2.498,2	2.476,8	2,8	2,4	0,5	0,5
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	(402,3)	(403,1)	(0,4)	(0,4)	(0,1)	(0,1)

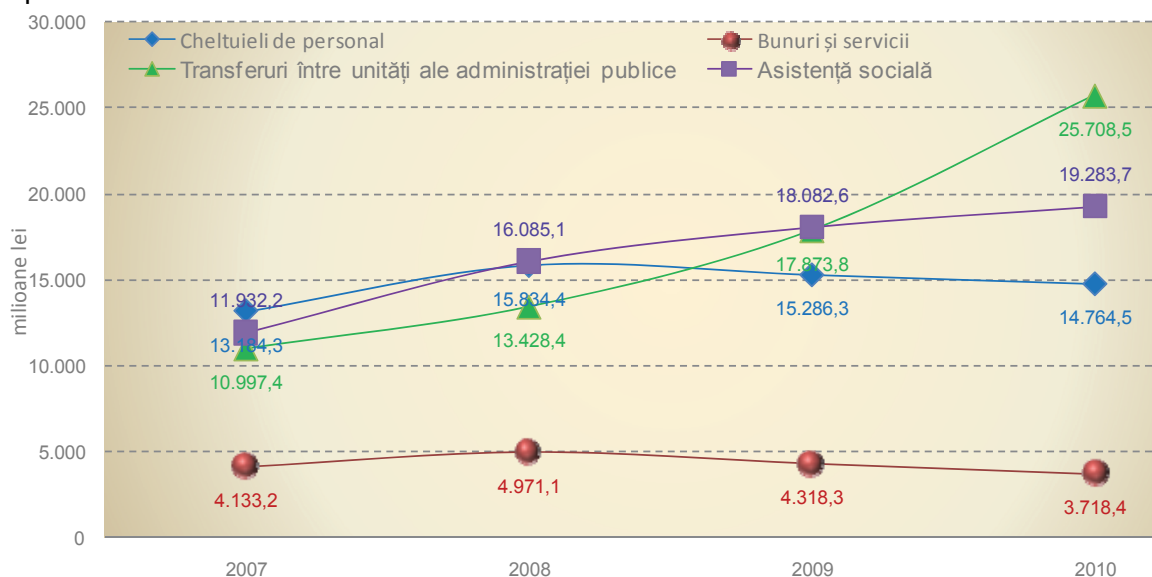
*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2009 este de 491.273,7 milioane lei, iar pentru anul 2010, 513.640,8 milioane lei.

Grafic, cheltuielile bugetului de stat pe anul 2010 în structura economică se prezintă astfel:

În cadrul cheltuielilor bugetare sunt înregistrate creșteri la *transferuri între unități ale administrației publice*, 5,0% din PIB față de 3,6% în 2009, precum și la *proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare* 1,0% din PIB față de 0,5% în 2009.

Grafic, evoluția cheltuielilor bugetare, grupate pe părțile clasificăției bugetare funcționale în anii 2007-2010, se prezintă astfel:

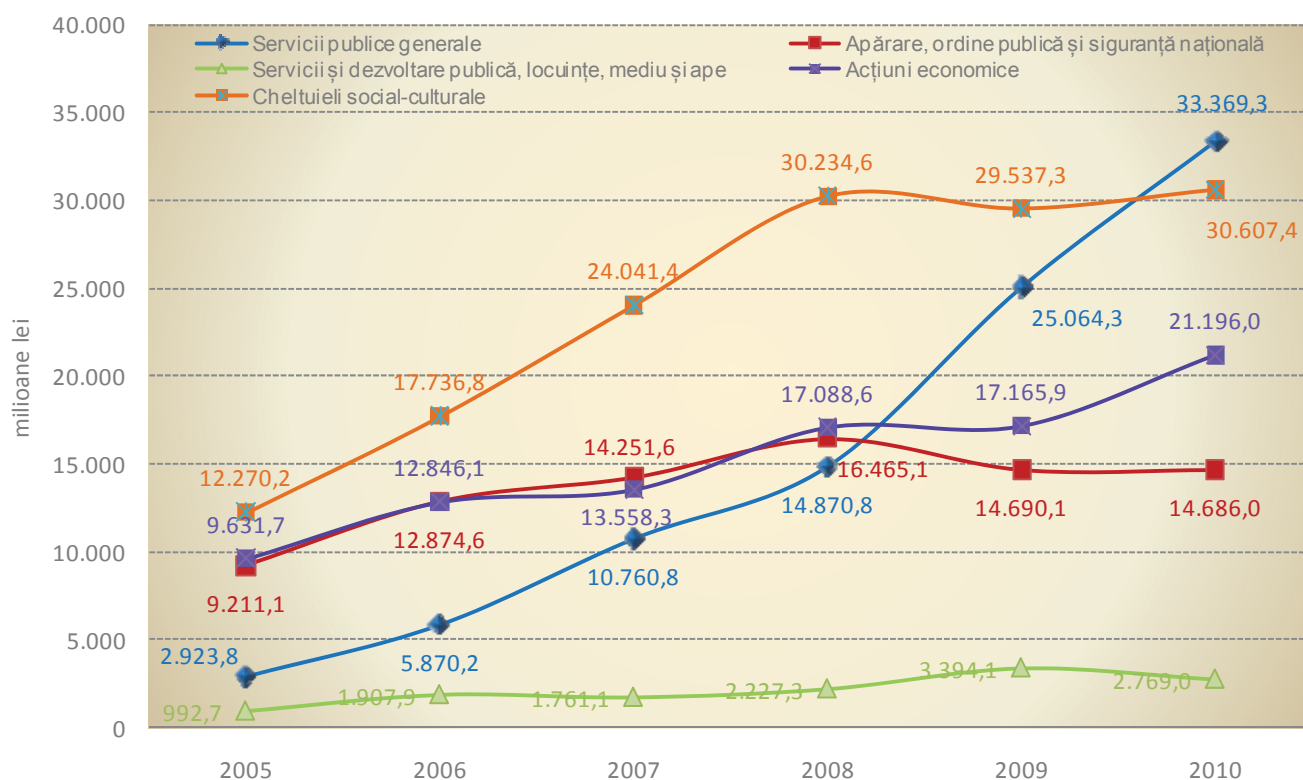

În structură funcțională, execuția cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2010 se prezintă astfel:

- milioane lei -

Indicatori	Credite bugetare definitive	Plăți efectuate	% față de creditele definitive
A	1	2	3=2/1
TOTAL CHELTUIELI:	106.678,3	102.627,7	96,2
Partea a I-a	35.779,5	33.369,3	93,2
SERVICII PUBLICE GENERALE			
Autorități publice și acțiuni externe	8.630,6	8.324,2	96,4
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	1.292,7	1.259,5	97,4
Alte servicii publice generale	2.112,1	1.340,7	63,4
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	9.164,2	8.270,7	90,2
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	14.579,9	14.174,2	97,2
Partea a II-a	14.774,5	14.686,0	99,4
APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ			
Apărare	3.942,8	3.929,3	99,6
Ordine publică și siguranță națională	10.831,7	10.756,7	99,3
Partea a III-a	31.179,5	30.607,4	98,1
CHELTUIELI SOCIAL CULTURALE			
Învățământ	4.496,3	4.315,2	95,9
Sănătate	2.226,0	2.076,9	93,3
Cultură, recreere și religie	1.995,1	1.947,9	97,6
Asigurări și asistență socială	22.462,1	22.267,4	99,1
Partea a IV-a	2.915,3	2.769,0	94,9
SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE			
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	2.135,8	2.069,7	96,9
Protecția mediului	779,5	699,3	89,7
Partea a V-a	22.029,5	21.196,0	96,2
ACȚIUNI ECONOMICE			
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	1.838,0	1.523,3	82,8
Combustibili și energie	1.297,2	1.291,8	99,5
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	365,2	363,3	99,4
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	7.738,8	7.590,6	98,0
Transporturi	10.104,6	9.753,9	96,5
Comunicații	203,3	200,2	98,5
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	263,2	262,8	99,8
Alte acțiuni economice	219,2	210,1	95,8

Grafic, evoluția principalelor categorii de cheltuieli în anii 2005-2010 în structură funcțională, se prezintă astfel:

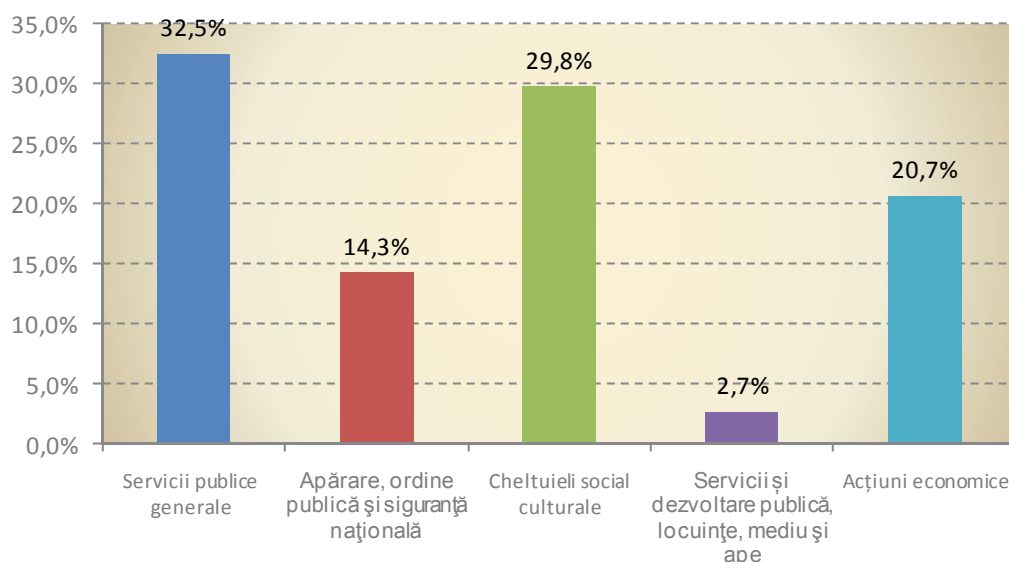
Realizarea cheltuielilor bugetului de stat pe anul 2010, comparativ cu anul 2009, precum și ponderea acestora în totalul cheltuielilor și în PIB este prezentată în tabelul următor:

- milioane lei -

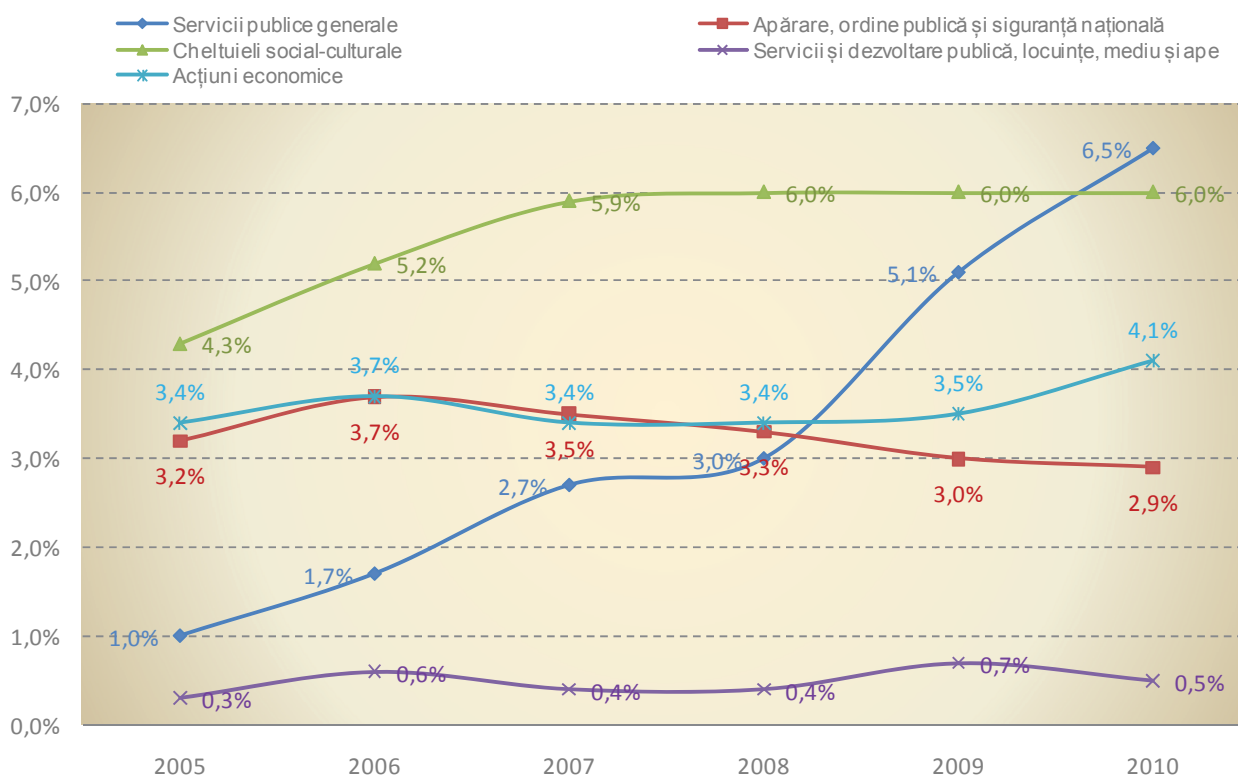
Indicatori	Plăți efectuate		Pondere în total cheltuieli (%)		Pondere în PIB (%)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
TOTAL CHELTUIELI						
din care:	89.851,7	102.627,7	100,0	100,0	18,3	20,0
Partea I-a						
Servicii Publice Generale , din acestea:	25.064,3	33.369,3	27,9	32,5	5,1	6,5
Autorități publice și acțiuni externe	8.803,4	8.324,2	9,8	8,1	1,8	1,6
Partea a II-a Apărare, ordine publică și siguranță națională	14.690,1	14.686,0	16,3	14,3	3,0	2,9
Apărare	4.093,2	3.929,3	4,5	3,8	0,8	0,8
Ordine publică și siguranță națională	10.596,9	10.756,7	11,8	10,5	2,2	2,1
Partea a III-a Cheltuieli social culturale	29.537,3	30.607,4	32,9	29,8	6,0	6,0
Învățământ	5.176,3	4.315,2	5,8	4,2	1,1	0,9
Sănătate	2.063,9	2.076,9	2,3	2,0	0,4	0,4
Cultură, recreere și religie	1.912,5	1.947,9	2,1	1,9	0,4	0,4
Asigurări și asistență socială	20.384,6	22.267,4	22,7	21,7	4,1	4,3
Partea a IV-a Servicii și dezvoltare publică, locuințe, mediu și ape	3.394,1	2.769,0	3,8	2,7	0,7	0,5
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	2.906,7	2.069,7	3,2	2,0	0,6	0,4
Protecția mediului	487,4	699,3	0,6	0,7	0,1	0,1
Partea a V-a Acțiuni economice , din care:	17.165,9	21.196,0	19,1	20,7	3,5	4,1
Transporturi	9.450,0	9.753,9	10,5	9,5	1,9	1,9
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	6.175,3	7.590,6	6,9	7,4	1,3	1,5

*Produsul intern brut luat în calcul pentru anul 2009 este de 491.273,7 milioane lei, iar pentru anul 2010, de 513.640,8 milioane lei.

Grafic, cheltuielile bugetului de stat pe anul 2010, grupate pe părțile clasificăției bugetare, se prezintă astfel:

Grafic, ponderea cheltuielilor în PIB în anii 2005-2010, grupate pe părțile clasificăției bugetare, se prezintă astfel:

I. SERVICII PUBLICE GENERALE

Cheltuielile efectuate pentru serviciile publice generale, în sumă de 33.369,3 milioane lei, reprezintă 32,5% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și 6,5% din PIB, și cuprind următoarele capitole:

1. Cheltuieli pentru autorități publice și acțiuni externe, în sumă de 8.324,2 milioane lei (24,9%), cu 3,6% sub nivelul creditelor bugetare definitive. În cadrul acestor cheltuieli se cuprind:

- contribuția la bugetul UE, în sumă de 4.650,4 milioane lei (55,9%), contribuție pe care o plătește România, începând cu anul 2007, în calitate de stat membru;
- autorități executive și legislative, în sumă de 3.673,7 milioane lei (44,1%), și cuprind:
 - autorități executive, 3.110,7 milioane lei (84,7%);
 - autorități legislative, 290,6 milioane lei (7,9%);
 - alte organe ale autorităților publice, 250,3 milioane lei (6,8%);
 - administrația prezidențială, 22,1 milioane lei (0,6%);

2. **Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare**, în sumă de 1.259,5 milioane lei (3,8%), cu 2,6% sub nivelul creditelor bugetare definitive, reprezintă cheltuieli efectuate pentru:
- cercetare și dezvoltare pentru servicii publice generale, 1.092,9 milioane lei (86,8%);
 - cercetare fundamentală (de bază), 166,6 milioane lei (13,2%).

3. **Alte servicii publice generale**, în sumă de 1.340,7 milioane lei (4,0%), cu 36,6% sub nivelul creditelor bugetare definitive și sunt cheltuieli care au fost efectuate, în principal, pentru:

- Fondul Național de Preaderare 755,4 milioane lei (56,3%);
- Alte servicii publice generale 568,2 milioane lei (42,4%).

Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a fost aprobat inițial prin Legea bugetului de stat pe anul 2010, nr. 11/2010, în sumă de 184,8 milioane lei pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute, apărute în timpul exercițiului bugetar.

Pe parcursul execuției bugetare, fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului a fost majorat cu suma de 2.812,3 milioane lei, astfel încât în cursul anului 2010 fondul constituit a fost de 2.997,1 milioane lei, din care s-a utilizat pe bază de hotărâri ale Guvernului suma de 2.580,0 milioane lei. Din această sumă pentru acțiuni finanțate din bugetul de stat s-a utilizat suma de 1.935,3 milioane lei (75,0%), iar pentru acțiuni finanțate din bugetele locale 644,7 milioane lei (25,0%). La sfârșitul perioadei de raportare suma rămasă neutilizată a fost de 417,1 milioane lei.

Dintre ministerele care au beneficiat de sume pe bază de hotărâri ale Guvernului în anul 2010, menționăm:

• Ministerul Transporturilor și Infrastructurii	721,0 milioane lei (37,3%);
• Ministerul Administrației și Internelor	217,7 milioane lei (11,2%);
• Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului	212,0 milioane lei (11,0%);
• Ministerul Finanțelor Publice - Acțiuni Generale	200,0 milioane lei (10,3%);
• Ministerul Mediului și Pădurilor	116,5 milioane lei (6,0%);
• Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Rurale	107,0 milioane lei (5,5%).

Dintre unitățile administrativ-teritoriale care au beneficiat de sume alocate din fondul de rezervă bugetară în anul 2010, menționăm: Municipiul București 151,4 milioane lei (23,5%), și județele: Cluj, 82,7 milioane lei (12,8%), Suceava, 32,7 milioane lei (5,1%), Dâmbovița, 17,9 milioane lei (2,8%), Maramureș, 16,7 milioane lei (2,6%) și Mureș, 16,5 milioane lei (2,6%).

Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului a fost constituit inițial prin Legea bugetului de stat, nr. 11/2010, în sumă de 16,0 milioane lei, pentru finanțarea unor acțiuni urgente, în vederea înlăturării efectelor unor calamități naturale și sprijinirii persoanelor fizice sinistrate. Din fondul astfel constituit s-a utilizat suma de 14,9 milioane lei, rămânând sume neutilizate de 1,1 milioane lei.

4. **Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi**, în sumă de 8.270,7 milioane lei (24,8%), cu 9,8% sub nivelul creditelor bugetare definitive și reprezintă cheltuieli efectuate pentru plata:

- dobânzilor aferente datoriei publice interne directe, 4.582,9 milioane lei (55,4%);
- rambursărilor de credite în contul împrumuturilor preluate/contractate de MFP în baza OUG 64/2007, în sumă de 1.883,7 milioane lei (22,8%);
- dobânzilor aferente datoriei publice externe directe, 1.076,4 milioane lei (13,0%).

5. **Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației**, în sumă de 14.174,2 milioane lei (42,5%) cu următoarele destinații:

- transferuri din bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat, 10.954,7 milioane lei (77,3%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, 3.216,8 milioane lei (22,7%);
- transferuri din bugetul de stat către bugetele locale din fondul de intervenție, 2,6 milioane lei.

II. APĂRARE, ORDINE PUBLICĂ ȘI SIGURANȚĂ NAȚIONALĂ, în sumă de 14.686,0 milioane lei, reprezentând 14,3% din totalul cheltuielilor bugetare și 2,9% din PIB, cuprinde următoarele:

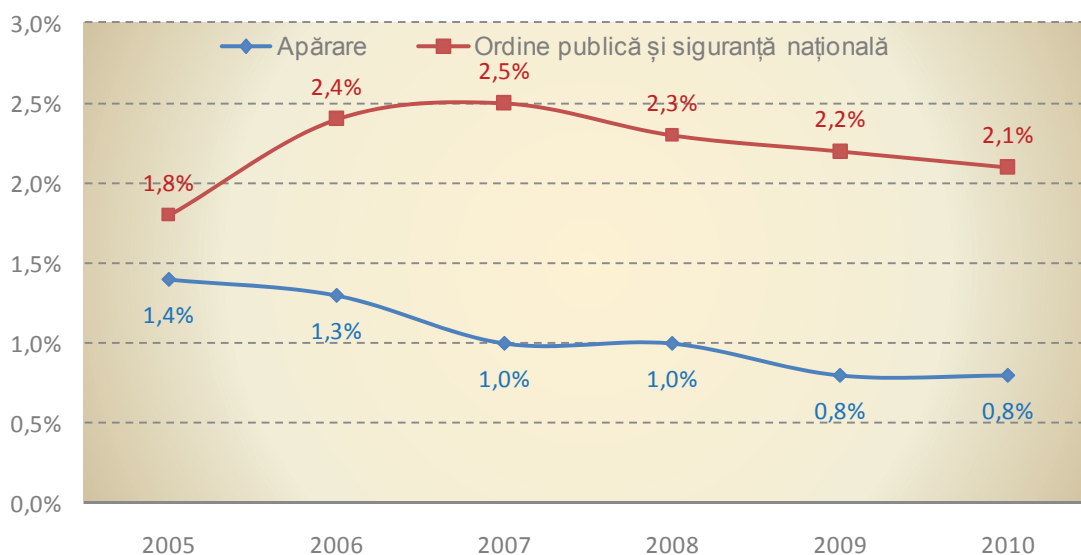
1. **Cheltuielile pentru apărare**, în sumă de 3.929,3 milioane lei (26,8%), reprezintă 0,8% din PIB și au fost efectuate astfel:

- apărare națională, 3.329,1 milioane lei (84,7%);
- participarea la misiuni și operațiuni militare în afara teritoriului statului român, 332,0 milioane lei (8,5%);
- administrația centrală, 242,4 milioane lei (6,2%);
- cercetare și dezvoltare pentru apărare 20,9 milioane lei (0,5%);
- alte cheltuieli în domeniul apărării 4,9 milioane lei (0,1%).

2. Ordine publică și siguranță națională, în sumă de 10.756,7 milioane lei (73,2%), reprezintă 2,1% din PIB, au fost efectuate, în principal, pentru:

- ordine publică, 4.266,9 milioane lei (39,7%), din care pentru: poliție, 2.448,4 milioane lei (57,4%), jandarmerie, 930,7 milioane lei (21,8%), pază și supravegherea frontierei, 887,8 milioane lei (20,8%);
- autorități judecătorești, 2.085,8 milioane lei (19,4%);
- siguranță națională, 1.449,7 milioane lei (13,5%);
- protecție civilă și protecția contra incendiilor, 976,0 milioane lei (9,1%);
- alte cheltuieli în domeniul ordinii publice și siguranței naționale, 777,7 milioane lei (7,2%);
- penitenciare, 694,2 milioane lei (6,5%).

Grafic, evoluția cheltuielilor pentru apărare și pentru ordine publică și siguranță națională, în perioada 2005-2010 (% din PIB), se prezintă astfel:

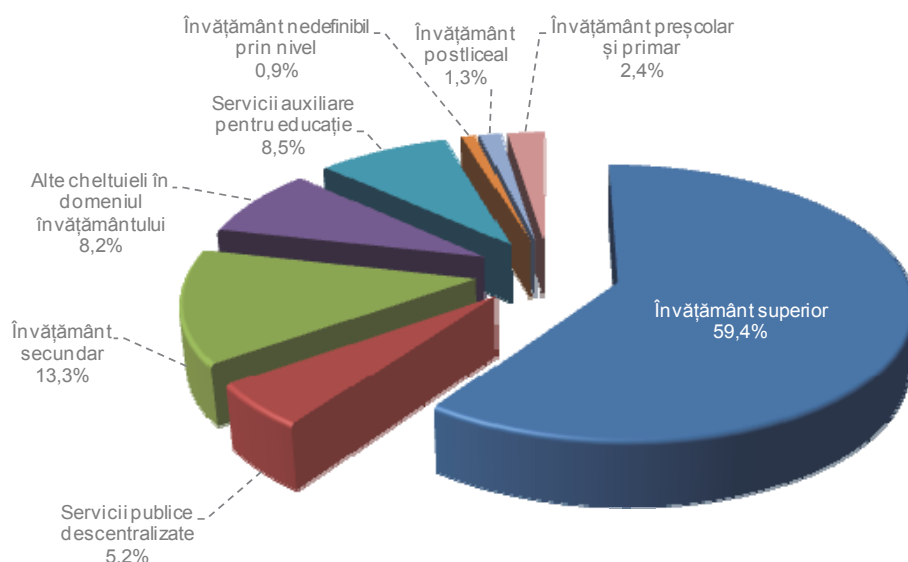

III. CHELTUIELILE SOCIAL CULTURALE, au fost în sumă de 30.607,4 milioane lei, reprezentând 29,8% din totalul cheltuielilor bugetului de stat și 6,0% din PIB, repartizată astfel:

1. Învățământ, 4.315,2 milioane lei (14,1%), reprezentând 0,9% din PIB, pentru:

- învățământ superior, 2.564,8 milioane lei (59,4%);
- învățământ secundar, 575,1 milioane lei (13,3%);
- servicii auxiliare pentru educație, 364,8 milioane lei (8,5%);
- alte cheltuieli în domeniul învățământului, 353,9 milioane lei (8,2%);
- servicii publice descentralizate, 223,5 milioane lei (5,2%);
- învățământ preșcolar și primar, 101,5 milioane lei (2,4%);
- învățământ postliceal, 54,9 milioane lei (1,3%);
- învățământ nedefinibil prin nivel, 36,8 milioane lei (0,9%).

Grafic, ponderea în totalul capitolului „Învățământ” a principalelor categorii de cheltuieli cu această destinație, se prezintă astfel:

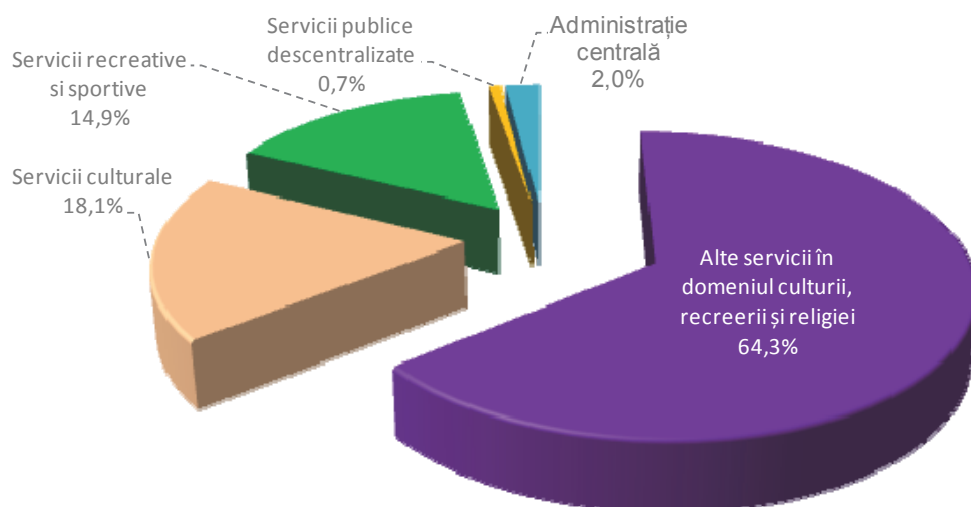
2. Sănătate, 2.076,9 milioane lei (6,8%), pentru:

- alte cheltuieli în domeniul sănătății, 1.674,3 milioane lei (80,6%);
- servicii publice descentralizate, 182,4 milioane lei (8,8%);
- servicii de sănătate publică, 70,7 milioane lei (3,4%);
- hematologie și securitate transfuzională, 69,0 milioane lei (3,3%);
- servicii medicale în unități sanitare cu paturi, 53,9 milioane lei (2,6%).

3. Cultură, recreere și religie, 1.947,9 milioane lei (6,4%) pentru:

- alte servicii în domeniul culturii, recreerii și religiei, 1.253,5 milioane lei (64,3%);
- servicii culturale, 353,3 milioane lei (18,1%);
- servicii recreative și sportive, 289,5 milioane lei (14,9%);
- administrație centrală, 39,0 milioane lei (2,0%);
- servicii publice descentralizate, 12,6 milioane lei (0,7%).

Grafic, ponderea în totalul capitolului „Cultură, recreere și religie” a principalelor categorii de cheltuieli efectuate în anul 2010, se prezintă astfel:

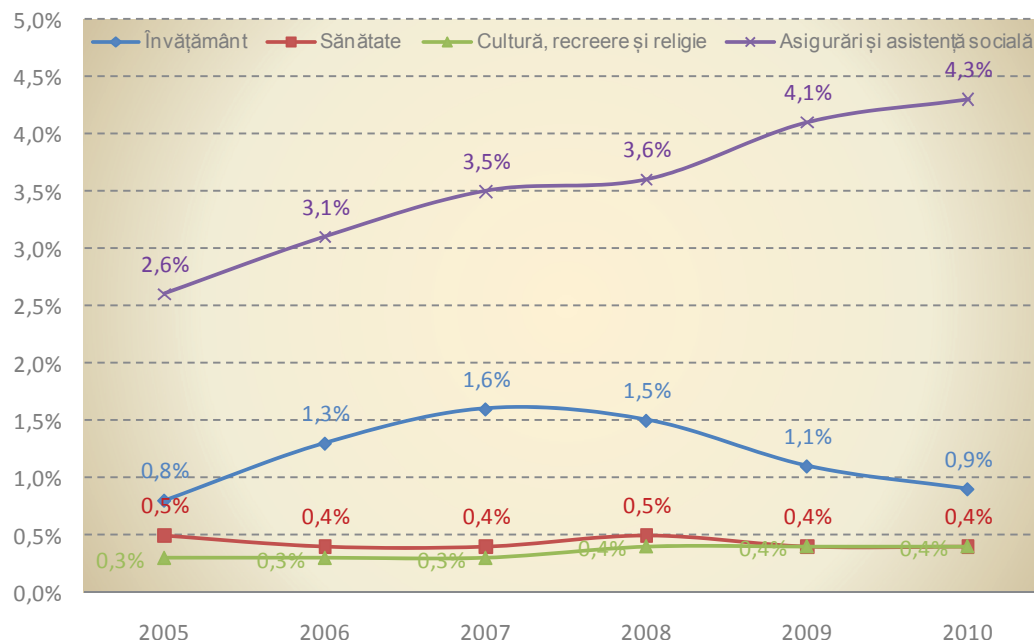

4. Asigurări și asistență socială, 22.267,4 milioane lei (72,8%), reprezintă 4,3% din PIB, pentru:

- pensii și ajutoare pentru bătrânețe, 12.135,9 milioane lei (54,5%);
- asistență socială pentru familie și copii, 6.154,9 milioane lei (27,6%);

- asistență socială în caz de boli și invalidități, 2.123,5 milioane lei (9,5%);
- prevenirea excluderii sociale, 904,0 milioane lei (4,1%);
- alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale, 510,1 milioane lei (2,3%);
- servicii publice descentralizate, 178,9 milioane lei (0,8%);
- ajutoare la trecerea în rezervă, retragere sau pensionare 173,6 milioane lei (0,8%).

Grafic, evoluția ponderii în PIB a cheltuielilor social-culturale în perioada 2005-2010, detaliată pe capitolele de cheltuieli ale acestei părți, se prezintă astfel:

IV. SERVICII ȘI DEZVOLTARE PUBLICĂ, LOCUINȚE, MEDIU ȘI APE, în sumă de 2.769,0 milioane lei, reprezintă 2,7% din totalul cheltuielilor bugetare și 0,5% din PIB și cuprinde următoarele capitole:

1. Locuințe, servicii și dezvoltare publică, 2.069,7 milioane lei (74,7%), din care:

- locuințe, 847,6 milioane lei (41,0%);
- alimentare cu apă și amenajări hidrotehnice, 677,0 milioane lei (32,7%);
- alte servicii în domeniul locuințelor, serviciilor și dezvoltării comunale, 545,1 milioane lei (26,3%).

2. Protecția mediului, 699,3 milioane lei (25,3%), din care:

- reducerea și controlul poluării, 494,4 milioane lei (70,7%);
- administrația centrală, 184,3 milioane lei (26,4%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul mediului, 9,8 milioane lei (1,4%);
- alte servicii în domeniul protecției mediului, 9,5 milioane lei (1,4%).

V. ACȚIUNI ECONOMICE, în sumă de 21.196,0 milioane lei, respectiv 20,7% din totalul cheltuielilor bugetare și 4,1% din PIB, utilizată pentru finanțarea următoarelor capitole:

1. Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă, 1.523,3 milioane lei (7,2%), din care:

- programe de dezvoltare regională și socială, 642,1 milioane lei (42,2%);
- ajutoare de stat, 393,3 milioane lei (25,8%);
- alte cheltuieli pentru acțiuni generale economice și comerciale, 299,6 milioane lei (19,7%).

2. Combustibili și energie, 1.291,8 milioane lei (6,1%), din care:

- energie termică, 609,1 milioane lei (47,2%);
- energie electrică, 412,5 milioane lei (31,9%);
- cărbune și alți combustibili minerali solizi, 245,2 milioane lei (19,0%);
- alte cheltuieli privind combustibilii și energia, 25,0 milioane lei (1,9%).

3. Industria extractivă, prelucrătoare și construcții, 363,3 milioane lei (1,7%), din care:

- alte cheltuieli în domeniul industriei, 288,2 milioane lei (79,3%);
- industria extractivă a resurselor minerale altele decât combustibilii minerali, 75,1 milioane lei (20,7%).

4. Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare, 7.590,6 milioane lei (35,8%), din care:

- alte cheltuieli în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii, 4.295,9 milioane lei (56,6%);
- agricultură, 2.506,4 milioane lei (33,0%);
- servicii publice descentralizate, 561,3 milioane lei (7,4%).

5. Transporturi, 9.753,9 milioane lei (46,0%), din care:

- transport rutier, 5.669,0 milioane lei (58,1%);
- transport feroviar, 3.741,7 milioane lei (38,4%);
- transport pe apă, 185,5 milioane lei (1,9%);
- administrația centrală, 78,9 milioane lei (0,8%);
- transport aerian, 72,7 milioane lei (0,7%).

6. Comunicații, 200,2 milioane lei (1,0%).

7. Cercetare și dezvoltare în domeniul economic, 262,8 milioane lei (1,2%), din care pentru:

- cercetare și dezvoltare în domeniul agriculturii, silviculturii, pisciculturii și vânătorii, 172,8 milioane lei (65,7%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul combustibilului și energiei, 59,3 milioane lei (22,6%);
- cercetare și dezvoltare în domeniul industriei extractive, prelucrătoare și construcțiilor, 30,7 milioane lei (11,7%).

8. **Alte acțiuni economice**, în sumă de 210,1 milioane lei (1,0%) au fost alocate către Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (195,2 milioane lei), respectiv către Ministerul Finanțelor Publice (14,9 milioane lei).

Cheltuielile bugetului de stat pe ordonatorii principali de credite

Așa cum reiese din *Scrisoarea cadru privind contextul macroeconomic, metodologia de elaborare a proiectelor de buget pe anul 2010 și a estimărilor pentru anii 2011-2013, precum și limitele de cheltuieli stabilite pe ordonatorii principali de credite*, stabilirea limitelor de cheltuieli pentru ordonatorii principali de credite pentru anul 2010 și a estimărilor pentru perspectiva 2011-2013, s-a făcut în funcție de:

- ♦ indicatorii macroeconomici;
- ♦ estimarea veniturilor bugetului general consolidat în condițiile legislației în vigoare la 1 ianuarie 2010;
- ♦ finanțarea politicilor publice prioritare, selectate de ordonatorii principali de credite în conformitate cu angajamentele asumate de țara noastră în momentul integrării;
- ♦ asigurarea cu prioritate a finanțării proiectelor din cadrul programelor aferente Politicii de Coeziune a Uniunii Europene, Politicilor Agricole Comune și de Pescuit, precum și altor fonduri/facilități/instrumente pre și postaderare;
- ♦ o țintă pentru deficitul bugetului general consolidat de 5,9% din produsul intern brut, corelată cu evoluția prognozată a celorlalți indicatori macroeconomici.

Limitele de cheltuieli aprobate de Guvern pentru fiecare ordonator principal de credite pentru anul 2010 și estimările pentru perioada 2011-2013 au fost prevăzute în anexa la scrisoarea cadru.

Prevederile inițiale ale ordonatorilor principali de credite aprobate prin Legea bugetului de stat nr. 11/2010, au fost rectificate prin:

- Ordonanța Guvernului cu privire la rectificarea bugetului de stat, nr. 18/2010;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2010, aprobată prin Legea nr. 110/2011;

FINANȚAREA DEFICITULUI BUGETAR

Deficitul contului general anual de execuție al bugetului de stat pentru anul 2010, de 7% din PIB a fost finanțat în principal din surse interne și în completare din surse externe. Finanțarea deficitului bugetar a fost realizată prin emisiuni de certificate de trezorerie și obligațiuni de stat de tip benchmark lansate pe piața internă, emisiuni de titluri de stat în valută pe piața internă și externă, împrumuturi temporare din disponibilitățile contului curent general al trezoreriei statului, trageri din pachetul de finanțare externă agreat cu Fondul Monetar Internațional, Uniunea Europeană și Banca Mondială, trageri din împrumuturile contractate de unitățile administrativ-teritoriale.

Constatările rezultate în urma misiunii de audit financiar asupra contului general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2010, precum și recomandările formulate, sunt prezentate în continuare.

Constatări referitoare la modul de constituire și alocare a fondului de rezervă la dispoziția Guvernului în anul 2010

Constatări

- ♦ majorarea Fondului de rezervă bugetară la un nivel de cca. 16 ori mai mare față de prevederile inițiale (184,8 milioane lei), pe parcursul exercițiului financiar 2010, ajungându-se la finele anului la prevederi bugetare pentru acest fond de 2.997,1 milioane lei, fără a se preciza clar instituțiile cu atribuții în gestionarea acestor fonduri și a criteriilor care definesc caracterul urgent sau neprevăzut al cheltuielilor finanțate din Fondul de rezervă și Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului;
- ♦ alocarea de fonduri unui număr mare de beneficiari în cadrul unei singure hotărâri de guvern emise.

Recomandări

- ✓ modificarea și completarea Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, în sensul stabilirii unor reguli stricte și clare privind modul de constituire, alocare și utilizare a Fondului de rezervă bugetară și a Fondului de intervenție la dispoziția Guvernului;
- ✓ evitarea alocărilor de sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru finanțarea generică a unor categorii de cheltuieli și alocarea acestora numai punctual pe o anumită destinație, în urma unei temeinice evaluări a caracterului urgent sau neprevăzut al acestora.

Activitatea Direcției generale ajutor de stat, practici neloiale și prețuri reglementate

Constatări

Referitor la beneficiarii ajutoarelor de minimis:

- ♦ înregistrarea acordurilor de principiu la o dată anterioară exercitării controlului financiar propriu, controlului financiar preventiv delegat, respectiv semnării de către ordonatorul de credite;
- ♦ nu a fost respectat în toate cazurile termenul de analiză și selectare a cererilor de ajutor de minimis prevăzut de HG nr. 1164/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- ♦ nerespectarea în totalitate a prevederilor legale, privind depunerea cererii de eliberare a sumei nerambursabile în termen de maxim 4 luni de la data emiterii acordului de principiu pentru finanțare.

Recomandări

- ✓ înregistrarea Acordului de principiu numai după obținerea vizelor CFPP și aprobarea acestuia de către ordonatorul de credite;
- ✓ transmiterea către CFPP și CFPD a proiectului de acord, a propunerii de angajare a cheltuielii și a angajamentului bugetar individual pe baza unei adrese de înaintare, sau orice alt document, în care să se precizeze și data finalizării evaluării dosarului;
- ✓ elaborarea unei metodologii/ghid de verificare/de analiză a criteriilor și corelațiilor pe care trebuie să le îndeplinească documentele obligatorii ce însoțesc cererile de acord, în funcție de cheltuielile eligibile ce fac obiectul finanțării nerambursabile și care să fie adus/ă la cunoștința tuturor întreprinderilor solicitante, astfel încât analiza și selectarea cererilor de acord de principiu să se facă în termenul legal;

- ✓ completarea procedurilor operaționale scrise și formalizate cu privire la elementele de analiză specificate în metodologie/ghid;
- ✓ evaluarea unitară a tuturor documentațiilor depuse de întreprinderile solicitante prin utilizarea acelorași criterii specificate în ghid/metodologie;
- ✓ actualizarea procedurilor scrise și formalizate cu privire la stabilirea condițiilor de anulare a acordurilor de principiu pentru finanțare în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ efectuarea verificărilor la beneficiarii fondurilor nerambursabile, atât în timpul derulării investițiilor conform acordurilor de finanțare, cât și la finalizarea investiției asumate.

Activitatea unității pentru coordonarea și verificarea achizițiilor publice - UCVAP

Riscuri identificate

Dintre riscurile identificate în activitatea desfășurată de către UCVAP, menționăm:

- ✦ există posibilitatea ca anumite proceduri de achiziție publică să nu fie luate în analiză, în vederea verificării, deși au un punctaj individual corespunzător unui risc mare.
În urma analizării anunțurilor de achiziție publică, în cazul în care riscul este clasificat ca fiind mare, se desemnează echipele de observatori, cronologic (în ordinea apariției acestor anunțuri pe SEAP sau a înștiințărilor primite pentru procedurile de atribuire care nu impun publicarea unui anunț de participare în SEAP), dar în funcție de numărul și disponibilitatea acestor observatori. Astfel, dacă apar cronologic proceduri de achiziție publică cu punctaj superior celor deja selectate, acestea nu se iau în considerare, tocmai datorită inexistenței observatorilor disponibili;
- ✦ lipsa posibilității verificării procedurilor de atribuire organizate de autoritățile locale, în special primării din comune sau sate, fără expertiză corespunzătoare, precum și orice alte autorități contractante, datorită valorilor estimate situate sub plafoanele prevăzute la art. 124 din OUG nr. 34/2006;
- ✦ în unele cazuri, prin existența unor informații incomplete, punctajul aferent analizei de risc poate fi afectat;
- ✦ în unele cazuri există posibilitatea ca structurile teritoriale ale UCVAP să realizeze doar formal evaluarea procedurilor de achiziție publică;
- ✦ nu este stabilită o procedură clară prin care să se stabilească situațiile în care se poate aplica sancțiunea avertismentului scris, la constatarea contravențiilor de către observatori;
- ✦ există riscul nerespectării principiului de eficiență a utilizării fondurilor publice la atribuirea contractelor de achiziție publică;
- ✦ există riscul de supraevaluare a obiectului achiziției sau de supraestimare a valorii acesteia.

Recomandări

- ✓ completarea metodologiei de analiză a riscurilor cu toate elementele utilizate în fapt la fundamentare de către UCVAP, respectiv:
 - detalierea criteriilor utilizate pentru fiecare factor de evaluare;
 - detalierea modalității de calcul a punctajelor individuale aferente fiecărui factor;
 - specificarea sursei informațiilor utilizate în analiză, cu detalierea mediilor ponderate folosite;
 - determinarea criteriilor de repartizare a observatorilor (în funcție de experiență, complexitatea procedurii de atribuire, etc.), dar și a sectorului de activitate, respectiv categoria de produse/servicii din cadrul concesiunilor de lucrări/servicii pentru care se realizează achiziția publică.
- ✓ formalizarea și implementarea la nivelul UCVAP a unei metodologii de verificare procedurală a structurilor din teritoriu, inclusiv elaborarea unui plan de verificare periodic;
- ✓ stabilirea unei proceduri clare prin care să se stabilească situațiile în care se

poate aplica sancțiunea avertismentului scris, la constatarea contravențiilor de către observatori;

- ✓ urmărirea respectării principiului de eficiență a utilizării fondurilor publice la atribuirea contractelor de achiziție publică, nu doar în sensul că valoarea oferată să nu fie inacceptabilă, în sensul prevederilor HG nr. 925/2006;
- ✓ urmărirea respectării obiectivului de eliminare a riscului de supraevaluare a obiectului achiziției sau de supraestimare a valorii. Se impune să constituie obiect al verificărilor procedurale ale UCVAP, urmărirea calculării și stabilirii valorii estimate a contractului.

Constatări rezultate din acțiunile de audit financiar efectuate de către Curtea de Conturi asupra conturilor de execuție la nivelul unor ordonatori de credite, care influențează contul general de execuție a bugetului de stat

Constatări

La Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale

- ◆ s-a constatat neevidențierea și nevirarea la bugetul de stat a obligațiilor datorate, în sumă de 95.824 mii lei, reprezentând tarife încasate de la furnizorii de medicamente, în baza prevederilor Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, sumă la care se adaugă dobânzile și penalitățile datorate nerespectării termenelor legale de plată, în valoare de 41.680 mii lei.

La Casa Națională de Asigurări de Sănătate și la nivelul a 25 Case de Asigurări de Sănătate Județene

- ◆ s-a constatat angajarea de cheltuieli și efectuarea de plăți nelegale, în sumă totală de 13.208 mii lei, din care 9.286 mii lei către cabinetele medicilor de familie care au organizat centre de permanență, prin decontarea eronată a cheltuielilor de administrare, fără respectarea prevederilor Ordinului comun MSP/MIRA nr. 1024/2008 și angajamente în sumă de 3.922 mii lei care au depășit prevederile bugetare.

Opinia de audit:

Echipa de audit a exprimat o **opinie de audit fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect în raportul de audit financiar asupra contului general de execuție a bugetului de stat pe anul 2010**, întrucât execuția bugetară respectă principiile legalității, regularității, eficienței, eficacității și economicității fondurilor alocate de la bugetul de stat, situațiile financiare auditate nefiind semnificativ afectate de erorile/abaterile constatate la nivelul ordonatorilor de credite verificați. Abaterile de la legalitate și regularitate au fost corectate ca urmare a deciziilor emise de Curtea de Conturi.

Toate aceste constatări au avut drept consecință **neemiterea certificatului de conformitate pentru contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2010**.

1.2 Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010

Scurtă prezentare

Casa Națională de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale este instituție publică, cu personalitate juridică, care administrează și gestionează sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, precum și sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Începând cu luna decembrie 2010, conform Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, CNPAS poartă denumirea de Casa Națională de Pensii Publice, denumită în continuare CNPP.

CNPP își desfășoară activitatea sub autoritatea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, iar ministrul muncii, familiei și protecției sociale a delegat președintelui CNPP atribuțiile ordonatorului principal de credite pentru bugetul asigurărilor sociale de stat.

CNPP are în subordine casele județene de pensii și Casa de pensii a municipiului București, denumite case teritoriale de pensii, care sunt servicii publice descentralizate.

CNPP are în subordine și Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperare a Capacității de Muncă, (INEMRCM), instituție publică ce are personalitate juridică și autonomie științifică.

CNPP este acționar unic al Societății Comerciale de Tratament Balnear și Recuperare a Capacității de Muncă - SA, denumită în continuare TBRCM - SA.

Bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2010 a fost aprobat prin Legea nr. 12 din 26.01.2010.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010 s-a desfășurat la CNPP și la un număr de 21 case teritoriale de pensii.

Contul general de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat cuprinde atât veniturile și cheltuielile asigurărilor sociale de stat, cât și ale sistemului de asigurări pentru accidente și boli profesionale.

Execuția bugetului sistemului public de pensii

mii lei

Capitol	Denumire indicator	Prevederi bugetare 31.12.2010	EXECUȚIE 31.12.2010	% EXECUȚIE/BUGET
I	VENITURI TOTALE, din care:	42.689.686,0	42.612.035,9	99,82
I.1	Contribuții de asigurări	31.253.755,0	31.556.964,3	100,97
I.2	Venituri nefiscale	75.478,0	67.921,4	89,99
I.3	Sume în curs de distribuie	0,0	32.437,5	0,00
I.4	Subvenții de la bugetul de stat	11.360.453,0	10.954.712,6	96,43
II	CHELTUIELI TOTALE, din care:	42.689.686,0	42.612.035,9	99,82
II.1	Alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale, din care:	577.511,0	528.820,0	91,57
II.1.1	Cheltuieli cu transmiterea și plata drepturilor	356.235,0	355.126,3	99,69
II.1.2	Alte cheltuieli de administrare fond	221.276,0	173.693,7	78,50
II.2	Asistența socială	42.112.175,0	42.083.215,8	99,93
	EXCEDENT/ DEFICIT	0,0	0,0	0,00

În anul 2010, veniturile realizate de către Casa Națională de Pensii Publice au fost în sumă de 31.657.323,2 mii lei. Aceste venituri au acoperit doar în proporție de 74,3% cheltuielile necesare pentru plata drepturilor de pensii și a altor cheltuieli ale sistemului public de pensii.

Pentru acoperirea necesarului de surse, și în anul 2010, Casa Națională de Pensii Publice a primit în completare subvenții de la bugetul de stat, în sumă totală de 10.954.712,6 mii lei.

Execuția sistemului public de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale

mii lei

Capitol	Denumire indicator	Prevederi bugetare 31.12.2010	EXECUȚIE 31.12.2010	% EXECUȚIE/ BUGET
I	VENITURI TOTALE, din care:	307.755,0	260.978,1	84,80
I.1	Contribuții de asigurări	303.233,0	249.503,5	82,28
I.2	Venituri nefiscale	4.522,0	11.474,6	253,75
II	CHELTUIELI TOTALE, din care:	30.222,0	28.430,3	94,07
II.1	Alte cheltuieli în domeniul asigurărilor și asistenței sociale, din care:	4.840,0	3.881,0	80,19
II.1.1	Alte cheltuieli de administrare fond	4.840,0	3.881,0	80,19
II.2	Asistența socială	24.533,0	24.075,6	98,14
II.3	Transferuri între unități ale administrației publice	649,0	473,8	73,00
II.4	Alte transferuri	200,0	0,0	0,00
	EXCEDENT (I - II)	277.533,0	232.547,7	83,79

Casa Națională de Pensii Publice gestionează și sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale constituite în baza prevederilor Legii nr. 346/2002.

În anul 2010, execuția bugetară privind sistemul de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale s-a încheiat cu un excedent în sumă de 232.547,7 mii lei, rezultat din devansarea veniturilor realizate față de nivelul cheltuielilor efectuate.

În indicatori sintetici, contul general de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010, se prezintă astfel:

mii lei

Nr. crt.	Denumire indicator	Prevederi bugetare 31.12.2010	Execuție 31.12.2010	% Execuție/Prevederi
A	B	1	2	3=(col.2/col.1)*100
I	TOTAL VENITURI, din care:	42.997.441,0	42.873.013,9	99,71
I.1	Venituri ale sistemului public de pensii	42.689.686,0	42.612.035,9	99,82
I.2	Venituri ale sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale	307.755,0	260.978,0	84,80
II	TOTAL CHELTUIELI, din care:	42.719.908,0	42.640.466,2	99,81
II.1	Cheltuieli ale sistemului public de pensii	42.689.686,0	42.612.035,9	99,81
II.2	Cheltuieli ale sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale	30.222,0	28.430,3	94,07
III	EXCEDENT, din care:	277.533,0	232.547,7	83,79
III.1	Deficit al sistemului public de pensii	0	0	0
III.2	Excedent al sistemului de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale	277.533,0	232.547,7	83,79

Curtea de Conturi a exercitat auditul financiar asupra următoarelor situații financiare încheiate de CNPAS la 31 decembrie 2010:

- Bilanțul;
- Contul de rezultat patrimonial;
- Situația fluxurilor de trezorerie;
- Situația modificărilor din structura activelor/capitalurilor;
- Anexele la situațiile financiare, care includ politici contabile și note explicative;
- Contul de execuție bugetară.

În auditarea situațiilor financiare, Curtea de Conturi a avut următoarele *obiective*:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Casa Națională de Pensii Publice

- ♦ nu s-a virat la bugetul asigurărilor sociale de stat, la termenul legal de plată, suma de 129 mii lei, reprezentând sume recuperate de la Comisia Europeană, provenind din cheltuieli cu traduceri efectuate de CNPAS și casele teritoriale de pensii, prestații efectuate în baza Regulamentelor europene de coordonare a sistemelor de securitate socială;
- ♦ înregistrarea eronată a sumei de 255 mii lei, reprezentând achiziții de componente pentru tehnologia informației, destinate atât înlocuirii componentelor uzate cât și îmbunătățirii parametrilor tehnici inițiali ai unor active (modernizării unor active fixe existente);
- ♦ efectuarea de plăți, în sumă de 52 mii lei, fără a respecta structura bugetului de cheltuieli și clasificarea indicatorilor privind bugetul asigurărilor sociale de stat pe subdiviziunile specifice, necesare asigurării transparenței operațiunilor desfășurate pe seama fondurilor publice (efectuarea de plăți pentru locuința de serviciu în sumă de 18 mii lei de la capitolul *Chirii*, precum și plăți pentru primele de asigurare non-viață, în sumă de 34 mii lei, de la poziția *Alte bunuri și servicii pentru întreținere și funcționare*);
- ♦ nerecuperarea unor creanțe de încasat în sumă de 76 mii lei datorită nedepunerii cererilor de recuperare, a lipsei evidenței analitice privind sumele de recuperat din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate pentru concedii și indemnizații plătite, precum și prin declararea eronată la organele fiscale competente a contribuțiilor privind salariile;
- ♦ rezultatul patrimonial al activității de administrare a fondului de accidente și boli profesionale este stabilit eronat, fiind diminuat cu suma de 71 mii lei, prin înregistrarea pe seama cheltuielilor cu amortizarea din anul 2010 a unor cheltuieli ale exercițiilor anterioare.

La Casele Județene de Pensii

- ♦ înregistrarea eronată în evidențele contabile, în conturi analitice inversate și, ca atare raportarea eronată a sumei totale de 284.004 mii lei, reprezentând drepturi constatate privind contribuția de asigurări sociale datorată de șomeri și contribuția individuală de asigurări sociale reținută de la asigurați (*Casa de Pensii a Municipiului București*);
- ♦ nu au fost inventariate și înregistrate în contabilitate, în mod distinct, bunurile proprietate publică a statului aflate în administrare, în sumă de 507 mii lei (*Casa Județeană de Pensii Bihor*);
- ♦ neorganizarea corespunzătoare a evidenței contabile a debitorilor din pensii, identificându-se abateri în sumă totală de 129 mii lei, provenite din: sume plătite necuvenit, nerecuperate de la beneficiari; sume menținute în evidența contabilă drept plăți necuvenite, dar care în fapt, au fost anulate irevocabil de instanțele de judecată; sume recuperate de la beneficiari, dar neoperate în evidența contabilă; sume operate dublu în evidență (*Casa Județeană de Pensii Dâmbovița*);
- ♦ înregistrarea dublă a sumei de 321 mii lei asigurate de contribuabili atât prin preluarea din baza proprie de date cât și din situațiile transmise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice Olt (*Casa Județeană de Pensii Olt*);
- ♦ menținerea nejustificată în evidențele contabile a sumei totale de 5.947 mii lei, reprezentând pensii neridicate pentru care dreptul la acțiune s-a prescris nemaifiind îndeplinite condițiile legale pentru a fi datorate pensionarilor (*Casele Județene de Pensii: Timiș, Dâmbovița și Casa de Pensii a Municipiului București*);
- ♦ nu s-a asigurat o evidență nominală a contribuabililor înregistrați în contul contabil „Creanțe ale bugetului asigurărilor sociale de stat” care, la data de 31.12.2010, sunt în sumă de 3.170 mii lei (*Casa Județeană de Pensii Vaslui*).

Constatări

La CNPP și la CJP: Călărași, Prahova, Timiș, Gorj, Vâlcea, București, Dâmbovița, precum și la INEMRCM

- ♦ nu a existat o comisie, constituită printr-un ordin/decizie emisă de conducătorul entității, aflată în coordonarea acestuia, comisie cu atribuții de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică pentru implementarea controlului intern;
- ♦ nu există elaborat un program de dezvoltare a sistemului de control intern pe fiecare compartiment din entitate, program care să includă:
 - obiectivele generale, volumul și complexitatea activităților ce trebuie realizate și eşalonarea lor în timp, responsabilitățile ce revin fiecărui angajat, precum și resursele necesare îndeplinirii acestora;
 - obiectivele globale, stabilite în concordanță cu obiectul de activitate și atribuțiile specifice ale entității;
 - obiectivele derivate, stabilite pentru fiecare compartiment în funcție de activitățile specifice desfășurate de acestea;
- ♦ nu a fost emis Regulamentul de organizare și funcționare al comisiei de monitorizare, coordonare, a dezvoltării sistemului de control managerial prin care să se stabilească principalele atribuții (elaborarea programului de dezvoltare a sistemului de control managerial) respectiv principalele obligații cu privire la sistemul de control managerial;
- ♦ sistemul de control nu include identificarea riscurilor relevante pentru întreaga activitate din entitate, evaluarea acestora și luarea măsurilor de înlăturare a riscurilor;
- ♦ procedurile existente nu au fost actualizate periodic în funcție de modificările structurii organizatorice și în funcție de modificările legislative apărute, și nu sunt formalizate;
- ♦ nu au fost auditate sistemele informatice, sistemul contabil și fiabilitatea acestuia, sistemul de luare a deciziilor, sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;
- ♦ nerealizarea tuturor misiunilor de audit planificate ca urmare vacanței postului de auditor intern;
- ♦ nu s-au făcut demersurile necesare pentru ocuparea pe durată determinată a postului de auditor public intern.

Nu au fost respectate *prevederile OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial și ale Legii nr. 672/2002.*

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat

Constatări

La CNPP

- ♦ activitatea de executare silită, astfel cum a fost organizată la nivelul CNPP și al caselor teritoriale de pensii, nu a condus la creșterea gradului de recuperare a debitelor aflate în procedura de executare silită. La data de 31.12.2010, s-au recuperat, prin executare silită, doar 8,5% din totalul debitelor din declarații de asigurare, aflate în procedura de executare silită la finele anului;
- ♦ diminuarea veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat prin nedisponerea de măsuri în vederea cuprinderii în sistemul public de pensii, în calitate de asigurați, a persoanelor care realizează venituri ca urmare a încadrării în situațiile prevăzute la art. 5, alin. (1), pct. IV din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale (asociat unic, administrator, membri ai asociațiilor familiale, persoane autorizate să desfășoare activități independente ș.a.).

Prin compararea bazelor de date ale CNPP cu cele ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală, a rezultat la nivel național, un număr de 97.881 de persoane care în anul 2010 aveau obligația depunerii declarației de asigurare, dar care nu au fost identificate și cuprinse în sistemul public de pensii;

- ◆ nerealizarea unor venituri datorate bugetului asigurărilor sociale de stat din cauza neurmării încasării la timp a contravalorii unor prestări de servicii, constând în tipărirea și expedierea mandatelor pentru diverse instituții ale statului. Sumele neîncasate din aceste prestații sunt de 3.790 mii lei.

La Casele Județene de Pensii

- ◆ nu au fost luate măsuri de sancționare contravențională pentru nedeplinirea în termenul legal de 30 de zile a declarației de asigurare de către persoanele care au cel puțin vârsta de 18 ani și se regăsesc într-una din situațiile următoare: membri ai asociației familiale; persoane autorizate să desfășoare activități independente; alte persoane care realizează venituri din activități profesionale. Valoarea estimativă a abaterii constatate care ar fi trebuit să aducă venituri suplimentare bugetului asigurărilor sociale de stat este în sumă de 185 mii lei (*Casa Județeană de Pensii Giurgiu*);
- ◆ nu s-au aplicat procedurile și modalitățile de executare silită a creanțelor bugetare; nu s-a respectat termenul legal privind începerea executării silite; nu s-a comunicat somația însoțită de titlurile executorii persoanelor fizice și persoanelor juridice (prin poștă, înmânare directă, afișare, publicare, etc.); nu s-au aplicat celelalte măsuri de executare silită (blocarea conturilor bancare, executarea veniturilor datorate de terți, instituirea de sechestre asupra bunurilor mobile și imobile) după expirarea termenului de 15 zile de la data comunicării somației, în condițiile în care contribuabilul nu a achitat obligațiile bugetare menționate în titlul executoriu al persoanelor fizice și persoanelor juridice. Valoarea estimată a abaterii constatate a fost de 12.723 mii lei, reprezentând debitori din pensii și din contracte/declarații de asigurare (*Casele Județene de Pensii: Giurgiu, Alba, Călărași, Dâmbovița, Maramureș, Mureș, Prahova, Timiș*);
- ◆ nu s-a procedat la aplicarea tuturor măsurilor de executare silită, conform dispozițiilor legale pentru executarea creanțelor bugetare, în vederea încasării contribuțiilor datorate și neachitate la termen la bugetul asigurărilor sociale de stat, în sumă de 27.699 mii lei (*Casele Județene de Pensii: Galați, Călărași, Dâmbovița, Ilfov, Prahova, Sibiu, Timiș, Sălaj, Maramureș*);
- ◆ nu au fost luate toate măsurile de efectuare a schimbului de informații cu Direcția Generală a Finanțelor Publice Galați și cu Oficiul Registrului Comerțului de pe lângă Tribunalul Galați, în vederea identificării, declarării, înregistrării și urmăririi drepturilor și obligațiilor participanților la sistemul public de pensii (*Casa Județeană de Pensii Galați*).

Calitatea gestiunii economico-financiare, în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare a CNPAS

Constatări

La Casa Națională de Pensii Publice

- ◆ nu s-a asigurat evidențierea distinctă a bunurilor imobile aparținând domeniului public al statului;
- ◆ neefectuarea modificărilor în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului, atât ca urmare a primirii în administrare, în baza HG nr. 836/2009 a imobilului (clădire + teren) din B-dul Ficusului nr. 44, cât și a modificărilor apărute în urma reevaluării efectuate în anul 2010 la celelalte bunuri proprietate publică a statului, aflate în administrare. De asemenea, instituția nu a asigurat întocmirea actelor de cadastru și publicitate imobiliară pentru bunurile aflate în administrare;
- ◆ nu s-a urmărit modul de realizare a obiectivelor de investiții aprobate prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010. Astfel, în anul 2010 deși nu s-au realizat unele *obiective de investiții în continuare*, pentru care s-au alocat fonduri în sumă de 5.453 mii lei prin bugetul de venituri și cheltuieli, CNPP nu a întreprins măsuri în vederea anulării creditelor bugetare respective;
- ◆ plata necuvenită din bugetul asigurărilor sociale de stat a unor drepturi sub formă de pensii anticipate și anticipate parțial, pensii de invaliditate gradul I și gradul II, pensii de urmaș, revoluționari și beneficiari ai Legii nr. 341/2004, în condițiile în care beneficiarii acestor drepturi au realizat în aceeași perioadă și venituri de natură salarială.

Astfel, din compararea datelor cuprinse în declarațiile nominale depuse de angajatori, cu privire la contribuțiile datorate de persoanele ce realizează diverse venituri, cu informațiile din baza națională privind plata drepturilor de pensii, a rezultat că un număr de 9.720 de persoane au beneficiat în anumite perioade și de pensii și de venituri de natură salarială, contrar prevederilor legale.

La Casele Județene de Pensii

- ♦ plata nelegală a unor pensii în sumă totală de 4.220 mii lei, rezultată din compararea bazelor de date ale caselor județene de pensii cu datele din evidențele fiscale a Direcțiilor Generale a Finanțelor Publice județene constatându-se astfel că unii beneficiari de pensii de invaliditate de gradul I și II, realizau în același timp și venituri de natură salarială, în calitate de persoane autorizate care desfășoară activități independente sau membri ai asociațiilor familiale (*Casele Județene de Pensii: Alba, Dâmbovița, Covasna, Hunedoara, Sălaj, Timiș, Mureș, Maramureș*). De asemenea, unii beneficiari de pensii de invaliditate de gradul III, figurau ca persoane asigurate care realizau în același timp și venituri dintr-o activitate salarială cu normă întreagă (*Casa Județeană de Pensii Hunedoara*);
- ♦ au fost achitate nelegal în perioada 2008-2011 drepturi din bugetul asigurărilor sociale de stat, în sumă de 163 mii lei, pentru un număr de 12 persoane decedate (*Casa Județeană de Pensii Hunedoara*);
- ♦ efectuarea unor plăți duble în sumă de 196 mii lei, reprezentând indemnizații de însoțitori ai persoanelor cu grad de invaliditate I și indemnizații de însoțitori sau asistenți personali ai persoanelor cu handicap grav din bugetul asigurărilor sociale de stat cât și din bugetele locale (*Casele Județene de Pensii: Alba, Olt, Mureș*);
- ♦ plăți nelegale prin nerespectarea modului de calculul a drepturilor din pensie, fapt ce a condus la plata unor drepturi necuvenite în suma de 118 mii lei (*Casa Județeană de Pensii Constanța*);
- ♦ acordarea necuvenită a unor drepturi de pensii în sumă de 69 mii lei, în condițiile în care plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care beneficiarul unei pensii anticipate sau al unei pensii anticipate parțiale desfășoară activități pe bază de contract individual de muncă (*Casa Județeană de Pensii Hunedoara*);
- ♦ neconcordanța dintre sumele reprezentând contribuția de asigurări sociale de stat suportate de angajator și asigurat declarate la Direcția Generală a Finanțelor Publice Covasna cu cele declarate la Casa Județeană de Pensii Covasna. Valoarea estimativă a abaterii este de 27.409 mii lei.

La INEMRCM

- ♦ neefectuarea demersurilor privind delimitarea suprafețelor și intabularea imobilelor din patrimoniu;
- ♦ neefectuarea reevaluării activelor fixe corporale de natura terenurilor și construcțiilor, aflate în evidența institutului;
- ♦ neîntreprinderea măsurilor de recuperare a sumei de 297 mii lei, reprezentând indemnizații concedii medicale plătite de către angajator salariaților, care au depășit valoarea contribuțiilor datorate lunar de acesta pe parcursul anilor 2006-2010 la bugetul Fondului Național Unic al Asigurărilor Sociale de Sănătate.

Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Constatări

La CNPP

- ♦ nu s-au pus în aplicare prevederile Legii nr. 132/2010, deoarece nu a fost realizată operaționalizarea colectării selective a deșeurilor, în sensul organizării colectării deșeurilor în interiorul instituției publice și prin încheierea unui contract de predare a deșeurilor colectate selectiv cu un operator economic autorizat, în vederea reciclării/valorificării corespunzătoare a acestora.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul Casei Naționale de Pensii Publice, însumează 412.930 mii lei, din care: 23.781 mii lei venituri suplimentare datorate bugetului asigurărilor sociale de stat și 6.044 mii lei prejudicii.

Concluzii generale

Ca urmare a acțiunilor de audit financiar, la CNPP și la unități din subordine, s-au constatat abateri și nereguli care au fost determinate de încălcarea legislației privind finanțele publice, a celei din domeniul fiscal, privind proprietatea publică, contabilitatea, salarizarea și achizițiile publice, ceea ce au condus la: stabilirea de venituri suplimentare la bugetul asigurărilor sociale de stat, prejudicii și abateri financiar-contabile.

Printre cauzele generatoare ale abaterilor constatate s-au numărat următoarele:

- ♦ acordarea de drepturi salariale fără respectarea prevederilor legale care le reglementează;
- ♦ nerespectarea legislației privind achizițiile publice;
- ♦ efectuarea de plăți fără documente justificative care să ateste realitatea și exactitatea sumelor datorate;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale și a procedurilor cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale;
- ♦ neconcordanța dintre obligațiile înregistrate în evidența fiscală și obligațiile declarate de operatorii economici;
- ♦ funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern;
- ♦ exercitarea unei activități necorespunzătoare de către managementul entității;
- ♦ preocuparea scăzută la nivelul managementului pentru recrutarea și perfecționarea continuă a personalului cu atribuții în domeniul financiar-contabil;
- ♦ fluctuația personalului de conducere a entităților;
- ♦ neîndeplinirea sarcinilor de serviciu prevăzute în fișa postului;
- ♦ necunoașterea/nerespectarea prevederilor legale etc.

S-a constatat faptul că abaterile financiar-contabile care nu au produs prejudicii, s-au produs cu o frecvență semnificativă, realizarea acestora având la origine fie disfuncționalități sau neclarități ale prevederilor legale, fie neaplicarea întocmai a reglementărilor în domeniu.

Recomandări

- ✓ organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) în cadrul entităților;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciilor și luarea măsurilor în vederea recuperării acestora, precum și a altor măsuri considerate necesare pentru remedierea deficiențelor constatate;
- ✓ calcularea și evidențierea în contabilitate a tuturor creanțelor bugetului general consolidat;
- ✓ realizarea executării silite în toate cazurile în care creanțele bugetare nu se încasează la scadență;
- ✓ inventarierea tuturor creanțelor de încasat și a datoriilor;
- ✓ efectuarea reevaluării activelor fixe corporale;
- ✓ înscrierea în Cartea funciară a tuturor imobilelor aflate în administrare.

Opinia de audit:

Având în vedere concluziile rezultatele din misiunile de audit, în opinia auditorilor publici externi situațiile financiare pe anul 2010 întocmite de CNPAS, nu oferă o imagine fidelă și reală sub toate aspectele semnificative ale activelor, poziției financiare, precum și a performanței financiare și a rezultatului patrimonial, astfel că auditorii au exprimat o **opinie de audit adversă**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință **neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat, pe anul 2010.**

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizii prin care au fost dispuse măsurile pe care atât CNPP cat și unitățile aflate în subordine trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestora, precum și pentru intrarea în legalitate.

1.3. Auditul financiar asupra conturilor de execuție ale bugetelor fondurilor speciale

1.3.1. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2010

Scurtă prezentare

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) este o instituție publică cu personalitate juridică, aflată sub autoritatea Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS). Este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 202/2006 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și ale Statutului acesteia, aprobat prin Hotărârea nr. 1610/2006.

ANOFM aplică politicile și strategiile privind ocuparea forței de muncă și formarea profesională a persoanelor în căutarea unui loc de muncă, elaborate de MMFPS, îndeplinind rolul de ordonator principal de credite pentru bugetul asigurărilor de șomaj.

ANOFM are în subordine următoarele unități cu personalitate juridică:

- ✓ 41 agenții județene pentru ocuparea forței de muncă și Agenția pentru ocuparea forței de muncă a municipiului București, servicii publice deconcentrate;
- ✓ 8 centre regionale de formare profesională a adulților, denumite în continuare centre regionale;
- ✓ Centrul Național de Formare Profesională a Personalului Propriu, cu sediul la Râșnov.

ANOFM asigură coordonarea, îndrumarea și controlul activității unităților din subordine, în scopul aplicării unitare a legislației în domeniul specific de activitate și al realizării atribuțiilor ce le revin acestora, potrivit legii.

Contul general anual de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2010 se prezintă în indicatori sintetici, astfel:

- mii lei -

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate/Plăți efectuate	Execuție/ Buget %
0	1	2	3=2/1*100
A. Venituri totale, din care:	1.352.880	1.320.409	98
a) Venituri sistem asigurări pentru șomaj	1.152.524	1.116.081	97
b) Venituri fond garantare pentru plata creanțelor salariale	200.356	204.328	102
B. Cheltuieli totale, din care:	3.938.738	3.822.057	97
a) Cheltuieli sistem asigurări pentru șomaj	3.903.898	3.794.835	97
b) Cheltuieli fond de garantare pentru plata creanțelor salariale	34.840	27.222	78
C. Excedent(+)/Deficit(-)	-2.585.858	-2.501.648	97

În anul 2010, veniturile au fost realizate în proporție de 98%, iar plățile efectuate în proporție de 97%.

Veniturile au cuprins venituri ale sistemului de asigurări pentru șomaj, cu o pondere de 85% în total și venituri ale fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, cu o pondere de 15% în total venituri realizate.

Plățile efectuate au cuprins plățile sistemului de asigurări pentru șomaj, cu o pondere de 99% și plățile fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale cu o pondere de 1%.

Execuția bugetului asigurărilor pentru șomaj a înregistrat un deficit de 2.501.648 mii lei, din care:

- deficitul sistemului asigurărilor pentru șomaj în sumă de 2.678.754 mii lei;
- excedentul fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale, în sumă de 177.106 mii lei.

Principalele surse de venituri și categorii de cheltuieli ale bugetului asigurărilor pentru șomaj se prezintă în structură astfel:

-mii lei-

Denumirea indicatorilor	Prevederi bugetare definitive	Încasări realizate/ Plăți efectuate	Execuție/ Buget %
A	1	2	3=2/1*100
VENITURI TOTALE, din care:	1.352.880	1.320.409	98
1. Contribuții de asigurări, din care:	1.167.579	1.211.351	104
a) Contribuții angajatorilor, din care:	684.356	703.191	103
- Contribuții de asigurări pentru șomaj datorate de angajatori	494.000	516.279	105
- Contribuția angajatorilor la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	190.356	186.912	98
b) Contribuțiile asiguraților	483.223	508.160	105
2. Venituri nefiscale, din care:	118.961	99.596	84
- Alte venituri din dobânzi	102.150	75.646	74
- Venituri din dobânzi la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	9.243	17.416	188
- Alte venituri la fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	757	0	0
- Alte venituri	6.811	6.534	96
3. Încasări din rambursarea împrumuturilor acordate	31.039	6.019	19
4. Sume primite de la UE în contul plăților efectuate	35.268	3.417	10
5. Taxe pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	33	26	80
CHELTUIELI TOTALE, din care:	3.938.738	3.822.057	97
1. Asigurări și asistență socială	3.670.444	3.589.758	98
- Asigurări pentru șomaj	3.484.819	3.417.429	98
- Prevenirea excluderii sociale	12.575	12.090	96
- Cheltuieli cu transmiterea și plata drepturilor	25.200	25.039	99
- Cheltuieli de administrare fond	147.850	135.200	91
2. Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă, din care:	206.397	181.867	88
- Măsuri active pentru combaterea șomajului	30.862	30.159	98
- Stimularea creării de locuri de muncă	131.931	131.263	99
- Alte acțiuni generale de muncă	43.604	20.445	47
3. Învățământ	27.057	23.210	86
4. Cheltuielile fondului de garantare	34.840	27.222	78
Excedent (+) / Deficit (-)	-2.585.858	-2.501.648	97

Principalele surse de venituri ale bugetului asigurărilor pentru șomaj au fost *contribuțiile de asigurări pentru șomaj datorate de angajatori și angajați*, în sumă de 1.211.351 mii lei, reprezentând 92% din totalul

veniturilor realizate și *veniturile nefiscale* în sumă de 99.596 mii lei, reprezentând 8% din totalul veniturilor realizate.

Veniturile încasate din rambursarea împrumuturilor acordate au fost realizate în proporție de doar 19%, iar veniturile încasate din sume primite de la Uniunea Europeană în contul plăților efectuate au fost realizate în proporție de doar 10%.

Plățile efectuate din bugetul asigurărilor pentru șomaj au cuprins, în principal, *asigurări și asistență socială* (asigurări pentru șomaj, prevenirea excluderii sociale, cheltuieli cu transmiterea și plata drepturilor, cheltuieli de administrare fond), în sumă de 3.589.758 mii lei, cu o pondere de 94% în totalul plăților efectuate și *acțiuni generale economice, comerciale și de muncă* (măsuri active pentru combaterea șomajului, stimularea creării de locuri de muncă, alte acțiuni generale de muncă), în sumă de 181.867 mii lei, cu o pondere de 5% în totalul plăților efectuate.

Execuția bugetului asigurărilor pentru șomaj s-a încheiat la finele anului 2010 cu un deficit de 2.501.648 mii lei, în condițiile în care veniturile încasate au acoperit doar 35% din plățile efectuate.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2010, s-a desfășurat la *Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă - ANOFM* și la un număr de 21 de agenții județene pentru ocuparea forței de muncă, respectiv la agențiile: *Arad, Argeș, Bacău, Bistrița Năsăud, Botoșani, Brăila, Brașov, București, Buzău, Călărași, Caraș Severin, Harghita, Ialomița, Iași, Mehedinți, Neamț, Satu Mare, Suceava, Teleorman, Tulcea și Vrancea*.

Corelat cu numărul total al entităților aflate în subordinea ANOFM, în anul 2010 Curtea de Conturi a cuprins în auditare, 42 % din totalul acestora.

În auditarea situațiilor financiare, Curtea de Conturi a avut următoarele *obiective*:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului asigurărilor pentru șomaj pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

La Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ la fundamentarea cheltuielilor cuprinse în bugetul asigurărilor de șomaj pentru anul 2010, în stabilirea contribuțiilor datorate fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pentru indemnizații de șomaj, a fost luată în calcul o cotă de contribuție pentru asigurări de sănătate de 5,5% în loc de 6,5%, așa după cum prevede Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății.

Astfel, au fost diminuate nejustificat cheltuielile cuprinse în propunerea de buget pe anul 2010, cu suma de 16.592 mii lei.

Situația a fost similară și în anul 2009 când instituția nu a fundamentat și nu a cuprins în bugetul asigurărilor pentru șomaj la partea de cheltuieli, suma datorată legal sub formă de contribuții de asigurări sociale de sănătate asupra indemnizației de șomaj, volumul acestora fiind diminuat cu suma de 7.148 mii lei.

- ♦ în anul 2010 bugetul activității proprii a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă a fost supradimensionat la articolul bugetar „locuința de serviciu folosită de salariat și familia sa”, fiind prevăzute credite bugetare definitive în sumă de 100 mii lei, deși suma maxim admisă ce putea fi cheltuită potrivit legislației în vigoare era de 33 mii lei. Valoarea estimativă a abaterii a fost de 67 mii lei, reprezentând suma cu care s-au majorat în mod nejustificat creditele bugetare definitive aferente cheltuielilor de personal pe anul 2010.

La Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ la partea de venituri din contribuții de asigurări, prevederile bugetare definitive au fost supraevaluate atât față de încasările realizate, cu suma de 12.852 mii lei, cât și față de drepturile constatate de încasat, cu suma de 5.957 mii lei;
- ♦ la partea de cheltuieli, creditele bugetare definitive și angajamentele bugetare au fost supraevaluate față de plățile efectuate cu suma de 1.214 mii lei, respectiv cu suma de 61 mii lei (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Brăila*).

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Agenția Națională

- ♦ instituția nu a respectat principiile contabilității de angajamente, în sensul

recunoașterii obligațiilor de plată pentru serviciile efectuate de terți, la data la care acestea au fost prestate. Valoarea estimativă a abaterii a fost în sumă de 381 mii lei și reprezintă plățile efectuate în anul 2010 pentru serviciile de tipărire și expediere a mandatelor pentru plata indemnizației de șomaj, efectuate în anii precedenți și înregistrate în anul 2010 când s-a efectuat plata.

- ♦ în balanța de verificare, încheiată la 31.12.2010, nu figurează în soldul contului „Drepturi de personal neridicate”, indemnizațiile de șomaj neridicate în termenul legal în sumă de 237 mii lei (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Argeș*);
- ♦ echipamentele tehnologice (sistem de tratare a apei) și obiectele de inventar achiziționate, au fost reflectate în mod eronat în evidența contabilă, fiind încorporate în valoarea imobilului, majorând astfel în mod nejustificat valoarea clădirii în care entitatea își desfășoară activitatea; mijloace fixe de natura obiectelor de inventar nu au fost evidențiate în contul în afara bilanțului; înregistrări eronate în partida de cheltuieli a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și alte ajutoare datorate, potrivit legii, șomerilor. Valoarea operațiunilor care constituie abateri de la legalitate și regularitate a fost estimată la suma totală de 934 mii lei, denaturându-se astfel cheltuielile și veniturile înregistrate și situațiile financiare încheiate la data de 31.12.2010 (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău*);
- ♦ un activ fix corporal, în valoare de 1.275 mii lei, recepționat în data de 23.08.2010, nu a fost înregistrat în contul corespunzător (Clădiri) și pentru acesta nu s-a calculat amortizarea aferentă perioadei septembrie-decembrie 2010 (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Bistrița Năsăud*);
- ♦ operațiunile economice reprezentând diferențele rezultate din reevaluarea clădirii și terenului la finele anului 2010, în sumă de 148 mii lei au fost înregistrate eronat în contabilitate (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Tulcea*);
- ♦ în evidența contabilă au fost menținute nejustificat creanțe în sumă de 379 mii lei aferente unor agenți economici care au fost radiați de la Oficiul Registrului Comerțului (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș Severin*);
- ♦ nu a fost analizată componența sumelor aflate în soldul tuturor conturilor de disponibilități la finele anului 2010, ceea ce a condus la păstrarea nejustificată în contul „Disponibil pentru sume de mandat și sume în depozit” a sumei de 49 mii lei, reprezentând:
 - drepturi restante (indemnizație de șomaj, indemnizații absolvenți, prime acordate șomerilor în baza art. 73¹ din Legea nr. 76/2002) ca urmare a neridicării acestora în termenul legal de prescripție;
 - drepturi bănești necuvenite (indemnizații de șomaj, prime acordate șomerilor în baza art. 73¹ din Legea nr. 76/2002), ca urmare a nerespectării de către beneficiari a condițiilor impuse de legislația în vigoare în vederea obținerii și/sau menținerii drepturilor respective (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Ialomița*);
- ♦ obligațiile reprezentând contribuții sociale aferente indemnizațiilor de șomaj datorate pentru luna decembrie 2010, în valoare de 696 mii lei, nu au fost înregistrate în contabilitate până la închiderea exercițiului bugetar al anului 2010, acestea fiind înregistrate în luna în care au fost plătite, respectiv ianuarie 2011 (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Vrancea*);
- ♦ nu au fost reevaluate și înregistrate în evidența contabilă diferențele din reevaluare aferente acțiunilor deținute de Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava la SC MOBILA SA Rădăuți, în valoare de 21 mii lei, ca urmare a conversiei în acțiuni a creanțelor agentului economic în baza OUG nr. 205/2000, denaturându-se astfel datele prezentate prin situațiile financiare anuale (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava*);
- ♦ existența unor neconcordanțe în sumă de 224 mii lei, între datele înscrise la partea de venituri a contului de execuție de către AJOFM Buzău și cele din execuția de casă a bugetului asigurărilor pentru șomaj întocmită de Trezoreria

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ nu a fost implementat un sistem propriu al controlului managerial, deși prin Ordinul nr. 400/2008 emis de Președintele ANOFM a fost aprobat un program de dezvoltare a sistemului de control intern;
- ♦ nu au fost identificate și evaluate riscurile privind activitățile desfășurate în toate compartimentele entității și monitorizarea acestora în vederea stabilirii controalelor interne corespunzătoare pentru limitarea posibilelor consecințe ale acestor riscuri, nefiind elaborat și completat registrul riscurilor, în conformitate cu procedura de sistem privind managementul riscului.

La Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ nu există un registru al riscurilor în care se înglobează riscurile identificate în toate compartimentele entității și persoanele responsabile pentru elaborarea și actualizarea acestuia;
- ♦ nu a fost elaborată o procedură privind managementul riscurilor;
- ♦ nu au fost identificate instrumente de control intern (procedeu, mijloc sau acțiune stabilite și implementate pentru menținerea unui bun control asupra funcționării entității în ansamblul ei);
- ♦ nu au fost elaborate toate procedurile formalizate pe activități, respectiv pentru arhivarea și circuitul documentelor, contractele de asigurare pentru șomaj, raportarea iregularităților;
- ♦ nu s-au luat toate măsurile necesare pentru elaborarea unei proceduri scrise prin care să se poată urmări dacă șomerii indemnizați realizează venituri din activități autorizate, mai mari decât valoarea indicatorului social de referință, pe perioada acordării indemnizației.

Abaterile au fost constatate la *Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă: Mehedinți, Suceava, Vrancea, Caraș-Severin.*

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat în cuantumul și la termenele stabilite prin lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

La Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ nu s-a constituit obligația de plată sub forma contribuțiilor pentru asigurări sociale de sănătate datorată de către agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă pentru indemnizațiile pentru șomaj, în cuantumul prevăzut de lege și nu au fost virate aceste obligații legale la Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate.

Abaterea se datorează precizărilor făcute de ordonatorul principal de credite, transmise agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă. Au fost astfel calculate și virate contribuții mai mici decât cele datorate, prin aplicarea unei cote de contribuții pentru asigurările sociale de sănătate de 5,5% față de cota legal datorată de 6,5%.

Abaterile au fost constatate și consemnate în note de constatare încheiate în timpul misiunilor de audit la *Agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă Argeș, Bacău, Bistrița, Botoșani, Brașov, Buzău, Călărași, Caraș-Severin, Harghita, Ialomița, Iași, Mehedinți, Neamț, Satu-Mare, Suceava, Teleorman, Tulcea Vrancea, Agenția municipală pentru ocuparea forței de muncă București.*

Valoarea estimativă a abaterii care se constituie ca deficiență la nivelul tuturor agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă este de 39.895 mii lei, diferența de contribuție necalculată și nevirată din bugetul asigurărilor pentru șomaj, din care 16.698 mii lei în anul 2009 și 23.197 mii lei în anul 2010.

Cuantificarea abaterii s-a făcut la nivelul ordonatorului principal prin aplicarea

procentului de 1% (diferența dintre cota de 6,5% contribuția datorată și cota de 5,5% contribuția virată) asupra cheltuielilor efective cu indemnizația de șomaj din contul de execuție bugetară pe anul 2009 (în sumă de 1.669.818 mii lei) și a celor din contul de execuție bugetară pe anul 2010 (în sumă de 2.319.705 mii lei).

- ♦ Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă nu a fundamentat, pe baza datelor proprii, veniturile bugetare pe care le administrează și nu a urmărit corespunzător activitatea de colectare a veniturilor aferente indicatorului „încasări din rambursarea împrumuturilor acordate pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii”, rezultând un grad de realizare a acestor venituri în anul 2010 de doar 19,39%, față de prevederile bugetare definitive. Valoarea estimată a abaterii constatate a fost de 25.020 mii lei și reprezintă veniturile nerealizate din rambursarea împrumuturilor acordate pentru înființarea și dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii, comparativ cu nivelul prevăzut prin bugetul anual;
- ♦ deficiențe în întocmirea și realizarea Planului de control măsuri active pentru anul 2010;
- ♦ exercitarea în mod necorespunzător a atribuțiilor prevăzute de lege în ceea ce privește activitatea de realizare a măsurilor asigurătorii, precum și de efectuare a executării silite pentru debitele rezultate din nerespectarea prevederilor Legii nr. 76/2002. Valoarea estimată a abaterilor constatate a fost de 34.079 mii lei, reprezentând valoarea debitelor neîncasate la 31.12.2010 ca urmare a exercitării necorespunzătoare a activității de executare silită.

La Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ nu au fost luate măsurile de executare silită a creanțelor bugetare;
- ♦ nu a fost respectat termenul legal privind începerea executării silite, necomunicarea somației de plată însoțite de titlurile executorii (prin poștă, înmânare directă, afișare, publicare, etc.) persoanelor fizice și persoanelor juridice;
- ♦ neaplicarea celorlalte măsuri de executare silită (blocarea conturilor bancare, executarea veniturilor datorate de terți, instituirea de sechestre asupra bunurilor mobile și imobile) după expirarea termenului de 15 zile de la data comunicării somației, în condițiile în care contribuabilul nu a achitat obligațiile bugetare menționate în titlul executoriu. Valoarea estimată a abaterii constatate a fost de 489 mii lei, din care venituri suplimentare încasate în timpul acțiunii de verificare 38 mii lei.

Abaterile s-au constatat la *Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Arad, Ialomița, Suceava, Călărași, Satu Mare.*

- ♦ nu au fost aplicate sancțiunile legale tuturor angajatorilor care nu au depus la termen sau au depus cu întârziere declarația privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale și evidența nominală a persoanelor asigurate. Valoarea estimată a abaterilor a fost de 14.501 mii lei.

Abaterile s-au constatat la *Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Brăila, Călărași, Neamț, Bistrița-Năsăud.*

- ♦ nu s-a monitorizat recuperarea sumelor datorate bugetului asigurărilor pentru șomaj în sumă de 169 mii lei, reprezentând plăți compensatorii acordate salariaților disponibilizați în baza OUG nr. 95/2002 privind industria de apărare.

Abaterile s-au constatat la *Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă București, Bacău.*

Calitatea gestiunii economico-financiare, în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă

Constatări

La Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ nerespectarea în totalitate a prevederilor legale în vigoare cu privire la organizarea și desfășurarea inventarierii patrimoniului la finele anului 2010, constatându-se în principal următoarele abateri:
 - nu au fost întocmite proceduri scrise cu privire modul de organizare și

desfășurare a activității de inventariere;

- nu au fost instruite comisiile de inventariere de către comisia centrală;
- nu au fost inventariate corespunzător conturile de „Debitori” și „Creditori”, precum și bunurile aflate în custodie la alte entități;
- nu a fost încheiat proces verbal de valorificare a inventarierii care să fie supus spre aprobare conducerii instituției.

Valoarea totală a abaterii a fost de 43.643 mii lei și reprezintă valoarea obligațiilor de plată/încasat inventariate necorespunzător, precum și a bunurilor lăsate în custodie pentru care nu au fost primite confirmări de la entitățile care le au în păstrare.

- ♦ neînregistrarea în evidențele contabile a tuturor bunurilor imobile aparținând domeniului public al statului, aflate în administrarea ANOFM;
- ♦ neefectuarea reevaluării activelor fixe (clădiri și terenuri) aparținând domeniului public al statului;
- ♦ nedeclararea valorilor de inventar juste în vederea actualizării inventarului bunurilor aparținând domeniului public centralizat al statului gestionat de Ministerul Finanțelor Publice pentru bunurile imobile aparținând domeniului public al statului aflate în administrarea ANOFM și a unităților subordonate;
- ♦ conducătorii agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, directori coordonatori și directori coordonatori adjuncți au fost salariați fără temei legal în perioada 28.02-19.07.2010, ca urmare a neadoptării unor măsuri care să vizeze intrarea în legalitate a raporturilor de muncă încheiate în baza unor contracte de management, potrivit prevederilor OUG nr. 105/6.10.2009, declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 1.629 din 3 decembrie 2009.

La nivelul ANOFM, dintr-un număr total de 161 persoane care au avut contracte de management încheiate în baza OUG nr. 105/2009, pentru un număr de 108 persoane, directori coordonatori și directori coordonatori adjuncți ai agențiilor județene pentru ocuparea forței de muncă, au fost menținute contractele de management, fără bază legală și după data de 28.02.2010, când unele prevederi ale OUG nr. 105/2009 au fost declarate neconstituționale.

Abaterile au fost constatate și consemnate în notele de constatare încheiate în timpul misiunilor de audit la *Agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă Bistrița-Năsăud, Buzău, Botoșani, Călărași, Ialomița, Iași, Harghita, Neamț, Satu-Mare, Suceava, Teleorman, Vrancea*.

Valoarea estimativă a abaterii a fost în sumă de 391 mii lei, reprezentând drepturi salariale și stimulente acordate, precum și contribuții aferente achitate de către agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă.

- ♦ Programul de achiziții publice pentru activitatea proprie a ANOFM pe anul 2010 nu a fost fundamentat pe baza unor note sau referate de necesitate transmise compartimentului specializat în achiziții publice de către celelalte compartimente ale entității. De asemenea, produsele, serviciile și lucrările nu au fost puse în corespondență cu sistemul de grupare și codificare utilizat în Vocabularul comun al achizițiilor publice (CPV). Din Programul anual al achizițiilor publice nu rezultă că valorile totale în euro, fără TVA, au fost stabilite pe baza unui calcul cantitativ/valoric.
- ♦ nerespectarea prevederilor legale în vigoare cu privire la urmărirea modului de derulare a obiectivelor de investiții incluse în programul de investiții pe anul 2010.

În Programul de investiții publice, anexă la bugetul asigurărilor pentru șomaj este detaliat ca obiectiv de investiții „Reabilitarea și extinderea sediu AJOFM Gorj”.

Acesta este înscris în legea anuală a bugetului asigurărilor sociale pentru șomaj, ca obiectiv de investiții în continuare, cu valoare programată a creditelor bugetare pentru desfășurarea lucrărilor de 2.194 mii lei. Această sumă, alocată

prin bugetul anului 2010, deși nu a fost utilizată, nu a fost redistribuită.

De asemenea, la nivelul entității nu se regăsesc în documente scrise propuneri privind programul anual de investiții publice întocmit pe clasificția funcțională și cu prezentare de informații nefinanciare conform cerințelor art. 39 din Legea finanțelor publice nr. 500/2002.

- ♦ nerespectarea prevederilor legale în vigoare cu privire la acordarea de subvenții din bugetul asigurărilor de șomaj pentru funcționarea centrelor regionale de formare profesională a adulților - CRFPA (instituții care funcționează în subordinea ANOFM ca ordonatori terțieri de credite), identificându-se următoarele abateri:
 - conturile utilizate de către ANOFM pentru evidențierea operațiunilor contabile privitoare la subvenții nu sunt dezvoltate pe analitice care să facă posibilă cuantificarea subvențiilor acordate pentru fiecare centru regional;
 - solicitările de subvenții ale centrelor regionale nu sunt însoțite de note de fundamentare;
 - în anul 2010, repartizarea subvenției în sumă de 57 mii lei către CRFPA Mureș s-a făcut în data de 24.12.2010, după data limită prevăzută în OMFP nr. 2839/2010;
 - restituirea subvenției neutilizate în sumă de 330 mii lei de către CRFPA *Mehedinți, Teleorman, Vâlcea, Cluj, Brașov, Mureș și Călărași* s-a făcut în data de 31.12.2010, după data limită prevăzută în OMFP nr. 2839/2010.
- ♦ neconcordanțe între datele prezentate în contul de execuție a bugetului instituției publice - la partea de cheltuieli-subvenții acordate - și datele reprezentând subvenții primite, prezentate în contul de execuție a instituțiilor publice, întocmit prin centralizarea conturilor de execuție ale instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din subordinea ANOFM, situație depusă la Ministerul Finanțelor Publice.

Astfel, în timp ce din centralizarea sumelor încasate cu titlu de subvenție de către cele 8 centre regionale, rezultă că valoarea subvențiilor primite este de 11.128 mii lei, prin contul de execuție al ordonatorului principal de credite, ca plăți efectuate cu titlu de subvenție către aceleași 8 centre regionale se raportează suma de 10.921 lei. Valoarea estimativă a abaterii o constituie suma de 207 mii lei, reprezentând suma declarată în plus în centralizatorul conturilor de execuție a bugetelor instituțiilor finanțate din venituri proprii și subvenții de la bugetul asigurărilor pentru șomaj.

La Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ♦ valorile stabilite în rapoartele de evaluare pentru terenuri, au fost înregistrate eronat ca diferențe din reevaluare aferente construcțiilor, considerându-se că valoarea terenurilor este inclusă în valoarea clădirilor (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Brașov*);
- ♦ în evidența contabilă a *Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Brașov*, în anul 2010 nu sunt înregistrate terenurile aferente sediilor avute în proprietate sau administrare. Conform rapoartelor de evaluare existente în unitate, valoarea celor două terenuri aflate în patrimoniu este de 302 mii lei. Terenurile au fost înregistrate în contabilitate în anul 2011, în timpul misiunii de audit;
- ♦ rezultatele reevaluării nu au fost corect înregistrate în evidența contabilă a *Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Caraș-Severin*. Astfel, a fost înregistrată în contabilitate doar operațiunea de creștere/descreștere a valorii contabile aferente bunurilor aparținând domeniului public al statului, nefiind reflectată în evidența contabilă și operațiunea privind transferul diferențelor din reevaluare asupra fondului bunurilor aparținând domeniului public al statului. Valoarea estimativă a operațiunilor care constituie abateri este de 165 mii lei;
- ♦ până la data de 31.12.2010 nu au fost supuse reevaluării activele necurente ale *Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava* ultima reevaluare fiind efectuată în 2004. Prin aplicarea indicilor de inflație comunicați

de Institutul Național de Statistică pentru perioada decembrie 2005 - decembrie 2010 (indice care a fost de 1,41) la valoarea activelor fixe care nu au fost reevaluate a rezultat o diferență din reevaluare în sumă de 115 mii lei;

- ♦ plata nelegală din bugetul asigurărilor pentru șomaj, cu titlu de indemnizație de șomaj, a sumei de 51 mii lei către unele persoane care au realizat venituri salariale în aceeași perioadă în care au beneficiat și de indemnizația de șomaj (*Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Mehedinți, Tulcea, Buzău, Neamț*);
- ♦ a rezultat din compararea bazelor de date ale AJOFM și cele ale Administrației Finanțelor Publice că unele persoane au realizat venituri lunare mai mari decât nivelul indicatorului social de referință de 500 lei/lunar, situație în care plata indemnizației de șomaj trebuia sistată. S-au estimat plăți nelegale în sumă totală de 90 mii lei (*Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Mehedinți Vrancea, Harghita, Tulcea*);
- ♦ au fost efectuate plăți nelegale în sumă de 332 mii lei, prin acordarea unor indemnizații de șomaj mai mari decât cele legal convenite, stabilite prin includerea eronată în baza de calcul a compensațiilor bănești acordate salariaților pentru întreruperea voluntară a raporturilor de muncă (*Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Ialomița, Satu Mare, Buzău*);
- ♦ nu s-au efectuat verificări privind respectarea clauzelor contractuale asumate de către agenții economici privind contractele de credit cu dobândă subvenționată în condițiile art. 86 din Legea nr. 76/2002. Agenții economici, care au beneficiat de credite cu dobândă subvenționată, trebuia să încadreze personal provenind din rândul șomerilor, înregistrați la agențiile pentru ocuparea forței de muncă, pe cel puțin 60% din numărul locurilor de muncă nou-create prin înființarea sau dezvoltarea de întreprinderi mici și mijlocii (*Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Suceava*). Valoarea estimativă a prejudiciului estimat a fost în sumă de 151 mii lei;
- ♦ efectuarea inventarierii anuale a patrimoniului prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale, respectiv:
 - mijloace fixe și obiecte de inventar existente au fost înscrise în liste de inventar doar cantitativ, fără valoare de inventar, element obligatoriu, necesar pentru stabilirea situației reale a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitaluri proprii ale entității, așa cum prevăd reglementările legale în materie;
 - pentru bunurile de natura obiectelor de inventar preluate în custodie, nu s-au întocmit liste de inventar distincte, care să conțină informații cu privire la numărul și data actului de predare-primire, valoarea contabilă și alte informații utile, așa cum prevăd reglementările legale;
 - nu s-a efectuat inventarierea disponibilităților bănești ale entității, aflate în conturi la bănci sau la unitățile Trezoreriei Statului.

Valoarea estimată a abaterii constatate, însumează 15.093 mii lei, iar abaterile au fost constatate la *Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Bacău, Ialomița, Buzău*;

- ♦ pentru societățile comerciale care aveau încheiate convenții cu agențiile județene pentru ocuparea forței de muncă, pentru subvenționarea locurilor de muncă, nu s-a respectat obligația menținerii raporturilor de muncă cu salariații pe perioada prevăzută în convenții, raporturile de muncă încetând înainte de expirarea termenului prevăzut de lege, disponibilizarea angajaților fiind efectuată în baza art.65 aliniatul 1 din Legea 53/2003 privind codul muncii (*Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă Caras Severin, Suceava, Harghita, Argeș*). Valoarea estimativă a prejudiciului este de 118 mii lei și reprezintă sumele încasate de societățile în cauză pentru subvenționarea locurilor de muncă, fără a menține salariații, la care se adaugă dobânda de referință a BNR, calculată până la data de 27.09.2011;
- ♦ urmare derulării unor contracte de prestări de servicii având ca obiective:

medierea muncii; informare și consiliere profesională; consultanță și asistență pentru inițierea unei afaceri, a fost decontată în mod nejustificat de către *Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Harghita* o serie de cheltuieli privind: TVA deductibil aferent bunurilor și serviciilor achiziționate de prestator; servicii de mediere și/sau consultanță neefectuate în realitate sau situate în afara cadrului contractual; servicii de consultanță și asistență decontate la tarife mai mari decât cele ofertate și contractate; alte cheltuieli neeligibile.

Prejudiciul estimat a fost în sumă de 100 mii lei, în timpul misiunii de audit calculându-se și foloase nerealizate. Până la finalizarea auditului financiar din prejudiciul estimat s-a recuperat suma de 43 mii lei.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la *Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă*, cât și la unitățile subordonate însumează 167.505 mii lei, din care 1.018 mii lei reprezintă prejudiciile estimate și 3.562 mii lei reprezintă venituri suplimentare.

Măsuri operative

La Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ▶ a fost efectuat un punctaj cu Casa Națională de Pensii Publice în vederea clarificării obligațiilor de plată restante pentru serviciile de tipărire și expediere a mandatelor, servicii prestate în anii precedenți și neachitate la data misiunii de audit financiar, stabilindu-se suplimentar obligații de plată restante a ANOFM, neevidențiate în contabilitate, în cuantum de 108 mii lei;
- ▶ s-a organizat inventarierea bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al statului și reevaluarea acestora, lucrarea aflându-se în curs de desfășurare la încheierea misiunii de audit financiar.

La Agențiile Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă

- ▶ *Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Mehedinți* a procedat la înregistrarea în evidența contabilă a indemnizațiilor acordate necuvenit unor persoane care au realizat venituri mai mari decât indicatorul social, respectiv prime de încadrare sau de instalare;
- ▶ *Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Tulcea* a procedat la analiza dosarelor debitorilor în vederea identificării tuturor persoanelor juridice debitoare, radiate de la Oficiul Registrului Comerțului Tulcea, precum și intensificarea urmăririi desfășurării procedurii de executare silită pentru ceilalți debitori, cu respectarea prevederilor legale;
- ▶ *Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Tulcea* a procedat la interogarea bazei de date REVISAL pentru șomerii indemnizați în anul 2011, pentru a identifica situații în care o persoană angajată cu contract individual de muncă a beneficiat și de indemnizație de șomaj;
- ▶ diferența rezultată din reevaluarea clădirii, înregistrată eronat la finele anului 2010, a fost corectată în luna ianuarie 2011, însă ea a afectat situațiile financiare ale anului 2010 (*Agencia Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Tulcea*).

Concluzii generale

Urmare a acțiunilor de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj au fost constatate abateri și nereguli, determinate atât de încălcarea legislației specifice sistemului asigurărilor pentru șomaj cât și a legislației privind finanțele publice, proprietatea publică a statului, contabilitatea instituțiilor publice, salarizarea, achizițiile publice și legislația din domeniul fiscal.

Cauzele generatoare ale abaterilor constatate au fost:

- ✓ nerespectarea prevederilor legale care reglementează activitatea financiar-contabilă în instituțiile publice;
- ✓ nerespectarea prevederilor legale și a procedurilor privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor;
- ✓ nerespectarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului;
- ✓ funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern;
- ✓ efectuarea de plăți în lipsa documentelor justificative care să ateste realitatea și exactitatea sumelor datorate;
- ✓ nerespectarea legislației privind achizițiile publice;

- ✓ neîndeplinirea sarcinilor prevăzute în fișa postului;
- ✓ acordarea de drepturi de natură salarială fără respectarea prevederilor legale;
- ✓ nerespectarea prevederilor legale în vigoare cu privire la constituirea și plata unor obligații către bugetele publice;
- ✓ exercitarea unei activități necorespunzătoare de către managementul entităților auditate.

Recomandări

- ✓ înregistrarea în contabilitate a creanțelor și datoriilor în momentul constatării drepturilor și obligațiilor, cu respectarea principiilor contabilității de angajament și a independenței exercițiului;
- ✓ organizarea activității privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice conform normelor legale în vigoare;
- ✓ organizarea, implementarea și menținerea funcționalității sistemelor de management și control intern din cadrul entităților;
- ✓ efectuarea operațiunilor de inventariere cu respectarea tuturor prevederilor legale în vigoare;
- ✓ reevaluarea terenurilor și a construcțiilor din patrimoniul instituției, cel puțin o dată la 3 ani, și actualizarea valorii acestora în inventarul centralizat al bunurilor aparținând domeniului public al statului;
- ✓ aplicarea măsurilor de executare silită de către agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă până la recuperarea în totalitate a debitelor, prin aplicarea și a celorlalte proceduri prevăzute de lege în vederea recuperării creanțelor bugetare, respectiv: luarea de măsuri asigurătorii, sechestrul asupra bunurilor mobile și imobile și valorificarea acestora;
- ✓ analiza detaliată a situațiilor care au fost generate la nivelul fiecărei structuri teritoriale prin nepunerea în aplicare a prevederilor cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 1.629/2009, începând cu data de 01.03.2010; stabilirea sumelor plătite fără temei legal în perioada 01.03-19.07.2010 pe seama surselor bugetare, evidențierea acestora în contabilitate și întreprinderea de măsuri pentru recuperarea acestor sume în conformitate cu prevederilor legale în vigoare;
- ✓ implicarea ANOFM, în calitate de ordonator principal de credite pentru bugetul asigurărilor pentru șomaj, în verificarea necesității și legalității sumelor solicitate cu titlu de subvenții prin analizarea notelor de fundamentare și ulterior prin verificarea realității cheltuielilor și a modului de raportare a datelor;
- ✓ analiza detaliată a situațiilor care au fost generate la nivelul fiecărei structuri teritoriale prin nerespectarea prevederilor Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, art. 260 alin.(3). Stabilirea sumelor neplătite în perioada 2008-2010 la fondul național unic de asigurări sociale de sănătate, evidențierea acestora în contabilitate și plata acestor sume conform prevederilor legale în vigoare cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor OG nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ analiza privind spațiile utilizate de ANOFM și dimensionarea acestora corespunzător necesităților reale și a numărului actual de salariați;
- ✓ analiza activității desfășurate în centrele regionale de formare profesională a adulților și identificarea de măsuri corespunzătoare pentru eficientizarea activității acestora în concordanță cu obiectivele și atribuțiile stabilite în cadrul legal de înființare;
- ✓ stabilirea unui cadru unitar de raportare de către toate entitățile ce funcționează în subordinea ANOFM.

Opinia de audit:

Având în vedere concluziile rezultate din misiunile de audit financiar, în opinia auditorilor publici externi situațiile financiare pe anul 2010 ale bugetului asigurărilor pentru șomaj, nu oferă o imagine fidelă și reală sub toate aspectele semnificative a activelor, poziției financiare, precum și a performanței financiare și a rezultatului patrimonial, astfel că auditorii publici externi au exprimat o **opinie de audit adversă**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință **neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului asigurărilor pentru șomaj la nivelul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pe anul 2010**.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizii prin care au fost dispuse măsurile pe care Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, unitățile subordonate sau aflate sub autoritate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

1.3.2. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate pe anul 2010

Scurtă prezentare

Casa Națională de Asigurări de Sănătate este instituție publică autonomă, de interes național, cu personalitate juridică, care administrează și gestionează sistemul de asigurări sociale de sănătate în vederea aplicării politicilor și programelor Guvernului în domeniul sanitar.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate, denumită în continuare CNAS, are în subordine:

- Casele de asigurări de sănătate județene;
- Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București;
- Casa de Asigurări de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești;
- Casa de Asigurări de Sănătate a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.

Potrivit prevederilor Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, denumit în continuare FNUASS, s-a constituit din următoarele surse:

- contribuții ale persoanelor fizice și juridice,
- subvenții de la bugetul de stat,
- dobânzi,
- donații,
- sponsorizări,
- venituri provenite din exploatarea patrimoniului Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și al caselor de asigurări de sănătate județene,
- alte venituri în condițiile legii.

Bugetul FNUASS este principala sursă de finanțare a sănătății. În anul 2010, veniturile acestui buget au fost utilizate pentru:

- plata serviciilor medicale, a medicamentelor, materialelor sanitare și dispozitivelor medicale;
- cheltuieli de administrare, funcționare;
- cheltuieli de capital;
- cheltuieli pentru plata indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate.

Execuția bugetului FNUASS la data de 31.12.2010

LA VENITURI

Sinteza veniturilor totale ale bugetului FNUASS este redată în tabelul de mai jos:

- mii lei -

Nr. crt.	Denumire indicator	Prevederi bugetare definitive	Drepturi totale constatate	Venituri încasate	Grad de realizare față de buget (%)	Grad de realizare față de drepturile de încasat (%)
	0	1	2	3	4	5
	VENITURI TOTALE (I+II)	17.724.985	23.307.009	17.258.727	97,37	74,04
I.	Venituri curente, din care: (1+2)	13.127.332	19.159.676	13.160.970	100,26	68,69
1.	Contribuții de asigurări de sănătate	13.111.305	19.149.234	13.153.498	100,33	68,69
1.1	Contribuțiile angajatorilor	6.526.712	9.933.450	6.522.478	99,94	65,66
1.2	Contribuțiile asiguraților	6.584.593	9.215.784	6.631.021	100,71	71,95
2.	Venituri nefiscale	16.027	10.442	7.473	46,63	71,57
II.	Subvenții, din care: (3+4)	4.597.653	4.147.333	4.097.756	89,13	98,80
3.	Subvenții de la bugetul de stat	3.637.691	3.602.845	3.617.427	99,45	100,40
4.	Subvenții de la alte administrații	959.962	455.488	480.329	50,04	105,45

Veniturile încasate în anul 2010 au fost în sumă de 17.258.727 mii lei și reprezintă 97,37% față de prevederile bugetare definitive de 17.724.985 mii lei, iar gradul de realizare a veniturilor față de totalul drepturilor constatate în anul 2010 și în perioada anterioară, (23.307.009 mii lei), este în realitate de doar 74,04%.

Rezultă că la fundamentarea bugetului FNUASS pentru anul 2010 nu au fost avute în vedere toate veniturile cuvenite acestui fond, prevederile bugetare definitive, în sumă de 17.724.985 mii lei, fiind cu 5.582.024 mii lei mai mici decât totalul drepturilor constatate, în sumă de 23.307.009 mii lei, iar gradul real de realizare a veniturilor este de 74,04%.

Din totalul veniturilor, ponderea cea mai mare o au *veniturile curente* în sumă de 13.160.970 mii lei, respectiv 76,26%. La acest indicator sunt cuprinse contribuțiile angajatorilor, în sumă de 6.522.478 mii lei, și contribuțiile angajaților în sumă de 6.631.021 mii lei. Gradul de colectare al acestor venituri față de drepturile de încasat este de 65,66% pentru veniturile din contribuțiile angajatorilor și de 71,95% pentru veniturile din contribuțiile asiguraților (angajaților).

Conform dispozițiilor OUG nr. 86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar fiscală aprobată prin Legea nr. 609/2003 cu modificările și completările ulterioare, colectarea contribuțiilor persoanelor juridice și fizice care au calitatea de angajator, precum și cele ale persoanelor fizice care au calitatea de salariați se face de către ANAF, prin organele fiscale teritoriale, într-un cont unic.

Colectarea contribuțiilor de la persoanele fizice, altele decât cele pe care le colectează Agenția Națională de Administrare Fiscală, se face prin casele de asigurări de sănătate județene și a Municipiului București.

Situația veniturilor din contribuții pentru asigurări de sănătate colectate de Agenția Națională de Administrare Fiscală, Casa Națională de Asigurări de Sănătate prin casele județene de asigurări de sănătate, precum și prin alte instituții publice, se prezintă astfel:

- mii lei -

Nr. crt.	Denumire indicator	Prevederi bugetare definitive	Drepturi totale constatate	Drepturi constatate din anii precedenți	Drepturi constatate în anul curent	Încasări în anul 2010	Grad de realiz. a venit. %	Stingeri pe alte căi decât încasări	Drepturi constatate, rămase de încasat la 31.12.2010
	0	1	2	3	4	5	6	7	8
I.	VENITURI TOTALE, din care:	17.724.985	23.307.009	4.971.360	18.335.649	17.258.727	74,04	72.383	5.975.899
1.	Venituri fiscale, din acestea:	13.111.305	19.149.234	4.924.941	14.224.293	13.153.499	68,69	73.960	5.921.775
1.1	Contribuții pentru asigurări de sănătate colectate de ANAF	12.793.722	18.477.828	4.787.433	13.690.396	12.780.443	69,16	72.971	5.624.413
1.2	Contribuții pentru asigurări de sănătate colectate de CNAS	317.583	671.406	137.508	533.897	373.056	55,56	988	297.362

Din analiza veniturilor bugetului FNUASS rezultă următoarele:

- ♦ față de drepturile totale de creanță ale bugetului FNUASS în sumă de 23.307.009 mii lei, veniturile încasate în anul 2010 au fost de 17.258.727 mii lei, rămânând neîncasate, la data de 31.12.2010, venituri în sumă de 5.975.899 mii lei;
- ♦ din totalul drepturilor de creanță ale FNUASS, 79,28% din aceste venituri, respectiv suma de 18.477.828 mii lei, trebuiau încasate de către ANAF. În anul 2010 ANAF a încasat suma de 12.780.443 mii lei realizând un grad de colectare a veniturilor din contribuții de asigurări de sănătate de doar 69,16%. Veniturile de această natură neîncasate de ANAF la sfârșitul anului 2010 sunt în valoare de 5.624.413 mii lei, în creștere cu 836.980 mii lei față de sfârșitul anului 2009. Veniturile FNUASS neîncasate de către ANAF reprezintă 94,12% din totalul veniturilor neîncasate la acest fond (5.975.899 mii lei);
- ♦ din totalul drepturilor de creanță ale bugetului FNUASS, 2,88% din aceste venituri, respectiv suma de 671.406 mii lei, trebuiau încasate de către CNAS. În anul 2010 CNAS a încasat suma de 373.056 mii lei, realizând un grad de colectare a veniturilor din contribuții de asigurări de sănătate de doar 55,56%. Veniturile neîncasate de CNAS la sfârșitul anului 2010, evidențiate în situațiile financiare, sunt în valoare de 297.362 mii lei, în creștere cu 159.854 mii lei față de sfârșitul anului 2009. Deși veniturile bugetului FNUASS neîncasate de către CNAS reprezintă doar 4,98% din totalul veniturilor neîncasate (5.975.899 mii lei), se poate observa că încasarea acestora a crescut cu 116,24% într-un an, de la 137.508 mii lei în anul 2009 la 297.362 mii lei în anul 2010;
- ♦ veniturile din contribuții pentru concedii și indemnizații datorate de asigurați în baza cărora se fac plățile pentru concedii medicale, au fost în sumă de 804.427 mii lei, ceea ce reprezintă 4,68% din totalul veniturilor bugetului FNUASS;

Veniturile nefiscale, în sumă de 7.473 mii lei, respectiv 0,05% din totalul veniturilor, provin din dobânzi plătite de Trezorerie pentru excedentul bugetului FNUASS. În anul 2010 bugetul FNUASS a fost subvenționat cu suma de 4.097.756 mii lei, din care:

- **de la bugetul de stat, 3.617.427 mii lei**, reprezentând contribuții de asigurări de sănătate pentru pensionari, șomeri, persoane care execută o pedeapsă privativă de libertate sau arest preventiv;
- **de la alte administrații, 480.329 mii lei**, reprezentând sume alocate din veniturile proprii ale Ministerului Sănătății.

Încasarea veniturilor bugetului FNUASS în proporție de numai 74,04% a avut, în principal, următoarele cauze:

- ✓ gradul de colectare de către ANAF a veniturilor din contribuții de asigurări de sănătate de doar 68,69%. Veniturile neîncasate de ANAF la sfârșitul anului 2010 sunt în valoare de 5.624.413 mii lei, în creștere cu 836.980 mii lei față de sfârșitul anului 2009;
- ✓ gradul de colectare de către CNAS a veniturilor din contribuții de asigurări de sănătate de doar 55,43%;
- ✓ reducerea numărului de salariați cu 16,27%, de la 5.123.896 salariați la data de 31.12.2009, la doar 4.290.488 salariați la data de 31.12.2010, și în mod implicit a contribuțiilor de asigurări de sănătate datorate de aceste persoane, conform datelor furnizate de Ministerul Finanțelor Publice;
- ✓ reducerea numărului de angajatori cu 7,22%, de la 369.796 angajatori la data de 31.12.2009, la 343.101 angajatori la data de 31.12.2010, și în mod implicit a contribuțiilor de asigurări de sănătate datorate de acești contribuabili, conform datelor furnizate de Ministerul Finanțelor Publice;
- ✓ creșterea cu 39.152 a numărului contribuabililor (mari, mijlocii și mici) cu obligații restante, respectiv de la 112.723 contribuabili în anul 2009, la 151.152 contribuabili în anul 2010;
- ✓ reducerea cu 25% a veniturilor realizate de persoanele plătite din fonduri publice, în a doua jumătate a anului 2010, și în mod implicit a contribuțiilor de asigurări de sănătate datorate de aceste persoane.

LA CHELTUIELI

Contul de execuție a cheltuielilor bugetului FNUASS încheiat la 31.12.2010, se prezintă astfel:

- mii lei -

Nr. crt.	Denumire indicatori	Credite de angajament	Credite bugetare definitive	TOTAL Angajamente legale	din care:			Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
					Sold la începutul anului	Datoriile spitalelor	Angajamente curente			
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	CHELTUIELI- TOTAL	17.012.392	17.724.985	22.011.347	3.210.584	775.610	18.025.152	17.507.384	4.503.963	18.712.485
1.	Cheltuieli curente	16.809.433	17.522.026	21.819.782	3.210.584	775.610	17.833.587	17.315.818	4.503.963	18.643.083
	Cheltuieli de personal	0	104.753	104.725	0	0	104.725	104.695	30	103.535
	Bunuri și servicii	16.809.433	16.365.257	20.664.517	3.210.584	775.610	16.678.322	16.160.750	4.503.767	17.504.891
	Dobânzi	0	13.200	12.553	0	0	12.553	12.553	0	12.553
	Asistență socială	0	1.038.816	1.037.986	0	0	1.037.986	1.037.820	165.732	1.022.103
2.	Cheltuieli de capital	202.959	202.959	201.497	0	0	201.497	201.497	0	69.401
3.	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0	0	-9.932	0	0	-9.932	-9.932	0	0
	Din total cheltuieli:	17.012.392	17.724.985	22.011.347	3.210.584	775.610	18.025.152	17.507.384	4.503.963	18.712.485
	Din total cheltuieli:									
A.	Sănătate	17.012.392	16.686.169	20.973.459	3.210.584	775.610	16.987.263	16.469.661	4.503.798	17.690.381
B.	Cheltuieli pentru asigurări și asistență socială	0	1.038.816	1.037.888	0	0	1.037.888	1.037.722	165	1.022.103

Potrivit contului de execuție a cheltuielilor bugetului FNUASS pe anul 2010, rezultă următoarele:

- angajamentele legale, din care cea mai mare pondere o dețin obligațiile asumate față de furnizorii de servicii medicale, prin contractele încheiate de aceștia cu casele de asigurări de sănătate teritoriale, evidențiate la sfârșitul anului 2010 au fost în sumă totală de 22.011.347 mii lei, din care 3.210.584 mii lei reprezintă obligații din anii precedenți, iar 775.610 mii lei sunt datoriile spitalelor.

Deși creditele bugetare definitive pentru anul 2010 au fost de 17.724.985 mii lei, s-au efectuat angajamente legale peste nivelul acestora, în sumă totală de 18.025.152 mii lei, cu 300.167 mii lei mai mari. Acest lucru a condus la creșterea angajamentelor legale rămase de plătit la sfârșitul anului 2010 față de anul 2009;

- creditele bugetare definitive pentru finanțarea cheltuielilor cu bunuri și servicii, în sumă de 16.365.257 mii lei, sunt cu 444.176 mii lei mai mici decât creditele de angajament aprobate pentru bunuri și servicii (16.809.433 mii lei). Cea mai mare pondere din aceste cheltuieli o dețin cheltuielile cu medicamentele și serviciile medicale decontate de CNAS furnizorilor de servicii medicale. Aprobarea de credite de angajament peste nivelul creditelor bugetare, în condițiile existenței la data de 01.01.2010 a unor datorii în valoare de 4.971.360 mii lei față de furnizorii de servicii medicale, nu numai că nu a făcut posibilă achitarea restanțelor față de aceștia, dar este și una din cauzele care au condus la majorarea lor la 5.975.899 mii lei la sfârșitul anului 2010;
- din totalul creditelor bugetare definitive, în sumă de 17.724.985 mii lei, s-au efectuat plăți în sumă de 17.507.384 mii lei (98,77%) pentru finanțarea:
 - cheltuielilor curente în sumă de 17.315.818 mii lei, din care: cheltuieli de personal - 104.695 mii lei, cheltuieli cu bunuri și servicii - 16.160.750 mii lei, cheltuieli cu dobânzi - 12.553 mii lei, cheltuieli cu asistența socială - 1.037.820 mii lei;
 - cheltuielilor de capital în sumă de 201.497 mii lei,
- creditele bugetare definitive, în sumă de 17.724.985 mii lei, au fost repartizate astfel:
 - pentru finanțarea cheltuielilor din domeniul sănătății au fost alocate credite bugetare în sumă de 16.686.169 mii lei;
 - pentru finanțarea cheltuielilor din domeniul asigurări și asistență socială au fost alocate credite bugetare în sumă de 1.038.816 mii lei;

♦ cheltuielile efective înregistrate în anul 2010 au fost de 18.712.485 mii lei, din care:

- cheltuieli din domeniul sănătății 17.690.381 mii lei;
- cheltuieli din domeniul asigurări și asistență socială 1.022.103 mii lei.

Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului FNUASS pe anul 2010 s-a desfășurat la:

- ♦ Casa Națională de Asigurări de Sănătate;
- ♦ Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București;
- ♦ Casele de Asigurări de Sănătate Județene: Alba, Arad, Buzău, Călărași, Prahova, Satu-Mare, Teleorman, Vrancea;
- ♦ Spitale publice.

Prin acțiunile desfășurate s-a urmărit să se obțină asigurarea că:

- a) modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului FNUASS și a sumelor alocate de la bugetul de stat, de către entitățile verificate, mai sus menționate, sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care au fost înființate aceste entități și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;
- b) situațiile financiare auditate sunt întocmite de către entitățile verificate în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitățile desfășurate de entitățile respective.

În auditarea situațiilor financiare s-au avut în vedere următoarele **obiective**:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului FNUASS pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat:

Constatări

La CNAS

- ♦ nerepartizarea pe parcursul anului a creditelor bugetare aprobate pentru cheltuieli de personal în sumă de 565 mii lei și efectuarea repartizării la ultima rectificare a bugetului.

La structurile teritoriale

- ♦ proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2010, nu a fost elaborat și fundamentat având în vedere veniturile estimate a se realiza din activitatea de furnizare a serviciilor medicale, alte prestații și activități, cheltuieli necesare și prioritățile stabilite pentru activitatea de acordare a asistenței medicale și alte activități. În exercițiul bugetar al anului 2010, unele spitale nu au repartizat, nu au aprobat și nici nu au executat bugetele de venituri și cheltuieli pe secții și compartimente în sumă de 62.483 mii lei (*Spitalul Județean de Urgență Călărași - 54.432 mii lei și Spitalul de Recuperare Sf. Gheorghe Botoșani - 8.051 mii lei*).

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La CNAS

- ♦ neînregistrarea în contabilitate și în situațiile financiare încheiate la 31.12.2010, a unor cheltuieli în sumă 508.495 mii lei, reprezentând obligații de plată ale caselor de asigurări de sănătate județene, față de furnizorii de medicamente;
- ♦ înregistrarea eronată în evidența contabilă a sumei de 37.789 mii lei reprezentând datorii cesionate de furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale, rezultate în baza relațiilor contractuale cu casele de asigurări de sănătate județene unor terțe persoane conform art. 141 din Hotărârea de Guvern nr. 262/2010.

La structurile teritoriale

- ♦ neevidențierea în contabilitate și nerealizarea de venituri cuvenite spitalelor, urmare a nefacturării către casele de asigurări de sănătate județene a contravalorii unor servicii medicale prestate în sumă de 25.774 mii lei (*Spitalul Județean de Urgență Zalău, Spitalul Județean de Urgență Vâlcea*);
- ♦ neînregistrarea în contabilitate și în situațiile financiare încheiate la 31.12.2010, a unor cheltuieli în sumă de 7.430 mii lei, reprezentând obligații de plată ale caselor de asigurări de sănătate județene, față de furnizorii de medicamente (*CASJ Alba*);
- ♦ neconducerea evidenței analitice a creanțelor Casei de Asigurări de Sănătate

a Municipiului București în sumă de 6.678 mii lei;

- ♦ efectuarea de înregistrări eronate în conturile de activ și de pasiv ale bilanțului contabil în sumă de 9.055 mii lei (*Spitalul Județean de Urgență Călărași*).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La structurile teritoriale

- ♦ nu există o strategie unitară care să cuprindă tipurile de control aplicabile fiecărei situații și monitorizarea acestora; nu au fost constituite comisii cu atribuții de coordonare și îndrumare metodologică pentru implementarea controlului intern; nu au fost stabilite obiectivele derivate pentru fiecare compartiment și nici responsabilitățile ce revin fiecărui salariat. Astfel de abateri au fost constatate la: *Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, CASJ Călărași; Spitalul de Urgență „Sf. Pantelimon” Focșani, Spitalul Comunal Vidra (Vrancea), Spitalul Județean de Urgență Călărași, Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin, Spitalul Județean de urgență Vâlcea, Spitalul Orășenesc Făurei (Brăila);*
- ♦ neorganizarea și neexercitarea controlului financiar preventiv asupra operațiunilor economico-financiare; nedetalierea pe liste de verificare a obiectivelor pentru fiecare operațiune specifică entității. Astfel de abateri au fost constatate la: *Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin, Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie „Sf. Ștefan”, Spitalul Județean de urgență Târgoviște, Spitalul de Recuperare „Sf. Gheorghe Botoșani”;*
- ♦ neorganizare compartimentului de audit intern, nestabilirea de proceduri scrise privind încasarea veniturilor din prestații medicale, neefectuarea tuturor misiunilor de audit planificate; neevaluarea gradului de implementare a sistemului de control managerial; neevaluarea sistemului contabil; neelaborarea de recomandări în vederea remedierii deficiențelor constatate. Astfel de abateri au fost constatate la: *Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin, Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie „Sf. Ștefan”, Spitalul Județean de Urgență Brăila, Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul Orășenesc Babadag (Tulcea), Spitalul Orășenesc Făurei (Brăila).*

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului FNUASS, în cuantumul și la termenele stabilite de lege

Constatări

La CNAS și unitățile teritoriale

- ♦ nu au fost constatate, urmărite și colectate venituri cuvenite bugetului FNUASS, în sumă de 129.767 mii lei, din următoarele cauze:
 - CNAS nu a asigurat colectarea, nu a urmărit și nu a încasat la bugetul FNUASS toate veniturile cuvenite în perioada 2006 - 2010, prin neincluderea în protocolul încheiat cu ANAF a tuturor informațiilor referitoare la veniturile realizate de persoanele fizice și asociații familiale, respectiv cele constatate de organele fiscale, ceea ce a condus la identificarea unor venituri suplimentare față de cele declarate în sumă totală de 13.323 mii lei;
 - CNAS nu a monitorizat și urmărit activitatea caselor de asigurări de sănătate județene referitoare la actualizarea bazelor de date transmise conform protocolului încheiat cu ANAF, în vederea evidențierii, urmăririi și colectării veniturilor bugetului FNUASS în cuantumul și la termenele legale, astfel că în perioada 2006 - 2010, nu au fost înregistrate, urmărite și încasate venituri din contribuții la acest buget în sumă de 45.853 mii lei (*CASJ: Buzău, Cluj, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Mehedinți, Prahova, Satu Mare*);
 - nu au fost declarate, stabilite, înregistrate și urmărite a se încasa venituri din contribuții datorate de persoane fizice autorizate și membrii ai asociațiilor familiale ca urmare a stabilirii eronate la un cuantum diminuat față de prevederea legală prin aplicarea procentului de 5,5% în condițiile în care Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, la art. 257 lit. b) - f)

a stabilit pentru anul 2009 contribuția de 6,5% asupra veniturilor impozabile în sumă de 66.289 mii lei (CASJ: Alba, Arad, Buzău, Prahova, Satu Mare, Teleorman, Vrancea);

- bugetul FNUASS nu a fost reîntregit cu suma de 4.302 mii lei, ca urmare a neevidențierii, neurmăririi și neinițierii procedurilor legale de recuperare a debitelor reprezentând cheltuieli de spitalizare pentru pacienții agresati sau accidentati (CASJ: Alba, Satu Mare; Spitalele Județene de Urgență: Călărași, Vâlcea, Alba, Brăila, Bistrița-Năsăud, Spitalul Clinic de Urgență Bagdasar Arseni, Spitalul Orășenesc Negrești Oaș (Satu Mare), Spitalul Orășenesc Beclean (Bistrița-Năsăud), Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin, Spitalul de Urgență Sf. Pantelimon Focșani);
- ♦ nu au fost aplicate toate măsurile de executare silită a debitorilor, persoane fizice autorizate și asociații familiale, ceea ce a condus la nerealizarea unor venituri în sumă de 147.299 mii lei cuvenite bugetului FNUASS, iar CNAS nu a monitorizat activitatea caselor județene de asigurări de sănătate, conform atribuțiilor ce îi revin cu privire la evidențierea, urmărirea și recuperare creanțelor bugetare;
- ♦ au fost constatate debite în sumă de 434 mii lei prescrise urmare faptului că nu au fost aplicate toate procedurile de executare silită (CAS a municipiul București și CASJ: Călărași și Prahova).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La CNAS

Cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite

Abateri de la prevederile legale care nu au generat prejudicii:

- ♦ angajarea de cheltuieli de personal în sumă de 3.875 mii lei peste creditele bugetare aprobate în perioada 2009-2010;
- ♦ angajarea de cheltuieli pentru plata furnizorilor de medicamente, în sumă de 508.495 mii lei, peste nivelul creditelor bugetare aprobate cu această destinație, fără evidențierea acestora la data de 31.12.2010, evidențiere ce s-a realizat în anul următor, datorită neurmăririi de către CNAS a încadrării consumului de medicamente în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație;
- ♦ nefundamentarea prețului pentru achiziționarea unor servicii și lucrări în vederea includerii în planul de achiziții în sumă de 217 mii lei;
- ♦ încheierea contractelor de achiziție publică de carburant și „servicii de întreținere a aplicației sistemului pentru migranți și servicii de suport pentru utilizatorii” fără respectarea prevederilor legale în sumă de 2.494 mii lei.

Cu privire la vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierea în participațiune

- ♦ nu au fost casate și nici valorificate active fixe în sumă 1.121 mii lei, propuse spre casare și scoase din evidențele contabile.

Cu privire la respectarea de către entitate a principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și administrarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale

- ♦ nu a fost asigurată utilizarea cu economicitate, eficiență și eficacitate a fondurilor publice, în sumă de 229.267 mii lei, destinate asistenței tehnice pe teren, actualizării tehnologice și serviciilor de operare a Sistemului Informatic Unic Integrat, acesta având un grad de utilizare la nivel național la data de 31.12.2010 de doar 85%.

La structurile teritoriale

Cu privire la efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și

înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

- ♦ neefectuarea inventarierii tuturor elementelor de patrimoniu, nevalorificarea rezultatelor acestuia, precum și neefectuarea reevaluării tuturor activelor fixe, în sumă totală de 68.631 mii lei (CASJ: Alba, Buzău, Călărași, Prahova, Spitalul Orășenesc Budești - Călărași, Spitalul Județean de Urgență Călărași, Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin);

Cu privire la modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului

- ♦ nu au fost supuse reevaluării bunuri din domeniul public în sumă de 700 mii lei (Spitalul Comunal Vidra - Vrancea);

Cu privire la constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea

- ♦ neevidențierea și neconstituirea sumelor privind fondul de dezvoltare a spitalului în sumă de 719 mii lei (Spitalul Județean de Urgență Călărași, Spitalul Orășenesc Budești - Călărași, Spitalul Județean de Urgență Zalău, Spitalul de Boli Cronice Crasna - Sălaj, Spitalul Comunal Vidra);
- ♦ nerecuperarea contravalorii serviciilor medicale realizate și validate, prin neurmărirea, nefacturarea și neînregistrarea în contabilitate a acestor servicii în sumă de 192 mii lei (CASJ Sălaj).

Cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite.

- ♦ efectuarea de servicii medicale invalidate și neinițierea măsurilor de recuperare a contravalorii lor de la persoanele răspunzătoare sau luarea de măsuri pentru revalidarea acestora în sumă totală de 104 mii lei (Spitalele Județene de Urgență: Alba și Mehedinți);

Abateri de la prevederile legale care au generat prejudicii:

- ♦ plata unor drepturi salariale peste nivelurile legale prevăzute în contractul individual de muncă și a unor sporuri necuvenite, precum și a contribuțiilor aferente acestor drepturi acordate, în sumă totală de 176 mii lei (Spitalul Județean de Urgență Călărași, Spitalul Județean de Urgență Zalău, Spitalul de Urgență Sf. Pantelimon Focșani, Spitalul de Boli Cronice Crasna - Sălaj, Spitalul Orășenesc Beclean - Bistrița Năsăud);
- ♦ au fost efectuate plăți nelegale din bugetul FNUASS în suma de 420 mii lei, reprezentând contravaloarea serviciilor medicale acordate unor persoane fizice și juridice care nu aveau calitatea de beneficiari (CASJ a municipiului București și CASJ: Buzău, Teleorman, Vrancea);
- ♦ acceptarea la plată a contravalorii unor bunuri nerecepționate și servicii neefectuate, constând în: asistență juridică, servicii de transport, reparații curente supradimensionate în situațiile de lucrări, tichete de masă necuvenite, în sumă totală de 575 mii lei (Spitalele Județene de Urgență: Bistrița-Năsăud, Călărași, Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin, Spitalul de Urgență Sf. Pantelimon Focșani, Spitalul Comunal Vidra - Vrancea, Spitalul de Boli Cronice Crasna - Sălaj);
- ♦ decontarea nelegală a unor medicamente facturate în mod eronat de furnizorii de servicii medicale în sumă de 387 mii lei (CASJ Alba);
- ♦ acceptarea la plată a unor penalități de întârziere în sumă de 127 mii lei, către furnizorii de servicii, fără ca acestea să reprezinte obligații de plată recunoscute (CASJ Teleorman);
- ♦ acceptarea la plată a unor cheltuieli cu servicii de colectare, transport și eliminare a deșeurilor spitalicești, în sumă de 188 mii lei, care depășesc

valoarea inițială a contractului, nefiind respectate condițiile din caietul de sarcini și oferta inițială (*Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin*);

Cu privire a obligațiile cuvenite bugetului de stat și bugetelor unităților administrativ teritoriale

- ♦ nestabilirea, neconstituirea, nedeclararea și nevirarea la bugetul statului a obligației financiare cu titlu de "vărsăminte de la persoane juridice pentru persoanele cu handicap neîncadrate" în sumă de 368 mii lei (*Spitalul Orășenesc Beclean - Bistrița-Năsăud, Spitalele Județene de Urgență Bistrița-Năsăud, Târgoviște, Brăila, Călărași, Alba, Spitalul Orășenesc Făurei - Brăila, Spitalul Clinic de Urgență Bagdasar Arseni - București, Spitalul Orășenesc Tașnad - Satu Mare, Spitalul de Psihiatrie Zam - Hunedoara, Sanatoriu TBC Moroieni - Dâmbovița, Spitalul Pneumoftiziologie Izvoru - Giurgiu*);
- ♦ nevirarea obligațiilor datorate bugetului de stat în sumă de 6.632 mii lei, reprezentând contribuții de asigurări sociale (*Spitalele Județene de Urgență: Brăila, Călărași, Spitalul Pneumoftiziologie Bisericieni - Neamț, Spitalul Clinic de Urgență Bagdasar Arseni - București, Spitalul Clinic de Urgență Sf. Ioan*).

Cu privire la vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesionarea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale, concesionarea de servicii cu caracter public și asocierea în participațiune

- ♦ scoaterea din folosință și din evidenta contabilă a activelor fixe, în sumă de 1.983 mii lei, fără casarea lor efectivă (*Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin*);

Punctul de vedere al conducerii

Deși conducerea CNAS susține că a luat măsuri pentru monitorizarea caselor județene de asigurări de sănătate cu privire la modul în care acestea colectează veniturile la bugetul FNUASS, că are elaborate proceduri de control intern referitor la modul de atribuire al contractelor de achiziție publică și că respectă principiile de legalitate și economicitate în utilizarea fondurilor publice, abaterile constatate în acest sens de către echipa de auditori demonstrează contrariul.

Concluzii generale

În urma auditului financiar asupra contului de execuție a bugetului FNUASS pe anul 2010, au fost constatate următoarele:

- ♦ CNAS nu a asigurat colectarea la bugetul FNUASS a tuturor veniturilor cuvenite în perioada 2006-2010, protocolul încheiat în acest sens cu ANAF fiind incomplet, deoarece nu conține toate informațiile referitoare la veniturile constatate suplimentar de organele fiscale;
- ♦ CNAS nu a efectuat corespunzător monitorizarea activității caselor județene de asigurări de sănătate, care nu au constatat, urmărit și încasat veniturile din contribuții în cazul persoanelor fizice autorizate și asociațiilor familiale altele decât cele pentru care colectarea se face de către ANAF;
- ♦ nu au fost aplicate toate măsurile de executare silită în vederea recuperării creanțelor la bugetul FNUASS;
- ♦ deși CNAS, prin intermediul caselor județene de asigurări de sănătate, au avut de urmărit în anul 2010 încasarea doar a 2,88% din veniturile cuvenite bugetului FNUASS (671.406 mii lei din totalul de 23.307.009 mii lei), au fost constatate venituri suplimentare cuvenite bugetului FNUASS în sumă de 129.767 mii lei, reprezentând cu 19,32% mai mult decât drepturile de creanță evidențiate. În consecință, gradul de realizare a veniturilor scade de la 55,43% la 37,11%;
- ♦ casele județene de asigurări de sănătate nu au aplicat în mod unitar reglementările în domeniul contractării, validării și decontării serviciilor medicale pentru toate tipurile de asistență medicală, precum și cu privire la modul de încheiere și executare a contractelor încheiate între acestea și furnizorii de servicii medicale;
- ♦ CNAS nu a propus în proiectul Contractului cadru privind condițiile acordării asistenței medicale în sistemul asigurărilor sociale de sănătate o valoare de contract în cazul contractelor încheiate cu furnizorii de medicamente, astfel

încât cheltuielile cu medicamentele cu și fără contribuție personală au depășit valoarea creditelor de angajament aprobate, datoriile către furnizori au crescut în mod necontrolat, iar fondurile aprobate cu această destinație în bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2011 sunt insuficiente pentru acoperirea datoriilor din anii precedenți;

- ✦ la nivelul caselor județene de asigurări de sănătate nu există un mod unitar de înregistrare a creanțelor cesionate de furnizorii de medicamente unor terțe persoane;
- ✦ CNAS nu a luat măsuri concrete la nivelul caselor județene de asigurări de sănătate în vederea implementării Sistemului Informatic Unic Integrat, astfel că sistemul funcționează doar în procent de 85% urmare faptului că există asigurați care nu sunt cuprinși în acesta (CASA OPSNAJ, CASA MTCT), și anumite module care nu sunt utilizate integral;
- ✦ la nivelul CNAS, caselor județene de asigurări de sănătate și al spitalelor publice s-au constatat cazuri de angajare a cheltuielilor peste limita creditelor bugetare aprobate;
- ✦ la nivelul CNAS, caselor județene de asigurări de sănătate și al spitalelor publice au fost identificate numeroase cazuri de nerespectarea principiilor de legalitate, economicitate și eficiență în utilizarea fondurilor bugetului FNUASS;
- ✦ la nivelul CNAS, caselor de asigurări de sănătate județene și a spitalelor publice nu a fost respectat principiul bunei gestiuni economico-financiare în gestionarea patrimoniului în entitățile verificate;

Recomandări

- ✓ Luarea de către CNAS a măsurilor ce se impun pentru a:
 - urmări și monitoriza la casele teritoriale de asigurări de sănătate calculul și înregistrarea în evidența contabilă a creanțelor suplimentare cuvenite bugetului FNUASS pentru anii 2006-2010 constatate de organele de inspecție fiscală;
 - urmări și monitoriza la casele județene de asigurări de sănătate înregistrarea și încasarea creanțelor fiscale accesorii aferente veniturilor suplimentare constatate de organele de inspecție fiscală;
 - urmări emiterea titlurilor de creanță (deciziilor de impunere) de către casele județene de asigurări de sănătate pentru sumele astfel stabilite și recuperarea acestora, în vederea evitării prescrierii acestor creanțe;
 - întreprinde acele măsuri care să conducă la modificarea protocolului nr. 5282/95896/2007 încheiat cu ANAF în sensul introducerii unei clauze potrivit căreia aceasta să furnizeze și informațiile referitoare la veniturile suplimentare stabilite în urma verificărilor inspecției fiscale;
 - urmări și monitoriza la casele județene de asigurări de sănătate înregistrarea în evidența contabilă a tuturor creanțelor cuvenite FNUASS pentru anii 2006-2010, cât și a creanțelor fiscale accesorii;
 - urmări emiterea titlurilor de creanță (deciziilor de impunere) de către casele județene de asigurări de sănătate pentru sumele astfel stabilite și recuperarea acestora, în vederea evitării prescrierii acestor creanțe;
 - implementa un program informatic prin care să se urmărească debitorii în mod unitar la toate casele județene de asigurări de sănătate, astfel încât ordonatorul principal de credite să se asigure că drepturile cuvenite sunt corect evidențiate, urmărite și încasate;
 - elabore proceduri privind exercitarea controlului intern la centralizarea datelor din situațiile financiare;
 - exercita un control intern eficient la centralizarea datelor din situațiile financiare;
- ✓ angajarea și utilizarea creditelor bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale;
- ✓ scoaterea din funcțiune a mijloacelor fixe să se efectueze conform prevederilor pct. 23 din HG nr. 909/1997 și pct. 71⁶ din HG nr. 44/2004, respectiv

operațiunea de scoatere din funcțiune a activului în cauză să fie urmată de dezmembrarea acestuia și valorificarea părților componente rezultate;

- ✓ înscrierea în Contractul-cadru pentru perioada 2011-2012, de către Ministerul Sănătății la propunerea CNAS, a unei valori în limita prevederilor bugetare aprobate cu această destinație, avându-se în vedere prevederile Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ în ceea ce privește neînregistrarea sumei de 508.495 mii lei reprezentând contravaloarea medicamentelor eliberate de farmacii peste valoarea creditelor de angajament CNAS va iniția propuneri legislative Ministerului Sănătății pentru remedierea acestei situații;
- ✓ elaborarea de către CNAS a unei monografii contabile pentru înregistrarea reală, corectă și unitară a creanțelor cesionate de furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale către terți având în vedere implicațiile economico-financiare ale acestei operațiuni economice;
- ✓ repartizarea creditelor bugetare pentru cheltuieli de personal la începutul anului după aprobarea legii bugetului de stat, fără reținerea a 10% din prevederile aprobate acestora pentru asigurarea unei execuții bugetare prudente.
- ✓ întocmirea de proceduri interne privind exercitarea controlului intern la achizițiile de bunuri, servicii și lucrări;
- ✓ exercitarea controlului intern în ce privește respectarea prevederilor OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare la atribuirea contractelor de bunuri la achiziția publică;
- ✓ respectarea de către CNAS a prevederilor legale privind achizițiile publice în faza de planificare și inițiere a procedurii, precum și la elaborarea planului de achiziții având la bază fundamentări valabile în vederea inițierii procedurii de achiziție;
- ✓ elaborarea de proceduri interne în vederea exercitării controlului intern privind elaborarea și fundamentarea planului de achiziții;
- ✓ întocmirea corespunzătoare a caietului de sarcini în ce privește modul de elaborare a ofertei tehnice și financiare;
- ✓ întocmirea de proceduri scrise privind exercitarea controlului intern la achizițiile de servicii informatice;
- ✓ respectarea prevederilor privind achizițiile publice referitoare la încheierea contractelor de servicii informatice;
- ✓ finalizarea într-un termen cât mai scurt a implementării Sistemului Informatic Unic Integrat prin trecerea în producție a tuturor modulelor și creșterea funcționalității sistemului, conform scopului pentru care a fost proiectat;
- ✓ instituirea unui mecanism de control intern, elaborat pe bază de proceduri care să conducă la o mai mare responsabilizare atât la nivelul CNAS, cât și la nivelul conducerii caselor județene de asigurări de sănătate, în vederea atingerii obiectivelor pentru care Sistemul Informatic Unic Integrat a fost proiectat.

Opinia de audit:

La nivelul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate a fost exprimată **opinie de audit adversă** motivată de faptul că valoarea abaterilor constatate a depășit pragul materialității, nu au fost respectate principiile legalității, regularității și economicității în administrarea patrimoniului și în utilizarea fondurilor publice, iar situațiile financiare auditate, încheiate la 31.12.2010, nu oferă o imagine reală și fidelă a poziției financiare. Pentru valorificarea constatărilor au fost emise un număr de **32 decizii** prin care s-a dispus remedierea abaterilor constatate de către Curtea de Conturi.

1.4 Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului trezoreriei statului pe anul 2010

Scurtă prezentare

Trezoreria statului este organizată ca structură a Ministerului Finanțelor Publice și își desfășoară activitatea în toate cele 41 de județe și în municipiul București. Bugetul de venituri și cheltuieli și contul de execuție a acestuia se aprobă de Guvern prin hotărâre la propunerea Ministerului Finanțelor Publice.

Ordonanța de urgență a guvernului nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, cu modificările și completările ulterioare, a stabilit cadrul general de organizare și funcționare a trezoreriei statului.

Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului trezoreriei statului pe anul 2010 s-a desfășurat la Ministerul Finanțelor Publice și a avut în vedere următoarele situații financiare, încheiate la 31 decembrie 2010:

- ⇒ Bilanțul;
- ⇒ Contul de rezultat patrimonial;
- ⇒ Situația fluxurilor de trezorerie;
- ⇒ Situația modificărilor în structura activelor/capitalurilor;
- ⇒ Anexele la situațiile financiare, care includ politici contabile și note explicative;
- ⇒ Contul de execuție bugetară.

Auditarea situațiilor financiare a avut următorul obiectiv general:

Obținerea asigurării că situațiile financiare sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de trezoreria statului.

Constatări

La Direcția Generală Trezorerie și Datorie Publică

- ◆ nu sunt aprobate și implementate proceduri de lucru operaționale specifice activității de recuperare a sumelor datorate de către debitori.

Urmare evaluării activității Direcției Generale Trezorerie și Datorie Publică s-a constatat faptul că, nu au existat proceduri scrise de lucru (operaționale) aprobate în ceea ce privește recuperarea sumelor datorate Ministerului Finanțelor Publice de către subîmprumutații sau garanțiilor de stat pentru finanțările rambursabile subîmprumutate și/sau garantate de stat.

Din verificarea situației debitorilor s-au constatat cazuri în care debitele înregistrate în evidența operativă, la Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică nu reflectă realitatea, conducând la menținerea unor solduri nereale la contul 461 „Debitori” din evidența contabilă.

Referitor la debitorul BRD - Groupe Societe Generale SA

În Balanța analitică de verificare încheiată la 31.12.2010, debitori beneficiari împrumut BIRD, BRD - Groupe Societe Generale SA (BRD) figurează ca debitor pentru suma de 39 mii lei. Situația nu exprimă realitatea, întrucât împrumutul a fost rambursat din anul 2009, obligațiile de plată ale BRD către MFP fiind achitate integral. Soldul contului (debitul BRD transmis pentru confirmare) reprezintă diferență coș valutar din trageri, iar după confirmarea de către Departamentul Front Office, urmează a fi anulat.

Referitor la debitorul BANKCOOP

Din verificarea documentelor s-a constatat menținerea în evidența contabilă în contul „Debitori” a sumei de 485 mii lei (180 mii USD), reprezentând debit la fondul de risc provenind din împrumuturi externe subîmprumutate, aferent Bankcoop, în condițiile în care, așa cum rezultă din corespondența purtată între direcțiile implicate din cadrul MFP, precum și din adresa nr.

2951/14.12.2007, transmisă de EXIMBANK, suma nu mai poate fi recuperată de la debitorul respectiv.

Având în vedere cele prezentate, faptul că BANKCOOP este în faliment și, mai mult, MFP nu este înscris la masa credală cu suma respectivă, în opinia Curții de Conturi, debitul în valoare de 485 mii lei nu mai poate fi recuperat de la această societate.

- ♦ existența unor sume încasate, înregistrate eronat în evidența contabilă în contul „Decontări din operațiuni în curs de clarificare”, menținute o perioadă îndelungată în acest cont și neutilizarea lor în scopul pentru care au fost alocate.

Din verificarea soldului contului „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” la data de 31.12.2010, care prezintă un sold creditor de 34.359 mii lei, s-a constatat menținerea unor sume o perioadă îndelungată de timp, respectiv de la 6 luni la 3 ani, contrar prevederilor OMFP nr. 1917/2005, care precizează că: „Sumele înregistrate în acest cont trebuie clarificate de către instituție în termenul cel mai scurt”. Exemple de astfel de sume:

- *suma de 43.960 mii lei (13.631 mii USD)* reprezentând drepturi valutare ale României provenite din recuperarea creanțelor externe, care au fost încasate și menținute, într-un cont tranzitoriu, la Banca Comercială Română SA, timp de 6 luni (septembrie 2010 - martie 2011), fără ca MFP să le utilizeze.
- *suma de 9.212 mii lei (2.874 mii USD)* se regăsește, în mod nejustificat, în soldul contului „Decontări din operațiuni în curs de clarificare”, în condițiile în care sumele încasate în contul de valută (USD) al MFP, deschis la Banca Națională a României, au o destinație cert cunoscută de către reprezentanții MEF: respectivele încasări în valută reprezintă suma încasată de la Comisia Europeană în baza Acordurilor de cooperare
- încheiate între Comisia Europeană, Statele Membre semnatare și JTI/PMI.

Opinia de audit:

Echipa de audit a exprimat o **opinie de audit fără rezerve cu paragraf de evidențiere** asupra contului de execuție a bugetului Trezoreriei statului pe anul 2010, întrucât situațiile financiare auditate nu oferă o imagine reală și fidelă a poziției financiare a entității.

Aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului trezoreriei statului pe anul 2010.

1.5 Auditul financiar asupra contului general al datoriei publice a statului pe anul 2010

Scurtă prezentare

Ministerul Finanțelor Publice este organizat și funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, fiind unicul administrator al datoriei publice guvernamentale, directă și garantată, în lei și în valută. În acest sens, în cadrul ministerului este organizată și funcționează Direcția Generală de Trezorerie și Datorie Publică (DGTDP) cu atribuții în administrarea datoriei publice.

Auditul financiar s-a efectuat asupra contului general al datoriei publice la data de 31.12.2010 (anexă la contul general anual de execuție a bugetului de stat pe anul 2010), care cuprinde următoarele componente:

- contul general al datoriei publice guvernamentale directe a statului;
- situația garanțiilor guvernamentale;
- contul general al datoriei publice locale directe;
- situația garanțiilor locale pentru împrumuturi interne și externe.

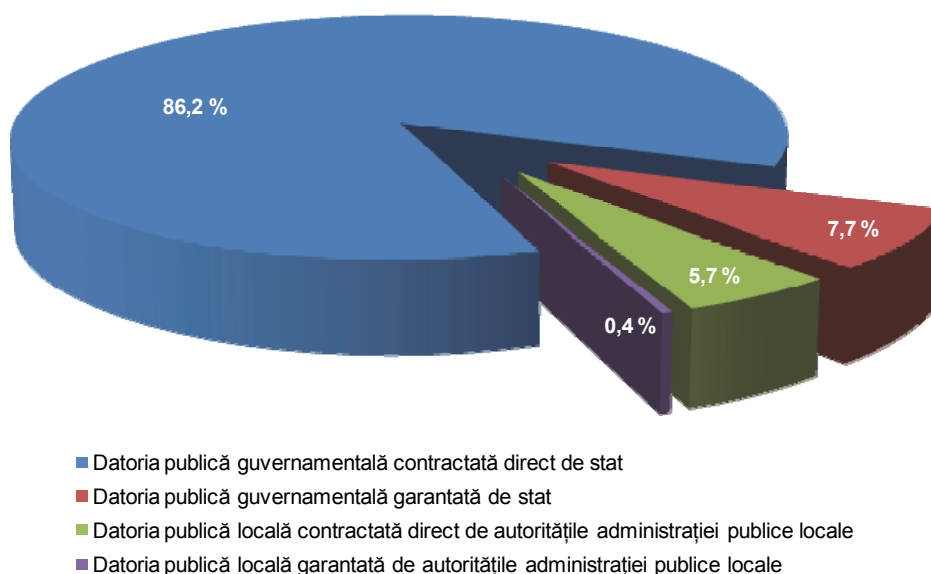
Datoria publică la data de 31.12.2010

Valorile raportate de Ministerul Finanțelor Publice în situațiile financiare, respectiv în contul general al datoriei publice la data de 31 decembrie 2010, atestă că la această dată datoria publică a fost în sumă de 194.459,2 milioane lei, în echivalent 45.383,5 milioane euro, având următoarea structură:

Nr. crt.	Datoria publică	Milioane lei	Milioane euro *	Pondere componentelor datoriei publice în total datorie publică (%)
1	Datoria publică guvernamentală - total, din care:	182.510,3	42.594,8	93,9
1.1	- contractată direct de stat	167.632,5	39.122,6	86,2
1.2	- garantată de stat	14.877,8	3.472,2	7,7
2	Datoria publică locală-total, din care:	11.948,9	2.788,7	6,1
2.1	- contractată direct de autoritățile administrației publice locale	11.065,7	2.582,6	5,7
2.2	- garantată de autoritățile administrației publice locale	883,2	206,1	0,4
3	Total datorie publică (rd.1+ rd.2)	194.459,2	45.383,5	100

* la cursul BNR valabil la 31.12.2010: 4,2848 lei/euro

Structura datoriei publice la data de 31 decembrie 2010, se prezintă grafic astfel:

Din datele prezentate mai sus se observă că la 31 decembrie 2010 ponderea cea mai mare în datoria publică a României a deținut-o datoria publică guvernamentală directă (86,2%), urmată de cea a datoriei publice guvernamentale garantate (7,7%).

Datoria publică la 31.12.2010 calculată conform OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare este în sumă de 194.459,2 milioane lei (echivalent 45.383,5 milioane euro), în timp ce datoria publică la aceeași dată calculată potrivit metodologiei ESA95 (ESA95 este acronimul, în limba engleză, al European System of Accounts) și raportată de Ministerul Finanțelor Publice la Eurostat este în sumă de 159.438,6 milioane lei (echivalent 37.210,3 milioane euro).

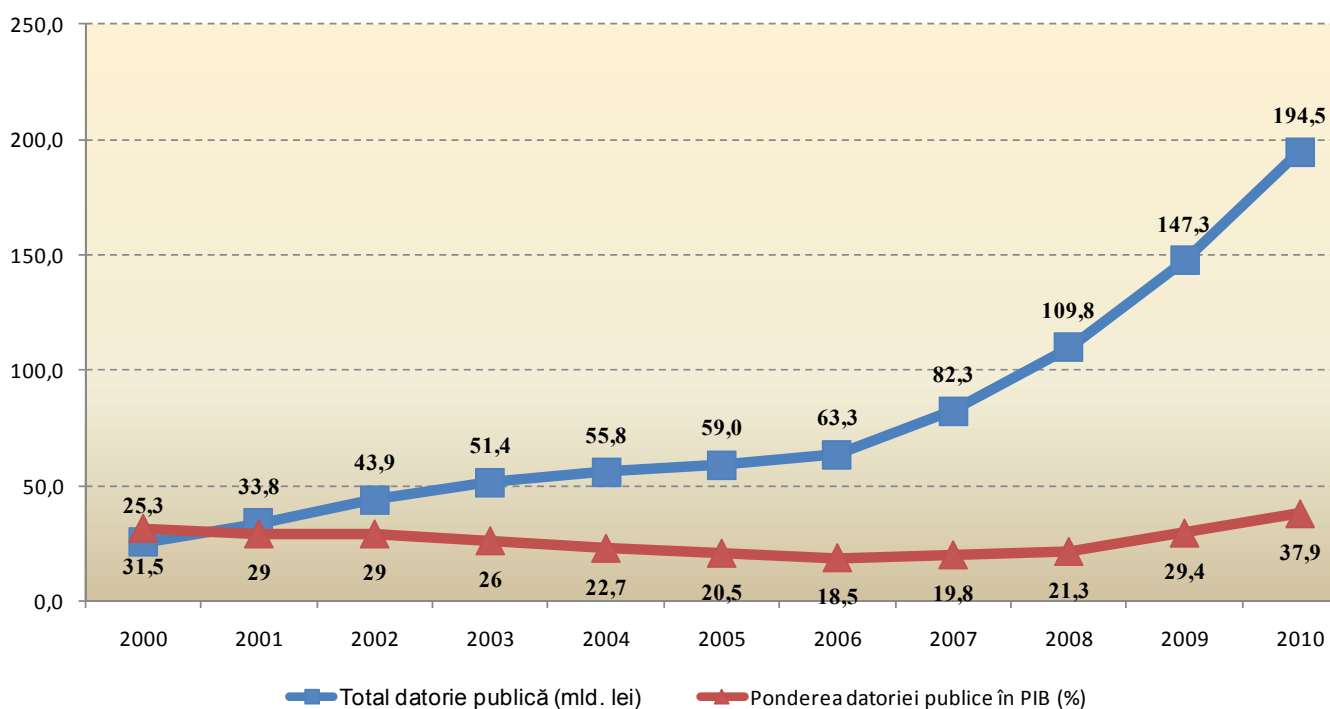
Practic, datoria publică calculată potrivit OUG nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare este diferită de datoria publică calculată potrivit metodologiei ESA95. Acest fapt conduce în final la raportări diferite ale nivelului datoriei publice calculat pentru aceeași perioadă.

Evoluția datoriei publice și a ponderii acesteia în produsul intern brut în perioada 2000 - 2010

În perioada 2000 - 2010, datoria publică a României și ponderea acesteia în produsul intern brut (PIB), au cunoscut următoarea evoluție:

Anii	Datorie publică guvernamentală (milioane lei)	Datorie publică locală (milioane lei)	Total datorie publică (milioane lei)	Produs intern brut (PIB) (milioane lei)	Ponderea datoriei publice guvernamentale în PIB (%)	Ponderea datoriei publice în PIB (%)
2000	25.285,5	3,3	25.288,8	80.377,3	31,5	31,5
2001	33.776,4	41,4	33.817,8	116.768,7	28,9	29,0
2002	43.793,8	73,6	43.867,4	151.475,1	28,9	29,0
2003	51.136,6	226,6	51.363,2	197.600,0	25,9	26,0
2004	55.147,3	672,3	55.819,6	246.400,0	22,4	22,7
2005	56.381,8	2.629,1	59.010,9	288.176,0	19,6	20,5
2006	59.868,5	3.472,3	63.340,8	342.400,0	17,5	18,5
2007	76.149,6	6.174,8	82.324,4	416.006,8	18,3	19,8
2008	100.556,4	9.238,7	109.795,1	514.700,0	19,5	21,3
2009	136.493,9	10.835,2	147.329,1	501.139,4	27,2	29,4
2010	182.510,3	11.958,9	194.459,2	513.640,8	35,5	37,9

Evoluția datoriei publice a României și a ponderii acesteia în PIB în perioada 2000-2010, este reprezentată în graficul următor:

În perioada 2000-2010, în termeni nominali, datoria publică a înregistrat o creștere continuă, în timp ce ponderea acesteia în produsul intern brut a scăzut până în anul 2006, după care a înregistrat o creștere accelerată, determinată de un ritm de creștere al datoriei publice care a devansat ritmul de creștere al economiei.

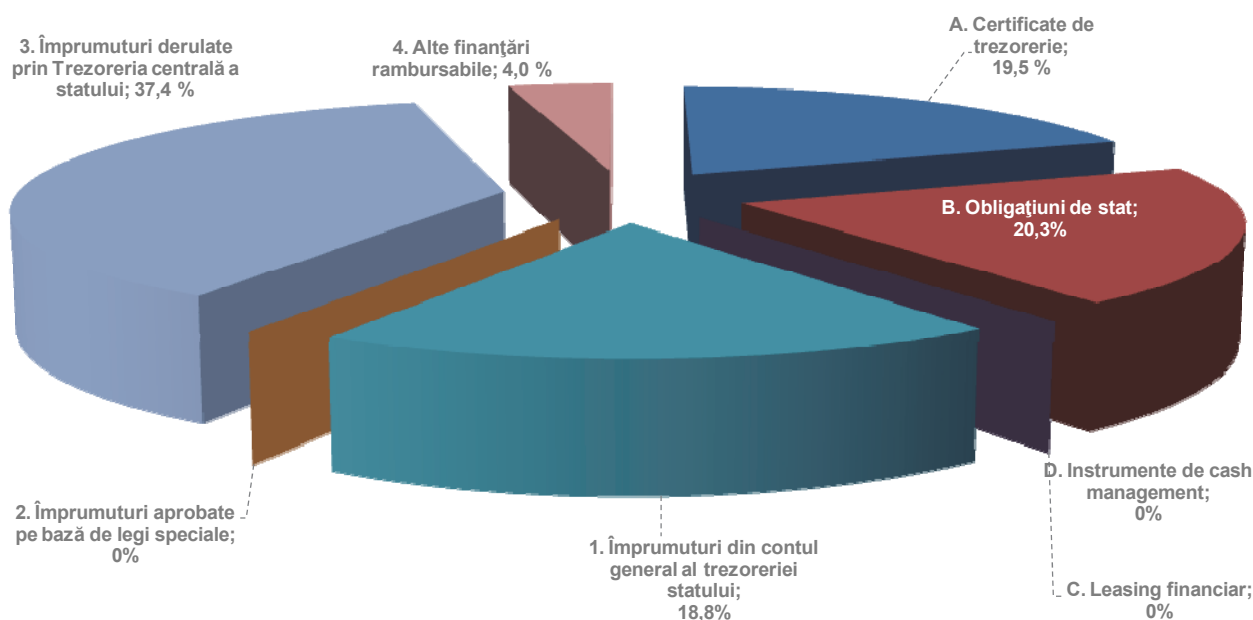
➤ Datoria publică guvernamentală directă

La data de 31 decembrie 2010, soldul datoriei publice guvernamentale directe a fost în sumă de 167.632,5 milioane lei (39.122,6 milioane euro), înregistrând o creștere cu 32,4% față de soldul datoriei publice guvernamentale directe de la sfârșitul anului precedent.

Conform datelor raportate de Ministerul Finanțelor Publice în contul general al datoriei publice guvernamentale directe, soldul datoriei publice guvernamentale directe la data de 31 decembrie 2010, pe tipuri de instrumente, prezintă următoarea structură:

Tipul instrumentului de datorie publică guvernamentală directă	Sold la 31.12.2009 (milioane lei)	Sold la 31.12.2010 (milioane lei)	Creștere / scădere în anul 2010 față de anul 2009 (%)	Pondere instrument în total datorie publică guvernamentală directă la 31.12.2010 (%)
Total datorie publică guvernamentală directă, din care:	126.571,7	167.632,5	32,4	100
A. Certificate de trezorerie	23.432,2	32.659,2	39,4	19,5
B. Obligațiuni de stat	23.146,3	34.021,4	47,0	20,3
C. Leasing financiar	79,2	63,0	-0,8	0
D. Instrumente de cash management	0	0	0	0
E. Alte finanțări rambursabile, din care :	79.914,0	100.888,9	26,2	60,2
1. Împrumuturi din contul general al trezoreriei statului pentru finanțarea temporară a deficitului bugetului de stat	28.134,4	31.436,8	11,7	18,8
2. Împrumuturi aprobate pe bază de legi speciale	0	0	0	0
3. Împrumuturi derulate prin Trezoreria centrală a statului	45.897,5	62.703,0	36,6	37,4
4. Alte finanțări rambursabile	5.882,1	6.749,1	14,7	4,0

Grafic, structura datoriei publice guvernamentale directe la data de 31 decembrie 2010, pe tipuri de instrumente se prezintă astfel:

Din datele prezentate mai sus rezultă că ponderea cea mai mare în datoria publică guvernamentală directă au deținut-o împrumuturile derulate prin Trezoreria centrală a statului (37,4%), obligațiunile de stat (20,3%) și certificatele de trezorerie (19,5%).

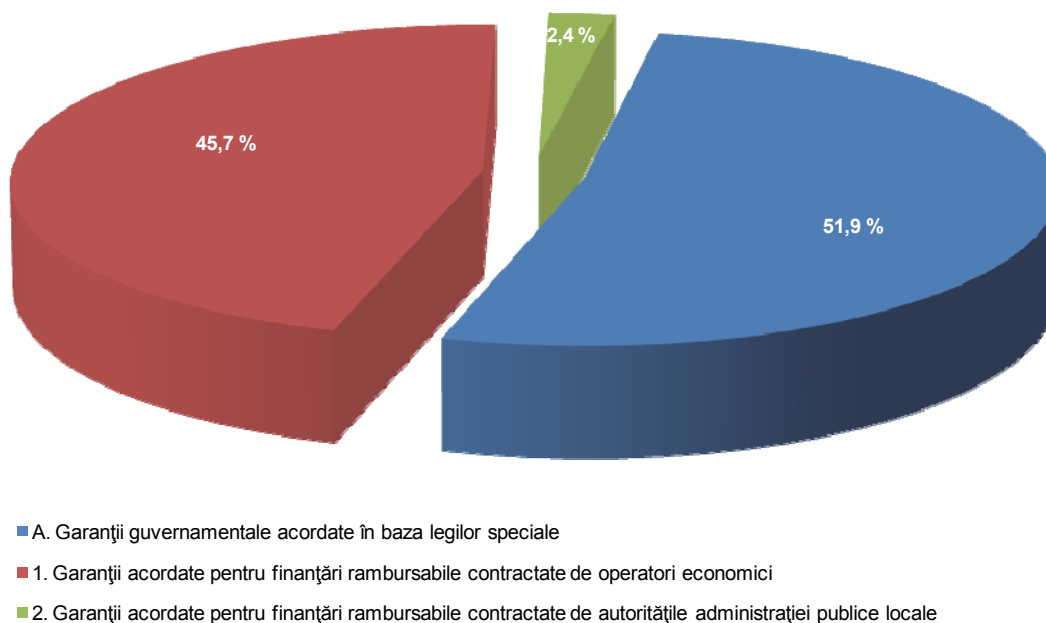
➤ Garanțiile guvernamentale

La data de 31 decembrie 2010, soldul garanțiilor guvernamentale a fost în sumă de 14.877,8 milioane lei (3.472,2 milioane euro), înregistrând o creștere cu 49,9% față de soldul anului precedent.

Conform datelor raportate de Ministerul Finanțelor Publice în contul general al datoriei publice guvernamentale la data de 31 decembrie 2010, situația garanțiilor guvernamentale, pe tipuri de instrumente, prezintă următoarea structură:

Tipul instrumentului de datorie publică guvernamentală garantată	Sold la 31.12.2009 (milioane lei)	Sold la 31.12.2010 (milioane lei)	Creștere / scădere în anul 2010 față de anul 2009 (%)	Pondere în total garanții guvernamentale la 31.12.2009 (%)
Garanții guvernamentale	9.922,2	14.877,8	49,9	100,0
A. Garanții guvernamentale acordate în baza legilor speciale	3.668,7	7.716,7	110,3	51,9
B. Alte garanții guvernamentale, total, din care:	6.253,5	7.161,1	14,5	48,1
1. Garanții acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatori economici	5.888,5	6.800,4	15,5	45,7
2. Garanții acordate pentru finanțări rambursabile contractate de autoritățile administrației publice locale	365,0	360,7	-1,2	2,4

Grafic, structura situației garanțiilor guvernamentale, pe tipuri de instrumente, la 31 decembrie 2010 se prezintă astfel:

Din datele prezentate se observă că în anul 2010 garanțiile acordate în baza legilor speciale și garanțiile acordate pentru finanțări rambursabile contractate de operatori economici au o pondere relativ egală în totalul garanțiilor guvernamentale, în condițiile în care garanțiile guvernamentale acordate în baza legilor speciale au înregistrat o majorare cu 110,3% față de anul 2009. Această creștere a fost generată de acordarea garanțiilor guvernamentale pentru finanțarea programelor guvernamentale „Prima Casă” și „Programul de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească finanțate din instrumente structurale ale Uniunii Europene (UE) alocate României”.

➤ Datoria publică locală directă

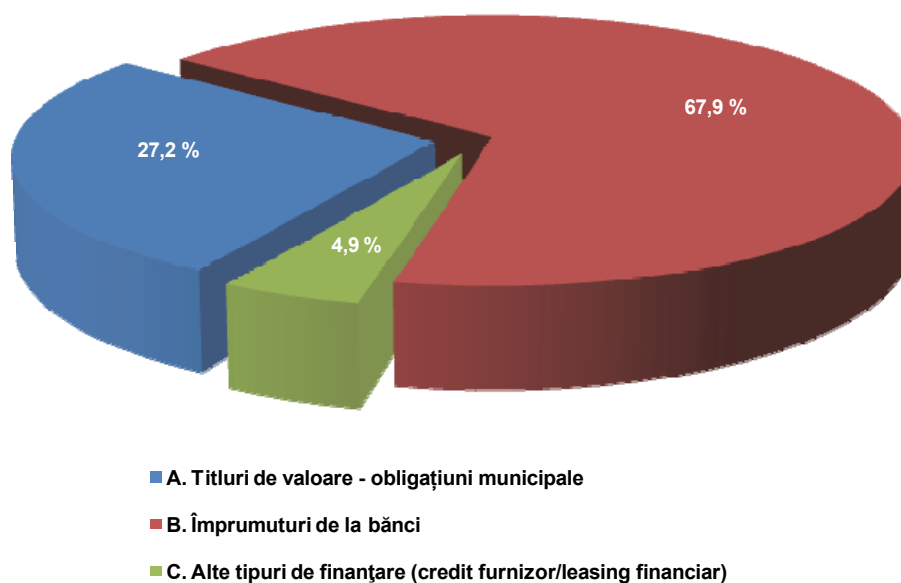
La 31 decembrie 2010, datoria publică locală contractată direct de autoritățile administrației publice locale a fost în sumă totală de 11.065,7 milioane lei (2.582,6 milioane euro) înregistrând o creștere cu 0,9% față de soldul anului precedent.

Structura contului general al datoriei publice locale directe la data de 31 decembrie 2010 este prezentată de către Ministerul Finanțelor Publice pe județe și în cadrul acestora pe tipuri de instrumente.

Pe tipuri de instrumente, datoria publică locală directă prezintă următoarea structură:

Tipul instrumentului de datorie publică locală directă	Sold la 31.12.2009 (milioane lei)	Sold la 31.12.2010 (milioane lei)	Creștere / scădere în anul 2010 față de anul 2009 (%)	Pondere instrument în total datorie publică locală directă la 31.12.2010 (%)
Total datorie publică locală directă, din care:	10.090,2	11.065,7	9,7	100
A. Titluri de valoare - obligațiuni municipale	2.832,7	3.003,1	5,7	27,2
B. Împrumuturi de la bănci	6.616,8	7.517,5	8,1	67,9
C. Alte tipuri de finanțare (credit furnizor/leasing financiar)	640,7	545,1	-17,5	4,9

Grafic, structura datoriei publice locale directe pe tipuri de instrumente la 31.12.2010, se prezintă astfel:

Din datele prezentate mai sus rezultă că ponderea în datoria publică locală directă au deținut-o împrumuturile de la bănci (67,9%), situație similară cu cea din anul 2009.

➤ Datoria publică locală garantată

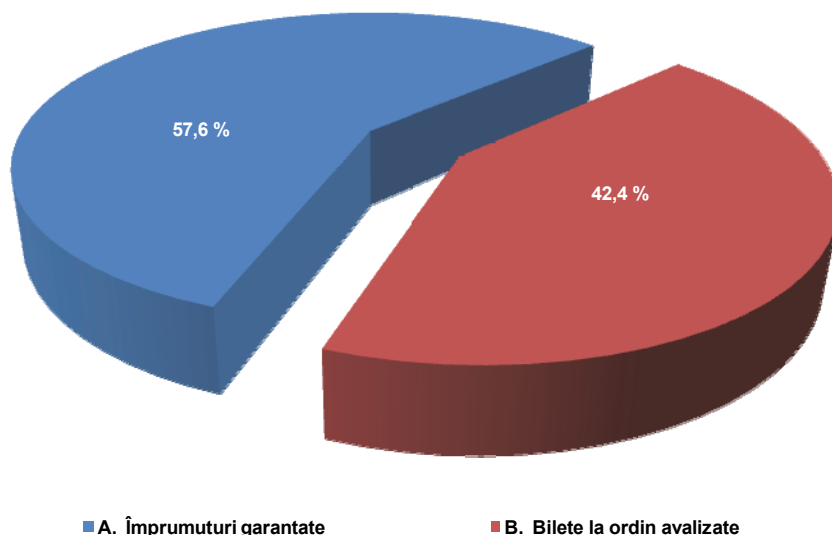
La 31 decembrie 2010, datoria publică locală garantată a fost în sumă totală de 883,2 milioane lei (206,1 milioane euro) înregistrând o creștere cu 18,6% față de soldul anului precedent.

Structura contului general al datoriei publice locale garantate la 31 decembrie 2010 este prezentată de către Ministerul Finanțelor Publice pe județe și în cadrul acestora pe tipuri de instrumente.

Pe tipuri de instrumente, datoria publică locală garantată prezintă următoarea structură:

Tipul instrumentului de datorie publică locală	Sold la 31.12.2009 (milioane lei)	Sold la 31.12.2010 (milioane lei)	Creștere / scădere în anul 2010 față de anul 2009 (%)	Pondere instrument în total datorie publică locală garantată la 31.12.2010 (%)
Total datorie publică locală garantată, din care:	745,0	883,2	18,6	100,0
A. Împrumuturi garantate	506,8	509,0	0,4	57,6
B. Bilete la ordin avalizate	238,2	374,2	36,4	42,4

Grafic, structura datoriei publice locale garantate pe tipuri de instrumente la 31.12.2010, se prezintă astfel:

Comparativ cu anul 2009, soldul datoriei publice locale garantate, provenit din bilete la ordin avalizate, a crescut cu 36,4% la 31.12.2010.

Misiunea de audit financiar asupra contului general al datoriei publice la data de 31.12.2010 s-a desfășurat la sediul ministerului și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare raportate în contul general al datoriei publice.

În cadrul acestui obiectiv s-au verificat următoarele aspecte:

- raportarea în contul general al datoriei publice a instrumentelor de datorie publică contractate în anul 2010 evidențiate în Registrul datoriei publice a statului;
- întocmirea contului general al datoriei publice cu respectarea modelelor prevăzute de reglementările legale;
- reconcilierea soldurilor finale ale instrumentelor de datorie publică din contul datoriei publice pe anul 2009 cu soldurile inițiale ale instrumentelor de datorie publică din contul datoriei publice pe anul 2010;
- concordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele înscrise în contul general al datoriei publice;
- reflectarea reală și exactă a operațiunilor (trageri/angajamente noi și rambursări/refinanțări) în contul general al datoriei publice.

Constatări

- ✦ contul general al datoriei publice la 31 decembrie 2010 nu reflectă o imagine fidelă a tranzacțiilor efectuate pe tipuri de instrumente, datorită evidențierii necorespunzătoare a instrumentelor de datorie publică. Soldul final al datoriei publice nu a fost influențat de diferențele constatate;
- ✦ contul general al datoriei publice nu oferă suficiente informații referitoare la instrumentele de datorie publică (valoarea contractată și rulajele totale pe tipuri de instrumente).

Legalitatea operațiunilor privind contractarea, angajarea/utilizarea și rambursarea instrumentelor de datorie publică raportate în contul general al datoriei publice.

În cadrul acestui obiectiv s-au verificat următoarele aspecte:

- respectarea prevederilor legale privind contractarea datoriei publice;
- angajarea instrumentelor de datorie publică în scopurile prevăzute de lege;
- respectarea condițiilor de tragere și rambursare în conformitate cu prevederile acordurilor de împrumut (contractelor de finanțare).

Constatări

- ♦ Ministerul Finanțelor Publice a delegat întreaga autoritate și responsabilitate pentru realizarea proiectelor și pentru gestionarea și utilizarea cu eficiență a sumelor din împrumuturi, deși conform prevederilor legale acesta este „singurul administrator al datoriei publice guvernamentale” având atribuții de monitorizare a aplicării prevederilor acordurilor de împrumut;
- ♦ înregistrarea operațiunilor aferente unor instrumente de datorie publică guvernamentală (leasing financiar, împrumuturi care nu se derulează prin Trezoreria statului, garanții) și a instrumentelor de datorie publică locală în contul general al datoriei publice se realizează pe baza datelor preluate din raportările lunare ale beneficiarilor.

Pe cale de consecință, la nivelul Ministerului Finanțelor Publice nu au fost verificate, din punct de vedere al legalității operațiunilor, toate instrumentele de datorie publică.

Concluzii

- ♦ cu privire la exactitatea și realitatea datelor raportate în contul general al datoriei publice la 31 decembrie 2010 și la cadrul de raportare al datoriei publice, s-a constatat că, contul general al datoriei publice nu oferă suficiente informații referitoare la instrumentele de datorie publică, cum ar fi valoarea contractată și rulajele totale pe tipuri de instrumente;
- ♦ cu privire la legalitatea utilizării instrumentelor de datorie publică, înregistrarea operațiunilor aferente unor instrumente de datorie publică guvernamentală și a instrumentelor de datorie publică locală în contul general al datoriei publice se realizează pe baza datelor preluate din raportările lunare ale beneficiarilor.

Recomandări

- ✓ modificarea prevederilor OMEF nr. 1059/2008 privind aprobarea Normelor metodologice pentru înregistrarea și raportarea datoriei publice, cu modificările și completările ulterioare, în sensul:
 - reflectării instrumentelor de datorie publică guvernamentală, așa cum sunt prezentate în Normele metodologice de aplicare a legislației privind datoria publică;
 - adăugării unor informații suplimentare referitoare la valoarea contractată și rulajele totale pe tipuri de instrumente de datorie publică;
- ✓ corelarea datelor din evidența financiar - contabilă întocmită în cadrul Direcției Generale de Trezorerie și Contabilitate Publică cu cele din contul general al datoriei publice raportat de Direcția Generale de Trezorerie și Datorie Publică, pentru instrumentele de datorie publică derulate prin Trezoreria centrală a statului;
- ✓ creșterea rolului pro-activ al Ministerului Finanțelor Publice (în calitate de unic administrator al datoriei publice guvernamentale) în procesul de implementare a proiectelor finanțate din împrumuturi contractate de la instituții financiare internaționale și bănci comerciale;
- ✓ elaborarea, promovarea, aprobarea și aplicarea unui cod de conduită etică și profesională aplicabil personalului de specialitate cu atribuții specifice în contractarea, administrarea și gestionarea datoriei publice.

Opinia de audit:

Urmare efectuării misiunii de audit financiar asupra contului general al datoriei publice a statului la 31 decembrie 2010, Curtea de Conturi a exprimat o **opinie de audit cu rezerve**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul general al datoriei publice a statului pe anul 2010 întocmit de Ministerul Finanțelor Publice.

1.6 Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor instituțiilor publice autonome

Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, prevede că aceasta efectuează auditul financiar și asupra conturilor anuale de execuție a bugetelor instituțiilor publice autonome. În baza acestor prerogative Curtea de Conturi a efectuat auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor și Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private.

1.6.1. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare pe anul 2010

Scurtă prezentare

Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, denumită în continuare CNVM, este autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică, a cărei activitate este reglementată de *OUG nr. 25/2002, privind aprobarea Statutului Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare*, cu modificările și completările ulterioare.

Bugetul de venituri și cheltuieli se aprobă prin hotărâre a Parlamentului la propunerea CNVM.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului CNVM, pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Îndeplinirea obligațiilor fiscale către bugetul general consolidat

Constatări

- ◆ neplata, la termenele legale, a obligațiilor datorate de CNVM bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului fondului de șomaj, aferente drepturilor salariale pe luna noiembrie 2010.

Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Codului de procedură fiscală*, *Codului fiscal*, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale *Normelor metodologice privind virarea la bugetul de stat a sumelor rezultate prin reducerea drepturilor salariale pentru personalul instituțiilor prevăzute la art. 3 din Legea privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar*.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ◆ nerespectarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare:
 - nerespectarea prevederilor legale privind deplasările externe, respectiv neconcordanțe între hotărârile CNVM și ordinele emise în baza acestora, privind perioada deplasărilor externe; neprezentarea conducerii instituției a rapoartelor scrise privind activitatea desfășurată de personalul instituției pe perioada deplasărilor externe.

În hotărârile CNVM, prin care s-a aprobat participarea la evenimente externe, s-au înscris doar perioadele de desfășurare a evenimentelor, fără a se face referire la duratele deplasărilor. Duratele deplasărilor au fost

înscrise în ordinele de deplasare, emise în baza hotărârilor CNVM. Din analiza documentelor, s-a constatat că, în unele cazuri, durata deplasării a depășit cu mult durata evenimentului.

Valoarea, estimată în timpul auditului, a cheltuielilor aferente perioadelor de depășire este de: 196 euro și 433,50 \$, pentru diurnă, și 2719,20 euro, pentru cazare.

De asemenea, aferent majorității acțiunilor de deplasare analizate, s-a constatat că nu au fost prezentate rapoarte scrise privind activitatea desfășurată de comisari pe perioada deplasărilor.

Prin abaterile prezentate, au fost încălcate prevederile *legale privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar*;

- neprezentarea, pentru aprobarea Comisiei, a depășirilor baremurilor de cazare prevăzute de lege.

În cazul unor deplasări externe, s-au constatat depășiri semnificative ale baremurilor de cazare prevăzute de reglementările în vigoare, în condițiile în care Comisia a dat un acord de principiu privind posibila depășire a baremurilor de cazare, fără să aprobe depășirile efective.

Prin aceasta au fost încălcate prevederile *Regulamentului privind regimul și principiile remunerării membrilor și personalului angajat al CNVM*.

Valoarea, estimată în timpul auditului, a depășirilor de barem de cazare, pentru care există doar acord de principiu al Comisiei, fără o aprobare efectivă, este de 10.705,82 euro.

- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind acordarea și justificarea avansurilor spre decontare:

- nejustificarea la termenele legale a avansurilor spre decontare acordate personalului cu ocazia deplasărilor externe.

În cazul avansurilor spre decontare acordate personalului cu ocazia deplasărilor externe, s-au constatat situații în care titularii de avans nu au depus în termenul legal, la casieria instituției, sumele rămase necheltuite, iar instituția nu a procedat la calcularea și urmărirea încasării penalizărilor aferente sumelor nedepuse în termen.

Valoarea estimată, în timpul auditului, a penalizărilor de întârziere datorate în condițiile sus prezentate, este de 0,5 mii lei.

- acordarea unui nou avans fără justificarea celui primit anterior;

Prin acestea au fost încălcate prevederile legale privind operațiunile de casă;

- ♦ înregistrarea pe cheltuieli a unei sume reprezentând taxe de ridicare, transport și depozitare pentru auto, aparținând instituției, în condițiile în care răspunderea pentru ridicarea autoturismului staționat neregulamentar aparține în totalitate conducătorului auto.

Au fost încălcate prevederile *Legii privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*.

În timpul misiunii de audit financiar, instituția a luat măsuri de recuperare a sumei înregistrate nelegal pe cheltuieli.

Valoarea estimată a erorilor-abaterilor constatate la nivelul instituției însumează 63 mii lei, din care: 61 mii lei prejudicii și 2 mii lei venituri suplimentare.

Concluzii generale

În urma auditării contului de execuție a bugetului Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare, pe anul 2010, au fost constatate abateri de la legalitate privind: plata, la termenele legale, a obligațiilor datorate de CNVM bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetului fondului de șomaj; decontarea cheltuielilor aferente deplasărilor externe; acordarea și justificarea avansurilor spre decontare.

Opinia de audit:

Urmare abaterilor constatate cu ocazia auditului financiar al contului de execuție a bugetului CNVM pe anul 2010, a fost emisă o **opinie de audit adversă** și în consecință **nu a fost emis certificat de conformitate potrivit Legii nr. 94/1992, republicată.**

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a dispus măsuri prin decizie, pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și intrarea în legalitate.

1.6.2. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor pe anul 2010

Scurtă prezentare

Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, denumită în continuare CSA, este autoritate administrativă autonomă de specialitate, autofinanțată, cu personalitate juridică, înființată prin Legea nr. 32/2000, *privind societățile de asigurare și supraveghere a asigurărilor*.

Bugetul de venituri și cheltuieli se aprobă prin hotărâre a Parlamentului la propunerea CSA.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului CSA pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

♦ nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu legislația în vigoare privind:

- înregistrarea carburanților în evidența contabilă. CSA nu a utilizat, pentru evidența contabilă a carburanților, contul contabil „Materiale consumabile”, analitic „Combustibili”;
- neînregistrarea distinctă a valorii terenurilor aferente imobilelor aflate în proprietatea CSA. Pentru toate cele trei imobile aflate în proprietatea CSA, s-a constatat că valoarea terenurilor aferente a fost înregistrată, în mod eronat, în contul „Construcții”.

Prin aspectele prezentate au fost încălcate prevederile *Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

♦ neorganizarea unui compartiment cu atribuții de control intern.

În cadrul CSA nu este organizat un compartiment cu atribuții de control intern, în care să fie stabilite norme de funcționare a unui sistem de control intern, prin care să fie elaborate programe de funcționare și dezvoltare a sistemului, în care să fie cunoscute clar obiectivele generale, speciale, globale, derivate, individuale. În cadrul compartimentului financiar-contabilitate, există și funcționează o procedură de control financiar preventiv propriu pentru operațiunile de încasări, plăți și transferuri, dar care nu acoperă cerințele legii.

În aceste condiții, instituția nu răspunde la cerințele prevederilor *legislației privind controlul intern și controlul financiar preventiv*.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

♦ nerespectarea prevederilor legale privind inventarierea patrimoniului, respectiv:

- nesolicitarea, de către comisia de inventariere, a declarației gestionarului, atât la începerea cât și la sfârșitul inventarierii, în cazul inventarierii gestiunii de „Mijloace Fixe”;
- neefectuarea inventarierii pe locuri de depozitare, pe gestiuni, precum și nesolicitarea confirmării pentru bunurile aflate la terți. În cazul inventarierii

obiectelor de inventar, comisia de inventariere nu a întocmit liste distincte pentru bunuri, în valoare de 5 mii lei, aflate la SC Romsys, nesolicitând, societății, confirmare scrisă care să certifice deținerea acestora;

- neinventarierea datoriilor și a capitalurilor proprii ale CSA, precum și a unor active corporale în curs de execuție;

Prin Decizia de inventariere, s-a stabilit inventarierea elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale CSA, de către comisiile de inventariere, fără să se precizeze cărei comisii îi revine sarcina efectuării inventarierii datoriilor, capitalurilor proprii și activelor corporale în curs de execuție;

S-a constatat că, nu au fost inventariate și nu au fost întocmite situații analitice distincte pentru următoarele posturi bilanțiere: Decontări între unități și subunități; Drepturi de personal; Alte datorii și creanțe cu personalul; Furnizori; Decontări din operațiuni în curs de clarificare; Creditori; Rezerve din reevaluare; Rezultatul reportat; Imobilizări corporale în curs de execuție.

Prin abaterile mai sus prezentate, au fost încălcate prevederile *Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*;

- nerespectarea prevederilor legale privind inventarierea și evaluarea plasamentelor financiare.

În procesul-verbal de inventariere, încheiat la data de 31.12.2010, obligațiunile achiziționate de CSA, în luna octombrie 2010, de la Banca Transilvania, au fost înscrise la valoarea totală de achiziție, 54.305 mii lei, și nu la valoarea actualizată, 51.579 mii lei, nefiind evidențiată deprecierea acestora, în sumă de 2.726 mii lei, fiind încălcate prevederile *Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene*.

- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită, respectiv:

- nerespectarea prevederilor legale privind decontarea cheltuielilor aferente deplasărilor în străinătate.

În cazul deplasărilor externe efectuate, în anul 2010, de personalul încadrat în categoria I de diurnă, s-a constatat acceptarea decontării unor cheltuieli de transport, pentru transport cu taxiul pe distanța „Aeroport - Hotel” și „Hotel - Aeroport”, precum și transport în interiorul localității, în valoare de 6.879,34 euro, contrar prevederilor legale.

Procedând în acest mod, au fost încălcate prevederile *legale privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor cu deplasările în străinătate pentru anul 2010*;

- nerespectarea prevederilor legale privind modul de gestionare, completare și confirmare a foilor de parcurs, respectiv:
 - foile de parcurs nu au fost inseriate și numerotate, precum și completate cu toate elementele/informațiile cuprinse în formularul - model, referitoare la destinația deplasării și a orelor de plecare/sosire în cazul unor autoturisme;
 - evidența consumului de carburanți s-a efectuat în baza foilor de parcurs semnate doar de către conducătorii autoturismelor, fără confirmarea acestora de către beneficiarii curselor efectuate;
 - inexistența la nivelul Direcției Generale Buget Contabilitate a specimenelor de semnături ale persoanelor împuternicite pentru confirmarea foilor de parcurs.

Aspectele prezentate contravin prevederilor *privind documentele financiar-contabile și prevederilor legii contabilității*;

- neefectuarea tuturor operațiunilor de încasări și plăți prin unitățile trezoreriei statului

CSA a efectuat majoritatea operațiunilor de încasări și plăți prin instituții de credit, contrar prevederilor *OUG nr. 146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor utilizate prin trezoreria statului*.

- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind achizițiile publice, în cazul a două contracte de achiziție publică:

- CSA nu a comunicat candidaților și ofertanților, care au prezentat o ofertă acceptabilă și conformă, dar care nu a fost declarată câștigătoare, data-limită până la care au dreptul de a depune contestație;
- neconsemnarea, în procesul-verbal de deschidere a ofertelor, a elementelor principale ale fiecărei oferte financiare, conform documentelor depuse de fiecare operator economic în parte;
- nerespectarea prevederilor legale privind finalizarea procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică de servicii, prin includerea în preț a sumei de 4.000 euro, echivalentul sumei de 17 mii lei, reprezentând contravaloarea serviciilor de asigurări medicale, sumă care nu face parte din oferta participantului cu care s-a încheiat Contractul de servicii.

În aceste condiții, valoarea totală a contractului este mai mare față de valoarea care a fost avută în vedere la întocmirea clasamentului privind stabilirea ofertei câștigătoare.

Prin abaterile prezentate, au fost încălcate prevederile *Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică*.

Valoarea estimată a erorilor-abaterilor constatate la nivelul instituției însumează 29 mii lei, reprezentând prejudicii.

Concluzii generale

În urma auditului financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, pe anul 2010, au fost constatate abateri de la legalitate privind: organizarea și conducerea contabilității; organizarea controlului intern; inventarierea patrimoniului; decontarea cheltuielilor aferente deplasărilor în străinătate; modul de gestionare, completare și confirmare a foilor de parcurs; efectuarea operațiunilor de încasări și plăți prin unitățile trezoreriei statului; achizițiile publice.

Recomandări

Pentru abaterile care nu au determinat producerea de prejudicii, s-a propus dispunerea de măsuri, prin decizie, în vederea înlăturării acestora, iar pentru abaterile de la legalitate care au determinat producerea de prejudicii, s-a propus dispunerea de măsuri, prin decizie, în vederea înlăturării acestora, respectiv stabilirea întinderii prejudiciilor și recuperării lor.

În cazul abaterilor constatate în activitatea de achiziții publice s-a sesizat Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP), în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de lege.

Opinia de audit:

Urmare abaterilor constatate s-a emis o **opinie de audit adversă** și în consecință nu a fost emis certificat de conformitate pentru contul de execuție a bugetului *Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor*, pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a dispus măsuri prin decizie, pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și intrarea în legalitate.

1.6.3. Auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pe anul 2010

Scurtă prezentare

Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private (CSSPP) este autoritatea administrativă autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub controlul Parlamentului României, a cărei autoritate se exercită pe întreg teritoriul României. CSSPP reglementează, coordonează, autorizează, supraveghează și controlează activitatea sistemului de pensii private.

Activitatea CSSPP are drept scop protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor sistemului de pensii private, prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și informarea asupra activității acestuia.

Cheltuielile privind organizarea și funcționarea CSSPP se asigură integral din venituri proprii, în baza bugetului aprobat de către Consiliul Comisiei.

Președintele este reprezentantul de drept al CSSPP și exercită atribuțiile de ordonator principal de credite. Bugetul de venituri și cheltuieli al entității se aprobă anual de către Consiliul CSSPP.

Contul anual de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pe anul 2010, se prezintă în indicatori sintetici, astfel:

- mii lei -			
Indicator	Prevederi bugetare definitive 2010	Încasări realizate/ Plăți efectuate 2010	% Execuție/ buget
Venituri totale din care:	8.467	8.800	104%
Venituri din taxe:	7.810	8.090	104%
venituri din taxe de funcționare	5.985	5.997	100%
venituri din taxe de administrare	1.165	1.159	99%
venituri din taxe de avizare	542	816	151%
venituri din taxe de autorizare	99	99	100%
venituri din alte taxe	20	20	100%
Alte venituri	7	9	125%
Venituri financiare	650	701	108%
Cheltuieli totale	14.858	14.242	96%
Cheltuieli curente, din care:	14.684	14.106	96%
cheltuieli de personal	10.781	10.596	98%
cheltuieli cu bunuri și servicii	3.469	3.088	89%
cheltuieli privind cotizațiile la organizații internaționale	424	413	97%
cheltuieli financiare	11	9	90%
Cheltuieli de investiții	174	136	78%
Excedent (+) /Deficit (-)	-6.391	-5.443	85%

Din datele prezentate rezultă că bugetul de venituri și cheltuieli a fost fundamentat de la început cu deficit. Veniturile anului 2010 s-au constituit în proporție de 88 % din taxele de administrare și funcționare încasate de la entitățile implicate în sistemul de pensii private.

În structura cheltuielilor ponderea semnificativă o constituie cheltuielile de personal cu 74 % din total.

Deficitul anului 2010, în sumă de 5.443 mii lei, a fost suportat din excedentul anilor precedenți.

În auditarea situațiilor financiare, Curtea de Conturi a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ▶ nu s-au asigurat organizarea și conducerea contabilității veniturilor și cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare, fapt ce a condus la neconcordanțe între informațiile prezentate în contul de execuție bugetară și cele din evidența contabilă;
- ▶ CSSPP nu a evidențiat pe subdiviziunile clasificăției bugetare toate operațiunile de încasări și plăți efectuate prin bănci comerciale și prin casierie, balanța de verificare întocmită la data de 31.12.2010 neconținând informații care să asigure controlul concordanței dintre contabilitatea sintetică și cea analitică;
- ▶ nu s-a asigurat, prin datele raportate în contul de execuție, acuratețea veniturilor realizate în anul 2010, deoarece acestea cuprind și unele încasări provenind din anii precedenți.

Nu au fost respectate prevederile legislației din domeniul finanțelor publice și contabilității.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ▶ nu au fost respectate prevederile legale în vigoare privind organizarea și desfășurarea sistemului de management și control intern, precum și activitatea privind auditul public intern, reținându-se în principal următoarele aspecte:
 - nu există un plan multianual prin care să se asigure periodicitatea în auditare cel puțin o dată la 3 ani, a tuturor activităților desfășurate la nivelul entității;
 - proiectul planului de audit public intern nu s-a elaborat pe baza evaluării riscului asociat diferitelor structuri, activități, programe/proiecte sau operațiuni, precum și prin preluarea sugestiilor conducătorului entității publice;
 - nu s-a întocmit câte un raport de audit public intern distinct la sfârșitul fiecărei misiuni de audit public intern, entitatea întocmind un singur raport de audit care a cuprins mai multe obiective stabilite prin planul anual ș.a.
- ▶ instituția nu a asigurat controlul tuturor entităților implicate în sistemul de pensii private cel puțin o dată pe an, așa după cum se prevede în legislația privind organizarea și funcționarea Comisiei.

Calitatea gestiunii economico-financiare, în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare a CSSPP

Constatări

- ▶ efectuarea de cheltuieli pentru unele bunuri a căror achiziționare a fost interzisă prin aplicarea unor măsuri de raționalizare privind cheltuielile publice, și anume: mobilier și aparatură birotică, precum și obiecte de inventar de natura acestora, în scopul dotării spațiilor cu destinația de birou, în sumă totală de 49 mii lei.
- ▶ nerespectarea prevederilor legale în activitatea de planificare a achizițiilor publice, precum și în formarea dosarului achiziției publice, deoarece:
 - programul anual al achizițiilor publice nu a fost elaborat într-o primă formă până la sfârșitul ultimului trimestru al anului anterior celui pentru care s-a efectuat planificarea achizițiilor publice;
 - instituția nu a emis documente constatatoare referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant ș.a.
- ▶ nerespectarea în totalitate a prevederilor legale cu privire la inventarierea unor elemente patrimoniale, precum și a celor privind întocmirea registrului – inventar, după cum urmează:

- listele de inventariere a bunurilor aflate în patrimoniul entității nu au fost întocmite pe locuri de folosință și de depozitare;
 - bunurile aflate asupra angajaților la data inventarierii nu au fost trecute pe liste de inventariere distincte și nu s-au specificat persoanele care răspund de păstrarea lor;
 - bunurile care aparțineau entității și care la momentul inventarierii nu se aflau în unitate au fost înscrise în listele de inventariere ale instituției ca existente faptic;
 - procesele-verbale ale celor două comisii de inventariere, prin care se fac propuneri de valorificare a rezultatelor inventarierii, nu poartă avizul conducătorului compartimentului financiar-contabil și al conducătorului compartimentului juridic, ș.a.
- ♦ o parte din elementele patrimoniale ale instituției nu au fost preluate în Registrul inventar întocmit la data de 31.12.2010.
- ♦ nerespectarea obligației de înregistrare la organele fiscale teritoriale a contractelor încheiate cu persoane juridice străine.

Concluzii generale

Urmare a acțiunii de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului pe anul 2010 al *Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private* pe anul 2010 au fost constatate abateri și nereguli determinate de încălcarea legislației privind finanțele publice, contabilitatea instituțiilor publice și a achizițiilor publice.

Cauzele abaterilor constatate au fost:

- ✓ nerespectarea normelor metodologice pentru organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice;
- ✓ nerespectarea prevederilor actelor normative care interziceau efectuarea în anul 2010 a unor cheltuieli de natura mobilierului, aparatura birotică și a obiectelor de inventar de natura acestora;
- ✓ funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern;
- ✓ nerespectarea legislației privind achizițiile publice.

Recomandări

În vederea îmbunătățirii activității entității auditate, recomandările formulate de către auditorii publici externi, cu privire la măsurile ce urmează a fi luate pentru înlăturarea deficiențelor au fost următoarele:

- ✓ organizarea și conducerea contabilității pe structura clasificăției bugetare în vigoare, pentru a asigura înregistrarea veniturilor încasate și a cheltuielilor efectuate, potrivit bugetului aprobat și pentru a furniza informațiile necesare întocmirii contului de execuție și stabilirii rezultatului execuției bugetare;
- ✓ respectarea prevederilor cuprinse în actele normative care stabilesc măsuri de reducere a cheltuielilor publice în sarcina tuturor instituțiilor publice, indiferent de modul de finanțare;
- ✓ elaborarea Programului privind achizițiile publice cu aplicarea corespunzătoare a legislației privind programarea anuală a acestora și a documentelor care compun dosarul achiziției publice;
- ✓ organizarea și funcționarea sistemului de management și audit public intern cu respectarea tuturor prevederilor cuprinse în legislația privind auditul public intern și în normele generale privind exercitarea activității de audit public intern. Totodată, se va urmări cuprinderea în control a tuturor entităților implicate în sistemul de pensii private, cel puțin o dată pe an;
- ✓ efectuarea inventarierii patrimoniului cu respectarea prevederilor cuprinse în Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii. De asemenea, se va asigura întocmirea registrului inventar în conformitate cu prevederile legale în vigoare, prin completarea acestuia cu toate elementele de activ și de pasiv grupate în funcție de natura lor, inventariate potrivit legii;
- ✓ declararea contractelor încheiate cu persoane juridice străine sau persoane fizice nerezidente, la organul fiscal competent care organizează evidența acestora.

Opinia de audit:

Având în vedere concluziile rezultate din misiunea de audit financiar, în opinia auditorilor publici externi situațiile financiare pe anul 2010 ale **Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private**, nu oferă o imagine fidelă și reală sub toate aspectele semnificative a activelor, poziției financiare, precum și a performanței financiare și a rezultatului patrimonial, astfel că auditorii publici externi au exprimat **o opinie de audit adversă**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință **neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Comisiei de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private pe anul 2010**.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie, prin care au fost dispuse măsurile pe care Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

2. Auditul financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor ordonatorilor de credite finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat

Misiunile de audit financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor instituțiilor și autorităților publice finanțate integral sau parțial de la bugetul de stat s-au concentrat pe:

- ✓ analizarea activității entităților verificate și identificarea deviațiilor de la aplicarea corectă a reglementărilor legale, cu incidență directă asupra utilizării fondurilor publice;
- ✓ evaluarea modului în care managementul instituțiilor a adoptat măsuri de limitare a riscurilor, a disfuncțiilor și abaterilor constatate în acțiunile de audit financiar desfășurate în anii precedenți;
- ✓ examinarea modului în care măsurile corective dispuse prin deciziile emise în urma acțiunilor de audit financiar desfășurate în anii precedenți au fost implementate de entitățile verificate, astfel încât, să garanteze o bună gestiune financiară sub toate aspectele semnificative;
- ✓ evaluarea mediului de control, pentru a identifica în ce măsură sistemele de audit și control intern reprezintă un proces dinamic, flexibil, capabil să gestioneze riscurile și să se adapteze modificărilor legislative cu incidență directă asupra comportamentului financiar al instituțiilor publice auditate;
- ✓ evaluarea capacității controlului intern/managerial de a utiliza o bază de informații adecvată, credibilă, oportună, actuală și accesibilă, necesară adoptării unor decizii optime în vederea administrării corecte a patrimoniului public.

Măsurile dispuse prin deciziile emise de Curtea de Conturi au contribuit în timp la îmbunătățirea calității gestiunii economico-financiare a unor entități verificate, în sensul în care, fie nu au mai fost constatate abateri de la legalitate, fie aspectele constatate în activitatea acestor instituții, prin natura și contextul lor, s-au încadrat într-un nivel de rezonabilitate acceptabil, situat sub pragul de semnificație stabilit prin standardele de audit.

În contextul dat, se remarcă faptul că activitatea economico - financiară a unor instituții verificate a avut ca prioritate realizarea parametrilor de ordin calitativ, iar adoptarea principiului prevalenței laturii calitative în activitatea desfășurată a avut ca efect creșterea ratei de îmbunătățire a calității managementului financiar contabil. Exemplificăm în acest sens instituții precum *Administrația Prezidențială, Consiliul Concurenței, Consiliul Legislativ, Curtea Constituțională, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor și Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989*, acestea fiind instituții la care **nu au fost constatate abateri de la legalitate și pentru care au fost emise certificate de conformitate**, ca urmare a exprimării unei opinii de audit fără rezerve asupra situațiilor financiare raportate.

Sunt și autorități publice precum *Autoritatea Națională de Supraveghere și Prelucrare a Datelor cu Caracter Personal și Avocatul Poporului*, care se înscriu în aria instituțiilor publice la care au fost constatate unele deficiențe de natură formală, remediabilă, fără consecințe patrimoniale.

Pentru aceste entități au fost emise certificate de conformitate doar în contextul în care rezultatele examinării nu au fost de natură să afecteze acuratețea datelor raportate prin situațiile financiare, iar conducerea a dispus măsuri corective, care au fost implementate până la finalizarea acțiunilor de audit financiar.

Pe de altă parte, au fost și situații în care la unele instituții precum *Senatul României, Camera Deputaților și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării*, a fost exprimată **o opinie fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect**. Această opinie a fost motivată de existența unor litigii nesoluționate definitiv și irevocabil din anii anteriori, apărute ca urmare a contestării unor măsuri dispuse prin deciziile emise de Curtea de Conturi și/sau identificarea unor disfuncționalități continuate din anul precedent, până la înlăturarea acestora de către entitatea auditată.

Au fost supuse auditului financiar situațiile financiare, încheiate la 31 decembrie 2010:

- i. Bilanțul;
- ii. Contul de rezultat patrimonial;
- iii. Situația fluxurilor de trezorerie;
- iv. Situația modificărilor în structura activelor/capitalurilor;
- v. Anexele la situațiile financiare, care includ politici contabile și note explicative;
- vi. Contul de execuție bugetară.

În auditarea situațiilor financiare pe anul 2010, Curtea de Conturi a avut următoarele **obiective**:

1. *elaborarea și fundamentarea proiectului de buget pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat*, obiectiv care a avut în vedere:
 - elaborarea și fundamentarea proiectului de buget;
 - legalitatea, necesitatea și oportunitatea modificărilor aduse bugetului inițial aprobat;
 - efectuarea virărilor de credite bugetare pe subdiviziunile clasificăției bugetare.
2. *exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare*, obiectiv în cadrul căruia s-au verificat următoarele aspecte:
 - organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu legislația în vigoare;
 - înregistrarea veniturilor și a cheltuielilor pe structura clasificăției bugetare;
 - concordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în balanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare;
 - reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțul contabil și contul anual de execuție bugetară;
 - încheierea exercițiului bugetar;
 - prezentarea la termen a situațiilor financiare privind situația patrimoniului aflat în administrare și privind execuția bugetară;
 - selectarea și aplicarea politicilor contabile adecvate;
3. *organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) la structurile cu sarcini privind urmărirea obligațiilor financiare ale persoanelor juridice și fizice către bugetul de stat și stabilirea legăturii de cauzalitate dintre rezultatele acestei verificări și deficiențele constatate de Curtea de Conturi în activitatea structurilor respective*;
4. *modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora*;
5. *calitatea gestiunii economico-financiare*, obiectiv care a avut în vedere:
 - efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară;
 - asigurarea integrității bunurilor patrimoniale;
 - modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și a reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului;
 - constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea;
 - angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită;
 - respectarea prevederilor legale referitoare la cheltuielile de personal;
 - acordarea și utilizarea conform destinațiilor stabilite a alocațiilor bugetare;

- respectarea prevederilor legale referitoare la contractarea împrumuturilor și rambursarea ratelor scadente și plata dobânzilor și comisioanelor aferente;
 - îndeplinirea obligațiilor statului și ale unităților administrativ-teritoriale;
 - vânzarea și/sau scoaterea din funcțiune a activelor corporale, concesiunea sau închirierea de bunuri proprietate publică și privată a statului și a UAT, concesiunea de servicii cu caracter public și asocierea în participațiune;
 - respectarea de către entitate a principiilor celor 3 E;
6. *constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă;*
7. *identificarea eventualelor imperfecțiuni legislative.*

Rezultatele misiunilor de audit financiar efectuate de Curtea de Conturi și cele mai semnificative abateri constatate sunt prezentate în acest capitol.

Ministerului Justiției

Scurtă prezentare

Ministerul Justiției (MJ) este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, asigurând buna organizare și administrare a justiției ca serviciu public."

Misiunea de audit financiar s-a efectuat asupra contului de execuție a bugetului MJ pe anul 2010, activitate proprie și conturilor de execuție a 36 de unități subordonate, respectiv: 9 ordonatori secundari (Curțile de Apel Alba, Pitești, Oradea, Brașov, Bacău, Timișoara, Ploiești, București, Suceava) și 27 ordonatori terțiari (tribunale județene), și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Justiției

- ♦ existența unor neconcordanțe între datele înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă, în sensul că, la data de 31.12.2010, în soldul contului de imobilizări corporale 212 „Construcții”, au fost evidențiate bunuri de natura mijloacelor fixe - apartamente, care de drept nu aparțineau MJ;
- ♦ majorarea nejustificată a cheltuielilor, în sensul că s-a calculat și înregistrat amortizare pentru imobile/apartamente de serviciu care nu făceau parte din patrimoniul MJ.

La unitățile subordonate

- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă a contravalorii unor bunuri din categoria terenurilor și clădirilor, aparținând domeniului public al statului precum și neefectuarea reevaluării acestora (Tribunalele: Arad, Brașov, Buzău, Covasna, Giurgiu, Maramureș);
- ♦ conducerea defectuoasă a evidenței contabile analitice a sumelor încasate reprezentând onorarii cuvenite experților tehnici și contabili pentru expertizele judiciare efectuate în conformitate cu prevederile OG nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, cu modificările și completările ulterioare (Tribunalele: Argeș, Tulcea, Timiș);
- ♦ evidențierea eronată în contabilitate a operațiunii de reevaluare a bunurilor de natura activelor fixe din categoria clădiri și terenuri aferente (Tribunalul Bacău, Tribunalul Timiș, Tribunalul Vrancea);
- ♦ nerespectarea principiului independenței exercițiului financiar-contabil și a principiului contabilității de angajamente, prin înregistrarea în contul de execuție bugetară a anului 2010, a primei de asigurare aferentă anului 2011 pentru autoturismele din dotare, precum și prin înregistrarea amortizării aferente lunii decembrie 2010 în luna ianuarie 2011 (Curțile de Apel: Bacău și București).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- La unitățile subordonate*
- ▶ nu a fost elaborată o procedură privind managementul riscurilor, nu există un Registru al riscurilor și persoane responsabile pentru întocmirea și actualizarea acestuia, situație care ar permite stabilirea unor controale interne corespunzătoare, precum și monitorizarea și evaluarea sistematică a riscurilor (*Tribunalele: Vrancea, Mehedinți și Timiș*);
 - ▶ nu au fost luate măsuri concrete pentru implementarea Codului controlului intern (*Curtea de Apel Pitești*);
 - ▶ lipsa unor proceduri operaționale de stabilire, evidențiere, înregistrare, urmărire și încasare a taxei judiciare de timbru (*Tribunalul Suceava, Curtea de Apel Suceava*).

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

- La unitățile subordonate*
- ▶ neanalizarea, neidentificarea și nevirarea la bugetul de stat a sumelor reprezentând onorarii expertize pentru care a fost depășit termenul de 3 ani, aferent prescripției extinctive, prevăzut de Decretul Lege nr. 167/1958 (*Tribunalele: Argeș, Suceava, Mehedinți și Sibiu*).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- La Ministerul Justiției*
- ▶ necuprinderea în inventarierea anuală a tuturor activelor fixe corporale, contrar legii contabilității, precum și Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii;
 - ▶ decontarea contravalorii chiriei pentru personalul delegat/detașat s-a realizat în lipsa unui act administrativ emis în completarea prevederilor legale conținute de actele normative în vigoare, printr-un ordin intern privind stabilirea plafonului maxim în limita căruia se poate deconta chiria pentru judecători, procurori, personalul asimilat acestora și magistrații-asistenți și fără să existe o procedură operațională în care să se precizeze într-o manieră clară, precisă și punctuală, modalitatea de decontare a cheltuielilor ocazionate de închirierea unei locuințe;
 - ▶ nu s-au evidențiat, reținut și virat obligațiile datorate bugetului consolidat al statului în sumă de 88 mii lei, respectiv suma plătită la data pensionării personalului asimilat judecătorilor și procurorilor, reprezentând 7 indemnizații brute prevăzute de lege;
 - ▶ efectuarea unor plăți neeconomice pentru compensarea diferenței de chirie aferente unor contracte de închiriere cu proprietari persoane fizice, în condițiile în care au existat locuințe de serviciu aparținând instituției auditate, care au rămas nerepartizate pe o perioadă cuprinsă între 2-12 luni.
- La unitățile subordonate*
- ▶ nu s-au respectat normele legale în vigoare privind efectuarea inventarierii elementelor de activ și pasiv, precum și a capitalurilor (*Curțile de Apel București și Pitești, Tribunalele: Bacău, Brăila, București, Timiș și Tulcea*);
 - ▶ neinventarierea obligațiilor reprezentând onorarii expertiză achitate de părțile interesate în contul de disponibil deschis pe seama Biroului local de expertize judiciare, evidențiate în contul 4621 „Creditori - onorarii expertize”, în valoare de 67 mii lei (*Tribunalul Argeș, Tribunalul Bacău, Tribunalul Brașov, Tribunalul Timiș*);
 - ▶ neinventarierea imobilizărilor corporale în curs de execuție (*Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Argeș*).

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul întregului minister însumează 688 mii lei, din care 414 mii lei venituri suplimentare la bugetul de stat și 274 mii lei prejudicii. Au fost constatate și abateri financiar contabile estimate la 168.938 mii lei.

Concluzii generale

- ✓ modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului nu sunt sub toate aspectele, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției și nu respectă în totalitate principiile legalității, regularității, eficacității, economicității și eficienței;
- ✓ situațiile financiare nu oferă în toate cazurile o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată;
- ✓ abaterile identificate cu ocazia misiunii de audit financiar realizate sunt o consecință, pe de o parte, a interpretărilor diferite date anumitor prevederi legale, de către persoanele din cadrul MJ și pe de altă parte, a neglijării aspectului care ține de o bună gestionare a resursei umane, în principal pe componenta perfecționării profesionale continue.

Recomandări

- ✓ înregistrarea bunurilor deținute sub orice titlu și reevaluarea tuturor activelor fixe corporale existente în patrimoniul entităților subordonate MJ;
- ✓ corectarea erorilor contabile identificate în anul 2010 în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ consolidarea sistemului de control intern al entităților auditate și, implicit, consolidarea funcției de audit public intern, concomitent cu asigurarea condițiilor de perfecționare profesională continuă pentru angajații din domeniul unde s-au identificat abateri;
- ✓ revizuirea de către management a cadrului procedural și operațional intern, cu o frecvență adecvată și rezonabilă, pentru a-l adapta la schimbările contextului economico-social în care evoluează entitatea auditată.

Opinia de audit:

*Evaluând abaterile constatate asupra exactității, realității și acurateței situațiilor financiare s-a emis o **opinie de audit adversă** și decis neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului MJ pe anul 2010.*

În urma misiunilor de audit realizate la 36 de unități subordonate MJ au fost emise șapte certificate de conformitate.

Constatările rezultate în urma misiunii de audit financiar la MJ - activitate proprie s-au valorificat prin emiterea unei decizii conținând 5 măsuri.

Pentru valorificarea constatărilor rezultate din auditarea contului de execuție bugetară pe anul 2010 la unitățile subordonate Ministerului de Justiție, Curtea de Conturi a emis 27 de decizii prin care au fost dispuse 70 de măsuri pe care Ministerul Justiției și unitățile subordonate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate. Din totalul de 70 de măsuri, 66 sunt în curs de implementare. Menționăm că au fost contestate 7 măsuri din care, una a fost admisă.

Consiliul Superior al Magistraturii

Scurtă prezentare

Potrivit prevederilor art. 133 alin.1 din Constituția României, republicată, *Consiliul Superior al Magistraturii (CSM)* este garantul independenței justiției, atribuțiile sale fiind prevăzute în Legea nr. 317/2004 privind *Consiliul Superior al Magistraturii*, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

CSM este ordonator principal de credite are în coordonare Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri, ai căror conducători sunt ordonatori terțiari de credite. Institutul și Școala au atribuții și competențe în domeniul formării profesionale inițiale și continue a judecătorilor, procurorilor și respectiv a personalului auxiliar de specialitate.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului CSM pe anul 2010, a urmărit, în principal, următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ neorganizarea activității financiar-contabile într-un compartiment distinct, conform prevederilor legii contabilității și Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia;
- ♦ Registrul-jurnal nu conține toate informațiile prevăzute în legislația privind documentele financiar-contabile;
- ♦ Înregistrarea plății primei tranșe din premiul anual aferent anului 2009, în sumă de 472 mii lei s-a făcut cu încălcarea prevederilor legale în domeniul drepturilor salariale.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ nenominalizarea persoanei responsabile cu coordonarea controlului financiar preventiv propriu, încălcându-se prevederile Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv;
- ♦ necuprinderea în cadrul specific pentru proiectele de operațiuni supuse controlului financiar preventiv propriu a tuturor operațiunilor menționate în deciziile emise de ordonatorul principal de credite, privind persoanele care acordă viză CFPP și necorelarea cu cadrul general stabilit pentru exercitarea controlului financiar preventiv.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ întocmirea statelor de salarii fără să existe documente justificative, pentru membrii CSM, care să ateste timpul lucrat efectiv, încălcându-se dispozițiile legii contabilității;
- ♦ utilizarea veniturilor proprii pentru achiziționarea de mobilier și aparatură electrocasnică, în loc să fie folosite pentru organizarea concursurilor sau examenelor, precum și plata cu ora a membrilor comisiilor de organizare a examenelor sau concursurilor potrivit prevederilor legale privind înființarea pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii a unei activități finanțate integral din venituri proprii;
- ♦ nivelul prețului chiriei/costului de administrare pentru spațiile închiriate de CSM, pentru desfășurarea activității, este mai mare decât cel practicat pe piața imobiliară, așa cum rezultă din ofertele de pe site-urile unor agenții imobiliare și din studiile unor companii de consultanță imobiliară;
- ♦ plafonul maxim în limita căruia se poate deconta chiria pentru personalul de specialitate din sistemul judiciar conform prevederilor legale privind stabilirea plafonului maxim în limita căruia se poate deconta chiria pentru judecători, procurori, personalul asimilat acestora și magistrații - asistenți, nu a fost

actualizat în raport cu evoluția prețului practicat pe piața imobiliară.

Valoarea estimativă a erorilor financiar-contabile constatate însumează 523 mii lei.

Măsuri operative

- ◆ Plenul CSM a aprobat, prin Hotărârea nr. 379/06.06.2011, modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a CSM, în sensul înființării unui Birou de Contabilitate în structura organizatorică a aparatului propriu al CSM;
- ◆ CSM a procedat la refacerea Registrului-jurnal, în conformitate cu prevederile legale;
- ◆ prin Decizia nr. 380/27.05.2011, emisă de președintele CSM, a fost numită persoana cu responsabilitatea coordonării controlului financiar preventiv propriu și s-a comunicat despre acest fapt Ministerului Finanțelor Publice - Unitatea Centrală de Armonizare a Sistemelor de Management Financiar și Control;
- ◆ au fost revizuite Normele metodologice privind organizarea și exercitarea CFPP în CSM, Cadrul specific al proiectelor de operațiuni supuse CFPP și s-au emis decizii pentru persoanele care acordă viză CFPP;
- ◆ CSM a întocmit Procedura operațională privind evidența contabilă a veniturilor proprii.

Concluzii generale

- ✓ modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului nu sunt sub toate aspectele, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției și nu respectă în totalitate principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;
- ✓ valoarea cumulată a erorilor/abaterilor de la legalitate și regularitate constatate, extrapolate la nivelul întregii populații auditate, se situează sub pragul de semnificație.

Recomandări

- ✓ respectarea încadrării cheltuielilor bugetare potrivit prevederilor legale, pentru o execuție bugetară corectă;
- ✓ luarea măsurilor necesare pentru respectarea prevederilor art. 6 din Legea nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ respectarea destinației legale a sumelor încasate în regim extrabugetar pentru o execuție bugetară corectă;
- ✓ renegocierea chiriei lunare/mp, în sensul diminuării și corelării cu prețul chiriei practicat pe piața imobiliară.

Opinia de audit:

Având în vedere că abaterile de la legalitate și regularitate detectate și extrapolate la nivelul întregii populații auditate se situează sub pragul de semnificație, echipa de audit a formulat o **opinie de audit fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru Consiliul Superior al Magistraturii pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o decizie prin care au fost dispuse opt măsuri pe care CSM trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate și pentru intrarea în legalitate.

Scurtă prezentare

Ministerul Public (MP) este organ de specialitate al administrației publice centrale care contribuie la buna funcționare a sistemului judiciar și la asigurarea condițiilor îndeplinirii justiției ca serviciu public, apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților cetățenești.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului MP, pe anul 2010, s-a desfășurat la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ) și la unitățile subordonate acestuia, respectiv 2 ordonatori secundari de credite (curți de apel) și 15 ordonatori terțiari de credite (tribunale).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite

Constatări

La Ministerul Public

- ▶ prima de vacanță acordată unor funcționari publici, aferentă concediului de odihnă efectuat începând cu luna august 2010, nu a fost diminuată cu 25%, încălcându-se prevederile legii privind unele măsuri necesare în vederea stabilirii echilibrului bugetar.

La unitățile subordonate

- ▶ efectuarea defectuoasă a inventarierii anuale a patrimoniului, prin nerespectarea în totalitate a prevederilor legale, în sensul că la Parchetul de pe lângă Tribunalul Suceava nu au fost cuprinse în acțiunea de inventariere terenurile proprietate publică a statului aflate în administrare;-
- ▶ plata nelegală a unor drepturi salariale ca urmare a nediminuării, începând cu luna august, a primelor de vacanță aferente concediilor efectuate încălcându-se prevederile legii privind unele măsuri necesare în vederea stabilirii echilibrului bugetar, (*Parchetul de pe lângă Tribunalul Cluj*);
- ▶ În cazul obiectivului „*Lucrări de reparații capitale și consolidare la sediul Parchetului de pe lângă Tribunalul Sibiu*”, s-a constatat plata dublă reprezentând cheltuieli în sumă de 24,8 mii lei privind activitatea de asistență tehnică.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului asigurărilor sociale de stat

Constatări

- ▶ pentru indemnizația acordată cu ocazia ieșirii la pensie, PÎCCJ nu a calculat, evidențiat și virat, contribuțiile datorate de angajat și angajator la bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetul fondului de șomaj.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Public

- ▶ PÎCCJ nu a calculat și evidențiat obligațiile reprezentând indemnizația egală cu 7 indemnizații de încadrare brute lunare, acordate cu ocazia ieșirii la pensie în baza legii privind statutul judecătorilor și procurorilor, motivat de faptul că aceste drepturi salariale nu au fost solicitate.

La unitățile subordonate

- ▶ neînregistrarea în evidența contabilă a contravalorii unor bunuri din categoria terenurilor și clădirilor, aparținând domeniului public al statului, precum și neefectuarea reevaluării acestora (*Parchetele de pe lângă Tribunalele Arad și Suceava*);
- ▶ înregistrarea eronată în contabilitate a investițiilor în curs cu suma de 30,9 mii lei, în sensul recunoașterii lor drept cheltuieli curente, fapt ce a condus la denaturarea cheltuielilor, a contului de rezultat patrimonial, precum și al bilanțului contabil (*Parchetul de pe lângă Tribunalul Bacău*);
- ▶ neînregistrarea în contabilitate a garanțiilor de bună execuție, în sumă de 123,9 mii lei, deși au fost reținute de beneficiar la nivelul sumei prevăzute în contract (*Parchetul de pe lângă Tribunalul Sibiu*).

Opinia de audit:

Având în vedere că abaterile de la legalitate și regularitate detectate și extrapolate la nivelul întregii populații auditate se situează sub pragul de semnificație, echipa de audit a formulat o **opinie de audit fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru Ministerul Public pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis o decizie prin care au fost dispuse 3 măsuri pe care Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate și pentru intrarea în legalitate.

În urma misiunilor de audit realizate la cele 17 unități subordonate Ministerului Public, au fost emise 11 certificate de conformitate și 6 decizii, prin care au fost dispuse 9 măsuri.

Ministerul Culturii și Patrimoniului Național

Scurtă prezentare

Ministerul Culturii și Patrimoniului Național (MCPN) este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului.

Pentru auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului MCPN pe anul 2010, Curtea de Conturi a desfășurat 21 misiuni de audit asupra situațiilor financiare încheiate de către ordonatorul principal de credite și 20 de ordonatori terțiari (direcții județene de cultură și patrimoniu național, centre culturale, muzee).

Au fost efectuate și 4 acțiuni de control tematic la unele entități subordonate MCPN, respectiv Centrul Național al Cinematografiei, Editura „Video”, Studioul de Creație Cinematografică și Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”.

Misiunile de audit și acțiunile de control au avut următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La unitățile subordonate **Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform actelor normative prin care a fost înființată entitatea:**

- ♦ serviciile deconcentrate ale MCPN, cu atribuții în domeniul controlului respectării de către contribuabili a obligațiilor de plată la Fondul Cultural Național (FCN) în condițiile și la termenele stabilite de lege, precum și entitatea care administrează acest fond, respectiv Administrația Fondului Cultural Național (AFCN), nu și-au îndeplinit atribuțiile, nefiind încasată nicio sumă în anul 2010;
- ♦ Direcția județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Prahova nu deține informații legate de utilizarea clădirilor declarate monumente istorice și a spațiilor aferente, care aparțin Patrimoniului Cultural Național, astfel că entitatea nu cunoaște dacă s-au plătit contribuțiile aferente pentru situațiile în care în incinta sau în spațiul de protecție a monumentelor istorice proprietate publică se desfășoară activități economice, operatorii economici în cauză datorând Fondului Cultural Național o cotă de 2% din veniturile realizate și o cotă de 3% din devizul general al investițiilor autorizate să se realizeze pentru construcțiile amplasate în spațiile de protecție a monumentelor istorice;
- ♦ în timpul misiunii de audit au fost identificate unele monumente istorice din domeniul public în incinta cărora sau în zona protejată se desfășoară activități economice, fără ca direcția județeană să cunoască dacă obligațiile operatorilor economici care dețin restaurante, terase, baruri etc., către Fondul Cultural Național au fost plătite (*Halele Centrale Ploiești, Muzeul „Casa Târgoveț din sec. XVII-XIX Hagi Ivan Prodan”, Muzeul ceasului „N. Simache”, Casa de*

Cultură Bușteni, Muzeul memorial B.P. Hașdeu Câmpina).

- ▶ *Studioul de Creație Cinematografică*, ordonator terțiar de credite, nu a realizat venituri proprii provenite din încasarea sumelor aferente cotei-părți de proprietate asupra filmelor realizate în coproducție și nu au fost încheiate contracte cu distribuitorii de filme din țară și străinătate în scopul difuzării filmelor, astfel că entitatea a evidențiat contabil numai sumele primite în contul său, virate de către unii distribuitori, fără a ști dacă cuantumul acestora a fost stabilit corect și fără a înregistra drepturile cuvenite din exploatarea filmelor;
- ▶ nu au fost elaborate proceduri/norme interne de aplicare care să reglementeze cadrul general de desfășurare a activității cinematografice cu privire la modul de utilizare și justificare a resurselor financiare necesare pentru producția și distribuirea filmelor, precum și circuitul documentelor primare, evidențierea patrimonială și măsurile asigurătorii pentru încasarea veniturilor din exploatarea filmelor (*Studioul de Creație Cinematografică*);
- ▶ *Centrul Național al Cinematografiei (CNC)* deținea la 31.12.2010 creanțe foarte mari neîncasate, însumând 187.608 mii lei datorate de clienți și debitori din activitatea curentă și din obligațiile contribuabililor la Fondul cinematografic, precum și din credite directe acordate potrivit legii producătorilor de filme. Pondere cea mai mare a acestor creanțe revine creditelor directe nerecuperate, în sumă de 147.862 mii lei, cea mai mare parte, respectiv 146.494 mii lei, având o vechime de peste 5 ani.

Până la data controlului s-au încasat sume infime, reprezentând rambursări de credite, iar entitatea deși legal avea această obligație, nu a luat măsuri pentru preluarea filmelor de la cei care nu au rambursat creditul în termenul legal de 10 ani de la acordare și, potrivit normelor legale în domeniu, să fi dispus exploatarea acestora de către CNC în vederea reconstituirii fondurilor bugetare. Spre exemplu din creditele acordate în urmă cu mai mult de 10 ani, în sumă totală de 3.995 mii lei, s-a rambursat până la finele anului 2010 numai suma de 56 mii lei, iar cele 12 filme de lung metraj și 9 filme de scurt metraj nu au fost preluate în patrimoniul CNC la datele scadente din anii 2008, 2009 și 2010 pentru a fi exploatate;

- ▶ nu a fost condusă evidența obligațiilor contribuabililor la Fondul cinematografic, necunoscându-se dacă sumele nevitate la acest fond au fost folosite pentru finanțarea directă a producției de filme, potrivit legii, situație favorizată și de inexistența unei structuri de control la nivelul CNC;
- ▶ CNC nu a regularizat la finele anului excedentul rezultat din activitatea instituției, în sumă de 462 mii lei, în limita subvenției primite de la bugetul de stat, operațiune realizată în timpul și urmare controlului prin virarea la dispoziția ordonatorului principal de credite în vederea reconstituirii creditelor bugetare pe anii precedenți. Situație similară s-a constatat și la *Arhiva Națională de Filme*, entitate subordonată CNC, care nu a regularizat cu bugetul de stat excedentul în sumă de 205 mii lei.

La Ministerul Culturii și Patrimoniului Național

Disciplina financiar-contabilă în efectuarea cheltuielilor:

- ▶ deficiențe în legătură cu finanțările nerambursabile, acordate din bugetul *MCPN*, pentru programe, proiecte și acțiuni culturale, în baza legislației privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale. Astfel, contrar prevederilor legale nu s-a organizat nicio sesiune de selecție a ofertelor culturale, deși există obligația autorității finanțatoare de a organiza cel puțin o sesiune pe an, anunțată în termen de 30 de zile de la data publicării legii bugetului de stat. În fapt, s-au încheiat 140 de contracte de finanțare prin atribuire directă în valoare totală de 6.955 mii lei, nerespectându-se principiile liberei concurențe și a transparenței printr-un sistem competițional deschis, ca principii generale ce guvernează finanțările nerambursabile;
- ▶ s-a constatat că, în cazul programelor culturale prioritare care au fost finanțate în anul 2010 prin atribuire directă, nu au fost stabilite criterii valorice, care alături de cele organizatorice să dea caracterul de prioritar al programelor culturale în baza cărora se acordă finanțarea persoanelor juridice de drept

public sau privat, eliminând subiectivismul în finanțarea unor astfel de programe;

- ◆ MCPN a acordat finanțări culturale de urgență în condițiile în care nu se constituise Fondul pentru finanțarea nevoilor culturale de urgență pentru anul 2010, iar la acordarea finanțărilor, MCPN nu s-a asigurat că beneficiarii dispun de surse proprii pentru finanțarea unei părți a proiectului. Astfel, unele acțiuni culturale au fost finanțate atât de MCPN, cât și de AFCN, instituție subordonată acestuia, beneficiarii încheind contractele de finanțare cu AFCN în urma participării la sesiunea de selecție de oferte culturale organizată de această instituție, în timp ce MCPN a încheiat contractele de finanțare ulterior, pentru aceleași acțiuni, prin atribuire directă în cadrul programelor prioritare sau a nevoilor culturale de urgență, ceea ce dovedește modul arbitrar, neunitar, ineficient și neeconomicos de cheltuire a fondurilor bugetare;
- ◆ la *Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”* au fost acceptate la decontare lucrări de amenajare muzeală neexecutate în sumă totală de 100 mii lei, sumă recuperată de la prestatori.

La Ministerul Culturii și Patrimoniului Național

Respectarea principiilor de legalitate și regularitate în administrarea patrimoniului

- ◆ nu au fost elaborate și aprobate norme metodologice în vederea reevaluării bunurilor aparținând patrimoniului cultural național, astfel că bunurile de această natură înregistrate în situațiile financiare întocmite de către MCPN nu au fost reevaluate la finele anului 2010, contrar prevederilor legale privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ◆ nu au fost întreprinse toate demersurile necesare de către MCPN, iar ordonatorul terțiar de credite nu a fost sprijinit suficient în vederea clarificării regimului juridic al terenului în suprafață de 23.100 mp, aferent clădirilor date în administrare Centrului de Cultură „George Apostu” Bacău, instituție publică aflată în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național;

La unitățile subordonate

- ◆ la *Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa” București* nu a fost evaluat și înregistrat în evidența contabilă terenul aflat în administrare, în suprafață de 14.155 mp, iar la *Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian”* din București nu a fost înregistrat în patrimoniu terenul în suprafață de 1.482 mp;
- ◆ la *Comisia Națională a României pentru UNESCO* nu au fost înregistrate în evidența contabilă:
 - suma de 35.856 USD datorată UNESCO, ca urmare utilizării acesteia în alte scopuri decât cel pentru care a fost alocată de organismul internațional; suma nu a fost înregistrată nici ca o creanță de recuperat de la persoanele responsabile;
 - un autoturism în valoare de 43 mii lei, primit prin transfer de la fostul Minister al Culturii și Cultelor;
 - bunuri în valoare de inventar de 17 mii lei, primite prin transfer de la Senatul României.
- ◆ *Direcția județeană pentru Cultură și Patrimoniu Prahova* nu a cuprins în inventarul bunurilor din domeniul public al statului, clădirea în care își are sediul, în valoare de 525 mii lei, achiziționată din alocații bugetare.

Efectuarea inventarierii elementelor patrimoniale

- ◆ nerespectarea în totalitate a prevederilor legale referitoare la modul de efectuare și valorificare a rezultatelor inventarierii atât la nivelul MCPN cât și al entităților din subordine. Astfel:
 - la *Direcția județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național Prahova* nu au fost inventariate faptic monumentele istorice, necunoscându-se starea fizică a acestora. Drept consecință entitatea nu deține informații în legătură cu modul de utilizare a clădirilor declarate monumente care fac parte din Patrimoniul Cultural Național și a spațiilor aferente;
 - la *Centrul de Cultură și Arte „George Apostu” din Bacău, Teatrul Național*

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Ministerul Culturii și Patrimoniului Național

- ▶ la MCPN nu au fost elaborate și aprobate proceduri operaționale și de sistem pentru toate activitățile procedurabile identificate, iar pe de altă parte, în majoritatea cazurilor nu au fost respectate termenele stabilite prin planurile de acțiune pentru elaborarea procedurilor;
- ▶ nu au fost realizate misiuni de audit de către compartimentul de specialitate al MCPN asupra activității financiare a unor instituții subordonate, care nu au prevăzut în organigramă structură/post de audit, nefiind astfel îndeplinite obiectivele auditului intern;
- ▶ auditorii interni din cadrul compartimentului de specialitate au fost desemnați, cu încălcarea prevederilor legale, să facă parte din organisme de conducere (AGA, CA) ale unor unități care funcționează sub autoritatea MCPN, unități pe care potențial le pot audita, iar în alte situații au primit dispoziții din partea conducerii ministerului de a efectua controale la unitățile subordonate, în echipe mixte alături de inspectori ai corpului de control și/sau salariați ai altor structuri din cadrul ministerului.

La unitățile subordonate

- ▶ organizarea controlului intern nu s-a realizat conform legislației în domeniu la Direcțiile pentru cultură și patrimoniu național ale județelor Prahova, Maramureș, Mehedinți, Vrancea, Teatrul Național de Operetă „Ion Dacian” din București;
- ▶ la Comisia Națională a României pentru UNESCO, în condițiile în care nu este organizat un compartiment de audit intern, situațiile financiare nu au fost auditate de organele de specialitate ale ministerului de resort, conform prevederilor legale în vigoare.

Organizare și funcționare

La Editura „Video”

- ▶ Editura „Video”, nu a fost înființată conform prevederilor legale, respectiv prin Hotărâre de Guvern de organizare și funcționare, în care să fie prevăzute scopul, obiectivele și atribuțiile instituției, singurul act normativ care face referire la această entitate fiind HG nr. 527/1992 de reorganizare a unor instituții publice subordonate Ministerului Culturii.

S-a constatat că instituția a derulat majoritatea proiectelor culturale în calitate de intermediar între finanțator (MCPN) și executantul proiectelor, nerealizându-și astfel obiectul de activitate. Nu au fost stabilite proceduri unitare specifice instituției în ceea ce privește selecția, avizarea și recepția serviciilor prestate sau a proiectelor realizate. Nu au fost aprobate tarife maximale în cazul drepturilor de autor și convențiilor civile de prestări servicii. Nu a fost elaborată și aprobată o procedură în ceea ce privește inițierea și realizarea produselor artistice de către entitate, precum și valorificarea acestora.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

La Editura „Video”

- ▶ nu a fost organizat un compartiment financiar-contabil cu atribuții specifice în domeniu, evidența contabilă fiind asigurată de două persoane, din care una angajată prin cumul de funcții (având funcția de bază la Muzeul Țăranului Român), iar cealaltă fiind o persoană fizică autorizată (PFA) cu care a fost încheiat un contract de prestări servicii, dându-i-se atribuții de contabil șef;
- ▶ neorganizarea și neconducerea contabilității instituției conform prevederilor legale a determinat grave abateri constând în efectuarea de înregistrări în evidența contabilă fără documente justificative, nu a fost ținută contabilitatea analitică a încasărilor și plăților pe subdiviziunile clasificăției bugetare, situație

în care contul de execuție nu reflectă realitatea, entitatea fiind sancționată contravențional cu amendă de către organele de specialitate abilitate, la solicitarea Curții de Conturi;

La Studioul de Creație Cinematografică

- ♦ filmele realizate nu au fost evidențiate în patrimoniul instituției și nici raportate în situațiile financiare, entitatea ținând numai evidența tehnic-operativă a acestora cu ajutorul unui registru;
- ♦ nu a fost organizată și condusă evidența creditelor bugetare aprobate, precum și a angajamentelor bugetare și legale, astfel că în contul de execuție, la partea de cheltuieli, nu a fost înscrisă suma de 1.690 mii lei reprezentând angajamente legale de plătit la 31.12.2010;

Centrul Național al Cinematografiei

- ♦ unele active nu au fost reflectate corespunzător în patrimoniul CNC, astfel că, datele prezentate prin situațiile financiare nu reflectă realitatea, întrucât în contabilitate și în evidențele tehnic-operative nu au fost înregistrare atât terenul aferent sediului social al CNC, cât și imobilul situat în localitatea 2 Mai, județul Constanța, amplasat pe un teren în suprafață totală de 44.590 mp cu o suprafață construită de 4.200 mp;

Arhiva Națională de Filme

- ♦ sediile și anexele în care își desfășoară activitatea entitatea (terenul din comuna Jilava, depozitele, pavilioanele și alte anexe), aflate în administrare, nu au fost raportate în inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului;
- ♦ suprafața totală a terenului deținut în baza HG 1063/2005 privind organizarea și funcționarea Arhivei Naționale de Filme, respectiv 97.000 mp, diferă semnificativ de cea înscrisă în alte documente puse la dispoziție (schița cadastrală), respectiv 84.700 mp.

Nerespectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în administrarea patrimoniului, precum și în utilizarea fondurilor publice

Centrul Național al Cinematografiei

- ♦ nerespectarea prevederilor legale și insuficienta preocupare a factorilor implicați, a avut ca urmare recuperarea greoaie a sumelor avansate beneficiarilor de credite directe pentru producția de filme, astfel că din totalul creditelor directe acordate în ultimii 10 ani de peste 160.000 mii lei, pentru realizarea a peste 200 de filme s-a reușit recuperarea a mai puțin de 15% din totalul creditelor acordate;
- ♦ deși unele filme au fost de succes, spre ex. „Moartea domnului Lăzărescu”, „Păcală se întoarce”, nu a fost rambursată nicio sumă, cu toate că legea îi obligă pe producători să ramburseze creditul acordat din veniturile realizate de film din toate formele de exploatare (audiovizual, cinematograf, video, televiziune etc.), începând cu primul leu încasat;
- ♦ inventarierea anuală a patrimoniului nu s-a efectuat în mod corespunzător, nefiind stabilită situația reală a tuturor elementelor patrimoniale. Spre exemplu, la *Arhiva Națională de Filme* nu au fost inventariate materialele documentare precum fotografii, afișe, scenarii, partituri muzicale, colecții de documente și alte bunuri legate de istoria filmului românesc și nu a fost întocmită documentația referitoare la inventarierea filmelor aflate în custodie în scopul transmiterii către entitatea deținătoare (CNC). De asemenea, inventarierea patrimoniului *Studioului de Creație Cinematografică* nu a cuprins toate elementele patrimoniale, respectiv creanțele, filmele produse și cele în curs de realizare, contrar prevederilor legale.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern

La Arhiva Națională de Filme

- ♦ nu a înființat un compartiment de specialitate, ci a externalizat activitatea de audit intern prin încheierea unei convenții civile de prestări servicii cu o persoană fizică și ulterior a unui contract de audit intern.

La Centrul Național al Cinematografiei

- ♦ auditul intern nu a depistat și nu a semnalat existența niciunei abateri semnificative în domeniile auditate, deși ca urmare a verificărilor efectuate de Curtea de Conturi s-a constatat că există multe deficiențe și abateri de la normele legale, auditul intern neaducându-și aportul în sprijinirea activității

manageriale a instituției.

- ♦ nu a fost organizat un compartiment de audit intern și nu au fost elaborate norme metodologice proprii specifice entității, nefiind respectate prevederile legislației privind auditul public intern.

O situație deosebită a fost constatată la SC Studioul Cinematografic Sahia-Film SA, la care urmare acțiunilor de control efectuate în anii anteriori au rezultat unele aspecte pentru care a fost sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, precum și abateri cu caracter financiar-contabil pentru a căror înlăturare au fost dispuse măsuri.

În baza prerogativelor conferite de lege, Curtea de Conturi a solicitat organelor fiscale efectuarea unui control de fond, fiind constatate obligații fiscale (impozite, taxe, contribuții, inclusiv accesorii) datorate bugetului de stat și bugetelor locale de peste 2,6 mil. lei, fiind instituit sechestru asigurator pe bunuri imobile încă din luna mai 2010.

SC Studioul Cinematografic Sahia-Film SA se află într-o situație financiară extrem de dificilă, fiind lipsită de fonduri pentru achitarea contravalorii utilităților, astfel că furnizorii de energie electrică și telefonie au întrerupt serviciile, condiții în care Curtea de Conturi a fost pusă în imposibilitatea de a efectua verificarea modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie.

De asemenea, deși societatea a acumulat mari datorii, are însă și creanțe de încasat din prestări servicii și închirieri de spații.

Aceste aspecte au fost aduse la cunoștința ministrului culturii și patrimoniului național având în vedere că MCPN deține integral capitalul social al societății, urmând să fie analizate aspectele și să fie luate urgent măsuri pentru redresarea societății, inclusiv pentru urmărirea modului de aducere la îndeplinire a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi.

Într-o situație economic-financiară extrem de gravă se află și alte două societăți comerciale la care MCPN deține integral capitalul social, respectiv SC Animafilm SA și SC Rofilm SA, care practic nu mai desfășoară nicio activitate de peste 5 ani.

Concluzii generale

Urmare desfășurării acțiunilor de audit/control la MCPN și entitățile aflate în subordine sau sub autoritatea acestuia, au fost constatate abateri pentru înlăturarea cărora au fost dispuse măsuri prin deciziile emise de Curtea de Conturi, inclusiv pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și luarea măsurilor de recuperare a acestora. În 4 cazuri au fost emise certificate de conformitate.

Opinia de audit:

Urmare auditării situațiilor financiare încheiate la nivelul ordonatorului principal de credite a fost formulată o opinie de audit adversă.

La exprimarea opiniei de audit adverse au fost avute în vedere și deficiențele constatate la nivelul entităților subordonate în legătură cu modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, constând în nerespectarea principiilor legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Scurtă prezentare

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS), este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului.

Având în vedere domeniile diferite de activitate ale MECTS, respectiv educație, cercetare, sport și tineret, Curtea de Conturi a desfășurat o misiune de audit asupra situațiilor financiare încheiate de către ordonatorul principal de credite (MECTS) și 80 de acțiuni de control la doi ordonatori secundari (Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică - ANCS și Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret - ANST) și la 78 ordonatori terțiari (11 case de cultură ale studenților, 20 de direcții teritoriale pentru tineret și sport, 31 de cluburi sportive, 4 universități și alte entități).

Acțiunile de audit/control au avut ca obiective verificarea:

- situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului;
- legalității realizării veniturilor și efectuării cheltuielilor de către casele de cultură ale studenților și direcțiile teritoriale pentru tineret și sport;
- utilizării și gestionării fondurilor primite de la bugetul de stat pentru finanțarea activității sportive la cluburile sportive aflate în subordinea directă a MECTS și a celor subordonate ANST.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

Disciplina financiar-contabilă în efectuarea cheltuielilor

La Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

- ♦ în cazul deconturilor de cheltuieli întocmite pentru deplasările externe, efectuate de reprezentanți ai MECTS, în unele cazuri nu au fost respectate prevederile legale în vigoare referitoare la acordarea diurnei și decontarea transportului pe distanța dintre aeroport/gară și locul de cazare, fiind identificate plăți nelegale în valoare de 2.505,5 USD și 312,5 euro.

La unitățile subordonate

- ♦ la Clubul Sportiv Târgoviște au fost efectuate cheltuieli nelegale în sumă totală de 387 mii lei, prin alocarea creditelor bugetare pentru finanțarea unor acțiuni sportive care nu erau strict legate de activitatea clubului și nu respectau dispozițiile legale, iar cheltuielile cu premiile acordate sportivilor și antrenorilor au fost efectuate pentru acțiuni care nu au fost desfășurate de sportivii proprii. Pentru înlăturarea acestei abateri au fost dispuse măsuri care să asigure stabilirea întinderii prejudiciului estimat și recuperarea acestuia, iar entitatea a luat măsuri, acționând în judecată persoanele vinovate;
- ♦ Casa Corpului Didactic Sibiu a efectuat plăți nelegale estimate la 927 mii lei, acceptând la plată tarife mai mari decât cele legale pentru unele lucrări de construcții sau decontând lucrări la care s-a renunțat, conform actelor încheiate între părți.

Situații similare s-au constatat și la Sport Club Miercurea Ciuc (232 mii lei), Clubul Sportiv „Mureșul” Tg. Mureș (131 mii lei), Casa de Cultură a Studenților Galați, care a plătit suma de 116 mii lei fără contraprestație, Clubul Sportiv Școlar Bârlad care a plătit 88 mii lei pentru lucrări neefectuate, Complexul Sportiv Național Bascov (71 mii lei), Universitatea din Oradea (69 mii lei), Clubul Sportiv Municipal Pitești (30 mii lei) etc.

- ♦ la Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - ARACIS nu s-au aplicat prevederile legii prin care s-a dispus reducerea cu 25% a tuturor drepturilor salariale, cât și virarea integrală la bugetul de stat a sumelor rezultate, în cazul instituțiilor publice finanțate din venituri proprii. Valoarea estimată a sumei datorate bugetului de stat este de 410 mii lei;

- ▶ plata necuvenită a unor drepturi de natură salarială (sporuri) în sumă totală de 65 mii lei la *Casa de Cultură a Studenților Pitești*, 43 mii lei la *Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Științe Biologice - Filiala Iași*, 26 mii lei la *Clubul Sportiv Municipal Drobeta Turnu Severin* etc.

Constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform actelor normative de înființare a entităților verificate

La unitățile subordonate

- ▶ Institutul pentru Științele Educației nu a realizat nici un fel de venituri proprii, deși prin Buget era prevăzută suma de 270 mii lei, astfel că finanțarea activității s-a realizat numai din alocații bugetare;
- ▶ nerealizarea unor venituri din chirii de către:
 - *Complexul Sportiv Național „Sala Polivalentă” și Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport București*, care nu au calculat, înregistrat și urmărit încasarea sumelor de 178 mii lei și, respectiv, 731 mii lei, reprezentând penalități de întârziere, potrivit clauzelor stipulate în contractele de închiriere;
 - *Universitatea „Politehnica” București (57 mii lei), Clubul Sportiv Municipal Drobeta Turnu Severin (40 mii lei) și Casa Corpului Didactic Sibiu care nu a urmărit încasarea în cuantumul și la termenele prevăzute în contract a chiriei în sumă de 263 mii lei și nu a virat la bugetul de stat cota parte din încasările realizate din chirii (76 mii lei);*
 - *Clubul Sportiv Municipal Sibiu, care nu a realizat venituri din închirierea bunurilor aparținând domeniului public al statului în sumă estimată la 165 mii lei, întrucât a cedat unei societăți private folosința terenului în mod gratuit;*
 - *Direcțiile pentru sport și tineret ale județelor Arad (143 mii lei), Mureș (100 mii lei), Dâmbovița (31 mii lei), Prahova (17 mii lei);*
 - *Complexul Sportiv „Lia Manoliu”, nu a realizat venituri în sumă totală de 3.749 mii lei, estimate pe baza principiilor admise de către instanța de judecată, venituri nerealizate ca urmare a modului de încheiere a unor contracte de închiriere/asociere cu încălcarea prevederilor legale și acceptarea unor clauze vădit defavorabile instituției publice;*
- ▶ nu a fost virată la bugetul de stat cota parte din chiria încasată ca urmare a închirierii bunurilor proprietate publică a statului de către *Clubul Sportiv Municipal Sibiu (35 mii lei), Direcția județeană pentru Sport și Tineret Covasna (14 mii lei), Casa de Cultură a Studenților Alba Iulia (12 mii lei)* etc.;
- ▶ la ANST nu a fost organizată și condusă evidența veniturilor proprii, nefiind creată o bază de date cu plătitorii de taxe și accize din alcool și tutun, care au obligația de a vira la dispoziția instituției cota de 1% din cuantumul sumelor datorate bugetului de stat cu titlu de accize pentru băuturi alcoolice și țigări, în contabilitate fiind evidențiate numai sumele efectiv încasate.

Respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice

La Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

- ▶ derularea defectuoasă a Programului PHARE TVET 2005-2006, în baza Memorandumului de finanțare încheiat de Guvernul României cu Comisia Europeană și a Acordului de Implementare încheiat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT), adresat unui număr de 150 de unități școlare, care urmau să fie dotate cu echipamente pentru pregătirea de bază și pregătirea specializată a elevilor în 83 de meserii.

Astfel, la data efectuării auditului, echipamente în valoare de aproape 800 mii euro, se aflau în diverse locații, nemontate, pe motiv că nu au fost disponibile spațiile necesare. De menționat că această cheltuială a fost considerată ca neeligibilă, refuzată la decontare din fondurile PHARE, fiind suportată din fondurile bugetare puse la dispoziția ministerului. Prin aceasta, scopul programului a fost doar parțial atins.

La unitățile subordonate

- ▶ realizarea unui obiectiv de investiții la *Universitatea din Oradea*, adjudecat inițial la valoarea de 2.709 mii lei, început în anul 1998 și având termen de

finalizare în anul 1999, nu s-a încheiat, constatându-se prelungirea termenului de finalizare până în anul 2013, ca urmare a neasigurării surselor de finanțare. Drept consecință, prin prelungirea duratei de execuție și actualizarea valorii situațiilor de lucrări s-a ajuns la decontarea până în prezent a unor sume de peste 7 ori mai mari decât valoarea inițială;

- ◆ deși a fost adusă la standardele necesare funcționării în bune condiții încă din anul 2009, fiind cheltuite importante fonduri din bugetul de stat (2.306 mii lei), clădirea destinată desfășurării activității *Clubului Școlar Sportiv Tg. Jiu* nu poate fi utilizată, întrucât nu a fost dotată cu mobilier și aparatura necesară, iar în lipsa unor alocații bugetare pentru conservare și întreținere, pericolul degradării clădirii este iminent;
- ◆ Consiliul de administrație al *Clubului Sportiv Școlar Galați* a aprobat schimbarea destinației spațiilor deținute pentru asigurarea educației copiilor și elevilor, „închiriind” sala și terenurile de sport, disponibile temporar, unor persoane fizice, fără să fie încheiate contracte conform prevederilor legale. Mai mult, s-a acceptat ocuparea unor spații de cazare ale clubului de către salariații entității, de asemenea fără a fi încheiate contracte;
- ◆ *Direcția județeană pentru Sport și Tineret Covasna* nu a luat măsuri de atragere a unor venituri proprii, neîncheind noi contracte de închiriere sau concesiune conform prevederilor legale privind unele măsuri în domeniul tineretului și sportului, astfel că nu au fost create premisele pentru reducerea subvențiilor de la bugetul de stat;
- ◆ *Direcția județeană pentru Sport și Tineret Prahova* nu a luat măsuri pentru alocarea unei sume de numai 50 mii lei, necesară efectuării unor lucrări de reparații la un centru de agrement prin care se asigurau condiții bune pentru elevii și tinerii care urmau să vină în vacanță, iar în lipsa lucrărilor respective gradul de ocupare a fost zero, centrul respectiv nefiind nici autorizat din punct de vedere al condițiilor igienico-sanitare de către direcția teritorială de sănătate;
- ◆ *Agencia Teritorială a Taberelor și Turismului Școlar Prahova*, aflată în subordinea direcției județene pentru sport și tineret, începând cu anul 2004 a încheiat contracte de colaborare cu agenți economici, pentru o perioadă de 30 de ani, cărora le-au fost predate spre folosință construcții, inclusiv dotările acestora și terenurile aferente, urmând ca aceștia să realizeze investiții de 1.000 mii lei, iar Agenția să realizeze venituri numai din exploatarea spațiilor proprii, contrar prevederilor legale conform cărora patrimoniul public poate fi numai concesionat sau închiriat. În anul 2010 Agenția nu a realizat venituri întrucât nu și-a exercitat dreptul de folosință asupra spațiului propriu, acesta fiind lăsat la dispoziția colaboratorului, astfel că patrimoniul public este utilizat numai în interes privat, fără nici un avantaj pentru deținătorul patrimoniului;
- ◆ deși baza materială a *Clubului Sportiv Târgoviște*, respectiv „Sala de lupte și box” nu a fost întreținută corespunzător și nici menținută în stare de funcționare, aflându-se într-un stadiu avansat de degradare, ordonatorul de credite nu s-a preocupat pentru utilizarea sumei de 50 mii lei, alocată, solicitând anularea acesteia la finele anului;
- ◆ finanțarea proiectelor de tineret și studențești s-a efectuat în cea mai mare parte din fonduri bugetare, fără ca ANST să asigure și să urmărească atragerea și a altor surse de finanțare ale beneficiarilor, respectiv contribuții proprii și alte contribuții atrase.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La unitățile subordonate ◆ la *Universitatea Tehnică Cluj-Napoca*:

- înregistrarea în contabilitate a debitelor din taxe de școlarizare s-a efectuat contrar prevederilor legale întrucât a fost identificată existența unei diferențe în sumă de 1.860 mii lei între evidența contabilă sintetică și cea analitică, au

fost efectuate anulări/restituiri de debite în sumă totală de 5.554 mii lei fără documente justificative, precum și obligații în sumă de 1.494 mii lei cu scadența la plată în anul bugetar 2011;

- documentele justificative în baza cărora au fost efectuate restituiri de taxe de școlarizare, în sumă totală de 422 mii lei, nu au fost depuse la compartimentul financiar-contabil, nu au fost îndosariate, păstrate și arhivate în mod corespunzător, motiv pentru care prin decizia Curții de Conturi s-a dispus reconstituirea documentelor;
 - nu au fost stabilite, înregistrate și încasate în toate cazurile veniturile din taxe de școlarizare pentru studenții străini care studiază pe cont propriu, identificându-se debite neînregistrate și neîncasate în sumă de 5.010 euro, precum și cazuri de anulare a unor debite în sumă de 17.196 euro pentru studenții exmatriculați;
 - deși în evidența instituției sunt înregistrate titluri de participare deținute în capitalul social al unor societăți comerciale în sumă totală de 411 mii lei, acțiunile în cauză nu au putut fi prezentate la solicitarea controlului;
- ▶ la *Universitatea din Oradea* nu au fost înregistrate în evidența contabilă și nu au fost întocmite documente de recepție pentru bunurile în sumă de 238 mii lei primite ca donație de la biblioteca „*Monica Lovinescu și Virgil Ierunca*”;
- ▶ la *Clubul Sportiv Municipal Brăila* nu au fost reevaluate clădirile în valoare de 3.737 mii lei și nu au fost evaluate terenuri în suprafață de 31.939 mp, aflate în domeniul public al statului, din care terenuri aferente construcțiilor în suprafață de 17.307 mp, acestea fiind înregistrate numai în unități natural-convenționale;
- ▶ nu au fost înregistrate în evidența contabilă a *Direcției județene pentru Sport și Tineret Alba* lucrări și servicii în sumă totală de 389 mii lei și nu a fost majorată valoarea imobilelor cu suma de 1.453 mii lei reprezentând lucrări de investiții care au avut ca scop îmbunătățirea parametrilor tehnici inițiali.

Modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia

La unitățile subordonate

- ▶ *Direcția județeană pentru Sport și Tineret Galați* nu a înregistrat în evidența contabilă și nu a înscris în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului terenuri în valoare de 24.091 mii lei (24.689 mp) aflate în administrarea sa.

Situații similare s-au constatat și la *ANST*, care nu a evidențiat terenuri în suprafață totală de 81.788 mp, *direcțiile pentru sport și tineret ale județelor Dâmbovița și Alba*, la care terenuri în suprafață de 51.826 mp, respectiv 360 mp nu au fost inventariate, evaluate și înregistrate în evidența contabilă, *Casa de Cultură a Studenților Galați* (4812 mp), *Clubul Sportiv Municipal Sf. Gheorghe* (49.246 mp), *Clubul Sportiv Școlar Galați* (9.417 mp) etc.;

- ▶ în evidența contabilă a *Clubului Sportiv Școlar Ploiești* sunt reflectate bunuri, respectiv „*Sala de sport L. Doroftei*” cu valoarea de 911 mii lei și terenul aferent de 4.559 mp în valoare de 325 mii lei, pentru care nu există acte doveditoare privind proprietatea asupra acestora. Datorită neclarificării regimului juridic al acestora, bunurile au fost raportate atât de către club cât și de unitatea administrativ-teritorială. Astfel, terenul este evidențiat atât în inventarul bunurilor aparținând domeniului public al statului cât și în domeniul public al municipiului Ploiești, iar clădirea nu a fost evidențiată în inventarul bunurilor aparținând domeniului public al statului.

Situație asemănătoare s-a constatat și la *Clubul Sportiv Școlar Bârlad*, care în mod eronat a înregistrat în evidența contabilă și a raportat în inventarul bunurilor aparținând domeniului public al statului, bunuri al căror proprietar este unitatea administrativ-teritorială a municipiului Bârlad, respectiv teren în suprafață de 40.000 mp în valoare de 2.573 mii lei și construcție de 470 mp în valoare de 576 mii lei, precum și la *Clubul Sportiv „Crișul” Oradea*, care a înregistrat activul „*Sala Sporturilor*” în valoare de 5.780 mii lei în proprietatea publică a statului, deși acesta a fost transferat în proprietatea Consiliului local

al municipiului Oradea.

- ♦ nu a fost identificat terenul în suprafață de 172.302 mp din cauza lipsei documentelor de predare-primire și a neintabulării. Terenul a fost trecut în domeniul privat al statului în temeiul HG nr. 250/2003 și transferat *din administrarea Ministerului Tineretului și Sportului în administrarea Complexului Sportiv Național „Sala Polivalentă”* în baza Ordinelor nr. 256/2003 și nr. 204/2003, emise de către ministrul tineretului și sportului, respectiv conducătorul agenției naționale pentru sport;
- ♦ Complexul Sportiv Național „Lia Manoliu” a încheiat și derulat cu încălcarea prevederilor legale, un contract cu o societate comercială, cu posibile consecințe viitoare în angajarea complexului la cheltuieli privind despăgubirea chiriașului cu contravaloarea investiției, sub sancțiunea pierderii terenului de sub clădirea edificată;
- ♦ nu a fost clarificată situația juridică a *Colegiului Tehnic de Poștă și Telecomunicații „Gheorghe Airinei” din București*, unitate de învățământ preuniversitar de stat, care își desfășoară activitatea în clădirile situate pe un teren proprietatea Romtelecom. Societatea menționată a dat colegiului spre folosință temporară, terenul și clădirile în care acesta își desfășoară activitatea în baza unui contract de comodat încheiat în anul 2003, a cărui perioadă de valabilitate s-a prelungit prin acte adiționale până în martie 2012.

Efectuarea inventarierii la termenele și în condițiile stabilite de lege

- La unitățile subordonate* ♦ inventarierea anuală a patrimoniului ANST a fost efectuată fără respectarea întocmai a normelor legale în vigoare, întrucât nu au fost inventariate terenuri în suprafață totală de peste 80 mii mp, care nu au fost înregistrate în evidența contabilă și nici nu au fost evaluate, nu au fost solicitate confirmări ale soldurilor creanțelor și obligațiilor față de terți, deși entitatea avea în evidență debitori în valoare totală de 4.514 mii lei pentru care nu s-a efectuat o analiză în ce privește data creării acestora, în vederea urmăririi lichidării lor în cadrul termenului legal de prescripție.

Aceeași situație s-a constatat și în cazul creditorilor și furnizorilor. Deficiențele au fost posibile, îndeosebi, ca urmare a fluctuației mari de personal de conducere și execuție la nivelul entităților.

Aspecte similare au fost constatate la *Agencia de Administrare a Rețelei Naționale de Informatică pentru Educație și Cercetare, cluburile sportive municipale Baia-Mare, Pitești, „Armătura” Zalău, direcțiile pentru sport și tineret ale județelor Bacău, Bihor, Dâmbovița, Galați, Mureș, Prahova, Suceava, casele de cultură ale studenților Brașov, Galați, Pitești, cluburile sportive școlare Bârlad, Alexandria, Ploiești, Clubul Sportiv „Crișul” Oradea, Complexul Sportiv Național „Sala Polivalentă” etc.*

Asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

- La unitățile subordonate* ♦ evidența rezultatelor cercetării științifice nu a fost ținută cu ajutorul Registrului special de evidență a rezultatelor cercetării, deși această obligație este stipulată de legislația privind cercetarea științifică dezvoltarea tehnologică, situație constatată *la unele institute de cercetare, dar și la ANCS*, această ultimă entitate neavând înființat nici Registrul documentațiilor, colecțiilor și bazelor de date de interes național;
- ♦ la nivelul ANST nu au fost elaborate și aprobate norme metodologice privind modul de înscriere în Registrul bazelor sportive a datelor cuprinzând totalitatea terenurilor și spațiilor, precum și amenajările, instalațiile și construcțiile care sunt destinate organizării și desfășurării activității de educație fizică și sport, din domeniul public și privat al statului și unităților administrative, respectiv din sectorul privat, omologate, deși încă din anul 2004 această obligație era prevăzută în legea educației fizice și sportului.

În evidența, administrarea și gestionarea patrimoniului cluburilor și bazelor sportive există grave nereguli, o parte dintre firmele private care au încheiat contracte de asociere, închiriere etc., pe perioade mari de timp, 20-49 ani, comportându-se în prezent ca veritabili proprietari asupra terenurilor și

clădirilor pe care le exploatează, plătind cluburilor sportive sume derizorii sau deloc.

Nereguli privind achizițiile publice

La Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului

Nereguli privind achizițiile publice constând în contractarea de lucrări și servicii în sumă de 82 mii lei fără ca acestea să fie incluse în „Programul anual al achizițiilor publice pe anul 2010”.

La unitățile subordonate

- ▶ *Clubul Sportiv Târgoviște*, în calitate de autoritate contractantă, a divizat contractul de achiziție în valoare de 28.266 euro fără TVA, în mai multe contracte de valoare mai mică, evitând astfel aplicarea prevederilor legale. În baza prerogativelor pe care le are Curtea de Conturi, s-a solicitat ANRMAP constatarea și aplicarea sancțiunilor contravenționale. Constatări similare au fost consemnate și la *Complexul Sportiv Național Bascov județul Argeș*;
- ▶ neîntocmirea programului anual al achizițiilor publice, precum și a dosarelor de achiziții pentru fiecare contract atribuit (*Clubul Sportiv Școlar Bârlad*), necuprinderea tuturor achizițiilor efectuate în anul 2010 în programul anual (*Direcția pentru Sport și Tineret Prahova*);
- ▶ *Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică* a aplicat procedura de „achiziție directă” pentru toate achizițiile derulate în anul 2010, procedând în așa fel încât, valoarea estimată a achizițiilor să se situeze în toate cazurile imediat sub pragul în echivalent a 15.000 de euro, dar fără să existe un antecalcul sau o însumare a tuturor sumelor plătibile în referatul de necesitate care să justifice valoarea estimată.

În timpul controlului a fost sesizată ANRMAP, care a sancționat contravențional abaterile de la legislația privind achizițiile publice.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La unitățile subordonate

- ▶ lipsa proiectării și dezvoltării sistemelor de control managerial de la nivelul fiecărei direcții sau compartiment funcțional, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități și a unui circuit al documentelor, coroborate cu fluctuația/mobilitatea foarte mare a personalului atât de conducere, cât de execuție din anul 2010, a condus la desfășurarea cu dificultate a activității ANST, cu efecte negative asupra modului de îndeplinire a atribuțiilor specifice pe care această instituție le are prevăzute prin actul de înființare;
- ▶ în ultimii 3 ani, la ANST, compartimentul de specialitate nu a realizat misiuni de audit asupra activității financiare la acele entități subordonate, care nu au prevăzute în organigramă structuri de audit intern sau post de auditor, nefiind îndeplinite obiectivele legale ale auditului intern;
- ▶ nereguli privind organizarea și desfășurarea activității de audit public intern au fost constatate la *direcțiile pentru sport și tineret ale județelor Arad, Bacău, cluburile sportive municipale Arad, Danubius - Tulcea, Complexul Sportiv Bascov, ANCS, Universitatea din Oradea etc.*;
- ▶ abateri privind controlul financiar preventiv propriu au fost constatate la *Casele de cultură ale studenților din Brașov, Pitești, Galați, Timișoara, Direcțiile pentru sport și tineret ale județelor Suceava, cluburile sportive școlare Tg. Jiu, Bârlad, Complexul Sportiv Național Orșova*;
- ▶ alte nereguli referitoare la implementarea Codului controlului intern/managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial s-au consemnat la *Direcțiile pentru sport și tineret ale județelor Alba, Argeș, Bihor, Sălaj, Suceava, Casele de cultură ale studenților Alba, Brașov, Galați, Sibiu, Timișoara, Clubul Sportiv „Unirea” Alba Iulia, Clubul Sportiv Municipal Brăila, Universitatea Națională pentru Educație Fizică și Sport București, Institutul pentru Științele Educației București, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior - ARACIS*, care nu au luat măsuri în scopul elaborării

unor proceduri formalizate pe activități și nu au detaliat obiectivele, responsabilitățile și procedurile de lucru specifice.

Concluzii generale

Urmare desfășurării acțiunilor de audit/control la MECTS și entitățile aflate în subordine/coordonare, au fost constatate abateri pentru înlăturarea cărora au fost dispuse măsuri prin deciziile emise de Curtea de Conturi, inclusiv pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și luarea măsurilor de recuperare a acestora.

Opinia de audit:

Echipa de audit a exprimat o opinie de audit adversă având în vedere și deficiențele constatate la nivelul entităților subordonate în legătură cu modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, constând în nerespectarea principiilor legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității.

Academia Română

Scurtă prezentare

Academia Română, instituție de interes public național, autonomă, cu personalitate juridică de drept public este organizată și funcționează în baza Legii nr. 752/2001.

Potrivit legii, entitatea are în subordine un număr de 68 de institute și centre de cercetare, a căror finanțare este asigurată din subvenții de la bugetul de stat, prin bugetul Academiei Române în calitate de ordonator principal de credite, 6 fundații (printre care Fundația Familiei „Menachem H. Elias”), precum și alte instituții de cultură ca Biblioteca și Editura Academiei Române.

Curtea de Conturi a exercitat auditul financiar asupra situațiilor financiare încheiate la 31.12.2010 de Academia Română, precum și verificarea situației, evoluției și modului de administrare a patrimoniului public și privat al statului la următoarele entități subordonate: Institutul de Economie Agrară, Institutul de Biologie și Patologie Celulară „Nicolae Simionescu”, Institutul pentru Inteligență Artificială, Institutul de Geodinamică, Institutul de Chimie-Fizică „Ilie Murgulescu”, Spitalul Universitar de Urgență Elias, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Științe Biologice - Filiala Iași, Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu, Institutul de Chimie Timișoara.

Misiunea de audit financiar a avut în vedere următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Academia Română

- ♦ situațiile financiare nu au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, nefiind respectate principiile legalității și regularității, astfel încât situațiile respective nu oferă o imagine fidelă a poziției și performanței financiare, și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată. Astfel:
 - în evidența contabilă și, în consecință, în situațiile financiare, nu au fost înregistrate drepturi de creanță în sumă totală de 5.656 mii lei (cca 1.600 mii euro) provenite din trei contracte de cesiune de drepturi, încheiate în anul 2008, (din care două au fost rezoluționate în anul 2011), prin care au fost transmise drepturi referitoare la unele imobile, respectiv terenuri în suprafață de 4 ha și 22 ha (la marginea comunei Ovidiu) și, respectiv, 38 ha, situate în Constanța la prețul de numai 2,5 euro/mp;
 - la finele anului 2010 instituția înregistrase în evidență, cu mare întârziere, încasări de numai 785 mii euro;
 - deși potrivit legii avea de încasat venituri aferente anilor 2009 și 2010 în sumă de peste un milion de lei, reprezentând cota de 25% din veniturile brute ale Fundației „Patrimoniu” a Academiei Române, care administrează patrimoniul agricol și silvic al acesteia, nu au fost luate măsuri de încasare

și nici măcar de înregistrare în evidențele contabile.

*La Institutul de Biologie
și Patologie Celulară
„Nicolae Simionescu”*

- ✦ contrar principiului contabilității de angajamente, *Institutul* nu a înregistrat în evidența contabilă drepturile constatate reprezentând sumele ce urmau a fi încasate de la autoritatea contractantă, fiind înregistrate numai încasările, neregulă constatată și la alte entități (*Institutul de Economie Agrară, Institutul pentru Inteligență Artificială*);
- ✦ nereguli privind inventarierea generală a patrimoniului s-au constatat la *Institut precum și la Institutul pentru Inteligență Artificială, Institutul de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu”, Editura Academiei Române, Biblioteca Academiei Române, Casa Oamenilor de Știință*.

*La Institutul de
Geodinamică „Sabba S.
Ștefănescu”*

- ✦ forma de organizare a *Institutului*, nu a fost stabilită printr-un act normativ (hotărâre de Guvern), ci printr-un document fără putere juridică, respectiv o Notă emisă în anul 1990, de către directorul entității, în care se exprimă necesitatea înființării unei „unități” care să „poarte titulatura de Institut de Geodinamică”. Respectiva Notă a fost avizată de Președintele Academiei Române și Ministrul Muncii și Ocrotirilor Sociale, iar la data de 01.06.1990 a fost aprobată de Primul - ministru.

În timpul controlului conducerea institutului a solicitat Academiei Române să întreprindă demersurile necesare pentru elaborarea și aprobarea unei hotărâri de Guvern care să reglementeze existența și funcționarea institutului.

*La Editura Academiei
Române*

- ✦ denaturarea exactității și realității datelor din contul de execuție bugetară, datorită unor nereguli privind evidența veniturilor proprii, constând în:
 - înregistrări duble pentru venituri de 16 mii lei;
 - înregistrarea în anul 2010 a unor venituri realizate în anul 2009, în sumă de 211 mii lei;
 - raportarea unor venituri extrabugetare totale de 2.047 mii lei, deși valoarea încasărilor prin contul de venituri proprii deschis la trezorerie este de 1.303 mii lei.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat **Constatări**

*La Casa Oamenilor de
Știință*

- ✦ contravaloarea utilităților plătite din surse bugetare și recuperate de la chiriași, în sumă de 23 mii lei, a fost înregistrată ca venituri proprii, în loc de a fi reîntregite creditele bugetare;
- ✦ suma de 16 mii lei, obținută din închirierea unui imobil proprietate publică, a fost reținută ca venit propriu, în loc de a fi virată la bugetul statului.

Calitatea gestiunii economico-financiare **Constatări**

La Academia Română

- ✦ nereguli privind administrarea bunurilor din patrimoniu constând în menținerea unor situații juridice neclare a terenurilor și construcțiilor deținute în incinta Institutului de Virusologie „Ștefan S. Nicolau” din București și Spitalului Elias, fiind vorba de suprafețe mari de teren, de 17.000 mp și, respectiv, 4.666 mp, situate în zone de mare interes ale capitalei.

O situație similară, privind neclarități din punct de vedere juridic și administrativ, s-a constatat și în cazul *imobilelor Cabana Gura Zlata, Punctul de control Pietrele, Punctul de control Rotunda, Stația de Cercetare Gemenele, Cabana Rotunda, precum și terenul în suprafață de 1,4 ha situat în județul Constanța*, care figurează atât în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cât și în proprietatea privată a Academiei Române.

*La Institutul de
Geodinamică „Sabba S.
Ștefănescu”*

- ✦ nerefectarea în inventarul bunurilor din domeniul public al statului a modificărilor intervenite la clădirile date în administrarea sa, respectiv actualizarea valorii clădirilor ca urmare a reevaluării acestora și nu a clarificat situația „Observatorului Geodinamic Căldărușani”, primit în concesiune de la Mănăstirea Căldărușani la valoarea de 582 mii lei, dar înregistrat în inventarul

centralizat transmis la Ministerul Finanțelor Publice.

La Editura Academiei Române

- ♦ deținerea de stocuri fără mișcare constând în câteva mii de volume de cărți tipărite în anii 1992-1995, care nu au mai înregistrat nici o mișcare din anii 1996-1998, sau de stocuri cu mișcare lentă la unele reviste, ceea ce a generat imobilizări de fonduri și cheltuieli neeconomice cu spațiile de depozitare.

La Casa Oamenilor de Știință

- ♦ neefectuarea reevaluării bunurilor din domeniul public al statului, aflate în administrarea Clubului Oamenilor de Știință, astfel că imobilele în care își desfășoară activitatea sunt înregistrate în evidența contabilă cu valoarea de 20 mii lei, respectiv de 4,61 lei (imobil situat pe Calea Victoriei).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Academia Română

- ♦ procedurile de control intern, nu au fost respectate, neasigurându-se un circuit corect și complet al tuturor informațiilor și documentelor întocmite în vederea realizării obiectului de activitate;
- ♦ compartimentul de audit intern nu a efectuat nicio misiune de audit asupra activităților instituției, ci numai asupra activității unora dintre entitățile aflate în subordine.

La institutele de Economie Agrară și de Geodinamică „Sabba S. Ștefănescu” București

- ♦ nu au fost întreprinse acțiuni în vederea aplicării prevederilor Codului controlului intern, nu au fost elaborate proceduri formalizate pe activitățile specifice și nu a fost elaborat programul de dezvoltare a sistemului de control managerial.

Asemenea deficiențe au fost constatate și la *Institutul de Chimie-Fizică „Ilie Murgulescu”, Institutul de Cercetări Biologice - Filiala Iași, Spitalul Universitar de Urgență Elias, Editura Academiei Române.*

Imperfecțiuni legislative

Finanțarea activității Academiei Române și a unităților din subordine se asigură pe bază de programe proprii aprobate de Adunarea generală a Academiei Române, de la bugetul de stat, utilizându-se în completare și venituri extrabugetare.

Prevederile menționate se află în contradicție cu cele ale legii privind finanțele publice, conform căroră *„Finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale instituțiilor publice se asigură astfel: a) integral din bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz; b) din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz; c) integral, din veniturile proprii.*

Instituțiile publice finanțate integral de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele fondurilor speciale, după caz, varsă integral veniturile realizate la bugetul din care sunt finanțate”.

Contradicția se referă la faptul că, deși Academia Română în calitate de instituție publică se supune prevederilor din legea privind finanțele publice, aceasta nu varsă la bugetul de stat veniturile realizate, ci le reține la dispoziția sa în baza legii proprii de organizare și funcționare.

În concluzie, se impune corelarea prevederilor celor două acte normative menționate.

Opinia de audit:

Având în vedere deficiențele consemnate, atât la nivelul Academiei Române cât și la entitățile din subordine, echipele de audit au exprimat **opinii de audit adverse**. Pentru valorificarea constatărilor Curtea de Conturi a emis decizii prin care a dispus măsurile pe care entitățile verificate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

Scurtă prezentare

Institutul Cultural Român (ICR) funcționează ca instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, sub autoritatea Președintelui României.

Curtea de Conturi a exercitat auditul financiar asupra situațiilor financiare încheiate la 31.12.2010, având în vedere următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ situația juridică a clădirii și terenului din București, str. Aleea Alexandru nr. 38, unde din anul 1990 și-a avut sediul predecesora entității, iar din anul 2003 ICR, nu este clară (domeniul public sau domeniul privat al statului). Deficiențe au fost constatate și din punct de vedere al reflectării în evidența contabilă și cea tehnic-operativă a construcției și terenului aflate în administrare, în sensul că este evidențiată doar valoarea globală a acestora în sumă de 327 lei (valoarea de la data primirii în administrare în anul 1990), fără a fi efectuată reevaluarea acestor bunuri, valoarea înregistrată în contabilitate fiind în reală contradicție cu valoarea lor justă;
- ♦ deficiențe privind modul de decontare și recuperare a unor cheltuieli, în sensul că justificarea avansurilor acordate în perioada 2006-2010 unor persoane din afara instituției s-a efectuat cu mare întârziere, iar compartimentul de specialitate nu a urmărit depunerea în termenul legal a deconturilor de cheltuieli și nu a evidențiat în contabilitate debitele datorate instituției de către persoanele respective, nefiind astfel justificată suma de 161 mii lei, datorată instituției de 131 persoane, unele sume fiind prescrise la data auditului. De asemenea, deși majoritatea beneficiarilor de avansuri au depus deconturile cu întârziere, nu au fost calculate penalizările, care urmau a fi virate la bugetul de stat, situația fiind similară și în cazul restituirii cu întârziere a sumelor necheltuite din avansurile acordate;
- ♦ nu a fost clarificată natura sumelor acordate participanților/invitaților la acțiunile culturale organizate de ICR în străinătate, nefiind stabilită exact categoria de cheltuieli acceptată la decontare (diurnă sau cheltuieli de masă) cu respectarea prevederilor legii privind finanțele publice;
- ♦ în legătură cu modul de recuperare a debitelor în sumă totală de 79 mii lei, stabilite în sarcina unor salariați ai ICR, ca urmare a auditului financiar efectuat în anul 2009 de Curtea de Conturi, s-a constatat că nu s-a urmărit recuperarea lună de lună a ratelor aferente debitelor stabilite prin Ordinul Președintelui ICR și recunoscute de cei 16 salariați prin „Angajamentele de plată” semnate, și nu s-a procedat la acționarea în instanță a debitorilor care nu au depus la timp sumele datorate;
- ♦ deși în contractele încheiate cu diverși parteneri, care au participat la manifestări culturale în străinătate, ICR s-a angajat să suporte numai anumite cheltuieli, în fapt au fost decontate și alte cheltuieli fără a avea o bază legală, respectiv cheltuieli cu room service în valoare de 103,02 CAD (aprox.100 USD), cheltuieli cu micul dejun în valoare de 161,45 euro, precum și cheltuieli cu parcare;
- ♦ în lipsa unei fundamentări judicioase, bazată pe o analiză atentă și exigentă, s-a ajuns în situația ca, la finele anului 2010, entitatea să dețină stocuri mari de bunuri de peste 3.375 mii lei, din care cărți și reviste în valoare de 2.318 mii lei, produse sau achiziționate din bani publici, majoritatea fiind bunuri cu mișcare lentă sau fără mișcare, conducerea entității neluând măsurile necesare de prevenire și pentru diminuarea acestor stocuri, asigurând bună gestiune financiară, potrivit principiilor de economicitate, eficacitate și eficiență în utilizarea fondurilor publice;

Menținerea în patrimoniul ICR a acestor stocuri de cărți și reviste, de timp

îndelungat (unele de 6-7 ani), fără a fi luate măsuri de valorificare, pe lângă faptul că a condus la imobilizarea de fonduri bănești, nu s-a atins nici scopul pentru care au fost editate și achiziționate asemenea materiale.

Opinia de audit:

Având în vedere deficiențele consemnate echipa de audit a exprimat o **opinie de audit adversă**. Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care a dispus măsurile pe care Institutul Cultural Român trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia.

Societatea Română de Radiodifuziune

Scurtă prezentare

Societatea Română de Radiodifuziune (SRR) este organizată și funcționează în baza Legii nr. 41/1994 republicată, ca serviciu public autonom de interes național, independent editorial.

Curtea de Conturi a exercitat auditul financiar asupra situațiilor financiare încheiate la 31.12.2010, având în vedere următoarele obiective:

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ nereguli în legătură cu desfășurarea evenimentului expozițional Târgul Gaudeamus - Carte de învățătură, constând în neelaborarea unor proceduri specifice care să reglementeze modul de organizare și desfășurare a evenimentului; contractele de participare încheiate cu diverși expozanți nu au conținut clauze contractuale minim obligatorii și nici nu au fost avizate de serviciului juridic și pentru control financiar preventiv; deficiențe în legătură cu tarifele de participare practicate de SRR în relația cu participanții la târg, precum și practicarea altor tarife decât cele aprobate de comitetul director.
SRR a acceptat la plată factura prestatorului, în sumă de 328 mii lei, fără a avea la bază proces-verbal de recepție a standurilor în care să fie înscrisă suprafața totală construită, respectiv suprafața aferentă fiecărui expozant.
Urmare derulării evenimentului, SRR avea la 30.04.2011 în portofoliu, creanțe neîncasate în sumă de 119 mii lei.
- ♦ nu au fost întreprinse demersuri în vederea recuperării creanțelor în sumă de 90 mii lei, constând în facturi emise și neîncasate, din care unele erau prescrise sau se apropiau de termenul de prescripție, nefiind astfel respectate prevederile legale;
- ♦ nereguli referitoare la buna gestiune financiară în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public, constând în achiziționarea unor bunuri de natura obiectelor de inventar fără ca acestea să fie de imediată necesitate și fără să se țină seama de stocurile deja existente, cu consecința imobilizării fondurilor publice. Astfel, la finele anului 2010 existau stocuri fără mișcare în valoare totală de 383 mii lei, dar și unele bunuri cu mișcare lentă;
- ♦ premiile acordate salariaților SRR în anul 2010 nu au avut la bază criterii/proceduri care să reglementeze condițiile de acordare și nici competența de aprobare a acestora, constatându-se situații în care premiile au fost acordate pentru îndeplinirea sarcinilor curente de serviciu și nu pentru merite deosebite, contrar prevederilor din Contractul colectiv de muncă;
- ♦ deficiențe în legătură cu modul de efectuare a inventarierii anuale a patrimoniului și valorificarea rezultatelor acesteia.

Legea nr. 41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune (SRR) și Societății Române de Televiziune (SRTv), cu modificările și completările ulterioare, nu a definit clar statutul juridic al celor două entități, iar unele reglementări privind activitatea desfășurată nu sunt îndeajuns de clar formulate ori nu sunt complete sau actualizate, respectiv armonizate cu alte prevederi legale, pentru a fi aplicabile fără dubii, confuzii sau interpretări subiective. Nereglementarea statutului juridic al SRTv și SRR, necorelarea unor prevederi din Legea nr. 41/1994, precum și acesteia cu cele ale altor legi cu incidență asupra entităților și perpetuarea neclarificării multor aspecte din activitatea de management a entităților au făcut posibilă și apariția unor nereguli în ce privește modul de stabilire a drepturilor de natură salarială cuvenite directorului general, dar și cu referire la modul de negociere a drepturilor salariale ale celorlalte categorii de personal din entitate, ajungându-se, paradoxal, ca acestea din urmă să depășească plafonul maximal aferent prin asimilare indemnizației unice pentru funcția de ministru, respectiv nivelul salariului brut lunar la care era îndreptățit președintele - director general în conformitate cu legea.

Astfel, directorul general a fost salarizat prin negociere și indexare potrivit contractelor colectiv și individual de muncă, posibilitate stipulată în lege la art. 36 pentru salariații SRTv și SRR, și nu în baza art. 23 (2) care prevede că directorul general primește un salariu brut lunar, asimilat funcției de ministru, care, în fapt, ar fi fost cu mult mai mic decât cel negociat. Spre exemplu, salariul brut negociat al directorului general al SRR în anul 2009 a fost în medie de 16 mii lei, față de cca 7 mii lei cât reprezenta indemnizația de ministru, iar la SRTv salariul brut negociat a fost de cca 15 mii lei. S-a reținut și aspectul corelativ că, potrivit art. 23 (3) din lege, ceilalți membri ai Consiliului de administrație au primit, lunar, o indemnizație reprezentând 25% din salariul brut lunar al directorului general al entității.

În același context, în ce privește salariații entităților, în forma inițială a Legii nr. 41/1994 era prevăzut la art. 38 că drepturile salariale se stabilesc, în limita veniturilor proprii, prin contracte colective de muncă, încheiate în condițiile legii, însă prin Legea nr. 124/22.06.1998 pentru modificarea și completarea Legii nr. 41/1994 a fost eliminată sintagma „în limita veniturilor proprii”.

Ca urmare, drepturile salariale nu au fost ulterior nici plafonate la nivelul salariului directorului general și nici negociate funcție de eventuali indicatori de performanță în ce privește realizarea volumului estimat de venituri proprii, dar nici afectate de măsurile recente de austeritate sau diminuate în vreun fel în condițiile în care SRTv înregistrează pierderi.

Totodată, astfel de lacune normative au făcut și fac posibil arbitrariul în loc de aplicare strictă a reglementărilor legale în domeniu, cu consecințe negative directe sau implicite asupra situației financiar-patrimoniale, precum și a modului de evidențiere și raportare a fenomenelor și proceselor economico-financiare la nivelul entităților (ca urmare lipsei bazei legale pentru clarificarea statutului juridic al entităților, respectiv pentru aplicarea legislației corespunzătoare fiecărui tip de entități juridice, cu referire la: modul de înregistrare în contabilitate a operațiunilor economico-financiare, reevaluarea activelor fixe corporale aparținând domeniului public al statului, destinația veniturilor rezultate din administrarea bunurilor proprietate publică încredințate, realizarea obiectivelor de investiții publice necesare entității, salarizarea personalului, natura patrimoniului sau componența capitalului social, constituirea de provizioane, efectuarea de compensări de sume între parteneri, rezultatul financiar, termenele pentru întocmirea și raportarea situațiilor financiare anuale etc.).

În acest context este necesară stabilirea formei de organizare și funcționare a entităților, fie ca instituții publice potrivit prevederilor Legii privind finanțele publice nr. 500/2002, fie ca societăți comerciale în baza prevederilor Legii privind societățile comerciale nr. 31/1990, fie ca regii autonome, astfel cum este reglementat prin Legea privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale nr. 15/1990, cu modificările și completările ulterioare. De precizat că, în prezent, aceste două entități au o formă de organizare atipică: nici instituții publice, nici societăți comerciale, nici regii autonome.

Opinia de audit:

Având în vedere deficiențele consemnate, echipa de audit a exprimat o **opinie de audit adversă**. Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care a dispus măsurile pe care Societatea Română de Radiodifuziune trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

Scurtă prezentare

Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale (MMFPS), este organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, cu personalitate juridică, având rol de sinteză și de coordonare a aplicării strategiei și politicilor Guvernului în domeniile muncii, familiei și protecției sociale.

În anul 2010, MMFPS și instituțiile aflate în subordinea și sub autoritatea sa, s-au reorganizat.

Reorganizarea a fost efectuată prin reducere de posturi și prin preluarea, începând cu data de 15.07.2010, a activității Autorității Naționale pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, Autorității Naționale pentru Persoanele cu Handicap, precum și activitatea Institutului Național pentru Prevenirea și Combaterea Excluziunii Sociale a Persoanelor cu Handicap, instituții publice care s-au desființat.

MMFPS a preluat și activitatea de inspecție socială din cadrul Inspecției Muncii.

Astfel, MMFPS are:

- În subordine:
 - *Inspecția Muncii* - ordonator secundar de credite, având în subordine 42 inspectorate teritoriale de muncă, ordonatori terțieri;
 - *Opt organisme intermediare regionale pentru Programul operațional sectorial pentru dezvoltarea resurselor umane (Regiunea Nord-Est, Sud-Est, Sud-Muntenia, Sud-Vest Oltenia, Vest, Nord-Vest, Centru și București-Ilfov);*
 - *Agenția Națională pentru Prestații Sociale*, ordonator secundar de credite, având în subordine 42 agenții județe pentru prestații sociale, ordona ori terțieri.
- În coordonare:
 - *Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale - INCSMPS București*
 - *Institutul Național de Cercetare-dezvoltare pentru Protecția Muncii - INCDDPM „Alexandru Darabont” - București.*
- Sub autoritate:
 - *Casa Națională de Pensii Publice și 42 case teritoriale de pensii;*
 - *Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă și 42 agenții județene pentru ocuparea forței de muncă.*

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului MMFPS pe anul 2010 s-a desfășurat la minister și la următoarele unități:

- ✓ *Inspecția Muncii și la 40 inspectorate teritoriale de muncă;*
 - ✓ *Agenția Națională pentru Prestații Sociale;*
 - ✓ *Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale București*
- și a avut următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatările identificate

La Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

- ♦ aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2010 pentru Inspekția Muncii, fără a ține seama de prevederile legale potrivit cărora, finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale „Revistei Obiectiv”, (activitate preluată de Inspekția Muncii) se face din veniturile proprii realizate de aceasta și nu din credite bugetare. În perioada iulie-decembrie 2010, Inspekția Muncii a efectuat plăți pentru cheltuieli de personal ale acestei activități, din credite bugetare în loc ca aceste cheltuieli să fie suportate din veniturile proprii ale revistei.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale

- ♦ nu s-au efectuat înregistrările corespunzătoare în contabilitate, care să reflecte restituirea la bugetul de stat a sumei de 449 mii lei, rămasă neutilizată, la sfârșitul exercițiului financiar 2010, reprezentând gratuități la transportul interurban pentru persoanele cu handicap și dobânzi la credite acordate persoanelor cu handicap, cheltuielile anului 2010 fiind afectate cu aceasta sumă. De asemenea, s-au efectuat și înregistrări contabile eronate și necorelări ale unor sume din situațiile analitice cu sumele preluate și raportate prin bilanțul contabil încheiat la data de 31.12.2010;
- ♦ nu s-au analizat datele raportate prin bilanțurile de verificare de către entitățile care funcționează în subordinea ministerului, date care se preiau și se raportează ulterior prin bilanțul centralizat. Astfel, deși Inspekția Muncii, a raportat anual creanțe neîncasate provenind de la Inspectoratul Teritorial de Muncă în sumă totală de 296 mii lei (respectiv creditori peste un an în sumă de 257 mii lei și debitori peste un an în sumă de 38 mii lei), acestea nu au fost analizate și nu au fost dispuse măsuri concrete care să conducă la virarea sumelor la buget, respectiv încasarea debitelor;
- ♦ nu s-au respectat principiile independenței exercițiului, precum și ale contabilității de angajamente, potrivit cărora cheltuielile cu lucrările executate sau serviciile prestate se recunosc și se raportează în exercițiul financiar la care se referă, fără a se ține seama de data plății cheltuielilor. Instituția a majorat în mod nelegal cheltuielile anului 2010 cu suma de 45 mii lei, reprezentând contravaloarea polițelor de asigurare încheiate pentru anul 2011 pentru autoturismele din dotare (8,4 mii lei) și utilități aferente lunii noiembrie 2009 (36,7 mii lei), înregistrate în anul 2010 și nu la data la care serviciile de furnizare a utilităților au fost efectuate.

La Agenția Națională pentru Prestații Sociale

- ♦ neorganizarea evidenței analitice a cheltuielilor cu amortizarea precum și determinarea eronată a cotei de amortizare pentru mijloace fixe existente în patrimoniul instituției conform prevederilor legale, a condus la denaturarea rezultatului exercițiului și a situațiilor financiare cu suma de 7.110 mii lei;
- ♦ nu au fost analizate sumele sub forma de prestații sociale neridicate de beneficiari și păstrate în conturi de disponibilități, în sumă de 4.842 mii lei, conducând astfel la imobilizări de surse bugetare.

La Inspectoratele Teritoriale de Muncă

- ♦ au fost menținute nejustificat în contul 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” sume încasate în anii 2009 și 2010 (reprezentând comision cărți de muncă), fără a fi înregistrate debite sau fără a fi depuse declarații fiscale privind stabilirea comisionului, sume care nu au fost clarificate la sfârșitul exercițiului bugetar 2010 (1.100 mii lei), la *Inspectoratele Teritoriale de Muncă: Alba, Buzău, Prahova, Timiș, Arad, Botoșani, Constanța, Iași*.
Nu au fost respectate prevederile cap. III, pct. 3.1.8. din OMFP nr. 1917/2005 referitoare la înregistrarea operațiunilor pentru care sunt necesare clarificări ulterioare, într-un cont distinct;
- ♦ efectuarea de înregistrări contabile eronate și denaturarea veniturilor și

cheltuielilor, în sensul că în anul 2010 în contul 4611 „Debitori sub 1 an” se mențin în mod nejustificat debitorii proveniți din declarațiile fiscale aferente perioadelor anterioare anului 2010. Aceste obligații au fost evidențiate în mod eronat în situația financiară încheiată la data de 31.12.2010 în contul 4611 „Debitori sub 1 an” când în fapt acestea aveau vechimea mai mare de 1 an (1.855 mii lei), la *Inspectoratele Teritoriale de Muncă: Brăila, Arad, Constanta, Timiș, Harghita, Vaslui*.

- ♦ menținerea nejustificată, în soldul contului 461.1 „Debitori sub un an”, la 31.12.2010, a unor sume reprezentând comision cărți de munca pentru serviciile prestate de entitatea auditată, datorate de persoane juridice care au fost radiate, dar pentru care nu s-a solicitat încheierea de radiere a judecătorului-delegat de pe lângă Oficiul Registrului Comerțului, în vederea scăderii din evidență a obligațiilor fiscale (75 mii lei), la *Inspectoratul Teritorial de Muncă Brașov*.
- ♦ la *Inspectoratul Teritorial de Muncă Prahova* nu au fost respectate prevederile Cap. III „Instrucțiuni de utilizare a conturilor” din OMFP nr. 1917/2005, în sensul că prin erori de înregistrare s-au raportat prin situațiile financiare date eronate, întrucât, nu s-a efectuat inventarierea soldului contului 473 „Decontări din operațiuni în curs de clarificare” care la data de 31.12.2010 prezintă un sold creditor de 107 mii lei, sold rezultat în urma înregistrării sumelor încasate de la agenți economici, aparent peste obligațiile legale, fără însă a se verifica concordanța acestora cu declarațiile depuse, în termen sau cu întârziere și natura plății (107 mii lei);
- ♦ la *Inspectoratul Teritorial de Muncă Prahova* nu a existat un control asupra realității creanțelor bugetare, entitatea bazându-se doar pe controlul IT care nu este corespunzător, exemplu în acest sens fiind înregistrarea declarației unui agent economic care, în mod eronat a înscris atât în rubrica fond lunar de salarii realizat, cât și în rubrica „Comision datorat” aceeași sumă de 39 mii lei, sumă ce a fost reflectată în bilanț ca și creanță bugetară, suma corectă fiind de 300 lei;
- ♦ elementele patrimoniale reprezentând clădire cu destinația de sediu și terenul aferent, în valoare de 1.807 mii lei au fost înregistrate în domeniul privat al statului și nu în domeniul public al statului respectiv, în administrarea MMFPS și în folosința ITM Satu Mare, cu toate că potrivit dispozițiilor HG nr. 868/1999 s-a aprobat transmiterea, cu plată, a imobilelor menționate în proprietatea publică a statului, la *Inspectoratul Teritorial de Muncă Satu Mare*;
- ♦ în conturile de execuție bugetară ale *Inspectoratului Teritorial de Muncă Arad*, la partea de cheltuieli, indicatorii privind creditele bugetare inițiale și definitive au fost raportați în mod eronat;
- ♦ nu au fost respectate prevederile cap. III, lit. A, pct. 1.2.3. și cap VII din OMFP nr. 1917/2005, întrucât s-a înregistrat în contabilitate în mod eronat în conturile de patrimoniu, valoarea imobilului primit spre administrare de la Primăria Municipiului Mediaș destinat desfășurării activităților specifice *Inspectoratului Teritorial de Muncă Sibiu*, respectiv: birouri, ghișee de lucru cu cetățenii și arhivă. Valoarea abaterii este 294 mii lei.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Inspecția Muncii și la inspectoratele teritoriale de muncă

- ♦ nu au fost respectate prevederile OMFP nr. 946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial și ale Legii privind auditul public intern, nr. 672/2002, cu modificările și completările ulterioare, întrucât:
 - nu a existat o comisie, constituită printr-un ordin/decizie emisă de conducătorul entității, aflată în coordonarea acestuia, comisie cu atribuții de

monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică pentru implementarea controlului intern;

- nu s-a elaborat un program de dezvoltare a sistemului de control intern (planul de management), pe fiecare compartiment din entitate, program care să includă:
 - obiectivele generale, volumul și complexitatea activităților ce trebuie realizate și eşalonarea lor în timp, responsabilitățile ce revin fiecărui angajat, precum și resursele necesare îndeplinirii acestora;
 - obiectivele globale, stabilite în concordanță cu obiectul de activitate și atribuțiile specifice ale entității;
 - obiectivele derivate, stabilite pentru fiecare compartiment în funcție de activitățile specifice desfășurate de acestea;
 - obiectivele individuale, care sunt atribuite fiecărui angajat;
- nu a fost emis Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de monitorizare, coordonare a dezvoltării sistemului de control managerial prin care să se stabilească principalele atribuții (elaborarea programului de dezvoltare a sistemului de control managerial), respectiv principalele obligații cu privire la sistemul de control managerial;
- nu există un sistem de monitorizare care să includă problemele legate de etică, cod de conduită, deontologie și integritate;
- sistemul de control nu include identificarea riscurilor relevante pentru întreaga activitate din entitate, evaluarea acestora și luarea măsurilor de înlăturare a riscurilor;
- procedurile existente nu au fost actualizate periodic în funcție de modificările structurii organizatorice și în funcție de modificările legislative apărute și nu sunt formalizate;
- nu există un sistem de monitorizare pe verticală, organizat la nivelul ordonatorului principal, prin care ordonatorul terțiar să comunice modul de implementare a sistemelor de control managerial al entității pe care o conduce;
- nu au fost auditate sistemele informatice, sistemul contabil și fiabilitatea acestuia, sistemul de luare a deciziilor, sistemele de conducere și control, precum și riscurile asociate unor astfel de sisteme;
- nerealizarea tuturor misiunilor de audit planificate ca urmare a vacanței postului de auditor intern;
- nu s-au făcut demersurile necesare pentru ocuparea pe durată determinată a postului de auditor public intern.

Constatările au fost identificate la *Inspekția Muncii și la inspectoratele teritoriale de muncă: Argeș, Gorj, Satu Mare, Vaslui, Bistrița-Năsăud, Mehedinți, Timiș, Bihor, Brașov, Caraș-Severin, Maramureș, Neamț, Brăila și Bacău.*

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

La Agenția Națională pentru Prestații Sociale

- nu s-a virat la bugetul de stat suma de 48.178 mii lei, rămasă neutilizată până la sfârșitul anului 2009 cu titlul de ajutor suplimentar pentru gaze, fiind astfel afectate veniturile bugetului de stat. Virarea la bugetul de stat a sumei de 48.178 mii lei s-a făcut abia în data de 13 ianuarie 2011, cu o întârziere de 129 de zile.
- nu s-a virat la bugetul de stat, la termenul legal de plată, suma de 59 mii lei, reprezentând debite recuperate, provenind din prestații sociale plătite necuvenit.

Nu au fost respectate prevederile din legea privind finanțele publice și *Normele*

metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2010.

- ♦ nu au fost stabilite, înregistrate, urmărite și încasate, în toate cazurile, accesoriile aferente obligațiilor neachitate la termenul legal de către angajatorii plătitori ai comisionului de 0,25% și 0,75% calculat la fondul de salarii pentru prestațiile efectuate de inspectoratele teritoriale de muncă;
- ♦ s-au constatat deficiențe în modul în care au fost reflectate în fișa angajatorului sumele încasate, nerespectându-se întotdeauna natura plății și destinația acestora, fiind făcute înregistrări eronate privind debitul datorat și accesoriile aferente.

Abaterile au fost constatate la *Inspectoratele Teritoriale de Muncă: București, Gorj, Buzău, Brăila, Galați, Prahova, Teleorman, Botoșani, Bistrița-Năsăud, Constanța, Vâlcea, Mehedinți, Vaslui, Mureș, Giurgiu, Argeș.*

- ♦ nu s-au aplicat succesiv sau concomitent toate măsurile de executare silită prevăzute de Codul de procedură fiscală, respectiv poprirea unor venituri aflate la terți, instituirea de sechestre și valorificarea bunurilor sechestrate, în vederea atragerii la bugetul de stat a creanțelor restante în sensul că în unele cazuri nu s-a aplicat nicio măsură de executare silită, iar în alte cazuri nu s-a continuat procedura de executare silită până la stingerea integrală a debitului, oprindu-se la stadiul comunicării somațiilor către contribuabilii debitori.

Abaterile au fost constatate la *Inspectoratele Teritoriale de Muncă: Dâmbovița, Brăila, Prahova, Timiș, Vaslui, Mureș, Arad, Giurgiu, Tulcea, Botoșani, Argeș, Gorj, București, Constanța* și a avut drept consecință neîncasarea într-un timp rezonabil a creanțelor, având ca efect încurajarea contribuabililor rău platnici la neachitarea comisionului datorat Inspectoratelor Teritoriale de Muncă, dovadă fiind creșterea substanțială a valorii creanțelor neîncasate;

- ♦ nu au fost respectate prevederile legii privind unele măsuri de protecție a persoanelor încadrate în muncă, Codului de procedură fiscală și legii privind finanțele publice, prin următoarele:
 - neverificarea și neurmărirea modului de calcul a sumelor virate cu titlu de comision pentru păstrarea, completarea, verificarea și certificarea legalității înregistrărilor efectuate în cartelele de muncă, pentru agenții economici care au efectuat plăți fără a depune lunar declarațiile fiscale privind comisionul datorat;
 - neaplicarea, în toate cazurile, a sancțiunilor contravenționale în cazul nedepunerii sau depunerii cu întârziere a declarațiilor fiscale;
 - neverificarea și necorectarea unor înregistrări duble din fișa fiscală în vederea evitării majorării sumei ce reprezintă debite ale agenților economici (2.522 mii lei);
 - deficiente referitoare la constatarea și sancționarea contravențiilor de către inspectorii de muncă; confruntarea declarațiilor fiscale cu informații proprii sau din alte surse;
- ♦ nu s-a solicitat instanței de judecată dispunerea plății creanțelor fiscale izvorâte din raporturi de muncă născute după data deschiderii procedurii insolvenței, pentru agenții economici care și-au continuat activitatea și au depus la ITM state de plată pe perioada respectivă și declarații fiscale aferente din care rezultă obligații de plată privind comisionul pentru cărți de muncă datorat.

Abaterile au fost constatate la *Inspectoratul Teritorial de Muncă Giurgiu.*

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La Ministerul Muncii,
Familiei și Protecției
Sociale:

- ♦ nu au fost respectate prevederile legale cu privire la inventarierea patrimoniului la finele anului 2010, respectiv:
 - nu s-a procedat la inventarierea tuturor elementelor patrimoniale la finele

exercițiului financiar, deși s-a preluat în cursul anului 2010 patrimoniul unor instituții desființate, urmare reorganizării. Valoare abateri: 31.898 mii lei;

- nu au fost inventariate în mod corespunzător creanțele de încasat și obligațiile de plată, prin notificarea debitorilor și prin întocmirea extraselor de cont în vederea confirmării sumelor de către creditorii. Valoarea abaterii este de 14.572 mii lei;
- nu s-a efectuat la termenele prevăzute de lege reevaluarea unor active fixe aparținând domeniului public al statului aflate în administrare, prin actualizarea valorii acestora conform reglementărilor legale în vigoare. Valoare abateri: 23.308 mii lei;

♦ nu s-a respectat principiul economicității, eficacității și eficienței în utilizarea fondurilor publice, deoarece au fost plătite chirii și utilități aferente unor spații închiriate, fără a se analiza și corela suprafețele închiriate cu numărul de salariați care au desfășurat activitatea în anul 2010 în aceste spații, în vederea reducerii suprafețelor închiriate și implicit a cheltuielilor cu chiriile. Au fost astfel efectuate cheltuieli neeconomice pentru utilități în sumă de 47 mii lei.

La Institutul Național de Cercetare Științifică în Domeniul Muncii și Protecției Sociale

♦ nu a fost efectuată reevaluarea bunurilor proprietate publică de către titularul dreptului de administrare, imobilul figurând în inventarul centralizat al bunurilor proprietate publică a statului, cu valoarea de inventar stabilită în anul 1999, respectiv - teren (nr. de inventar MFP 121.073) - la valoarea de 474 lei și clădiri (nr. de inventar MFP 121.074) - la valoarea de 281 lei.

La Agenția Națională pentru Prestații Sociale

- ♦ s-au efectuat plăți nelegale estimate la nivelul sumei de 637 mii lei cu titlul de indemnizație pentru creșterea copilului deoarece:
 - persoanele care au beneficiat de indemnizație pentru creșterea copilului au obținut în aceeași perioadă și venituri profesionale, ceea ce impunea sistarea acordării acestor drepturi de prestații sociale;
 - la stabilirea cuantumului acestei prestații sociale, s-au luat în calcul unele categorii de venituri care nu au fost supuse impozitării conform reglementărilor fiscale;
- ♦ nu s-au luat măsuri de recuperare, în condițiile legii, a prestațiilor sociale acordate cu titlu de ajutor rambursabil în sumă de 886 mii lei persoanelor care au dobândit o formă de protecție în România, în conformitate cu prevederile legislației privind azilul în România.;
- ♦ nu s-a inventariat componența analitică a soldurilor unor conturi în sumă de 77 mii lei;

La Inspekția Muncii

- ♦ în perioada 28.02-30.06.2010, conducătorii inspectoratelor teritoriale de muncă, directorii coordonatori și directorii coordonatori adjuncți au fost salariați fără temei legal, ca urmare a neadoptării unor măsuri care să vizeze intrarea în legalitate a raporturilor de muncă încheiate în baza unor contracte de management potrivit prevederilor legale, prevederi care au fost declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 1.629/2009;
- ♦ au fost efectuate cheltuieli neeconomice, reprezentând chiria unui spațiu ce nu mai era necesar Inspekției Muncii București în condițiile reducerii de personal. Prin renunțarea la spațiile închiriate, instituția ar fi economisit în perioada 01.01-30.06.2010 o sumă estimativă de 560 mii lei, reprezentând chirie, utilități și întreținere (servicii de pază și curățenie).

La Inspectoratele Teritoriale de Muncă

La Inspectoratele Teritoriale de Muncă: Vâlcea, Prahova, Călărași și Constanța:

- ♦ nu au fost inventariate activele fixe necorporale, activele fixe în curs de execuție;
- ♦ inventarierea terenurilor s-a efectuat fără a se tine seama de statutul juridic,

cele date în folosință aparținând unităților administrativ-teritoriale făcând obiectul listelor de inventariere distincte ce trebuiau transmise proprietarului în termen de 15 zile lucrătoare de la terminarea inventarierii, pentru confirmarea și semnalarea eventualelor nepotriviri;

- ♦ nu au fost inventariate bunurile aparținând terților, aflate în custodie, administrare și folosință, aceste bunuri nefiind inventariate și cuprinse în liste de inventariere distincte, spre a fi transmise pentru confirmare către proprietarii acestora;
- ♦ nu au fost înscrise în listele de inventar: creanțele și obligațiile față de terți (analitice distincte), care sunt supuse verificării și confirmării pe baza extraselor soldurilor debitoare și creditoare ale conturilor de creanțe și datorii, potrivit „Extrasului de cont” sau punctajelor reciproce scrise.

La Inspectoratul Teritorial de Muncă Constanța:

- ♦ s-a încheiat un contract de închiriere pentru suprafața de 1.200 mp, iar suprafața utilizată efectiv a fost de 588 mp, efectuându-se astfel plăți neeconomice estimate la nivelul sumei de 145 mii lei, pentru suprafața neutilizată de 612 mp.

La Inspectoratele Teritoriale de Muncă Ialomița și Bacău:

- ♦ efectuarea de plăți nelegale estimate la nivelul sumei de 31 mii lei rezultate din acordarea primelor de vacanță nediminuate cu 25%, în condițiile în care funcționarii publici nu au efectuat concediul de odihnă (cel puțin o fracțiune de 15 zile lucrătoare neîntreruptă) până la intrarea în vigoare a prevederilor legii care a instituit obligația diminuării drepturilor salariale. În cazul funcționarilor publici care au efectuat concediul de odihnă în lunile august- decembrie 2010, prima de vacanță trebuia redusă cu 25%. În alte situații, având în vedere că, începând cu luna iulie 2010 cuantumul brut al salariului a fost diminuat cu 25%, entitatea avea obligația ca la stabilirea cuantumului primei de vacanță convenite funcționarului public, să fie luat în calcul această diminuare.

La Inspectoratul Teritorial de Muncă Mureș:

- ♦ scoaterea nejustificată din contabilitate a debitelor de recuperat în valoare de 144 mii lei, reprezentând pagube constatate în gestiunea de active fixe și materiale de natura obiectelor de inventar, cu ocazia acțiunii de inventariere generale a patrimoniului la 31.12.2009.

Nu au fost respectate prevederile legii contabilității;

- ♦ menținerea nejustificată în gestiunea entității la data de 31.12.2010, a unor active fixe necorporale depreciate, inutilizabile și fără mișcare, transferate din patrimoniul Inspecției Muncii în cursul anului 2004, reprezentând dispozitive securizate portabile USB (e-Token-uri) pentru realizarea unei aplicații informatice privind introducerea semnăturii electronice, care însă nu a fost implementată în perioada 2004-2010 fiind abandonată ulterior transferării activelor fixe necorporale, ceea ce a condus la majorarea nejustificată, cu 90 mii lei, a cheltuielilor instituției cu amortizarea acestora.

Imperfecțiuni legislative

- ⇒ OUG nr. 34/2009, cu privire la rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, nu a prevăzut situația în care, pe baza unor justificări bine fundamentate, posturile devenite vacante să poată fi ocupate, astfel încât o reducere a cheltuielilor de personal să nu fie urmată, prin externalizare, de o creștere a efortului financiar al entității;
- ⇒ lipsa procedurii de predare-primire a titlurilor executorii menționată de art. V din OUG17/2011. Potrivit OUG17/2011, creanțele reprezentând comisionul pentru cărți de muncă, datorat până la data de 31 decembrie 2010 de angajatori, inspectoratelor teritoriale de muncă pentru păstrarea și completarea carnetelor de muncă, respectiv pentru certificarea legalității înregistrărilor efectuate în baza prevederilor Legii nr. 130/1999, precum și obligațiile fiscale accesorii aferente, stabilite prin titluri de creanță și neachitate până la data intrării în vigoare a acestei ordonanțe de urgență, se fac venit la bugetul de stat și au regim de creanță bugetară;

⇒ HG nr. 161/2006, privind întocmirea și completarea registrului general de evidență a salariaților, cu modificările și completările ulterioare. Se consideră utilă o completare la acest act normativ, având la bază considerentul potrivit căruia în evidența inspectoratelor teritoriale de muncă, bazată pe acest program informatic, care funcționează de câțiva ani, nu apare nicio rubrică cu privire la salariul realizat de un angajat sau cel înscris în contractul individual de muncă, pe care considerăm că ar trebui să îl declare angajatorul, odată cu înregistrarea contractului individual de muncă.

Concluzii generale

- ✓ nu s-a obținut o asigurare rezonabilă că situațiile financiare au fost întocmite cu respectarea prevederilor legale în vigoare și că acestea oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată;
- ✓ erorile depistate, afectează modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor în cuantumul și la termenele prevăzute de lege;
- ✓ în efectuarea cheltuielilor, nu s-a urmărit, în unele situații, respectarea prevederilor legale în vigoare și nici principiul eficienței și al bunei gestiuni în utilizarea surselor bugetare.

Printre *cauzele* identificate sunt:

- ⇒ funcționarea defectuoasă a sistemului de control intern;
- ⇒ exercitarea unei activități necorespunzătoare de către managementul entității;
- ⇒ preocuparea scăzută la nivelul managementului pentru recrutarea și perfecționarea continuă a personalului cu atribuții în domeniul financiar-contabil;
- ⇒ fluctuația personalului de conducere a entității;
- ⇒ neîndeplinirea sarcinilor de serviciu prevăzute în fișa postului;
- ⇒ necunoașterea/nerespectarea prevederilor legale etc.

Abaterile financiar-contabile care nu au produs prejudicii, s-au produs cu o frecvență semnificativă, înregistrarea acestora având la origine fie disfuncționalități sau neclarități ale prevederilor legale, fie neaplicarea întocmai a reglementărilor în domeniu.

Recomandări

*La Ministerul
Muncii, Familiei și
Protecției Sociale*

- ✓ analizarea situațiilor și a cauzelor care au determinat ca instituțiile aflate în subordine sau în coordonarea să efectueze plăți fără bază legală la titlul „Cheltuieli de personal” în perioada 01.03-30.06.2010 pe seama surselor bugetare, prin nepunerea în aplicare a prevederilor Deciziei Curții Constituționale, nr. 1629/2009;
- ✓ analizarea, cel puțin cu prilejul întocmirii situațiilor financiare anuale, a sumelor raportate ca drepturi de încasat/obligații de plată, de către entitățile din subordine și dispunerea de măsuri concrete în vederea eliminării imobilizărilor de surse în creanțe neîncasate, precum și lichidarea obligațiilor de plată;
- ✓ cuprinderea în acțiunea de reevaluare a tuturor bunurilor (active fixe) din aceeași grupă; reevaluarea terenurilor și construcțiilor din patrimoniul instituției și al unităților din subordine/coordonare cel puțin o dată la trei ani; actualizarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public cu valorile reevaluate, ținându-se seama de toate modificările intervenite.

*La Agenția Națională
pentru Prestații Sociale*

- ✓ extinderea verificării asupra modului de acordare a indemnizației pentru creșterea copilului pentru beneficiarii care erau în plată sau care au intrat în plată pe parcursul anului 2010, la nivelul tuturor agențiilor teritoriale pentru prestații sociale în vederea identificării sumelor plătite nelegal;
- ✓ dispunerea de măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului, evidențierea în contabilitate și luarea măsurilor de recuperare a acestuia, conform legislației în vigoare, în cazul constatării unor plăți nelegale;
- ✓ utilizarea, de către agențiile teritoriale, a tuturor informațiilor deținute de alte instituții publice cu privire la veniturile obținute de către beneficiarii de

La Inspekția Muncii

La Inspectorate teritoriale de muncă

- indemnizație pentru creșterea copilului;
- ✓ stabilirea măsurilor de recuperare a sumelor acordate cu titlu de ajutor rambursabil persoanelor care au dobândit o formă de protecție în România;
- ✓ efectuarea calculului amortizării pentru fiecare obiect de evidență existent în patrimoniul instituției corelat cu durata normată de utilizare prevăzută în Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe;
- ✓ respectarea limitelor și destinațiile creditelor bugetare aprobate, limite până la care se pot efectua plăți în cursul exercițiului bugetar.
- ✓ elaborarea bugetului de venituri și cheltuieli în concordanță cu prevederile legale;
- ✓ analiza detaliată a situațiilor care au fost generate la nivelul fiecărei structuri teritoriale prin nepunerea în aplicare a prevederilor cuprinse în Decizia Curții Constituționale nr. 1.629/2009 de la data de 01.03.2010, stabilirea sumelor plătite fără temei legal în perioada 01.03-30.06.2010 pe seama surselor bugetare, evidențierea acestora în contabilitate și întreprinderea de măsuri pentru recuperarea acestor sume conform prevederilor legale în vigoare;
- ✓ stabilirea sumelor suportate din bugetul de stat pentru activitatea Revistei Obiectiv și regularizarea acestora pe seama veniturilor proprii ale revistei.
- ✓ soluționarea situațiilor fiscale ale tuturor agenților economici care au efectuat plăți fără a depune lunar declarațiile fiscale privind comisionul datorat;
- ✓ verificarea și corectarea tuturor fișelor fiscale în vederea evitării majorării nejustificate a sumelor ce reprezintă debite ale agenților economici;
- ✓ calcularea și înregistrarea accesoriilor aferente tuturor debitelor existente în evidența fiscală, în vederea încasării acestora;
- ✓ luarea măsurilor legale ce se impun pentru începerea sau continuarea măsurilor de executare silită, în vederea încasării creanțelor fiscale neachitate de către agenții economici;
- ✓ luarea măsurilor legale ce se impun pentru solicitarea instanței de judecată, în vederea dispunerii plății creanțelor fiscale izvorâte din raporturi de muncă născute după data deschiderii procedurii insolvenței, pentru unii agenți economici care și-au continuat activitatea și care au depus la ITM state de plată pe perioada respectivă și declarații fiscale aferente, din care rezultă obligații de plată privind comisionul de cărți de muncă datorat;
- ✓ în cazul prejudiciilor constatate, stabilirea volumului și întinderii prejudiciului creat entității, recuperarea acestuia și reîntregirea creditelor bugetare.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 176.438 mii lei, din care prejudicii estimate la nivelul sumei de 1.807 mii lei și venituri suplimentare estimate la nivelul sumei de 770 mii lei.

Opinia de audit:

*Având în vedere concluziile rezultatele din misiunile de audit desfășurate atât la nivelul ministerului cât și al unităților din subordine/coordonare, situațiile financiare pe anul 2010 ale Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, nu oferă o imagine fidelă și reală sub toate aspectele semnificative a activelor, poziției financiare, precum și a performanței financiare și a rezultatului patrimonial, motiv pentru care auditorii au exprimat o **opinie de audit adversă**.*

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care MMFPS trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Scurtă prezentare

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) este organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului, cu personalitate juridică.

În subordinea Ministerului Finanțelor Publice se organizează și funcționează:

- Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF), instituție publică cu personalitate juridică, finanțată de la bugetul de stat și din venituri proprii, în condițiile legii. În subordinea ANAF funcționează:
 - Garda Financiară
 - Autoritatea Națională a Vămilelor
 - Direcțiile generale ale finanțelor publice județene în subordinea cărora funcționează administrațiile finanțelor publice municipale, administrațiile finanțelor publice pentru contribuabili mijlocii, administrațiile finanțelor publice orășenești și administrațiile finanțelor publice comunale; Direcția Generală a Finanțelor Publice a Municipiului București în subordinea căreia funcționează administrațiile finanțelor publice ale sectoarelor municipiului București;
- Comisia Națională de Prognoză;
- Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților;
- Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor;
- Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România;
- Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România.

Curtea de Conturi a exercitat auditul financiar asupra următoarelor situații financiare, încheiate la 31 decembrie 2010, situațiile financiare rezultate prin consolidarea situațiilor financiare ale următoarelor structuri:

- Ministerul Finanțelor Publice - aparat propriu;
- Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Asistență Tehnică;
- Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, în calitate de beneficiar al Programului Operațional Asistență Tehnică.

Înregistrarea în evidența contabilă a anului 2010 a unor cheltuielilor de deplasare aferente anului 2009

- ♦ cheltuieli de deplasare aferente anului 2009 au fost înregistrate în contabilitate în anul 2010, aceste cheltuieli determinând o diminuare a rezultatului patrimonial aferent anului 2010 cu sumă de 28 mii lei.

Au fost identificate mai multe cazuri în care se constată o încălcare a principiului independenței exercițiului potrivit căruia toate veniturile și cheltuielile se raportează la exercițiul la care se referă, fără a se ține seama de data încasării veniturilor, respectiv data plății cheltuielilor.

Efectuarea inventarierii elementelor patrimoniale

Constatări

- ♦ nu s-a efectuat inventarierea disponibilităților bănești aflate în conturi la bănci sau la unitățile Trezoreriei Statului la data de 31.12.2010, efectuându-se inventarierea la data de 30.11.2010.
- ♦ nu au fost supuse în totalitate verificării și confirmării, soldurile creditoare și debitoare ale conturilor de creanțe și datorii,
- ♦ neinventarierea tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, ceea ce nu permite stabilirea situației reale a patrimoniului entității auditate în vederea întocmirii situațiilor financiare anuale.

Reflectarea în mod eronat sau nereflectarea în contabilitate a datoriilor înscrise în hotărâri judecătorești definitive

Constatări

- ♦ s-a constatat că la nivelul Ministerului Finanțelor Publice nu există o procedură operațională clară în care să fie prevăzute modul de contabilizare a obligațiilor instituției în urma unor hotărâri judecătorești definitive (despăgubiri CEDO, etc.). În prezent, reflectarea în contabilitate a acestor datorii se realizează la momentul demarării procedurii de plată a sumelor solicitate de terți.

În consecință, situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2010 nu asigură o reflectare fidelă a cuantumului datoriilor entității. De altfel, s-a constatat că în prezent nu sunt implementate instrumente (aplicații informatice, etc.) care să permită centralizarea și inventarierea tuturor obligațiilor de plată provenite din hotărâri judecătorești definitive.

- ♦ lipsa unei centralizări a tuturor acțiunilor în instanță la care MFP și structurile sale subordonate (direcții generale ale finanțelor publice, etc.) sunt parte în proces și dificultățile privind gestionarea și inventarierea tuturor sumelor solicitate sau pierdute în instanță conduce la imposibilitatea realizării unor ajustări asupra situațiilor financiare (de exemplu, provizioane pentru litigii) astfel încât să se asigure reflectarea cu acuratețe a datoriilor și poziției financiare a instituției.

Denaturarea unor indicatori din situațiile financiare ca urmare a calculării și completării eronate a unor posturi bilanțiere

Constatări

- ♦ postul bilanțier „Datorii comerciale și avansuri” a fost în mod eronat majorat cu 5.042 mii lei. Soldul creditor al contului Decontări din operații în curs de clarificare, conform balanței de verificare întocmită de Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS), în valoare de 5.042 mii lei a fost în mod eronat inclus în calculul postului bilanțier sus-menționat, fapt ce a condus în final la denaturarea cu aceeași sumă a postului bilanțier consolidat la nivelul Ministerului Finanțelor Publice;
- ♦ postul bilanțier Datoriile instituțiilor publice către bugete, a fost în mod eronat majorat cu suma de 16.751 mii lei. Mai exact, în calculul postului bilanțier Datoriile instituțiilor publice către bugete a fost inclus în mod eronat soldul creditor în valoare de 16.751 mii lei de la contul „Decontări între instituția superioară și instituțiile subordonate”.

Opinia de audit

Echipa de audit a exprimat o **opinie de audit cu rezerve în raportul de audit financiar asupra contului anual de execuție a bugetului MFP pe anul 2010**, întrucât din misiunea de audit au rezultat:

- ♦ abateri de la legalitate și regularitate privind modul de inventariere a patrimoniului entității,
- ♦ situațiile financiare auditate nu oferă o imagine reală și fidelă a poziției financiare a entității.

Toate aceste constatări au avut drept consecință **neemiterea certificatului de conformitate pentru contul anual de execuție a bugetului MFP pe anul 2010**.

Ministerul Apărării Naționale

Scurtă prezentare

Ministerul Apărării Naționale este organ de specialitate al administrației publice centrale, aflat în subordinea Guvernului, prin care este condusă activitatea în domeniul apărării naționale, potrivit strategiei de securitate națională, pentru garantarea suveranității, independenței și unității statului, integrității teritoriale a țării și democrației constituționale.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție încheiat la data de 31.12.2010 de către ordonatorul principal de credite al Ministerului Apărării

Naționale, s-a desfășurat la minister, pentru activitatea proprie și la un număr de 4 ordonatori secundari și terțiari din subordine (*Statul Major al Forțelor Aeriene* - secundar, *Centrul Medical de Tratament Ambulatoriu „Academician Ștefan Milcu”* - terțiar, *Universitatea Națională de Apărare „Carol I”* - terțiar, *Regimentul 30 Gardă* - „*Mihai Viteazul*” - terțiar).

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- La unitățile subordonate* ♦ denaturarea realității situațiilor financiare încheiate pentru exercițiul financiar al anului 2010, de către *Statul Major al Forțelor Aeriene* cu suma de 508 mii lei și *Universitatea Națională de Apărare „Carol I”* (14 mii lei), prin majorarea cheltuielilor cu sume aferente altor exerciții bugetare;
- ♦ la *Universitatea Națională de Apărare „Carol I”* s-a mai constatat înregistrarea eronată în conturi în afara bilanțului a contravalorii unui teren primit în administrare (73 mii lei), precum și majorarea cheltuielilor cu sume aferente unor exerciții financiare anterioare, fapt ce a condus la denaturarea situațiilor financiare;
- ♦ înregistrarea eronată în evidența contabilă a entității - *Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”*, a unor active necurente de natura construcțiilor, în sumă de 4.128 mii lei, în contul „Amenajări la terenuri”. În timpul controlului abaterea a fost remediată, prin înregistrarea sumei corespunzătoare în contul „Construcții”.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- La unitățile subordonate* ♦ *Centrul Medical de Tratament Ambulatoriu „Acad. Ștefan Milcu”* nu a respectat prevederile Codului controlului intern/managerial cuprinzând standarde de control intern/ management la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemului de control intern/managerial, în sensul nefinalizării și neaprobării de către ordonatorul de credite a tuturor procedurilor operaționale.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- La unitățile subordonate* ♦ urmare auditului financiar efectuat la *Universitatea Națională de Apărare „Carol I”*, s-a constatat neefectuarea reevaluării activelor fixe corporale, în sumă de 356 mii lei, aflate în patrimoniu, fapt ce contravine prevederilor legale privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice;
- ♦ *Centrul Medical de Tratament Ambulatoriu „Academician Ștefan Milcu”* nu a cuprins în acțiunea de inventariere de la finele anului 2010, toate elementele patrimoniale de activ și pasiv, fapt ce contravine prevederilor *Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii*.
- Pentru intrarea în legalitate au fost emise decizii prin care au fost impuse măsuri și termene de realizare a acestora.
- ♦ urmare a auditului financiar efectuat la *Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”* s-a constatat neconcordanța între imobilele și construcțiile înregistrate în Cartea funciară și cele reflectate în evidența contabilă, respectiv realitatea patrimonială. Valoarea estimativă a acestor imobile neînregistrate la Oficiul pentru Cadastru și publicitate imobiliară este în sumă de 7.982 mii lei.
- De asemenea, s-a constatat nerecuperarea contravalorii utilităților aferente unui pavilion (estimate la 23 mii lei), după ce acesta a fost predat de către *Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul” Clubului Sportiv al Armatei „Steaua”, în*

baza unui Proces verbal de predare - primire din data de 24.02.2010.

Pentru remedierea celor constatate vor fi dispuse prin decizie măsuri de intrare în legalitate.

Concluzii generale

Urmare a auditului financiar efectuat asupra contului de execuție încheiat la data de 31.12.2010 de către ordonatorul principal de credite al Ministerului Apărării Naționale, a rezultat faptul că situațiile financiare auditate, aferente activității proprii, sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate de către entitate, a poziției financiare și a performanțelor acesteia.

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar a fost exprimată o **opinie de audit fără rezerve, cu paragraf de evidențiere a unui aspect**.

În concluzie, opinia exprimată urmare misiunii de audit financiar asupra contului de execuție încheiat la 31 decembrie 2010 de către ordonatorul principal de credite al Ministerului Apărării Naționale, **este opinie fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect, în baza constatărilor consemnate în actele de control încheiate la ordonatorii secundari și terțiari ai Ministerului Apărării Naționale**. Aceeași opinie a fost formulată și pentru Universitatea de Apărare „Carol I”, Centrul Medical de Tratament Ambulatoriu „Academician Ștefan Milcu” și Statul Major al Forțelor Aeriene, iar pentru Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul” s-a emis opinie adversă.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Ministerului Apărării Naționale pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor au fost emise 4 decizii, prin care au fost dispuse 7 măsuri pe care unitățile subordonate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Menționăm că nu au fost depuse contestații la măsurile dispuse prin decizii.

Ministerul Administrației și Internelor

Scurtă prezentare

Ministerul Administrației și Internelor este organ de specialitate al administrației publice centrale, instituție publică cu personalitate juridică, care îndeplinește atribuții în domeniul administrației publice și în cel al ordinii, siguranței publice și securității naționale.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție încheiat la data de 31.12.2010 de către ordonatorul principal de credite al Ministerului Administrației și Internelor, s-a desfășurat la minister, pentru activitatea proprie și la un număr de 5 ordonatori secundari și terțiari din subordine (*Spitalul de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota”, Direcția pentru Evidența Populației și Administrarea Bazelor de Date, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Direcția Generală de Poliție a Municipiului București și Inspectoratul de Poliție al Județului Ilfov*).

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La unitățile subordonate ▶ la *Direcția pentru Evidența Populației și Administrarea Bazelor de Date* s-a constatat menținerea nejustificată în soldul contului „Debitori” a sumei de 75 mii lei, fără a fi analizată în vederea lichidării ei, fapt ce a afectat realitatea datelor raportate prin situațiile financiare încheiate pentru exercițiul financiar al anului 2010;

- ♦ la *Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”* s-a constatat neorganizarea evidenței extracontabile privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în sensul neevidențierii și neraportării angajamentelor legale de plată, contrar prevederilor *Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și raportarea angajamentelor bugetare și legale, cu modificările și completările ulterioare*;
- ♦ în cadrul *Inspectoratului de Poliție al Județului Ilfov* au fost transferate către unități aflate în finanțarea aceluiși ordonator secundar de credite, respectiv primite de la celelalte instituții subordonate ordonatorului principal de credite, bunuri de natura obiectelor de inventar și materialelor (în valoare totală de 470.397 mii lei), fără a fi însoțite de ordine de distribuție, fapt ce contravine prevederilor Instrucțiunilor emise de Ministerul Administrației și Internelor, în cazul disponibilizărilor și transferurilor între unitățile și structurile acestuia.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- La unitățile subordonate* ♦ s-a constatat nesepararea atribuțiilor în organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu, la *Inspectoratul de Poliție al Județului Ilfov*, contrar prevederilor legislației *privind controlul intern și controlul financiar preventiv*, a *Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale* și ale *Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv*.
- ♦ urmare misiunii de audit financiar efectuată la *Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”*, au fost constatate următoarele:
- nu au fost respectate prevederile *Codului controlului intern/managerial cuprinzând standarde de control intern/management la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemului de control intern/managerial*, în sensul nefinalizării și neaprobării de către ordonatorul de credite a tuturor procedurilor operaționale;
 - nu a fost întocmit „Cadrul general al operațiunilor supuse controlului financiar preventiv propriu” și „Listele de verificare (check-lists)”, conform normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- La unitățile subordonate* ♦ urmare misiunilor de audit financiar efectuate la *Direcția pentru Evidența Populației și Administrarea Bazelor de Date*, și la *Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”*, s-a constatat neefectuarea reevaluării activelor fixe corporale aflate în patrimoniu, fapt ce contravine prevederilor legale *privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice*;
- ♦ în urma desfășurării misiunii de audit financiar la *Inspectoratul de Poliție al Județului Ilfov* au fost constatate deficiențe cu privire la operațiunea de inventariere a patrimoniului, după cum urmează:
- cuprinderea în mod eronat în contabilitatea analitică a construcțiilor a împrejmuirilor de terenuri;
 - existența, la poziția „Terenuri”, a unor neconcordanțe cantitativ-valorice între listele de inventariere întocmite și aprobate în baza Procesului verbal al rezultatului inventarierii și contabilitatea analitică la 31.12.2010;
 - includerea eronată a terenurilor aferente construcției, în valoarea totală a construcției;

- înregistrarea eronată a unor mijloace fixe reprezentând camere digitale foto, la poziția active fixe necorporale. În timpul și urmare a misiunii de audit abaterea a fost remediată;
- neconfirmarea prin extras de cont sau punctaj a obligațiilor de plată și, respectiv, a drepturilor de creanță;
- netranspunerea corectă la 31.12.2005 a valorii rămase de amortizat, rezultată din diferențele de reevaluare pentru activele amortizate integral. În timpul controlului a fost efectuată transpunerea corectă în contabilitate.

Identificarea eventualelor imperfecțiuni legislative Constatări

La unitățile subordonate ▶ la nivelul *Direcției Generale de Poliție a Municipiului București* s-a propus o revizuire a cadrului legislativ privind gestionarea de către entitatea auditată, în calitate de „deținător”, a mijloacelor de plată străine, ridicate în vederea confiscării, în scopul unei valorificări cu maximă celeritate. Prin procedura actuală nu este instituită obligația organelor de judecată sau a procurorului de a comunica cu celeritate titlul executoriu definitiv, prin care aceste sume trec în proprietatea privată a statului.

Nu au existat puncte de vedere divergente din partea entităților auditate cu privire la propunerile de modificare a cadrului legislativ, formulate de Curtea de Conturi.

Concluzii generale

Urmare a auditului financiar efectuat asupra contului de execuție încheiat la data de 31.12.2010 de către ordonatorul principal de credite al Ministerului Administrației și Internelor, a rezultat faptul că situațiile financiare auditate, aferente activității proprii, sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate de către entitate, a poziției financiare și a performanțelor acesteia.

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar a fost exprimată o **opinie de audit fără rezerve, cu paragraf de evidențiere a unui aspect**.

În concluzie, opinia exprimată urmare misiunii de audit financiar asupra contului de execuție încheiat la 31 decembrie 2010 de către ordonatorul principal de credite al Ministerului Administrației și Internelor, **este opinie fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect, în baza constatărilor consemnate în actele de control încheiate la ordonatorii secundari și terțiari aflați în subordine**. Opinie adversă a fost formulată pentru următoarele entități: *Direcției pentru Evidența Populației și Administrarea Bazelor de Date, Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, și Inspectoratului de Poliție al Județului Ilfov*.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Ministerului Administrației și Internelor pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor au fost emise 3 decizii, prin care au fost dispuse 7 măsuri pe care unitățile subordonate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Menționăm că nu au fost depuse contestații la măsurile dispuse prin decizii.

Au fost emise **opinii fără rezerve** urmare misiunilor de audit financiar efectuate la *Direcției Generale de Poliție a Municipiului București și a Spitalului de Urgență „Prof. dr. Dimitrie Gerota”*.

Ministerul Afacerilor Externe

Scurtă prezentare

Ministerul Afacerilor Externe (MAE) este instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, având rolul de a asigura realizarea politicii externe a statului român, inclusiv participarea la procesul de integrare europeană și euroatlantică a României.

Structura organizatorică a MAE este alcătuită din :

- Administrația centrală;
- Serviciul diplomatic exterior (157 reprezentanțe diplomatice), care își desfășoară activitatea sub autoritatea, conducerea și controlul ministrului afacerilor externe, în formele stabilite de acesta și în condițiile legii.

MAE are în subordonare/coordonare următoarele instituții, organisme și organizații:

- ◆ Institutul Diplomatic Român, structură cu personalitate juridică, ordonator terțiar, cu finanțare din venituri proprii și de la buget;
- ◆ Comisia Fulbright, structură cu personalitate juridică, ordonator terțiar, cu finanțare de la buget pentru cheltuielile de funcționare și din bugetul Statelor Unite ale Americii, pentru acțiunile desfășurate;
- ◆ Centrul "Eudoxiu Hurmuzachi" pentru românii de pretutindeni, structură cu personalitate juridică, ordonator terțiar, cu finanțare din venituri proprii și de la buget;

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului MAE pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Afacerilor Externe

- ◆ balanța de verificare consolidată la nivelul MAE, încheiată în luna ianuarie 2010 conține conturi ale căror solduri inițiale nu corespund cu soldurile finale din balanța încheiată la 31.12.2009;
- ◆ suma totală de 16.995 mii lei, raportată prin Contul de execuție, reprezentând cheltuieli de deplasare (diurnă, cazare și transport), nu corespunde cu totalul de 13.022 mii lei al situațiilor analitice, înregistrate în Centrala MAE și Serviciul exterior, inclusiv institutele culturale din străinătate, existând diferențe semnificative între acestea;
- ◆ raportarea eronată a sumelor cheltuite pentru Proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile. Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 1.606 mii lei;
- ◆ evidențierea eronată în Balanța de verificare întocmită la nivelul MAE a subvențiilor acordate ordonatorilor terțiari de credite. Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 226 mii lei;
- ◆ situațiile financiare trimestriale și anuale întocmite de MAE reflectă informații financiar-contabile din exerciții bugetare diferite. Astfel situațiile financiare auditate, prezintă date din exercițiul bugetar 2010 pentru activitatea centralei MAE, în timp ce informațiile privind activitatea reprezentanțelor diplomatice din străinătate sunt aferente perioadei 2007 – 2010. Astfel, la 31.12.2010 au fost înregistrate în contabilitate operațiunile aferente unui număr de 79 reprezentanțe diplomatice, cuprinzând informațiile anului 2010, 71 reprezentanțe diplomatice, cuprinzând informațiile anului 2009 în valoare de 160.876 mii lei, 17 reprezentanțe diplomatice cuprinzând informațiile anului 2008 în valoare de 18.349 mii lei, 16 reprezentanțe diplomatice cuprinzând informațiile anului 2007 în valoare de 1.880.mii lei.

- ♦ evidențierea eronată în contul de execuție, la categoria veniturilor proprii, a unor venituri ce se cuvin bugetului de stat. Valoarea estimativă a abaterilor constatate însumează 272 mii lei.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern) **Constatări**

- ♦ la nivelul MAE nu există proceduri scrise formalizate pentru toate activitățile, contrar prevederilor *Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern, la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial*.

Inexistența procedurilor a condus la funcționarea necorespunzătoare a activităților de management și control intern, respectiv, la neidentificarea proiectelor de operațiuni care nu respectă condițiile de legalitate și regularitate. În acest context, nu s-a asigurat asigurată protejarea fondurilor publice împotriva pierderilor datorate erorii, risipei, abuzului sau fraudei.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantum și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora.

Constatări

- ♦ din valoarea soldurilor la 31.12.2010 reprezentând credite bugetare neconsumate și taxe consulare (și care trebuiau virate la bugetul de stat), o parte au fost virate cu întârziere, iar altă parte nu au fost virate la bugetul statului. Disponibilul declarat de MAE, aflat în solduri la 31.12.2010 la reprezentanțele diplomatice, institutele culturale române și la Centrală, prezintă diferențe față de cele rezultate în urma verificărilor echipei de audit, diferențe care au fost clarificate cu reprezentanții MAE în timpul auditului, rezultând că:

- din totalul acestor diferențe, suma de 13.249,05 USD (reprezentând echivalentul sumei de 38 mii lei) a fost virată la bugetul de stat, însă cu întârziere, respectiv în data de 16.05.2011;
- a rămas nevirată, până la data auditului, suma de 15.845,74 euro și 131.316,68 USD (reprezentând echivalentul sumei de 489 mii lei). Pentru virarea cu întârziere s-au calculat accesorii în sumă de 54 mii lei. În timpul misiunii de audit, MAE a recunoscut și virat, la bugetul de stat, suma de 15.845,74 euro și suma de 131.316,68 USD.

Valoarea estimativă a abaterilor constatate este reprezentată de echivalentul în lei a 15.845,74 euro și 131.316,68 USD, și constă în venituri suplimentare pentru bugetul de stat, la care se adaugă *accesorii în sumă de 56 mii lei*, calculate în baza prevederilor *Codului de procedură fiscală*.

Consecințele economico-financiare ale abaterilor de la legalitate și regularitate, constau în privarea bugetului de stat de alocațiile bugetare neutilizate, rămase în conturi la 31.12.2010 și diminuarea veniturilor bugetului statului cu taxele consulare încasate de la contribuabili și care trebuiau să constituie sursă de finanțare a cheltuielilor bugetare.

- ♦ taxele consulare încasate pe parcursul anului au fost virate la bugetul de stat cu întârziere.

Taxele consulare colectate de reprezentanțe diplomatice, conform normelor interne, trebuiesc transmise lunar la Centrala MAE până la data de 7 a lunii curente, pentru luna anterioară. Echipa de audit a constatat că, în cele mai multe cazuri, transferurile în țară s-au efectuat cu întârziere față de termenele legale (maxim două zile), sau au fost compensate cu alocații bugetare lunare și au rămas în continuare la reprezentanțe, pentru finanțarea cheltuielilor proprii.

Precizăm că aceste compensări sunt nelegale, întrucât se efectuează fără a fi autorizate de un act normativ în vigoare, fiind doar o practică a entității, care s-a perpetuat pe parcursul activității.

Consecințele economico-financiare ale abaterii de la legalitate și regularitate constau în privarea bugetului de stat, pentru perioade mari de timp (cuprinse între o lună până la trei luni de zile), de veniturile sale, reprezentând taxe consulare, încasate în sumă de 88.699 mii lei.

La Institutul „Eudoxiu Hurmuzachi”

- ◆ nevirarea la bugetul statului a sumelor încasate din închirierea spațiilor situate în clădiri aparținând domeniului public al statului. Valoarea estimativă a abaterii însumează 855 mii lei reprezentând venituri suplimentare cuvenite bugetului de stat.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La Ministerul Afacerilor Externe

- ◆ inventarierea patrimoniului nu s-a organizat în conformitate cu legislația în acest domeniu;
- ◆ lipsa unor bunuri de natura obiectelor de inventar și mijloace fixe, transferate la Ambasada României din Beijing, la finalizarea EXPO2010 Shanghai, China. Valoarea estimativă însumează 53 mii lei;
- ◆ acordarea de sporuri și alte drepturi salariale, în sumă de 166 mii lei, în loc de indemnizația unică lunară, unui număr de cinci persoane numite în funcții de demnitate publică. MAE a acordat sporuri și alte drepturi salariale, în loc de indemnizația unică lunară, unui număr de 5 persoane numite în funcții de demnitate publică prin încălcarea legii privind drepturile salariale ale persoanelor numite în funcții de demnitate publică. Valoarea estimativă a prejudiciului însumează 166 mii lei. Consecințele economico-financiare au constat atât în majorarea nelegală a cheltuielilor de personal, cât și în prejudicierea bugetului de stat;
- ◆ acordarea nelegală a unui spor de 10%, la salariul tarifar de încadrare, pentru cunoașterea și folosirea unei limbi străine rare, unui număr de 318 persoane. Sporul de limbi rare a fost acordat, în fapt, pentru cunoașterea și utilizarea unor limbi de circulație internațională, pentru cunoașterea și utilizarea cărora, legiuitorul nu a considerat necesar a acorda un drept salarial suplimentar, aceasta fiind o condiție stabilită pentru încadrarea în MAE și intrarea în Corpul diplomatic și consular al României. Nici unul din cei 318 angajați nu întrunesc condițiile legale pentru a beneficia de sporul de limbă rară, întrucât nu au prevăzută această obligație în fișa postului, nu s-a justificat încadrarea limbilor cunoscute de salariați în categoria "limbi rare" și nu au adus dovezi că au utilizat, în exercitarea sarcinilor de serviciu, o altă limbă decât cea de circulație internațională. Valoarea estimativă a prejudiciului însumează 1.347 mii lei reprezentând drepturi bănești necuvenite.
- ◆ acordarea a două drepturi salariale (spor de 15% pentru confidențialitate și indemnizația de 15% pentru cifru de stat), în condițiile în care nu toate aceste persoane au acces și lucrează cu cifru de stat. Indemnizația de 15% pentru cifru de stat a fost acordată nelegal personalului MAE de la data obținerii autorizației de acces la informații clasificate, întrucât legiuitorul a reglementat dreptul de acordare numai pentru cifrul de stat personalului care lucrează cu acesta.

Extinderea condiției de acordare de către MAE la tot personalul care deține autorizația de acces la informații clasificate fără a lucra cu cifrul de stat, este abuzivă și nelegală prin acordarea unui drept nejustificat de exercitarea efectivă a activității specifice depusă de personalul care a beneficiat de sporul menționat. Valoarea estimativă a operațiunilor care constituie prejudicii este de 2.817 mii lei.

- ◆ neactualizarea Programului anual al investițiilor, funcție de sumele aprobate prin buget. Valoarea estimativă a abaterii (care nu a generat prejudicii) este de 1.487 mii lei.
- ◆ achiziționarea de mobilier și aparatură birotică cu nerespectarea unor măsuri financiar-fiscale prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2009. Valoarea estimativă a abaterii, care constituie prejudicii, este de 877 mii lei;
- ◆ efectuarea unor lucrări de investiții în curs, cu denumirea "Locuințe de serviciu pentru personalul Ministerului Afacerilor Externe", ulterior notificării privind retrocedarea terenului situat în sectorul 1 București, str. Muzeul Zambaccian nr. 18, către moștenitorii fostului proprietar. MAE a încălcat prevederile legale privind regimul juridic al imobilelor preluate în mod abuziv de la proprietari, întrucât avea obligația retrocedării terenului în starea în care se afla la data notificării, ceea ce implica, conform actului normativ precizat, sistarea oricăror lucrări ulterioare până la obținerea unei hotărâri judecătorești, definitive și irevocabile, și nicidecum continuarea și plata acestora. Valoarea estimativă însumează 365 mii lei;
- ◆ angajarea și decontarea unor cheltuieli, în sumă de 527 mii lei, evidențiate la Cap. "Alte acțiuni economice" – Asistență națională pentru dezvoltare, fără respectarea prevederilor legale. Valoarea estimativă însumează 527 mii lei;
- ◆ efectuarea de cheltuieli neeconomice reprezentând achiziționarea unor licențe și prestări de servicii. MAE a încălcat principiile gestionării fondurilor publice, prin achiziții de licențe și servicii care funcționează necorespunzător față de cerințele entităților. Valoarea estimativă însumează 4.000 mii lei;
- ◆ aprobarea și efectuarea de cheltuieli neeconomice, cu ocazia participării României la Expoziția Mondială EXPO 2010 "Un Oraș Mai Bun, O Viață Mai Bună" – Shanghai China. Expoziția s-a desfășurat în perioada 1 mai – 31 octombrie 2010. Structura cheltuielilor demonstrează că aproximativ 50% din cheltuieli, respectiv 10.488 mii lei, au fost efectuate pentru construcția și dotarea pavilionului denumit generic "Greenopolis", având formă de măr, construcție cu 3 etaje înglobând: scena, gradena, sala de expoziții, restaurant, sala de conferințe, birouri/spații tehnice. La finalul expoziției, construcția a fost vândută în China cu suma de 1.425 mii lei, reprezentând 13,59% din valoarea de construcție.

La Institutul "Eudoxiu Hurmuzachi"

- ◆ închirierea unor spații destinate activității de învățământ cu plată, fără recuperarea costurilor aferente întreținerii acestora;
- ◆ efectuarea de cheltuieli neeconomice prin angajarea unor lucrări de investiții, de alimentare cu apă, pentru care nu existau avizele legale și care au fost ulterior abandonate. Valoarea estimată însumează 191 mii lei.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate, la acest obiectiv, la nivelul întregului minister însumează 11.830 mii lei, din care 5.466 mii lei prejudicii.

Punctul de vedere al conducerii MAE

Cu privire la constatările identificate cu ocazia auditului financiar, conducerea MAE și-a exprimat următorul punct de vedere:

- ◆ referitor la acordarea de sporuri și alte drepturi salariale, în sumă de 166.197 lei, în loc de indemnizația unică lunară, unui număr de cinci persoane numite în funcții de demnitate publică, MAE susține că în acest caz fiind vorba de personal diplomatic de carieră, prin numirea în funcții de demnitate publică, își păstrează salariul de încadrare brut lunar și celelalte drepturi prevăzute de lege.

Punctul de vedere al conducerii MAE nu a fost însușit de echipa de audit, întrucât art.15 din Legea nr. 495/2004 la care se face referire precizează că: "(1) Membrii Corpului diplomatic și consular al României care sunt delegați,

detașați sau trecuți temporar în altă funcție își păstrează salariul de încadrare brut lunar și celelalte drepturi prevăzute de lege”, ori constatarea echipei de audit se referă la persoanele numite în funcții de demnitate publică, și nu la cele detașate, transferate sau trecute temporar în altă funcție.

- ♦ referitor la acordarea nelegală a unui spor de 10%, la salariul tarifar de încadrare, pentru cunoașterea și folosirea unei limbi străine rare, unui număr de 318 persoane, conducerea MAE nu și-a însușit abaterea consemnată, precizând că în lipsa de prevederi legale exprese, asupra clasificării limbilor internaționale sau rare, prin art.14 din Legea 495/2004, modificată, practic, ordonatorului principal de credite i s-a permis să stabilească condițiile, inclusiv clasificarea acestora, în cadrul MAE. De asemenea, reprezentanții MAE, au precizat că, în mediu diplomatic, sunt considerate a fi limbi de circulație internațională doar franceza și engleza, rezultând astfel că celelalte limbi (cum ar fi spaniola, italiana, germana, rusa, greaca, etc.) sunt considerate ca fiind „limbi rare”.

Echipa de audit nu a putut lua în considerare punctul de vedere al entității și consideră că legiuitorul nu lasă loc la nici un fel de interpretare, ci se referă clar la limbile rare, care nu sunt de circulație internațională, raportându-se la cadrul general, și nu la cel specific MAE.

- ♦ referitor la acordarea a două drepturi salariale (spor de 15% pentru confidențialitate și indemnizația de 15% pentru cifru de stat), în condițiile în care nu toate aceste persoane au acces și lucrează cu cifru de stat, conducerea MAE, precizează că ”textul legal stabilește, în mod clar, că singura condiție de acordare a acestui spor este acordarea/deținerea autorizației de acces la informații clasificate, eliberată în condițiile legii.”.

Echipa de auditori nu poate fi de acord cu modul în care MAE justifică acordarea sporului de 15% (pentru cifrul de stat) tuturor celor care dețin autorizația pentru acces la informații clasificate (pentru care personalul MAE primește și spor de confidențialitate), întrucât legiuitorul a reglementat dreptul de acordare a indemnizației numai pentru cifrul de stat personalului care lucrează cu acesta, și nu există nici un principiu potrivit căruia o lege să accepte plata a două sporuri pentru aceeași activitate. Orice spor suplimentar trebuie să fie acordat pentru atribuții suplimentare.

- ♦ referitor la efectuarea de cheltuieli neeconomice reprezentând achiziționarea unor licențe și prestări de servicii, conducerea MAE nu a exprimat opinii divergente, afirmând că va formula un punct de vedere ulterior.

- ♦ referitor la achiziționarea de mobilier și aparatură birotică cu nerespectarea unor măsuri financiar-fiscale prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/11.04.2009, conducerea MAE susține că, în conformitate cu prevederile legale, este interzisă doar dotarea spațiilor cu destinație de birou, inclusiv cu obiecte de inventar, considerând a fi singura interdicție. Pe cale de consecință, consideră că pot fi procurate obiecte de mobilier și aparatură birotică, pentru dotarea altor spații care nu au destinația de birou.

Echipa de audit nu poate lua în considerare punctul de vedere al entității și consideră neîntemeiată această afirmație, deoarece actul normativ precizează explicit că se interzice achiziționarea oricărui fel de mobilier, aparatură birotică, singura excepție, conform Hotărârii Guvernului nr. 2139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, fiind: ”mobilier comercial de prezentare din lemn și plastic, cu structură metalică ușoară”.

- ♦ referitor la efectuarea unor lucrări de investiții în curs, cu denumirea ”Locuințe de serviciu pentru personalul Ministerului Afacerilor Externe”, ulterior notificării privind retrocedarea terenului situat în sectorul 1 București, str. Muzeul Zambaccian nr. 18, către moștenitorii fostului proprietar, MAE afirmă că, atât contractul cu antreprenorul general, cât și plățile, au fost avizate de controlorul delegat.

Echipa de audit nu poate lua în considerare punctul de vedere al entității și consideră că MAE a fost atenționată și prin Adresa nr. 16003/12.02.2008 (prin care s-au exprimat rezerve în ceea ce privește eficiența utilizării fondurilor publice), menționată de ministrul finanțelor publice în Adresa nr. 20602/16.07.2008, prin care Primul ministru al Guvernului a fost informat și i s-a solicitat sprijin pentru a impune conducerii Ministerului Afacerilor Externe sistarea lucrărilor, dar aceste atenționări nu au fost luate în considerație de MAE, lucrările continuând să fie executate.

Măsuri

În timpul misiunii de audit, conducerea MAE a plătit obligațiile către bugetul statului (credite bugetare neconsumate la 31.12.2010 și taxe consulare încasate și nevirate) în sumă de 15.845,75 euro și 131.316,68 USD. Plata s-a efectuat în echivalentul în lei, mai puțin accesoriile aferente în sumă estimativă de 56 mii lei.

Concluziile generale

Concluziile generale rezultate în urma auditului financiar asupra contului de execuție a bugetului MAE pe anul 2010:

- ✓ nu poate fi certificată acuratețea și veridicitatea datelor din contul de execuție verificat;
- ✓ s-a constatat existența unor abateri de la legalitate care au determinat producerea unor prejudicii;
- ✓ se propune emiterea unei decizii prin care să se dispună remedierea deficiențelor constatate și desfășurarea activității numai în limita prevederilor legale.

Recomandări

- ✓ organizarea corespunzătoare a activității financiar-contabile, procedând la înlăturarea neregulilor constatate, astfel încât situațiile financiare să reflecte o imagine reală, clară și fidelă a patrimoniului MAE;
- ✓ elaborarea unor proceduri scrise pentru dezvoltarea sistemului de control managerial, a procedurilor formalizate pe activități, ținând cont de particularitățile cadrului legal, organizațional, de personal, de finanțare și de alte elemente specifice, precum și de standardele prevăzute de Codul controlului intern;
- ✓ verificarea realității și exactității plăților aferente proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile;
- ✓ respectarea termenelor legale de virarea la bugetul statului a obligațiilor la 31.12.2010;
- ✓ clarificarea tuturor diferențelor existente între evidența analitică la reprezentanțe diplomatice și sintetică a entității cu privire la alocații bugetare și taxe consulare, precum și efectuarea corecțiilor care se impun.
- ✓ emiterea unor ordine ale ordonatorului principal de credite referitoare la drepturile salariale cuvenite persoanelor numite în funcții de demnitate publică în conformitate cu prevederile legale privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice. Stabilirea întinderii prejudiciului creat bugetului statului și recuperarea acestuia;
- ✓ **stabilirea întinderii prejudiciului creat bugetului statului prin plata nelegală a sporului pentru limbi străine rare și recuperarea acestuia;**
- ✓ **stabilirea întinderii prejudiciului creat bugetului statului prin plata nelegală a indemnizației pentru cifru de stat și recuperarea acestuia;**
- ✓ actualizarea Planului anual de investiții pe fiecare obiectiv de investiții, ori de câte ori intervin modificări, în funcție de creditele bugetare aprobate prin Bugetul de venituri și cheltuieli al Ministerului Afacerilor Externe;
- ✓ cuprinderea în programul de audit intern a unei misiuni de audit prin care vor fi analizate modul în care au fost respectate prevederile legale cu ocazia utilizării fondurilor publice pentru acțiunea - Expoziția Mondială EXPO 2010 "Un Oraș Mai Bun, O Viață Mai Bună" – Shanghai China;

- ✓ stabilirea persoanelor cu atribuții în domeniu și luarea măsurilor ce se impun de sancționare potrivit legii aferente efectuării unor lucrări de investiții în curs, "Locuințe de serviciu pentru personalul MAE".

Opinia de audit:

Echipa de auditori publici externi își exprimă **opinia de audit adversă** asupra legalității, realității și regularității Situațiilor financiare *privind contul de execuție a bugetului de stat, încheiat la 31 decembrie 2010 de MAE.*

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului MAE pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi urmează să emită Decizie prin care vor fi dispuse măsuri pe care MAE trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciilor și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestora.

În luna ianuarie 2011 a fost finalizată misiunea de audit financiar asupra contului de execuție bugetară pe anul 2009 al Ministerului Afacerilor Externe.

Obiectivele auditului financiar și constatările Curții de Conturi sunt următoarele:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2009 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

- ♦ evidențierea în bugetul MAE cu titlu de venituri proprii, a unei sume de 318 mii lei, obținute din închirierea spațiilor deținute în clădiri aparținând domeniului public al statului, sumă ce trebuia virată la bugetul statului;
- ♦ virările de credite între alineatele bugetare, în sumă de 2.397 mii lei, aprobate de un director general, delegat ca ordonator principal de credite, nu s-au efectuat cu respectarea prevederilor legii finanțelor publice, deoarece:
 - prin Memorandumul G1/1/15332/30.09.2009 nu s-a aprobat numai virarea de credite între subdiviziunile clasificăției bugetare, ci s-a suplimentat bugetul cu suma de 118 mii lei, localizată la titlul „Bunuri și servicii”, iar în cadrul cheltuielilor de personal, virarea creditelor de la alineatul „salarii de bază” nu s-a făcut la alineatul „ore suplimentare” (de unde s-au efectuat plăți) ci, în special, la alineatul „alte drepturi salariale în bani”;
 - ordonatorul de credite nu avea competența legală să aprobe virările de credite respective în luna octombrie, întrucât, conform prevederilor legii finanțelor publice, virările de credite bugetare între subdiviziunile clasificăției bugetare, care sunt în competența ordonatorului principal de credite, se pot efectua cu cel puțin o lună înainte de angajarea cheltuielilor, dar cheltuielile cu orele suplimentare, în sumă de 2.279 mii lei (pentru plata cărora s-au efectuat virări de credite între alineate) au fost angajate începând cu luna februarie 2009;

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul întregului minister însumează **2.715 mii lei**, din care: **318 mii lei venituri suplimentare** datorate bugetului de stat, **2279 mii lei prejudicii**, iar suma de **118 mii lei**, aprobată de ordonatorul de credite, nu au fost inclusă în buget.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ organizarea și conducerea necorespunzătoare a contabilității, respectiv:
 - nu s-au întocmit balanțele de verificare la un număr important de reprezentanțe diplomatice din străinătate;
 - situațiile financiare trimestriale și anuale reflectă informații financiar-contabile privind activitatea aparatului central al MAE în exercițiul bugetar 2009, în timp ce pentru reprezentanțele diplomatice din străinătate reflectă operațiuni efectuate în perioada 2007 - 2008;
 - în contul de execuție, întocmit la nivelul MAE, pentru reprezentanțele

diplomatice, cheltuielile efective sunt evidențiate la nivelul plăților nete de casă, datorită neînregistrării operative a documentelor întocmite;

- sumele utilizate din fonduri externe nerambursabile pentru acțiunea „Schengen”, în valoare totală de 5.386 mii lei, nu au fost raportate prin contul de execuție;
 - nu s-au atașat documente (chitanțe) pentru taxele consulare încasate de la fiecare beneficiar al serviciilor consulare;
 - documentele justificative transmise de unele misiuni diplomatice (în special din țările arabe) nu sunt traduse, fiind imposibil de verificat;
 - nu s-a întocmit Fișa pentru operațiuni bugetare;
 - Registrul de casă nu a fost întocmit la toate misiunile diplomatice.
- ◆ neînregistrarea în conturile din care fac parte, a unor cheltuieli în sumă de 106 mii lei.
 - ◆ neînregistrarea în evidența contabilă a unor obiecte de inventar, în valoare de 25 mii lei;
 - ◆ înregistrarea eronată în evidența contabilă, a sumei de 57 mii lei, reprezentând amortizarea unor imobile ce aparțin domeniului public al statului.
 - ◆ neînregistrarea în evidența contabilă a unui imobil în valoare de 1.368 mii lei și a amortizării aferente acestuia.
 - ◆ înregistrarea și menținerea nejustificată în contul „Fondul bunurilor care alcătuiesc domeniul privat al statului” a unor bunuri în valoare de 4.085 mii lei, care nu sunt de această natură.
 - ◆ neînregistrarea în evidența contabilă a unor active fixe achiziționate de misiunile diplomatice, în valoare de 815 mii lei, cât și necalcularea amortizării acestora.
 - ◆ abateri cu privire la constituirea garanțiilor materiale de către gestionari și corelarea evidenței contabile dintre centrală și misiunile diplomatice cu privire la acestea.

Valoarea estimativă totală a erorilor/abaterilor constatate însumează 6.558 mii lei.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ◆ la misiunile diplomatice, persoanele nominalizate să efectueze operațiuni financiar-contabile sunt împuternicite să acorde și viza de control financiar preventiv, ceea ce a constituit un factor în plus pentru favorizarea unei activități necorespunzătoare de organizare și conducere a activității financiar-contabile.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora.

Constatări

- ◆ virarea cu întârziere, la bugetul de stat, a taxelor consulare și a altor venituri încasate de reprezentanțele diplomatice ale României în străinătate, astfel:
 - la 31.12.2008 se înregistra la reprezentanțele diplomatice un disponibil cuvenit bugetului de stat în sumă totală de 23.016 mii lei, iar la finele anului 2009, în sumă de 14.964 mii lei care, conform Normelor metodologice privind încheierea exercițiului bugetar al anului trebuiau virate Centralei MAE în vederea virării la bugetul statului până la 09.01.2009, respectiv 08.01.2010. În fapt, reprezentanțele diplomatice nu au virat efectiv aceste sume în conturile Centralei MAE, procedându-se la compensarea dintre disponibilitățile în valută, reprezentând taxe consulare, aflate în sold la 31.12.2008, cu alocațiile bugetare pe care Centrala MAE ar fi trebuit să le vireze în contul reprezentanțelor, pentru

cheltuielile aferente lunii ianuarie 2009. Astfel, MAE nu a respectat cele două termene, virând la bugetul statului echivalentul în lei al taxelor consulare rămase în sold la 31.12.2008, până în data de 10.02.2009, iar încasările de taxe consulare rămase în sold la 31.12.2009, până la 17.02.2010.

Contravaloarea majorărilor de întârziere este în sumă de 824 mii lei, calculată în baza prevederilor Codului de procedură fiscală, pentru sumele cuvenite bugetului de stat și nevirate la termenul legal, din care 479 mii lei aferente soldului existent la 31.12.2008 și 345 mii lei pentru soldul existent la 31.12.2009.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ nefinalizarea acțiunii de inventariere generală a patrimoniului instituției, prin prezentarea unor situații incomplete sau necorespunzător întocmite și nevalorificarea rezultatelor inventarierii.
- ♦ nemajorarea valorii de inventar a unor imobile aparținând domeniului public al statului cu suma de 279 mii lei, reprezentând modernizările aduse acestora.
- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă și nedeclararea în Inventarul centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, a unui imobil în valoare de 4.863 mii lei.
- ♦ plata peste plafoanele legale a sumei de 2 mii lei, reprezentând contravaloarea compensării chiriilor achitate pentru locuințele unor salariați.
- ♦ prin virarea la bugetul de stat după câteva luni de la încasare a veniturilor reprezentând taxe consulare încasate de reprezentanțele diplomatice în cursul anului, ordonatorul de credite nu a procedat în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare, prevăzute de legislația privind controlul intern și controlul financiar preventiv;
- ♦ acordarea de diferențe salariale necuvenite, în sumă de 18 mii lei, unor angajați ai MAE detașați la altă instituție și înregistrarea acestora ca o cheltuială aferentă activității MAE.
- ♦ promovarea unor angajați prin nerespectarea condițiilor prevăzute de Statutul Corpului diplomatic și consular al României.
- ♦ acordarea, contrar prevederilor legale, de sporuri și alte drepturi salariale, în sumă de 337 mii lei, personalului care ocupă funcții de demnitate publică.
- ♦ acordarea unor sporuri la salariul de bază, în sumă estimată de 4.211 mii lei, pentru condiții de muncă deosebite, respectiv vătămătoare, prin nerespectarea prevederilor legale.
- ♦ angajarea și decontarea fără respectarea prevederilor legale a unor cheltuieli în sumă de 296 mii lei, efectuate ca asistență națională pentru dezvoltare.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul întregului minister însumează 10.006 mii lei, din care: 4.864 mii lei prejudicii și 5.142 mii lei valori ale unor bunuri din domeniul public neluate în evidență.

Imperfecțiuni legislative

- ♦ inexistența unei reglementări cu privire la termenul în care taxele consulare și alte venituri specifice ale misiunilor diplomatice, datorate bugetului de stat, trebuie virate în contul acestui buget.

Punctul de vedere al conducerii MAE

Cu privire la constatările identificate cu ocazia auditului financiar, conducerea MAE a contestat constatările echipei de audit, cu excepția celor care au fost remediate/recuperate în timpul controlului.

Măsuri

În timpul misiunii de audit, conducerea MAE a luat următoarele măsuri operative, menționate la prezentarea obiectivelor:

- ✓ înregistrarea în evidența contabilă a unor obiecte de inventar, în valoare de 25 mii lei;

- ✓ stornarea amortizării în sumă de 57 mii lei, calculate eronat pentru imobile ce aparțin domeniului public al statului;
- ✓ înregistrarea în evidența contabilă a unui imobil în valoare de 1.368 mii lei și a amortizării aferente acestuia, în sumă de 103 mii lei;
- ✓ stornarea din contul "Fondul bunurilor care alcătuiesc domeniul privat al statului" a unei sume de 4.085 mii lei, care nu este de această natură și înregistrarea ei în contul „Venituri din bunuri și servicii primite cu titlu gratuit”;
- ✓ regularizarea debitelor existente și corelarea evidențelor contabile între centrală și misiunile diplomatice cu privire la constituirea garanțiilor materiale de către gestionari;
- ✓ majorarea valorii de inventar a unor imobile aparținând domeniului public al statului, cu suma de 279 mii lei, reprezentând modernizările aduse acestora;
- ✓ înregistrarea în evidența contabilă a unui imobil aparținând domeniului public al statului, în valoare de 4.863 mii lei;
- ✓ recuperarea de la persoanele în cauză și virarea la buget a sumei de 2 mii lei, reprezentând contravaloarea compensării chiriilor achitate pentru locuințele unor salariați;

Concluziile generale

Concluziile generale rezultate în urma auditului financiar asupra contului de execuție a bugetului MAE pe anul 2009 și recomandările echipei de audit cu privire la măsurile ce urmează a fi luate pentru înlăturarea deficiențelor constatate au fost următoarele:

- ✓ nu poate fi certificată acuratețea și veridicitatea datelor din contul de execuție verificat;
- ✓ s-a constatat existența unor abateri de la legalitate care au determinat producerea unor prejudicii;

Opinia de audit:

Echipa de auditori publici externi au exprimat o **opinie de audit adversă** având în vedere nerespectarea întocmai a legalității, realității și regularității situațiilor financiare încheiate la 31 decembrie 2009 de MAE. *Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului MAE pe anul 2009.*

Secretariatul General al Guvernului

Scurtă prezentare

Activitatea *Secretariatului General al Guvernului* (SGG) este reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 405/2007, cu modificări și completări ulterioare. SGG funcționează ca instituție publică cu personalitate juridică în subordinea primului-ministru, având rolul de a asigura derularea operațiunilor tehnice aferente actului de guvernare, rezolvarea problemelor organizatorice, juridice, economice și tehnice ale activității Guvernului și a primului-ministru, reprezentarea Guvernului și a primului-ministru în fața instanțelor judecătorești.

Prin bugetul Secretariatului General al Guvernului sunt finanțate mai multe structuri, organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituțiile publice. Dintre acestea, a fost supus auditării Secretariatul de Stat pentru Culte ce asigură aplicarea strategiei și politicilor în domeniul vieții religioase, și care, este organizat și funcționează ca structură cu personalitate juridică în cadrul aparatului de lucru al Guvernului. În auditarea situațiilor financiare, Curtea de Conturi a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Secretariatul General al Guvernului

nu au fost respectate prevederile din legea contabilității și din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, întrucât:

- nu a fost organizată și condusă contabilitatea conform prevederilor legale, în sensul că unele operațiuni economice nu au fost efectuate în conformitate cu cadrul legal aplicabil fiecărei tip de operațiuni, fiind înregistrată eronat în contul „Avans de trezorerie” suma de 511 mii lei pentru achiziția unor bunuri de protocol sau alte materiale consumabile, cât și pentru unele deplasări interne, deși pentru această sumă beneficiarii nu au primit din casieria instituției avansuri în numerar pentru achiziția și plata acestor cheltuieli;
- nu au fost respectate prevederile referitoare la momentul recunoașterii cheltuielilor din Normele metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia, întrucât nu au fost aplicate politicile contabile adecvate prin neînregistrarea și nerecunoașterea, la momentul efectuării lor, a unor cheltuieli în sumă de 957 mii lei, încălcându-se astfel principiul contabilității pe bază de angajamente, potrivit căruia, efectele tranzacțiilor și ale altor evenimente, sunt recunoscute atunci când acestea se produc și nu pe măsura încasării sau plății acestora.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor (care nu au generat prejudicii) constatate la nivelul SGG însumează 1.467 mii lei.

La Secretariatul de Stat pentru Culte

s-a constatat neorganizarea evidenței analitice a creditelor bugetare, a angajamentelor bugetare și a celor legale, cu consecința neraportării prin contul de execuție întocmit la 31.12.2010 a angajamentelor legale de plată în sumă de 66 mii lei.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Secretariatul General al Guvernului

nu au fost respectate prevederile Normelor metodologice generale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, întrucât controlul intern nefuncționând în totalitate pe baza reglementărilor legale aplicabile, s-a constatat neconformitatea modalității de organizare și exercitare a controlului financiar preventiv reglementat de OMF 522/2003, în sensul că, Secretariatul General al Guvernului nu a particularizat și nu a actualizat Cadrul general al operațiunilor supuse controlului financiar preventiv și nu le-a înaintat spre avizare Direcției generale de control financiar preventiv din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, deși în perioada 2003 - 2010 au apărut noi proiecte de operațiuni sau noi acte normative care modifică pe cele existente, care stau la baza proiectelor de operațiuni avizate.

La Secretariatul de Stat pentru Culte

Structura de control intern/managerial nu a devenit operațională, nefiind elaborate toate procedurile prevăzute de Codul controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial

Puncte de vedere divergente

La Secretariatul General al Guvernului ♦ Față de constatările prezentate nu au existat puncte de vedere divergente.

La Secretariatul de Stat pentru Culte ♦ Față de constatările prezentate nu au existat puncte de vedere divergente.

Măsuri

La Secretariatul General al Guvernului În timpul misiunii de audit conducerea SGG a luat măsuri operative de remediere a abaterilor consemnate, astfel:

- ✓ operațiunile efectuate eronat au fost corectate, suma de 957 mii lei fiind corectată pe seama rezultatului reportat;
- ✓ a fost actualizat Cadrul specific al operațiunilor supuse controlului financiar preventiv și cu adresa nr. 16A/7033/24.11.2011 a fost transmis Ministerului Finanțelor Publice în vederea aprobării.

La Secretariatul de Stat pentru Culte La Secretariatul de Stat pentru Culte nu au fost luate măsuri operative pentru remedierea abaterilor consemnate, fiind emisă decizie.

Concluziile generale Concluziile generale rezultate în urma auditului financiar asupra contului de execuție pe anul 2010 sunt următoarele:

- ♦ Modul de administrare a patrimoniului statului, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli nu sunt, sub toate aspectele, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității.
- ♦ Situațiile financiare nu oferă, în toate aspectele semnificative, o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

La Secretariatul General al Guvernului ♦ Actualizarea Cadrului specific al operațiunilor supuse controlului financiar preventiv în funcție de modificările apărute în activitate și al cadrului legal aplicabil.

La Secretariatul de Stat pentru Culte ♦ Organizarea și conducerea evidenței angajamentelor bugetare și legale, prin conturile în afara bilanțului.
♦ Organizarea, implementarea, menținerea și funcționarea sistemului de control intern, conform normelor în vigoare.

Opinia de audit:

La Secretariatul General al Guvernului

*Ca urmare a constatărilor consemnate și a concluziilor a fost emisă o **opinie de audit de adversă**.*

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Secretariatului General al Guvernului pe anul 2010.

La Secretariatul de Stat pentru Culte

*Ca urmare a constatărilor consemnate și a concluziilor, echipa de audit a formulat o **opinie de audit fără rezerve cu paragraf, de evidențiere a unui aspect**.*

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Secretariatului de Stat pentru Culte pe anul 2010.

Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului

Scurtă prezentare

Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului este o instituție de specialitate a administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului. Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (AVAS) s-a înființat prin reorganizarea Autorității pentru Valorificarea Activelor Bancare (AVAB), și comasarea prin absorbție cu Autoritatea pentru Privatizare și Administrare a Participațiilor Statului.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului AVAS pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

- neactualizarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al Consiliului de Supraveghere și Îndrumare (CSI) cu modificările cadrului legislativ referitoare la atribuțiile și numărul membrilor săi.

Regulamentul de Organizare și Funcționare al Consiliului de Supraveghere și Îndrumare nu a fost completat cu un nou atribut conferit de lege Consiliului, respectiv acela de a aviza și propune Guvernului aprobarea și modificarea bugetului de venituri și cheltuieli al AVAS. De asemenea, în regulamentul nu s-a consemnat reducerea, de la 9 la 6, a numărului membrilor Consiliului.

- nereguli în modul de înregistrare a rapoartelor de audit intern și de implementare a recomandărilor propuse în acestea, respectiv: înregistrarea cu întârziere, la cabinetul președintelui AVAS, a unora din rapoartele de audit întocmite de Biroul de Audit Public din cadrul instituției; neimplementarea unui număr semnificativ de măsuri propuse în rapoartele de audit intern întocmite;
- neelaborarea planului de control intern pentru anul 2010, contrar prevederilor *Codului controlului intern/ managerial, cuprinzând standardele de control intern/managerial la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial.*

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Neconcordanță între valoarea înregistrată în evidența contabilă și valoarea înregistrată în evidența operativă, a participațiilor AVAS la societățile comerciale din portofoliu.

La data de 31.12.2010, contul „Titluri de participare” înregistrează un sold debitor în sumă totală de 2.625.870 mii lei, în evidența operativă a titlurilor de participare valoarea acestora însumând 1.909.893 mii lei, constatându-se o diferență în minus față de evidența contabilă în valoare de 715.977 mii lei.

Ca urmare a neefectuării regularizărilor în evidența contabilă a acestor diferențe, situațiile financiare, întocmite la data de 31.12.2010, nu oferă o imagine reală și fidelă a participațiilor AVAS la societățile comerciale din portofoliu.

De menționat că, în anul 2011, a fost regularizată suma de 814 mii lei.

Deficiențe privind modul de evidențiere, urmărire și clarificare a unor sume încasate de la diverși debitori:

- nerespectarea prevederilor legale privind înregistrarea în evidența contabilă a sumelor încasate în plus de la diverși debitori.

Din analiza analiticelor contului sintetic „Debitori”, s-a constatat existența unor solduri creditoare, care, în fapt, nu reprezintă drepturi de încasat, ci sunt considerate încasări în plus de la terțe persoane față de sumele datorate autorității. Aceste încasări ar fi trebuit înregistrate în contul „Creditori”, conform *Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia.*

Valoarea estimată, în timpul controlului, a acestei abateri este de 10.746 mii lei.

Menținerea acestor sume în creditul conturilor analitice ale contului sintetic „Debitori” are ca efect denaturarea informației privind volumul creanțelor de încasat;

- ♦ deficiențe privind modul de clarificare și urmărire a sumelor încasate în plus de la diverși debitori, evidențiate în contul „Creditori”.

Din situațiile financiare încheiate la data de 31.12.2010, rezultă că AVAS înregistrează în contul „Creditori”, un sold creditor în sumă de 128.173 mii lei.

Din analiza analiticelor contului „Creditori”, se constată că soldurile sunt considerate sume încasate în plus față de sumele datorate instituției și care trebuiau restituite.

În cadrul acestor solduri, trebuie menționate următoarele sume:

- 975 mii lei, care reprezintă TVA încasat din vânzarea activelor prin executare silită pentru care trebuia aplicat regimul de simplificare prevăzut de *Codul fiscal*, în perioada iunie 2005-2008. Din totalul de 975 mii lei, suma de 959 mii lei are o vechime mai mare de cinci ani;
- 3.756 mii lei, care reprezintă sume încasate în plus de către AVAS, provenite din valorificarea creanțelor fiscale, peste valoarea creanțelor preluate prin Protocol de la Casele de Asigurări de Sănătate în anul 2004, în vederea încasării și virării lor la Fondul național unic de asigurări sociale de sănătate.

Cu privire la această sumă, care are o vechime mai mare de cinci ani, Direcția Economică a AVAS precizează că *”... Întrucât conturile instituției au fost blocate de către creditorii acesteia (creditori FNI, alte sentințe judecătorești), AVAS s-a aflat în imposibilitatea de a restitui aceste sume...”*.

Prin nerestituirea sumelor în cauză, au fost încălcate prevederile *Codului de procedură fiscală* și prevederile *Codului Civil*.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Deficiențe privind înregistrarea și urmărirea recuperării creanțelor:

- ♦ deficiențe privind înregistrarea și urmărirea încasării creanțelor bancare, comerciale și fiscale preluate de AVAB/AVAS în perioada 1999-2004, precum și a creanțelor proprii:

- nerespectarea prevederilor legale privind efectuarea inventarierii portofoliului de creanțe.

S-a constatat neinventarierea creanțelor existente în evidența operativă a Direcției Creanțe. Creanțele au fost inventariate doar la nivelul postului bilanțier „Debitori”.

Prin *„Instrucțiunile privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii”*, elaborate de AVAS ca anexă la Ordinul de inventariere, se prevede că *”Datorită specificului activității AVAS, creanțele față de terți, care dețin ponderea valorică în totalul soldurilor acestor conturi sunt supuse verificării și confirmării prin punctaj al soldurilor, pe măsura aprobării introducerii acestora într-o metodă de valorificare”*.

Procedând în acest mod, au fost încălcate prevederile *Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii* și nu a fost realizat scopul principal al inventarierii patrimoniului, respectiv acela de stabilire a situației reale a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii ale AVAS, în vederea întocmirii situațiilor financiare anuale care trebuie să ofere o imagine fidelă a poziției financiare și a performanței entității;

- menținerea în evidențele operativă și contabilă a AVAS a unor drepturi de creanță deținute la societăți comerciale radiate din evidențele Registrului

Comerțului, precum și la societăți comerciale intrate în insolvență, pentru care instanțele judecătorești au decis încheierea procedurii de lichidare.

Din volumul total al creanțelor, în sumă de 8.608.761 mii lei, aflate în sold la 31.12.2010, AVAS deține creanțe, în sumă totală de 1.670.132 mii lei (19,4%), la un număr de 15.947 societăți debitoare care au fost radiate sau urmează să fie radiate din evidențele Registrului Comerțului, întrucât instanțele judecătorești, în temeiul *legislației privind procedura insolvenței*, au pronunțat sentințe prin care au decis încheierea procedurii de faliment.

De menționat că, prin sentințele pronunțate, instanțele judecătorești au decis admiterea sau respingerea atragerii răspunderii administratorilor sau a altor persoane în cazul societăților radiate din evidențele Registrului Comerțului.

Prin menținerea în evidența contabilă a acestor creanțe, precum și prin neevidențierea drepturilor AVAS, rezultate prin atragerea răspunderii administratorilor sau a altor persoane în cazul societăților radiate, au fost încălcate prevederile legii contabilității și ale Normelor Metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, planul de conturi pentru instituții publice și instrucțiuni de aplicare a acestuia;

- ♦ nedeclanșarea procedurii de executare silită pentru recuperarea creanțelor bancare deținute la un număr însemnat de debitori, AVAS limitându-se la obținerea aprobării referatului de executare din partea Comitetului Director și, uneori, la comunicarea titlului executoriu societăților debitoare;
- ♦ neurmărirea clarificării și recuperării unor creanțe bancare, preluate în temeiul prevederilor legale privind restructurarea SC BRCE – BANCOREX SA și fuziunea prin absorbție a acestei bănci cu SC BCR SA;
- ♦ neurmărirea recuperării creanțelor din vânzarea de acțiuni, în condițiile în care:
 - nu au fost puse în aplicare unele sentințe emise de instanțele judecătorești în termenul legal de 3 ani prevăzut de Codul de Procedură Civilă;
 - instanțele judecătorești au constatat perimarea acțiunilor promovate de AVAS;
 - nu au fost aplicate metodele legale de recuperare a creanțelor, inclusiv aceea a promovării acțiunilor în instanțele judecătorești;
- ♦ existența în evidența contabilă a unor creanțe/debite a căror încasare este incertă, reprezentând:
 - creanțe proprii - Dividende.
 - creanțe proprii - Debitori diverși.

Precizăm că, în condițiile prezentate mai sus, și având în vedere vechimea unor creanțe, posibilitatea recuperării lor este incertă, existând chiar condițiile ca, în unele cazuri, dreptul de a solicita recuperarea să fie prescris.

Opinia de audit:

Urmare abaterilor constatate s-a emis o **opinie de audit adversă**, situație în care nu se emite certificat de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului, pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor înscrise în Raportul de audit, Curtea de Conturi dispune măsuri prin decizie, pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Scurtă prezentare

Ministerul Sănătății (MS) este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului.

Ministerul Sănătății are în subordine următoarele categorii de unități:

- ⇒ finanțate integral de la *bugetul de stat*: Direcții de Sănătate Publică Județene, 3 institute, Academia de Științe Medicale, Agenția Națională de Transplant, Oficiul Central de Stocare pentru Situații Speciale, Registrul Național al Donatorilor Voluntari de Celule Stem Hematopoietice, Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale și Spitalul Tichilești;
- ⇒ finanțate integral din *venituri proprii*, din contracte încheiate prin sistemul de asigurări sociale de sănătate: 25 institute, 4 centre medicale, 19 spitale și sanatorii;
- ⇒ finanțate din *venituri proprii și subvenții de la bugetul de stat*: 6 Institute de Medicină Legală și Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog.

Sub autoritatea MS sunt CN „Unifarm” SA, SC „Sanevit 2003” SA și SC Antibiotice SA Iași.

Direcțiile de sănătate publică județene (DSP) și a municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Sănătății, cu personalitate juridică.

Execuția bugetului public în sănătate

Contul general de execuție a bugetului public de sănătate cuprinde atât veniturile cât și cheltuielile.

EXECUȚIA VENITURILOR - Contul de execuție pentru bugetul **veniturilor proprii** încheiat la data de 31.12.2010, se prezintă astfel:

- mii lei -

Denumire indicator	Prevederi bugetare definitive	Drepturi totale constatate	Venituri încasate	Grad de realizare față de buget	Grad de realizare față de drepturile de încasat %
0	1	2	3	4	5
VENITURI TOTALE	1.770.678	1.119.430	1.100.531	62,15%	98,31
Venituri din taxe generale pe cifra de afaceri, vânzări și valoare adăugată	500.000	30.278	30.278	6,06%	100
Venituri din accize și taxa pe activități dăunătoare sănătății	1.208.300	1.049.602	1.033.821	85,56%	98,50
Venituri din dobânzi	3.000	351	351	11,7%	100
Venituri din prestări servicii și alte activități	936	328	294	31,4%	89,6
Diverse venituri	58.442	38.871	35.787	61,24%	92,07

Veniturile realizate în anul 2010 au fost în valoare de 1.100.531 mii lei și reprezintă 62,15% față de prevederile aprobate în sumă de 1.770.678 mii lei. Gradul de realizare a veniturilor proprii raportate de Ministerul Sănătății față de drepturile constatate raportate prin contul de execuție este de 98,31%.

Din totalul veniturilor, ponderea cea mai mare o au veniturile din accize și taxa pe activitățile dăunătoare sănătății, în valoare de 1.033.821 mii lei, care reprezintă 93,94%. Gradul de colectare al acestor venituri este de 98,5%.

Faptul că prevederile bugetare au fost considerabil mai mari decât drepturile constatate denotă o documentare defectuoasă în faza de elaborare a bugetului, prevederile bugetare nefiind fundamentate.

Conform OG nr. 86/2003 *privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală* colectarea acestor venituri se face de Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin organele fiscale teritoriale - în contul Ministerului Sănătății.

EXECUȚIA CHELTUIELILOR - Contul de execuție pentru cheltuieli al **bugetului veniturilor proprii** încheiat la data de 31.12.2010, se prezintă astfel:

- mii lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
0	1	2	3	7	8	9
CHELTUIELI- TOTAL	1.770.678	1.125.606	1.102.966	1.066.970	35.996	622.673
1. <i>Cheltuieli curente</i> din care:	1.733.215	1.095.985	1.075.025	1.039.675	35.350	609.358
Cheltuieli de personal	8.190	5.003	4.157	3.533	624	2.872
Bunuri și servicii	286.425	212.574	202.147	173.470	28.677	238.049
Transferuri	1.438.600	878.408	868.721	862.672	6.049	368.437
2. <i>Cheltuieli de capital</i>	36.527	29.580	27.900	27.257	643	13.299
A. Sănătate	1.769.742	1.125.565	1.102.925	1.066.932	35.993	622.657
B. Locuințe, servicii și dezvoltare publică	936	41	41	38	3	16
EXCEDENT				33.561		-505.979

Potrivit contului de execuție pentru cheltuieli al bugetului veniturilor proprii, încheiat la 31.12.2010, au rezultat următoarele:

- ♦ În anul 2010, angajamentele legale, în sumă 1.102.966 mii lei au fost mai mici decât creditele bugetare aprobate definitiv, de 1.770.678 mii lei, respectiv cu 667.712 mii lei, reprezentând 62% din nivelul creditelor bugetare aprobate.
- ♦ Din totalul creditelor bugetare definitiv aprobate, în sumă de 1.770.678 mii lei, s-au efectuat plăți în sumă de 1.066.970 mii lei, reprezentând 62% pentru finanțarea:
 - cheltuielilor curente în valoare de 1.039.675 mii lei, din care:
 - cheltuieli de personal - 3.533 mii lei;
 - cheltuieli bunuri și servicii - 173.470 mii lei;
 - transferuri - 862.672 mii lei;
 - cheltuieli de capital în valoare de 27.257 mii lei.
- ♦ Excedentul bugetului veniturilor proprii, în sumă de 33.561 mii lei, a fost determinat ca diferență între veniturile încasate și plățile efectuate, deși în condițiile contabilității de angajamente, acesta este de 505.979 mii lei, stabilit ca diferență între drepturile de creanță ale bugetului veniturilor proprii și cheltuielile efective evidențiate în anul 2010.

II. CONTUL DE EXECUȚIE AL BUGETULUI DE STAT AL MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII

EXECUȚIA CHELTUIELILOR - Contul de execuție pentru cheltuieli al bugetului de stat încheiat la data de 31.12.2010, se prezintă astfel:

- mii lei -

Denumirea indicatorilor	Credite bugetare definitive	Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Angajamente legale de plătit	Cheltuieli efective
0	1	2	3	7	8	9
CHELTUIELI- TOTAL	5.346.327	5.221.645	5.229.815	5.199.201	30.614	5.383.641
Transferuri din bugetul de stat către bugetul FNUASS	3.216.839	3.216.839	3.216.839	3.216.839	-	3.216.839
Sănătate	2.129.488	2.004.806	2.012.976	1.982.362	30.614	2.166.802
<i>Cheltuieli curente</i> din care:	2.080.286	1.967.282	1.975.454	1.944.840	30.614	2.123.662
Cheltuieli de personal	224.374	224.120	223.865	223.109	756	218.744
Bunuri și servicii	408.570	404.709	402.943	402.041	902	644.265
Transferuri	1.246.745	1.224.363	1.223.151	1.223.025	126	1.223.025
Alte transferuri	4.209	3.549	3.549	3.549	-	3.546
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	8.054	7.129	5.783	5.546	237	7.638
Cheltuieli aferente programelor	188.334	103.412	116.163	87.570	28.593	26.444

cu finanțare rambursabilă						
Cheltuieli de capital	49.202	47.429	47.427	47.427	-	43.140
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-	- 9.905	- 9.905	- 9.905	-	-

Potrivit contului de execuție al bugetului de stat, în anul 2010, rezultă următoarele:

- ♦ în anul 2010, Ministerul Sănătății a încheiat angajamente legale în sumă de 5.229.815 mii lei și a efectuat plăți în sumă de 5.199.201 mii lei, rămânând la data de 31.12.2010 angajamente legale de plătit în sumă de 30.614 mii lei.
- ♦ din totalul creditelor bugetare definitiv aprobate, în sumă de 5.346.327 mii lei, ponderea o dețin transferurile din bugetul Ministerului Sănătății către bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, în sumă de 3.216.839 mii lei (60,2%).

Din creditele bugetare rămase, în sumă de 2.129.488 mii lei, s-au efectuat plăți în sumă de 1.982.362 mii lei (93,1%) pentru finanțarea următoarelor cheltuieli:

- cheltuielilor curente în valoare de 1.944.840 mii lei, din care:
 - cheltuieli de personal - 223.109 mii lei;
 - cheltuieli bunuri și servicii - 402.041 mii lei;
 - transferuri către unitățile subordonate - 1.226.574 mii lei;
 - cheltuieli cu proiectele finanțate din fonduri externe rambursabile și nerambursabile - 93.116 mii lei;
- cheltuieli de capital în valoare de 47.427 mii lei.

În anul 2010 au fost aprobate credite bugetare definitive în valoare de 5.346.327 mii lei, cu 3.260.181 mii lei mai mult decât în anul 2009, respectiv s-a înregistrat o creștere a creditelor bugetare cu 256,28%.

Această creștere a nivelului creditelor bugetare față de anul 2009 a fost determinată de alocarea de la bugetul de stat a sumei de 3.216.839 mii lei pentru plata obligațiilor unităților sanitare, sumă care a fost prevăzută a fi transferată din bugetul Ministerului Sănătății în bugetul Fondului Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate.

Creditele bugetare aprobate pe anul 2010 pentru finanțarea activității Ministerului Sănătății și a unităților subordonate, în sumă de 2.129.488 mii lei se situează aproximativ la nivelul creditelor bugetare definitiv aprobate pe anul 2009, în sumă de 2.086.146 mii lei.

Misiunea de audit financiar asupra contului anual de execuție a bugetului Ministerul Sănătății pe anul 2010 s-a desfășurat la sediul ministerului, și la un număr de 7 DSP, respectiv Bihor, Bistrița-Năsăud, Brăila, Galați, Harghita, Suceava, Vaslui și a avut următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

La Ministerul Sănătății

- ♦ La elaborarea proiectului de buget pe anul 2010 nu s-a verificat realitatea și necesitatea fondurilor solicitate de unitățile subordonate.

Exemplificăm cu Institutul Național de Medicină Legală „Prof. dr. Mina Minovici”, care a solicitat fonduri pentru finanțarea cheltuielilor cu carburanți și lubrifianti, cu 134 mii lei peste necesarul determinat în funcție de consumul normat și cele 8 autoturisme din patrimoniu, aprobându-i-se în mod nejustificat, suma de 170 mii lei în loc de 36 mii lei, ca urmare a reducerii cu 50% a creditelor bugetare alocate Institutului pentru carburanți și lubrifianti nerespectându-se prevederile legislației privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice.

Prin aprobarea bugetului Institutului Național de Medicină Legală „Prof.dr. Mina Minovici”, fără ca sumele să fie fundamentate din punct de vedere al realității și necesității fondurilor solicitate, Ministerul Sănătății nu a asigurat repartizarea și utilizarea fondurilor publice cu economicitate și eficiență, creându-se premisele efectuării unor cheltuieli suplimentare, fără bază legală de către Institut, auditorul constatând o depășire a consumului normat de combustibil cu 13.319 litri, în valoare estimată de 57 mii lei.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Sănătății

- la centralizarea și întocmirea situațiilor financiare anuale, nu s-au verificat și analizat realitatea datelor înscrise în situațiile financiare întocmite de unitățile subordonate, raportându-se astfel garanții de bună execuție, în sumă de 91.973 mii lei la data de 31.12.2010, care în fapt reprezentau venituri cuvenite bugetului de stat.

Această deficiență provine de la Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale București care a raportat prin datele înscrise în bilanț și în situația fluxurilor de trezorerie încheiate la 31.12.2010, un disponibil din mijloace cu destinație specială în sumă de 91.973 mii lei, reprezentând sume încasate în avans și necuvenite până la momentul realizării prestațiilor de specialități din departamentele profesionale. Ministerul nu a solicitat informații suplimentare privind natura sumei, astfel încât să poată identifica cu exactitate componența și sursele creării acestui disponibil.

În fapt, suma reprezintă încasarea contravalorii tarifelor privind autorizația de funcționare, plătită de unitățile de distribuție a medicamentelor și din taxa de autorizare de punere pe piață, plătită de solicitanții autorizației, sumă pe care Agenția trebuia să o vireze la bugetul de stat potrivit prevederilor legii nr. 329/2009 *privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar Internațional*, prin care Agenția a fost reorganizată ca instituție publică finanțată integral de la bugetul de stat.

Astfel, Ministerul Sănătății a raportat, în mod eronat, prin situațiile financiare centralizate încheiate la 31.12.2010 un disponibil din mijloace cu destinație specială mai mare cu 91.973 mii lei, denaturând imaginea reală a poziției financiare.

În mod eronat, în nota explicativă privind situațiile financiare întocmite la 31.12.2010, Ministerul Sănătății precizează că sursa disponibilului din mijloace cu destinație specială, raportat în Anexa 14, reprezintă „garanții de bună execuție”.

- Ministerul Sănătății nu a luat măsuri imediate de stabilire și de recuperare a prejudiciilor rezultate urmare a faptelor constatate de către organele interne de control care au efectuat controale la unitățile subordonate, în baza ordinelor emise de ordonatorul principal de credite.

Deși organele interne de control ale ministerului au constatat fapte generatoare de prejudicii la Agenția Națională de Transplant, nu s-a procedat la stabilirea și recuperarea acestora. În timpul misiunii de audit financiar, echipa de audit a constatat și cuantificat cheltuieli fără bază legală reprezentând contravaloarea combustibilului și a altor produse decontate peste nivelul normat, abateri prezentate în nota de constatare.

Organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale

La structurile teritoriale

- garanțiile bancare pentru menținerea ofertei depuse, încasate în perioada 2010-2011, garanțiile de bună execuție constituite în aceeași perioadă, nu au fost reflectate în evidența extracontabilă, respectiv în Contul 8048 „Garanții bancare pentru oferta depusă” și în Contul 8049 „Garanție bancară pentru bună execuție” (DSP Brăila).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

Cu privire la mediul de control intern

La structurile teritoriale

- nu au fost formalizate proceduri operaționale pentru toate activitățile desfășurate de entitate, iar cele care există nu sunt implementate sau nu

corespund în totalitate cerințelor activității entității;

- ♦ nu a fost actualizat Programul de dezvoltare a sistemului de control intern;
- ♦ nu au fost identificate, evaluate și monitorizate sistematic, riscurile privind activitățile/operațiunile desfășurate de toate compartimentele cu scopul de a stabili controalele interne corespunzătoare;
- ♦ nu a fost elaborat un cod de conduită propriu;
- ♦ nu s-a întocmit registrul riscurilor și nu a fost implementată performanța și managementul riscului (*DSP: Bihor, Vaslui, Harghita și Galați*).

Cu privire la organizarea și desfășurarea auditului public intern

La structurile teritoriale

- ♦ nu există un program de audit strategic, care să permită urmărirea auditării, cel puțin o dată la 3 ani, a activităților desfășurate de entitatea publică, inclusiv asupra activității entităților subordonate, cu privire la formarea și utilizarea fondurilor publice, precum și la administrarea patrimoniului public;
- ♦ proiectul planului anual de audit public intern nu a fost însoțit de un referat de justificare a modului în care au fost selectate misiunile de audit cuprinse în plan, referat care să cuprindă pentru fiecare misiune de audit public intern, rezultatele analizei riscului asociat, criteriile semnal și alte elemente de fundamentare, care au fost avute în vedere la selectarea misiunii respective;
- ♦ în cadrul entităților auditate, au fost planificate și realizate misiuni de audit care vizează auditul de regularitate, nefiind planificate și realizate și misiuni de audit privind auditul de sistem prin care se evaluează sistemele de conducere și de control intern urmărindu-se dacă acestea funcționează economic, eficace și eficient, pentru identificarea deficiențelor și formularea de recomandări pentru corectarea acestora, precum și auditul performanței care examinează dacă criteriile stabilite pentru implementarea obiectivelor și sarcinilor entității publice sunt corecte pentru evaluarea rezultatelor și apreciază dacă rezultatele sunt conforme cu obiectivele, așa cum prevăd actele normative în vigoare privind auditul public intern;
- ♦ la întocmirea planului de audit nu a fost efectuată procedura P-06 „Elaborarea programului de audit”;
- ♦ nu a fost întocmit Programul preliminar al intervențiilor la fața locului;
- ♦ nu s-a urmărit modul de implementare a recomandărilor la entitățile auditate, nefiind astfel realizată Procedura P - 18 „Urmărirea recomandărilor” (*DSP: Bihor, Brăila și Galați*).

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat

La Ministerul Sănătății

- ♦ în perioada 07.10.2009-31.12.2010, Ministerul Sănătății nu a organizat corespunzător activitatea de realizare a veniturilor (constatarea, evidențierea și urmărirea încasării veniturilor), reprezentând contribuții trimestriale datorate de către deținătorii autorizațiilor de punere pe piață a medicamentelor care realizează încasări din comercializarea medicamentelor în România, precum și de către persoanele juridice care au obținut dreptul de comercializare direct de la deținătorii autorizației de punere pe piață care nu desfășoară în România activități de comercializare a medicamentelor.

Cauzele care au condus la producerea acestei abateri au fost, pe de o parte emiterea cu întârziere a Ordinului comun nr. 928/591/2010, cu circa 7 luni după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență nr. 104/2009 *pentru modificarea și completarea Legii 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, iar pe de altă parte lipsa prevederii în acest ordin a obligației de a raporta și valoarea încasărilor, prin depunerea declarațiilor care să cuprindă indicatorii pe baza cărora se stabilește contribuția la bugetul veniturilor proprii ale Ministerului Sănătății, așa cum se prevedea în OUG nr. 104/2009.*

Deși Ministerul Sănătății dispunea de informații privitoare la deținătorii de autorizații de punere pe piață, din situația care a fost înaintată încă din data de

05.07.2010 cu adresa nr. 45753E/45771E/02.07.2010 de către Agenția Națională a Medicamentului, acesta nu a luat măsuri pentru stabilirea, evidențierea și urmărirea încasării contribuțiilor de la toate persoanele juridice plătitoare.

Din verificarea efectuată a rezultat că niciuna din direcțiile de specialitate din cadrul Ministerului Sănătății nu are ca atribuții urmărirea încasării creanțelor și transmiterii către Casa Națională de Asigurări de Sănătate a situației încasărilor din contribuții datorate de persoanele juridice menționate mai sus.

Ministerul Sănătății nu a întreprins nici un demers către Casa Națională de Asigurări de Sănătate care să conducă la încasarea veniturilor de la toate persoanele juridice plătitoare și nici nu a comunicat Casei Naționale de Asigurări de Sănătate faptul că persoanele juridice plătitoare notificate de aceasta nu au virat sumele notificate datorate Ministerului Sănătății, în scopul asigurării calculării și încasării accesoriilor pentru sumele neîncasate la termenul și în cuantumul datorat, potrivit prevederilor *Codului de procedură fiscală*.

De asemenea, din analiza contului de execuție al veniturilor proprii s-a constatat că Ministerul Sănătății nu a raportat, în coloana 5 „Drepturi constatate din anul curent” și coloana 8 „Drepturi constatate de încasat”, sumele datorate de persoanele juridice plătitoare notificate de Casa Națională de Asigurări de Sănătate, de 108.850 mii lei (coloana 5) și nici suma de 78.572 mii lei (coloana 8), reprezentând drepturi constatate neîncasate.

Valoarea estimată a abaterii constatate este de 371.324 mii lei și reprezintă venituri din contribuții datorate de persoanele juridice plătitoare, neurmărite și neîncasate la bugetul Ministerului Sănătății. Situațiile financiare au fost denaturate și prin neraportarea „Drepturilor constatate din anul curent” în sumă de 108.850 mii lei și a „Drepturilor constatate de încasat” în sumă de 78.572 mii lei.

Nerealizarea veniturilor proprii ale Ministerului Sănătății la termenele legale și la nivelul programat a condus la neasigurarea finanțării activităților desfășurate de Ministerul Sănătății care, potrivit legii, aveau această sursă.

Emiterea cu întârziere a normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 104/2009 *pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății* și fără să cuprindă toate obligațiile persoanelor juridice plătitoare a condus la nedeterminarea reală a creanțelor, precum și la menținerea relațiilor contractuale ale Casei Naționale de Asigurări de Sănătate și ale caselor de asigurări de sănătate teritoriale cu persoanele juridice care nu și-au declarat și achitat obligațiile de plată, potrivit prevederilor legale, în condiții care contravin cadrului legal.

- La structurile teritoriale** ♦ din verificarea datelor înscrise în registrele de evidență ale laboratoarelor cu privire la buletinele de analiza medicală au rezultat o serie de neconcordanțe între evidența analitică a solicitărilor de analize și buletinele de analiză eliberate, rezultând venituri de realizat ale entităților mai mari decât veniturile încasate efectiv (*DSP Bihor*).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La structurile teritoriale *Cu referire la evaluarea elementelor de activ și pasiv cu ocazia inventarierii generale a patrimoniului*

- ♦ nu s-a procedat la evaluarea fiecărui element de patrimoniu la valoarea actuală, denumită valoare de inventar, așa cum reglementează Normele privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii (*DSP Brăila*).

Cu referire la inventarierea generală a patrimoniului

- ♦ pentru anul 2010, nu au fost inventariate obiective de investiții în curs de execuție, în valoarea de 1.396 mii lei, reflectate în balanța de verificare întocmită la 31.12.2010 (*DSP Brăila*).

Cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea cheltuielilor, precum și a modului de efectuare a plăților din fondurile publice

- ♦ majorarea nejustificată a cheltuielilor din bugetul de stat cu suma de 211 mii lei, pentru cheltuieli de personal aferente activității de prestări servicii medicale cu plată, efectuată la cererea persoanelor fizice și juridice, activitate care potrivit cadrului legal, este finanțată integral din venituri proprii.

Deși această activitate a fost organizată ca activitate finanțată integral din venituri proprii, metodologia de calcul și de regularizare a cotei de cheltuieli de personal ce trebuia finanțată din venituri proprii a fost aplicată doar pentru cheltuielile înregistrate în trimestrul IV al anului financiar 2010 (DSP: Bihor și Harghita).

Recomandări

- ✓ aprobarea bugetelor unităților subordonate numai pe baza unor fundamentări reale din care să rezulte necesitatea și legalitatea fondurilor solicitate;
- ✓ verificarea și analiza situațiilor financiare întocmite de unitățile subordonate, astfel încât datele înscrise în situațiile financiare centralizate să reflecte o imagine reală a poziției financiare;
- ✓ desemnarea unei structuri de specialitate din cadrul Ministerului Sănătății care să asigure încasarea veniturilor proprii ale ministerului și controlul acestora;
- ✓ valorificarea imediată a constatărilor efectuate de echipele de control din cadrul instituției.

Opinia de audit:

Valoarea totală a erorilor/abaterilor identificate urmare acțiunii de audit financiar, în sumă de 638.250 mii lei, depășește pragul de semnificație stabilit, în sumă de 31.331 mii lei, motiv pentru care auditorii publici au formulat o **opinie de audit adversă**.

Spitale publice și alte entități din domeniul sănătății

Misiunile de audit financiar asupra conturilor de execuție a bugetelor unităților sanitare finanțate din venituri proprii au avut în vedere următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

- ♦ elaborarea și fundamentarea proiectelor bugetelor de venituri și cheltuieli ale spitalelor verificate nu s-a efectuat pe baza centralizării propunerilor prezentate de conducătorii secțiilor și compartimentelor din structura spitalului, atât din punct de vedere al estimării veniturilor din servicii medicale, cât și din punct de vedere al cheltuielilor necesare desfășurării activității medicale, la:

Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Sf. Ștefan, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște-Dâmbovița, Spitalul de Psihiatrie Zam-Hunedoara, Spitalul Județean Botoșani, Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

Cu privire la concordanța datelor înregistrate în evidența tehnico-operativă cu cele din evidența financiar-contabilă și cu cele preluate în balanțele de verificare și înscrise în situațiile financiare:

- ♦ neîntocmirea documentelor primare justificative care să ateste achiziționarea medicamentelor, a bunurilor, execuția lucrărilor de reparații

a condus la neconcordanța datelor înscrise în evidențele tehnico-operative cu cele din evidențele financiar-contabile de către: *Spitalul Orășenesc Oravița, Spitalul de Psihiatrie Câmpulung Moldovenesc, Spitalul Orășenesc Gura Humorului, Spitalul Municipal de Urgență Caransebeș, Spitalul Municipal Onești, Spitalul Orășenesc Tg. Cărbunești, Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București.*

Cu privire la reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțul contabil și contul anual de execuție bugetară

- ♦ neevidențierea, creditelor bugetare definitive, a angajamentelor bugetare și legale în sumă de 726 mii lei (*Institutul Național Endocrinologie „Parhon”*);
- ♦ neînregistrarea în evidențele contabile a tuturor materialelor sanitare achiziționate, a activelor, drepturilor și obligațiilor, în sumă de 808 mii lei, la: *Spitalul Județean de Urgență Alba Iulia, Spitalul Orășenesc Buhuși, Spitalul de Boli Infecțioase Dermato-Venerice și Psihiatrie Baia Mare, Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București*;
- ♦ înregistrări eronate în evidențele contabile, cât și în contul de execuție, la: *Spitalul Clinic de Pneumoftiziologie Sf. Ștefan, Institutul Național Endocrinologie „Parhon, Spitalul Orășenesc Oravița, Spitalul Municipal Onești, Spitalul Clinic Boli Digestive și Transplant Hepatic Fundeni, Institutul Clinic de Urologie și Transplant Renal Fundeni, Spitalul Urgență Fogolyan Kristof Sf Gheorghe, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare - București, Spitalul de Psihiatrie Câmpulung Moldovenesc, Spitalul Orășenesc Gura Humorului, Spitalul Județean de Urgență Pitești, Sanatoriu TBC Moroieni, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, Spitalul Orășenesc Făurei, Spitalul de Urgență Tg. Jiu, Spitalul de Recuperare Sf. Gheorghe - Botoșani, Spitalul Orășenesc Rovinari, Spitalul Orășenesc Bagdad - Tulcea, Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin, Spitalul de Urgență Pietroșani, Spitalul Clinic de Urgență Sf. Ioan, Spital Clinic de Urgență Bagdasar Arseni - București, Spitalul Boli Cronice Crasna, Spitalul Orășenesc Tușnad, Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București*;
- ♦ neevidențierea în conturi speciale a garanției de bună execuție la: *Institutul Național Neurologie și Boli Neurovasculare, Spitalul Clinic de Urgență Sf. Ioan - București, Spitalul de Urgență Fogolyan Kristof Sf. Gheorghe-Covasna*;
- ♦ neconducerea evidenței analitice a activelor fixe, în sumă de 22.726 mii lei, la *Spitalul Pneumoftiziologie Bisericieni - Neamț*.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului general consolidat - Constatări

- ♦ nefacturarea, neînregistrarea și neîncasarea veniturilor de realizat din servicii medicale spitalicești, în anul 2010, în sumă totală de 8.673 mii lei, peste valoarea contractelor încheiate cu Casele de Asigurări de Sănătate teritoriale, (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan” București, Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București, Spitalul Județean Botoșani, Spitalul Județean de Urgență Brăila, Spitalul de Recuperare Sf. Gheorghe Botoșani, Spitalul Județean de Urgență Slatina*);
- ♦ neînregistrarea, neurmărirea, neîncasarea veniturilor proprii, reprezentând contravaloarea: chiriei, a penalităților din contractele de prestări servicii, a taxelor de internare, a creanțelor din serviciile

medicale, precum și a valorificării deșeurilor rezultate în urma casării bunurilor, la: *Spitalul Județean Ilfov, Spitalul de Psihiatrie Zam - Hunedoara, Spitalul Județean Botoșani, Sanatoriu TBC Moroieni, Spitalul Orășenesc Măcin, Spitalul Județean de Urgență Alba-Iulia, Spitalul Județean de Urgență Pitești, Spitalul Municipal Onești, Spitalul Orășenesc Buhuși, Spitalul Sf. Pantelimon Focșani, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare - București, Spitalul Județean Urgență Târgoviște, Spitalul Județean de Urgență Slobozia, Spitalul Clinic de Urgență Bagdasar Arseni - București, Spitalul Clinic de Urgență Sf. Ioan, Institutul de Boli Cardiovasculare Prof. „Dr. CC Iliescu”, Spitalul Pneumoftiziologie „Sf. Stefan”, Spitalul Județean Ilfov.*

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

Cu privire la modul de aplicare a prevederilor legii privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, precum și ale reglementărilor privind inventarierea bunurilor din domeniul public al statului

- ◆ neînregistrarea la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară a unor bunuri care alcătuiesc domeniul public al statului constând în terenuri și clădiri, aflate în administrarea entității, de către: *Institutul Clinic de Urologie și Transplant Renal Fundeni, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare - București;*
- ◆ nerespectarea prevederilor legale privind predarea-preluarea patrimoniului cu ocazia reorganizării institutului, la: *Spitalul Clinic Boli Digestive și Transplant Hepatic Fundeni, Institutul Clinic de Urologie și Transplant Renal Fundeni;*
- ◆ transmiterea dreptului de folosință gratuită a clădirii laboratorului, fără aprobarea autorității deliberative la *Spitalul Județean Botoșani.*

Cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare conform reglementărilor legale și în concordanță cu prevederile legii bugetare și a destinației stabilite

- ◆ plata nelegală a unor lucrări de reparații capitale neexecutate de constructor, achitate pe baza unor documente justificative întocmite nelegal, la: *Spitalul Județean de Urgență Călărași, Spitalul Județean de Urgență Zalău, Spitalul de Urgență Fogolyan Kristof Sf. Gheorghe, Spitalul orășenesc Cugir, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, Spitalul de Urgență Drobeta Turnu Severin;*
- ◆ s-au efectuat cheltuieli nelegale în sumă de 44 mii lei, reprezentând drepturi de personal care au fost stabilite și aprobate în anii anteriori fără respectarea prevederilor legale, la *Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București.*
- ◆ acceptarea la plată a contravalorii unor bunuri și servicii nerecepționate, neefectuate constând în: plata onorariilor de asistență juridică, reparații curente supradimensionate în situațiile de lucrări, tichete de masă acordate necuvenit, la: *Institutul de Boli Cardiovasculare Prof. „Dr. CC Iliescu”, Spitalul Pneumoftiziologie „Sf. Stefan”, Spitalul Județean de Urgență Alba-Iulia, Spitalul Orășenesc Cugir, Institutul Național de Neurologie și Boli Neurovasculare - București, Spitalul Județean de Urgență Reșița, Spitalul Boli Cronice Crasna, Spitalul Județean de Urgență Pitești, Spitalul Județean Botoșani, Spitalul Municipal Onești, Spitalul Orășenesc Buhuși, Spitalul Orășenesc Oravița, Spitalul Județean de Urgență Brăila, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, Spitalul Județean de Urgență Slobozia, Spitalul Județean de Urgență Zalău, Spitalul Pneumoftiziologie Bisericiani - Neamț.*

Cu privire la obligațiile cuvenite bugetului de stat și ale unităților administrativ-teritoriale

- nevirarea obligațiilor datorate bugetului de stat, la: *Spitalul Orășenesc Gura Humorului, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, Spitalul de Urgență Tg. Jiu, Spitalul Județean de Urgență Brăila, Spitalul Orășenesc Făurei, Spitalul Județean de Urgență Slatina, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan” București;*
- nu a fost recuperat de la executant, în vederea regularizării cu bugetul statului, avansul acordat pentru obiectivele de investiții, care până la sfârșitul anului nu au fost finalizate (*Spitalul Urziceni*).

Cu privire la efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară, asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

- neefectuarea inventarierii tuturor elementelor patrimoniale de activ și de pasiv, precum și neefectuarea reevaluării activelor, la: *Spitalul de Boli Cronice Baia Sprie, Spitalul Județean de Urgență Brăila, Spitalul Județean de Urgență Alba - Iulia, Spitalul Municipal Onești, Spitalul Județean de Urgență Pitești, Spitalul de Psihiatrie Zam, Spitalul Orășenesc Cugir, Spitalul Orășenesc Gura Humorului, Spitalul Urgență Fogolyan Kristof Sf. Gheorghe, Spitalul Orășenesc Oțelu Roșu, Spitalul de Boli Infecțioase Dermato-venerice și Psihiatrie Baia Mare, Spitalul de Psihiatrie Câmpulung Moldovenesc, Spitalul de Urgență Tg. Jiu, Spitalul Județean Slobozia, Spitalul Pneumoftiziologie Bisericanii - Neamț, Spitalul Orășenesc Tușnad, Academia de Științe Medicale, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan” București, Spitalul Clinic de Urgență de Chirurgie Plastică, Reparatrice și Arsuri București;*
- scoaterea din funcțiune a unor bunuri active fixe corporale și bunuri de natura obiectelor de inventar și înstrăinarea acestora, fără respectarea prevederilor legale (*Academia de Științe Medicale*).
- în urma efectuării inventarierii au fost propuse spre casare bunuri pentru care nu s-a procedat la scoaterea din funcțiune și nici la valorificarea acestora la *Spitalul Județean de Urgență Slatina*.

Cu privire la constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor prevăzute de actele normative prin care a fost înființată entitatea

- bugetul unităților sanitare nu a fost reîntregit prin neevidențierea, neurmărirea și neinițierea procedurilor legale de recuperare a debitelor reprezentând cheltuieli de spitalizare pentru pacienții agresați sau accidentați, la: *Spitalul Județean de Urgență Alba, Spitalul Orășenesc Cugir, Spitalul Județean de Urgență Vâlcea, Spitalul Clinic de Urgență Bagdasar Arseni - București, Spitalul Clinic de Urgență Sf. Ioan - București, Spitalul Județean de Urgență Slobozia, Spitalul Județean de Urgență Slatina, Spitalul Orășenesc Oravița, Spitalul Orășenesc Babadag;*
- neevidențierea și neconstituirea sumelor privind fondul de dezvoltare a spitalului, la: *Spitalul Județean de Urgență Alba - Iulia, Spitalul Orășenesc Tașnad, Spitalul Județean de Urgență Târgoviște, Spital Județean de Urgență Bistrița, Spitalul Județean de Urgență Brăila, Spital Județean de Urgență Slatina, Spitalul Orășenesc Gura Humorului, Spitalul Pneumoftiziologie Sf. Stefan - București, Spitalul Orășenesc Beclean, Spitalul Orășenesc Măcin, Spitalul Orășenesc Babadag, Spitalul de Boli Cronice Crasna, Spitalul Comunal Vidra - Vrancea;*
- necalcularea, neînregistrarea și neurmărirea debitelor din drepturi salariale acordate necuvenit, la: *Spitalul Județean de Urgență Zalău, Spitalul Clinic de Urgență Bagdasar Arseni - București, Sanatoriu TBC Moroieni;*

- ◆ nu au fost întreprinse demersurile prevăzute de lege în vederea recuperării debitelor, astfel încât pentru acestea să nu intervină prescripția, la: *Spitalele Județene de Urgență Pitești și Vâlcea*;

Cu privire la organizarea, implementarea și dezvoltarea sistemelor de management și control intern

- ◆ din verificarea modului de desfășurare a activității de audit public intern în anul 2010, au fost constatate abateri de la prevederile legale, atât în ceea ce privește întocmirea și realizarea planului de audit, cât și în ceea ce privește valorificarea rezultatelor misiunilor de audit (*Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan” București*).
- ◆ nu au fost elaborate proceduri de lucru pentru toate activitățile desfășurate de entitate, iar cele care există nu sunt aplicate sau nu corespund în totalitate cerințelor activității entității, nefiind elaborat planul de management pe fiecare compartiment al entității (*Academia de Științe Medicale, Institutul Național de Geriatrie și Gerontologie „Ana Aslan” București*);
- ◆ nu a fost dispusă adaptarea la specificul instituției a Cadrului general al proiectelor de operațiuni supuse verificării, particularizarea acestora și detalierea prin liste de verificare (check-lists), a obiectivelor verificării pentru fiecare operațiune specifică (*Academia de Științe Medicale*);

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

Scurtă prezentare

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului. Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii pe anul 2010 s-a desfășurat la sediul acestui minister și la următoarele unități subordonate: Centrul Român pentru Pregătirea și Perfecționarea Personalului din Transporturi Navale „CERONAV” Constanța, Autoritatea Navală Română și Clubul Sportiv Rapid București, și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

- ◆ nerespectarea prevederilor privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, a Planului de conturi pentru instituțiile publice și a instrucțiunilor de aplicare a acestuia, referitoare la înregistrarea cheltuielilor instituțiilor publice, în sensul că au fost înregistrate eronat:
 - cheltuielile de cazare și transport aferente deplasărilor interne și externe în contul de cheltuieli cu indemnizațiile de delegare, detașare și alte drepturi salariale corect fiind contul „Cheltuieli cu deplasări, detașări, transferări”;
 - cheltuielile cu primele de asigurare în contul „Alte cheltuieli cu serviciile executate de terți” în loc de contul „Cheltuieli cu prime de asigurare”;
 - cheltuielile de întreținere și reparații în contul „Alte cheltuieli cu serviciile executate de terți” în loc de contul „Cheltuieli de întreținere și reparații”;
 - cheltuielile cu onorariile plătite pentru achiziționarea de servicii juridice în contul „Alte cheltuieli cu serviciile executate de terți” în loc de contul „Cheltuieli privind comisioanele și onorariile”.
- ◆ neconcordanța cheltuielilor reflectate în bilanșa de verificare și în Contul de execuție bugetară la 31 decembrie 2010, reprezentând deplasări interne, detașări și transferări.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- La unitățile subordonate*
- ▶ nu s-a acordat viza de control financiar preventiv propriu pentru contractele de achiziții publice, de concesiune și de închiriere, încălcându-se astfel prevederile legale referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, în acest sens nefiind asigurate condițiile pentru o evaluare completă a riscurilor asociate actelor de gestiune a patrimoniului (*Autoritatea Navală Română*);
 - ▶ nu a fost organizată activitatea de control intern, încălcându-se astfel prevederile legale privind Codul controlului intern/managerial, standardele de control intern/managerial la entitățile publice și dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial, în sensul că nu au fost stabilite obiectivele generale și specifice și nu au fost elaborate procedurile operaționale (*Clubul Sportiv Rapid București*).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La Ministerul Transporturilor și Infrastructurii

- ▶ nereevaluarea bunurilor aparținând domeniului public al statului, încălcându-se astfel prevederile legale privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice;
- ▶ nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului prin neprioritizarea cheltuielilor în funcție de scadența la plată a facturilor, întrucât prin unele cereri lunare de deschidere de credite au fost decontate facturi cu scadență viitoare, iar în alte cereri lunare de deschidere de credite au fost decontate facturi cu scadență la plată depășită cu mai mult de 30 de zile;
- ▶ nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea fondurilor publice acordate pentru subvențiile pentru transportul feroviar public de călători, întrucât:
 - au fost încheiate angajamente legale mai mari decât angajamentele bugetare;
 - nu au fost reglementate criteriile de stabilire a pachetului minim social;
 - acordarea subvenției pentru transportul feroviar de călători s-a făcut fără actualizarea „sumelor ce se alocă de la bugetul de stat” prevăzute în contractele de servicii publice;
 - nu au fost respectate prevederile legale privind repartizarea subvenției pe operatorii de transport feroviar și strategia în domeniu;
 - nu au fost respectate prevederile legale privind asigurarea subvențiilor în mod nediscriminatoriu pentru toți operatorii de transport feroviar care au contracte de servicii publice;
 - pachetul minim social a fost supradimensionat și nu a fost corelat cu cererea de transport, cu celelalte tipuri de transport alternativ utilizate și nici cu prevederile bugetare aprobate anual cu această destinație în bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii;
 - nu au fost corelate datele din deconturile justificative cu prevederile contractelor de servicii, fapt care nu permite verificarea respectării condițiilor prevăzute în Contractele de servicii publice și nici verificarea încadrării operatorilor de transport feroviar în nivelul compensației/tren km, aprobată prin Contractele de servicii publice.
- ▶ nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor - nediminuarea diurnei de deplasare în străinătate cu 25%, potrivit dispozițiilor legale;

La CERONAV Constanța

- ✦ nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea penalităților prevăzute în contractele de prestări servicii și de închiriere - venituri proprii ale instituției publice.

La ANR

- ✦ menținerea nejustificată în evidența contabilă, în conturile "Clienți cu termen peste un an" și "Clienți incerti sau în litigiu" a unor sume reprezentând creanțe neîncasate în termenul legal, pentru o parte din acestea nemaiputându-se exercita dreptul de acțiune, încălcându-se astfel prevederile legale privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2010;
- ✦ efectuarea de cheltuieli nelegale reprezentând taxa pe clădiri aferentă spațiilor închiriate unor operatori economici, încălcându-se astfel prevederile Codului fiscal;
- ✦ neurmărirea respectării prevederilor contractuale referitoare la constituirea garanției de bună execuție, încălcându-se astfel prevederile legale privind achizițiile publice. Deficiența a fost înlăturată în timpul misiunii de audit financiar.

La Clubul Sportiv Rapid București

- ✦ organizarea necorespunzătoare a evidențelor extracontabile privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare în sensul neevidențierii angajamentelor legale și bugetare, încălcându-se astfel prevederile legale privind finanțele publice. Datorită neevidențierii prin conturile extrabilanțiere a angajamentelor bugetare și legale, în contul de execuție a bugetului instituției publice au fost raportate date neconforme la data de 31.12.2010;
- ✦ neclarificarea cu ocazia inventarierilor anuale și menținerea unor sume în contul „Imobilizări corporale în curs” în valoare de 1.228 mii lei, cu o vechime foarte mare, încălcându-se astfel prevederile legale privind contabilitatea instituțiilor publice referitoare la inventarierea generală a elementelor de activ și de pasiv;
- ✦ neefectuarea la termenele legale a reevaluării activelor necurente de natura terenurilor și a clădirilor, proprietate privată a statului, aflate în administrarea entității, încălcându-se prevederile legale privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice;
- ✦ neefectuarea demersurilor pentru înscrierea terenurilor și clădirilor, aflate în administrarea entității, în Cartea funciară, conform prevederilor legale;
- ✦ nerespectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în gestionarea fondurilor, prin încheierea unui contract de închiriere a stadionului Giulești, prin care instituția publică și-a asumat obligația plății taxelor pe clădiri, sarcină care potrivit legii revine locatarului.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul întregului minister însumează 53 mii lei, iar abaterile financiar contabile au fost în sumă de 205 mii lei.

Imperfecțiuni legislative

- ✦ În domeniul subvențiilor pentru transportul feroviar de călători:
 - utilizarea unor exprimări contradictorii sau interpretabile în legislație;
 - nereglementarea unor criterii de stabilire a pachetului minim social pentru transportul feroviar de călători;
 - nereglementarea unor limite maxime de subvenționare a costurilor pachetului minim social pentru transportul feroviar de călători.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia auditului financiar conducerile MTI și ale instituțiilor publice din subordine au contestat 7 din cele 16 măsuri dispuse prin decizii, Comisia de soluționare a contestațiilor a respins contestațiile.

Măsurile operative

*Ministerul
Transporturilor și
Infrastructurii*

- ✓ a corectat înregistrările contabile în evidența contabilă în anul 2011.

*Autoritatea Navală
Română*

- ✓ pentru stabilirea corectă a taxei pe clădiri a inițiat diligențe la instituțiile specializate în scopul obținerii unor precizări suplimentare privind „plata impozitului pe clădire pentru spațiile închiriate”;
- ✓ a solicitat prestatorului de servicii în cauză constituirea garanției de bună execuție în condițiile contractului încheiat, iar acesta a depus garanția de bună execuție;
- ✓ ordonatorul de credite a emis decizie internă prin care a fost desemnată persoana care va exercita controlul financiar asupra contractelor încheiate de către entitate.

Concluzii

*La Ministerul
Transporturilor și
Infrastructurii*

- ✓ modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului nu sunt sub toate aspectele, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- ✓ situațiile financiare nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

*La Clubul Sportiv Rapid
București*

- ✓ modul de administrare a patrimoniului privat al statului, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli nu sunt sub toate aspectele, în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- ✓ situațiile financiare nu oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

*La Ministerul
Transporturilor și
Infrastructurii*

- ✓ reevaluarea tuturor activelor fixe corporale existente în patrimoniului Ministerului Transporturilor și Infrastructurii;
- ✓ corectarea erorilor contabile identificate cu ocazia auditului financiar în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ analiza diferențelor constatate între datele din bilanțul de verificare și cele din contul de execuție la data de 31.12.2010 și corectarea erorilor;
- ✓ amendarea Normelor privind fundamentarea, acordarea și justificarea sumelor primite de la bugetul de stat pentru unele activități desfășurate de unii agenți economici, prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, cu prevederi prin care:
 - să se coreleze indicatorii din contractele de servicii publice de transport feroviar de călători cu indicatorii prevăzuți în deconturile de acordare a subvenției pentru transportul feroviar public de călători;
 - să se reglementeze acordarea sumelor de la bugetul de stat pe baza facturilor și în ordinea scadențelor la plată a acestora;
- ✓ revizuirea legislației privind subvenționarea transportului feroviar public de călători în concordanță cu principiile economicității, eficienței și eficacității.

*La Autoritatea Navală
Română*

- ✓ analiza structurii creanțelor pentru care nu se mai poate exercita dreptul la acțiune, precum și a celor care fac obiectul insolvenței, în cazul în care instanța de judecată a decis închiderea procedurii de insolvență;
- ✓ recuperarea sumelor achitate în mod nejustificat ca impozit pentru

La „CERONAV”
Constanța

La Clubul Sportiv Rapid
București

clădirea închiriată în contextul în care această obligație fiscală revenea chiriașilor.

- ✓ stabilirea și încasarea penalităților aferente tuturor contractelor de prestări servicii și stabilirea prejudiciului cauzat de nerespectarea prevederilor legale privind plata drepturilor salariaților proprii pe durata delegării în străinătate.
- ✓ organizarea și conducerea evidenței angajamentelor bugetare și legale, prin conturile în afara bilanțului;
- ✓ organizarea, implementarea, menținerea și funcționarea sistemului de control intern;
- ✓ efectuarea inventarierii imobilizărilor corporale aflate în curs de execuție, analizarea și clarificarea soldului contului „Imobilizări corporale în curs”;
- ✓ reevaluarea activelor fixe de natura terenurilor și clădirilor și înregistrarea în contabilitate a rezultatelor acesteia;
- ✓ efectuarea lucrărilor cadastrale și înscrierea în Cartea funciară a construcțiilor și terenurilor proprietate privată a statului, aflate în administrare;
- ✓ realizarea tuturor demersurilor în vederea eliminării din contractul prin care a fost închiriat stadionul Giulești, a oricăror clauze prin care s-au asumat nelegal obligații în sarcina locatorului Clubului.

Opinia de audit:

Având în vedere concluziile rezultate din misiunile de audit financiar desfășurate atât la nivelul ministerului, cât și la unitățile subordonate, auditorii publici externi au exprimat următoarele opinii de audit:

◆ **Opinie de audit adversă pentru bugetul MTI.**

◆ **Opinie de audit fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect pentru bugetele instituțiilor publice din subordine.**

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și al instituțiilor publice din subordine pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis 4 decizii prin care au fost dispuse 16 măsuri pe care Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și unitățile subordonate trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru recuperarea prejudiciului și pentru intrarea în legalitate.

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor

Scurtă prezentare

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului și în coordonarea primului-ministru.

În subordinea ANSVSA funcționează următoarele instituții publice cu personalitate juridică:

- Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală - IDSA;
- Institutul pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de Uz Veterinar - ICPBMUV;
- Institutul de Igienă și Sănătate Publică Veterinară - IISPV;
- 42 direcții sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene și a municipiului București, inclusiv laboratoarele veterinare de stat.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului ANSVSA pe anul 2010 s-a desfășurat la ANSVSA, la un număr de 21 de Direcții județene Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor din subordinea ANSVSA, respectiv: Alba, Bacău, Bihor, Brașov, Buzău, Cluj, Dâmbovița, Gorj, Hunedoara, Ialomița, Iași, Mehedinți, Neamț, Prahova, Satu-Mare, Suceava, Timiș, Tulcea, Vaslui, Vâlcea, la Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală –(IDSA) și la Institutul pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de uz Veterinar – (ICPBMUV) și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

Organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu legislația în vigoare

La ANSVSA

- ✦ nu au fost respectate prevederile legii contabilității, întrucât:
 - nu au fost înregistrate în evidența contabilă venituri reprezentând tarife din prestări servicii încasate în anul 2010 dar nefacturate de ANSVSA - aparat central. Abaterea a fost remediată în timpul misiunii de audit.
 - ANSVSA nu deține documente financiar-contabile justificative pentru bunurile în valoare de 90 mii lei, reprezentând active fixe, obiecte de inventar și materiale consumabile, preluate de la Agenția de Sănătate Publică a Ministerului Transportului și Infrastructurii în baza HG nr. 1.399/2009 privind reorganizarea unor unități aflate în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și a Protocolului nr. 6679/18.12.2009. Pentru această abatere a fost emisă decizie.
 - în darea de seamă, anexă la contul de execuție întocmit la 31.12.2010, pentru activitatea proprie a ANSVSA, au fost raportate eronat unele cheltuieli efectuate în sensul că acestea au fost diminuate cu suma de 217 mii lei, abatere remediată în timpul misiunii de audit.

La structurile teritoriale

- ✦ neînregistrări și/sau înregistrări eronate în contabilitate, respectiv:
 - existența unor neconcordanțe de între rulajele conturilor de cheltuieli și sumele preluate în contul de execuție în sumă totală de 8.474 mii lei la DSVSA: Bihor, Prahova și Vâlcea;
 - înregistrarea eronată a unor operațiuni în evidența contabilă în valoare de 2.757 mii lei la DSVSA: Bihor, Prahova, Timiș și Tulcea;
 - neînregistrarea unor documente în contabilitate în valoare de 487 mii lei la DSVSA: Buzău, Dâmbovița și Prahova;
 - nu a fost calculată și înregistrată în evidența contabilă amortizarea mijloacelor fixe în valoare de 587 mii lei la DSVSA: Dâmbovița, Gorj și Ialomița.

Valoarea estimată a erorilor/abaterilor constatate la nivelul instituției (sediul central și structuri teritoriale) însumează 12.622 mii lei (12.305 mii lei la direcții și 317 mii lei ANSVSA - sediul central). În timpul misiunii de audit, au fost remediate abateri în sumă totală de 7.473 mii lei, la direcțiile sanitare: Bihor (175 mii lei), Buzău (276 mii lei), Dâmbovița (36 mii lei), Ialomița (93 mii lei), Prahova (6.590 mii lei), Tulcea (76 mii lei), ANSVSA-sediul central (227 mii lei).

La ANSVSA

Reflectarea reală și exactă a operațiunilor financiar-contabile în bilanțul contabil și contul anual de execuție bugetară

- ✦ nu au fost respectate prevederile HG nr. 1705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, din cauza existenței unor neconcordanțe între datele cuprinse în inventarul actului normativ și valoarea totală a bunurilor centralizate la nivelul ANSVSA (241.322 mii lei).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La ANSVSA

- ◆ nu au fost respectate prevederile Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, întrucât nu au fost:
 - implementate în totalitate standardele de control intern prevăzute în ordin;
 - stabiliți indicatori de rezultate și performanță pentru activitățile desfășurate;
 - identificate și evaluate riscurile;
 - elaborate și aprobate proceduri de control pentru toate activitățile desfășurate în cadrul entității, o activitate fiind cea de urmărire a consumului normat de combustibil.

Pentru remedierea abaterii a fost emisă Decizie.

La structurile teritoriale

- ◆ nu au fost respectate prevederile legale privind: controlul intern și controlul financiar preventiv, finanțele publice, normele generale privind controlul intern, Codul controlului intern și Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2010, întrucât nu au fost:
 - implementate în totalitate standardele de control intern prevăzute prin actele normative pentru aprobarea Codului controlului intern, la DSVSA: Alba, Bihor, Buzău, Iași, Mehedinți, Prahova, Suceava și Timiș și Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală - (IDSA);
 - dispuse măsuri privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv la DSVSA: Bacău, Buzău și Prahova.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

La ANSVSA

- ◆ nu au fost actualizate cu rata inflației tarifele aplicate în anul 2010, ceea ce a determinat neîncasarea de către ANSVSA, a veniturilor și penalităților de întârziere.

La structurile teritoriale

- ◆ nu au fost încasate venituri din activitatea proprie în cadrul termenului legal de prescripție în sumă de 135 mii lei pentru care au fost calculate penalități în sumă 72 mii lei, la DSVSA județene: Dâmbovița (22 mii lei), Bacău (3 mii lei la care au fost calculate penalități de 3 mii lei), Bihor (3 mii lei), Buzău (42 mii lei), Hunedoara (venituri neîncasate 34 mii lei și penalități aferente 69 mii lei), Prahova (31 mii lei);

Obligații față de bugete

- ◆ nu s-a virat la bugetul de stat redevență încasată de la medicii veterinari în baza contractelor de concesiune la DSVSA Alba;
- ◆ nevirarea la bugetul de stat a sumelor prescrise ca urmare a neonorării în termen de până la trei ani a obligațiilor față de creditori, la DSVSA Bacău;
- ◆ virarea cu întârziere la bugetul de stat a disponibilului existent la finele anului pentru care au fost calculate dobânzi și penalități de întârziere la DSVSA Bihor și la DSVSA Vâlcea;
- ◆ contribuția privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap nu a fost constituită, evidențiată și virată la bugetul de stat potrivit prevederilor art. 78, alin. (2) din Legea nr. 448/2006, republicată, în sumă de 275 mii lei, la care au fost calculate majorări și penalități de întârziere în sumă de 54 mii lei, la: DSVSA Mehedinți (25 mii lei); Suceava (72 mii lei și majorări și penalități de întârziere calculate în sumă de 54 mii lei), Satu Mare (15 mii lei - care a fost virată la bugetul de stat) și Hunedoara (84 mii lei) și Institutul de Diagnostic și

Sănătate Animală (79 mii lei);

- ▶ neînregistrarea la organul fiscal în scopuri de TVA, neorganizarea evidenței sumelor datorate bugetului statului reprezentând taxa pe valoare adăugată aferentă prestărilor de servicii (analize de laborator), TVA colectat din venituri proprii din analize de laborator estimate la 145 mii lei la: *DSVSA Timiș (107 mii lei) și Satu Mare (38 mii lei)*;
- ▶ nu au fost calculate, înregistrate și încasate penalități de întârziere, în sumă de 487 mii lei, ca urmare a neîncasării la scadență a veniturilor aferente serviciilor prestate, la *DSVSA: Bacău (77 mii lei), Bihor (4 mii lei), Buzău (41 mii lei), Gorj (12 mii lei), Ialomița (3 mii lei), Mehedinți (20 mii lei), Prahova (2 mii lei), Satu Mare (6 mii lei), Timiș (47 mii lei), Vâlcea (2 mii lei), Hunedoara (232 mii lei), Suceava (14 mii lei) și Tulcea (27 mii lei)*;
- ▶ neîncasarea veniturilor în sumă de 180 mii lei, aferente serviciilor de analize de laborator, serviciilor de control și siguranța alimentelor, serviciilor de specialitate etc. la *DSVSA Bacău (152 mii lei)*, redevenței datorate de către medicii concesionari pentru activitățile sanitar veterinar în cadrul *DSVSA Iași (17 mii lei la care au fost calculate penalități de 2 mii lei)*, serviciilor de asigurare a controlului oficial sanitar-veterinar la *DSVSA Suceava (3 mii lei)*, neactualizării tarifelor la *DSVSA Tulcea (6 mii lei)*;
- ▶ nu s-a calculat, reținut și virat garanția de bună execuție datorată de către cabinetele sanitar-veterinare, de medicii veterinari împuterniciți în baza contractelor de servicii veterinar, precum și a contractelor de identificare a animalelor, în scopul asigurării autorității contractante de îndeplinirea cantitativă, calitativă și în perioada convenită a contractelor, în sumă estimată de 26 mii lei la *DSVSA Dâmbovița*;

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

Efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

La ANSVSA

- ▶ nu au fost recuperate bunuri constatate lipsă în gestiune (materiale, obiecte de inventar și mijloace fixe) în sumă totală de 369 mii lei, pentru care entitatea a luat măsurile necesare în timpul controlului. Din suma de 369 mii lei, 102 mii lei reprezintă minusuri în gestiunea bunurilor de natura obiectelor de inventar și 267 mii lei reprezintă minusuri în gestiunea mijloacelor fixe, identificate la inventarierea efectuată pe parcursul exercițiului financiar 2010.

La structurile teritoriale

- ▶ nu au fost respectate prevederile din legea contabilității și a celor privind organizarea și efectuarea inventarierii bunurilor din domeniul public al statului și al elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii, respectiv:
 - nu au fost cuprinse în cadrul operațiunii de inventariere toate elementele patrimoniale la: *DSVSA Bacău* (ca urmare a nereglementării regimului juridic al terenului aferent curții și cel de sub clădiri în care entitatea își desfășoară activitatea), *Buzău* (978 mii lei), *Dâmbovița* (4 mii lei), *Timiș* (2.575 mii lei) și *Prahova* (8.275 mii lei);
 - nu au fost puse de acord situațiile factice ale inventarului cu situațiile scriptice ale stocurilor, pe categorii de bunuri patrimoniale, la *DSVSA Bihor*;
 - s-a constatat că nu au fost respectate prevederile legale privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe, proprietate publică a statului, respectiv nu a fost efectuată reevaluarea clădirilor și a terenurilor care aparțin domeniului public al *DSVSA Buzău, Bacău, Iași, Prahova și al Institutului pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de Uz Veterinar - ICPBMUV*.

La ANSVSA

- ▶ au fost efectuate plăți nelegale, de la titlul bugetar „Cheltuieli de personal”, în sumă totală de 312 mii lei, ca urmare a faptului că au beneficiat de toate drepturile salariale cuvenite funcțiilor de conducere, două sau mai multe persoane care au ocupat concomitent aceeași funcție de conducere, respectiv de director adjunct, în aceeași perioadă de timp, la direcțiile sanitare: București (96 mii lei), Galați (100 mii lei), Bacău (30 mii lei), Alba (19 mii lei - sumă aferentă anului 2009), Hunedoara (54 mii lei), Satu-Mare (13 mii lei);
- ▶ nu s-au luat măsurile legale în vederea recuperării sumei de 95 mii lei de la Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, reprezentând indemnizații pentru concedii medicale plătite de instituție peste suma contribuțiilor datorate acesteia în perioada 2008 - 2010 la Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală București.

La structurile teritoriale

- ▶ nu au fost respectate prevederile din Legea-cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice; prevederile legale privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar și prevederile legale privind unele măsuri necesare pentru restabilirea echilibrului bugetar, întrucât:
 - s-a acordat eronat sporul de inspector în procent de 10%, medicilor veterinari angajați ai unității, care efectuează controale de specialitate la diverse persoane juridice și fizice la direcțiile sanitare: Suceava (275 mii lei);
 - a fost calculat în mod eronat sporul de vechime la direcțiile sanitare: Mehedinți (17 mii lei);
 - nu au fost corect aplicate prevederile Legii nr. 118/2010 privind diminuarea cu 25% a cuantumului brut al salariilor lunare de încadrare, inclusiv sporuri, indemnizații sau alte drepturi salariale în anul 2010, determinând plăți nelegale la DSVSA Buzău (115 mii lei);
 - a fost plătit nelegal sporul de 75% la salariul de bază pentru condiții deosebit de periculoase, în loc de un spor de 50% pentru condiții periculoase sau vătămătoare la care avea dreptul la DSVSA Hunedoara (12 mii lei).
- ▶ nu au fost respectate prevederile din legea finanțelor publice și din legea contabilității, întrucât:
 - s-a plătit nelegal c/v unui vaccin de uz veterinar achiziționat la un preț mai mare decât cel prevăzut în oferta de preț care a stat la baza încheierii contractului de achiziții produse la DSVSA Dâmbovița;
 - s-au decontat nejustificat servicii sanitare ca urmare a erorilor din evidența efectivelor de animale la DSVSA Neamț;
 - au fost decontate cheltuieli de transport pentru un număr de 23 salariați fără să existe documente justificative la DSVSA Dâmbovița;
 - au fost efectuate plăți nejustificate către medicii veterinari de liberă practică pentru acțiuni sanitar-veterinare neefectuate (manoperă și vaccinuri trecute doar în deconturi dar nepuse în practică) la: DSVSA Hunedoara (21 mii lei) și Satu Mare (3 mii lei).
- ▶ nu au fost respectate prevederile în domeniul finanțelor publice, normele privind contabilitatea instituțiilor publice, precum și prevederile clauzelor din contractele încheiate, întrucât:
 - au fost plătite nelegal unui executant lucrările de modernizare neefectuate la DSVSA Timiș (711 mii lei);
 - majorarea nejustificată a cheltuielilor Institutului de Diagnostic și Sănătate Animală București cu suma totală de 16 mii lei, reprezentând materiale folosite pentru realizarea proiectului „Lupta împotriva virusurilor gripale recombinante genetic: testarea unor vaccinuri bazate pe vectori lentivirali la suine și păsări”, neincluse în devizele întocmite și nerecuperate de la

Respectarea principiilor economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului public și privat al statului

La ANSVSA

- ♦ nu s-a acordat suficientă atenție eficienței utilizării sumelor alocate de la bugetul de stat, situație care a condus la efectuarea unor cheltuieli neeconomice, respectiv achiziția de motorină pentru încălzire la Punctele de Inspecție la Frontieră, la un preț mai mare decât prețul pieței, cu toate că au fost respectate procedurile prevăzute pentru achizițiile publice.

La structurile teritoriale

- ♦ deținerea stocurilor de materiale fără mișcare la DSVSA Prahova situație care a determinat echipa de audit să recomande entității să identifice toate materialele fără mișcare existente în magazie și dispunerea de măsuri pentru redistribuirea acestora.

Imperfecțiuni legislative

Există o neconcordanță între prevederile anexei 3 din OG nr. 80/2001 actualizată privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, ministerele, celelalte organe ale administrației publice centrale și serviciile publice descentralizate, care stabilesc limita maximă a numărului de autoturisme, și prevederile art. 15 din HG nr. 1415/2009 privind organizarea și funcționarea ANSVSA și a unităților din subordinea acesteia, care stabilesc numărul de autoturisme la nivel central și teritorial.

Concluzii generale

În urma verificărilor efectuate de auditorii publici externi au fost emise un număr de 3 *Certificate de conformitate* pentru situațiile financiare aferente anului 2010 pentru: DSVSA Brașov, Neamț și Cluj.

Pentru valorificarea constatărilor a fost emis un număr de 18 decizii prin care s-a dispus remedierea abaterilor constatate, la DSVSA: Alba, Bacău, Bihor, Buzău, Dâmbovița, Gorj, Hunedoara, Ialomița, Iași, Mehedinți, Prahova, Satu Mare, Suceava, Timiș, Tulcea, Vaslui, Vâlcea la Institutul de Diagnostic și Sănătate Animală București și Institutul pentru Controlul Produselor Biologice și Medicamentelor de uz Veterinar.

Împotriva măsurilor dispuse prin deciziile emise au formulat contestații conducerile: *Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor și DSVSA: Dâmbovița, Hunedoara, Suceava și Vâlcea.*

Constatările contestate au vizat în principal acordarea de sporuri pentru condiții vătămătoare de muncă și creanțele prescrise. Contestațiile depuse au fost respinse de comisiile constituite în acest sens.

Opinia de audit:

Echipa de audit a exprimat **opinie de audit adversă** motivat de faptul că valoarea abaterilor constatate a depășit pragul materialității și de faptul că nu au fost respectate principiile legalității și regularității în administrarea patrimoniului, iar situațiile financiare auditate, încheiate la 31.12.2010, nu oferă o imagine reală și fidelă a poziției financiare.

Scurtă prezentare

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului.

Misiunile de audit financiar au fost efectuate la MADR, *Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului - ICPA București*, precum și la 29 din totalul de 30 de *inspectorate teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor (ITCSMS)* - servicii publice deconcentrate cu finanțare din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, aflate în subordinea ministerului și au avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Referitor la modul de desfășurare a operațiunilor de inventariere efectuate în anul 2010, ca urmare a preluării de către MADR a patrimoniului *Administrației Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor (ASNACP)*, s-au constatat următoarele:

- ♦ nu a fost întocmit Procesul verbal privind rezultatele inventarierii mijloacelor fixe, a obiectelor de inventar și a materialelor preluate de la ASNACP;
- ♦ pentru mijloacele fixe constatate faptic de către comisia de inventariere, dar care nu erau înregistrate în evidența financiar - contabilă și în cea tehnico-operativă a ASNACP și nici în Protocolul de predare-primire nr. 2797/04.08.2010, nu au fost luate măsuri de valorificare în conformitate cu prevederile legale, respectiv:
 - nu s-a stabilit cu exactitate (pe bază de documente justificative) și nu s-a înregistrat în evidența contabilă a MADR valoarea reală a unor mijloace fixe;
 - nu au fost înregistrate în evidența contabilă a MADR unele active fixe corporale și necorporale, în valoare totală de 2.585 mii lei.

Organizarea și conducerea contabilității în conformitate cu prevederile legale

La nivelul inspectoratelor teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor

- ♦ *ITCSMS Suceava* nu a evaluat și nu a înregistrat în contabilitate suprafața de 102,9 mp teren aparținând domeniului public al statului și aflat în administrarea inspectoratului, încălcându-se astfel prevederile legale referitoare la reevaluarea și amortizarea activelor, efectuarea inventarierii și cele privind întocmirea situațiilor financiare.

Valoarea estimată a terenului este de 21 mii lei, rezultată din aplicarea unui preț mediu de 50 euro pentru un metru pătrat (conform grilelor notariale). În vederea remedierii abaterii constatate, a fost emisă Decizie;

- ♦ *ITCSMS Suceava* nu a organizat evidența creditelor bugetare aprobate, a angajamentelor bugetare și legale, nefiind utilizate în acest scop conturile în afara bilanțului (clasa 8- conturi speciale);

Abateri similare au fost constatate și la *ITCSMS: Olt, Brașov și Călărași*.

- ♦ la *ITCSMS Dâmbovița* s-a constatat neînregistrarea în contabilitate și neraportarea prin situațiile financiare a exercițiului bugetar 2010 a unor bunuri de natura activelor fixe necorporale achiziționate în cursul anului auditat. În timpul controlului, cu nota contabilă din 26.04.2011, abaterea a fost remediată.

Abateri similare au fost constatate și la *ITCSMS Călărași (92 mii lei)*.

- ♦ la *ITCSMS Buzău* s-a constatat faptul că facturile primite în luna decembrie, reprezentând furnizarea de energie electrică, termică, apă etc., nu au fost înregistrate în evidența contabilă a entității.

În vederea remedierii abaterii constatate, a fost emisă Decizie.

- ♦ *ITCSMS Timiș* nu a înregistrat distinct în contabilitate contravaloarea licențelor pentru echipamentul IT achiziționat în anul 2010, respectiv în contul „Programe informatice”, cu valoarea acestora fiind majorat nelegal soldul contului „Aparate și instalații de măsurare, control și reglare”.
 - ♦ *ITCSMS Timiș* nu a efectuat înregistrarea cronologică a facturilor clienților și furnizorilor, prin respectarea succesiunii documentelor după data de întocmire sau de intrare a acestora în unitate, și nu organizat evidența analitică a acestora.
 - ♦ *la ICTSMS Dâmbovița*, datele raportate prin situațiile financiare încheiate la 31.12.2010 nu sunt reale și exacte, valoarea totală a activelor fixe fiind majorată eronat cu suma de 16 mii lei prin menținerea nejustificată în evidență a unui autoturism Dacia care a fost transferat cu titlu gratuit încă din anul 2008. În timpul controlului, cu nota contabilă din 26.04.2011, abaterea a fost remediată.
 - ♦ *la ITCSMS Buzău* s-a constatat faptul că au fost efectuate înregistrări contabile eronate în contul „Clienți cu termen sub 1 an” și în jurnalul de vânzări, precum și înregistrări fără documente justificative. Valoarea estimată a abaterilor menționate este în sumă de 30 mii lei.
- În vederea remedierii abaterii constatate, a fost emisă Decizie.

La nivelul ICPA București

- ♦ nu au fost evaluate și evidențiate în conturi în afara bilanțului, bunuri aparținând domeniului public al statului acordate în administrare institutului în baza HG nr. 1375/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Pedologie, Agrochimie și Protecția Mediului - ICPA București;
- ♦ nu a fost majorată valoarea unui mijloc fix „*Stație de cercetare și urmărire a poluării de fond Râncea - județul Gorj*” cu suma de 114 mii lei reprezentând valoarea investițiilor efectuate la acest obiectiv.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatările identificate

La Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

- ♦ sistemul de control intern/managerial din cadrul MADR nu a fost în măsură să asigure buna gestiune financiară, respectiv administrarea economică, eficace și eficientă a patrimoniului public și privat al statului datorită existenței unui mediu de control intern inadecvat pentru desfășurarea în bune condiții a activității în cadrul entității, situație determinată de nerespectarea prevederilor Codului controlului intern/managerial.

La nivelul inspectoratelor teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului sădător

- ♦ *la ITCSMS Vaslui*, s-a constatat faptul că în anul 2010 entitatea auditată nu a aplicat în totalitate prevederile Codului controlului intern/managerial, întrucât nu a procedat la:
 - organizarea controlului intern, cu respectarea reglementărilor legale privind obiectivele specifice ale controlului intern, astfel încât acestea să fie adecvate, corespunzătoare, rezonabile și integrate misiunii instituției și obiectivelor de ansamblu ale acesteia, iar organizarea controlului să fie reflectată în documentele scrise;
 - identificarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor majore;
 - elaborarea strategiilor și procedurilor de control.
- Abateri similare au fost constatate și la ITCSMS: *Brăila, Bihor, Dâmbovița, Tulcea, Argeș, Galați, Mehedinți, Prahova, Iași, Satu Mare, Arad, Brașov, Vrancea, Buzău și Călărași*;
- ♦ în ceea ce privește controlul financiar preventiv, la *ITCSMS Mehedinți* s-a constatat faptul că nu a fost emisă dispoziție scrisă în raport cu prevederile Normelor metodologice referitoare la exercitarea controlului financiar preventiv, prin care să se stabilească:

- cadrul general al proiectelor de operațiuni supuse CFP, particularizat la specificul instituției și actualizat în raport cu modificările legislative;
 - graficul de circulație actualizat în raport cu schimbările intervenite în structura de personal;
 - listele de verificare pentru fiecare operațiune cuprinsă în cadrul specific al entității.
- Abateri similare au fost constatate și la *ITCSMS: Arad, Buzău și Călărași*.

La nivelul ICPA București

- ▶ Nu a fost implementată activitatea de control intern, în sensul prevăzut de *Codul controlului intern*.
Ca urmare, la nivelul entității nu au fost elaborate proceduri și un sistem de monitorizare a acestora, nu au fost identificate riscurile aferente activităților și nu au fost stabiliți indicatorii de rezultate și performanță.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

La nivelul inspectoratelor teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor

- ▶ *La ITCSMS Neamț*, finanțat din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul de stat, la încheierea exercițiului bugetar al anului 2010, excedentul rezultat din execuția bugetului nu a fost regularizat în limita subvenției primite de la buget;
- ▶ *ITCSMS Suceava* nu a solicitat recuperarea de la Casa de Asigurări de Sănătate Suceava a sumei reprezentând indemnizații plătite asiguraților la Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate peste contribuțiile datorate de aceștia în perioada iunie - decembrie 2009.
Abaterea a fost constatată și la: *ITCSMS Cluj și Prahova*.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

Efectuarea inventarierii și a reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor acestora, precum și înregistrarea în evidențele cadastrale și de publicitate imobiliară; asigurarea integrității bunurilor patrimoniale

La Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

- ▶ fără a avea la bază un temei legal, entitatea verificată a transmis în folosință gratuită unei organizații cu personalitate juridică, fără scop lucrativ și de interes public, active fixe corporale, necorporale și obiecte de inventar (echipament fix de clasificare a carcaselor de porcine, terminal captură date, echipamente IT), având o valoare totală de achiziție de 301 mii lei. De asemenea, s-a constatat că unul dintre activele fixe corporale a fost înregistrat în evidența contabilă a MADR cu o întârziere de un an și nouă luni de la data recepției lui și la o valoare diminuată în mod necorespunzător.
- ▶ la *Agencia de Plăți și Intervenție în Agricultură (APIA)* au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate ce au necesitat valorificarea la nivelul ministerului, respectiv:
 - menținerea pe funcția de director la *centrele județene Maramureș, Sălaj, Alba, Iași și Tulcea* a câte două persoane, plătindu-le salariile în mod nelegal. Valoarea estimată a abaterii constatate este de 214 mii lei, din care: salarii - 168 mii lei și contribuții la bugete ale angajatorilor asupra salariilor - 46 mii lei, la care se vor adăuga accesoriile de întârziere calculate până la data plății efective;
 - acordarea eronată a sporului de 75% la salariul de bază în loc de 25% la directorii coordonatori nou angajați la centrele județene Sălaj, Alba și Bihor. Valoarea estimată a abaterii constatate este de 20 mii lei, din care: spor acordat în plus - 16 mii lei și contribuții la bugete ale angajatorilor asupra salariilor - 4 mii lei, la care se vor adăuga accesoriile calculate până la data plății efective a acestora.

- ◆ s-a constatat că un număr de 16 persoane din cadrul Corpului de Control al Ministrului au beneficiat nelegal de sporul de 75% pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile comunitare, contrar prevederilor HG nr. 606/2009. Valoarea estimată a abaterii este în sumă totală de 36 mii lei;
- ◆ nu au fost luate măsurile legale de recuperare, de la persoanele din cadrul MADR - administrația centrală care nu au respectat prevederile legale și procedurile administrative, a daunelor plătite de instituție în temeiul unor hotărâri judecătorești definitive și irevocabile. Valoarea estimativă a abaterii este în sumă totală 67 mii lei, din care: 55 mii lei reprezintă daune morale, iar 12 mii lei reprezintă obligații accesorii (dobânzi și penalități de întârziere) calculate până la data de 30.06.2011, nefiind respectate prevederile Codului Muncii;

La nivelul inspectoratelor teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor

- ◆ *la ITCSMS Suceava* s-a constatat faptul că în Dispoziția de inventariere nu au fost cuprinse spre a fi inventariate și nici nu au fost inventariate soldurile conturilor „Clienți” și „Contribuția unității pentru concedii și indemnizații”, precum și terenul aferent clădirii în care funcționează inspectoratul.
Abateri similare au fost constatate și *la ITCSMS Timiș, Brăila, Dâmbovița, Argeș, Galați, Arad, Vrancea și Călărași*.
- ◆ *ITCSMS Cluj* nu a efectuat reevaluarea activelor fixe corporale de natura construcțiilor și terenurilor aflate în patrimoniul entității.
Abateri similare au fost constatate și *la ITCSMS: Tulcea, Galați, Satu Mare, Arad (remediate în timpul misiunii de audit) și Neamț*.
- ◆ *la ITCSMS Cluj* s-a constatat faptul că au fost acordate nelegal angajaților entității, drepturi salariale în sumă de 11 mii lei, reprezentând spor pentru condiții de muncă periculoase sau vătămătoare.
Abateri similare s-au constatat și *la ITCSMS Harghita, Mehedinți și Prahova*.
- ◆ *la ITCSMS Ialomița* s-a constatat plata nelegală a unor drepturi salariale rezultate din acordarea fără temei legal a suplimentului postului funcționarilor publici, în perioada 2008-2010, în condițiile în care prin Sentința civilă nr. 981/F/24.11.2008 instanța a respins capătul de cerere referitor la punerea în plată a acestor drepturi.
Valoarea estimată a plăților nelegale este în sumă totală de 314 mii lei. În vederea stabilirii întinderii prejudiciului, precum și a recuperării acestuia, a fost emisă Decizie;
- ◆ *la ITCSMS Galați* s-a constatat nerespectarea prevederilor legale referitoare la plata unor drepturi de natură salarială, stabilite de instanțele judecătorești prin hotărâri definitive și irevocabile, respectiv plata într-un procent mai mare decât cel de 34% prevăzut de OUG nr. 71/2009. Valoarea estimată a plăților nelegale este în sumă totală de 67 mii lei.
În vederea stabilirii întinderii prejudiciului, precum și a recuperării acestuia, a fost emisă Decizie.
- ◆ *la ITCSMS Călărași*, s-a constatat că:
 - s-a acordat spor de toxicitate (în procent de 15% din salariul de bază) fără documentele justificative privind condițiile de acordare prevăzute de normele și reglementările în vigoare. Valoarea estimată a abaterii este în sumă totală de 44 mii lei;
 - au fost efectuate plăți nejustificate către unii prestatori de servicii, precum și către un furnizor de ambalaje, valoarea estimată a abaterilor de la legalitate fiind în sumă totală de 705 mii lei;
- ◆ *la ITCSMS Vrancea*, din verificarea documentelor puse la dispoziție cu privire la justificarea consumului de carburanți pentru autoturismele din dotarea entității, a rezultat faptul că au fost incluse pe cheltuielile instituției și decontate consumuri de carburanți mai mari decât cele legal justificate. Prejudiciul total a fost recuperat în timpul misiunii de audit, de la persoanele răspunzătoare pentru nerespectarea prevederilor legale;

- ♦ la *ITCSMS Galați* s-a constatat plata unor lucrări neexecutate („proiect de modificare a instalației de gaz metan”);
- ♦ la *ITCSMS Buzău*, din auditarea contului de clienți, s-a constatat faptul că sunt înregistrate creanțe pentru care dreptul de încasare s-a prescris, iar entitatea verificată nu a luat măsuri de recuperare de la persoanele răspunzătoare din cadrul inspectoratului. Valoarea estimată a abaterii este de 50 mii lei.

Abaterea a fost constatată și la *ITCSMS Călărași* (69 mii lei).

- ♦ *ITCSMS Cluj* nu a urmărit încasarea la termenele legale a veniturilor aferente prestațiilor de servicii către diverși operatori economici, în perioada aprilie 2008 - decembrie 2010.

Abateri similare au fost constatate și la *ITCSMS: Brăila (obligații accesorii în sumă totală de 57 mii lei, Mehedinți (obligații accesorii în sumă totală de 4 mii lei), Tulcea (venituri în sumă totală de 134 mii lei), Neamț (venituri în sumă totală de 95 mii lei și obligații accesorii în sumă totală 7 mii lei - Decizia nr. 32/2011), Vrancea, Călărași (venituri: 565 mii lei și obligații accesorii: 229 mii lei);*

- ♦ La *Direcția pentru Agricultură a Județului Teleorman* s-a constatat utilizarea unui număr mai mare de autoturisme și autospeciale decât cel stabilit prin anexa nr. 5 din HG nr. 8/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, ceea ce a generat un prejudiciu în valoare de 62 mii lei.

La nivelul ICPA București

- ♦ diminuarea veniturilor instituției cu suma de 33 mii lei, ca urmare a necalculării, nefacturării și neîncasării penalităților prevăzute prin contractele încheiate, datorate de clienți pentru decontarea serviciilor și lucrărilor prestate în afara termenelor stabilite;
- ♦ *ICPA* nu a inițiat acțiuni în instanță pentru dobândirea dreptului de administrare a suprafeței de 19,51 ha teren aparținând domeniului public al statului, dată în administrare institutului prin actul normativ menționat, și care parțial este utilizată de alte entități.

Măsuri

proapse ce trebuie luate de conducerea ministerului:

- ✓ inventarierea tuturor activelor din patrimoniul Administrației Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor și efectuarea înregistrărilor care se impun în evidența financiar - contabilă a ministerului;
- ✓ inițierea măsurilor de recuperare de la persoanele răspunzătoare pentru daunele în sumă totală de 55 mii, achitate de minister în anul 2010 ca urmare a unor hotărâri definitive și executorii, precum și a obligațiilor accesorii aferente (dobânzi și penalități de întârziere calculate până la stingerea debitului);
- ✓ inițierea măsurilor legale de recuperare de la beneficiarii sumelor și/sau de la persoanele cu atribuții și competențe în domeniul salarizării a sumei de 234 mii lei și a accesoriilor calculate până la data plății efective;
- ✓ regularizarea cu bugetele consolidate ale statului a sumelor reținute în plus de la salariați sau cele virate în plus de angajator;
- ✓ elaborarea de norme și proceduri de acordare și plată efectivă a sporului de 25% sau 75% pentru întreg personalul din minister cât și subunități aflate în subordinea sau coordonarea acestuia;
- ✓ stabilirea numărului și nominalizarea salariaților care alocă peste 75% din timpul total lucrat numai pentru gestionarea fondurilor europene nerambursabile;
- ✓ extinderea măsurii de stabilire a personalului beneficiar de spor la toate compartimentele funcționale ale ministerului care în prezent beneficiază de acest spor;

- ✓ întrucât sporul prevăzut pentru gestionarea fondurilor nerambursabile este un venit salarial permanent, fiecare șef de compartiment, odată cu pontajul lunar, va înainta și un raport justificativ al timpului efectiv lucrat pe fonduri europene nerambursabile, pe fiecare salariat din subordine, așa cum se va prevedea în norme și proceduri;
- ✓ recuperarea sumelor acordate în plus la toate direcțiile care au încheiat acorduri de delegare cu direcțiile care gestionează, derulează și implementează fonduri europene nerambursabile, de la persoanele care nu justifică realizarea criteriului de timp efectiv lucrat.

Opinia de audit:

*Faptul că nu au fost respectate principiile legalității și regularității în administrarea patrimoniului, iar situațiile financiare auditate, încheiate la 31.12.2010, nu oferă o imagine reală și fidelă a poziției financiare au determinat exprimarea unei **opinii de audit adverse**, iar consecința este neemiterea certificatului de conformitate la Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.*

În ceea ce privește inspectoratele teritoriale pentru calitatea semințelor și a materialului săditor, menționăm faptul că a fost emis un număr de 4 certificate de conformitate, respectiv la ITCSMS Alba, ITCSMS Constanța, ITCSMS Giurgiu și ITCSMS Mureș.

Pentru înlăturarea neregulilor identificate au fost emise decizii la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și 25 decizii la Inspectoratele Teritoriale pentru Calitatea Semințelor și a Materialului Săditor.

Împotriva măsurilor dispuse prin deciziile emise au formulat contestații conducerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și ITCSMS Brăila, Ialomița și Harghita.

Constatarea contestată au vizat în principal acordarea de sporuri pentru condiții vătămătoare de muncă.

Contestațiile depuse de ITCSMS Brăila, Ialomița și Harghita au fost respinse de comisiile constituite în acest scop.

Ministerul Mediului și Pădurilor

Scurtă prezentare

Ministerul Mediului și Pădurilor își desfășoară activitatea în domeniile: planificare strategică, dezvoltare durabilă, infrastructura de mediu și gospodărirea apelor, meteorologie, hidrologie, hidrogeologie, schimbări climatice, arii naturale protejate, gestionarea deșeurilor, gestionarea substanțelor și preparatelor periculoase, conservarea biodiversității, biosecurității, gestionarea calității aerului și zgomotului ambiental, administrarea managementului silvic.

Cadrul legal care reglementează funcționarea entității este Hotărârea de Guvern nr. 1635/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Ministerul Mediului și Pădurilor realizează politica în domeniile mediului și gospodăririi apelor la nivel național, elaborează strategia și reglementările specifice de dezvoltare și armonizare a acestor activități în cadrul politicii generale a Guvernului, asigură și coordonează aplicarea strategiei Guvernului în domeniile sale de competență, îndeplinind rolul de autoritate de stat, de sinteză, coordonare, inspecție și control în aceste domenii.

Curtea de Conturi a exercitat auditul financiar asupra contului de execuție încheiat de Ministerul Mediului și Pădurilor la data de 31 decembrie 2010.

În auditarea situațiilor financiare Curtea de Conturi a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ◆ Neevaluarea bunurilor din domeniul public al statului de natura ariilor naturale protejate, acestea la data de 31.12.2010, fiind înregistrate în evidențele tehnico-operative în unități naturale și în evidențele contabile la valoarea de 1 leu.

Bunurile din domeniul public de natura ariilor naturale protejate sunt înregistrate în evidențele contabile fără a avea la bază un act normativ prin care să fie prevăzută darea acestora în administrarea Ministerului Mediului și Pădurilor.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 17.142.899 mii lei.

- ◆ Prezentarea denaturată a evidenței contabile și a patrimoniului la data de 31.12.2010, precum și a situațiilor financiare, prin nedecontarea între minister și instituțiile subordonate a sumei de 47.255 mii lei. Această sumă este înregistrată în soldul debitor al contului contabil 481 „Decontări între unități și subunități”, cont contabil care la consolidare nu ar trebui să prezinte sold.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate la nivelul entității însumează 47.255 mii lei.

Pentru valorificarea constatărilor prezentate mai sus, înscrise în Raportul de audit, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate și pentru intrarea în legalitate.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ◆ Nefundamentarea valorii estimate a achiziției de servicii pentru „Evaluarea calității aerului cu identificarea și cuantificarea principalelor surse de emisii atmosferice în vederea realizării obiectivelor prevăzute în strategia națională privind protecția atmosferei și angajamentelor asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană”.

Consecința economico-financiară a abaterii de la legalitate și regularitate a constat în determinarea valorii estimate a achiziției prin nerespectarea prevederilor legale referitoare la achizițiile publice fapt ce a condus la imobilizarea de fonduri publice.

Pentru valorificarea constatării identificate, înscrisă în Raportul de audit, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterii și pentru intrarea în legalitate.

Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Constatări

Din verificarea efectuată privind gestionarea ariilor protejate, a rezultat faptul că din cele 1.553 arii naturale protejate, în suprafață totală, aproximativă, de 47.678 km², existente pe teritoriul României un număr de 1.550 arii protejate nu aveau aprobate planurile de management, fapt ce a condus la următoarele abateri:

- ◆ nereglementarea și neprecizarea datelor referitoare la descrierea și evaluarea situației actuale a ariilor naturale protejate, a obiectivelor și acțiunilor de conservare necesare;
- ◆ nedefinirea și nedelimitarea zonelor de protecție strictă, a zonelor de protecție integrală, a zonelor tampon și a zonelor de dezvoltare durabilă a activităților umane; acest fapt a condus la imposibilitatea demarării acțiunii de evidențiere, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în cadrul planurilor naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, în planurile cadastrale și în cărțile funciare, a suprafețelor de teren cuprinse în perimetrul ariilor naturale protejate și a coridoarelor ecologice;
- ◆ nerevizuirea amenajamentelor silvice cuprinse pe teritoriul ariei naturale

protejate, astfel existând riscul desfășurării unor activități silvice (recoltare de masă lemnoasă, împăduriri, etc.) dăunătoare conservării și utilizării durabile a patrimoniului natural;

- ♦ nemodificarea, de către autoritățile responsabile, a planurilor de dezvoltare pentru zonele incluse în arii naturale protejate;
- ♦ neaprobarea unei metodologii referitoare la modalitatea de solicitare, de calcul și de acordare a compensațiilor datorate proprietarilor și concesionarilor terenurilor din cadrul ariilor naturale protejate, în vederea respectării prevederilor restrictive din planul de management al ariei naturale protejate.

Pentru valorificarea constatărilor înscrise în Raportul de audit, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și pentru intrarea în legalitate.

Imperfecțiuni legislative

Constatățile Curții de Conturi identificate cu ocazia auditului financiar asupra contului de execuție a bugetului entității pe anul 2010, au scos în evidență următoarele imperfecțiuni legislative:

- ♦ gestiunea certificatelor de emisie de gaze cu efect de seră:
 - potrivit prevederilor art. 12 din HG nr. 780 din 14 iunie 2006 *privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră*, alocarea certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră s-a realizat cu titlu gratuit; astfel, statul roman, prin Ministerul Mediului și Pădurilor, față de alte state membre UE care au ales varianta vânzării certificatelor prin licitație, a pierdut oportunitatea gestionării unor sume de bani obținute din vânzarea certificatelor de dioxid de carbon;
 - cu toate că certificatele de emisie de gaze cu efect de seră reprezintă drepturile tranzacționabile ale agenților economici poluatori de a emite o anumită cantitate de gaze cu efect de seră, aceste drepturi, neavând conferită o valoare nominală, nu sunt înregistrate și prezentate în cadrul situațiilor financiare întocmite de agenții economici poluatori;
 - cadrul legal referitor la protecția mediului nu prevede obligativitatea operatorilor beneficiari de certificate de emisie de gaze cu efect de seră, de a-și investi, în tehnologii moderne nepoluante sau mai puțin poluante, veniturile obținute urmare vânzării certificatelor de emisie de gaze cu efect de seră; astfel, destinația acestor venituri a fost stabilită de către agenții economici, prin distribuirea lor sub forma dividendelor, acoperirea pierderilor precedente, efectuarea unor cheltuieli sau a unor investiții neafectate domeniului de activitate, etc.;
 - dreptul de deținere și de tranzacționare a certificatelor de emisie de gaze cu efect de seră, potrivit prevederilor art. 24(3) din HG nr. 780 din 14 iunie 2006 privind stabilirea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, a fost acordat nejustificat persoanelor juridice și fizice, indiferent dacă acestea dețineau sau nu instalații poluatoare, dându-se astfel posibilitatea efectuării unor tranzacții speculative;
 - plata verficatorului cantităților de gaze cu efect de seră emise de agenții economici poluatori este făcută de către proprietarul instalației poluatoare, fiind pusă astfel sub semnul întrebării corectitudinea rapoartelor întocmite de verficatori;
- ♦ înregistrarea și evidențierea bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului de natura ariilor naturale protejate
 - înregistrarea acestor bunuri în anexa la HG nr. 1705/2006 privind aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului s-a făcut în baza prevederilor Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național și în baza HG nr. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone, prevederi legale în care nu se specifică darea în administrare a acestor bunuri Ministerului Mediului și Pădurilor;

- potrivit art. 15 din OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice ariile naturale protejate și coridoarele ecologice, a fost prevăzută obligativitatea evidențierii de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară a ariilor naturale protejate în cadrul planurilor naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, în planurile cadastrale și în cărțile funciare, fără însă a fi elaborate norme metodologice de clarificare a aspectelor referitoare la etapele și procedurile premergătoare înscrierii în cărțile funciare;

Concluzii

- ♦ în opinia auditorilor publici externi, situațiile financiare nu oferă o imagine fidelă și reală a poziției financiare a entității la data de 31.12.2010 datorită nereevaluării și neînregistrării în evidențele contabile a bunurilor de natura patrimoniului public al statului aflat în administrarea unităților din subordinea, coordonarea și sub autoritatea Ministerului Mediului și Pădurilor, drept pentru care aceștia au exprimat o opinie adversă.

Propuneri privind îmbunătățirea cadrului legislativ

- ♦ certificatele de emisie de gaze cu efect de seră, gestionate de Ministerul Mediului și Pădurilor:
 - în vederea creșterii veniturilor la bugetul statului alocarea certificatelor de emisie de gaze cu efect de seră să se facă prin licitație publică;
 - în vederea întocmirii și prezentării unor situații financiare corecte, se impune stabilirea și conferirea unei valori nominale certificatelor de emisie gaze cu efect de seră, valori la care vor fi înregistrate și evidențiate de către agenții economici beneficiari ai acestor certificate;
 - pentru eliminarea tranzacțiilor speculative, dreptul deținerii și tranzacționării certificatelor de emisie de gaze cu efect de seră să fie acordat numai agenților economici poluatori;
 - în vederea eliminării problemelor de etică, referitoare la plata verficatorilor, se recomandă fie constituirea și gestionarea la nivelul Ministerului Mediului și Pădurilor a unui fond cu această destinație, fie înființarea unor asociații profesionale a verficatorilor;
 - crearea unui cadru legal referitor la obligativitatea agenților economici poluatori de a investi în tehnologii nepoluante veniturile obținute din vânzarea certificatelor de gaze cu efect de seră;
- ♦ înregistrarea și evidențierea bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului de natura ariilor naturale protejate
 - inițierea și aprobarea unui act normativ unde să se prevadă situația juridică a acestor bunuri precum și darea lor în administrare;
 - întocmirea și aplicarea unei monografii contabile unitare, referitoare la înregistrarea în evidențele contabile a bunurilor care aparțin domeniului public al statului, atât la ordonatorii principali de credite cât și la entitățile subordonate;
 - elaborarea unor norme metodologice referitoare la procedurile și etapele privind înregistrarea și evidențierea ariilor naturale protejate, de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, în planurile naționale, zonale și locale de amenajare a teritoriului și de urbanism, în planurile cadastrale și în cărțile funciare.

Opinia de audit:

Echipa de audit a emis o **opinie adversă**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție pe anul 2010.

Scurtă prezentare

Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului (MDRT) are în subordine, conform HG nr. 1.631/2009, *Centrul Național pentru Reducerea Riscului Seismic (CNRRS)* și *Inspectoratul de Stat în Construcții (ISC)*.

Prin Ordonanța Guvernului nr. 16/2010 Centrul Național de Cercetare - Dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren - CNRRS a fost preluat de INCĐ URBAN (INCERC), aflat în coordonarea MDRT, prin procedura comasării prin absorbție, fapt ce a impus auditarea situațiilor financiare întocmite la data de 31.08.2010.

Inspectoratul de Stat în Construcții are în subordine 42 inspectorate județene în construcții, unități fără personalitate juridică.

Misiunile de audit financiar asupra conturilor de execuție ale celor două entități au avut următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

La Centrul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren

- ♦ estimarea necesarului de credite aferent cheltuielilor pentru „Bunuri și servicii” nu s-a făcut conform prevederilor Scrisorii Cadru privind Contextul Macroeconomic Metodologia de Elaborare a Proiectelor de Buget pe anul 2010 și a estimărilor pentru anii 2011-2013, precum și limitele de cheltuieli pe ordonatorii principali de credite emisă de MFP. Fapta nu a generat prejudiciu în patrimoniul instituției, consecința constând în existența riscului nefundamentării corecte a categoriilor de cheltuieli din buget aferent anului 2010.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

La Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

- ♦ din creditele alocate alineatul „Alte cheltuieli” s-a plătit un titlu executoriu în sumă de 1.856 mii lei - sentința civilă nr. 3298/27.11.2008, definitivă și irevocabilă, din care 1.055 mii lei reprezintă: penalități, 928 mii lei, diferență din actualizarea sumei datorate, 97mii lei și cheltuieli de executare silită, 29 mii lei și nu s-a dispus angajarea răspunderii civile a funcționarilor publici, așa cum prevede Statutul funcționarilor publici;
- ♦ nu s-au înregistrat corect în contabilitate „drepturile patrimoniale asupra manualului de brand” drept pentru cesiunea căruia MDRT a plătit, în baza contractului nr. 2.768/24.11.2009 și actului adițional nr. 1/22.04.2010 suma totală de 3.794 mii lei, operațiunea fiind înregistrată eronat în contul 628 „Alte cheltuieli cu serviciile executate de terți”. Fapta constituie abatere de la prevederile Legii nr. 82/1991, și OMFP nr. 1917/2005.

La Centrul Național de Cercetare-dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren - CNRRS

- ♦ din situațiile financiare și din documentele privind organizarea, desfășurarea și valorificarea rezultatelor inventarierii patrimoniului, s-a constatat că terenul aferent imobilului „Clădire administrativă pentru birouri” proprietate publică a statului aflat în administrarea INCERC-București și transmis în folosință gratuită CNRRS prin HG nr. 1162/2002, în suprafață de 320,04 m.p. nu a fost înregistrat și evidențiat în contabilitate, respectiv în contul „Terenuri”, nefiind supus astfel operațiunii de inventariere. Terenul cu nr. MF 144393, cu o suprafață de 320,04 mp a fost evaluat la valoarea de 370.252 lei și înregistrat în evidențele contabile ale INCĐ URBAN-INCERC;
- ♦ prin procedura comasării prin absorbție, situațiile financiare de încetare a activității CNRRS, nu au fost întocmite în totalitate, așa cum stabilesc prevederile legale.

Fapta nu a generat prejudiciu în patrimoniul instituției. Neîntocmirea în

totalitate a situațiilor financiare nu a produs efecte economice deoarece, patrimoniul CNRRS a fost preluat de către INCD URBAN-INCERC prin Protocolul de predare - preluare.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La Centrul Național de Cercetare-dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren

- ▶ nu au fost elaborate și aprobate structurile organizatorice, reglementările metodologice, procedurile și criteriile de evaluare privind activitatea de control intern exercitată de manageri la toate nivelurile, respectiv:
 - elaborarea standardelor de management și procedurilor formalizate pe activități în cadrul instituției;
 - implementarea standardelor și procedurilor operaționale în activitatea instituției;
 - identificarea riscurilor și implementarea măsurilor menite să le mențină în parametrii acceptabili - nu a fost întocmit registrul riscurilor.
- ▶ nu au fost elaborate și implementate standarde de management și proceduri formalizate pe activități conform prevederilor Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial.

Rezultatul evaluării sistemului de control intern înainte de efectuarea testelor de control, precum și nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit după efectuarea testelor de control, în funcție de deficiențele constatate a fost nesatisfăcător.

Consecințele neorganizării controlului intern constau în creșterea posibilităților de producere a factorilor de risc specifici entității, influențând negativ mediul de control intern al acesteia.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

- ▶ plățile/restituirile în sumă totală de 58.474 mii lei efectuate în anul 2010 de către băncile comerciale cuprinse în programul privind acordarea primei de stat la depozitele de economisire au fost efectuate fără a fi încheiat un document bilateral cu băncile, care să reglementeze condițiile și termenele de plată/restituire a sumelor aferente programului;
- ▶ plățile aferente programelor finanțate din creditele alocate pentru „Programul privind realizarea obiectivelor de investiții în turism” nu respectă prevederile legale referitoare la lichidarea și ordonanțarea cheltuielilor, în sensul că la ordonanțările de plată se regăsesc doar „deconturi justificative” care centralizează solicitările de plată ale unităților administrativ teritoriale fără documente justificative.

Nu sunt respectate prevederile legii privind finanțele publice, astfel încât abaterea favorizează producerea de prejudicii la beneficiarii investițiilor, respectiv autoritățile publice locale care sunt nominalizate în cadrul fiecărui program.

Cele de mai sus sunt probate de constatările controalelor executate de camerele județene de conturi care au efectuat un număr de 51 controale tematice vizând programele, în urma cărora au fost depistate un număr de 100 abateri care nu generează prejudicii și 43 abateri care au generat prejudicii estimate la suma totală de 15.138 mii lei.

- ▶ plățile efectuate în anul 2010, aferente vizitelor educaționale și de informare organizate de către MDRT “Programul anual de marketing și promovare” și “Programului anual de dezvoltare a destinațiilor și a produselor turistice” nu respectă în toate cazurile condițiile de legalitate, în sensul că documentul de

plată al prestatorului serviciilor aferente vizitelor, respectiv, factura fiscală, este avizat pentru bun de plată de către persoana împuternicită de ordonatorul de credite al MDRT și vizată pentru controlul financiar preventiv propriu, pe baza raportului întocmit de ghidul firmei prestatoare de servicii, neregăsindu-se documente justificative care să ateste atât cantitatea, valoarea și realitatea serviciilor prestate (cazare, masă, transport) cât și rezultatele care trebuiau obținute ca urmare a vizitelor educaționale și de informare, respectiv, articole, ghiduri, reportaje etc.

- ◆ lichidarea, ordonanțarea și plata sumei de 460 mii lei, aferentă contractului de lucrări nr. 2260/24.06.2010 a fost efectuată pe baza documentelor de recepție, documente care încalcă prevederile legale specifice, în sensul că:
 - documentul justificativ privind recepția, nu menționează aspectele cantitative și valorice privind bunurile recepționate;
 - recepția a fost efectuată pe baza “proiectelor tehnice și a imaginilor care redau într-un mod lizibil denumirea obiectivelor turistice” și nu la fața locului.

Din analiza înregistrărilor contabile s-a constatat că bunurile rezultate în urma realizării contractului nr. 2.660/24.06.2010, nu au fost înregistrate în patrimoniul MDRT, deși acestea reprezintă elemente patrimoniale de bilanț de natura obiectelor de inventar.

Concluzii generale

La Centrul Național de Cercetare-dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren

- ◆ situațiile financiare, aferente perioadei 01.01 - 31.08.2010 nu au fost întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, nu respectă în totalitate, principiile legalității și regularității și nu oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate de către CNRRS, a poziției financiare, a performanței și modificărilor poziției financiare ale acestuia.

Măsuri dispuse

La Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului:

- ◆ prin decizie au fost dispuse măsuri pentru înlăturarea neregulilor respectiv stabilirea întinderii prejudiciilor și întreprinderea măsurilor necesare pentru recuperarea acestora.

La Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului - ordonatorul principal de credite și Centrul Național de Cercetare-dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren:

- ◆ stabilirea cu certitudine a lucrărilor executate în cadrul investiției „Modernizare hală încercări structurale, amplasament Universitatea Tehnică de Construcții București” și înregistrarea corectă în conturile instituției a valorilor aferente fiecărei naturi de lucrări executate;

Întrucât CNRRS a fost comasat prin absorbție de INCĐ URBAN - INCERC, conducerea acestuia a recunoscut justetea constatărilor echipei auditorilor publici externi.

Opinia de audit:

Opinie de audit adversă - Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului

Opinia de audit adversă - Centrului Național de Cercetare-dezvoltare pentru Protecția Construcțiilor la Acțiuni Seismice și Alunecări de Teren

Toate constatările au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru conturile de execuție a bugetului de stat încheiate de către cele două entități la 31.12.2010.

Opinie de audit fără rezerve - Inspectoratului de Stat în Construcții motivată de faptul că modul de administrare a patrimoniului al ISC și execuția bugetului de venituri și cheltuieli sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființată entitatea fiind respectate principiile legalității, regularității, eficienței, eficacității și economicității, iar situațiile financiare

auditate sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate de către entitate, a poziției financiare, a performanței și modificărilor poziției financiare ale ISC.

Toate aceste constatări au avut drept consecință emiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2010.

Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri

Scurtă prezentare

Ministerul Economiei Comerțului și Mediului de Afaceri (MECMA) s-a înființat în baza HG nr. 1634/2009, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, în subordinea Guvernului.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului MECMA pe anul 2010 s-a desfășurat la minister și la următoarele unități:

- din subordine:
 - Agenția Română pentru Dezvoltarea Durabilă a Zonelor Industriale (ARDDZI), la sediul acesteia și,
 - Agenția pentru Implementarea Proiectelor și Programelor pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii (AIPPIIMM), la sediul acesteia și a 6 oficii teritoriale (OTIMMC), respectiv: Brașov, Cluj Napoca, Constanța, Iași, Ploiești și Timișoara;
- din coordonare:
 - Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (ANPC), la sediul acesteia și la sediile a 12 comisariate județene pentru protecția consumatorilor (CJPC), respectiv: Arad, Argeș, București, Brașov, Cluj, Constanța, Dolj, Iași, Mureș, Prahova, Satu Mare și Sibiu.

și a avut în vedere următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

Ia MECMA

- ♦ nefundamentarea necesarului de credite pentru finanțarea cheltuielilor pe perioada de sistare a lucrărilor de construcții montaj de la Combinatul minier de îmbogățire a minereurilor acide cu conținut de fier de la Krivoi Rog -Ucraina, contrar prevederilor Legii nr. 500/2002;
- ♦ reținerea sumei de 5.331 mii lei (10% din cheltuielile ce decurg din obligații internaționale), din creditele bugetare convenite instituțiilor publice ierarhic inferioare (ANDR și ARDDZI) contrar prevederilor Legii nr. 500/2002.

Ia OTIMMC Ploiești

- ♦ nefundamentarea corectă a bugetului în vederea rectificării, prin necuprinderea veniturilor efectiv realizate, contrar prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice și Legii nr. 69/2010 a responsabilității fiscal bugetare.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

Ia MECMA

- ♦ nepreluarea în patrimoniul și neevidențierea în contabilitate a 8 centre de afaceri pentru care s-au efectuat lucrări de investiții în valoare totală de 18.355 mii lei, de către Agenția Națională pentru Dezvoltarea și Implementarea Programelor de Reconstrucție a Zonelor Miniere (ANDIPRZM), contrar prevederilor din legislația privind finanțele publice, contabilității, proprietății publice și inventarierii acesteia;
- ♦ neînregistrarea în contabilitate a bunurilor, în valoare de 15.707 mii lei (37

locuințe și utilitățile aferente), construite de către SC Conversmin SA din sumele alocate de la bugetul de stat prin Programele anuale de conservare, închidere, reconstrucție ecologică și activități post închidere a minelor;

- ♦ neînregistrarea în domeniul public al statului și, implicit, în inventarul bunurilor din domeniul public al statului, a lucrărilor de investiții în valoare de 39.850 mii lei, efectuate de către SC Conversmin SA, la 12 iazuri de decantare, din sumele alocate de la bugetul de stat pentru lucrări de închidere și ecologizare prin Programele anuale de conservare, închidere, reconstrucție ecologică și activități post-inchidere a minelor.

La ARDDZI

- ♦ neevidențierea în contabilitate, în conturi în afara bilanțului, a creditelor bugetare, angajamentelor bugetare și angajamentelor legale, contrar prevederilor legii contabilității și a Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale;

La AIPPIMM

- ♦ înregistrarea eronată pe costuri a unor programe informatice în valoare totală de 98 mii lei, contrar prevederilor legii contabilității;

La OTIMMC Ploiești

- ♦ neorganizarea evidenței analitice a materialelor și obiectelor de inventar intrate în gestiune în valoare de 154 mii lei, contrar prevederilor legale privind documentele financiar-contabile;

- ♦ neînregistrarea în patrimoniu a unui număr de 14 telefoane mobile primite cu titlu gratuit de la operatorul de telefonie, în baza punctelor acumulate, contrar prevederilor legii contabilității;

- ♦ neraportarea în situațiile financiare la venituri a subvențiilor încasate în sumă de 791 mii lei, contrar prevederilor legii contabilității și Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice, Planul de conturi pentru instituțiile publice și instrucțiunile de aplicare a acestuia;

- ♦ neorganizarea contabilității angajamentelor bugetare și legale, a activelor fixe și obiectelor de inventar primite în folosință gratuită sau în custodie, precum și a alocațiilor financiare nerambursabile, contrar prevederilor legale în domeniu;

La OTIMMC Constanța

- ♦ înregistrarea eronată în contabilitate a contravalorii obiectelor de inventar, scoase din funcțiune prin casare;

La OTIMMC Iași

- ♦ necuprinderea în contul de execuție a angajamentelor legale constând în obligații de plată estimate la 23 mii lei, contrar prevederilor legale din domeniul contabilității;

- ♦ neraportarea corectă în situațiile financiare a activelor fixe în valoare de 27 mii lei.

La ANPC

- ♦ neevidențierea în contabilitate în conturi în afara bilanțului a creditelor bugetare, angajamentelor bugetare și angajamentelor legale, contrar prevederilor legale din domeniul contabilității;

- ♦ evidențierea eronată în contabilitate a bunurilor din domeniul public al statului, contrar prevederilor;

- ♦ neevaluarea și neînregistrarea în contabilitate a terenului aferent imobilului situat în București, Bd. Aviatorilor nr. 72, sector 1, în suprafață de 545 m.

La CJPC

- ♦ neconducerea contabilității analitice a activelor fixe corporale aparținând domeniului privat al statului precum și necalcularea și neînregistrarea în contabilitate a amortizării mijloacelor fixe aflate în patrimoniu entității, contrar prevederilor Normelor metodologice privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice și al persoanelor juridice fără scop patrimonial (CJPC Arad);

- ♦ neînregistrarea în evidența sintetică și analitică a mijloacelor fixe în valoare de 78 mii lei (CJPC Constanța);

- ♦ neraportarea în situațiile financiare a angajamentelor legale de plătit în sumă de 44 mii lei (CJPC Prahova);

- ♦ neevaluarea și neînregistrarea în contabilitate a unor terenuri aparținând

domeniului public al statului (CJPC: Sibiu);

- ◆ necalcularea și neînregistrarea în contabilitate a amortizării activelor fixe (CJPC Sibiu);
- ◆ neevidențierea în contabilitate a veniturilor în sumă de 52 mii lei, realizate din prestații pentru terți (analize, încercări, expertizări, certificări de laborator) (CJPC București);
- ◆ înregistrarea eronată în contabilitate a unor bunuri în valoare de 61 mii lei, aflate în domeniul privat al statului (CJPC Sibiu).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

La MECMA

- ◆ nerespectarea prevederilor legale privind elaborarea și/sau dezvoltarea sistemelor de control managerial;
- ◆ nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu ;
- ◆ nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și exercitarea auditului public intern.

La ARDDZI

- ◆ nu au fost proiectate și dezvoltate sistemele de control managerial, contrar prevederilor Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial;
- ◆ nu a fost organizat compartimentul de audit public intern.

La OTIMMC

- ◆ nu au fost elaborate și dezvoltate sistemele de control managerial, contrar prevederilor OMFP nr. 946/2005 (OTIMMC: Ploiești și Iași).

La ANPC

- ◆ nu a fost aprobat un Program de dezvoltare a sistemului de control managerial și nu au fost implementate toate standardele de control intern în departamentele entității;
- ◆ nu a fost organizat și exercitat corespunzător controlul financiar preventiv propriu, respectiv:
 - nu a fost acordată viză de control financiar preventiv propriu pentru toate operațiunile;
 - nu au fost detaliate prin liste de verificare a obiectivelor pentru fiecare operațiune din cadrul entității;
- ◆ nu au fost auditate o dată la 3 ani toate activitățile desfășurate, iar auditorii interni au fost implicați în elaborarea procedurilor de control intern, contrar prevederilor Legii nr. 672/2002;

La CJPC

- ◆ nu au fost implementate sistemele de control managerial (CJPC: București, Arad, Iași, Dolj, Prahova, Satu Mare și Argeș);
- ◆ nu a fost organizată activitatea de control financiar preventiv propriu (CJPC Dolj).

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

la MECMA

- ◆ neinventarierea bunurilor din domeniul public al statului, date în administrare entităților (SC Electrica Oltenia SA și SC Petrotrans SA) aflate sub autoritatea MECMA.

La CJPC

- ◆ prejudicierea bugetului de stat cu suma de 194 mii lei prin încasarea amenzilor, peste termenul prevăzut de lege, numai la jumătate din minimul amenzilor aplicate, contrar prevederilor privind regimul juridic al contravențiilor,

și a celor privind protecția consumatorilor (*CJPC: Mureș -62 mii lei și Prahova -132 mii lei*);

- ♦ prejudicierea bugetului de stat cu suma de 205 mii lei prin neîncasarea amenzilor, din cauza netransmiterii către organele fiscale competente, în termenul legal, a titlurilor executorii, contrar prevederilor legale în domeniu (*CJPC Prahova*);

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 399 mii lei, reprezentând venituri cuvenite bugetului de stat.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

La MECMA

- ♦ efectuarea fără bază legală a unor plăți, în sumă totală de 10 mii lei, reprezentând contravaloarea chiriei și întreținerii aferente unei locuințe, cheltuieli care nu sunt în concordanță cu obiectul de activitate al instituției;
- ♦ decontarea sumei de 31 mii lei reprezentând cheltuieli cu reexportul, fără a avea la bază documente care să certifice efectuarea unor operațiuni de această natură;
- ♦ neluarea măsurilor legale pentru recuperarea pagubei, în sumă de 3 mii lei, reprezentând drepturi salariale câștigate în instanță;

La ARDDZI

- ♦ scoaterea din evidența contabilă a unor mijloace fixe în valoare de 1.836 mii lei, fără a fi îndeplinite condițiile pentru scoaterea din funcțiune a acestora, contrar prevederilor privind amortizarea capitalului imobilizat în active corporale și necorporale și Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 15/1994;

La AIPPIIMM

- ♦ efectuarea de plăți în sumă totală de 200 mii lei fără a avea la bază o contraprestație;
- ♦ efectuarea de plăți fără bază legală în sumă totală de 8 mii lei reprezentând cheltuieli cu transportul personalului încadrat pe funcții în cabinetul demnitarului, contrar prevederilor legale privind cazarea și transportul persoanelor care ocupă funcții de demnitate publică numite sau funcții asimilate funcțiilor de demnitate publică;
- ♦ efectuarea de cheltuieli fără bază legală în sumă de 2 mii lei reprezentând servicii achitate furnizorului de telefonie mobilă;
- ♦ nerespectarea prevederilor contractuale, respectiv neconstituirea și nereținerea garanției de bună execuție în sumă totală de 44 mii lei pentru serviciile de administrare a incubatoarelor de afaceri din cadrul programului.

La OTIMMC

- ♦ neinventarierea bunurilor în valoare de 18 mii lei, contrar prevederilor privind procedurile de transmitere fără plată și de valorificare a bunurilor aparținând instituțiilor publice și neînregistrarea în evidența contabilă a bunurilor constatate lipsă în gestiune (a 2 laptop-uri în valoare de 8 mii lei);
- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind inventarierea patrimoniului (*OTIMMC Ploiești*).

La ANPC

- ♦ efectuarea de cheltuieli în sumă de 18 mii lei, prin acordarea de stimulente financiare unor salariați în perioada în care se aflau în concediu medical;
- ♦ neluarea măsurilor legale pentru recuperarea pagubei în sumă de 27 mii lei, reprezentând drepturi salariale câștigate în instanță, acordate unei persoane destituită din funcție.

La CJPC

- ♦ nu au fost luate măsuri de recuperare a sumei de 341 mii lei, reprezentând concedii medicale plătite angajaților din alocații bugetare în condițiile în care acestea se suportă din Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, contrar prevederilor legale (*CJPC: București: 125 mii lei; Arad: 119 mii lei, Prahova: 39 mii lei, Argeș: 57 mii lei*);
- ♦ nejustificarea avansurilor acordate în sumă de 19 mii lei, contrar prevederilor

Normelor metodologice privind încheierea exercițiului bugetar al anului 2010 și Decretului nr. 209/1976 (CJPC Arad);

- ♦ nu a fost evaluat și înregistrat în contabilitate terenul în suprafață de 300 mp, aferent imobilului amplasat în orașul Curtici, contrar prevederilor legale privind reevaluarea și amortizarea mijloacelor fixe în instituții publice (CJPC Arad);
- ♦ nu au fost supuse reevaluării în ultimii 3 ani, elementele patrimoniale de natura clădirilor și terenurilor, instalațiile tehnice, mijloacele de transport, mobilierul, aparatură birotică și alte active corporale (CJPC: Constanța, Mureș, Dolj, Argeș);
- ♦ organizarea necorespunzătoare a inventarierii patrimoniului (CJPC: Prahova, Dolj, Sibiu, Constanța, Cluj, Argeș);
- ♦ nerespectarea cerințelor privind atribuirea contractelor de achiziții publice, contrar prevederilor Normelor de aplicare a legislației privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (CJPC Prahova);
- ♦ nu au fost supuse reevaluării toate clădirile aflate în patrimoniul entității și nu au fost înregistrate în contabilitate diferențele rezultate din reevaluare în sumă de 225 mii lei (CJP: Cluj:114 mii, Satu Mare:111 mii lei).

Valoarea erorilor/abaterilor constatate însumează 2.807 mii lei, din care 596 mii lei reprezintă prejudicii și 18 mii lei reprezintă venituri cuvenite entității.

Măsuri operative

Conducerile entităților verificate au luat următoarele măsuri operative:

La MECMA

- ♦ s-au încheiat protocoale de predare-primire și s-au înregistrat în contabilitate cele 8 centre de afaceri;
- ♦ au fost înregistrate în contabilitate bunuri în valoare totală de 55.557 mii lei;
- ♦ a fost recuperată suma totală de 12 mii lei (inclusiv dobânzi legale) și virată la bugetul de stat.

La AIPPIIMM

- ♦ s-a evidențiat corect valoarea programelor informatice în valoare de 98 mii lei;
- ♦ s-a constituit garanția de bună execuție pentru serviciile de administrare a incubatoarelor de afaceri în sumă de 44 mii lei.

La OTIMMC Constanța

- ♦ s-au înregistrat corect în contabilitate cheltuielile ocazionate de casarea unor obiecte de inventar;

La ANPC

- ♦ a fost emis Ordinul nr. 134/28.06.2011 prin care au fost nominalizate persoanele responsabile cu organizarea și conducerea evidenței angajamentelor bugetare și legale;
- ♦ au fost evidențiate corect bunurile din domeniul public al statului;
- ♦ a fost emis Ordinul nr. 118/14.06.2011 pentru neimplicarea auditorilor interni în elaborarea procedurilor de control intern;
- ♦ au fost recuperate stimulentele acordate persoanelor aflate în concediu medical;
- ♦ s-a evidențiat în contabilitate, în contul „debitori”, paguba de recuperat în suma de 27 mii lei;
- ♦ s-a emis Ordinul nr. 133/28.06.2011, prin care s-au nominalizat persoanele responsabile cu organizarea colectării selective a deșeurilor în cadrul instituției.

La CJPC

- ♦ s-au întreprins măsuri pentru recuperarea sumelor reprezentând indemnizații pentru concedii medicale de la CASS (CJPC Arad);
- ♦ s-a evaluat terenul din orașul Curtici (CJPC Arad);
- ♦ s-a calculat și înregistrat amortizarea mijloacelor fixe (CJPC Dolj și Sibiu);
- ♦ s-a emis decizie pentru inventarierea patrimoniului, precum și pentru organizarea conform legii a controlului financiar preventiv propriu (CJPC Dolj);
- ♦ s-a evaluat și înregistrat în contabilitate terenul în suprafață de 329 mp și valoare de 217 mii lei (CJPC Sibiu).

Concluziile generale

- ▶ nu au fost respectate principiile de legalitate și regularitate în:
 - administrarea patrimoniului;
 - execuția cheltuielilor;
 - întocmirea situațiilor financiare și
 - în inventarierea și evaluarea patrimoniului public și privat al statului;
- ▶ sistemul de control intern nu este proiectat și nu funcționează, iar nivelul de încredere în sistemele de control intern ale entităților, stabilite după efectuarea testelor de control, este scăzut.

Recomandări:

La MECMA

- ✓ fundamentarea necesarului de credite pentru finanțarea cheltuielilor aferente CIM Krivoi Rog Ucraina;
- ✓ repartizarea creditelor către instituțiile ierarhic inferioare, la nivelul real pe baza unor fundamentări;
- ✓ implementarea tuturor standardelor de management/control intern și dezvoltării sistemului de control managerial;
- ✓ auditarea tuturor activităților desfășurate în minister, inclusiv a activităților entităților subordonate care nu au structură proprie de audit public intern;
- ✓ inventarierea și reevaluarea generală a patrimoniului;
- ✓ întreprinderea de măsuri în vederea recuperării sumelor plătite fără bază legală.

La ARDDZI

- ✓ emiterea procedurii operaționale privind scoaterea din funcțiune a mijloacelor fixe; evidențierea în contabilitate în conturi în afara bilanțului a creditelor bugetare, angajamentelor bugetare și legale;
- ✓ elaborarea și dezvoltarea sistemelor de control managerial;
- ✓ organizarea și exercitarea auditului public intern.

La AIPPIMM

- ✓ stabilirea întinderii prejudiciului cauzat prin efectuarea de plăți nelegale și luarea măsurilor de recuperare a acestuia.

La OTIMMC

- ✓ organizarea contabilității sintetice și analitice;
- ✓ efectuarea inventarierii și valorificării bunurilor;
- ✓ calcularea și evidențierea amortizării activelor fixe;
- ✓ organizarea corespunzătoare a activității de control managerial și intern (OTIMMC: Ploiești și Timișoara);
- ✓ fundamentarea bugetului prin dimensionarea reală a veniturilor și cheltuielilor (OTIMMC Ploiești).

La ANPC

- ✓ evidențierea în contabilitate, în conturi în afara bilanțului a creditelor bugetare, angajamentelor bugetare și legale;
- ✓ elaborarea și dezvoltarea sistemelor de control managerial, inclusiv a procedurilor, formalizate pe activitățile specifice entității;
- ✓ organizarea și exercitarea controlului financiar preventiv propriu și a auditului public intern;
- ✓ evaluarea terenului situat în București, Bd. Aviatorilor nr. 72, sector 1, în vederea stabilirii valorii juste și înregistrării în contabilitate și în inventarul bunurilor din domeniul public al statului;
- ✓ luarea măsurilor legale în vederea recuperării de la persoanele răspunzătoare a pagubei de 27 mii lei;

La CJPC

- ✓ intrarea în legalitate privind: organizarea evidenței contabile, a sistemului de control managerial și audit intern; organizarea inventarierii și reevaluării patrimoniului; calcularea și înregistrarea în contabilitate a amortizării capitalului imobilizat (CJPC: Arad, Dolj, Prahova, Sibiu, Constanța, București, Prahova și Iași);
- ✓ realizarea punctajului cu CASS - urile pentru stabilirea sumelor de recuperat (CJPC: București, Prahova, Arad);
- ✓ extinderea verificărilor privind modul de încasare a veniturilor din amenzile contravenționale aplicate, (CJPC: Prahova și Iași).

Opinia de audit:

Având în vedere faptul că:

- au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, situațiile financiare ale MECMA, ARDDZI, AIPPIIMM, OTIMMC (Ploiești și Timișoara), ANPC, CJPC (București, Prahova, Mureș, Constanța, Sibiu, Cluj, Dolj, Satu-Mare, Arad, Argeș, Iași) nu oferă sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor financiare, a fost formulată o **opinie de audit adversă**. Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție ale bugetelor pe anul 2010;
- la OTIMMC Mureș și Cluj, situațiile financiare ale acestora oferă sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor financiare, a fost formulată o **opinie de audit fără rezerve**. Toate aceste constatări au avut drept consecință **emiterea certificatului de conformitate** pentru conturile de execuție ale bugetelor OTIMMC Mureș și Cluj pe anul 2010;
- la OTIMMC Constanța și Iași, abaterile de la legalitate și regularitate constatate nu sunt semnificative, situațiile financiare oferă sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor financiare, a fost formulată o **opinie de audit fără rezerve cu paragraf explicativ**. Nu s-a emis certificatul de conformitate pentru contul de execuție a bugetelor OTIMMC Constanța și Iași pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor Curtea de Conturi a emis 19 decizii prin care au fost dispuse măsuri pe care ARDDZI, AIPPIIMM, OTIMMC, ANPC, CJPC trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și pentru intrarea în legalitate.

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei

Scurtă prezentare

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE) este instituție publică autonomă de interes național, cu personalitate juridică, în subordinea primului-ministru, finanțată integral de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului.

ANRE își desfășoară activitatea în teritoriu prin 11 Oficii teritoriale, organizate ca entități fără personalitate juridică.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului ANRE pe anul 2009 a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ evidențierea eronată în contabilitate a cheltuielilor de investiții în sumă de 70 mii lei;
- ♦ neînregistrarea în contabilitate a unor facturi reprezentând contravaloarea energiei electrice consumată în perioada iulie-decembrie;
- ♦ neorganizarea contabilității clienților pe conturi sintetice de gradul II și pe fiecare persoană fizică sau juridică.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ neocuparea postului de auditor public intern și, implicit, neauditarea activității instituției, contrar prevederilor legii privind auditul public intern.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetului de stat, în cuantumul și la termenele stabilite de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora

Constatări

- ♦ neactualizarea anuală cu indicii de inflație, a nivelului/valorii contribuției anuale, percepute de la titularii de licențe din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare, contrar prevederilor Legii nr. 13/2007.

Contribuția nefacturată și neîncasată însumează 14.245 mii lei;

- ♦ neactualizarea anuală a nivelului tarifelor percepute pentru autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale la nivelul indicelui de inflație înregistrat. Diferențele de tarife nefacturate și neîncasate însumează 57.776 mii lei;
- ♦ neurmărirea respectării, de către agenții economici din sectoarele gazelor naturale și al energiei electrice produse în cogenerare, a reglementărilor privind deținerea autorizațiilor prevăzute de legislația în vigoare;
- ♦ nefacturarea, pentru activitatea de dispecerizare, a tarifelor anuale în sumă de 4.164 mii lei, datorate de SNTGN Transgaz SA.
În baza prevederilor Legii nr. 329/2009, începând cu data de 09.11.2009, aceste venituri se cuveneau bugetului de stat;
- ♦ neaplicarea aceluiași tarif pentru toți operatorii economici din sectorul gazelor naturale cu ocazia regularizării efectuate la sfârșitul anului 2008;
- ♦ neînregistrarea la avansuri a diferențelor rezultate din regularizarea contribuțiilor percepute de la unii operatori economici;
- ♦ netransmiterea către Agenția Națională de Administrare Fiscală a Proceselor verbale de constatare a contravențiilor pentru punerea în executare a amenzii contravenționale în sumă de 24 mii lei;
- ♦ nevirarea, pe destinațiile legale, a disponibilităților în sumă totală de 238 mii lei, neutilizate la 31.12.2009, contrar prevederilor OMFP nr. 3.156/2009;
- ♦ neimpozitarea sumelor primite de salariați pentru acoperirea cheltuielilor de transport și cazare pe perioada delegării și detașării, contrar prevederilor Codului fiscal;
- ♦ necalcularea majorărilor/penalităților de întârziere pentru neplata la termen a facturilor în sumă totală de 3.028 mii lei, emise și evidențiate în contabilitate, precum și nerecuperarea și nevirarea acestora la bugetul de stat;
- ♦ nerecuperarea creanțelor în sumă de 61 mii lei reprezentând tarife pentru autorizare electricieni, pentru care termenul de acționare s-a prescris;
- ♦ nerecuperarea creanțelor în sumă de 23 mii lei, reprezentând tarife și contribuții facturate unui număr de 25 agenți economici din sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, pentru care nu au fost luate măsurile legale de încasare în cadrul perioadei de prescripție.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 78.871 mii lei reprezentând: venituri cuvenite bugetului de stat, în sumă de 78.847 mii lei și venituri cuvenite bugetului local, în sumă de 24 mii lei.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind inventarierea anuală a patrimoniului, respectiv: nedispunerea efectuării inventarierii imobilizărilor necorporale, neefectuarea inventarierii faptice la Oficiile teritoriale ale ANRE, neinventarierea lucrărilor de reparații ale clădirilor și a bunurilor aparținând terților existente la Oficiul Teritorial Galați, neverificarea și neconfirmarea pe baza extraselor de cont a soldurilor debitoare și creditoare a tuturor creanțelor și obligațiilor față de terți evidențiate în contabilitate, neîntocmirea de liste de inventariere pe locuri de depozitare, pe gestiuni și pe categorii de bunuri;
- ♦ acordarea drepturilor salariale peste nivelul stabilit pentru personalul instituțiilor publice finanțate integral de la bugetul de stat, în condițiile în care în anul 2009 instituția a înregistrat obligații financiare neachitate la scadență, contrar prevederilor legale privind salarizarea în instituțiile publice finanțate integral din venituri proprii;
- ♦ efectuarea de cheltuieli de personal, fără bază legală, în sumă de 22 mii lei, prin acordarea drepturilor de natură salarială unei persoane pe perioada suspendării Contractului individual de muncă la inițiativa;
- ♦ efectuarea de cheltuieli de personal prin acordarea de sporuri peste limitele negociate și stabilite prin Contractul colectiv de muncă, prin acordarea unor

clase de salarizare superioare față de cele prevăzute în Contractul colectiv de muncă pentru funcțiile pe care le dețineau, sau prin acordarea sporului pentru ore suplimentare pe perioada delegării în altă localitate sau în străinătate;

- ✦ efectuarea de cheltuieli de personal fără bază legală, în sumă de 1.346 mii lei, prin acordarea unor sporuri (sporul de complexitate și sporul de confidențialitate) unor salariați din cadrul instituției;
- ✦ angajarea și efectuarea de cheltuieli de investiții în sumă de 70 mii lei, fără a fi cuprinse în programele de investiții aprobate și fără a avea surse alocate în acest scop;
- ✦ neluarea măsurilor legale pentru recuperarea drepturilor bănești în sumă de 7 mii lei stabilite prin sentințe judecătorești definitive și irevocabile;
- ✦ scoaterea din evidența contabilă a creanțelor prescrise și neîncasate în sumă de 244 mii lei;
- ✦ nerecuperarea, prin chirie, a cheltuielilor în sumă de 87 mii lei efectuate pentru 8 locuințe aparținând ANRE;
- ✦ închirierea unui spațiu destinat desfășurării activității Oficiului Teritorial Galați cu nerespectarea principiilor „economiei și eficienței cheltuielilor”.

Valoarea estimativă a erorilor/abaterilor constatate însumează 1.710 mii lei reprezentând venituri cuvenite bugetului de stat.

Cu privire la constatările identificate cu ocazia auditului financiar conducerea ANRE și-a exprimat *puncte de vedere divergente*, prin obiecțiunile formulate, în principal, cu privire la:

- ☒ neactualizarea anuală cu indicele de inflație, a nivelului/valorii contribuției anuale, percepute de la titularii de licențe din sectorul energiei electrice și al energiei termice produse în cogenerare;
- ☒ neactualizarea anuală a nivelului tarifelor percepute pentru autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale la nivelul indicelui de inflație înregistrat;
- ☒ acordarea unor sporuri fără bază legală unor salariați din cadrul instituției, acordarea unor clase de salarizare superioare celor stabilite prin Contractul colectiv de muncă;
- ☒ nerecuperarea prin chirie a cheltuielilor efectuate pentru 8 locuințe aparținând ANRE;
- ☒ angajarea și efectuarea de cheltuieli de investiții fără a avea fonduri alocate și aprobate în acest scop;
- ☒ nerecuperarea de creanțe în termenul legal de prescripție, precum și necalcularea și nerecuperarea majorărilor/penalităților de întârziere pentru neplata la termen a creanțelor evidențiate în contabilitate.

Punctul de vedere al conducerii ANRE nu a fost însușit, echipa de audit menținându-și argumentele prezentate în actul de control. De asemenea, conducerea ANRE a formulat contestație împotriva a patru măsuri din totalul de 21 măsuri dispuse prin Decizia emisă de Curtea de Conturi;

Măsurile operative

- ✓ s-a efectuat regularizarea tarifului de dispecerizare datorat de SNTGN Transgaz SA, rezultând suma de 1.704 mii lei, pentru recuperarea căreia s-a emis factură;
- ✓ în vederea executării amenzii contravenționale în sumă de 24 mii lei, s-a transmis Administrației Finanțelor Publice a Municipiului Timișoara Procesul verbal de constatare și sancționare a contravențiilor;
- ✓ pentru diferențele de diurnă acordate salariaților aflați în delegație în țară, s-a calculat și virat la bugetul de stat impozitul pe venit aferent;
- ✓ pentru auditarea activității instituției a fost angajat un auditor public intern.

Concluzii generale

- ✓ modul de administrare a patrimoniului statului, precum și execuția bugetului de venituri și cheltuieli nu sunt sub toate aspectele în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile instituției și nu respectă în totalitate principiile legalității și regularității;
- ✓ situațiile financiare încheiate la 31 decembrie 2009 nu oferă în toate aspectele

semnificative o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată.

Recomandări

- ✓ actualizarea anuală cu indicii de inflație a nivelului contribuțiilor anuale percepute de la operatorii economici din sectorul energiei electrice, precum și a nivelului tarifelor pentru autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale;
- ✓ deținerea autorizațiilor prevăzute de lege de către agenții economici din sectorul de electricitate, precum și din sectorul gazelor naturale;
- ✓ regularizarea anuală a tarifelor în funcție de cantitățile efectiv prestate;
- ✓ stabilirea întinderii prejudiciilor create ca urmare a efectuării cheltuielilor de personal fără bază legală, a cheltuielilor pentru cele 8 locuințe închiriate salariaților și dispunerea de măsuri pentru recuperarea acestora;
- ✓ extinderea verificărilor pentru toate operațiunile economice din domeniul în care s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate;
- ✓ organizarea evidenței contabile în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
- ✓ virarea pe destinațiile legale a disponibilităților bănești neutilizate la sfârșitul exercițiului financiar, precum și a sumelor stabilite prin actul de control și recuperate ulterior misiunii de audit.

Opinia de audit:

Având în vedere faptul că au fost constatate abateri de la legalitate și regularitate, situațiile financiare ale Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nu oferă sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor financiare, a fost formulată o **opinie de audit adversă**.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2009.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse 21 de măsuri pe care Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și pentru intrarea în legalitate.

Serviciul de Informații Externe

Scurtă prezentare

Serviciul de Informații Externe (SIE) este instituție de stat specializată în domeniul informațiilor externe privind siguranța națională, este organizat ca autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului SIE pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului de stat pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

- ♦ s-au constatat anumite disfuncții, respectiv proiectul bugetului SIE pentru anul 2010 deși a fost întocmit conform normelor legale, din evaluarea procedurii interne a rezultat faptul că procedura actuală este foarte succintă și se referă mai mult la aspectele privind calendarul și circuitul documentului până la includerea lui în bugetul de stat, fără a stabili modalitățile tehnice privind întocmirea și fundamentarea proiectului bugetului instituției, caracteristicile naturilor de cheltuieli: personal, bunuri și servicii, respectiv investiții, fundamentarea și derularea programelor.

Constatări

- ♦ rezultatul evaluării sistemului de management și control intern înainte de efectuarea testelor de control, precum și nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit după efectuarea testelor de control a arătat că, la nivelul entității controlul intern a fost organizat și implementat foarte bine, ceea ce a determinat gradul ridicat al încrederii auditorilor în funcționarea acestuia.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ procesul de derulare a fazelor execuției bugetare se desfășoară conform OMFP nr. 1792/2002 dar procedura internă nu tratează aspectele privind organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale;
- ♦ din analiza documentelor justificative care însoțesc ordonanțările de plată a rezultat că, în unele situații, apar diferențe, mici ca valoare, între totalul facturii și totalul Notei de Recepție și Constatare de Diferențe (NRCD), diferențe generate de repartizarea pe unitatea de produs a TVA aferentă prețului unitar, situație creată și de faptul că procedura referitoare la lichidarea cheltuielilor nu a prevăzut situația respectivă.

Concluzii generale

- ♦ modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființat SIE și respectă principiile legalității, regularității, eficienței, eficacității și economicității;
- ♦ situațiile financiare aferente exercițiului bugetar 2010 sunt întocmite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate de Serviciul de Informații Externe, a poziției financiare, a performanței și modificărilor poziției financiare ale acestuia.

Conducerea Serviciului de Informații Externe a recunoscut justetea constatărilor și necesitatea îndeplinirii aspectelor cuprinse în recomandările cuprinse în raportul de audit.

Recomandări

- ✓ elaborarea unei proceduri referitoare la întocmirea proiectului de buget care să insiste pe aspectele privind elaborarea și fundamentarea necesarului de credite pe capitole, titluri, articole și alineate bugetare, concomitent cu respectarea cerințelor programelor derulate de instituție;
- ✓ revizuirea procedurii privind angajarea, lichidarea ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare, prevăzută în ordinul intern;
- ✓ elaborarea unei proceduri care să precizeze modul de stabilire și înregistrare a eventualelor diferențe între valoarea totală a facturii cu TVA inclus și valoarea totală a Notei de Recepție și Constatare de Diferențe (NRCD).

Opinia de audit:

*Având în vedere că abaterile de la legalitate și regularitate constatate nu sunt semnificative, situațiile financiare ale SIE oferă sub toate aspectele semnificative o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor financiare, a fost formulată o **opinie de audit fără rezerve**.*

Toate aceste constatări au avut drept consecință emiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Serviciului de Informații Externe pe anul 2010.

Scurtă prezentare

Serviciul Român de Informații este instituția statului cu atribuții în domeniul culegerii și valorificării informațiilor relevante pentru securitatea națională a României.

Au fost supuse auditului financiar conturile de execuție a bugetului de stat încheiate de un număr de nouă unități din totalul de 58 structuri ai căror conducători au calitatea de ordonator terțiar de credite și situațiile financiare încheiate de ordonatorul principal de credite - delegat.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ♦ rezultatul evaluării sistemului de management și control intern, la toate unitățile auditate, înainte de efectuarea testelor de control, precum și nivelul de încredere în sistemul de control intern al entității stabilit după efectuarea testelor de control a arătat că, la nivelul entității controlul intern a fost organizat și implementat foarte bine, ceea ce a determinat gradul ridicat al încrederii auditorilor în funcționarea acestuia.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ auditorii publici externi au constatat că a fost elaborată o procedură operațională privind derularea fazelor execuției bugetare fără însă a reglementa documentele justificative anexate, cu ocazia arhivării, la documentele financiar contabile specifice fiecărei faze a execuției bugetare și aspectele specifice legate de evidența și raportarea angajamentelor bugetare;
- ♦ procesul de derulare a fazelor execuției bugetare se desfășoară conform prevederilor OMFP nr. 1792/2002, însă din evaluarea procedurii interne pentru aprobarea și desfășurarea activității financiar-contabile și a procedurii operaționale privind fazele execuției bugetare a rezultat faptul că procedura internă nu tratează aspectele privind organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare legale;
- ♦ un număr de trei investiții în curs, nu au fost inventariate conform normelor și instrucțiunilor interne în vigoare și nu au fost înregistrate în evidența contabilă.

Măsurile operative

În timpul misiunilor de audit conducerile entităților auditate au îndeplinit recomandările formulate de echipele de auditori, astfel:

- ✓ la ordonatorul principal de credite:
 - a fost corectată eroarea din aplicația informatică privind calculul amortizării, în sensul că s-au creat condițiile pentru înregistrarea perioadelor de scoatere temporară din funcțiune a mijloacelor fixe;
 - a fost revizuită și implementată Procedura operațională privind „Evidența angajamentelor legale și bugetare”;
- au fost supuse revizuirii și sunt în curs de avizare și aprobare instrucțiunile referitoare la organizarea și conducerea contabilității în unitățile SRI, și Instrucțiunile referitoare la organizarea și conducerea evidenței contabile a bunurilor aflate în administrarea SRI;
- la ordonatorii de credite din subordine:
 - au fost luate măsurile pentru înregistrarea corectă în evidența contabilă a celor trei obiective de investiții;
 - a fost revizuită și implementată Procedura operațională privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor.

Concluziile generale

- ✓ modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului, precum și execuția bugetului, respectă principiile legalității, regularității, eficienței, eficacității și economicității;
- ✓ situațiile financiare, aferente perioadei 01.01-31.12.2010 au fost întocmite, în

conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă în totalitate, principiile legalității și regularității și oferă o imagine reală și fidelă a operațiunilor economice efectuate, a poziției financiare, a performanței și modificărilor poziției financiare ale acestuia.

Recomandare

Monitorizarea procesului de derulare a investițiilor, mai ales în faza de încheiere și recepție a lucrărilor și înregistrarea acestora în patrimoniul unității, pentru evitarea întârzierilor constatate între momentul recepției lucrărilor și înregistrarea în evidența contabilă a mijlocului fix rezultat.

Opinia de audit:

Opinie fără rezerve pentru contul de execuție a bugetului SRI și pentru 8 ordonatori terțieri de credite.

Opinia de audit se întemeiază pe probele de audit obținute pe parcursul misiunilor, referitoare la obiectivele generale și specifice, care au asigurat auditorilor publici externi asigurarea că:

a) modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului și al unităților din structura Serviciului Român de Informații, precum și execuția bugetelor de venituri și cheltuieli de către acestea sunt în concordanță cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele normative prin care a fost înființat SRI și respectă principiile legalității, regularității, economicității, eficienței și eficacității;

b) situațiile financiare auditate sunt întocmite de către ordonatorii terțieri de credite în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil în România, respectă principiile legalității și regularității și oferă o imagine fidelă a poziției financiare, a performanței financiare și a celorlalte informații referitoare la activitatea desfășurată de entitatea respectivă.

Opinia fără rezerve, cu paragraf de evidențiere a unui aspect pentru un ordonator terțiar de credite.

Având în vedere că abaterile de la legalitate și regularitate constatate se referă la investiții derulate și finanțate de o direcție centrală și nu sunt semnificative, și de faptul că situațiile financiare ale ordonatorului terțiar de credite pe anul 2010 oferă sub toate aspectele semnificative o imagine fidelă și reală asupra operațiunilor financiare, opinia de audit formulată a fost o opinie fără rezerve, cu paragraf.

Toate aceste constatări au avut drept consecință emiterea certificatului de conformitate pentru conturile de execuție a bugetelor pe anul 2010.

Serviciul de Telecomunicații Speciale

Scurtă prezentare

Serviciul de Telecomunicații Speciale asigură servicii de comunicații de stat (speciale) pentru:

- autoritățile legislative;
- autoritățile administrației centrale și locale;
- autoritățile componente ale Sistemului Național de Apărare, Ordine Publică și Securitate Națională (SNAOPSN);
- autoritățile din sistemul judiciar și de impunere a legii;
- autoritățile cu atribuții în gestionarea situațiilor de urgență.

Serviciile de comunicații pe care instituția le furnizează autorităților publice acoperă toată gama de nevoi operaționale, fiind oferite servicii de comunicații securizate de voce, de radiocomunicații mobile, video, precum și servicii de comunicații de date destinate funcționării sistemelor informatice instituționale sau de cooperare. STS a implementat Sistemul național unic pentru apeluri de urgență-112 ce constituie interfața prevăzută în legislația europeană între cetățeni și autoritățile statului, pentru asigurarea securității cetățenilor.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului Serviciului de Telecomunicații Speciale pe anul 2010 s-a desfășurat la sediul entității și a avut ca obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ în bilanțul contabil, parte a Situațiilor financiare ale STS întocmite la data de 31.12.2010, transmise MFP, contul "Decontări între instituții subordonate" prezintă sold final de 121 lei, înscris pe rândul "Datorii comerciale, avansuri și alte decontări", deși în vederea prezentării unei imagini fidele asupra patrimoniului aflat în administrarea ordonatorului principal de credite, la întocmirea situațiilor financiare centralizate trebuia eliminat acest cont din activele și datoriile bilanțului centralizat la nivelul instituției superioare pentru instituțiile subordonate.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ operațiunea de inventariere la finele anului 2010 a elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii STS nu s-a efectuat cu respectarea prevederilor legale;
- ♦ din totalul de 25 de imobile proprietate publică a statului aflate în administrarea STS un număr de 7 imobile nu au fost intabulate.
- ♦ reglementările interne nu prevăd obligativitatea exercitării vizei de control financiar preventiv pe procesul verbal de casare.

Imperfecțiuni legislative

Legea nr. 92/1996 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Telecomunicații Speciale nu reglementează aspectele legate de personalitatea juridică a unităților militare - ordonatori terțiari de credite din subordinea STS - ordonator principal de credite.

Opinia de audit:

Echipa de audit a emis o **opinie fără rezerve cu paragraf de evidențiere a unui aspect**

Consiliul Economic și Social

Scurtă prezentare

Consiliul Economic și Social (CES) este organul consultativ al Parlamentului și al Guvernului, instituție publică de interes național, tripartită și autonomă, având ca scop realizarea dialogului social la nivel național dintre patronat, sindicate și Guvern și a climatului de stabilitate și pace socială.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului CES pe anul 2010 a avut ca obiective:

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010 și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind elaborarea și fundamentarea proiectului de buget propriu, în sensul că, necesarul de fonduri pentru anul 2010 și estimările pentru anii 2011-2013, au fost înscrise în proiectul de buget fără o justificare detaliată pe bază de documentații aprobate, referate, propuneri specifice domeniului de activitate și fără utilizarea formularelor de fundamentare prezentate în anexele la Scrisoarea - cadru, contrar prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice.

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ◆ reflectarea în mod eronat în evidența contabilă a unor operațiuni vizând cheltuielile de deplasare a personalului în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar și înregistrarea acestora fără dezvoltarea în conturi analitice, pe articole și aliniate, pe structura clasificăției bugetare, contrar prevederilor Normelor metodologice privind organizarea și conducerea contabilității instituțiilor publice;
- ◆ nerespectarea reglementărilor și a tehnicii contabile referitoare la evidențierea operațiunilor de acordare a avansurilor spre decontare, în sensul înregistrării acestora direct în conturile de cheltuieli, fără utilizarea conturilor corespondente de debitori, contrar prevederilor Legii contabilității, nr. 82/1991, republicată;
- ◆ Registrul jurnal nu a prezentat o imagine fidelă și detaliată a tuturor înregistrărilor contabile și nu a oferit toate elementele de identificare cronologică a operațiunilor economice înregistrate;
- ◆ amortizarea activelor fixe nu a fost înregistrată lunar, pe parcursul duratei de viață utile a acestora, contrar prevederilor Normelor metodologice privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe corporale aflate în patrimoniul instituțiilor publice;
- ◆ înregistrarea în fișele conturilor de furnizori a unor operațiuni de „reglare”, fără a fi însoțite de documente justificative care să explice conținutul economic al acestora, mărinđ în mod artificial și nejustificat rulajele contului;
- ◆ nerespectarea funcțiunii corecte și conforme cu normele și instrucțiunile de utilizare ale unor conturi contabile precum „Creditori” și „Cheltuieli privind alte materiale consumabile”;
- ◆ nerespectarea reglementărilor legale vizând forma și conținutul documentelor justificative, în sensul că nu a fost asigurată o evidență corespunzătoare a documentelor și a conținutului minimal de informații prevăzute de specificațiile formularelor utilizate, contrar prevederilor Legii nr. 16/1996 a Arhivelor Naționale.

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

- ◆ recomandările formulate de către Compartimentul de audit public intern al CES, la finalizarea misiunilor de audit, vizând înlăturarea neregulilor constatate, nu au fost implementate, contrar prevederilor Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ◆ stabilirea incorectă a cuantumului indemnizațiilor pentru concediile medicale, plătite unor salariați din cadrul instituției, în sensul că acestea au fost repartizate eronat asupra fondurilor din care se suportă (angajator/instituție sau Fondul național de asigurări sociale de sănătate). Aceste aspecte sunt incidente prevederilor OUG nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate;
- ◆ stabilirea incorectă a unor obligații de natura contribuțiilor privind ajutorul de șomaj reținut de la angajați și a celor constituite de angajator, pentru unele persoane care nu mai activau în instituție la data acordării premiilor anuale, contrar prevederilor legii privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă.

Concluzii generale

Identificarea unor deficiențe privind elaborarea și fundamentarea proiectului de buget propriu, reprezentând riscuri în dimensionarea corectă și echilibrată a necesarului de resurse financiare publice și în asigurarea unei bune gestiuni a fondurilor publice.

Deficiențele constatate au afectat acuratețea datelor raportate prin situațiile financiare întocmite de CES, cu impact direct asupra prezentării unei imagini corecte și veridice a informațiilor financiar-contabile.

Abaterile de la legalitate și regularitate de natură financiar - contabilă, deși nu au generat prejudicii asupra bugetului de stat, au fost de natură să afecteze realitatea și exactitatea datelor raportate prin situațiile financiare întocmite.

Măsuri

CES a luat măsuri de corectare a unor deficiențe, iar ulterior, a comunicat ducerea la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie.

Recomandări

- ✓ elaborarea și implementarea unor proceduri interne privind fundamentarea proiectului de buget propriu, a propunerilor de rectificare bugetară și a virărilor de credite, care să conțină etapele, regulile de aplicat, modelele de lucru, competențe și responsabilități, corelate cu reglementările legale în vigoare, cu respectarea metodologiei de elaborare și fundamentare a proiectelor de buget emisă de Ministerul Finanțelor Publice;
- ✓ elaborarea și implementarea procedurilor privind înregistrarea în contabilitate a cheltuielilor instituției, cu respectarea monografiei contabile a operațiunilor specifice instituției, corespunzător conținutului economic al acestora;
- ✓ întocmirea lunară a „Situației privind calculul amortizării pe luna..... anul..... ”, cu respectarea formei și conținutului stabilite de OMFP nr. 3471/2008 pentru aprobarea Normelor metodologice privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe corporale aflate în patrimoniul instituțiilor publice și înregistrarea cheltuielilor cu amortizarea activelor fixe;
- ✓ întocmirea „Fișei de urmărire a recomandărilor” și verificarea modului de implementare a recomandărilor formulate la finalizarea fiecărei misiuni de audit public intern;
- ✓ analiza modului de repartizare a indemnizațiilor de concediu medical asupra fondurilor din care se suportă, efectuarea înregistrărilor contabile ce se impun, în vederea determinării exacte a creanțelor și datoriilor instituției.

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar, echipa de audit a exprimat o **opinie de audit adversă**, motivată de deficiențele constatate vizând nerespectarea principiilor legalității, regularității și conformității cu prevederile actelor normative.

Constatările rezultate în urma examinării documentelor financiar-contabile au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Consiliului Economic și Social pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care Consiliul Economic și Social trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

Consiliul Economic și Social a comunicat Curții de Conturi remedierea deficiențelor constatate, dar verificarea modului de ducere la îndeplinire a măsurilor dispuse prin decizie va face obiectul altei acțiuni de verificare.

Autoritatea Electorală Permanentă

Scurtă prezentare

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) este instituție publică administrativă autonomă, cu personalitate juridică.

În structura organizatorică a instituției funcționează un aparat teritorial, alcătuit din filiale regionale, fără personalitate juridică.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului AEP pe anul 2010 a avut ca obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind înregistrarea în evidența contabilă și raportarea prin situațiile financiare întocmite pentru anul 2010 a cheltuielilor care reflectau consumuri aferente lunii decembrie, de natura serviciilor de furnizare de energie electrică, termică, apă, canal, salubritate, telefon etc., facturate de furnizori și primite de instituție până la data întocmirii bilanțului.
- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind organizarea evidenței tehnico-operative a bunurilor intrate în patrimoniul instituției, în sensul că AEP a evidențiat în mod eronat în patrimoniul instituției, unele bunuri de natura obiectelor de inventar în categoria materialelor consumabile, contrar prevederilor privind documentele financiar-contabile.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind reducerea cu 25% a cuantumului drepturilor de diurnă acordate personalului trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, în perioada iulie-decembrie 2010, față de nivelul prevăzut în HG nr. 518/1995 privind unele drepturi și obligații ale personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, cu modificările și completările ulterioare, contrar prevederilor legii privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar, intrată în vigoare la data de 03 iulie 2010;
- ♦ nerespectarea reglementărilor legale referitoare la evidențierea și raportarea angajamentelor privind cheltuielile bugetare efectuate de AEP, în sensul că, evidența angajamentelor bugetare nu a fost ținută la zi, iar angajamentele rămase neachitate la finele exercițiului bugetar nu au fost raportate, contrar prevederilor Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale;
- ♦ efectuarea unor plăți din buget fără respectarea încadrării acestora în structura bugetului aprobat, corespunzător naturii economice a cheltuielilor. Exemplificăm plățile efectuate de AEP cu serviciile prestate de RA-APPS aferente spațiilor puse la dispoziție în care instituția își desfășoară activitatea (întreținere instalații sanitare, de încălzire, electrice, ascensoare, servicii de igienizare spații, PSI etc.) suportate din creditele bugetare aprobate la subdiviziunea clasificăției bugetare „Chirii”;
- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind gestionarea bunurilor de natura stocurilor aflate în patrimoniul AEP, exemplificând în acest sens modul deficitar de completare a notelor de recepție și constatare de diferențe, înregistrarea bunurilor intrate în gestiunea instituției fără respectarea cronologiei operațiunilor economice efectuate etc.

Imperfecțiuni legislative

Analiza cadrului legislativ circumscris obiectului de activitate al AEP a relevat existența unei inadvertențe de ordin legislativ, în sensul că, prevederile art. 14 alin. (1) din HG nr. 1046/2009 *privind aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru*

Președintele României din anul 2009 nu se corelează cu dispozițiile art. 61 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare. Textele actelor normative care introduc dispoziții necorelate prevăd:

- ✓ *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, în care se stipulează la art. 61 (1) că „Execuția bugetară se încheie la data de 31 decembrie a fiecărui an”, iar la art. 61 alin. (3) că „Creditele bugetare neutilizate până la închiderea anului sunt anulate de drept” și,*
- ✓ *HG nr. 1046/2009 privind aprobarea bugetului și a cheltuielilor necesare pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2009, la art. 14 (1) stipulează că „Sumele puse la dispoziția Ministerului Administrației și Internelor, Autorității Electorale Permanente, cu excepția celor prevăzute la alin. (3), Serviciului de Telecomunicații Speciale, Secretariatului General al Guvernului pentru Institutul Național de Statistică și Ministerului Afacerilor Externe și rămase neutilizate se vor restitui în vederea reîntregirii Fondului de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, până la sfârșitul anului, iar cele nerestituite până la sfârșitul anului vor fi anulate de drept prin închiderea exercițiului bugetar anual. Sumele puse la dispoziția Autorității Electorale Permanente, prevăzute la alin. (3), se reportează în anul 2010.”*

O astfel de inadvertență legislativă, deși și-a încetat valabilitatea, creează riscul unei aplicări eronate a prevederilor legale, cu impact negativ asupra gestiunii economico-financiare a instituției, dacă se are în vedere că procedura de finanțare este reluată la fiecare ciclu electoral asemănător.

Concluzii generale

- ✓ acordarea drepturilor de diurnă personalului trimis în străinătate, peste nivelul aprobat prin actele normative, ca urmare a nereducerii cuantumului acestora cu 25%, a generat unele cheltuieli suplimentare suportate din fonduri publice;
- ✓ nerespectarea prevederilor legale referitoare la organizarea și ținerea la zi a evidenței angajamentelor bugetare constituie un risc în ceea ce privește încadrarea în creditele bugetare alocate, precum și în gestiunea și controlul activelor și datoriilor instituției;
- ✓ efectuarea unor plăți din bugetul AEP fără respectarea încadrării acestora în structura clasificăției bugetare aprobate, contravine prevederilor legale referitoare la limitele, restricțiile și destinația precisă a cheltuielilor instituțiilor publice;
- ✓ efectuarea operațiunilor economice privind intrarea, mișcarea și ieșirea bunurilor din gestiunea instituției fără respectarea prevederilor legale în vigoare a afectat acuratețea datelor raportate prin situațiile financiare întocmite.

Recomandări

- ✓ analiza, sub aspect financiar, a deplasărilor personalului AEP trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, începând cu data de 03.07.2010, stabilirea cuantumului sumelor reprezentând drepturi de diurnă acordate, peste nivelul prevăzut de normele legale, recuperarea și virarea acestora la bugetul de stat;

AEP a contestat această măsură dispusă prin decizia emisă de Curtea de Conturi, considerând că drepturile de diurnă nu intră sub incidența prevederilor Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar. Contestația a fost respinsă de Comisia de soluționare a contestațiilor, constituită la nivelul Curții de Conturi.

- ✓ organizarea și ținerea la zi a evidenței angajamentelor bugetare și legale, astfel încât instituția să se asigure de încadrarea în creditele bugetare aprobate pentru fiecare exercițiu financiar. Raportarea către Curtea de Conturi a situației angajamentelor bugetare și legale pe fiecare subdiviziune

a bugetului aprobat în exercițiul financiar 2011, întocmită pentru perioada cuprinsă în intervalul august - decembrie 2011.

- ✓ aplicarea întocmai a prevederilor legale privind evidențierea corespunzătoare a bunurilor aparținând patrimoniului instituției, întocmirea și utilizarea corespunzătoare a formularelor privind gestiunea bunurilor.

Propuneri privind îmbunătățirea cadrului legislativ:

În urma identificării unor imperfecțiuni de ordin legislativ, echipa de audit a propus revizuirea prevederilor legale la care s-au identificat inadvertențe, astfel încât să se asigure o armonizare a cadrului de reglementare specific AEP, cu cadrul general de reglementare a utilizării fondurilor publice, pentru a se evita orice confuzie de interpretare a textelor de lege, cu incidență asupra bugetului aprobat instituției.

Corelarea prevederilor unor astfel de acte normative se impune, cu atât mai mult, cu cât procedura adoptată vizând finanțarea procesului electoral care are caracter ciclic, prevede ca fondurile publice alocate cu această destinație să fie aprobate prin hotărâre de Guvern, iar prevederile din Constituția României, coroborate cu cele ale Legii nr. 24/2000 *privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative*, precizează că: „Hotărârile se emit pentru organizarea executării legilor” - art. 108.(2).

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar, a fost exprimată o **opinie de audit adversă**, motivată de deficiențele constatate, vizând nerespectarea principiilor legalității, regularității și conformității cu prevederile actelor normative.

Constatările rezultate în urma examinării documentelor au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Autorității Electorale Permanente pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care Autoritatea Electorală Permanentă trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989

Scurtă prezentare

Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 (SSPR) este organismul de specialitate al administrației publice centrale, aflat în subordinea Guvernului, cu personalitate juridică.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului SSPR pe anul 2010, s-a desfășurat la sediul acestuia și a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind organizarea evidenței tehnico-operative a bunurilor intrate în patrimoniul instituției și înregistrarea acestora în evidența contabilă. Astfel, pentru intrarea, mișcarea sau ieșirea unor bunuri din gestiunea instituției nu au fost utilizate formularele specifice, iar în alte cazuri, acestea au fost utilizate necorespunzător, contrar prevederilor Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale.

- ◆ nerespectarea reglementărilor legale privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor publice, în concordanță cu prevederile legii bugetare și cu destinația stabilită, în sensul că SSPR a efectuat plăți în sumă totală de 439 mii lei, reprezentând despăgubiri, daune cominatorii și cheltuieli de judecată dispuse în sarcina instituției printr-un număr de trei sentințe judecătorești, precum și cheltuieli generate de executarea silită, datorită nepunerii în aplicare, la data rămânerii definitive și irevocabile, a hotărârilor judecătorești pronunțate de instanțele de judecată în favoarea reclamanților - persoane participante la Revoluția din Decembrie 1989. Pentru punerea în executare a dispozitivului celor trei sentințe judecătorești, reclamanții au solicitat sprijinul birourilor de executare judecătorească, sens în care, în perioada ianuarie - iunie 2010 a fost instituită poprire asupra conturilor SSPR.

Caracterul complex care particularizează acest caz rezultă din acțiunea concertată a unor factori interni și externi instituției, care au avut impact negativ asupra utilizării fondurilor publice alocate SSPR în anul 2010, dintre care enumerăm:

- efectul Legii nr. 341/2004, care, în virtutea principiului echității în acordarea drepturilor revoluționarilor, a prevăzut preschimbarea certificatelor doveditoare ca urmare a reclasificării categoriilor de luptători, generând, pe de o parte, reanalizarea unui număr semnificativ de dosare ale solicitanților (de ordinul miilor), iar pe de altă parte, antrenând nemulțumirea unora dintre aceștia care s-au adresat instanțelor judecătorești;
- admiterea în instanță a cererilor formulate de reclamanți îndreptate doar împotriva SSPR, fără a avea în vedere metodologia de preschimbare a certificatelor prevăzută de Normele metodologice de aplicare a Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989 nr. 341/2004, care stabilea avizarea dosarelor și semnarea certificatelor, atât de Comisia constituită la nivelul SSPR, cât și de Comisia Parlamentară a Revoluționarilor din Decembrie 1989;
- hotărârile pronunțate de instanțele de judecată la cererea reclamanților, obligând SSPR prin dispozitivul sentințelor: „să valideze cererea de preschimbare a certificatului doveditor al calității de revoluționar...” sau „să elibereze reclamantului noul tip de certificat în titlul de „luptător remarcat prin fapte deosebite”, fără a ține seamă de rolul Comisiei Parlamentare a Revoluționarilor din Decembrie 1989 în acest demers;
- obligarea SSPR la plata indemnizației reparatorii, printr-o eronată aplicare a legii, abilitând astfel o altă instituție să execute plata acestui drept, dispoziție prevăzută într-una dintre sentințele instanței de judecată, care însă nu a fost pusă în aplicare de SSPR.

Pe de altă parte, situația prezentată nu poate fi disociată de acțiunea unor factori perturbatori interni, precum și a unor riscuri majore care trebuiau identificate și gestionate, astfel încât, să se evite plata din bugetul SSPR a sumei de 439 mii lei, reprezentând despăgubiri, daune cominatorii, cheltuieli de judecată și cheltuieli generate de executarea silită, datorită nepunerii în aplicare la data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârilor judecătorești, astfel:

- acțiunile/inacțiunile și/sau demersurile întreprinse de reprezentanții SSPR în raport cu competențele, atribuțiile și responsabilitățile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare al instituției, începând cu data depunerii la SSPR de către reclamanți a cererilor de preschimbare a certificatului și până la soluționarea irevocabilă a litigiului;
- disfuncționalități privind buna practică în exercitarea controlului intern pe toate palierele activității circumscrise acestei problematice;
- disfuncționalități la nivelul comunicării interdepartamentale ale fluxului informațional și circuitului documentelor (cererilor formulate de reclamanți) de la intrarea în instituție și până la arhivarea acestora;

- absența unor proceduri formalizate pentru acest segment de activitate, care au generat lipsa de acțiune sau distorsionarea informațiilor între structurile organizatorice ale instituției, cu efecte negative asupra elaborării, fundamentării, respectiv construcției bugetului SSPR pe anul 2010.

Pentru aceste abateri de la legalitate, Curtea de Conturi a dispus măsuri de stabilire a întinderii prejudiciului și luarea tuturor măsurilor legale pentru recuperarea acestuia, sens în care, instituția va analiza contextul, împrejurările și cauzele care au generat producerea prejudiciului, inclusiv stabilirea răspunderii juridice în vederea recuperării acestuia;

- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind reevaluarea elementelor patrimoniale și înregistrarea rezultatelor acestuia în evidența contabilă a instituției, vizând modul de stabilire a valorii juste a bunurilor din patrimoniul SSPR supuse acestui proces. Operațiunea de reevaluare a activelor fixe corporale a fost efectuată fără a se ține seamă de criteriile referitoare la utilitatea bunului, starea acestuia și prețul pieței, sens în care, pentru unele active fixe valorile contabile au fost supradimensionate, iar în alte cazuri, au fost supuse reevaluării și bunuri aflate în conservare, contrar prevederilor privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice;
- ♦ nerespectarea reglementărilor legale privind efectuarea plăților în structura prevăzută de clasificția bugetară, în limita creditelor bugetare aprobate și a angajamentelor legale. Exemplificăm în acest sens contractul de locațiune încheiat de SSPR cu RA-APPS pentru spațiul atribuit de regie în vederea desfășurării activității instituției, în sensul că angajamentul legal încheiat între părți nu are stabilită o valoare fermă pentru serviciile de întreținere și utilizare a spațiilor, a căror valoare se poate determina ca sumă fixă/lună, valabilă pe întreaga perioadă de valabilitate a contractului. Aspectele constatate sunt incidente prevederilor Normelor metodologice privind angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor instituțiilor publice, precum și organizarea, evidența și raportarea angajamentelor bugetare și legale.

Imperfecțiuni legislative

Analiza cadrului legislativ în baza căruia funcționează SSPR, relevă necorelarea unor prevederi legale referitoare la reglementările ce vizează plata drepturilor de natura indemnizației reparatorii pentru persoanele îndreptățite la acordarea acestui drept prin Legea nr. 341/2004, în sensul că:

- ✓ potrivit prevederilor Legii nr. 341/2004 *a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987*, cu modificările și completările ulterioare, sumele aferente plății indemnizațiilor se plătesc prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerului Apărării, Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Serviciului Român de Informații.
- ✓ pe de altă parte, în textul HG nr. 760/2003 privind organizarea și funcționarea SSPR, cu modificările și completările ulterioare, una dintre atribuțiile principale ale instituției o reprezintă acordarea indemnizațiilor prevăzute de lege, pentru revoluționarii din decembrie 1989, prin bugetul S.S.P.R.

Textul integral al prevederilor legale menționate mai sus, este următorul:

Legea nr. 341/2004 *a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, cu modificările și completările ulterioare*, stipulează:

Art. 13. - (1) „Ministerele și celelalte instituții ale administrației publice centrale sunt obligate să urmărească și să asigure aplicarea prevederilor prezentei legi.

Art. 13^{^1} „Sumele aferente plății indemnizațiilor prevăzute de prezenta lege se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerului Apărării, Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Serviciului Român de Informații.

(Art. 13^{^1} a fost modificat de articolul unic din OUG nr. 203 din 4 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 8 decembrie 2008.)...”

HG nr. 760/2003 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, stipulează.

Art. 4. - (1) „Pentru realizarea obiectivelor sale SSPR îndeplinește următoarele atribuții principale:..... h) acordă drepturile bănești, indemnizațiile, gratuitățile și subvențiile prevăzute de lege pentru revoluționarii din decembrie 1989, prin bugetul SSPR, urmărind și controlând totodată modul de derulare a acestora;...”

Concluzii generale

Misiunea de audit financiar desfășurată la Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 a relevat deficiențe care au avut consecințe negative în plan economico-financiar, afectând direct fondurile publice alocate instituției pentru exercițiul bugetar 2010 prin crearea de prejudicii.

Recomandări

- ✓ analiza contextului, împrejurărilor și a cauzelor care au generat producerea de prejudicii asupra bugetului SSPR, cuantificarea dimensiunii exacte a prejudiciului și luarea tuturor măsurilor legale care se impun pentru recuperarea acestuia;
- ✓ evaluarea stadiului proceselor aflate pe rolul instanțelor de judecată (situația la zi), inventarierea termenelor de judecată și utilizarea căilor legale de apărare a cauzelor SSPR pentru a evita producerea de prejudicii;
- ✓ elaborarea și implementarea unor proceduri de control/managerial la nivelul fiecărei structuri organizatorice, care să asigure eliminarea riscurilor în administrarea fondurilor publice alocate, inclusiv prin valorificarea activității Compartimentului de audit intern din cadrul instituției;
- ✓ elaborarea și implementarea unei proceduri interne privind fundamentarea proiectului de buget propriu, a propunerilor de rectificare bugetară și a virărilor de credite bugetare, care să conțină etapele, regulile, modelele de lucru și responsabilități, corelate cu reglementările legale în vigoare, cu respectarea în totalitate a metodologiei de elaborare și fundamentare a proiectelor de buget emisă de Ministerul Finanțelor Publice;
- ✓ implementarea măsurilor dispuse de conducerea SSPR în timpul acțiunii de audit financiar, vizând întocmirea și utilizarea corespunzătoare a documentelor financiar - contabile;
- ✓ corectarea valorii contabile rezultate din reevaluarea activelor fixe corporale aflate în patrimoniul instituției și efectuarea înregistrărilor contabile corespunzătoare;
- ✓ încheierea contractelor de locațiune și prestări de servicii cu RA-APPS, precum și reanalizarea termenilor și condițiilor contractului verificat, după caz, astfel încât cheltuielile instituției efectuate în baza acestor angajamente legale să reflecte realitatea și exactitatea serviciilor prestate și să asigure posibilitatea de previzionare a resurselor cu această destinație încă din faza de elaborare a proiectului propriu de buget.
- ✓ reanalizarea prevederilor legale la care s-au identificat imperfecțiuni de ordin legislativ și inadvertențe, în sensul că, pentru acuratețe legislativă se impune eliminarea din textul HG nr. 760/2003 a atribuțiilor SSPR de acordare a indemnizațiilor reparatorii convenite revoluționarilor din decembrie 1989, având în vedere că potrivit Legii nr. 341/2004, aceste obligații revin altor entități.

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar, s-a exprimat o **opinie de audit adversă**, motivată de deficiențele constatate vizând nerespectarea principiilor legalității, regularității și conformității cu prevederile actelor normative, care au generat și producerea de prejudicii asupra bugetului de stat.

Constatările rezultate în urma examinării documentelor au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, pentru anul 2010.

Pentru valorificarea constatrilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care Secretariatul de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989 trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

Scurtă prezentare

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) este autoritate administrativă autonomă cu personalitate juridică, finanțată integral de la bugetul de stat, aflată sub controlul Parlamentului.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului CNSAS pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ♦ prezentarea în evidențele contabile a unui debit nerecuperat de 162 mii lei, sumă cu care entitatea a fost prejudiciată de către executantul unor lucrări de reamenajare a spațiilor pentru depozitarea arhivei Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ca urmare a neîndeplinirii, în anul 2004, a unor obligații contractuale.

Prejudiciul nu a mai putut fi recuperat deoarece societatea debitoare a intrat în procedură de lichidare judiciară, neavând bunuri sau conturi executabile, organele de executare silită nu și-au îndeplinit corespunzător obligațiile, iar CNSAS nu a depus toate eforturile pentru a pune în aplicare toate căile legale în scopul recuperării prejudiciului în termenul legal de prescripție.

Situația constatată are la bază nerespectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, ale Ordinului ministrului finanțelor publice nr. 59/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice privind întocmirea și depunerea situațiilor financiare ale instituțiilor publice la 31 decembrie 2010 și cele ale Decretului nr. 167/1958, republicat, privitor la prescripția extintivă.

Aspectele descrise au mai fost constatate și în cadrul auditului financiar al exercițiului bugetar 2009, urmare căruia Curtea de Conturi a dispus prin decizie luarea măsurilor legale pentru lichidarea debitului creat ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor contractuale de către executantul lucrărilor și a neluării tuturor măsurilor pentru recuperarea prejudiciului în termenul legal de prescripție. Odată cu auditul financiar desfășurat pentru anul 2010, s-a constatat că entitatea nu a pus în aplicare măsura dispusă, fapt care a afectat acuratețea datelor din situațiile financiare auditate.

- ♦ existența în unele conturi contabile a unor sume neclarificate, sau neregularizate, precum și raportarea eronată a unor operațiuni efectuate din fonduri externe nerambursabile. Aceasta a avut drept cauză nerespectarea Legii nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și a Legii contabilității nr. 82/1991, cu modificările și completările ulterioare.

Constatări

- ♦ nefinalizarea acțiunii de inventariere până la data de 31.12.2010 și desfășurarea necorespunzătoare a acesteia în ceea ce privește respectarea procedurilor legale și valorificarea rezultatelor inventarierii. Aceeași neregulă a fost constatată și cu ocazia auditului financiar al anului bugetar 2009, în urma căruia Curtea de Conturi a dispus măsura de înlăturare a acestei nereguli. Aceasta însă nu a fost adusă la îndeplinire, fapt care a condus la reflectarea nereală și inexactă a patrimoniului CNSAS în situațiile financiare încheiate la 31.12.2010. Situația constatată a fost creată de nerespectarea prevederilor Legii nr. 82/1991 și cele ale Ordinul ministrului finanțelor nr. 2.861/2009 pentru aprobarea Normelor privind organizarea și efectuarea inventarierii elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor proprii;
- ♦ neefectuarea demersurilor pentru actualizarea Inventarului centralizat al bunurilor care alcătuiesc domeniul public al statului, cu valoarea tuturor bunurilor care fac parte din acest domeniu. Astfel, CNSAS figura la data finalizării auditului financiar doar cu valoarea inițială a clădirii în care funcționează depozitul de arhivă - Popești Leordeni, respectiv 1.465 mii lei, fără ca acest inventar să fie actualizat și cu valoarea celorlalte bunuri din domeniul public în valoare de 30.298 mii lei. Această situație a fost consecința nerespectării prevederilor Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare precum și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 1705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Concluziile generale

În urma misiunii de audit financiar au fost identificate, așa cum s-a prezentat, abateri de la legalitate și regularitate, dintre care cele privind nerecuperarea debitului de 162 mii lei, precum și cele privind neefectuarea conform legii a inventarierii patrimoniului, abateri care au mai făcut obiectul unui audit precedent, iar măsurile dispuse de Curtea de Conturi pentru intrarea în legalitate și lichidarea debitului conform procedurilor legale nu au fost aduse la îndeplinire. Celelalte nereguli care au afectat acuratețea situațiilor financiare au fost înlăturate în timpul auditului financiar.

Recomandări

Echipa de audit a făcut recomandări pentru înlăturarea tuturor neregulilor constatate, precum și pentru identificarea și punerea în aplicare a măsurilor care se impun în scopul recuperării prejudiciului în sumă de 162 mii lei. Ulterior, aceste recomandări au stat la baza emiterii de către Curtea de Conturi unei noi decizii.

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar s-a exprimat o **opinie de audit adversă**, motivată de deficiențele constatate vizând nerespectarea principiilor legalității, regularității și conformității cu prevederile actelor normative, care au generat și producerea de prejudicii.

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității pe anul 2010.

Pentru valorificarea constatărilor, Curtea de Conturi a emis decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, precum și stabilirii întinderii și recuperării prejudiciului, în conformitate cu prevederile legale.

Scurtă prezentare

Agencia Națională de Integritate (ANI) este autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, având ca atribuții principale asigurarea exercitării funcțiilor și demnităților publice în condiții de imparțialitate, integritate, transparență.

Misiunea de audit financiar asupra contului de execuție a bugetului ANI pe anul 2010 a avut următoarele obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

Ca urmare a unei misiuni de audit precedente, respectiv auditul financiar asupra contului de execuție a bugetului ANI pentru anul 2008, Curtea de Conturi a constatat o serie de abateri de la legalitate, din care o mare parte au generat prejudicii pentru bugetul statului, așa cum de altfel s-a menționat și în Raportul public al Curții de Conturi pe anul 2008.

Dintre aceste abateri enumerăm:

- ♦ nerespectarea limitelor și condițiilor delegării de competențe a ordonatorului principal de credite;
- ♦ nerespectarea prevederilor bugetare în ceea ce privește numărul total și structura funcțiilor de conducere, precum și cele referitoare la numărul și funcțiile de inspectori de integritate, prevăzute în anexa 3/30 din Legea bugetului de stat pe anul 2008, nr. 388/2007, cu rectificările prevăzute de Ordonanța de urgență nr. 112/2008;
- ♦ organizarea cabinetului președintelui și al vicepreședintelui, precum și angajarea de personal în cadrul acestuia, prin aplicarea eronată a unor prevederi ale privind organizarea cabinetului demnitarului din administrația publică centrală, aprobată prin Legea nr. 760/2001;
- ♦ nerespectarea și neaplicarea consecventă și riguroasă a prevederilor legale în vigoare cu privire la numirea prin detașare a personalului în cadrul Agenției Naționale de Integritate;
- ♦ suportarea nelegală din bugetul ANI a indemnizației de ședință pentru reprezentantul Ministerului Justiției în Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și care avea statutul de detașat de la Ministerul Justiției, la Agenția Națională de Integritate;
- ♦ desfășurarea cu nerespectarea prevederilor legale a activității de achiziții publice, și efectuarea unor achiziții nejustificate cum ar fi:
 - servicii de închiriere a unui apartament duplex într-o zonă centrală a capitalei, la un preț dublu față de prețul pieței, pentru o perioadă de trei luni, fără a fi utilizat;
 - servicii de închiriere a unor echipamente informatice pe o durată de 4 luni, în condiții de lipsă de transparență și cu cheltuirea neeconomicoasă și ineficientă a resurselor bugetare.

Pentru înlăturarea neregulilor și recuperarea prejudiciilor a fost emisă decizie, care a fost contestată pentru o parte din măsurile dispuse, ANI depunând plângere la instanța de contencios administrativ competentă. La data de 17.11.2010, în urma soluționării definitive și irevocabile a cauzei, Înalta Curte de Casație și Justiție, a respins în totalitate acțiunea Agenției Naționale de Integritate. Pe tot parcursul soluționării litigiului, ANI nu a pus în aplicare nicio măsură de stabilire și recuperare a prejudiciilor, dar a pus în aplicare unele măsuri de înlăturare a unor nereguli, care nu au fost contestate, cum ar fi: elaborarea de proceduri privind controlul intern, reducerea cheltuielilor cu carburanții și cu serviciile de telefonie, iar în timpul auditului financiar desfășurat pentru anul 2010, respectarea normativului de autoturisme.

În aceste condiții, până la pronunțarea deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție, cea mai mare parte dintre abaterile constatate, îndeosebi cele de natura drepturilor de personal care au generat prejudicii, au continuat să se producă și în

anul 2010, care a fost supus auditului financiar, prejudiciile atingând începând cu anul 2008 și până la data de 31.12.2010, suma estimată de 509 mii lei, fără ca la această sumă să fie adăugate accesoriile (majorările) cuvenite bugetului de stat. La această sumă se adaugă contravaloarea serviciilor de închiriere a unui apartament și a unor echipamente informatice, care de asemenea nu au fost recuperate, în sumă de 129 mii lei, fără accesorii cuvenite bugetului de stat.

Din aceste motive, situațiile financiare întocmite pe anul 2010 au fost afectate de nerecuperarea prejudiciilor și de continuarea producerii unora dintre abaterile constatate și care se află sub incidența deciziei emise pentru înlăturarea acestora, aceasta devenind obligatorie în urma respingerii de către Înalta Curte de Casație și Justiție a acțiunii formulate de Agenția Națională de Integritate.

După pronunțarea deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție, ANI a luat măsura de stabilire integrală a prejudiciilor, iar modalitatea de recuperare identificată de conducerea instituției s-a concretizat în angajarea răspunderii civile delictuale în sarcina angajaților care au încasat sumele constituite drept prejudicii.

Concluzii generale

Prin raportul de audit financiar auditorii publici externi au recomandat continuarea punerii în aplicare a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi prin decizie (devenită obligatorie potrivit deciziei instanței supreme), așa cum reiese și din obligația legală pe care o are instituția auditată, aceea de stabilire a întinderii prejudiciilor și de recuperare a acestora, prin aceasta înțelegându-se cuantificarea prejudiciilor până la data înlăturării abaterilor care le-au generat, precum și recuperarea acestora.

Opinia de audit:

În urma misiunii de audit financiar s-a exprimat o **opinie de audit adversă**, motivată de deficiențele constatate vizând nerespectarea principiilor legalității, regularității și conformității cu prevederile actelor normative, care au generat și producerea de prejudicii.

Cele constatate au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Agenției Naționale de Integritate pe anul 2010.

Garda Națională de Mediu

Scurtă prezentare

Garda Națională de Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, finanțată integral de la bugetul de stat în subordinea autorității publice centrale pentru protecția mediului. Garda Națională de Mediu are în subordine 8 comisariate regionale a căror structură organizatorică include 41 de comisariate județene, Comisariatul Municipiului București și Comisariatul Rezervației Biosferei Delta Dunării.

Misiunea de audit financiar a contului de execuție a bugetului Gărzii Naționale de Mediu pe anul 2010 s-a desfășurat la sediul entității și a avut ca obiective:

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

- ◆ înregistrarea în mod eronat a sumei de 62 mii lei reprezentând valoarea unor cheltuieli de cazare și transport aferente deplasării salariaților proprii, în contul furnizor analitic „nume salariat” și nu prin crearea și utilizarea unor analitice pe fiecare furnizor de servicii în parte, respectiv „denumire furnizor”.

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

- entitatea nu a întreprins toate măsurile ce se impuneau pentru recuperarea sumei de 231 mii lei reprezentând valoarea lipsurilor din gestiune constatate în cadrul acțiunii de inventariere generală a patrimoniului.

Pentru valorificarea constatărilor audit, Curtea de Conturi a emis Decizie prin care au fost dispuse măsurile pe care entitatea trebuie să le ducă la îndeplinire în vederea înlăturării abaterilor constatate, pentru stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia, precum și intrarea în legalitate.

Constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului, îmbunătățirea calității condițiilor de viață și de muncă

Constatări

Din verificările efectuate asupra proceselor verbale de contravenție încheiate în anul 2010 de comisarii Gărzii Naționale de Mediu s-a constatat faptul că, deși agenții economici care exploatau agregate minerale fără autorizație de mediu au fost amendați contravențional acestora nu le-a fost suspendată activitate de exploatare a agregatelor minerale, conform prevederilor legale în vigoare.

Imperfecțiuni legislative

- ✓ OUG nr. 78/2008 (actualizată) privind regimul deșeurilor, nu prevede posibilitatea aplicării unor sancțiuni contravenționale de către comisarii Gărzii de Naționale de Mediu;
- ✓ nu este sancționată fapta deținătorilor/producătorilor de deșeuri a neseperării pe categorii a deșeurilor;
- ✓ nu există prevederi legislative prin care să poată fi sancționate, de către primării, persoanele fizice și juridice care nu colectează selectiv deșeurile;
- ✓ nu există elemente de stimulare prin legislație a operatorilor pentru a colecta deșeurile în vederea reciclării lor;
- ✓ HG nr. 455/2009 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, pentru lipsa acordului de mediu*, (actualizată), prevede la art. 27 alin. (1), lit. a) o amendă de 5.000 lei-10.000 lei pentru persoane fizice, iar pentru persoanele juridice o amendă de 25.000 lei-50.000 lei, în timp ce OUG nr. 195/2005 (actualizată) *privind protecția mediului*, pentru sancționarea persoanelor juridice stabilește cuantumul amenzii de la 30.000 lei-60.000 lei, astfel opțiunea alegerii cuantumului amenzii contravenționale fiind lăsată la latitudinea comisarilor;
- ✓ nu există o implementare națională a Regulamentului 1013/2006 al Uniunii Europene privind importul, tranzitul sau achiziția intracomunitară pe teritoriul României a deșeurilor;
- ✓ nu există o corelare a sancțiunilor prevăzute de art. 52, alin.1), lit. d) din OUG nr. 57/2007 cu prevederile Regulamentului CE nr. 338/1997 conform cărora este interzisă comercializare unor specii de păsări pe cale de dispariție.
- ✓ nu sunt reglementate clar aspectele legate de Comisia de Avizare Tehnică și Comisia de Avizare Internă, precum și rolul Gărzii Naționale de Mediu în cadrul acestor comisii.

Concluzii generale

Cu excepția aspectelor referitoare la neluarea măsurilor în vederea recuperării de la persoanele vinovate a valorii bunurilor lipsă la inventariere, situațiile financiare oferă o imagine fidelă și reală a poziției financiare a Gărzii Naționale de Mediu la data de 31.12.2010.

- ✓ modificarea OUG nr. 78/2008 (actualizată) privind regimul deșeurilor, în sensul prevederii posibilității aplicării unor sancțiuni contravenționale de către comisarii Gărzii de Naționale de Mediu;
- ✓ sancționarea faptei deținătorilor/producătorilor de deșeuri a neseperării pe categorii a deșeurilor;
- ✓ elaborarea unor prevederi legislative prin care să poată fi sancționat de către primării persoanele fizice și juridice care nu colectează selectiv deșeurile;
- ✓ stabilirea prin legislație a unor elemente de stimulare a operatorilor pentru a colecta deșeurile în vederea reciclării lor;
- ✓ implementarea națională a regulamentelor și normelor Uniunii Europene privind importul, tranzitul și achiziția intracomunitară a deșeurilor;
- ✓ corelarea sancțiunilor prevăzute de legislația națională cu cea a Uniunii Europene;
- ✓ reglementarea aspectelor legate de Comisia de Avizare Tehnică și Comisia de Avizare Internă, precum și rolul Gărzii Naționale de Mediu în cadrul comisiilor organizate la nivelul Agențiilor de Mediu.

Opinia de audit:

*În urma misiunii de audit financiar a fost exprimată o **opinie de audit fără rezerve, cu paragraf de evidențiere a unui aspect**.*

Toate aceste constatări au avut drept consecință neemiterea certificatului de conformitate pentru contul de execuție a bugetului Gărzii Naționale de Mediu pe anul 2010.

Capitolul

5

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

acțiuni de audit și control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

1. Prezentare generală

Informații privind execuția bugetelor unităților administrativ-teritoriale pe anul 2010

Conținutul și structura bugetelor unităților administrativ-teritoriale

Unitățile administrativ-teritoriale sunt, potrivit Legii nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, comunele, orașele și județele.

Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (BGCUAT) este rezultat din cumularea veniturilor și cheltuielilor:

- ⇒ bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București;
- ⇒ bugetelor instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale;
- ⇒ bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii;
- ⇒ bugetului împrumuturilor externe și interne;
- ⇒ bugetului fondurilor externe nerambursabile;
- ⇒ evidențiate în afara bugetului local.

Prin intermediul acestor bugete, autoritățile administrației publice locale își stabilesc, administrează și utilizează resursele financiare pentru îndeplinirea competențelor și atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii și cu respectarea prevederilor și procedurilor în domeniul finanțelor publice locale.

Execuția de ansamblu a bugetelor unităților administrativ-teritoriale

În conformitate cu prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, execuția bugetară la nivelul unităților administrativ-teritoriale are la bază o serie de principii și reguli care guvernează activitatea de încasare a veniturilor bugetare și de efectuare a cheltuielilor aprobate prin buget.

Execuția bugetară pe anul 2010 a fost influențată atât de condițiile economice marcate încă de recesiune, cât și de constrângerile și politicile restrictive cu accent pe reducerea deficitului bugetar care au avut un impact semnificativ și la nivelul unităților administrativ-teritoriale.

În acest context, deficitul bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale a scăzut în anul 2010 față de anul 2008 cu 3.085,0 milioane lei, iar față de anul 2009 cu 1.717,8 milioane lei, în condițiile în care excedentul bugetelor locale aproape s-a dublat față de anii 2008 și 2009.

Excedentul bugetelor locale provine atât din veniturile proprii realizate, cât și din sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale alocate unităților administrativ-teritoriale prin hotărâri ale Guvernului din fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru finanțarea cheltuielilor de natura investițiilor, rămase neutilizate la finele anului 2010 și care vor fi utilizate în anul 2011 cu aceeași destinație în cadrul secțiunii de dezvoltare, precum și de subvențiile primite de la bugetul de stat pentru susținerea derulării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare.

Rezultatele execuției bugetare reflectă și schimbările produse în anul 2010 prin preluarea finanțării de către autoritățile administrației publice locale a activității camerelor agricole, precum și a descentralizării unităților sanitare, ceea ce a determinat creșterea veniturilor și cheltuielilor bugetelor instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii.

Sinteza veniturilor și cheltuielilor bugetelor componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (BGCUAT) pentru anul 2010, comparativ cu anii 2008 și 2009, este prezentată în tabelul de mai jos:

	milioane lei		
	Venituri (încasări)	Cheltuieli (plăți)	Excedent/ Deficit
1. Bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, județelor și municipiului București			
- Anul 2008	43.629,1	42.210,2	1.418,9
- Anul 2009	43.526,1	42.074,5	1.451,6
- Anul 2010	43.922,2	41.207,1	2.715,1
- % 2010 față de 2008	100,7	97,6	191,4
- % 2010 față de 2009	100,9	97,9	187,0
2. Bugetele instituțiilor publice finanțate din venituri proprii și subvenții din bugetele locale			
- Anul 2008	2.350,9	2.327,8	23,1
- Anul 2009	3.147,8	3.081,2	66,6
- Anul 2010	3.590,0	3.526,6	63,4
- % 2010 față de 2008	152,7	151,5	274,5
- % 2010 față de 2009	114,0	114,0	95,2
3. Bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii			
- Anul 2008	860,9	830,2	30,7
- Anul 2009	986,0	936,1	49,9
- Anul 2010	3.606,0	3.477,5	128,5
- % 2010 față de 2008	418,9	418,9	418,6
- % 2010 față de 2009	365,7	371,5	257,5
4. Bugetele împrumuturilor externe și interne			
- Anul 2008		3.142,1	-3.142,1
- Anul 2009		2.208,7	-2.208,7
- Anul 2010		2.163,7	-2.163,7
- % 2010 față de 2008		68,9	68,9
- % 2010 față de 2009		98,0	98,0
5. Bugetele fondurilor externe nerambursabile			
- Anul 2008	769,9	769,9	
- Anul 2009	574,8	660,5	-85,7
- Anul 2010	266,1	285,1	-19,0
- % 2010 față de 2008	34,6	37,0	
- % 2010 față de 2009	46,3	43,2	22,2
6. Veniturile și cheltuielile evidențiate în afara bugetului local			
- Anul 2008	2.338,3	3.038,3	-700,0
- Anul 2009	2.239,7	2.519,3	-279,6
- Anul 2010	3.269,5	2.219,4	1.050,1
- % 2010 față de 2008	139,8	73,0	
- % 2010 față de 2009	146,0	88,1	
Bugetul general centralizat al unităților administrativ-teritoriale (după operațiunile de ajustare și consolidare)			
- Anul 2008	45.697,7	49.395,6	-3.697,9
- Anul 2009	46.757,6	49.088,3	-2.330,7
- Anul 2010	50.018,3	50.631,2	-612,9
- % 2010 față de 2008	109,5	102,5	16,6
- % 2010 față de 2009	107,0	103,1	26,3

Execuția veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale

Informațiile prezentate sub sintagma *bugete locale* fac referire la bugetul local pe ansamblul județului, respectiv totalitatea bugetelor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și bugetul propriu al județului, respectiv ale sectoarelor și al municipiului București, așa cum sunt definite de Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.

Execuția veniturilor bugetelor locale

Veniturile bugetelor locale se situează cu puțin peste nivelul celor din anul 2009, însă este de remarcat o serie de schimbări în structura componenței acestora.

Se constată o creștere în total venituri a ponderii veniturilor proprii provenite din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte și venituri de la 14,2% în anul 2009 la 16,1% în anul 2010, concomitent și cu o creștere în termeni nominali cu 114,2%, respectiv cu 879,2 milioane lei. În același timp, cotele defalcate din impozitul pe venit au scăzut cu 668,8 milioane lei ca efect al diminuării numărului de salariați și a câștigului salarial mediu brut, urmare reducerii cu 25% a drepturilor salariale cuvenite personalului din sectorul bugetar în partea a doua a anului.

Pe de altă parte, sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată au fost mai mici cu 2.266,7 milioane lei față de anul 2009, ponderea acestora în total venituri scăzând gradual de la 42,7% în anul 2008 și 39,7% în anul 2009 la 34,1% în anul 2010.

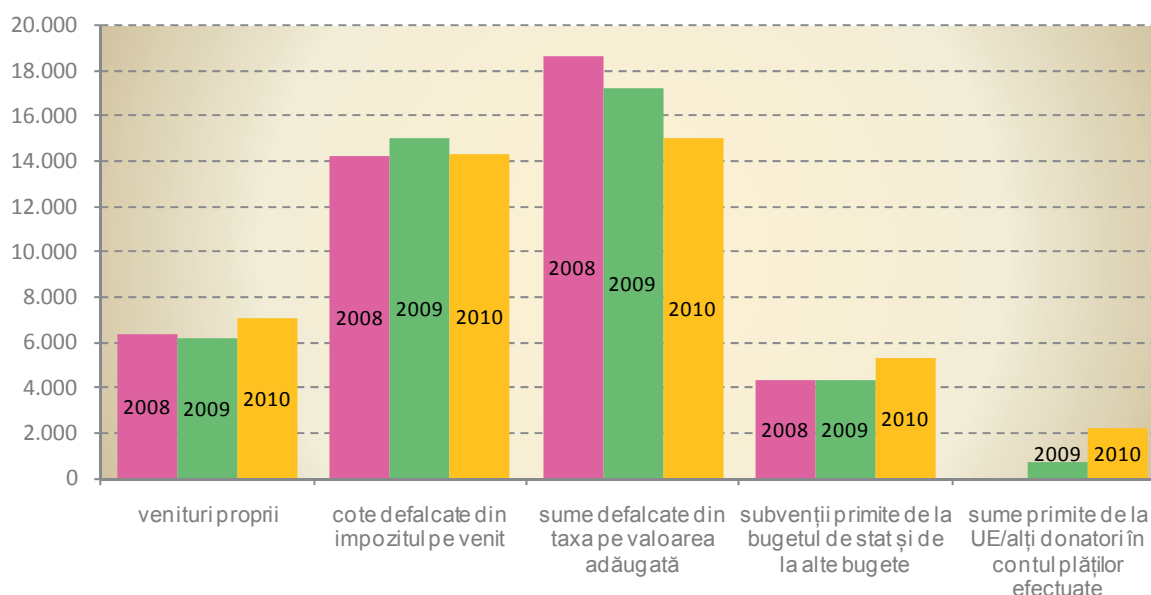
Creșteri față de anul 2009 se înregistrează la subvențiile primite de la bugetul de stat, în special a celor destinate susținerii derulării proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile postaderare, ca prefinanțări și avansuri aferente proiectelor finanțate din fonduri externe nerambursabile, și sub formă de avans promotorilor de proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile.

De asemenea, sumele primite de la UE/alți donatori au crescut față de anul 2009 cu 1.536,9 milioane lei, ponderea lor în total venituri ajungând la 5,1%.

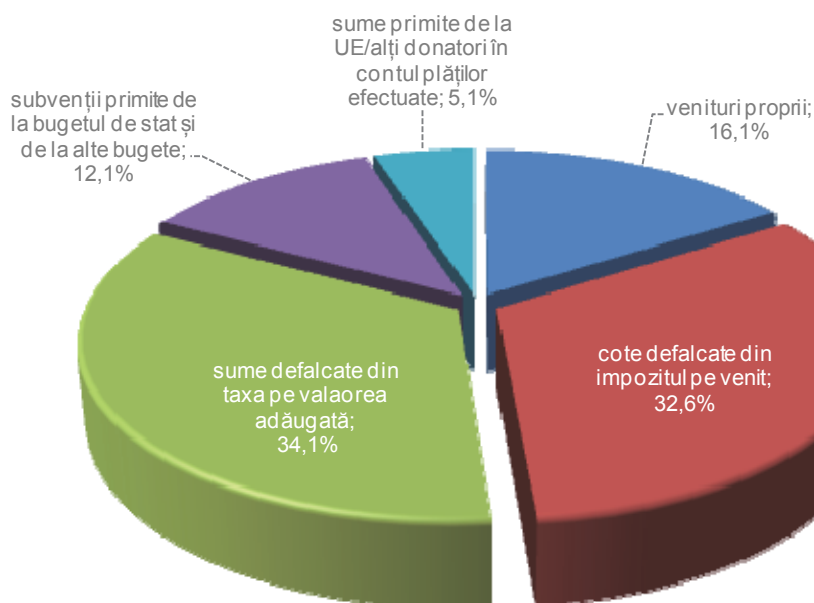
Evoluția sintetică a execuției veniturilor bugetelor locale în anul 2010 comparativ cu anii 2008 și 2009 este prezentată în tabelul de mai jos.

milioane lei						
	2008	2009	% 2009/ 2008	2010	% 2010/ 2008	% 2010/ 2009
1.Venituri din impozite, taxe, contribuții, alte vărsăminte, alte venituri						
- Sume nominale	6.388,9	6.173,7	96,6	7.052,9	110,4	114,2
- % din total an	14,6	14,2		16,1		
2.Cote defalcate din impozitul pe venit						
- Sume nominale	14.250,3	15.004,6	105,3	14.335,8	100,6	95,5
- % din total an	32,7	34,5		32,6		
3.Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată						
- Sume nominale	18.644,8	17.260,4	92,6	14.993,7	80,4	86,9
- % din total an	42,7	39,7		34,1		
4.Subvenții primite de la bugetul de stat și de la alte bugete						
- Sume nominale	4.345,1	4.379,2	100,8	5.294,7	121,9	120,9
- % din total an	10,0	10,0		12,1		
5.Sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate						
- Sume nominale	-	708,2	-	2.245,1	-	317,0
- % din total an		1,6		5,1		
VENITURI - TOTAL (1+2+3+4+5)	36.839,1	43.629,1	118,4	43.922,2	119,2	100,7

Grafic, evoluția veniturilor bugetelor locale în perioada 2008-2010, se prezintă astfel:

Grafic, structura veniturilor bugetelor locale în anul 2010 se prezintă astfel:

Execuția cheltuielilor bugetelor locale

Cheltuielile bugetelor locale au scăzut în anul 2010 față de anul 2009 cu 867,4 milioane lei, respectiv cu 2,1%.

Deși continuă să dețină ponderea cea mai ridicată în totalul cheltuielilor bugetelor locale, respectiv 33,0%, cheltuielile de personal au înregistrat cea mai importantă scădere față de anul 2009, cu 2.777,3 milioane lei, respectiv cu 17%, datorată în mare măsură diminuării cu 25% a drepturilor salariale cuvenite personalului din sectorul bugetar în partea a doua a anului.

Transferurile au crescut cu 127,4% față de anul 2009, respectiv cu 2.127,9 milioane lei, ponderea lor în total cheltuieli fiind de 24% în anul 2010 comparativ cu 18,5% în anul 2009.

Cheltuielile cu bunuri și servicii au înregistrat o ușoară creștere față de anul 2009, datorată în mare măsură preluării unităților sanitare de către autoritățile administrației publice locale.

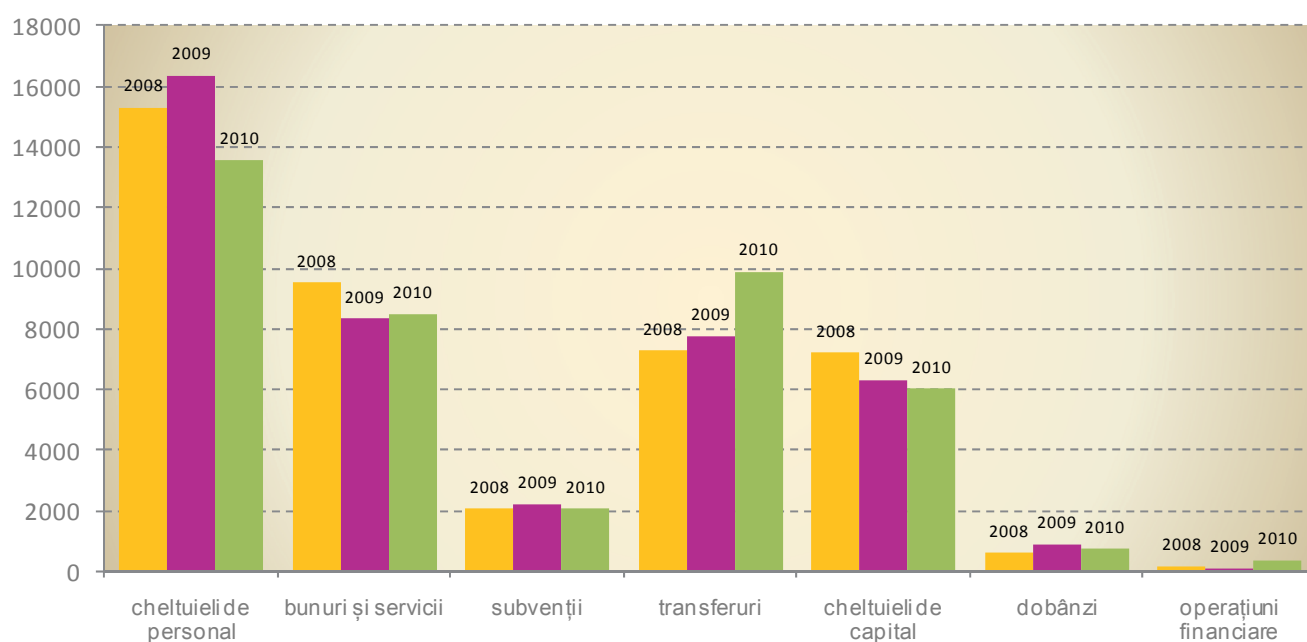
Celelalte naturi de cheltuieli, respectiv subvențiile, cheltuielile de capital și dobânzile au înregistrat scăderi nominale față de anul 2009, inclusiv ca ponderi în total cheltuieli.

Evoluția sintetică a execuției cheltuielilor bugetelor locale în anul 2010 comparativ cu anii 2008 și 2009 este prezentată în tabelul de mai jos:

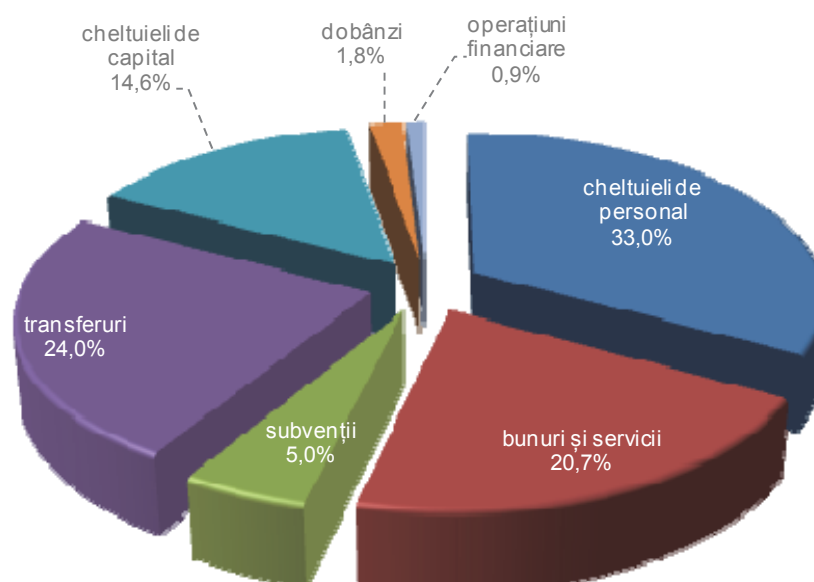
milioane lei

	2008	2009	% 2009/ 2008	2010	% 2010/ 2008	% 2010/ 2009
1.Cheltuieli de personal						
- Sume nominale	15.310,5	16.361,6	106,9	13.584,3	88,7	83,0
- % din total an	36,3	38,9		33,0		
2.Bunuri și servicii						
- Sume nominale	9.511,4	8.337,6	87,7	8.506,6	89,4	102,0
- % din total an	22,5	19,8		20,6		
3.Subvenții						
- Sume nominale	2.084,8	2.247,6	107,8	2.060,6	98,8	91,7
- % din total an	4,9	5,3		5,0		
4.Transferuri						
- Sume nominale	7.282,2	7.773,6	106,7	9.901,5	136,0	127,4
- % din total an	17,3	18,5		24,0		
5.Cheltuieli de capital						
- Sume nominale	7.210,7	6.323,5	87,7	6.028,0	83,6	95,3
- % din total an	17,1	15,0		14,6		
6.Dobânzi						
- Sume nominale	635,6	907,0	142,7	746,2	117,4	82,3
- % din total an	1,5	2,2		1,8		
7.Operațiuni financiare						
- Sume nominale	175,0	123,6	70,6	379,9	217,1	307,4
- % din total an	0,4	0,3		0,9		
CHELTUIELI-TOTAL (1+2+3+4+5+6+7)	42.210,2	42.074,5	99,7	41.207,1	97,6	97,9

Grafic, evoluția cheltuielilor bugetelor locale în perioada 2008-2010, se prezintă astfel:

Grafic, *structura cheltuielilor bugetelor locale în anul 2010 se prezintă astfel:*

2. Observațiile Curții de Conturi rezultate din exercitarea atribuțiilor de audit și control

2.1. Rezultatele activităților specifice Curții de Conturi desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Sfera de cuprindere a acțiunilor de verificare la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Acțiunile desfășurate de camerele de conturi la nivelul unităților administrativ-teritoriale au vizat ca sferă de cuprindere *bugetele componente ale bugetului general centralizat al unităților administrativ-teritoriale*, respectiv:

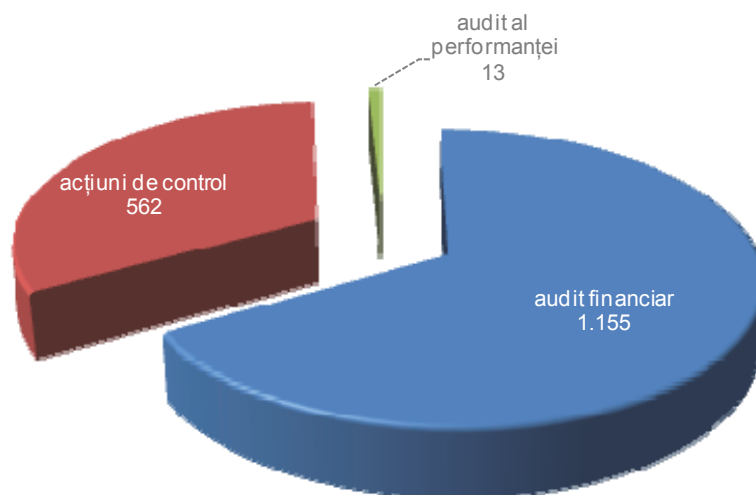
- bugetele locale ale comunelor, orașelor, municipiilor, județelor
- bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele locale
- bugetele instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii
- bugetele împrumuturilor externe și interne contractate de autoritățile administrației publice locale
- bugetul fondurilor externe nerambursabile

Totodată, la nivel local camerele de conturi au efectuat și acțiuni de control tematic care au vizat *regiile autonome și societățile comerciale de interes local*, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, precum și concesionarea sau închirierea de bunuri care fac parte din proprietatea publică.

Acțiuni desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

La nivelul unităților administrativ-teritoriale, potrivit Programului de activitate al Curții de Conturi pe anul 2011, *au fost realizate un număr de 1.730 acțiuni, din care 1.155 acțiuni de audit financiar, 13 acțiuni de audit al performanței și 562 acțiuni tematice de control. În urma desfășurării acțiunilor de audit financiar s-au acordat 10 certificate de conformitate, reprezentând 0,9% din totalul acestora.*

	TOTAL ACȚIUNI	din care:		
		Audit financiar	Acțiuni de control	Audit al performanței
Acțiuni desfășurate în anul 2011	1.730	1.155	562	13
% din total acțiuni	100%	66,8%	32,5%	0,7%

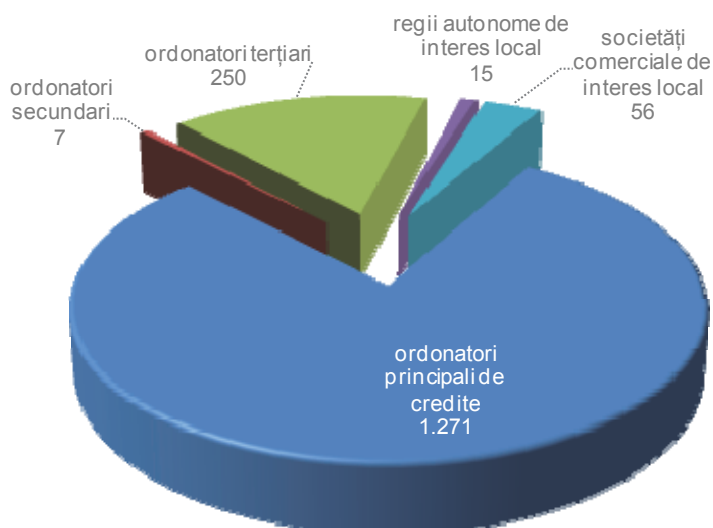

Entități supuse verificării camerelor de conturi

Pentru realizarea acțiunilor de control/audit efectuate în anul 2011 *au fost supuse verificării un număr de 1.599 entități publice de interes local*, din care cele mai multe entități verificate sunt ordonatori principali de credite în număr de 1.271.

Categorii de entități verificate la nivelul unităților administrativ-teritoriale	Entități verificate	% din total
1.Ordonatori de credite la nivelul unităților administrativ-teritoriale, din care:	1.528	95,6
1.1. ordonatori principali de credite	1.271	79,6
1.2. ordonatori secundari de credite	7	0,4
1.3. ordonatori terțiari de credite	250	15,6
2. Regii autonome de interes local	15	0,9
3. Societăți comerciale de interes local	56	3,5
TOTAL	1.599	100,0

Grafic, *categoriile de entități verificate în anul 2011*, se prezintă astfel:

Acte emise în urma acțiunilor de verificare la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Ca urmare a acțiunilor de control/audit efectuate au fost întocmite *un număr total de 2.989 acte de verificare*, respectiv:

- 1.278 rapoarte de control/audit
- 1.184 procese verbale de constatare
- 425 note de constatare
- 102 procese verbale de constatare a contravențiilor.

În conformitate cu prevederile Regulamentului privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, în urma valorificării actelor de audit/control au fost emise 1.122 decizii, din care au fost contestate total sau parțial 23,4% din acestea, respectiv un număr de 262 decizii.

Prin deciziile emise au fost dispuse 10.675 măsuri, din care 9.812 în cadrul acțiunilor de audit financiar, 859 în cadrul acțiunilor de control tematic și 4 pentru acțiunile de audit al performanței.

Rezultatele cuantificabile ale acțiunilor desfășurate

Urmare acțiunilor de audit și control efectuate de camerele de conturi în anul 2011 la nivelul unităților administrativ-teritoriale au fost constatate abateri și nereguli care au determinat nerealizarea unor venituri cuvenite bugetelor publice, au cauzat prejudicii bugetelor locale, sau au influențat calitatea gestiunii economico-financiare a entităților verificate.

În urma acțiunilor de verificare efectuate de camerele de conturi, evaluarea abaterilor constatate se prezintă după cum urmează:

	Estimări abateri constatate	Accesorii	Total estimări
1.Venituri	233.572	126.710	360.282
2.Prejudicii	359.917	10.708	370.625
Total sume	593.489	137.418	730.907

mii lei

Abaterile de la legalitate și regularitate pe linia constatării și administrării veniturilor bugetare au condus la nerealizarea unor venituri în sumă de 360.282 mii lei, din care 126.710 mii lei accesorii.

Abaterile de la legalitate și regularitate constatate au condus la prejudicierea bugetelor entităților verificate cu suma de 370.625 mii lei, din care 10.708 mii lei accesorii corespunzătoare.

Totodată, s-au constatat abateri de la legalitate și regularitate, care nu au generat producerea de prejudicii, evaluate la 20.564.920 mii lei.

Rezultatele pe tipuri de acțiuni de verificare

Pe tipuri de acțiuni de verificare, situația abaterilor consemnate cu privire la constatarea și administrarea veniturilor, respectiv care au determinat producerea de prejudicii, cuantificate valoric, se prezintă sintetic astfel:

	Audit financiar	Control	Audit al performanței	Total acțiuni
1.Venituri	234.369	120.528	5.385	360.282
2.Prejudicii	338.197	32.403	25	370.625
Total sume	572.566	152.931	5.410	730.907

mii lei

Abateri pe linia constatării și administrării veniturilor

Principalele categorii de abateri consemnate cu ocazia acțiunilor de control/audit la nivel local pe linia constatării și administrării veniturilor au fost estimate la 360.282 mii lei și se prezintă sintetic astfel:

- nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare
- încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale

mii lei

230.928

7.486

• abateri privind neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	108.243
• constatări privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțului contabil, calitatea conturilor de execuție bugetară	12.057
• alte abateri constatate	1.568

Abateri generatoare de prejudicii

Abaterile constatate în acțiunile de control/audit care au generat producerea de prejudicii au fost estimate la 370.625 mii lei și se prezintă sintetic astfel:

	<u>mii lei</u>
• nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor	340.844
• încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale	7.982
• abateri cu privire la procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică, încheierea și administrarea contractelor	8.120
• abateri privind exercitarea calității de acționar	4.300
• utilizarea nelegală a fondurilor acordate de la buget	2.262
• constatări privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțurilor contabile	1.174
• neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	596
• nerespectarea reglementărilor legale referitoare la achiziții publice	1.198
• alte abateri constatate	4.149

Abateri financiar contabile care nu au determinat producerea de prejudicii

Cu ocazia verificărilor efectuate la nivelul unităților administrativ-teritoriale s-au constatat și abateri de la legalitate și regularitate, care nu au generat producerea de prejudicii, evaluate la 20.564.920 mii lei, cele mai semnificative fiind:

	<u>mii lei</u>
• încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale	13.100.487
• constatări privind legalitatea, realitatea și exactitatea evidențelor contabile și a bilanțurilor contabile	6.170.374
• nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor	465.064
• abateri cu privire la procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică, încheierea și administrarea contractelor	68.043
• împrumuturi interne și externe contractate sau utilizate fără respectarea reglementărilor legale	80.050
• nestabilirea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	201.728
• abateri privind exercitarea calității de acționar	110.264
• abateri privind sistemele de control și audit intern	51.077
• calitatea conturilor de execuție bugetară	293.385
• neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	19.898
• alte abateri constatate	4.550

2.2. Principalele constatări rezultate din acțiunile de audit și control desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Obiectivele urmărite în acțiunile de verificare la nivelul unităților administrativ-teritoriale

Prin verificările la entitățile publice de interes local, Curtea de Conturi prin camerele de conturi a urmărit, conform prevederilor legale, următoarele *obiective*:

- a) elaborarea și fundamentarea proiectului de buget propriu, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse prevederilor inițiale ale bugetelor publice;
- b) exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare;
- c) modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele prevăzute de lege, precum și identificarea cauzelor care au determinat nerealizarea acestora;
- d) evaluarea sistemelor de management și control intern/audit intern la entitățile verificate, a modului de implementare a acestora și legătura de cauzalitate între rezultatele acestei evaluări și deficiențele constatate de către Curtea de Conturi în activitatea entității respective;
- e) calitatea gestiunii economico-financiare în legătură cu scopul, obiectivele și atribuțiile prevăzute în actele de înființare ale entității verificate, cu accent pe:
 - efectuarea inventarierii și a evaluării tuturor elementelor patrimoniale, înregistrarea în evidența contabilă a rezultatelor obținute în urma acestor operațiuni
 - constituirea și utilizarea fondurilor pentru desfășurarea de activități conform scopului, obiectivelor și atribuțiilor entității
 - legalitatea angajării, lichidării, ordonanțării și plății cheltuielilor din fonduri publice
 - organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, încheierea și administrarea contractelor.

Elaborarea și fundamentarea proiectului bugetului pe anul 2010, precum și autorizarea, legalitatea și necesitatea modificărilor aduse bugetului aprobat

Constatări

Elaborarea și fundamentarea proiectului de buget

- ♦ fundamentarea nerealistă a proiectelor de buget ca urmare a neinventarierii și evaluării incorecte a materiei impozabile și a bazei de impozitare în funcție de care se stabilesc impozitele și taxele cuvenite bugetelor locale: *județul Arad* (comunele Gurahonț și Dieci, orașul Nădlac); *județul Brașov* (comuna Bunești); *județul Constanța* (comunele Cuza Vodă, Gârliciu, Ghindărești, orașele Cernavodă și Eforie, consiliul județean Constanța); *județul Dâmbovița* (comunele Răzvad și Ulmi, orașul Răcari); *județul Dolj* (municipiul Calafat, orașul Segarcea); *județul Giurgiu* (comuna Letca Nouă); *județul Gorj* (comunele Dănești, Godinești, orașele Târgu Cărbunești, Tismana, Consiliul județean Gorj); *județul Prahova* (comunele Filipeștii de Pădure și Jugureni); *județul Suceava* (comunele Horodnic de Jos și Râșca), *județul Tulcea* (comunele CA Rosetti, Sf. Gheorghe, orașul Babadag, municipiul Tulcea);
- ♦ supradimensionarea veniturilor bugetare fără să se aibă în vedere posibilitățile reale de realizare, precum și fundamentarea nerealistă a cheltuielilor: *județul Brașov* (municipiul Săcele); *județul Dolj* (comunele Podari, Coșoveni, orașul Segarcea, municipiul Calafat);
- ♦ nu au fost prevăzute distinct în buget credite destinate stingerii plăților restante la finele anului anterior celui pentru care se întocmește bugetul: *județul Prahova* (comuna Jugureni);
- ♦ introducerea în programul de investiții publice a unor obiective pentru care nu s-au asigurat sursele de finanțare și care nu au la bază documentațiile tehnico-

economice, respectiv notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor asimilate investițiilor: *județul Iași* (comuna Miroslava și municipiul Pașcani); *județul Prahova* (comunele Filipeștii de Pădure și Jugureni);

- ♦ cuprinderea în buget a unor elemente de cheltuieli fără bază legală: *județul Gorj* (comunele Dănești, Godinești, orașele Târgu Cărbunești, Tismana, Consiliul județean Gorj); *județul Harghita* (Consiliul județean Harghita, municipiul Miercurea Ciuc); *județul Tulcea* (orașul Babadag).

Legalitatea, necesitatea și oportunitatea modificărilor aduse bugetului inițial aprobat

- ♦ pe parcursul execuției bugetare, cu ocazia rectificărilor bugetare, nu s-au făcut modificări și reevaluări ale prevederilor inițiale ale veniturilor bugetare, deși execuția nu era în concordanță cu planificarea veniturilor: *județul Prahova* (comuna Filipeștii de Pădure);
- ♦ planificarea cheltuielilor și modificarea acestora pe parcursul anului s-a realizat fără a exista o fundamentare a necesității și oportunității efectuării achizițiilor publice de bunuri, servicii și lucrări: *județul Prahova* (comuna Filipeștii de Pădure).

Exactitatea și realitatea datelor reflectate în situațiile financiare

Constatări

Nerespectarea prevederilor legale privind organizarea și conducerea contabilității

În cadrul acestui obiectiv, au fost identificate abateri cu privire la neorganizarea și neconducerea contabilității potrivit dispozițiilor legale, ceea ce a determinat ca la unele unități administrativ-teritoriale situațiile financiare să nu ofere o imagine fidelă a poziției și performanței financiare a entităților în cauză. Cauzele principale ale acestor abateri sunt necunoașterea reglementărilor legale în domeniul financiar-contabil, interpretarea eronată a prevederilor legale, precum și slaba pregătire profesională a personalului din compartimentele financiar-contabile, depășit de cerințele introducerii contabilității în partidă dublă, în special la primăriile comunale. Cele mai frecvente abateri constatate sunt cele care vizează:

- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă a operațiunilor economice în momentul efectuării lor, conform principiului contabilității pe angajamente, potrivit căruia operațiunile și tranzacțiile se recunosc la momentul la care se produc;
- ♦ neînregistrarea în contabilitate a tuturor operațiunilor de intrare sau ieșire a unor bunuri din patrimoniu (materiale în custodie, investiții în curs), necalcularea sau calcularea greșită a amortizării mijloacelor fixe, neevidențierea garanțiilor de bună execuție;
- ♦ efectuarea de înregistrări contabile eronate care au denaturat situațiile financiare anuale (bilanțul și/sau contul de execuție, existența unor necorelații între posturile înscrise în activul și pasivul bilanțului contabil și soldurile conturilor din bilanța de verificare, contul de rezultat patrimonial);
- ♦ lipsa evidențelor analitice a unor conturi contabile care sunt obligatorii conform reglementărilor în vigoare, ceea ce a condus la imposibilitatea urmăririi pe surse de constituire a veniturilor, a destinației unor cheltuieli, a creanțelor, a datoriilor, a furnizorilor;
- ♦ stabilirea și/sau înregistrarea eronată în evidența contabilă a cheltuielilor cu amortizarea imobilizărilor.

Cazuri: *județul Alba* (comunele Albac, Arieșeni, Călnic, Ciuruleasa, Horea, Mogoș, Scărișoara, Sohodol, Vințu de Jos); *județul Bihor* (comunele Cărpinet, Șuncuius, orașul Vașcău, municipiul Oradea, Consiliul județean Bihor); *județul Bistrița-Năsăud* (comuna Dumitra, municipiul Bistrița); *județul Botoșani* (comunele Hlipiceni, Sulița, municipiul Dorohoi, Consiliul județean Botoșani); *județul Buzău* (comunele Mărgăritești, Săpoca, Cănești, Merei); *județul Caraș-Severin* (oraș Bocșa, comunele Lăpușnicu Mare, Cornereva, Ciclova Română, Iablanita);

județul Covasna (comunele Bixad, Boroșneu Mare, Vârfuri, Raci, Consiliul județean Covasna); *județul Constanța* (comunele Adamclisi, Grădina, Ostrov, Dobromir, orașele Cernavodă, Eforie, Techirghiol, Consiliul județean Constanța); *județul Călărași* (Serviciul public poliția comunitară Călărași, Centrul de asistență medico-socială); *județul Dolj* (comuna Carpen, municipiul Calafat); *județul Galați* (comunele Frumușica, Gohor), *județul Gorj* (comunele Arcani, Godinești, Samarinești, municipiul Tg. Jiu, Consiliul județean Gorj, SC Transloc SA Târgu Jiu); *județul Harghita* (orașul Bălan), *județul Hunedoara* (comuna Lelese); *județul Iași* (comunele Butea, Miroslava, Ciortești, Dolhești, municipiul Pașcani); *județul Ialomița* (comunele Buceu, Gheorghe Doja, Gheorghe Lazăr, Giurgeni, Gura Ialomiței, orașul Căzănești); *județul Mehedinți* (municipiul Drobeta Turnu Severin); *județul Mureș* (comuna Beica, orașele Iernut, Luduș și Sovata, municipiul Tg. Mureș); *județul Ilfov* (comunele Vidra, Moara Vlăsiei, Clinceni, Mogoșoaia, Chiajna, orașul Voluntari); *județul Maramureș* (comunele Leordina, Șieu, Grupul Școlar „Ioan Buteanu” Șomcuța Mare); *județul Neamț* (municipiul Piatra-Neamț); *județul Prahova* (comunele Filipeștii de Pădure, Jugureni, Gura Vadului, orașele Slănic, Vălenii de Munte, municipiul Ploiești); *județul Sibiu* (orașele Dumbrăveni și Ocna Sibiului); *județul Teleorman* (comunele Botoroaga, Călinești, Conțești, Dracea, Pietroșani, Consiliul județean Teleorman); *județul Tulcea* (comunele CA Rosetti, Sarichioi, Turcoaia, Sf. Gheorghe, IC Brătianu, Jurilovca, orașele Măcin, Babadag, SC. Transport Public SA Tulcea); *județul Vrancea* (comunele Movilița, Străoane); *Municipiul București* (Spitalul Clinic de Nefrologie Dr. Carol Davila, Direcția Parcurilor sector 3, Administrația Lacuri, Parcuri și Agreement București, Administrația Domeniului Public sector 1, direcțiile de impozite și taxe locale ale sectoarelor 1, 2, 3, 4 și 6).

Organizarea, implementarea și menținerea sistemelor de management și control intern (inclusiv audit intern)

Constatări

În urma evaluării sistemelor de control și audit intern și a probelor de audit obținute, în marea majoritate a instituțiilor auditate s-a concluzionat că sistemele de control și audit intern nu funcționează în mod corespunzător și drept urmare riscurile de control au fost evaluate ca fiind medii sau ridicate.

Abaterile constatate în urma acțiunilor efectuate au scos în evidență faptul că acestea se datorează în special disfuncționalităților existente în organizarea și exercitarea controlului intern cât și faptului că acestea nu funcționează la un nivel care să asigure realizarea veniturilor bugetare și gestionarea fondurilor publice în condiții de legalitate, regularitate și maximă eficiență.

Neimplementarea și neexercitarea în totalitate a formelor sistemului de control intern

Evaluările au relevat la majoritatea instituțiilor publice auditate faptul că, în general, nu au fost elaborate și dezvoltate sisteme de control managerial, care să cuprindă proceduri formalizate pe activități, inclusiv obiectivele, acțiunile, responsabilitățile, termenele și separarea sarcinilor pentru fiecare salariat, cele mai frecvente și generalizate abateri fiind:

- ◆ neelaborarea, neactualizarea și/sau neaprobarea *Programelor de dezvoltare a sistemelor de control managerial*, în conformitate cu prevederile OMFP nr. 946/2005;
- ◆ neelaborarea procedurilor operaționale pe activități, în vederea furnizării unei asigurări rezonabile pentru atingerea obiectivelor entității publice;
- ◆ nu sunt întocmite liste ale riscurilor ce pot apărea în desfășurarea activității entităților și care împiedică atingerea obiectivelor acestora;
- ◆ nu există Registrul riscurilor în conformitate cu procedura de sistem privind managementul riscului;
- ◆ nu sunt elaborate proceduri privind managementul riscurilor;
- ◆ nu se asigură o monitorizare și o evaluare sistematică a riscurilor;
- ◆ nu sunt elaborate planuri pentru limitarea consecințelor apariției riscurilor.

Neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a controlului financiar preventiv

- ♦ neexercitarea controlului financiar preventiv asupra tuturor operațiunilor care afectează fondurile publice și/sau patrimoniul public, cu consecințe asupra identificării proiectelor de operațiuni care nu respectă condițiile de legalitate și regularitate;
- ♦ exercitarea formală a controlului financiar preventiv propriu, prin acordarea vizei pentru operațiuni efectuate cu încălcarea legii;
- ♦ nu s-a avut în vedere separarea atribuțiilor persoanelor care acordă viza de control financiar preventiv, controlul și aprobarea documentelor fiind efectuată de aceeași persoană care întocmește documentele supuse controlului financiar preventiv.

Neorganizarea compartimentului de audit intern

- ♦ neorganizarea de către majoritatea unităților administrativ-teritoriale a activităților de audit intern în condițiile reglementărilor legale;
- ♦ la entitățile la care este organizată activitatea de audit intern, aceasta a rămas la un stadiu de activitate constatatoare și nu de prevenție;
- ♦ la entitățile la care activitatea de audit intern a fost efectuată în sistem externalizat, rapoartele întocmite în foarte multe cazuri au un caracter pur formal, misiunile de audit fiind mai mult orientate spre un control gestionar de fond decât spre un audit intern autentic care să servească conducerii în vederea realizării unui management eficient.

Modul de stabilire, evidențiere și urmărire a încasării veniturilor bugetare, în cuantumul și la termenele stabilite de lege

Constatări

Abaterile reținute și consemnate în actele de audit/control cu privire la stabilirea, constatarea, urmărirea și încasarea veniturilor bugetelor locale relevă faptul că managementul în acest domeniu nu este încă suficient de performant, nivelul veniturilor proprii încasate nu exprimă potențialul real al unităților administrativ-teritoriale și că există deficiențe în activitatea de administrare și de executare silită a creanțelor fiscale de către compartimentele de specialitate ale primăriilor. Cele mai întâlnite abateri au fost:

- ♦ nestabilirea, neînregistrarea, neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a impozitului pe clădiri și terenuri pentru clădirile aflate în proprietatea unor persoane fizice sau juridice, precum și în domeniul public și privat al unităților administrativ-teritoriale, a taxelor pe mijloacele de transport, a veniturilor din concesiuni și închirieri pentru elemente de patrimoniu concesionate sau închiriate, determinate de:
 - necalcularea și neînregistrarea în evidențele contabile a obligațiilor de plată privind impozitele, taxele, contribuțiile și alte obligații bugetare
 - neurmărirea modului de respectare a obligației contribuabililor de a înscrie în declarațiile de impunere sau declarațiile fiscale a unor bunuri impozabile, venituri impozabile sau impozite datorate
 - aplicarea unor cote eronate în stabilirea impozitelor locale
 - necalcularea din oficiu a obligațiilor de plată în cazul nerespectării termenelor de depunere a declarațiilor de impunere
 - neurmărirea, neînregistrarea în evidența contabilă și neîncasarea la termen a redevențelor și chiriilor pentru elementele de patrimoniu concesionate sau închiriate

Cazuri: *județul Argeș* (974 mii lei la comuna Davidești, 556 mii lei la comuna Merișani, 270 mii lei la comuna Domnești); *județul Bihor* (210 mii lei la orașul Vașcău, 164 mii lei la municipiul Oradea); *județul Cluj* (204 mii lei la municipiul Dej, 134 mii lei la comuna Mănăstireni, 118 mii lei la comuna Suatu); *județul Dolj* (540 mii lei la comuna Afumați, 200 mii lei la municipiul Calafat, 292 mii lei la municipiul Craiova); *județul Dâmbovița* (350 mii lei la Consiliul Județean

Dâmbovița), *județul Galați* (2.733 mii lei la comuna Pechea, 1.640 mii lei la comuna Gohor, 1.328 mii lei la comuna Cudalbi, 919 mii lei la comuna Foltești, 849 mii lei la comuna Matca, 720 mii lei la comuna Independența, 513 mii lei la comuna Barcea); *județul Harghita* (491 mii lei la municipiul Gheorgheni); *județul Iași* (415 mii lei la comuna Erbiceni); *județul Mehedinți* (400 mii lei la municipiul Drobeta Turnu Severin, 268 mii lei la comuna Burila Mare); *județul Mureș* (412 mii lei la orașul Sovata, 160 mii lei la municipiul Tg. Mureș); *județul Neamț* (4.003 mii lei la municipiul Piatra-Neamț - de la SC Locato și SC CMI Urban SA Piatra Neamț); *județul Olt* (313 mii lei la orașul Balș); *județul Prahova* (396 mii lei la orașul Băicoi, 378 mii lei la comuna Filipeștii de Pădure, 813 mii lei la Regia Autonomă de Transport Public Ploiești); *județul Satu Mare* (246 mii lei la orașul Tășnad); *județul Sibiu* (410 mii lei la orașul Ocna Sibiului, 142 mii lei la orașul Copșa Mică); *județul Teleorman* (3.997 mii lei la municipiul Alexandria, comunele Vitănești, Bogdana, Călinești, Fântânele, Siliștea Gumești, Dracea, Tătărești de Sus); *județul Timiș* (1.895 mii lei la comuna Dudeștii Vechi, 616 mii lei la comuna Făget, 2.203 mii lei la orașul Jimbolia); *județul Tulcea* (496 mii lei la SC Transport Public SA Tulcea); *județul Vaslui* (1.381 mii lei la municipiul Vaslui, 355 mii lei la Consiliul Județean Vaslui, 576 mii lei la comuna Perieni); *Municipiul București* (9.296 mii lei la Direcțiile de Impozite și Taxe Locale sector 1-4 și 6).

- ◆ neaplicarea tuturor măsurilor prevăzute de lege privind urmărirea și încasarea creanțelor bugetare înregistrate în evidențele fiscale și contabile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Cazuri: *județul Brăila* (661 mii lei la comuna Ulmu, 375 mii lei la comuna Roșiori, 288 mii lei la comuna Victoria, 573 mii lei la Consiliul județean Brăila); *județul Covasna* (350 mii lei la comuna Ghidfalău, 294 mii lei la comuna Sânzieni); *județul Constanța* (450 mii lei la orașul Eforie, 2.940 mii lei la comunele Valu lui Traian și Ghindărești); *județul Dâmbovița* (1.007 mii lei la comuna Cojasca, 414 mii lei la comuna Ulmi, 301 mii lei la comuna Dobra, 127 mii lei la municipiul Târgoviște); *județul Giurgiu* (397 mii lei la comuna Letca Nouă, 289 mii lei la comuna Crevedia Mare, 269 mii lei la comuna Ghimpați, 227 mii lei la comuna Hotarele, 208 mii lei la comuna Mihăilești, 196 mii lei la comuna Joița, 171 mii lei la comuna Slobozia); *județul Gorj* (205 mii lei la comuna Godinești, 254 mii lei la comunele Arcani și Logrești); *județul Harghita* (208 mii lei la orașul Bălan); *județul Iași* (2.764 mii lei la comuna Miroslava, 1.619 mii lei la municipiul Pașcani); *județul Maramureș* (123 mii lei la comuna Moisei, 107 milioane lei la comuna Leordina); *județul Mehedinți* (271 mii lei la comuna Husnicioara); *județul Mureș* (425 mii lei la orașul Luduș, 227 mii lei la orașul Sângeorgiu de Pădure); *județul Neamț* (510 mii lei la SC Locato SA Piatra Neamț); *județul Prahova* (139 mii lei la comuna Filipeștii de Pădure); *județul Suceava* (930 mii lei la municipiul Rădăuți, 190 mii lei la orașul Gura Humorului, 162 mii lei la comuna Dumbrăveni, 137 mii lei la comuna Voitineli); *județul Timiș* (1.092 mii lei la comuna Sănandrei); *județul Tulcea* (1.962 mii lei la comuna Sarichioi); *județul Vaslui* (6.705 mii lei la municipiul Huși, 368 mii lei la comuna Roșiești, 245 mii lei la comuna Văleni); *Municipiul București* (14.741 mii lei la Direcțiile de Impozite și Taxe Locale sector 1, 2 și 3; 2.234 mii lei la Direcția Parcurilor sector 3; 333 mii lei la Administrația Lacuri, Parcuri și Agreement București).

- ◆ nestabilirea, neînregistrarea, neevidențierea și nevirarea la bugetul de stat a unor sume datorate - taxa pe valoarea adăugată pentru anumite operațiuni, sume datorate pentru persoanele cu handicap neangajate: *județul Suceava* (187 mii lei la orașul Gura Humorului, 158 mii lei la orașul Dolhasca, 135 mii lei la comuna Dumbrăveni); *județul Timiș* (889 mii lei la orașul Jimbolia); *județul Tulcea* (676 mii lei la municipiul Tulcea).
- ◆ nestabilirea veniturilor din exploatarea masei lemnoase: *județul Bistrița-Năsăud* (198 mii lei la comuna Prundu Bârgăului); *județul Suceava* (242 mii lei la orașul Gura Humorului).
- ◆ nerestituirea la finele anului a sumelor primite de la bugetul de stat sub forma sumelor defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea unor

cheltuieli descentralizate la nivelul bugetelor locale sau a subvențiilor cu diferite destinații: *județul Botoșani* (701 mii lei la orașul Darabani); *județul Harghita* (340 mii lei la municipiul Miercurea Ciuc); *județul Prahova* (123 mii lei la comuna Chiojdeanca, 113 mii lei la comuna Jugureni); *județul Teleorman* (172 mii lei la comuna Suhaia); *județul Timiș* (102 mii lei la comuna Dumbrăvița).

- ♦ neinițierea măsurilor de executare silită pentru încasarea creanțelor comerciale restante (191 mii lei la SC Braicar SA Brăila);
- ♦ necalcularea, neînregistrarea în evidența contabilă și nevirarea la buget a accesoriilor datorate pentru nevirarea reținerilor din salarii ale angajaților pe perioada 2009-2010 (7.834 mii lei la SC Centrala Electrică de Termoficare SA Brașov);
- ♦ necalcularea, neînregistrarea în evidența contabilă și nevirarea la bugetul de stat a taxei pe valoarea adăugată aferentă serviciilor de transport efectuate către salariații proprii și membrii familiilor acestora și acordate sub formă de gratuități (734 mii lei la Regia Autonomă de Transport Urban Cluj-Napoca; 211 mii lei la Regia Autonomă Oradea Transport Local).
- ♦ necalcularea, nefacturarea și neînregistrarea la venituri a penalităților cuvenite pentru neplata la termenele stabilite prin contracte a prestațiilor efectuate (518 mii lei la RADJ Cluj).

Calitatea gestiunii economico-financiare

Constatări

Abaterile de la legalitate și regularitate care au avut un caracter negativ asupra calității gestiunii economico-financiare au fost determinate în principal de nerespectarea prevederilor legale referitoare la administrarea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale, nerespectarea reglementărilor legale în efectuarea cheltuielilor, precum și a celor referitoare la achizițiile publice.

Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale

Nerespectarea prevederilor legale privind efectuarea inventarierii patrimoniului și reevaluării tuturor elementelor patrimoniale la termenul prevăzut de lege, precum și asigurarea integrității bunurilor patrimoniale reprezintă una din cele mai des întâlnite deficiențe, fiind determinată de:

- ♦ necuprinderea în operațiunea de inventariere a tuturor elementelor patrimoniale, a disponibilităților aflate în conturi la bănci și trezorerie, a creanțelor și obligațiilor față de terți;
- ♦ nereevaluarea activelor fixe corporale de natura construcțiilor și terenurilor aparținând domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale în vederea înregistrării în evidența contabilă a valorii acestora;
- ♦ neefectuarea reevaluării cel puțin o dată la 3 ani a activelor fixe corporale de natura construcțiilor aflate în patrimoniul unităților administrativ-teritoriale și neînregistrarea în contabilitate a rezultatelor acestei operațiuni, până la finele anului în care se efectuează reevaluarea;
- ♦ scoaterea nelegală din funcțiune a unor active fixe corporale din patrimoniul unității administrativ-teritoriale sau înregistrarea eronată a scăderii din patrimoniu a unor active fixe de natura construcțiilor;
- ♦ nerespectarea prevederilor legale privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe;
- ♦ neînregistrarea în evidența contabilă a diferențelor din reevaluarea terenurilor și construcțiilor;
- ♦ neverificarea inopinată a casieriiilor și neîntocmirea proceselor verbale de verificare gestionară conform normelor legale.

Cazuri: *județul Alba* (comunele Albac, Arieșeni, Bucerdea Grânoasă, Horea, Mogoș, Scărișoara, Sohodol, Șugac, orașul Cugir); *județul Argeș* (comunele Ungheni, Bradu, Corbi, Izvoru, Băiculești, Corbeni); *județul Bihor* (municipiul Oradea, orașele Vașcău, Ștei, comunele Cărpinet, Lunca, Șuncuiuș); *județul Bistrița-Năsăud* (comunele Josenii Bărgăului, Dumitrița, Budacu, Feldru, Rebra, municipiul Bistrița); *județul Botoșani* (municipiul Dorohoi); *județul Brăila* (comunele Roșiori, Ulmu, Tichilești, Serviciul de Gospodărie Locală Însurăței, RA Administrația Zona Liberă Brăila); *județul Buzău* (comunele Gura Teghii, Poșta Câlnău, Cochirleanca, Gherăseni); *județul Călărași* (comunele Vâlcelele, Căscioarele, Radovanu, Poliția Comunitară Călărași); *județul Cluj* (comunele Borșa, Ciucea, Râșca); *județul Constanța* (Consiliul județean Constanța, municipiul Constanța, orașele Eforie, Cernavodă, comunele Valu lui Traian, Tuzla); *județul Covasna* (comunele Bixad, Baraolt, Lemnia, Sânzieni); *județul Dâmbovița* (comunele Dobra, Răcari, Râu Alb, Cojasca, municipiul Târgoviște); *județul Dolj* (municipiile Calafat și Băilești); *județul Giurgiu* (comuna Greaca, municipiul Giurgiu, SC Apa Canal SA Giurgiu); *județul Hunedoara* (municipiul Vulcan); *județul Ialomița* (comuna Bucu); *județul Iași* (municipiul Pașcani, comunele Bârnova, Ciortești, Cozmești, Grozești, Movileni); *județul Ilfov* (comunele Chiajna, Moara Vlăsiei, orașul Voluntari); *județul Maramureș* (orașul Tăuții Măgheruş); *județul Mehedinți* (comunele Cujmir, Burila Mare); *județul Neamț* (municipiul Piatra Neamț, SC CMI Urban SA Piatra Neamț, SC Locato SA); *județul Olt* (comuna Cezieni); *județul Prahova* (comuna Filipeștii de Pădure); *județul Satu-Mare* (comunele Doba, Păulești, Sanislău, orașul Tășnad); *județul Sibiu* (comuna Iacobeni, Arpașu de Jos, orașele Ocna Sibiului, Copșa Mică și Săliște, SC Servicii Săliște SRL); *județul Suceava* (comunele Dumbrăveni, Dorna Căndrenilor, Valea Moldovei, Grănicești, Forăști, Fundu Moldovei, Voitinul, orașele Gura Humorului, Salcea, Solca, municipiul Rădăuți, Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Suceava); *județul Timiș* (comunele Banloc, Lenauheim, Tomnatic, Ghilad); *județul Tulcea* (comunele Sfântu Gheorghe, Sarichioi, CA Rosetti, Jurilovca, Topolog, Direcția Întreținere și Administrare a Patrimoniului Tulcea); *județul Vâlcea* (comunele Dănicei, Voineasa, Mitrofani, municipiul Râmnicu Vâlcea); *județul Teleorman* (comunele Zâmbreasca, Bogdana, Călinești, Nanov, Scurtu Mare, Siliștea Gumești); *județul Vrancea* (municipiul Focșani, comuna Ruginești); *Municipiul București* (Spitalul clinic Sf. Maria).

Nerespectarea prevederilor legale în angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor

- ◆ acordarea în continuare de sporuri sau drepturi bănești către personalul din administrația publică locală, în baza contractelor/acordurilor colective de muncă sau a dispozițiilor/deciziilor conducătorilor instituțiilor, cu nerespectarea regulilor și principiilor stabilite prin Legea-cadru nr. 330/2009 care instituie un nou sistem de salarizare, cu norme juridice noi și fără să se aibă în vedere că toate actele juridice emise în baza legislației anterioare care nu își mai regăsesc temei în noua legislație nu se mai aplică. În acest context, s-a consemnat efectuarea de plăți nelegale prin acordarea de spor de fidelitate și loialitate, spor de confidențialitate, spor pentru condiții vătămătoare, drepturi speciale pentru menținerea sănătății și securității muncii, indemnizație de dispozitiv, suplimente salariale. Totodată, au fost consemnate cazuri de nerespectare a prevederilor Ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 71/2009, nr. 18/2010, nr. 45/2010 și nr. 113/2010, în sensul că au fost efectuate plăți având ca obiect drepturi salariale stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar prin hotărâri judecătorești, deși plata acestora fusese eșalonată pe o perioadă de trei ani.

Cazuri: *județul Argeș* (191 mii lei la comuna Băiculești); *județul Bihor* (9.341 mii lei la Consiliul județean Bihor, municipiul Oradea, municipiul Marghita, orașele Vașcău, Ștei, comunele Buntești, Cărpinet, Lunca, Șuncuiuș, Rieni); *județul Botoșani* (467 mii lei la municipiul Botoșani, 859 mii lei la municipiul Botoșani, 301 mii lei la municipiul Dorohoi); *județul Brăila* (1.973 mii lei la Consiliul județean Brăila și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brăila, 240

mii lei la comuna Roșiori, 225 mii lei la comuna Ulmu); *județul Brașov* (759 mii lei la orașul Zărnești, 322 mii lei la comuna Prejmer, 219 mii lei la comuna Vama Buzăului); *județul Buzău* (140 mii lei la comuna Merei, 131 mii lei la comuna Cernătești); *județul Caraș-Severin* (5.944 mii lei la Consiliul județean Caraș-Severin, 5.379 mii lei la municipiul Reșița, 610 mii lei la orașul Moldova Nouă, 366 mii lei la Băile Herculane); *județul Cluj* (1.903 mii lei la municipiul Dej, 1.245 mii lei la comuna Apahida, 442 mii lei la comuna Mociu); *județul Constanța* (2.987 mii lei la orașul Cernavodă, 1.050 mii lei la municipiul Constanța, 825 mii lei la orașul Techirghiol); *județul Dâmbovița* (935 mii lei la Direcția de Asistență Socială Târgoviște, 732 mii lei la municipiul Târgoviște, 266 mii lei la Consiliul județean Dâmbovița); *județul Dolj* (218 mii lei la Consiliul județean Dolj, 204 mii lei la municipiul Calafat, 184 mii lei la municipiul Craiova); *județul Galați* (1.147 mii lei la comuna Munteni, 752 mii lei la comuna Matca, 317 mii lei la comuna Cudalbi); *județul Giurgiu* (164 mii lei la Grupul Școlar Udriște Năsturel Hotarele, 157 mii lei la orașul Mihăilești, 112 mii lei la comuna Slobozia); *județul Gorj* (454 mii lei la comuna Godinești, 442 mii lei la orașul Tismana, 411 mii lei la Consiliul județean Gorj, 283 mii lei la comuna Dănești); *județul Harghita* (554 mii lei la municipiul Miercurea-Ciuc); *județul Ialomița* (278 mii lei la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Ialomița, 261 mii lei la Școala cu clasele I-VIII nr. 1 Țândărei); *județul Mureș* (6.918 mii lei la Consiliul județean Mureș, municipiul Târgu Mureș, orașele Iernut, Luduș, Sărmașu, Sângeorgiu de Pădure, comunele Eremitu, Beica, Stânceni, Daneș); *județul Neamț* (390 mii lei la comuna Bîrgăuani); *județul Prahova* (213 mii lei la comuna Fântânele); *județul Satu Mare* (1.586 mii lei); *județul Sibiu* (9.393 mii lei); *județul Suceava* (311 mii lei la municipiul Rădăuți, 279 mii lei la orașul Gura Humorului); *județul Teleorman* (603 mii lei la municipiul Teleorman, 197 mii lei la orașul Zimnicea); *județul Timiș* (2.023 mii lei la orașul Jimbolia, 1.257 mii lei la comuna Dumbrăvița, 1.010 mii lei la comuna Lenauheim, 362 mii lei la orașul Sănnicolau Mare); *județul Tulcea* (3.298 mii lei la municipiul Tulcea, Direcția de Întreținere și Administrare a Patrimoniului Tulcea, Direcția de Asistență și Protecție Socială Tulcea); *județul Vâlcea* (300 mii lei); *Municipiul București* (1.615 mii lei la Direcția Generală de Poliție Locală sector 6, 137 mii lei la Administrația Școlilor, Liceelor și Grădinițelor sector 4, 123 mii lei la Școala Postliceală Sanitară Fundeni).

- ♦ plăți peste normele, cotele sau baremurile aprobate, cele mai frecvente cazuri fiind determinate de acceptarea la plată a unor situații de lucrări care au cuprins cote și tarife mai mari decât cele legale sau cele din devizele ofertă;
- ♦ efectuarea de cheltuieli fără contraprestație ca urmare a acceptării la plată a unor cantități de lucrări neexecutate;
- ♦ plăți nelegale pentru lucrări supradimensionate prin înscrierea unei cantități mai mari decât cele real executate, rezultate din măsurători;
- ♦ plăți efectuate cu schimbarea destinației legale sau fără documente justificative;
- ♦ plăți peste avansurile legale nerecuperate din achiziționări de bunuri sau prestări servicii;

Cazuri: *județul Alba* (663 mii lei la comunele Călnic și Poșaga); *județul Argeș* (3.340 mii lei la comunele Davidești, Priboieni, Ungheni, Popești, Cicănești, Bradu; 245 mii lei la Liceul de artă Dinu Lipatti); *județul Bihor* (705 mii lei la Consiliul județean Bihor, municipiul Oradea, municipiul Marghita, orașele Vașcău, Ștei, comunele Cărpinet, Husasău de Tinca); *județul Botoșani* (661 mii lei la municipiul Dorohoi, 436 mii lei la municipiul Botoșani); *județul Brașov* (3.628 mii lei la comuna Prejmer, 623 mii lei la comuna Poiana Mărului); *județul Buzău* (556 mii lei la comuna Gura Teghii, 245 mii lei la comuna Merei, 243 mii lei la comuna Cernătești); *județul Caraș-Severin* (461 mii lei la municipiul Reșița); *județul Cluj* (233 mii lei la municipiul Dej, 177 mii lei la comuna Beliș, 139 mii lei la comuna Cătcău); *județul Călărași* (1.153 mii lei la comuna Vâlcelele); *județul Constanța* (712 mii lei la Consiliul județean Constanța, 413 mii lei la comuna Dobromir); *județul Covasna* (2.109 mii lei la municipiul Covasna); *județul Dâmbovița* (116 mii lei la municipiul Târgoviște); *județul Dolj* (232 mii lei la comuna Întorsura, 173 mii

lei la orașul Segarcea); *județul Gorj* (517 mii lei la municipiul Târgu Jiu, 292 mii lei la comuna Slivilești, 140 mii lei la orașul Tismana); *județul Harghita* (258 mii lei la municipiul Miercurea Ciuc, 2.280 mii lei la Consiliul județean Harghita); *județul Iași* (491 mii lei la comuna Țuțora, 205 mii lei la municipiul Pașcani, 115 mii lei la comuna Miroslava); *județul Maramureș* (689 mii lei la Clubul Sportiv Școlar nr. 2 Baia Mare, 303 mii lei la comuna Călinești, 266 mii lei la comuna Leordina, 244 mii lei la Serviciul public administrarea patrimoniului local și utilități Baia Mare); *județul Mehedinți* (886 mii lei la municipiul Drobeta Turnu Severin, 463 mii lei la Consiliul județean Mehedinți); *județul Neamț* (1.397 mii lei la municipiul Piatra-Neamț, 914 mii lei la comuna Dochia); *județul Prahova* (497 mii lei la orașul Slănic, 273 mii lei la orașul Băicoi, 310 mii lei la comuna Ștefești); *județul Satu Mare* (129 mii lei la comuna Săuca); *județul Sibiu* (1.780 lei la comuna Bazna); *județul Suceava* (5.529 mii lei la Direcția Județeană de Drumuri și Poduri Suceava, 577 mii lei la Grupul Școlar Agricol din comuna Dorna Cândrenilor, 527 mii lei la municipiul Suceava); *județul Timiș* (427 mii lei la comuna Cenei, 930 mii lei la comuna Dumbrăvița, 946 mii lei la comuna Banloc); *județul Tulcea* (936 mii lei la orașul Babadag); *județul Vrancea* (418 mii lei la comuna Fitionești, 254 mii lei la orașul Mărășești); *Municipiul București* (1.987 mii lei la Administrația Lacuri, Parcuri și Agrement București).

Nerespectarea reglementărilor legale referitoare la achizițiile publice

- ◆ neînstituirea procedurilor proprii privind inițierea, derularea și monitorizarea proceselor de achiziții publice, care să conțină atribuții și responsabilități concrete pentru personalul implicat în aceste activități, cu accent pe respectarea legalității și a principiilor de transparență, liberă concurență, tratament egal și eficiență a fondurilor publice;
- ◆ superficialitate în evaluarea ofertelor la momentul atribuirii contractelor de lucrări și insuficienta implicare a membrilor comisiei de evaluare în verificarea caietului de sarcini și a ofertelor participanților la procedura de achiziție publică;
- ◆ modul defectuos de urmărire a realității și legalității datelor înscrise în situațiile de lucrări prezentate de către executanți;
- ◆ neurmărirea modului de respectare a clauzelor înscrise în contractele încheiate pentru efectuarea serviciilor de dirigenție de șantier care au fost externalizate.

Cazuri: *județul Argeș* (SC Publitrans 2000 SA Pitești, comunele Ungheni, Corbi, Mălureni și Boteni); *județul Bihor* (municipiul Oradea, orașul Vașcău, comunele Lunca, Șuncuiuș); *județul Bistrița-Năsăud* (comuna Dumitra); *județul Botoșani* (municipiul Dorohoi); *județul Brașov* (SC Centrala Electrică de Termoficare SA Brașov); *județul Brăila* (Consiliul județean Brăila); *județul Călărași* (comuna Vâlcelele); *județul Dolj* (RA Aeroportul Craiova); *județul Gorj* (comuna Jupânești); *județul Ialomița* (municipiul Slobozia și comuna Bucu); *județul Iași* (municipiul Pașcani, comunele Ciortești, Țuțora); *județul Ilfov* (comunele Mogoșoaia și Ștefănești de Jos); *județul Mehedinți* (comuna Husnicioara); *județul Neamț* (SC CMI Urban SA Piatra Neamț); *județul Prahova* (comuna Jugureni); *județul Suceava* (Grupul Școlar Agricol Dorna Cândrenilor, municipiul Rădăuți, comuna Preutești); *județul Teleorman* (municipiul Alexandria, comuna Botoroaga); *județul Timiș* (orașul Jimbolia); *județul Tulcea* (Direcția Întreținere și Administrare a Patrimoniului Tulcea, comuna Turcoaia); *județul Vâlcea* (orașul Ocnele Mari).

Cazurile de aplicare de amenzi contravenționale, de suspendare din funcție, de sesizare a organelor de urmărire penală, de încălcare a unor obligații

Aplicarea de amenzi contravenționale

Urmare acțiunilor de control și audit financiar desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, au fost înregistrate *cazuri în care au fost semnalate fapte prevăzute de lege ca fiind contravenții* și a căror constatare și sancționare intră în competența Curții de Conturi. Au fost încheiate procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor și acordate amenzi, domeniile vizate fiind următoarele:

- ♦ încălcarea prevederilor art. 14 alin. (3) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, *cu privire la efectuarea și angajarea unor cheltuieli fără bază legală*: județul Giurgiu (comuna Crevedia Mare și Grupul Școlar Udriște Năsturel Hotarele); județul Mehedinți (comuna Cujmir); județul Maramureș (comuna Leordina); județul Tulcea (orașul Măcin); județul Constanța (comunele Dragomir și Tuzla);
- ♦ încălcarea prevederilor art. 23 alin. (2) lit. d) și lit. h) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, *cu privire la asigurarea integrității bunurilor aflate în proprietate sau în administrare și la organizarea și ținerea la zi a evidenței patrimoniului, potrivit prevederilor legale*: județul Timiș (orașul Jimbolia); județul Iași (municipiul Pașcani);
- ♦ încălcarea prevederilor art. 23 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, *cu privire la urmărirea modului de realizare a veniturilor*: județul Constanța (comuna Dragomir); județul Dâmbovița (comuna Ulmi), județul Giurgiu (comunele Slobozia, Greaca, Hotarele, Letca Nouă); județul Olt (comunele Dobrețu și Milcov), județul Tulcea (orașul Măcin și comuna CA Rosetti);
- ♦ încălcarea prevederilor art. 23 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, *cu privire la organizarea și ținerea la zi a contabilității*: județul Tulcea (comuna CA Rosetti); județul Iași (comuna Butea);
- ♦ încălcarea altor prevederi ale Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-au aplicat amenzi contravenționale la comuna Grăniceri, județul Arad pentru nerespectarea prevederilor legale privind fundamentarea în bugetul local a unor cheltuieli de capital; comuna Budacu de Jos, județul Bistrița-Năsăud pentru încadrarea eronată a unor cheltuieli de capital la bunuri și servicii; comuna Vlădeni, județul Iași, pentru efectuarea de plăți direct din venituri; orașul Baia de Aramă, județul Mehedinți, pentru angajarea și ordonanțarea unor cheltuieli fără viza de control financiar preventiv; comuna Iacobeni, județul Sibiu pentru realizarea unui obiectiv fără a fi inclus în programul de investiții pe baza unei documentații tehnico-economice aprobată; comuna Banloc, județul Timiș pentru că au fost decontate lucrări care nu au fost executate; comuna Giarmata, județul Timiș pentru că nu au fost prezentate situațiile financiare în vederea aprobării acestora de către consiliul local;
- ♦ încălcarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice *pentru neefectuarea acțiunii de reevaluare a activelor fixe corporale și activelor fixe corporale în curs, precum și pentru necalcularea amortizării activelor fixe corporale și necorporale*: județul Giurgiu (comuna Mihăilești și Grupul Școlar Udriște Năsturel Hotarele); județul Mehedinți (orașul Baia de Aramă); județul Olt (comunele Cârlogani și Voineasa); județul Tulcea (comunele CA Rosetti și Sf. Gheorghe, Centrul de Resurse și Asistență Educațională Tulcea); județul Constanța (comuna Adamclisi);
- ♦ încălcarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, *cu privire la angajarea și utilizarea creditelor bugetare și organizarea sistemului de monitorizare a programului de achiziții publice*: județul Vrancea (Grupul Școlar "Simion Mehedinți" Vidra);
- ♦ încălcarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, *cu privire la depășirea consumului normat de combustibil pentru autoturismele din dotare*: județul Giurgiu (comuna Hotarele), județul Constanța (comuna Adamclisi);
- ♦ încălcarea prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 55/2010 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice, *cu privire la reducerea cu 20% a*

Suspendarea din funcție

În baza prevederilor art. 45 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, s-a cerut suspendarea din funcție a administratorului financiar al Liceului de artă Rm. Vâlcea, județul Vâlcea, pentru întocmirea cu bună știință de documente nereale și însușirea de bani în folos personal.

Sesizarea organelor de urmărire penală

Potrivit prevederilor art. 33 alin. (4) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, în situațiile în care în rapoartele de audit se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale sunt sesizate organele în drept pentru asigurarea valorificării constatărilor. Cazuri de sesizare a organelor de urmărire penală au fost înregistrate la:

- ♦ *SC Drumuri Municipale SA Timișoara, județul Timiș* urmare constatării faptului că o activitate (profitabilă) de interes local, a fost într-o primă fază, parțial, transferată către o zonă de interes privat (65%), pentru ca ulterior toată activitatea și întreg patrimoniul ca sursă de venit public local să se regăsească exclusiv către aceeași zonă de interese private;
- ♦ *Comuna Gîrbou, județul Sălaj* – întocmirea cu bună știință de documente nereale și însușirea de bani în folos personal de către un consilier din cadrul compartimentului contabilitate al primăriei;
- ♦ *Comuna Barcea, județul Galați* – încălcarea prevederilor legale în efectuarea cheltuielilor și plata de lucrări și prestări servicii fără documente justificative;
- ♦ *Comuna Godinești, județul Gorj* – neînregistrarea în evidența contabilă și fiscală și neurmărirea spre încasare la bugetul local a 890 procese verbale de constatare și sancționare a contravențiilor;
- ♦ *Liceul de artă Rm. Vâlcea, județul Vâlcea* – întocmirea cu bună știință de documente nereale și însușirea de bani în folos personal de către administratorul financiar al Liceului de artă Rm. Vâlcea;
- ♦ *Comuna Grecești, județul Dolj* – neconcordanțe între sumele încasate de la populație sub formă de impozite și taxe locale și sumele înregistrate și depuse în casierie, efectuarea de plăți prin casierie fără existența unor documente justificative;
- ♦ *Grupul Școlar „Simion Mehedinți”, Vidra, județul Vrancea* – nu au fost duse la îndeplinire măsurile dispuse prin decizia Camerei de Conturi Vrancea;
- ♦ *Comuna Saraiu, Județul Constanța* – plăți efectuate în numerar fără documente justificative și plata unor situații de lucrări de investiții neefectuate;
- ♦ *Comuna Întorsura, județul Dolj* – efectuarea de plăți de lucrări și prestări servicii fără documente justificative;
- ♦ *Comuna Merei, județul Buzău* – nerespectarea prevederilor legale în acordarea finanțărilor nerambursabile Clubului Sportiv Partizanul din comuna Merei.

Încălcarea unor obligații

La Consiliul județean Constanța s-a constatat încălcarea prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, *cu privire la obligația entităților auditate de a transmite actele, documentele și informațiile solicitate la termenele și în structura stabilită de Curtea de Conturi*, context în care entitatea a fost penalizată potrivit art. 63 din același act normativ cu 50 de lei pentru fiecare zi de întârziere.

În baza prevederilor art. 43 lit. a) din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, s-a dispus *suspendarea aplicării măsurilor ce contravin reglementărilor legale din domeniul financiar, contabil și fiscal*, respectiv plata nelegală a unor drepturi speciale la Municipiul Tulcea, Direcția de Întreținere și Administrare a Patrimoniului Tulcea și Direcția de Asistență și Protecție Socială Tulcea.

2.3. Concluzii și recomandări

Concluzii

Analiza abaterilor de la normele legale constatate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, a căror frecvență și volum relevă adevărate surse generatoare de risipă, indică faptul că *este imperios necesar să se acorde în continuare importanța cuvenită managementului financiar-contabil pentru identificarea acelor soluții menite să prevină fenomenul risipei și pentru consolidarea calității situațiilor financiare.*

Deciziile de alocare a fondurilor, respectiv hotărârile consiliilor județene/locale sau dispozițiile primarilor, trebuie analizate atât din punct de vedere al respectării bazei legale pentru respectiva cheltuială, dar și al impactului asupra capacității unității administrativ-teritoriale de a susține și a implementa respectivele decizii.

În acest context, *modul de fundamentare a necesităților de resurse* - cât de realiste sunt veniturile estimate și cât de predictibile sunt sumele pe care ordonatorul de credite anticipează că le va primi de la bugetul de stat – *este de o importanță vitală*, întrucât în practică se angajează cheltuieli pe baza unor resurse potențiale și nu certe care produc disfuncționalități în angajarea cheltuielilor și efectuarea plăților din cauza lipsei surselor de finanțare.

Constatările camerelor de conturi relevă faptul că în majoritatea cazurilor aparatul de specialitate al unităților administrativ-teritoriale nu întreprinde toate măsurile pentru aplicarea procedurilor de urmărire și încasare pentru toate sumele datorate bugetelor locale sau, după caz, de executare silită. În aceste condiții, termenul de aplicare a procedurilor de executare silită se prescrie, bugetele locale fiind prejudiciate cu sumele în cauză, autoritățile locale neluând măsurile legale de recuperare de la persoanele răspunzătoare.

Un alt fenomen generalizat constat la tot mai multe unități administrativ-teritoriale *il reprezintă neurmărirea și neîncasarea veniturilor din amenzi*, ținând seama că odată cu modificarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, începând cu data de 1 ianuarie 2007, activitatea de executare silită a sumelor reprezentând amenzi contravenționale aplicate persoanelor fizice a fost preluată pe bază de protocol de la Agenția Națională de Administrare Fiscală și unitățile sale subordonate de către organele de specialitate din cadrul unităților administrativ-teritoriale în a căror rază domiciliază contravenientul. Cu toate că sumele neîncasate până la data de 1 ianuarie 2007 se fac integral venituri la bugetele locale, aparatul de specialitate de la nivelul primăriilor nu le-a evidențiat și nu a luat nici măsuri în vederea urmăririi și încasării lor, dreptul de acțiune în vederea încasării amenzilor fiind prescris.

Un alt domeniu cu deficiențe majore este inventarierea, care așa cum a fost organizată și desfășurată, nu a acoperit toate elementele patrimoniale, disponibilitățile aflate în conturi la bănci și trezorerie, creanțele și obligațiile față de terți. Abaterile constatate pe această linie sunt *efectul neimplicării suficiente a ordonatorilor de credite în numirea și instruirea comisiilor de inventariere, precum și în supravegherea realizării la termen și în condiții corespunzătoare a inventarierii și în valorificarea rezultatelor acesteia.* Astfel, deși au emis deciziile de inventariere, ordonatorii de credite nu au urmărit modul de desfășurare a acestei activități de către comisiile de inventariere, respectiv dacă inventarierea se desfășoară faptic, prin numărare, măsurare, cântărire, dacă listele de inventariere sunt întocmite potrivit normelor, dacă se stabilesc rezultatele inventarierii și, dacă aceste rezultate sunt analizate, clarificate și înregistrate în contabilitate, în condițiile legii.

Consecința acestor disfuncționalități o reprezintă prezentarea în situațiile financiare a unor elemente patrimoniale incerte, neconfirmate prin inventariere. *Neefectuarea corespunzătoare a inventarierii poate conduce la diminuarea și deprecierea patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale.*

La cheltuielile de personal, dar și la cheltuielile cu bunuri și servicii se constată în continuare abateri determinate de acordarea de sporuri sau drepturi bănești către

personalul din administrația publică locală, în baza contractelor/acordurilor colective de muncă sau a dispozițiilor/deciziilor conducătorilor instituțiilor, cu nerespectarea regulilor și principiilor stabilite prin Legea-cadru nr. 330/2009 care instituie un nou sistem de salarizare, cu norme juridice noi și cu premiza că toate actele juridice emise în baza legislației anterioare care nu își mai regăsesc temei în noua legislație nu se mai aplică.

Totodată, au fost consemnate cazuri de nerespectare a prevederilor Ordonanței de urgență ale Guvernului nr. 71/2009, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că au fost efectuate plăți având ca obiect drepturi salariale stabilite în favoarea personalului din sectorul bugetar prin hotărâri judecătorești, deși plata acestora fusese eșalonată pe o perioadă de trei ani. Referitor la acest aspect, Curtea de Conturi consideră că astfel de încălcări ale legii ar putea fi stopate chiar în cursul execuției bugetare prin măsuri de blocare a deschiderilor de credite bugetare sau a conturilor de disponibilități deschise la unitățile trezoreriei statului.

În ceea ce privește *cheltuielile de capital*, cele mai frecvente cazuri constatate au fost cele determinate de *acceptarea la plată a unor situații de lucrări care au cuprins cote și tarife mai mari decât cele legale sau decât cele din devizele ofertă, precum și efectuarea de cheltuieli fără contraprestație ca urmare a acceptării la plată a unor cantități de lucrări neefectuate*. Se constată, însă și cazuri de nerespectare a prevederilor legale privind achizițiile publice de servicii și lucrări de investiții, cu consecințe negative pe linia asigurării eficienței, economicității și eficacității achizițiilor efectuate. Abaterile constatate au relevat neasigurarea unor politici concurențiale de achiziție, care să permită obținerea unui preț la nivelul celui uzual practicat pe piață, majorarea nejustificată a cheltuielilor prin plata contravalorii unor servicii/lucrări mai mari decât cele uzuale de pe piață.

O altă abatere întâlnită tot mai frecvent este cea legată de subvenționarea nelegală din bugetul local a activității unor operatori economici cărora li s-a concesionat prin delegare de gestiune prestarea unor servicii (salubritate, alimentare cu apă și canalizare), în condițiile în care finanțarea cheltuielilor de operare necesare funcționării și exploatării serviciilor respective trebuia să fie asigurată prin încasarea de la utilizatori, pe baza facturilor emise de operatori, a contravalorii serviciilor furnizate/prestate.

Un alt domeniu care capătă amploare prin frecvența abaterilor constatate este cel al acordării finanțărilor nerambursabile de către autoritățile administrației publice locale, cu nerespectarea prevederilor legale în sensul că atribuirea contractelor de finanțare s-a efectuat fără organizarea unei selecții publice de proiecte, nu au fost îndeplinite criteriile și condițiile de eligibilitate prevăzute de lege, finanțarea s-a efectuat fără prezentarea documentelor justificative corespunzătoare.

Abaterile constatate în urma acțiunilor efectuate au scos în evidență faptul că acestea se datorează în special *disfuncționalităților existente în organizarea și exercitarea controlului și auditului intern*, cât și faptului că acestea nu funcționează la un nivel care să asigure realizarea veniturilor bugetare și gestionarea fondurilor publice în condiții de legalitate, regularitate și maximă eficiență.

În urma evaluării sistemelor de control și audit intern și a probelor de audit obținute, în marea majoritate a instituțiilor auditate s-a concluzionat că sistemele de control și audit intern nu funcționează în mod corespunzător, activitățile de audit intern la nivelul instituțiilor publice sunt, în general, formale, ineficiente sau insuficient de riguroase, nu acoperă domenii semnificative, iar conducătorii acestora nu sunt interesați să valorifice aceste activități și drept urmare riscurile de control au fost evaluate ca fiind medii sau ridicate.

Activitatea de audit intern este descoperită în special la nivelul unităților administrativ-teritoriale comunale care nu reușesc să organizeze astfel de activități sau să angajeze auditori calificați. În unele unități administrativ-teritoriale, auditul intern a fost realizat în baza unor contracte de prestări servicii, însă, în marea majoritate a cazurilor, au fost întocmite câteva rapoarte de audit, pe teme ușor generalizabile, astfel încât rapoartele întocmite de un auditor au aceleași constatări, format și recomandări pentru toate comunele cu care acesta a avut

contract de prestări servicii. Unele rapoarte se limitează la a înșirui datele cuprinse în situațiile financiare ale entității, concluzionând apoi că acestea reflectă corect și fidel patrimoniul entităților auditate, fără a face referire în vreun fel la legalitatea și regularitatea operațiunilor desfășurate în perioada auditată.

Organizarea și exercitarea în mod deficitar a controlului financiar preventiv de către instituțiile publice se datorează în primul rând lipsei personalului de specialitate, cu consecințe în ceea ce privește separarea atribuțiilor de control preventiv de acelea de conducere a evidenței contabile sau de participare la executarea operațiunilor economico-financiare în cauză.

Actualul cadru de reglementare nu furnizează o practică coerentă și unitară, capabilă să instituie un sistem clar de reguli și responsabilități care să conducă la reducerea ariei de manifestare a neregulilor și a deficiențelor constatate în domeniul finanțelor publice.

Din acest punct de vedere, în legislația în domeniu se impune definirea unor responsabilități clare și concrete, dar mai ales a unor răspunderi personale ale managementului public față de acțiunile sau inacțiunile care afectează și prejudiciază fondurile și patrimoniul public.

Recomandări

Pe fondul abaterilor de la legalitate și regularitate cu impact asupra veniturilor și cheltuielilor bugetare, precum și a reflectării corecte a patrimoniului unităților administrativ-teritoriale, *Curtea de Conturi recomandă ordonatorilor de credite de la nivelul unităților administrativ-teritoriale să ia următoarele măsuri:*

- ✓ la elaborarea proiectelor bugetelor locale să fie avute în vedere și principalele probleme existente în execuția bugetară pe anul curent, precum și a celor din execuțiile bugetare anterioare, cum ar fi: creanțele, respectiv datoriile bugetare restante, cu explicații privind cauzele generatoare, măsurile întreprinse și stadiile de soluționare în care se află, propunerile de evitare în execuția bugetară a unor asemenea fenomene;
- ✓ crearea unor baze de date cât mai complete și actualizate privind contribuabilii la bugetele locale, pentru a identifica potențialul real al veniturilor unităților administrativ-teritoriale;
- ✓ identificarea tuturor surselor de venituri locale impozabile și evaluarea corectă a veniturilor proprii, pe baza inventarierii materiei impozabile și a nivelurilor taxelor și impozitelor locale;
- ✓ constituirea unor baze de date cuprinzând proprietățile, bunurile și valorile impozabile, pentru a se putea realiza o fundamentare mai temeinică a veniturilor din aceste surse;
- ✓ organizarea mai bună a activității de colectare a veniturilor, inclusiv prin utilizarea tuturor procedurilor legale de executare silită a creanțelor bugetelor locale;
- ✓ utilizarea efectivă în practică a standardelor de cost aprobate în domeniile învățământ, servicii sociale, sănătate, investiții astfel încât să se asigure un cost minim de funcționare a serviciilor publice din domeniile respective;
- ✓ stoparea din faza de angajare a proiectelor de operațiuni a oricăror cheltuieli susceptibile să depășească normativele sau limitele aprobate, prin responsabilizarea activității de control financiar preventiv;
- ✓ instituirea unui sistem propriu la nivelul fiecărui ordonator de credite de verificare faptică a lucrărilor de investiții, prin care să se limiteze fenomenul actual de plată a unor lucrări neexecutate, a unor cheltuieli nelegale, a unor lucrări supradimensionate;
- ✓ inventarierea de ansamblu a patrimoniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale pentru stabilirea stării acestuia, evaluarea lui corectă, luarea celor mai bune măsuri de utilizare și valorificare în scopul obținerii de venituri;

- ✓ urmărirea și verificarea de către autoritățile administrației publice locale a modului de perfectare a contractelor de închiriere, concesiune și vânzare de active și alte bunuri din patrimoniul unităților administrativ-teritoriale, implicarea în derularea acestora și în realizarea efectivă a veniturilor din asemenea acțiuni;
- ✓ aprobarea conturilor de execuție bugetară de către consiliile județene și consiliile locale numai după o analiză corespunzătoare din punct de vedere al legalității și regularității a operațiunilor derulate prin buget, a calității datelor din situațiile financiare sub aspectul reflectării fidele a veniturilor și a cheltuielilor și a respectării principiilor contabile;
- ✓ luarea măsurilor pentru intrarea în legalitate privind gestionarea mijloacelor materiale și bănești, asigurarea integrității patrimoniului (identificarea, valorificarea și scoaterea din funcțiune a activelor fixe corporale, recepționarea și gestionarea stocurilor, verificarea operațiunilor de casă, gestionarea formularelor cu regim special, atribuirea contractelor de închiriere, concesiune, organizarea gestiunilor, etc.);
- ✓ întocmirea procedurilor formalizate pe activități, cu detalierea obiectivelor, acțiunilor, responsabilităților, termenelor, documentelor, precum și a altor componente ale măsurilor respective.

Pentru acțiunile desfășurate la nivelul unităților administrativ-teritoriale, Curtea de Conturi va publica pe pagina oficială Rapoartele privind finanțele publice locale pe anul 2010 întocmite la nivelul fiecărui județ și municipiului București, cu prezentarea principalelor constatări și concluzii rezultate din verificarea conturilor de execuție bugetară pe anul 2010 la nivelul unităților administrativ-teritoriale verificate în anul 2011. Informații privind publicarea acestor rapoarte și modalitatea de accesare a acestora vor fi transmise tuturor autorităților publice deliberative ale unităților administrativ-teritoriale prin intermediul camerelor de conturi.

Capitolul

6

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

Autoritatea de Audit

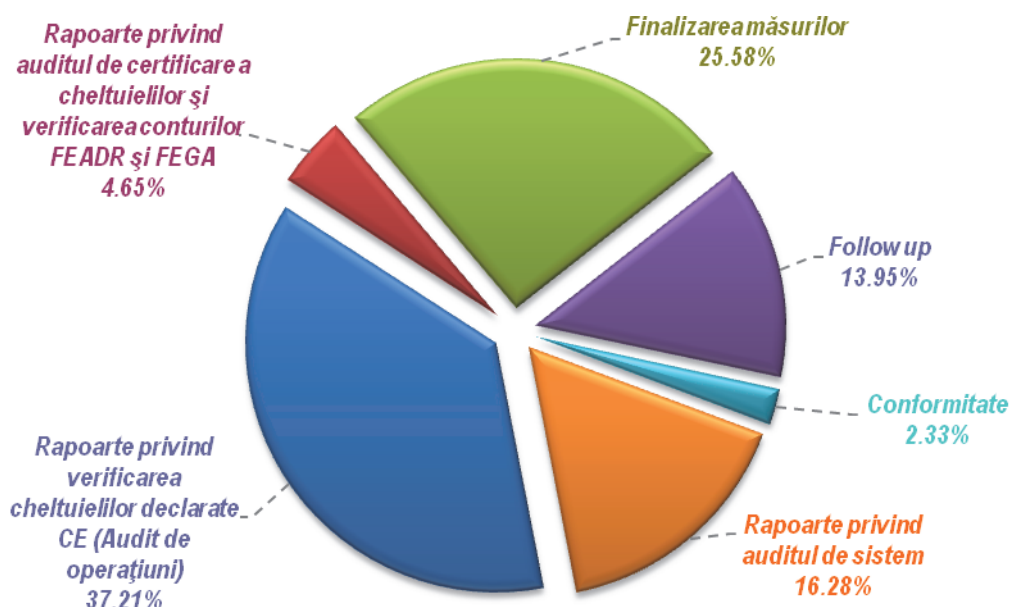
Activitatea desfășurată de Autoritatea de Audit a vizat îndeplinirea obligațiilor acestora ce rezultă din legislația comunitară și națională care reglementează diferitele categorii de fonduri de a căror auditare este responsabilă Autoritatea de Audit.

Autoritatea de Audit a finalizat pentru perioada de raportare **43 acțiuni de audit**. Misiunile de audit desfășurate au avut ca obiective:

- obținerea unei asigurări rezonabile că sistemele de management și control funcționează eficace;
- verificări, bazate pe un eșantion reprezentativ, a cheltuielilor declarate Comisiei Europene, în vederea obținerii asigurării ca tranzacțiile de la baza declarațiilor transmise Comisiei Europene sunt legale și regulamentare;
- consolidarea asigurării asupra legalității și regularității tranzacțiilor la nivelul beneficiarilor finali ai FEADR și FEAGA;
- evaluarea conformității sistemelor de management și control;
- obținerea asigurării rezonabile că obiectivele finanțate au fost realizate în conformitate cu cerințele acordurilor/memorandumurilor de finanțare (audit la finalizarea măsurilor ex – ISPA);
- urmărirea modului de implementare de către entitățile auditate a recomandărilor formulate de către Autoritatea de Audit.

În cadrul acțiunilor de audit au fost auditate peste 900 proiecte/contracte/măsurî finanțate din fondurile comunitare, în sfera auditului fiind cuprinse peste 200 de entități (publice și private)

Grafic, structura rapoartelor de audit încheiate de către Autoritatea de Audit în perioada de raportare, se prezintă astfel:

Din graficul prezentat mai sus, rezultă că cele mai multe acțiuni de audit au vizat auditul de operațiuni, în urma căruia au fost încheiate și aprobate 16 rapoarte de audit (37,21% în totalul misiunilor de audit finalizate).

Principalele constatări pe categorii de fonduri, rezultate urmare derulării acțiunilor de audit sunt prezentate în continuare.

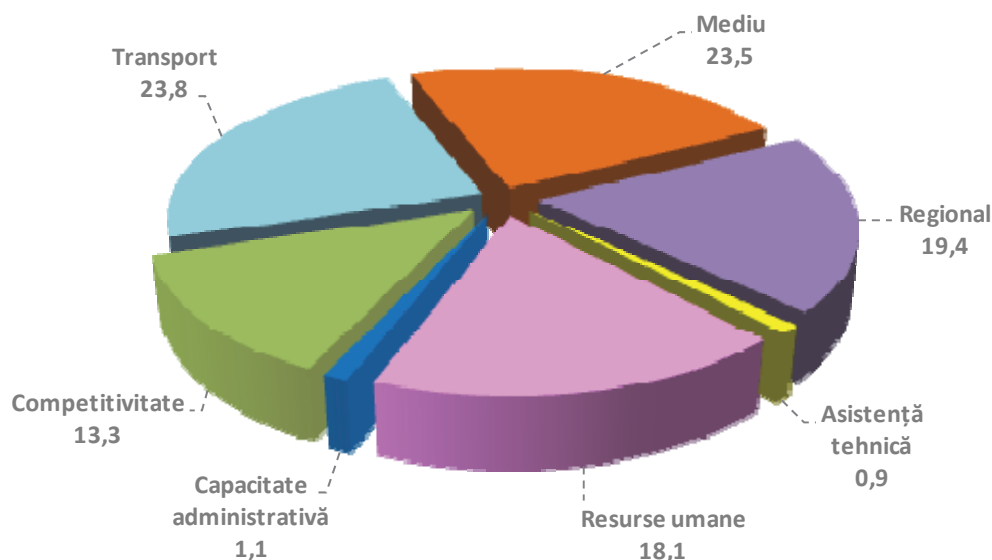
1. Programe Operaționale finanțate prin fondurile structurale și de coeziune *Fondul European pentru Dezvoltare Regională* *Fondul de Coeziune* *Fondul Social European*

În cadrul obiectivului „Convergență”, pentru perioada de programare 2007-2013, România beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Comisiei Europene în sumă totală de 19.213.037 mii euro, din care 12.660.614 mii euro alocate prin Fondurile Structurale și 6.552.423 mii euro alocate prin Fondul de Coeziune.

Din această alocare sunt finanțate un număr de **7 programe operaționale**, respectiv:

- PO Regional (POR), finanțat din FEDR;
- POS Creșterea Competitivității Economice (POS CCE), finanțat din FEDR;
- PO Asistență Tehnică (POAT), finanțat din FEDR;
- POS Mediu (POS M), finanțat din FEDR și FC;
- POS Transport (POS T), finanțat din FEDR și FC;
- POS Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU), finanțat din FSE;
- PO Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA), finanțat din FSE.

Mai jos este prezentată alocarea financiară, în procente, la nivel de programe operaționale:

Din graficul prezentat, rezultă că cea mai mare pondere din punct de vedere al alocării o au programele operaționale finanțate din FEDR și FC respectiv 80,9%, iar pentru programele finanțate din FSE sunt alocate 19,1%.

A. Stadiul implementării Programelor Operaționale

Potrivit informațiilor furnizate de *Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale (ACIS)*, la data de 31.12.2010 stadiul implementării programelor operaționale se prezintă după cum urmează:

PROGRAM OPERAȚIONAL	ALOCĂRI UE 2007 – 2010 (CUMULAT)		CONTRACTE / DECIZII DE FINANȚARE CU BENEFICIARI		PLĂȚI CĂTRE BENEFICIARI				Plăți contribuție UE / alocarea UE 2007-2010 %
			Total valoare proiecte (UE + BS + Beneficiar + chelt.neeligib)	Contribuție UE din valoarea totală a proiectelor	Total Plăți	Prefinanțări UE	Rambursări UE	Buget de stat	
0	mii euro	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	mii lei	
	1	2	3	4	5= 6+7+8	6	7	8	9= (6+7)/2
PO Regional	1.699.152	7.296.667	13.179.457	8.589.431	2.525.494	1.638.020	745.179	142.295	32,1
POS Mediu	1.971.533	8.466.355	13.492.435	8.363.522	1.410.222	1.143.085	224.808	42.329	16,2
POS Transport	2.037.271	8.748.653	7.560.828	2.714.003	202.838	0	202.838	0	2,3
POS Creșterea Competitivității Economice	1.215.908	5.221.473	6.116.242	3.291.959	1.145.125	456.563	621.992	66.570	20,1
POS Dezvoltarea Resurselor Umane	1.534.130	6.588.014	13.898.200	11.509.732	2.039.469	1.789.537	204.655	45.277	30,1
PO Dezvoltarea Capacității Administrative	130.825	561.802	351.513	290.368	46.324	17.580	26.161	2.583	7,8
PO Asistență Tehnică	81.133	348.413	272.518	215.770	38.994	5.065	33.489	440	11,1
TOTAL	8.669.952	37.231.377	54.871.193	34.974.785	7.408.466	5.049.850	2.059.122	299.494	19,1

* Curs infoeuro decembrie 2010 - 1 euro = 4.2943 lei

Sursa: Autoritatea de Coordonare a Instrumentelor Structurale (ACIS)

Din datele de mai sus rezultă un grad de contractare a fondurilor nerambursabile alocate (contribuția UE) în perioada 2007 - 2010 de 93,9%, iar plățile efectuate către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări UE) reprezintă 19,1% din totalul alocărilor bugetare comunitare aferente perioadei menționate.

B. Principalele aspecte rezultate din auditul fondurilor structurale și de coeziune

În raport cu prevederile comunitare aplicabile pentru fondurile structurale și de coeziune, Autoritatea de Audit realizează, în principal, acțiuni de audit de sistem și audit de operațiuni. Rezultatele acestora sunt incluse în raportul anual de control ce se transmite Comisiei Europene până la 31 decembrie al fiecărui an. Raportul anual de control se întocmește la nivel de program operațional și este însoțit de o opinie de audit.

1. Referitor la Programul Operațional Sectorial Mediu finanțat din Fondul de Coeziune și Fondul European de Dezvoltare Regională

Potrivit datelor furnizate de ACIS, la data de 31.12.2010, pentru Programul Operațional Sectorial Mediu (**POS Mediu**), rezultă un grad de contractare a fondurilor nerambursabile alocate (contribuția UE) în perioada 2007 – 2010, de 98,8 %, iar plățile efectuate către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări UE) reprezintă 16,2 % din totalul alocărilor bugetare comunitare aferente perioadei amintite mai sus. De menționat că, în totalul plăților efectuate, prefinanțările acordate reprezintă 81%.

a) La nivelul **Autorității de Management**, în cadrul **auditului de sistem ce a vizat funcționarea sistemului de management și control al POS – Mediu**, principalele deficiențe constatate au fost următoarele:

- gradul scăzut de asigurare a personalului necesar desfășurării activității AM POS Mediu, una dintre cauze fiind fluctuația mare de personal care s-a înregistrat pe parcursul anului;
- procedura de licitare - contractare de la nivelul AM POS Mediu nu conține prevederi în ceea ce privește verificarea îndeplinirii regulilor de achiziție publică, în cazul solicitării la rambursare a unor cheltuieli efectuate în cadrul unor contracte de servicii atribuite de către alte servicii din cadrul Ministerul Mediului și nu de către DG AM POS Mediu, direcția responsabilă de atribuirea contractelor finanțate prin Axa Prioritară nr. 6;
- listele de verificare a actelor adiționale la contractele de bază nu sunt detaliate astfel încât să ofere suficientă asigurare asupra respectării tuturor

prevederilor legislației naționale și comunitare referitoare la achizițiile publice;

- nefinalizarea de către AM a procesului de elaborare a rapoartelor finale aferente misiunilor de evaluare a OI POS Mediu, acțiune derulată în cadrul procesului de monitorizare a activităților delegate desfășurate de către OI POS Mediu;
- au fost identificate unele deficiențe și cu privire la modul de derulare a procesului de verificare, evaluare și aprobare a proiectelor. Astfel, la nivelul unui proiect s-a constatat că:
 - ▶ cererea de finanțare a proiectului a fost modificată ulterior aprobării acesteia. La nivelul AM/OI POS Mediu nu s-au formalizat verificările asupra modificărilor aduse cererii de finanțare în cauză și nici nu s-a aprobat cererea de finanțare modificată;
 - ▶ dosarul de verificare a cererii de finanțare de la nivelul AM POS Mediu nu conține o serie de documente prevăzute în Ghidul Solicitantului aferent Axei Prioritare respective și în procedurile AM/OI de verificare și evaluare a proiectelor.

La nivelul unor **organisme intermediare (OI)**, s-au constatat următoarele deficiențe:

- în cadrul etapei administrative de evaluare a proiectelor, au fost identificate diferențe între valoarea eligibilă a bugetului în euro prevăzută în Cererea de finanțare și valoarea introdusă în SMIS, Modulul Project Management – Proposed Projects;
- informațiile referitoare la componența Grupului de Evaluare furnizate de Procedura Operațională Verificare și Evaluare Proiecte, nu sunt corelate cu cele furnizate de Ghidul de evaluare și Selecție a proiectelor aferente axei prioritare 4;
- în cazul proiectului major „Sistem integrat de gestionare a deșeurilor pentru județul Arad” au fost incluși în grupul de evaluare și doi membri din partea beneficiarului, contrar prevederilor procedurii de lucru conform căreia Beneficiarii proiectelor pot fi doar consultați pe parcursul evaluării.

b) Auditul de operațiuni ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul POS Mediu

În anul 2010, pentru POS Mediu au fost declarate Comisiei Europene cheltuieli în sumă totală de 42.914 mii euro. Eșantionul de proiecte auditat a cuprins 34 de cereri de rambursare ale beneficiarilor cu o valoare a cheltuielilor declarate de 27.489 mii euro, ceea ce reprezintă 64,1% din cheltuielile declarate în anul 2010.

Cu ocazia auditului au fost constatate deficiențe cu impact financiar în sumă totală de 232 mii euro, reprezentând corecții financiare aferente cheltuielilor deja declarate Comisiei Europene, aspecte identificate la un număr de 4 proiecte, în domeniul achizițiilor publice și care se referă la:

- nerespectarea articolului 38 alineatul 4 al Directivei CE nr. 18/2004 și a articolului 75 alineatele 2 și 3 din OUG 34/2006 cu privire la reducerea perioadei minime între data transmiterii anunțului de participare spre publicare și data limită de depunere a ofertelor; Pentru aceste cazuri corecțiile aferente cheltuielilor deja declarate Comisiei Europene au însumat 80 mii euro;
- aplicarea incorectă și/sau discriminatorie a criteriului de atribuire, având drept consecință adjudecarea contractului unui operator economic a cărui ofertă nu corespundea în totalitate criteriilor de selecție stabilite; Pentru aceste cazuri corecțiile aferente cheltuielilor deja declarate Comisiei Europene au însumat 152 mii euro.

La data de 31.12.2010, pentru Programul Operațional Sectorial Transport (**POS Transport**), rezultă un grad de contractare a fondurilor nerambursabile alocate (contribuția UE) în perioada 2007 - 2010 de 31%, iar plățile efectuate către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (rambursări UE) reprezintă 2,3 % din totalul alocărilor bugetare comunitare aferente perioadei menționate. Pentru POS Transport, în perioada de raportare nu au fost efectuate prefinanțări.

a) La nivelul **Autorității de Management**, în cadrul **auditului de sistem ce a vizat funcționarea sistemului de management și control al POS – Transport**, s-au constatat, în principal, următoarele deficiențe:

- neefectuarea de verificări asupra modului în care beneficiarii respectă prevederile art. 122 lit. (i),(j) din OUG nr. 34/2006 și art. 31 (4) Directiva CE/18/2004 în cazul majorării valorii contractelor (actele adiționale ale contractelor încheiate). Pentru ca valoarea contractelor inițiale să fie majorată, conform prevederilor menționate mai sus, beneficiarii trebuie să facă dovada necesității lucrărilor sau serviciilor suplimentare/adiționale, care nu au fost incluse în contractul inițial, "dar care datorită unor circumstanțe imprevizibile au devenit necesare, pentru îndeplinirea contractului în cauză";
 - la nivelul tuturor proiectelor aflate în implementare nu au fost actualizate în sistemul informatic de monitorizare (SMIS) informațiile prevăzute în Anexa III la Regulamentului (CE) nr. 1828/2006;
 - neefectuarea de verificări cu privire la evitarea dublei finanțări a cheltuielilor în cazul proiectelor finanțate din axa prioritară 4 "Asistență tehnică";
- De asemenea, în cazul unui proiect, s-a constatat că nu au fost respectate prevederile art. 60 (j) din Regulamentul 1083/2006 al Consiliului European cu privire la obligațiile AM în materie de informare și publicitate. Tot în cazul unui proiect s-a constatat aplicarea necorespunzătoare a procedurii de nereguli.

b) **Auditul de operațiuni ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul POS Transport**

În anul 2010, pentru POS Transport au fost declarate Comisiei Europene cheltuieli în sumă totală de 12.450 mii euro. Eșantionul de proiecte auditat a cuprins 10 cereri de rambursare ale beneficiarilor cu o valoare a cheltuielilor declarate de 12.000 mii euro, ceea ce reprezintă 96,4% din cheltuielile declarate în anul 2010.

Cu ocazia auditului au fost constatate abateri de la respectarea legislației comunitare și/sau naționale și a procedurilor în domeniul achizițiilor publice, pentru care au fost aplicate corecții financiare în sumă de 200 mii euro. Principalele deficiențe identificate se referă la:

- aplicarea incorectă și/sau discriminatorie a criteriilor de atribuire având drept consecință adjudecarea contractului de către un operator economic a cărui ofertă nu corespundea în totalitate criteriilor de selecție stabilite în anunțul de participare și documentația de atribuire;
- Astfel, în cazul unui contract de lucrări încheiat pentru realizarea unui proiect s-a constatat că ofertantul câștigător nu a îndeplinit criteriile de calificare în ceea ce privește demonstrarea capacității tehnice pentru experiența în proiectare. Pentru neregulile identificate la nivelul acestui proiect au fost propuse corecții financiare în sumă totală de 158 mii euro;
- utilizarea procedurii negociate fără publicarea unui anunț în vederea atribuirii de lucrări suplimentare care nu îndeplinesc situațiile descrise în directive/norme ca fiind generate de evenimente neprevăzute. Astfel, spre exemplu:
- ▶ în cazul unui proiect, printr-un act adițional la contractul de lucrări de bază au fost acordate lucrări suplimentare fără îndeplinirea în totalitate a condițiilor cumulative privind negocierea fără publicarea unui anunț. Pentru neregulile identificate la nivelul acestui proiect au

fost propuse corecții financiare în sumă totală de 35 mii euro;

- atribuirea unor servicii adiționale la un contractul de servicii fără îndeplinirea condiției de "circumstanțe imprevizibile". Pentru neregulile identificate la nivelul acestui proiect au fost propuse corecții financiare în sumă totală de 7 mii euro, suma ce reprezintă corecții aferente cheltuielilor declarate în anul 2010.

3. Referitor la Programul Operațional Regional din Fondul European de Dezvoltare Regională

Conform informațiilor furnizate de ACIS, la data de 31.12.2010, pentru Programul Operațional Regional (**POR**), rezultă un grad de contractare a fondurilor nerambursabile alocate (contribuția UE) în perioada 2007 - 2010 de 117,7%, iar plățile efectuate către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări UE) reprezintă 32,1 % din totalul alocațiilor bugetare comunitare aferente perioadei menționate. În cazul POR, prefinanțările reprezintă 64,9 % din totalul plăților efectuate.

a) În cadrul **auditului de sistem ce a vizat funcționarea sistemului de management și control al POR**, principalele deficiențe constatate sunt următoarele:

- în cazul unui contract de achiziție cu o valoare de 285 mii lei (fără TVA), echivalentul a 66 mii euro, anexat la Cererea de rambursare depusă de beneficiar la ADR și acceptată la plată de AM, s-a constatat că nu au fost respectate prevederile legislației naționale privind achizițiile publice, fiind aplicată o corecție de 100%.

Astfel, singurul ofertant participant la procedură și declarat câștigător nu a făcut dovada îndeplinirii condiției minime de calificare referitoare la experiența similară, fiind încălcate prevederile art. 36 (b) din HG 925/2006. Menționăm de asemenea că, autoritatea contractantă a impus în mod restrictiv *drept condiție minimă de calificare demonstrarea experienței similare prin prezentarea a două recomandări și două contracte finalizate în ultimii 3 ani având ca obiect „servicii de consultanță sau proiectare drumuri pentru investiții finanțate din fonduri structurale, contrar prevederilor art.8 din HG 925/2006.*

- în cazul unui proiect au fost decontate cheltuieli neeligibile în sumă de 153 mii lei, echivalentul a 36 mii euro, reprezentând valoarea lucrărilor executate în baza unui act adițional peste cota de 10% din valoarea contractului de lucrări, contrar prevederilor punctelor 2, 7 și 8 din Instrucțiunea AM POR nr.50/2010, potrivit căreia valoarea lucrărilor executate în baza actului adițional peste cota de 10% din valoarea contractului de lucrări este o cheltuială neeligibilă;
- pentru două proiecte care au beneficiat de finanțarea cheltuielilor cu *“elaborarea/revizuirea, după caz, a documentației tehnico-economice aferente proiectelor de investiții”*, din bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor, în baza HG 1424/2007 privind *aprobarea Programului multianual "Asistență tehnică pentru sprijinirea autorităților administrației publice locale în pregătirea tehnică a proiectelor de investiții publice, finanțate prin Programul operațional regional 2007-2013"*, la evaluarea și aprobarea cererilor de finanțare nu s-a avut în vedere că aceste cheltuieli au fost deja finanțate, fiind acceptate în categoria cheltuielilor eligibile în bugetul proiectului;
- *procedurile interne* nu prevăd modul de monitorizare a criteriilor specifice de eligibilitate incluse în ghidurile solicitantului, pentru anumite domenii de intervenție, și nici consecințele neîndeplinirii acestora de către beneficiar pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare;
- contractele de finanțare și procedurile interne nu prevăd modul de monitorizare a proiectelor care au ca obiect achiziția de echipamente, în cazul în care pe perioada de valabilitate a contractului de finanțare beneficiarul transferă bunurile achiziționate într-o altă regiune de dezvoltare;

- lista de verificare a cererii de rambursare/achiziției publice, nu conține elemente care să asigure verificarea îndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 122 din OUG nr.34/2006, cu modificările și completările ulterioare, în cazul contractelor de achiziții publice încheiate în urma derulării procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare;
- nu au fost respectate termenele prevăzute de Procedura de Contractare pentru aprobarea contractelor și a actelor adiționale la contractele de finanțare, fiind înregistrate întârzieri cuprinse între 50 și 100 de zile
- aplicația informatică SMIS nu are stabilit modul în care se va evidenția înregistrarea suspendării procesului de evaluare a cererilor de finanțare, după etapa de evaluare tehnică și financiară, ținând cont de faptul că aceste proiecte pot reintra în procesul de evaluare în vederea contractării.

b) În cadrul **auditului de operațiuni** ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul POR, au fost constatate nereguli/deficiențe cu impact financiar, îndeosebi în ceea ce privește respectarea legislației comunitare și/sau naționale în domeniul achizițiilor publice și a respectării condițiilor de eligibilitate a cheltuielilor conform prevederilor legislative (de exemplu: ordine de cheltuieli eligibile) sau a celor stabilite prin contractele de achiziție încheiate. În anul 2010, pentru POR au fost declarate Comisiei Europene cheltuieli în sumă totală de 224.488 mii euro. Eșantionul de proiecte auditat a cuprins 72 de cereri de rambursare ale beneficiarilor cu o valoare a cheltuielilor declarate de 96.296 mii euro, ceea ce reprezintă 42,9% din cheltuielile declarate în anul 2010.

Suplimentar de acest eșantion, au mai fost verificate cheltuieli declarate în anul 2010 în valoare totală de 25.679 mii euro, astfel încât valoarea totală a cheltuielilor verificate în cadrul cheltuielilor declarate Comisiei Europene în anul 2010 reprezintă 54,3%.

b.1. Cu privire la respectarea legislației comunitare și/sau naționale în domeniul achizițiilor publice au fost constatate, în principal, următoarele:

- în cazul unui proiect, din verificarea procedurii de atribuire a contractului pentru achiziționarea de lucrări, în sumă de 18 289 mii lei fără TVA, s-a constatat că Autoritatea Contractantă nu a respectat decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor referitoare la „*anularea ca nelegală a unor cerințe din Invitația pentru ofertare*”.

Întrucât Decizia CNSC nu a fost contestată în justiție, în termenul legal, iar beneficiarul a continuat procedura de atribuire, finalizată cu încheierea contractului de lucrări, în cauză, fără respectarea deciziei CNSC, potrivit prevederilor art.280, alin(1) și (3) din OUG 34/2006.....” *contractul de achiziție publică încheiat cu nerespectarea deciziei Consiliului este lovit de nulitate absolută*”. În aceste condiții, cheltuielile decontate din Programul Operațional Regional în baza contractului respectiv, aferente cererii de rambursare din eșantionul aferent anului 2010, în suma de 6.263 mii lei, echivalentul a 1.458 mii euro, sunt neeligibile.

- două acte adiționale, unul în valoare 972 mii lei fără TVA, iar celălalt în valoare de 2.792 mii lei fără TVA, au fost încheiate prin derularea procedurii de negociere fără publicarea unui anunț de participare, cu încălcarea prevederilor art. 122(i) din OG. 34/2006, respectiv nu rezultă că aceste lucrări suplimentare sunt datorate unor circumstanțe imprevizibile devenite necesare pentru îndeplinirea contractului în cauză.

Având în vedere prevederile OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente, pentru actul adițional în valoare de 2.792 mii lei, echivalentul a 650 mii euro, s-a recomandat aplicarea unei corecții financiare de 25% asupra valorii acestuia, respectiv 163 mii euro, iar pentru actul adițional în valoare de 972

mii lei, echivalentul a 227 mii euro, s-a recomandat aplicarea unei corecții financiare de 100%.

Aceeași situație a fost identificată și în cadrul a 11 acte adiționale (în valoare totală de 10.988 mii euro) din eșantionul suplimentar, corecțiile financiare aplicabile fiind de 2.747 mii euro.

- în cazul atribuirii unui singur contract de lucrări în valoare de 173.668 mii lei fără TVA, ce urma a se derula în cadrul a 9 proiecte cu finanțare nerambursabilă, s-a constatat că atribuirea acestuia s-a realizat fără respectarea principiului transparenței procesului de achiziție, prin încălcarea obligațiilor de publicitate.

Astfel, autoritatea contractantă a derulat procedura de achiziție „licitație restrânsă accelerată”, prin restrângerea termenului de depunere a ofertelor la 14 zile fără publicarea prealabilă în SEAP și JOUE a anunțului de intenție obligatoriu în acest caz, deși conform prevederilor legale comunitare și naționale, termenul nu poate fi redus la mai puțin de 22 de zile, încălcându-se astfel prevederile art. 38 și art. 35 din DIRECTIVA 2004/18/CE și ale OUG 34/2006.

Ca urmare, potrivit prevederilor din OUG. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, s-a aplicat o corecție de 25% asupra valorii contractului de lucrări.

În cadrul eșantionului suplimentar, la atribuirea unui număr de 12 contracte, în valoare totală de 71.800 mii euro, s-a constatat că Autoritatea Contractantă a redus nejustificat perioada de timp pentru primirea ofertelor, iar anunțul de intenție nu a cuprins toate informațiile necesare, încălcându-se astfel prevederile Directivei 2004/18/CE și ale OUG nr. 34/2006. În aceste situații s-a propus aplicarea unor corecții financiare totalizând 7.180 mii euro reprezentând 10% din valoarea contractelor.

Tot în cadrul eșantionului suplimentar, s-a constatat lipsa de transparență în punctarea factorilor de evaluare, situație identificată în cazul unui număr de 3 contracte, în valoare de 2.243 mii euro, suma totală a corecțiilor propuse fiind de 254 mii euro.

- în cazul a două proiecte, pentru atribuirea unor contracte de servicii în valoare de 63 mii lei și, respectiv, în valoare de 479 mii lei, fără TVA, beneficiarul a utilizat ca factor de evaluare „*Experiența profesională*”, potrivit excepției prevăzute la art. 15 alin. 1 din H.G. nr. 925/2006, deși acest factor nu este prevăzut printre criteriile de atribuire a contractelor, criterii menționate la art. 53 din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004.

Ca urmare, potrivit prevederilor din OUG. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, au fost aplicate corecții financiare de 5% respectiv 10%, la valoarea celor 2 contracte.

Nerespectarea prevederilor legislației privind achizițiile publice referitor la utilizarea criteriului privind *experiența experților* ca factor de evaluare, s-a constatat în două cazuri și în cadrul eșantionului suplimentar. Corecțiile financiare propuse sunt în sumă de 33 mii euro.

- din verificarea procedurii de atribuire a două contracte în valoare totală de 16.769 mii lei, fără TVA, aferente realizării unui proiect, s-a constatat că beneficiarul nu a respectat principiul egalității de tratament în evaluarea și selecția ofertanților, contrar prevederilor art. 2 din OUG 34/2006 și prevederilor comunitare privind achizițiile publice. Aceeași deficiență a fost constatată și în cazul altui contract în valoare de 479 mii lei încheiat pentru realizarea unui proiect.

În aceste cazuri, potrivit prevederilor din OUG. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, au fost aplicate corecții financiare de 5% și respectiv 10%, la valoarea contractelor.

- În cazul unui contract în valoare de 69.985 mii lei, fără TVA, Autoritatea contractantă a restricționat accesul operatorilor economici la procedura de atribuire a contractului prin impunerea unor cerințe de calificare restrictive, contrar prevederilor art. 8 alin.1 din HG 925/2006. În această situație au fost aplicate corecții de 25% asupra valorii contractului.
- În cadrul eșantionului suplimentar, pentru atribuirea unui număr de 34 contracte de achiziții publice, în valoare totală de 70.735 mii euro, s-au utilizat criterii de selecție restrictive, situații în care s-au propus corecții financiare în sumă totală de 5.197 mii euro.
- În cazul unui proiect, pentru contractul de lucrări în valoare de 9.528 mii euro, autoritatea contractantă nu a asigurat transparența în ceea ce privește punctarea factorilor de evaluare, prin descrierea insuficientă în caietul de sarcini/ fișa de date a achiziției a acestora, contrar prevederilor art.14 din HG 925/2006. În această situație s-a propus aplicarea unei corecții financiare de 476 mii euro, respectiv 5% la valoarea contractului în cauză.
- În cazul unui contract în valoare de 3.952 mii euro s-a constatat că acesta a fost încheiat în condițiile existenței unui conflict de interese, corecțiile financiare propuse fiind de 3.952 mii euro, respectiv 100% la valoarea contractului în cauză.

b.2. Cu privire la respectarea condițiilor de eligibilitate a cheltuielilor stabilite prin legislația națională sau prin contractele de finanțare, în cazul unui proiect, în urma verificării la fața locului, a progresului proiectului, s-a constatat decontarea de către beneficiar a unor cheltuieli neeligibile în sumă de 936 mii lei, fără TVA echivalentul a 225 mii euro, reprezentând lucrări efectuate cât și materialele folosite care nu sunt conforme cu cele solicitate prin caietul de sarcini și proiectul tehnic. În anul 2010 cheltuielile menționate mai sus nu au fost solicitate la rambursare Autorității de Management și nici nu au fost decontate și declarate Comisiei Europene.

Aceste cheltuieli nu vor fi acceptate la decontare de către Autoritatea de Management în cadrul cererilor de rambursare viitoare.

De asemenea, în cazul unui proiect, din verificarea efectuată s-a constatat că în cadrul unui contractului de lucrări au fost decontate, în baza situațiilor de lucrări prezentate la plată de constructor și rambursate beneficiarului, cheltuieli neeligibile în sumă de 85 mii lei, fără TVA reprezentând lucrări aferente infrastructurii, executate fără respectarea specificațiilor din devizul ofertă

În urma misiunii de audit al operațiunilor ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul POR, cheltuielile constatate ca neeligibile însumează 163 mii euro, impactul financiar al corecțiilor financiare în cadrul cheltuielilor verificate, atât în eșantionul inițial cât și în cel complementar, este de 5.114 mii euro.

4. Programul Operațional de Creștere a Competitivității Economice

Conform informațiilor furnizate de ACIS, la data de 31.12.2010, pentru Programul Operațional de Creștere a Competitivității Economice (**POSCCE**), rezultă un grad de contractare a fondurilor nerambursabile alocate (contribuția UE) în perioada 2007 - 2010 de 63,1%, iar plățile efectuate către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări UE) reprezintă 20,1% din totalul alocărilor bugetare comunitare aferente perioadei menționate. În totalul plăților, prefinanțările acordate reprezintă 39,8%.

a) La nivelul **Autorității de Management**, în cadrul **auditului de sistem** ce a vizat funcționarea sistemului de management și control al POSCCE, principalele deficiențe identificate au fost:

- procedura operațională privind evaluarea capacității Organismelor Intermediare nu include elemente care să asigure o verificare de fond la nivelul organismelor intermediare;
- nu au fost întocmite rapoarte de evaluare anuală, la nivelul tuturor organismelor intermediare, în vederea stabilirii capacității acestora de a îndeplini sarcinile delegate;
- urmare reconcilierilor efectuate între datele furnizate de SMIS și cele din evidența operativă, s-au identificat diferențe în ceea ce privește: numărul proiectelor depuse, aprobate și contractate, valoarea cheltuielilor eligibile din cererile de rambursare, declarațiile lunare de cheltuieli.

La nivelul **OI IMM, OI Cercetare, OI PSI și OI Energie** :

- nu au fost efectuate vizite la fața locului pentru un număr de 18 proiecte care, la data misiunii de audit aveau cereri de rambursare finale. Astfel, nu au fost respectate prevederile Procedurii de verificare la fața locului și a Procedurii privind monitorizarea proiectelor;
- neintroducerea la zi și în mod corespunzător în SMIS, a informațiilor aferente proiectelor gestionate de OI IMM;
- s-a mai constatat că nu au fost incluse unele elemente în procedurile operaționale de verificare administrativă și verificare la fața locului, care să asigure verificarea aspectelor legate de modificările ulterioare ale contractelor de achiziție publică (notificări, acte adiționale). Această deficiență a fost identificată la nivelul OI IMM, OI Cercetare și OI PSI;
- urmare verificării pe bază de eșantion a unor cereri de rambursare, s-a constatat, în cazul unui proiect, că a fost solicitată la rambursare suma de 8 mii lei (1.782 euro), reprezentând contravaloare servicii de consultanță pentru elaborarea documentelor privind autorizare laborator, în baza unui act adițional care a fost încheiat în afara perioadei de valabilitate a contractului de bază.

b) **Audit de operațiuni** ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul POSCCE:

În anul 2010 în cadrul POSCCE au fost declarate Comisiei Europene cheltuieli în sumă totală de 31.084 mii euro. Eșantionul de proiecte auditat a cuprins 73 de cereri de rambursare ale beneficiarilor cu o valoare a cheltuielilor declarate de 16.968 mii euro, ceea ce reprezintă 54,6% din cheltuielile declarate în anul 2010. Principalele deficiențe identificate în cadrul auditului de operațiuni, se referă la nerespectarea prevederilor legale și procedurale privind derularea procesului de atribuire a contractelor de achiziție. Astfel:

- în cazul unui proiect s-a constatat încălcarea normelor interne de achiziție publică, anexă la contractul de finanțare, în ceea ce privește atribuirea unor contracte de achiziție în valoare de 1.790 mii euro, respectiv în valoare de 1013 mii euro, încheiate cu furnizori externi. S-a propus aplicarea de corecții financiare de 5% și respectiv 10% la valoarea contractelor în cauză, valoarea acestora fiind în sumă de 90 mii euro și respectiv 101 mii euro;
- în cazul altui proiect s-a constatat că nu a fost asigurat un grad adecvat de publicitate și de transparență în derularea procedurii de achiziție, pentru 2 contracte de achiziție în valoare de 210 mii euro și respectiv 500 mii euro, încheiate cu furnizori externi, contrar prevederilor normelor interne de achiziții - anexă la contractul de finanțare. S-a propus aplicarea unei corecții de 25% din valoarea contractelor, valoarea corecției fiind de 52 mii euro și respectiv 125 mii euro.

La data de 31.12.2010, pentru Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (**POS DRU**), plățile efectuate către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări UE) reprezintă 30,1% din totalul alocărilor bugetare comunitare aferente perioadei 2007-2010. De menționat că, prefinanțările, în totalul plăților reprezintă 39,8%.

a) La nivelul **Autorității de Management**, în cadrul **auditului de sistem ce a vizat funcționarea sistemului de management și control al POS DRU**, s-au constatat, în principal, următoarele deficiențe:

- Autoritatea de Management nu a informat organismele intermediare cu privire la rezultatele misiunilor de verificare efectuate de către UCVAP din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, asupra procedurilor de atribuire aferente contractelor de achiziție publică efectuate în cadrul proiectelor aflate în gestiunea organismelor intermediare, având drept consecință necunoașterea de către acestea a aspectelor constatate de către observatorii desemnați ai UCVAP, în vederea valorificării lor cu ocazia verificărilor la fața locului efectuate pentru proiectele în cauză;
- observațiile evaluatorilor menționate în grile de selecție nu au fost transmise către Serviciul Contractare pentru a fi avute în vedere la încheierea contractelor de finanțare cu beneficiarii. Prin contractarea proiectelor fără a se ține seama de observațiile și recomandările evaluatorilor și fără a se detalia, justifica sau, după caz, ajusta bugetul cererii de finanțare, există riscul contractării unor proiecte cu bugete nefundamentate, nerealiste, cuprinzând activități neeligibile, sau care nu contribuie la realizarea obiectivelor și indicatorilor programului;
- nu au fost demarate procedurile pentru identificarea neregulilor și constatarea creanțelor bugetare în cazul plăților necuvenite constatate de către Autoritatea de Certificare în urma verificărilor la fața locului efectuate pentru certificarea cheltuielilor declarate;
- neîntocmirea în cadrul termenului procedural a rapoartelor misiunilor de verificare la sediul organismelor intermediare a modului de îndeplinire a funcțiilor delegate;
- AM POSDRU nu a implicat organismele intermediare în elaborarea fișelor tehnice ale proiectelor finanțate din axa de asistență tehnică, ceea ce a condus la contractarea unui număr scăzut de proiecte pe această axă și implicit, la o rată de absorbție scăzută;
- nerealizarea integrală a misiunilor de verificare planificate în "Planul anual de verificări la fața locului" în anul în care au fost planificate;
- în SMIS nu au fost actualizate datele/informațiile cu privire la modificările aduse contractului de finanțare și cele referitoare la proiectele reziliate și anulate.

La nivelul celor 11 Organisme Intermediare (3 organisme intermediare centrale și 8 regionale):

- listele de verificare a achizițiilor publice nu conțin aspecte distincte pentru analizarea modificărilor aduse contractelor prin actele adiționale, respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, precum și a eligibilității cheltuielilor declarate de beneficiari pe baza acestora;
- nerespectarea termenelor procedurale aferente verificării administrative a cererilor de prefinanțare și de rambursare, cu consecința depășirii termenului de plată;
- neefectuarea unei vizite de monitorizare, cel puțin o dată pe an de implementare a proiectului;
- introducerea cu întârziere în SMIS a unor date aferente contractelor de finanțare sau a cererilor de rambursare procesate la nivelul organismului intermediar și neînregistrarea tuturor misiunilor de verificare la fața locului și de monitorizare efectuate de către organismul intermediar.

b) Audit de operațiuni ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul POS DRU

În cadrul POSDRU, în anul 2010, au fost declarate Comisiei Europene cheltuieli în sumă totală de 32.458 mii euro. Eșantionul de proiecte auditat a cuprins 77 de cereri de rambursare ale beneficiarilor cu o valoare a cheltuielilor declarate de 10.880 mii euro, ceea ce reprezintă 33,52% din cheltuielile declarate în anul 2010. Principalele deficiențe constatate urmare auditului de operațiuni sunt următoarele:

- *Selectarea unor proiecte, inclusiv decontarea către beneficiari a unor cheltuieli din acestea, în condițiile în care proiectele nu erau eligibile pentru domeniul major de intervenție și/sau a existenței unui conflict de interese:*
 - ▶ selectarea la finanțare a unui proiect în valoare totală de 5.086 mii lei, din care 4.379 mii lei valoarea nerambursabilă din FSE, care nu este eligibil pe domeniul major de intervenție în cadrul căruia a fost aprobată finanțarea. De asemenea, s-a constatat că implementarea proiectului s-a derulat în condițiile existenței unui conflict de interese de natură patrimonială între persoanele implicate în procesul de utilizare a fondurilor comunitare. Până la data misiunii de audit erau efectuate plăți în sumă de 1.926 mii lei, echivalentul a 458 mii euro;
 - ▶ decontarea unor cheltuieli pentru închirierea unui spațiu și utilitățile aferente acestuia, în condițiile existenței unui conflict de interese de natură patrimonială a persoanelor implicate în procesul de utilizare a fondurilor comunitare. Cheltuielile neeligibile în acest caz sunt în cuantum de 18 mii lei (4 mii euro).
- *Nerespectarea prevederilor legale privind achizițiile publice sau a instrucțiunii Autorității de Management privind achizițiile în cadrul proiectelor finanțate din POS DRU, după cum urmează:*
 - ▶ utilizarea unor factori de evaluare care reprezintă de fapt criterii de calificare/selecție referitoare la capacitatea tehnică și/sau profesională a ofertanților, apreciată prin experiența similară. Spre exemplu, în cazul a două proiecte, s-a constatat că la achiziționarea serviciilor de audit financiar, de expertiză financiar-contabilă și de formare profesională, factorii de evaluare utilizați reprezintă de fapt criterii de calificare/selecție apreciați prin experiența similară. Pentru deficiențele constatate au fost stabilite corecții financiare totalizând 105 mii lei (24 mii euro);
 - ▶ utilizarea unor criterii de selecție restrictive, constând într-un număr minim de câte trei contracte finalizate în ultimii 3 ani pentru fiecare tip de aplicație, în cadrul licitației derulate în vederea achiziției aplicației software necesare activității de mentorat, deficiență pentru care a fost stabilită o corecție financiară de 96 mii lei (22 mii euro);
 - ▶ nerespectarea principiului tratamentului egal în procesul de achiziție a echipamentelor reprezentând cheltuieli de tip FEDR. Astfel, s-a constatat că prin documentația de achiziție a echipamentelor s-a solicitat ca cerință de calificare a ofertanților dovada existenței unui reprezentant în Oradea, contrar prevederilor art. 178 (2) din OUG nr.34/2006, iar prin Caietul de sarcini aferent achiziției computerelor s-a menționat tipul de procesor Intel Pentium Dual – Core, indicând astfel o marcă, fără mențiunea „sau echivalent”, fapt ce contravine prevederilor art. 38 din OUG nr. 34/2006. Pentru deficiențele constatate au fost stabilite corecții financiare în sumă totală de 35 mii lei (8 mii euro);
 - ▶ derularea unor achiziții de materiale consumabile, echipamente informatice și accesorii de birou fără asigurarea unui grad adecvat de nediscriminare, tratament egal și transparență; Pentru deficiențele constatate au fost stabilite corecții financiare însumând 18 mii lei (4 mii euro);

- ▶ achiziția unor servicii de audit financiar fără derularea unei proceduri de achiziție, contractul fiind încheiat prin atribuire directă, ca urmare a anulării procedurii de licitație deschisă inițiată pentru același serviciu, deficiență pentru care a fost stabilită o corecție financiară însumând 11 mii lei (2 mii euro);
- ▶ achiziționarea unor servicii de leasing, în valoare totală de 40 mii euro, prin atribuire directă și nu prin aplicarea unei proceduri competitive/de prospectare a pieței. De asemenea, s-au decontat cheltuieli în sumă de 85 mii lei (20 mii euro), privind ratele de leasing pentru un autoturism Toyota Land Cruiser, fără respectarea regulilor de eligibilitate, care prevăd că pentru a fi eligibile cheltuielile trebuie să fie rezonabile, justificate și să respecte cerințele bunei gestiuni financiare, în special din punctul de vedere al economiei și al eficienței;
- *Rambursarea către beneficiari a unor sume care nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate. În acest sens exemplificăm:*
 - ▶ decontarea integrală a unor cheltuieli directe sau cheltuieli generale de administrație în condițiile în care acestea se referă doar parțial la operațiunea finanțată sau decontarea cheltuielilor generale de administrație fără justificarea alocării cheltuielilor pe proiect. Cheltuielile afectate de această deficiență fiind de 274 mii lei (64 mii euro);
 - ▶ cheltuieli în sumă de 107 mii lei (25 mii euro) reprezentând onorarii achitate de beneficiari în baza unor convenții civile, decontate la capitolul de cheltuieli generale de administrație, care nu sunt prevăzute în lista cheltuielilor eligibile pe program (situație identificată în cazul a patru proiecte). Cheltuieli privind onorarii pentru servicii în valoare de 129 mii lei (30 mii euro), solicitate și decontate la plată în baza unor contracte civile de prestări servicii încheiate cu experți pe perioadă nedeterminată, în condițiile în care Codul Civil prevede încheierea acestora pentru timp determinat;
 - ▶ pentru sumele decontate unui partener transnațional aferente cheltuielilor de personal, în sumă de 215 mii lei (50 mii euro), beneficiarul proiectului nu deține toate documentele justificative (contracte de muncă, state de plată, fișe de pontaj), astfel încât cheltuielile declarate să poată fi identificate și auditate;
 - ▶ în cazul unui proiect, s-a constatat achiziționarea unor bunuri (mobilier, echipamente) în sumă de 117 mii lei (27 mii euro), decontate integral pe proiect deși acestea nu erau utilizate exclusiv pentru activitățile proiectului;
 - ▶ decontarea unor cheltuieli neeligibile, în sumă de 24 mii lei (6 mii euro), reprezentând alte bunuri decât cele pentru care a fost derulată procedura de achiziție. În mod similar, în cazul altui proiect, din verificarea efectuată la fața locului privind existența fizică a echipamentelor achiziționate de beneficiar în cadrul proiectului s-a constatat că acesta deține alte echipamente decât cele înscrise în documentele aferente achiziției, având coduri de identificare și caracteristici tehnice diferite decât cele achiziționate. În acest caz cheltuielile neeligibile sunt în cuantum de 58 mii lei (13 mii euro);
 - ▶ efectuarea unor cheltuieli nejustificate cu servicii de consultanță financiară, în sumă totală de 76 mii lei (18 mii euro), în condițiile în care unele din activitățile contractate nu privesc activitățile proiectului, nu se justifică din punct de vedere al activităților derulate pe proiect și sunt prevăzute în fișa postului managerului de proiect sau realizate de către membrii echipei de management a proiectului;
 - ▶ decontarea contravalorii bonurilor valorice pentru carburant auto în sumă totală de 64 mii lei (15 mii euro), fără respectarea regulilor

privind decontarea acestor cheltuieli pe măsura consumului;

- ▶ cheltuieli de personal sau de deplasare decontate în plus sau pe baza unor documente justificative întocmite necorespunzător, în sumă de 31 mii lei (7 mii euro), precum și cheltuieli de deplasare nejustificate pentru activitatea proiectului, în sumă de 10 mii lei (2 mii euro), ca urmare a participării a două persoane în vizitele de studiu din Spania și Marea Britanie, cheltuială neprevăzută în cererea de finanțare și nejustificată pentru scopul deplasării;
- ▶ salarii în sumă de 33 mii lei (8 mii euro), aferente membrilor echipei de implementare, achitate înainte de data intrării în vigoare a notificărilor transmise Autorității de Management de către beneficiari privind înlocuirea/introducerea de membri în echipa de proiect, aspecte constatate în cazul a două proiecte;
- ▶ cheltuieli în sumă de 19 mii lei (5 mii euro) privind deplasările efectuate de către membrii echipei de implementare a proiectului care și-au desfășurat activitatea în cadrul proiectului, în baza unor convenții civile de prestări servicii care nu prevăd însă obligația beneficiarului de a deconta cheltuieli de deplasare;
- ▶ decontarea unor cheltuieli neeligibile în sumă totală de 17 mii lei (4 mii euro), reprezentând salariul managerului de proiect acordat în perioada în care acesta a efectuat deplasări externe în cadrul unui alt proiect;
- ▶ acordarea de către beneficiar a unor subvenții în sumă de 12 mii lei (3 mii euro) pentru un număr de 25 elevi și studenți care nu se încadrează în prevederile din Legea 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, neîndeplinind condițiile de șomeri tineri și nici condițiile prevăzute în cererea de finanțare referitoare la grupul țintă;
- ▶ diferențe de curs valutar în sumă de 7 mii lei (2 mii euro) ca urmare a calculării contravalorii în lei a sumelor decontate în valută la un alt curs decât cel legal, situație identificată în cazul a trei proiecte.

6. Referitor la Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative finanțat din Fondul Social European

Pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative (**PODCA**), din datele prezentate de ACIS, la 31 decembrie 2010, în raport cu alocațiile Uniunii Europene (cumulat 2007-2010) plățile către beneficiari din sumele acordate de către Comisia Europeană (prefinanțări și rambursări UE) reprezintă 7,8%. De menționat că prefinanțările, în cazul PODCA, reprezintă 38% din totalul plăților.

a) La nivelul Autorității de Management, în cadrul auditului de sistem ce a vizat funcționarea sistemului de management și control al PODCA au fost constatate următoarele deficiențe:

- în perioada 2008 - 2010 nu au fost lansate cereri de proiecte decât pentru unele operațiuni din cadrul domeniilor majore de intervenție;
- nerespectarea termenelor procedurale pentru realizarea etapei de verificare administrativă și a eligibilității cererilor de finanțare. Astfel, în cazul unor cereri de finanțare s-a constatat că desemnarea de către Autoritatea de Management a ofițerilor de proiect, s-a făcut cu o întârziere de 3 până la 6 luni de la data depunerii cererilor de finanțare. De asemenea, s-a constatat și faptul că etapa de verificare a conformității administrative și a eligibilității nu a fost efectuată în termenul prevăzut de procedura operațională;
- întârzieri de până la 40 de zile în derularea etapelor de verificare administrativă a cererilor de rambursare depuse de beneficiari, existând riscul depășirii termenului prevăzut de contractul de finanțare pentru rambursarea sumelor solicitate de beneficiari;
- nu au fost înregistrate și validate în SMIS datele și informațiile privind misiunile de verificare la fața locului, sumele declarate de beneficiar care

au fost suspendate de Autoritatea de Management în procesul de validare a cheltuielilor eligibile, precum și debitele recuperate.

b) Audit de operațiuni ce a vizat cheltuielile declarate Comisiei Europene în anul 2010 aferente proiectelor finanțate în cadrul PODCA.

Pentru Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative până la data de 31 decembrie 2010, au fost declarate Comisiei Europene cheltuieli în sumă totală de 6.642 mii euro. Eșantionul de proiecte auditat a cuprins 54 de cereri de rambursare ale beneficiarilor cu o valoare a cheltuielilor declarate de 3.147 mii euro, ceea ce reprezintă 47,38% din cheltuielile declarate. Principalele deficiențe constatate cu ocazia auditului de operațiuni se referă la nerespectarea prevederilor legislației comunitare și naționale în domeniul achizițiilor publice, precum și rambursarea către beneficiari a unor cheltuieli efectuate de către aceștia care nu îndeplinesc condițiile de eligibilitate. Astfel, au fost constatate, în principal, următoarele:

- nerespectarea prevederilor legislației privind achizițiile publice referitoare la publicarea în JOUE a eratelor la anunțurile de participare; definirea incompletă a obiectului contractului; nerespectarea principiului tratamentului egal și al transparenței în procesul de atribuire a contractelor de achiziții publice. Pentru aceste deficiențe, identificate la nivelul a 4 proiecte, au fost aplicate corecții financiare în sumă totală de 304 mii lei (71 mii euro);
- solicitarea la rambursare și validarea unor cheltuieli apreciate ca fiind neeligibile, în valoare totală de 139 mii lei (32 mii euro), reprezentând: cheltuieli aferente instruirii unor persoane care nu fac parte din grupul țintă sau pentru care cerințele postului nu vizau cursul de instruire; cheltuieli cu diurna, decontate pe baza unor ordine de deplasare întocmite necorespunzător; contravaloarea echipamentelor achiziționate prin proiect neregăsite fizic în cadrul vizitelor la fața locului; cheltuieli cu cazarea unor persoane angajate la instituții cu sediul în localitatea de desfășurare a sesiunilor de instruire; cheltuieli care exced perioada de implementare a proiectului; onorariul unui expert care a prestat servicii înainte de a fi inclus în lista de experți;
- nerespectarea prevederilor legislației privind achizițiile publice în ceea ce privește utilizarea criteriului referitor la experiența experților ca factor de evaluare pentru atribuirea unor contracte de servicii, situație constatată în cazul a 4 proiecte. Corecțiile financiare aplicate sunt în sumă de 24 mii lei (6 mii euro).

În urma misiunii de audit ce a vizat cheltuielile declarate în anul 2010 aferente PODCA, în cadrul eșantionului auditat au fost constatate ca fiind neeligibile cheltuieli ce însumează 168 mii lei (40 mii euro) și au fost aplicate corecții financiare în sumă de 167 mii lei (39 mii euro).

7. Referitor la Autoritatea de Certificare și Plată

Cu privire la verificările efectuate la Autoritatea de Certificare și Plată (ACP), entitate ce asigură efectuarea de verificări în scopul certificării sumelor către Comisia Europeană pentru toate programele operaționale, s-au constatat deficiențe cu privire la:

- nerealizarea unei evidențe centralizate, clare și detaliate a sumelor suspendate/reintroduse/necertificate de către ACP, ca urmare a verificărilor efectuate asupra declarațiilor lunare de cheltuieli ale AM (în cazul POS Mediu, POS Transport);
- neintroducerea în SMIS a sumelor necertificate, consemnate în Rapoartele finale, încheiate ca urmare a verificărilor la fața locului, sume reprezentând fracțiuni din valoarea unor facturi (POS Mediu și PODCA);
- nerespectarea prevederilor procedurale cu privire la stabilirea eșantionului de proiecte ce urmează a fi verificate la fața locului în vederea certificării

cheltuielilor declarate (în cazul POSDRU și PODCA);

- nerealizarea misiunii de verificare la Autoritatea de Management privind funcționarea sistemului de management și control pentru POSDRU, prevăzută în Planul de control pe anul 2010;
- neaprobarea la un nivel ierarhic corespunzător a listelor de verificare întocmite în etapa de pregătire a misiunilor de verificare în vederea certificării cheltuielilor declarate de Autoritatea de Management. Prin reviziile ulterioare ale procedurii operaționale a fost eliminată aprobarea listelor de verificare pe nivele ierarhice, fapt ce nu asigură o supervizare adecvată a activității de pregătire a vizitei pe teren (în cazul PODCA).

2. Programul ISPA

Instrumentul pentru politici Structurale de Preaderare

A. Stadiul implementării Programului ISPA

Până la data de 31 decembrie 2010, România a încheiat 65 de Memorandumuri de finanțare, pentru implementarea unor proiecte din domeniul mediului și transporturilor și pentru asistența tehnică aferentă celor două domenii. Valoarea totală a cheltuielilor eligibile aprobate pentru aceste proiecte, a căror sursă de finanțare este asigurată de Uniunea Europeană și de România, a fost de 2.783.864 mii euro.

Din suma de 2.042.808 mii euro, alocată prin bugetul Comisiei, până la 31 decembrie 2010, România a solicitat transferul sumei de 1.598.576 mii euro, reprezentând 78,25% din suma alocată. Solicitățile de fonduri, defalcate pe ani financiari, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

- mii euro -

Domeniul	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Mediu	35.841	13.730	27.533	40.198	70.151	57.437	107.390	182.257	234.504	97.599	866.640
Transport	48.131	18.145	37.458	33.443	72.860	38.786	94.865	125.268	91.976	104.347	665.279
Asistență tehnică	369	602	2.361	4.559	2.798	13.374	16.252	16.240	7.576	2.526	66.657
TOTAL	84.341	32.477	67.352	78.200	145.809	109.597	218.507	323.765	334.056	204.472	1.598.576

Sursa: Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

O parte din suma de 1.598.576 mii euro, solicitată Comisiei, nu reprezintă cheltuieli efectuate, ci avansuri acordate în conformitate cu prevederile Memorandumurilor de finanțare.

Cheltuielile eligibile realizate efectiv, care reflectă contravaloarea lucrărilor executate și a serviciilor prestate sunt cuprinse în *Declarațiile de cheltuieli* înaintate Comisiei, în vederea rambursării. Aceste cheltuieli însumează 1.510.809 mii euro și reprezintă 94,51% din suma solicitată respectiv 73,96%, din

suma alocată României în bugetul Comisiei Europene. Cheltuielile incluse în *Declarațiile de cheltuieli*, defalcate pe ani financiari, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

- mii euro -

Domeniul	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Mediu			8.505	20.325	47.544	32.416	83.743	171.051	322.042	169.596	855.222
Transport			22.016	25.135	51.085	21.375	124.411	108.525	110.388	143.266	606.201
Asistență tehnică	1	360	1.222	1.081	2.361	2.184	6.583	14.327	14.689	6.578	49.386
TOTAL	1	360	31.743	46.541	100.990	55.975	214.737	293.903	447.119	319.440	1.510.809

Sursa: Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

Urmare solicitărilor de fonduri, efectuate până la 31 decembrie 2010, Comisia Europeană a transferat în conturile Autorității de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, suma de **1.549.137 mii euro**, după cum urmează:

- mii euro -

Domeniul	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Mediu	23.979	18.350	17.188	34.596	84.384	61.119	91.537	183.963	198.053	109.453	822.622
Transport	41.342	20.590	13.118	47.165	65.336	48.244	108.666	122.030	95.213	97.811	659.515
Asistență tehnică	255	660	961	5.765	2.570	14.902	16.613	16.944	6.371	1.959	67.000
TOTAL	65.576	39.600	31.267	87.526	152.290	124.265	216.816	322.937	299.637	209.223	1.549.137

Sursa: Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

În perioada 01.01.2001 – 31.12.2010, a fost angajată, prin contracte încheiate în cadrul celor 65 de măsuri, suma de 3.144.217 mii euro. Suma contractată este mai mare decât cea alocată (2.783.864 mii euro) deoarece a fost suplimentată valoarea unor contracte cu sume de la bugetul de stat (OUG 135/2007 privind alocarea de la bugetul de stat a fondurilor necesare pentru continuarea și finalizarea măsurilor ex ISPA), neeligibile pentru finanțarea ISPA întrucât au depășit bugetul stabilit prin memorandumurile de finanțare aprobate de Comisia Europeană.

Situația angajamentelor efective (a contractelor încheiate), defalcată pe ani bugetari, până la data de 31.12.2010, este redată în tabelul de mai jos.

- mii euro -

Domeniul	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Mediu	8.658	76.519	122.419	94.530	237.180	299.295	325.214	313.734	78.765	30.641	1.586.955
Transport	19.329	100.002	244.659	1.731	163.368	267.689	215.825	302.961	0	191.046	1.506.610
Asistență tehnică	159	2.289	3.494	519	9.677	6.736	22.158	37	5.583	0	50.652
TOTAL	28.146	178.810	370.572	96.780	410.225	573.720	563.197	616.732	84.348	221.687	3.144.217

Sursa: Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

În cadrul contractelor încheiate, în sumă 3.144.217 mii euro, plățile efectuate pentru lucrări executate și servicii prestate sunt în sumă de 2.218.495 mii euro, reprezentând 70,56% din valoarea contractelor. Gradul de absorbție a fondurilor alocate prin Programul ISPA poate fi exprimat prin raportarea totalului plăților efectuate la totalul fondurilor comunitare și naționale alocate prin cele două bugete de cheltuieli aprobate, respectiv 2.783.864 mii euro. Rezultă un procent de utilizare efectivă a fondurilor de 79,69%.

În tabelul de mai jos sunt prezentate plățile efectuate, pentru lucrări executate și servicii prestate, finanțate în cadrul celor 65 de măsuri, pe întreaga perioadă de implementare:

- mii euro -

Domeniul	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Total
Mediu	0	11.131	22.955	44.501	78.328	78.234	107.446	219.838	333.031	310.498	1.205.962
Transport	0	3.331	38.332	29.174	61.889	100.445	101.708	86.009	196.548	334.000	951.436
Asistență tehnică	0	600	1.161	2.580	1.732	899	14.173	14.111	15.494	10.347	61.097
TOTAL	0	15.062	62.448	76.255	141.949	179.578	223.327	319.958	545.073	654.845	2.218.495

Sursa: Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice

B. Principalele constatări rezultate din misiunile de audit asupra măsurilor finanțate din Programul ex – ISPA se referă la:

1. În vederea îndeplinirii obligațiilor prin prisma regulamentelor comunitare

În cadrul **auditului de operațiuni** Autoritatea de Audit a verificat cheltuieli declarate Comisiei Europene în sumă totală de **34.872 mii euro** (din care 10.601 mii euro aferente unui număr de trei proiecte din sectorul transport și 24.271 mii euro aferente unui număr de patru proiecte din sectorul mediu). Auditul a avut ca obiective evaluare legalității, realității, corectitudinii și eligibilității cheltuielilor efectuate și declarate CE în semestrul I 2010 și a examinării principalelor procese aferente implementării proiectelor ex-ISPA, respectiv: licitație-contractare, efectuarea plăților și publicitate. Mai jos sunt prezentate, la nivel de măsură, principalele deficiențe identificate:

- *proiect 2005/RO/16/P/PT/001 „Varianta de ocolire Lugoj, localizată în județul Timiș, România”:*
 - ▶ lucrări suplimentare în sumă de 286 mii euro, contractate de către Antreprenor pentru relocarea conductelor de distribuție gaz care alimentează orașul Lugoj, fără aprobarea Beneficiarului.
- *proiect 2004/RO/16/P/PA/002 „Asistență tehnică privind elaborarea portofoliului de proiecte pentru Fondul de Coeziune în sectorul rutier”:*
 - ▶ nerecuperarea sumei de 10 mii euro, reprezentând o parte din avansul acordat Consultantului, în cadrul contractului 2004/RO/16/P/PA/002/03, care nu a putut fi justificată cu servicii și/sau documente justificative;
 - ▶ progres scăzut înregistrat în cadrul contractului 2004/PA/002/01 din cauza neexecutării obligațiilor contractuale în termenul prevăzut, existând riscul neîndeplinirii obiectivelor măsurii ex-ISPA nr. 2004/RO/16/P/PA/002;
- *proiect 2001/RO/16/P/PT/005 „Construcția variantei de ocolire a municipiului Sibiu, la standard de autostradă situată pe coridorul IV, România”:*
 - ▶ diferențe între indicatorii fizici din Decizia Comisiei și cei efectiv realizați ca urmare a execuției contractelor de lucrări;
 - ▶ decontarea de materiale aflate în cadrul șantierului care nu au putut fi puse în operă în cadrul proiectului, care trebuie cuantificate și deduse din contribuția CE;
 - ▶ contabilitatea CNADNR nu reflectă justificarea avansului acordat pentru materialele pe șantier achiziționate în cadrul contractului 2001/PT005/02 cu lucrări executate de către Antreprenor în cadrul contractului 2001/PT005/07.

2. În vederea îndeplinirii obligațiilor cu privire la închiderea măsurilor ex-ISPA

Au fost realizate **11 acțiuni de audit pentru domeniile mediu și transport** care au vizat declarația finală de cheltuieli și raportul final întocmit de către beneficiarul finanțării.

- a) Pentru domeniul **mediu**, în cadrul unui număr de 7 măsuri ex-ISPA au rezultat abateri cu impact financiar în sumă totală de 3.101 mii euro, astfel:
 - *În cadrul măsurii ex-ISPA nr. 2000/RO/16/P/PE/009 „Extinderea Stației de tratare a apelor reziduale Dănuțoni – Etapa biologică, Valea Jiului, România”:*
 - ▶ cheltuieli neeligibile în sumă de 97 mii euro, reprezentând plata necuvenită a unor experți responsabili cu realizarea anumitor activități prevăzute în contractul 2000/RO/16/P/PE/009-01 „Asistență tehnică pentru managementul și supervizarea executării lucrărilor în Valea Jiului”;
 - ▶ cheltuieli neeligibile în sumă de 40 mii euro, reprezentând contravaloarea unui echipament adițional pentru asigurarea unei capacități mai mari a stației de suflante necesar procesului de aerare extindere propusă de către constructor astfel încât să se atingă parametrii tehnici din MF pentru treapta biologică;
 - ▶ cheltuieli neeligibile în sumă de 2 mii euro, reprezentând diferența dintre

contravaloarea diurnei stabilită prin contractul de asistență tehnică și cea stipulată în actul adițional nr. 3.

- *În cadrul măsurii 2001/RO/16/P/PE/012 "Reabilitarea Rețelei de Canalizare și a Stației de Epurare a Apelor Uzate în Municipiul Focșani, România":*
 - ▶ cheltuieli neeligibile în sumă de 91 mii euro constatate în cadrul contractului nr. 2001/RO/16/P/PE/012-03 "Extinderea și reabilitarea stației de epurare Focșani", reprezentând contravaloarea stocului de piese de schimb necesare pentru o durată de exploatare de 24 luni a stației de epurare Focșani.
- *În cadrul măsurii 2002/RO/16/P/PE/019 „Îmbunătățirea sistemelor de alimentare cu apă potabilă, colectare a apelor uzate și a stației de epurare în municipiul Satu Mare, Regiunea Nord-Vest, România”:*
 - ▶ corecție financiară în sumă de 118 mii euro asupra cheltuielilor declarate în cadrul contractului nr. 2002/RO/16/P/PE/019-02 "Asistență tehnică pentru supervizarea lucrărilor " pentru neîndeplinirea cerințelor stabilite prin dosarul de licitație.
- *În cadrul măsurii 2002/RO/16/P/PE/021 „Reabilitarea stației de tratare a apelor uzate, a sistemului de canalizare și a rețelei de alimentare cu apă potabilă în municipiul Buzău, județul Buzău, România”*
 - ▶ cheltuieli neeligibile în sumă de 30 mii euro decontate în cadrul contractului nr.2002/RO/16/P/PE/021 – 03 „Reabilitarea stației de tratare a apei uzate în municipiul Buzău”, efectuate cu achiziția unor echipamente durabile care nu au fost specificate în MF.
- *În cadrul măsurii 2000/RO/16/P/PE/007 "Tratarea apei potabile și a apei uzate din municipiul Brașov și localitățile învecinate situate în județul Brașov, România"*
 - ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 77 mii euro, identificate în cadrul contractului 2000/RO/16/P/PE/007-01 reprezentând diferența dintre contravaloarea ratelor unitare ale indemnizațiilor experților stabilite prin contractul de asistență tehnică și cele prevăzute prin actul adițional.
 - ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 96 mii euro, identificate în cadrul contractului 2000/RO/16/P/PE/007-04 reprezentând contravaloarea lucrărilor pentru înlocuirea rețelelor de apă pe 4 străzi care nu erau prevăzute în contract.
Totodată, în cadrul aceluiași contract au fost constatate cheltuieli neeligibile în sumă de 2.049 mii euro reprezentând contravaloarea unor lucrări care nu au făcut obiectul acestui MF.
- *În cadrul măsurii 2000/RO/16/P/PE/008 „Reabilitarea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă potabilă și sistemelor de colectare și tratare a apelor uzate în zona Cluj”*
 - ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 29 mii euro, reprezentând lucrări efectuate în baza unor ordine de variație, stabilite ca fiind necuvenite antreprenorului de către Curtea de Arbitraj Internațională de la Paris, prin sentința definitivă din data de 16.02.2011.
- *În cadrul măsurii 2000/RO/16/P/PE/006 "Îmbunătățirea sistemului de apă potabilă și a celui al apelor uzate în scopul conformării cu standardele europene în domeniul calității apei și protecției mediului în municipiul Iași, România”*
 - ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 232 mii euro, reprezentând contravaloarea a 9 pompe solicitate la rambursare prin Aplicația de plată finală, fără ca aceste pompe să facă obiectul componentelor Memorandumului de Finanțare și fără să fie efectuate în perioada de eligibilitate stabilită prin amendamentul nr.7 la Memorandumul de Finanțare;

- ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 174 mii euro, reprezentând contravaloarea unor echipamente care nu au mai fost instalate în proiect
- ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 60 mii euro, reprezentând contravaloarea loturilor de piese de schimb și utilaje speciale deoarece reprezintă costuri apărute după finalizarea proiectului
- ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 6 mii euro, reprezentând contravaloarea unui echipament special care nu a fost instalat și fixat în proiect și a fost livrat după 31.12.2010

b) Pentru domeniul **transport**, în cadrul unui număr de 4 măsuri ex ISPA au fost identificate unele deficiențe. În acest sens, exemplificăm:

➤ În cadrul măsurii 2005/RO/16/P/PT/001 "Construcția variantei de ocolire Lugoj, localizată în județul Timiș, România" au rezultat abateri cu impact financiar în sumă totală de 77 mii euro, astfel:

- ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 49 mii euro reprezentând avans acordat în cadrul contractului de servicii de supervizare 2005/PT/001/02, nejustificat cu documente corespunzătoare.
- ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 10 mii euro reprezentând contravaloarea serviciilor de organizare a trainingului în cadrul contractului de supervizare 2005/PT/001/02 prestate în afara perioadei de eligibilitate a măsurii;
- ▶ Cheltuieli neeligibile în sumă de 18 mii euro reprezentând decontarea unor cantități suplimentare pentru unele articole de lucrări, fără îndeplinirea condițiilor de imprevizibilitate.

3. Programele PHARE 2005 și PHARE 2006

A. Stadiul implementării Programelor PHARE 2005 și PHARE 2006

Potrivit Rapoartelor de progres ale Agențiilor de Implementare și a Situației privind contractarea și plățile pentru programele PHARE 2005 și PHARE 2006, furnizată de către Autoritatea de Certificare și Plată (Fondul Național), la data de 31.12.2010, situația privind sumele alocate, contractate și plătite din fondurile externe nerambursabile acordate României prin Programele PHARE 2005 și PHARE 2006 se prezintă astfel:

- mii euro -

Denumire program	Sume alocate	Sume contractate	Sume plătite	Sume contractate/ Sume alocate	Sume plătite/ Sume contractate
0	1	2	3	4=2/1	5=3/2
PHARE 2005	456.891	428.379	379.812	93,76%	88,66%
PHARE 2006	387.921	348.664	292.358	89,88%	83,85%

Sursa: Autoritatea de Certificare și Plată

Din datele prezentate mai sus rezultă un grad de contractare a alocațiilor CE de 93,8% pentru Programul PHARE 2005 și de 89,9 % pentru Programul PHARE 2006. Plățile efectuate în cadrul Programului PHARE 2005 reprezintă 88,7% din sumele contractate, iar în cadrul Programului PHARE 2006 plățile reprezintă 83,8% din sumele contractate.

B. Principalele constatări rezultate din misiunile de audit desfășurate la entitățile auditate pentru Programele PHARE 2005 și PHARE 2006 se referă la:

1. Eligibilitatea cheltuielilor solicitate la plată de către beneficiari

- Decontarea unor cheltuieli neeligibile, în sumă totală de 355 mii euro, în cazul a șapte proiecte derulate prin Programul PHARE Național 2006,, reprezentând:
 - ▶ achiziție de bunuri neprevăzute în Cererea de finanțare și studiul de fezabilitate, în sumă de 274 mii euro;
 - ▶ contravaloarea unor materiale, în sumă de 23 mii euro, care reprezintă costuri de operare a obiectivului de investiții și nu mijloace fixe sau obiecte de inventar, așa cum au fost prevăzute în buget;
 - ▶ plata unui studiu privind sistemul de management al deșeurilor, în sumă de 14 mii euro, care nu respectă structura prevăzută prin cererea de finanțare și nu furnizează în conținutul său informații utile scopului pentru care a fost elaborat;
 - ▶ servicii de proiectare, în sumă de 10 mii euro, care reprezintă și obiectul unui alt contract finanțat din alte surse de finanțare;
 - ▶ realizarea unui drum de acces, în sumă de 8 mii euro, care nu a fost executat pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție.
 - ▶ cheltuieli de proiectare și lucrări de extindere a drenului de captare a apei, activități finanțate sau în curs de finanțare din alte surse, în sumă de 20 mii euro, în cazul unui proiect;
 - ▶ „Servicii de instruire în construcții civile” în sumă de 8.000 euro, prevăzute în bugetul proiectului, din care la plata intermediară a fost aprobată de către Oficiul de Plăți și Contractare PHARE suma de 6 mii euro, deși una dintre condițiile impuse de către comitetul de evaluare stabilea obligația ca beneficiarul să asigure costurile necesare pentru pregătirea profesională din surse proprii, necuprinse în bugetul proiectului.

2. Respectarea prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice, a prevederilor contractuale și procedurale pe parcursul derulării proiectelor

- Nerespectarea de către beneficiarii de grant, în cazul a trei proiecte derulate prin Programul PHARE Național 2006, a prevederilor legale privind **achizițiile publice**, respectiv:
 - ▶ cerințele stabilite ca și criterii de calificare, au fost utilizate și ca factori de evaluare a ofertelor, contrar prevederilor art. 15 din H.G. nr. 925/2006;
 - ▶ nu a fost stabilit, în procesul de evaluare a ofertelor, un algoritm bazat pe criterii cuantificabile, care să asigure departajarea ofertelor, potrivit prevederile art. 14(2) din H.G. nr. 925/2006;
 - ▶ majorarea în mod nejustificat a valorii a două contracte cu suma de 16 mii euro, respectiv 168 mii euro prin procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare;
 - ▶ în procesul de atribuire a contractului de lucrări a fost distorsionat rezultatul procedurii prin nerespectarea algoritmului de punctare a factorilor de evaluare, stabilit prin documentația de atribuire;
 - ▶ pe parcursul executării contractului, a fost modificat termenul de execuție a lucrării, în condițiile în care acesta a reprezentat un factor de evaluare prin prisma căruia oferta câștigătoare a dobândit un avantaj semnificativ în raport cu alte oferte.
- Executarea unor lucrări fără respectarea devizului ofertă, a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție, în cazul a două proiecte derulate prin Programul PHARE Național 2006. Astfel, în timpul vizitelor la fața locului și din măsurătorile efectuate de către dirigințele de șantier, în prezența auditorilor, s-au constatat următoarele:
 - ▶ refacerea cu balast a sistemului rutier, în cazul unui proiect, pe o distanță de 190 ml, și nu cu asfalt, contrar prevederilor proiectului tehnic;

- ▶ în cazul unui alt proiect, s-a constatat lipsa puieților de foioase care trebuiau plantați după terminarea lucrărilor de executare a platformelor de colectare a deșeurilor;
 - ▶ neconcordanțe între dimensiunile fundației din beton la borduri, la platformele din trei puncte, comparativ cu dimensiunile prevăzute în proiectul tehnic; execuția unei platforme în altă formă geometrică decât cea stabilită prin proiectul tehnic; diferențe între dimensiunea lățimii platformei executate, sau a fundației executate la stâlpii din profil metalic rectangular față de cele prevăzute în proiectul tehnic;
- Nerespectarea de către beneficiarii finanțării nerambursabile, în cazul a nouă proiecte derulate prin Programul PHARE Național 2006, a prevederilor contractuale și procedurale cu privire la utilizarea unor conturi contabile separate pentru proiecte și întocmirea bilanțelor contabile analitice.
- Nerespectarea prevederilor Acordului de finanțare pentru programul PHARE Național 2006 și ale Acordului de implementare încheiat între Oficiul de Plăți și Contractare PHARE, în calitate de Agenție de Implementare și ANSVSA, în calitate de Autoritate de Implementare, în cazul a patru proiecte, referitoare la obținerea asigurării că bunurile achiziționate sunt utilizate potrivit cerințelor proiectului, că acestea au fost înregistrate corect în evidența contabilă a beneficiarilor proiectelor și sunt respectate regulile de vizibilitate prevăzute de legislația comunitară.

4. Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Garantare Agricolă

4.1. Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală

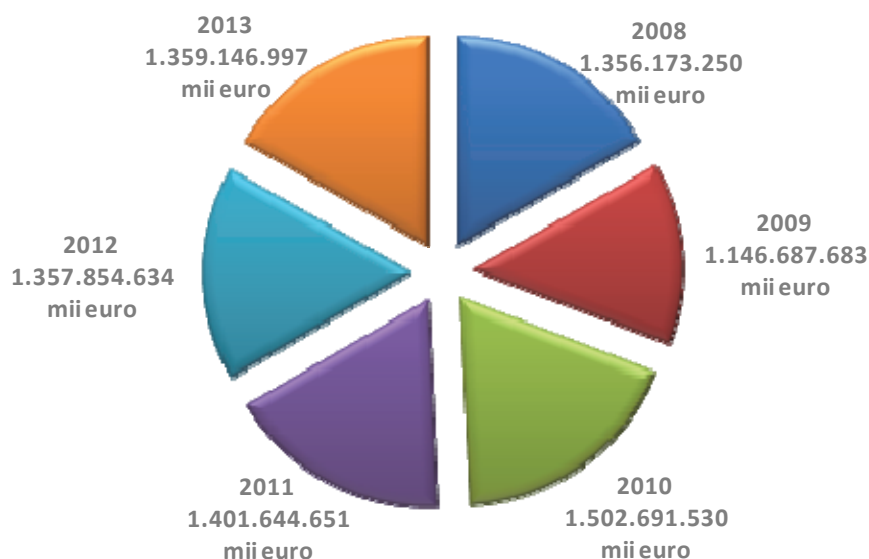
Măsurile finanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (**FEADR**) sunt structurate în patru axe prioritare de intervenție, definite în concordanță cu nevoile României în domeniul agriculturii și al spațiului rural, după cum urmează:

- Axa I: Îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol și forestier
- Axa II: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural
- Axa III: Îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale
- Axa IV Leader: Implementarea strategiilor de dezvoltare locală, a proiectelor de cooperare, precum și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului.

A. Stadiul implementării FEADR

Contribuția alocată României în cadrul programului FEADR de către Comunitatea Europeană, pentru întreaga perioadă de programare, este în sumă totală de **8.022.505 mii euro**. De asemenea, pentru a răspunde noilor provocări privind schimbările climatice, energia regenerabilă, managementul resurselor de apă, biodiversitatea, restructurarea sectorului lactate și infrastructura de internet în bandă largă, Comisia Europeană a alocat suplimentar pentru România prin Planul European de Redresare Economică (PERE), suma de **101.694 mii euro**, pentru perioada 2009-2010.

Grafic, alocarea anuală a resurselor CE se prezintă astfel:

La sfârșitul exercițiului financiar FEADR 2010, stadiul implementării Programului, *pentru măsurile acreditate la care au fost efectuate plăți*, se prezintă după cum urmează:

- mii euro -			
Nr. crt.	Măsură	Alocare CE 2007-2013	Suma angajată până la 31.12.2010
0	1	2	3
112	Instalarea tinerilor fermieri	269.777	51.764
121	Modernizarea exploatațiilor agricole	816.405	568.139
123	Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere	874.146	481.059
141	Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență	380.862	99.126
142	Înființarea grupurilor de producători	111.085	1.796
312	Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi	316.118	165.227
313	Încurajarea activităților turistice	435.378	89.657
322	Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea și îmbunătățirea moștenirii rurale	1.256.102	1.234.299
431.1	Construcție parteneriate public-private	9.403	4.835
TOTAL GENERAL		4.469.275	2.695.902

Sursa: Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit

Conform datelor furnizate de către APDRP, până la data de 31.12.2010, din valoarea de 4.469.275 mii euro alocată pentru măsurile acreditate la care au fost efectuate plăți a fost angajată suma totală de 2.695.902 mii euro, iar plățile au fost de 1.781.759 mii euro, respectiv 66,1% din sumele angajate.

B. Principalele constatări rezultate din auditul FEADR

În calitate de Organism de Certificare, Autoritatea de Audit prin activitățile de audit realizate la nivel central și regional, a avut în vedere obiective care să asigure că sistemul de management și control intern instituit în cadrul entităților implicate în implementarea tehnică și financiară a programului FEADR funcționează corespunzător.

În urma acțiunii de audit ce a vizat programul FEADR au fost identificate unele deficiențe la nivelul sistemului de management și control, precum și unele nereguli/erori cu implicații financiare, datorate aplicării în mod necorespunzător a prevederilor procedurale privind autorizarea și efectuarea plăților și/sau și nerespectarea criteriilor de eligibilitate a cheltuielilor declarate Comisiei Europene.

Exemplificăm, unele situații care au condus la declararea unor cheltuieli plătite beneficiarilor ca fiind neeligibile:

- în cazul a 4 solicitanți de sprijin, au fost autorizate plăți în sumă totală de 613 mii lei (145 mii euro), în condițiile în care aceștia nu sunt utilizatorii terenurilor pentru care au solicitat sprijin, nu dețin

animale, nu utilizează pajiștile comunale pentru pășunat sau producerea de fân și/sau nu au cedat dreptul de utilizare a pajiștilor către alți fermieri;

- în cazul a 5 beneficiari au fost autorizate, în mod eronat, cererile de plată depuse de către aceștia, în condițiile în care beneficiarii sprijinului nu au respectat obligația de a menține angajamentul de agromediu, pe întreaga suprafață angajată, pentru o perioadă de 5 ani, de la data semnării acestuia. Suma totală plătită în mod necuvenit reprezintă 126 mii lei (33 mii euro);
- în cazul unui beneficiar, s-a avizat în mod eronat suma de 98 mii lei, (23 mii euro), reprezentând contravaloarea unor servicii de consultanță în vederea întocmirii cererii de finanțare, a memoriului justificativ, a documentației de achiziții și a documentației de plată, în condițiile în care nu au fost obținute cel puțin trei oferte conforme;
- în cazul unui beneficiar au fost autorizate și plătite cheltuieli neeligibile pentru servicii de consultanță, în sumă totală de 74 mii lei (18 mii euro), nefiind prezentate documente justificative pentru toate cheltuielile solicitate la decontare, iar unele cheltuieli erau de natură salarială;
- în cazul unui proiect, verificările documentare și la fața locului au pus în evidență faptul că, în mod eronat a fost autorizată la plată suma de 64 mii lei (15 mii euro), reprezentând contravaloarea unor lucrări cuprinse în situațiile de lucrări, pentru care nu au fost puse la dispoziție documente justificative care să ateste că acestea au fost executate;
- în cazul unui proiect, s-a autorizat și plătit în mod eronat suma de 55 mii lei (13 mii euro), reprezentând contravaloarea serviciilor de consultanță pentru executarea proiectului tehnic, în condițiile în care, din documentația aferentă procedurii de achiziție anexată ofertei, a rezultat faptul că pentru realizarea devizului financiar aferent serviciilor prestate a fost luat în calcul un număr mai mare de zile decât cel efectiv realizat.

4.2. Fondul European de Garantare Agricolă

Fondul European pentru Garantare în Agricultură (**FEGA**), derulat prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), a fost introdus prin Reglementarea Consiliului (EC) nr. 1290/21 iunie 2005, pentru a îndeplini obiectivele politicii agricole comune ale UE și finanțează, în contextul gestionării comune între statele membre și Comunitate, următoarele cheltuieli care sunt efectuate conform legislației comunitare:

- (a) restituiri la export pentru produsele agricole către țările terțe;
- (b) măsurile de intervenție pentru reglarea piețelor agricole;
- (c) plățile directe către fermieri în conformitate cu politica agricolă comună;
- (d) contribuția financiară a Comunității la măsurile de informare și promovare a produselor agricole pe piața internă a Comunității și în țările terțe.

A. Stadiul implementării măsurilor finanțate din FEGA

- mii euro -

Nr. crt.	Anul	Alocări		Plăți	
		plăți directe	măsuri de piață	plăți directe	măsuri de piață
1	2007	440.630	248.000	0	6.900
2	2008	527.900	208.000	423.000	52.000
3	2009	619.880	187.100	527.510	69.480
4	2010	700.400	118.100	688.700	98.900
	TOTAL	2.288.810	761.200	1.639.210	227.280

Sursa: Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură

Din datele prezentate anterior rezultă că, până la închiderea exercițiului financiar FEGA 2010, în cazul plăților directe, alocările de la Comisia Europeană au fost de 2.288.810 mii euro, față de care s-au efectuat plăți directe în valoare de 1.639.210 mii euro, ceea ce reprezintă un grad de utilizare de 71,6%. Pentru măsurile de piață, față de alocarea de fonduri în valoare de 761.200 mii euro, au fost efectuate plăți de 227.280 mii euro, reprezentând 29,8%.

B. Principalele constatări rezultate din auditul FEGA

În conformitate cu reglementările comunitare, pentru auditarea conturilor APIA aferente FEGA 2010, Organismul de Certificare prin activitățile de audit realizate la nivel central și regional, a avut în vedere

obiective care să asigure că sistemul de management și control intern instituit în cadrul entităților implicate în implementarea tehnică și financiară a FEGA funcționează corespunzător.

Principalele deficiențe constatate au vizat, în principal, următoarele aspecte:

- nereguli în ceea ce privește întocmirea unor documente în sensul asigurării că acestea oferă o imagine corectă și completă (Registrul Debitorilor, Registrul pre Debitorilor);
- lipsa unor prevederi procedurale sau neconcordanța acestora cu diverse aplicații din sistemul informatic;
- erori de raportare în ceea ce privește recuperările pentru anul 2010 declarate de APIA;
- efectuarea unor plăți necuvenite către beneficiarii de fonduri FEGA, identificate urmare verificărilor efectuate de Organismului de certificare asupra unor eșantioane de tranzacții, plăți care au însumat 131mii euro. În acest sens exemplificăm:
 - ▶ plata unor sume necuvenite către fermieri care nu au furnizat documente conforme/valabile din care să rezulte calitatea de utilizator al terenului declarat în cerere, respectiv 108 mii euro;
 - ▶ autorizarea eronată la plată a cererii unui fermier, în condițiile în care acesta nu a prezentat documente justificative privind dreptul de proprietate sau folosință a unei suprafețe de teren solicitate la plata (14 mii euro).

5. Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene, Programul General Solidaritatea și Gestionarea Fluxurilor Migratorii

5.1. Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene

Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene (**FSUE**) a fost creat de Uniunea Europeană pentru a-și exprima solidaritatea față de populația din regiunile afectate de dezastre naturale. Scopul acestui fond este de a completa eforturile statelor afectate și de a acoperi o parte din cheltuiala publică efectuată de statul beneficiar pentru înlăturarea efectelor dezastrelor naturale.

Prin Decizia Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 nr. 2009/326/CE, în cadrul bugetului general al Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2009, a fost mobilizată pentru România suma de **11.785 mii euro**, obiectivul Fondului de Solidaritate al Uniunii Europene fiind acela de a contribui la finanțarea operațiunilor întreprinse în situații de urgență, ca urmare a inundațiilor din iulie 2008. La suma de mai sus se adaugă și suma de **1.752 mii euro** reprezentând diferențe favorabile de curs valutar și dobânzi, care fac parte din subvenție.

În cadrul misiunii de audit de operațiuni finanțate din Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene au fost auditate cheltuieli plătite în sumă de **8.711 mii euro**, reprezentând 64,3 % din totalul plăților de 13.537 mii euro.

Principalele deficiențe evidențiate în urma auditului de operațiuni, efectuat pe bază de eșantion reprezentativ, au vizat:

- **Achizițiile publice:** *nerespectarea prevederilor legale privind derularea procedurilor de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.*

De exemplu, în cazul a trei contracte de achiziții publice privind refacerea unor drumuri județene și comunale încheiate prin procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare a fost decontată contravaloarea unor lucrări executate înainte de data semnării contractelor, valoarea lucrărilor fiind de 674 mii euro.

- **Eligibilitatea cheltuielilor:** *nerespectarea condițiilor de eligibilitate, decontarea unor lucrări fără respectarea prevederilor legale:*

- ▶ decontarea unor cheltuieli neeligibile în sumă de 172 mii euro reprezentând contravaloarea reparațiilor capitale decontate în cadrul unui contract de lucrări privind protecția și consolidarea infrastructurii unui drum județean, în condițiile în care aceste lucrări nu erau necesare pentru înlăturarea imediată a efectelor inundațiilor;
- ▶ decontarea unor cheltuieli neeligibile în sumă de 56 mii euro, pentru un obiectiv care nu figurează ca fiind afectat de inundații.

5.2. Programul General Solidaritatea și Gestionarea Fluxurilor Migratorii

Programului general „Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii” reprezintă mecanismul de întărire a libertății, securității și justiției și de aplicare a principiului solidarității între statele membre ale Uniunii Europene pentru perioada 2007-2013 și cuprinde Fondul european de integrare a resortisanților țărilor terțe, Fondul european pentru refugiați, Fondul european de returnare.

Au fost derulate 2 misiuni de audit (1 misiune de audit de sistem și 1 misiune de audit de operațiuni) ce au vizat cele 3 categorii de fonduri din cadrul Programului General și anume:

- Fondul European de Integrare a Resortisanților Țărilor Terțe
- Fondul European de Returnare
- Fondul European pentru Refugiați

În urma acțiunilor de audit au fost identificate deficiențe la nivelul entităților responsabile cu privire la gestionarea și controlul fondurilor derulate în cadrul Programului General după cum urmează:

➤ La nivelul **Autorității Responsabile (AR)**

- ▶ insuficiența posturilor alocate pentru îndeplinirea de către Autoritatea Responsabilă a atribuțiilor sale, în special pe linia verificărilor financiare, gestionarea neregulilor și monitorizarea sarcinilor delegate;
- ▶ nu s-au efectuat verificările corespunzătoare în ceea ce privește legalitatea și eligibilitatea cheltuielilor, asupra documentelor justificative transmise de către beneficiari;
- ▶ nerespectarea prevederilor art.22 litera e și art.25 alin 1 litera i) din Decizia 435/2007/CE, respectiv art. 24 litera e) și art.26 litera f) din Decizia CE nr.573/2007 și Decizia nr. 575/2007, privind obligativitatea AR de a asigura existența și funcționarea unui sistem informatic de colectare a datelor pentru gestiunea financiară, monitorizare, control și evaluare, aferente programului.

➤ La nivelul **Autorității Delegate (AD)**

- ▶ personalul necesar la nivelul Autorității Delegate, în continuare acesta este insuficient pentru îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor, în prezent fiind ocupate 6 posturi din 12 alocate;
- ▶ AD nu a efectuat cel puțin o misiune de monitorizare pe an, pentru fiecare proiect în parte, fiind realizate doar 5 misiuni dintr-un total de 18 planificate;
- ▶ nu a fost asigurată o pistă de audit adecvată în cadrul Serviciului Implementare Programe din cadrul Autorității Delegate, documentele aferente dosarelor proiectelor de monopol, de atribuire, de asistență tehnică nefiind păstrate în ordine cronologică, în funcție de etapele aferente fiecărei proceduri operaționale.

➤ La nivelul **Autorității de Certificare (AC)**

- ▶ etapele de lucru prevăzute în procedură acoperă doar evaluarea descrierii sistemului de management și control nu și modul de aplicare al procedurilor și al funcționării sistemului;
- ▶ în cadrul programelor anuale 2008 nu au fost efectuate misiuni de control la fața locului, la beneficiari, în scopul certificării;
- ▶ AC nu a reglementat modul prin care se asigură că declarația de cheltuieli provine dintr-un sistem contabil fiabil (de încredere), conform prevederilor art. 27, alin. 1, litera a), pct. (i), din Decizia CE nr.435/2007, respectiv art. 29 alin. 1 litera a) pct. (i) din Decizia CE nr. 573/2007 și Decizia nr. 575/2007.

Concluzii

Luând în considerare rezultatele verificărilor efectuate în cadrul acțiunilor de audit, recomandările Autorității de Audit au urmărit consolidarea sistemelor de management și control instituite astfel încât să fie asigurată o funcționare eficientă a acestora iar cheltuielile efectuate să fie conforme cu prevederile legislației naționale și comunitare. În acest sens s-a urmărit în principal întărirea controalelor de prim nivel atât în ceea ce privește verificarea eligibilității cheltuielilor cât și a derulării procesului de achiziție publică. Pentru atingerea acestui obiectiv s-a recomandat completarea procedurilor de lucru cu aspecte care să asigure realizarea unor verificări de fond și care să acopere zonele de risc în cadrul stabilirii eligibilității sumelor și a derulării procesului de achiziție publică.

De asemenea având în vedere deficiențele identificate, Autoritatea de Audit a solicitat autorităților responsabile de gestionarea fondurilor comunitare întărirea sistemului de monitorizare a sarcinilor delegate altor entități, asigurându-se astfel că activitățile desfășurate la nivelul acestora se derulează conform cerințelor comunitare care reglementează diferite categorii de fonduri.

Un alt aspect pus în atenția autorităților responsabile de gestionarea și controlul asistenței financiare nerambursabile se referă la asigurarea acurateței și completitudinii datelor din sistemele informatice de monitorizare. Totodată, prin constatările și recomandările sale Autoritatea de Audit a pus în atenția autorităților responsabile de gestionarea fondurilor comunitare necesitatea respectării termenelor procedurale atât în ceea ce privește etapele de evaluare-selectare-contractare cât și în cazul solicitării la rambursare de către beneficiari a sumelor decontate de către aceștia diverșilor furnizori/prestatori.

Capitolul

7

CURTEA DE CONTURI

RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

Concluzii generale și recomandări

1. Concluzii generale

Legea nr. 94/1992, republicată, a stabilit pentru Curtea de Conturi sarcina de a prezenta anual Parlamentului un raport asupra conturilor de gestiune ale bugetului general consolidat din exercițiul bugetar expirat, cuprinzând și neregulile constatate.

Pentru exercițiul bugetar al anului 2010, Curtea de Conturi a efectuat misiuni de audit financiar asupra conturile de execuție stabilite prin lege, precum și acțiuni de control tematic, care au fost stabilite prin Programul anual de activitate aprobat de Plen.

Prin acțiunile de verificare desfășurate Curtea de Conturi a urmărit în principal:

- exactitatea și realitatea situațiilor financiare, așa cum acestea au fost stabilite în reglementările contabile în vigoare pentru anul 2010;
- evaluarea sistemelor de management și de control la autoritățile cu sarcini în urmărirea încasării obligațiilor financiare la bugetele publice;
- utilizarea fondurilor bugetare alocate conform destinațiilor stabilite prin legile de aprobare a bugetelor publice;
- calitatea gestiunii economico-financiare;
- modul de respectare a clauzelor contractuale stabilite prin contractele de privatizare;
- situația, evoluția și modul de administrare a patrimoniului public și privat al statului;
- constituirea, utilizarea și gestionarea resurselor financiare privind protecția mediului;
- formarea și utilizarea resurselor bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale de stat și bugetelor unităților administrativ-teritoriale, precum și mișcarea fondurilor între aceste bugete;
- formarea și gestionarea datoriei publice și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe.

Misiunile de audit financiar și acțiunile de control tematic pe care le-a desfășurat Curtea de Conturi au avut menirea:

- ☒ să detecteze neregulile care au determinat utilizarea fondurilor și a patrimoniului public și privat al statului fără respectarea principiilor economicității, eficacității și eficienței;
- ☒ să evalueze corectitudinea situațiilor financiare anuale;
- ☒ să identifice cazurile și modurile de risipă și utilizare nelegală a resurselor bugetare disponibile;
- ☒ să furnizeze informațiile necesare pentru îmbunătățirea legislației, politicilor și alocării fondurilor publice;
- ☒ să evalueze activitatea de control financiar propriu și de audit intern a entităților publice verificate.

Ca o caracteristică generală, misiunile de audit public extern și acțiunile de control desfășurate au scos în evidență, pe ansamblu, o insuficientă preocupare din partea entităților publice pentru asigurarea acurateței datelor din situațiile financiare și pentru un management financiar guvernat de buna gestiune economico-financiară.

Primul argument care vine în susținerea acestei concluzii este acela că dintr-un număr de **1.534 conturi** de execuție supuse auditului financiar, **doar 63 (4%)** au îndeplinit condițiile legale pentru a li se acorda **certificatul de conformitate**.

În urma misiunilor de audit și acțiunilor de control desfășurate la cele **2.751 de entități**, s-au constatat **abateri și nereguli** care au fost determinate de **încălcarea legislației**: privind **finanțele publice**; din domeniul **fiscal**; **specifice fiecărui sector** de activitate; privind **proprietatea publică**, **contabilitatea**, **salarizarea**, **achizițiile publice**, precum și **legislația secundară** dată în executarea acestor legi, care au generat prejudicii pentru bugetele publice și/sau bugetele proprii.

Aceste prejudicii s-au produs în majoritatea cazurilor, pe de o parte, din cauza efectuării unor cheltuieli nelegale, iar pe de altă parte, ca urmare a lipsei monitorizării încasării veniturilor, după cum urmează:

- acordarea de drepturi salariale fără respectarea prevederilor legale care le reglementează;
- angajarea de personal fără a avea funcții finanțate prin buget;
- nerespectarea legislației privind achizițiile publice;
- efectuarea de plăți fără documente justificative care să ateste realitatea și exactitatea sumelor datorate;
- nerespectarea prevederilor legale și a procedurilor cu privire la angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor;
- decontarea unor lucrări de investiții neefectuate de antreprenori;
- efectuarea de plăți peste normele, cotele și baremurile aprobate prin contractele de prestări de servicii;
- nerespectarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale;
- drepturi de deplasare acordate peste baremurile legale;
- efectuarea necorespunzătoare a controlului fiscal și financiar de stat;
- neconcordanța dintre obligațiile înregistrate în evidența fiscală și obligațiile declarate de operatorii economici;
- neverificarea de către organele de inspecție fiscală a tuturor obligațiilor datorate bugetelor publice de contribuabili;
- nerespectarea prevederilor legale privind controlul financiar propriu și auditului public intern.

Cu toate acestea, se poate aprecia că gravitatea unor nereguli care au cauzat prejudicii având la bază nerespectarea legislației în domeniu, a fost depășită de gravitatea acelor nereguli care nu au produs prejudicii, dar care s-au produs cu o frecvență semnificativă în activitatea entităților verificate și care reprezintă adevărate surse generatoare de risipă, având la origine aceleași incoerențe, disfuncționalități sau neclarități ale prevederilor legale și, nu în ultimul rând, neaplicarea întocmai a reglementărilor în domeniu.

*Nereguli, în
ordinea dată de
importanța
deficiențelor
constatate și de
frecvența
acestora:*

- ▶ în foarte multe cazuri entitățile verificate **nu au un sistem de control intern organizat corespunzător**, în principal datorită faptului că nu au fost puse în aplicare prevederile Ordinului ministerului finanțelor publice nr. 946/2005 pentru aprobarea „Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice și pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial”. Au fost constatate **1.599 cazuri** în care entitățile publice **nu au emis norme proprii de control intern**, fapt cu consecințe negative asupra modului de organizare și funcționare a acestui tip de control. Astfel, în majoritatea cazurilor, riscul de control a fost apreciat la un nivel crescut, iar procedurile de audit au fost extinse. Prin evaluarea modului de organizare și funcționare a controlului preventiv propriu s-au identificat unele nereguli, în sensul că nu au fost respectate în totalitate prevederile legale cu privire la organizarea acestui tip de control, cel mai important aspect constatat fiind nesepararea atribuțiilor persoanelor care exercitau controlul financiar preventiv de cele ale persoanelor care erau implicate în operațiunile supuse acestui control. Pe ansamblu, nici auditul intern nu poate fi apreciat în privința activității desfășurate pentru exercițiul bugetar 2010, ca fiind focalizat pe activitatea financiar-contabilă organizată de entitățile verificate;
- ▶ într-un număr de **352 cazuri**, activitatea de **achiziții publice** nu s-a desfășurat cu respectarea strictă a prevederilor legale. S-a constatat că, în majoritatea cazurilor, entitățile verificate nu au respectat legislația privind inițierea, derularea și monitorizarea proceselor de achiziții publice, care să

conțină atribuții și responsabilități concrete pentru personalul implicat în aceste activități, cu accent pe respectarea legalității și a principiilor de transparență, liberă concurență, tratament egal și eficiență a fondurilor publice. Această situație a avut ca efect apariția unor nereguli, constatându-se în cele mai multe cazuri că;

- programul anual al achizițiilor publice nu a fost elaborat conform legii sau/și acesta nu a fost actualizat în funcție de volumul creditelor bugetare alocate;
 - valorile estimate ale unor achiziții au fost calculate eronat, prin încălcarea prevederilor legale, fapt ce a generat adoptarea altor proceduri decât licitația publică, în cele mai dese cazuri folosindu-se procedura „cerere de oferte” sau apelându-se la achiziții directe;
 - comisiile de evaluare nu și-au îndeplinit atribuțiile conform legii;
 - termenele legale ale procesului de achiziție și regulile de publicitate nu au fost respectate;
 - atribuirea de contracte fără existența în buget a fondurilor disponibile;
 - nepublicarea în SEAP a tuturor etapelor procesului de achiziție;
 - aplicarea unor factori de evaluare care nu reflectă avantajele de natură economică și ale căror ponderi în punctajul total sunt disproporționate în raport de avantajele economice etc.
- au fost identificate un număr de **2.200 cazuri** de **încălcare** a prevederilor **legale** referitoare la **administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale**. În urma verificărilor s-au constatat următoarele deficiențe:
- abordarea superficială a regulilor și a activităților privind inventarierea patrimoniului;
 - neconcordanțe între bunurile înregistrate în evidența contabilă și cele care au fost repartizate entităților verificate în temeiul actelor normative;
 - lipsa de interes în clarificarea situației bunurilor proprietate publică;
 - gestionarea defectuoasă a bunurilor aflate în patrimoniul public și al entităților verificate, respectiv închirierea și concesiunea acestuia în condiții dezavantajoase pentru entități și statul român;
 - neurmărirea încasării redevențelor și a chiriilor aferente bunurilor închiriate sau concesionate;
 - nevalorificarea corespunzătoare a materialelor rezultate urmare scoaterii din funcțiune a acestora;
- Aceste constatări scot în evidență faptul că patrimoniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale este necorespunzător gestionat și administrat de către cei abilitați în acest scop, respectiv companiile și societățile naționale, regiile autonome de interes național și local, societățile comerciale cu capital majoritar de stat sau al unităților administrativ-teritoriale, precum și filialele și sucursalele acestora.
- într-un număr de **2.939 cazuri**, entitățile verificate **nu** au acordat atenție cuvenită modului de **organizare a contabilității**, fapt care a afectat negativ acuratețea evidențelor contabile și a situațiilor financiare verificate.

2. Recomandări

Pornind de la aceste constatări și luând în calcul cauzele enumerate mai sus, calitatea execuției bugetare se poate consolida prin:

- ✓ îmbunătățirea activității de programare bugetară, atât a veniturilor bugetare cât și a cheltuielilor publice, printr-o evaluare și fundamentare corectă a acestora. Pentru aceasta autoritățile și instituțiile publice trebuie să elaboreze politici publice în fiecare domeniu și să le evalueze impactul bugetar, astfel încât să poată fi incluse în cadrul bugetar multianual, iar alocările anuale să fie temeinic fundamentate;
 - ✓ monitorizarea constantă a încasării veniturilor și efectuării cheltuielilor pe parcursul execuției bugetare;
 - ✓ întărirea controlului cheltuielilor publice prin care să se urmărească economicitatea, eficacitatea și eficiența utilizării fondurilor publice alocate pentru finanțarea acestora.
- Pe baza rezultatelor misiunilor de audit și a acțiunilor de control realizate de Curtea de Conturi entitățile verificate trebuie:
- ✓ să acorde managementului financiar-contabil o importanță deosebită, direcționându-l spre identificarea acelor soluții menite să prevină fenomenul risipei;
 - ✓ să-și îmbunătățească sistemele de control intern;
 - ✓ să monitorizeze strict acele cheltuieli pentru care cu ocazia auditului s-a identificat un nivel ridicat de eroare;
 - ✓ să revizuiască actele normative care nu sunt clare și care sunt interpretabile.

În concluzie, Curtea de Conturi recomandă implementarea unor măsuri care să vizeze:

- ▣ întărirea responsabilității la nivelul conducerilor executive pentru un management financiar-contabil corespunzător și care să fie îndreptat către identificarea acelor soluții menite să prevină fenomenul risipei;
- ▣ organizarea conform legii a controlului intern și luarea măsurilor de implementare a normelor proprii de control intern, precum și acordarea atenției și importanței cuvenite activităților de control și audit intern, a căror misiune este de a identifica, diminua și/sau elimina riscurile privind proasta gestionare a resurselor publice și a patrimoniului. Pentru aceasta, Ministerul Finanțelor Publice, prin structurile sale specializate, trebuie să se implice mai mult în exercitarea competențelor stabilite de lege în acest domeniu;
- ▣ includerea cu prioritate în programele anuale de activitate a compartimentelor de audit public intern, a unor misiuni de audit privind activitatea financiar-contabilă;
- ▣ implicarea mai susținută a Autorității Naționale de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice în activitatea de achiziții publice, pentru a preveni nerespectarea reglementărilor legale în domeniu și de a sancționa în timp util abaterile de la aceste reglementări. Totodată, este necesară o colaborare mai strânsă a acestei instituții cu Curtea de Conturi;
- ▣ revizuirea actelor normative care nu sunt clare și cele ale căror prevederi sunt interpretative pentru a înlătura starea de ambiguitate care rezultă din prevederile acestora. Pentru aceasta Curtea de Conturi a prezentat într-o anexă a Raportului public pe anul 2009 unele recomandări de îmbunătățire a cadrului legal, recomandări pe care le apreciază ca fiind de natură să clarifice anumite aspecte constatate cu ocazia verificărilor efectuate.

*

*

*

Raportul public pe anul 2010, prezintă rezultatele acțiunilor de audit/control desfășurate în anul 2011 care au avut ca subiect exercițiul bugetar al anului 2010 și reprezintă pentru cititorul acestuia un prilej de a constata rolul Curții de Conturi în domeniul gestionării resurselor financiare ale statului și ale sectorului public.

Prin recomandările formulate, Curtea de Conturi contribuie la îmbunătățirea modului de utilizare corectă și performantă a acestora și, implicit, la protejarea intereselor financiare ale statului român și ale Comunității Europene.

CURTEA DE CONTURI
RAPORTUL PUBLIC PE ANUL 2010

ANEXE

SITUAȚIE
privind numărul de entități verificate în anul 2011
- detalieri pe categorii de entități verificate -

STRUCTURA CURȚII DE CONTURI	CATEGORII DE ENTITĂȚI VERIFICATE											Total
	OPC	OSC	OTC	CN	SN	RA	RA interes local	SC	SC interes local	Societăți bancare	Alte entități	
TOTAL APARAT CENTRAL	69	22	52	7	5	4	0	4	0	2	13	178
Camera de conturi Alba	26	2	19					1				48
Camera de conturi Arad	36	2	15						2			55
Camera de conturi Argeș	30	2	35					2	1			70
Camera de conturi Bacău	53	2	20	1								76
Camera de conturi Bihor	30	3	25				1				1	60
Camera de conturi Bistrița-Năsăud	23	2	18									43
Camera de conturi Botoșani	51		21			1						73
Camera de conturi Brăila	26	1	21				1		3			52
Camera de conturi Brașov	19	1	24	3	1				4		3	55
Camera de conturi București	7	12	100	7	6			2	1		4	139
Camera de conturi Buzău	28	1	20								1	50
Camera de conturi Călărași	22	2	20						1			45
Camera de conturi Caraș-Severin	24	1	14									39
Camera de conturi Cluj	59	2	40	3	2		4	1	1		4	116
Camera de conturi Constanta	26	2	31	5	2		1	1	1		1	70
Camera de conturi Covasna	22	1	37						3			63
Camera de conturi Dâmbovița	35	2	14						2			53
Camera de conturi Dolj	29		13	2	1		2					47
Camera de conturi Galați	22	2	27	2	1							54
Camera de conturi Giurgiu	19	1	19	1					1		1	42
Camera de conturi Gorj	26	1	17						2			46
Camera de conturi Harghita	31	2	19		1				3			56
Camera de conturi Hunedoara	22	1	15					1			3	42
Camera de conturi Ialomița	26	2	28						2			58
Camera de conturi Iași	40	4	44		3		2		5		15	113
Camera de conturi Ilfov	18		19						2		4	43
Camera de conturi Maramureș	30	2	32						1			65
Camera de conturi Mehedinți	36	1	17			3		1				58
Camera de conturi Mureș	24	3	21						1			49
Camera de conturi Neamț	53		19			1		2	3		1	79
Camera de conturi Olt	33		11					1				45
Camera de conturi Prahova	30	3	24				1		1			59
Camera de conturi Sălaj	17	2	23									42
Camera de conturi Satu-Mare	20	1	17						1			39
Camera de conturi Sibiu	26		29	1	1				5			62
Camera de conturi Suceava	76	1	31	1	2		1		1			113
Camera de conturi Teleorman	38		26						4			68
Camera de conturi Timiș	36	2	27	4	2		2		1		2	76
Camera de conturi Tulcea	27		22						2		3	54
Camera de conturi Vâlcea	31	1	32					1	1			66
Camera de conturi Vaslui	28	2	9						1			40
Camera de conturi Vrancea	28	1	19						2			50
TOTAL CAMERE DE CONTURI	1.283	70	1.034	30	22	5	15	13	58	0	43	2.573
TOTAL GENERAL	1.352	92	1.086	37	27	9	15	17	58		56	2.751

Anexa nr. 2

SITUAȚIE

**privind cuantificarea abaterilor constatate ca urmare a acțiunilor de verificare desfășurate în anul 2011 și frecvența acestora
- detaliere pe bugete -**

Nr. Crt.	Buget	Abateri	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
1	Bugetul de stat		3.723	1.861.130	219.892	12.094.262
		Nestabilirea neevidențierii și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	712	1.496.533	79.791	4.441.181
		Abateri privind activitatea de control fiscal și control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	572	195.976	10.355	610.132
		Constatări privind legalitatea realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	525	31.852	0	3.314.615
		Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	421	10	91.031	1.170.108
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	332	586	1.289	1.588.480
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica măsurile prevăzute la art. 43 și 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	300	15.396	796	838.349
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	248	0	0	0
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	212	99.948	5.514	28.876
		Utilizarea nelegală a fondurilor acordate de la buget	93	1.203	30.006	1.671
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	77	0	0	29.844
		Abateri privind Auditul public intern	52	0	0	2
		Calitatea conturilor de execuție bugetară	42	1	481	27.759
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publică	30	0	558	5.551
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	27	0	0	4.692
		Nerespectarea prevederilor legale privind procedurile de concesionare a terenurilor agricole proprietatea statului	21	5.728	0	0
		Abateri privind exercitarea calității de acționar	14	13.897	0	25.564
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publică	12	0	62	1.862
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	11	0	0	681
		Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publică	9	0	8	4.837
		Abateri cu privire la inițierea și lansarea procedurii de achiziție publică	9	0	0	0
		Abateri privind organizarea activității de control fiscal exercitate de instituțiile abilitate ale MF	3	0	0	0
		Abateri procese verbale de constatare a încălcării obligațiilor prevăzute de lg. 94/1992	1	0	0	59
2	Bugetul asigurărilor sociale de stat		211	25.035	14.627	389.533
		Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	53	0	13.523	22
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	51	744	165	0
		Nestabilirea neevidențierii și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	40	24.291	924	17.099
		Constatări privind legalitatea realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	26	0	15	305.897
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	11	0	0	0
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica măsurile prevăzute la art. 43 și 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	10	0	0	29.534

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	9	0	0	30.873
		Abateri privind Auditul public intern	4	0	0	0
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	2	0	0	0
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	2	0	0	0
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	1	0	0	0
		Abateri privind organizarea activității de control fiscal exercitata de instituțiile abilitate ale MF	1	0	0	6.051
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	1	0	0	56
3	Bugete locale		13.476	269.041	356.118	20.982.504
3.1	Bugete proprii ale județelor		367	13.315	36.050	1.481.930
		Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	117	0	35.658	14.873
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	64	10.375	0	846.194
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	44	0	0	0
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	38	114	0	575.116
		Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	33	2.259	0	1.454
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	14	0	0	1.410
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	13	0	0	0
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	13	501	0	0
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	9	0	340	403
		Abateri privind Auditul public intern	5	0	0	0
		Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	5	0	52	18.762
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	4	0	0	1.779
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	2	0	0	19.517
		Abateri privind exercitarea calității de acționar	2	0	0	0
		Nerespectarea prevederilor legale privind procedurile de concesionare a terenurilor agricole proprietatea statului	2	66	0	384
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	1	0	0	2.036
3.2	Bugete proprii ale municipiilor		982	96.199	116.780	7.652.958
		Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	330	0	107.441	3.751
		Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	193	77.491	514	41.940
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	134	70	0	701.556
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	107	712	3.986	6.444.907
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	51	0	0	0
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	33	0	265	69.829
		Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	31	340	2.738	0
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	22	12.406	0	0
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	17	0	0	88
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	17	5.177	0	215.541

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	15	0	1.835	111
		Abateri privind Auditul public intern	12	0	0	0
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	7	0	0	3.580
		Abateri cu privire la inițierea si lansarea procedurii de achiziție publica	3	0	0	2.214
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	2	0	0	208
		Abateri privind exercitarea calității de acționar	2	0	0	107.441
		Nerespectarea prevederilor legale privind procedurile de concesionare a terenurilor agricole proprietatea statului	2	3	0	0
		Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	1	0	0	170
		Abateri privind activitatea de control fiscal si control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	1	0	0	13
		Împrumuturi interne si externe contractate sau utilizate fără respectarea reglementarilor legale	1	0	0	61.599
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	1	0	0	10
3.3	Bugete proprii ale orașelor		1.123	57.120	30.759	4.434.897
		Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	312	0	28.260	2.505
		Nestabilirea neevidențierii si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	256	55.741	168	68.888
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	153	185	0	1.949.995
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	127	364	55	2.367.022
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	108	0	0	247
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	32	0	0	0
		Abateri privind Auditul public intern	31	0	0	0
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	30	81	0	13.659
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	22	667	169	237
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	16	0	0	19.137
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	13	0	825	277
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	7	0	0	5.893
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	3	0	140	1.407
		Abateri cu privire la inițierea si lansarea procedurii de achiziție publica	3	0	0	115
		Împrumuturi interne si externe contractate sau utilizate fără respectarea reglementarilor legale	3	0	0	5.515
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	3	0	1.142	0
		Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	2	0	0	0
		Abateri de la metodele si procedurile de vânzare stabilite de lege	1	81	0	0
		Abateri privind activitatea de control fiscal si control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	1	0	0	0
3.4	Bugete proprii ale comunelor		10.074	85.168	130.119	6.527.861
		Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	2.872	0	119.955	25.713
		Nestabilirea neevidențierii si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	2.123	80.872	586	88.459
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	1.436	2.187	195	2.208.148
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	1.128	339	1.037	3.868.186
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	941	0	0	3.867

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
	Abateri privind Control financiar preventiv propriu	367	0	11	37.910	
	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	334	528	1.581	199.774	
	Abateri privind Auditul public intern	280	0	0	121	
	Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	149	36	4.448	5.892	
	Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	118	0	0	26.113	
	Calitatea conturilor de execuție bugetara	116	65	0	42.952	
	Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	94	966	365	77	
	Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	27	112	1.099	6	
	Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	17	0	56	251	
	Abateri cu privire la inițierea si lansarea procedurii de achiziție publica	15	0	7	3.524	
	Abateri procese verbale de constatare a încălcării obligațiilor prevăzute de lg. 94/1992	14	0	673	1.616	
	Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	11	0	94	1.812	
	Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	10	0	13	451	
	Abateri privind activitatea de control fiscal si control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	8	0	0	0	
	Împrumuturi interne si externe contractate sau utilizate fără respectarea reglementarilor legale	7	0	0	12.935	
	Nerespectarea prevederilor legale privind procedurile de concesiune a terenurilor agricole proprietatea statului	4	64	0	37	
	Abateri privind controlul financiar de gestiune	2	0	0	0	
	Abateri privind exercitarea calității de acționar	1	0	0	15	
3.5	Bugete ale instituțiilor publice finanțate parțial din bugetele locale	593	6.782	21.483	220.607	
	Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	196	0	20.807	161	
	Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	116	167	0	67.297	
	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	76	0	72	118.290	
	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	44	7	146	30.681	
	Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	43	0	0	0	
	Abateri privind Control financiar preventiv propriu	27	0	0	164	
	Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	24	5.665	31	494	
	Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	14	893	0	71	
	Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	13	0	54	494	
	Abateri cu privire la inițierea si lansarea procedurii de achiziție publica	8	0	0	1.389	
	Abateri privind Auditul public intern	8	0	0	0	
	Calitatea conturilor de execuție bugetara	8	44	0	1.143	
	Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	5	0	248	55	
	Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	4	5	10	147	
	Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	2	0	0	0	
	Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	2	0	0	0	
	Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	1	0	114	0	
	Abateri privind controlul financiar de gestiune	1	0	0	223	
	Abateri procese verbale de constatare a încălcării obligațiilor prevăzute de lg. 94/1992	1	0	0	0	

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
3.6	Bugete ale instituțiilor publice finanțate integral din bugetele locale		337	10.458	20.929	664.251
	Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	87	0	18.050	0	
	Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	80	23	0	379.149	
	Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	51	10.292	0	0	
	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	41	117	2.856	219.372	
	Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	29	0	0	0	
	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	17	20	0	63.729	
	Abateri privind Control financiar preventiv propriu	11	0	0	1.539	
	Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	5	0	0	0	
	Calitatea conturilor de execuție bugetara	5	0	0	457	
	Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	3	6	0	0	
	Abateri privind Auditul public intern	2	0	0	0	
	Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	2	0	0	5	
	Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0	
	Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0	
	Abateri cu privire la inițierea si lansarea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0	
	Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	1	0	22	0	
4	Bugetul asigurărilor pentru șomaj		131	13.575	1.038	152.931
	Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	32	0	1.020	12	
	Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	30	6.057	1	0	
	Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	15	7.458	0	66.756	
	Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	13	11	0	59.026	
	Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	11	49	0	3.616	
	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	11	0	0	16.687	
	Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	7	0	0	0	
	Calitatea conturilor de execuție bugetara	7	0	0	6.584	
	Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0	
	Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	1	0	0	245	
	Abateri privind Control financiar preventiv propriu	1	0	0	0	
	Abateri privind organizarea activității de control fiscal exercitata de instituțiile abilitate ale MF	1	0	0	6	
	Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	1	0	17	0	
5	Bugetul Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate		424	172.142	21.202	1.227.327
	Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	127	41.924	54	3	
	Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	114	0	21.066	512.418	
	Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	49	129.896	0	147.985	
	Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	44	196	0	95.042	
	Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	29	0	81	301.374	

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	21	0	0	161.338
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	12	0	0	0
		Abateri privind Auditul public intern	6	0	0	0
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	6	0	0	1.857
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	5	0	0	0
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	4	0	0	255
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	3	0	0	2.614
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0
		Abateri cu privire la inițierea și lansarea procedurii de achiziție publica	1	0	0	999
		Abateri privind organizarea activității de control fiscal exercitata de instituțiile abilitate ale MF	1	0	0	3.443
		Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	1	127	0	0
6	Bugetul trezoreriei statului		1	0	0	217
		Constatări privind legalitatea realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	1	0	0	217
7	Bugetul împrumuturilor externe și interne		22	0	21	157.721
		Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	8	0	21	0
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 și 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	7	0	0	0
		Constatări privind legalitatea realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	3	0	0	22.479
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	2	0	0	32.015
		Împrumuturi interne și externe contractate sau utilizate fără respectarea reglementarilor legale	1	0	0	0
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	1	0	0	103.227
8	Bugetul fondurilor externe nerambursabile		5	0	1.119	217
		Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	3	0	5	0
		Constatări privind legalitatea realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	1	0	0	217
		Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	1	0	1.113	0
9	Bugete ale instituțiilor publice finanțate integral din venituri proprii		258	10.977	4.542	340.434
		Constatări privind legalitatea realitatea și exactitatea evidentelor contabile și a bilanțurilor contabile	61	8.355	0	29.624
		Nerespectarea reglementarilor legale în efectuarea cheltuielilor	46	0	4.455	254
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea și gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ teritoriale	34	2	0	301.258
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 și 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	24	623	0	111
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	23	0	0	0
		Nestabilirea neevidențierea și neîncasarea în cuantumul și la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	16	1.944	21	512
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	15	0	0	1.173
		Abateri privind Auditul public intern	9	0	0	0
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	9	0	0	6.653
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	5	0	0	627
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	5	54	0	2
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	3	0	0	0

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
		Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	3	0	66	0
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	2	0	0	220
		Abateri privind activitatea de control fiscal si control financiar de stat exercitate de MFP prin organele sale specializate	1	0	0	0
		Nerespectarea prevederilor legale privind procedurile de concesionare a terenurilor agricole proprietatea statului	1	0	0	0
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	1	0	0	0
10	Venituri proprii ale instituțiilor publice		591	35.094	20.634	563.136
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	121	96	0	201.195
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	107	27	12.248	294.886
		Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	100	5	6.686	10.113
		Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	87	34.956	493	105
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	62	0	727	14.030
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	35	0	0	11.106
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	25	0	0	126
		Abateri privind Auditul public intern	16	0	0	10.257
		Calitatea conturilor de execuție bugetara	13	0	0	16.703
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	8	0	0	4.461
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	4	10	0	122
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	4	0	0	0
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publica	3	0	0	33
		Abateri procese verbale de constatare a încălcării obligațiilor prevăzute de lg. 94/1992	2	0	157	0
		Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	2	0	323	0
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0
		Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publica	1	0	0	0
11	Venituri și cheltuieli ale persoanelor juridice fără scop patrimonial		16	1.059	0	52
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	14	1.059	0	0
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	1	0	0	0
		Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	1	0	0	52
12	Venituri și cheltuieli ale agenților economici		774	23.751	116.828	2.580.115
		Încălcarea prevederilor legale referitoare la administrarea si gestionarea patrimoniului public si privat al statului si al unităților administrativ teritoriale	166	14.373	46.968	2.009.405
		Constatări privind legalitatea realitatea si exactitatea evidentelor contabile si a bilanțurilor contabile	162	4.849	6.574	330.125
		Nerespectarea reglementarilor legale in efectuarea cheltuielilor	147	0	22.499	4.667
		Nereguli financiar contabile pentru care se aplica masurile prevăzute la art. 43 si 44 din Legea nr. 94/1992, republicată	69	37	67	153.484
		Abateri privind implementarea OMFP nr. 946/2005	47	0	0	0
		Nestabilirea neevidențierea si neîncasarea in cuantumul si la termenele prevăzute de lege a unor venituri bugetare	41	4.213	211	249
		Abateri privind Control financiar preventiv propriu	34	0	0	3.887
		Abateri privind Auditul public intern	23	0	0	0
		Utilizarea nelegala a fondurilor acordate de la buget	22	24	33.745	157
		Neîndeplinirea obligațiilor financiare către bugetele publice	14	255	148	17.138

Nr. Crt.	Buget	Abatere	Nr. Cazuri	Venituri suplimentare	Plăți nelegale	Financiar-contabile
				mii lei	mii lei	mii lei
		Abateri cu privire la administrarea contractului de achiziție publică	12	0	2.315	17.631
		Abateri cu privire la planificarea achizițiilor publice	9	0	0	921
		Abateri cu privire la derularea procedurii de achiziție publică	7	0	0	2.607
		Abateri privind controlul financiar de gestiune	7	0	0	0
		Abateri privind exercitarea calității de acționar	5	0	4.301	5.438
		Nerespectarea reglementarilor legale referitoare la achiziții publice	4	0	0	347
		Abateri cu privire la finalizarea procedurii de achiziție publică	3	0	0	25.453
		Abateri cu privire la inițierea și lansarea procedurii de achiziție publică	2	0	0	8.606
TOTAL GENERAL			19.632	2.411.804	756.020	38.488.447

CONSTATĂRI privind imperfecțiuni ale cadrului legal

Nr. crt.	Actul normativ de referință	Propuneri de modificare/completare	Motivare/Comentariu
1.	Legea nr. 198/2008 privind serviciile consulare pentru care se percep taxe și nivelul taxelor consulare la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate	Se propune completarea art. 12 cu un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins: „Modalitățile tehnice și termenele de virare sau regularizare cu bugetul de stat a taxelor consulare încasate se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.”	Inexistența unei reglementări cu privire la termenul în care trebuie virate taxele consulare și alte venituri specifice misiunilor diplomatice și datorate bugetului de stat, a condus la situația că încasările de acest fel sunt compensate, la câteva luni după încasare, cu creditele bugetare ce trebuie transferate pentru desfășurarea activității proprii a misiunii diplomatice în cauză, astfel că bugetul statului este lipsit pe perioade mari de veniturile care i se cuvin din momentul încasării lor.
2.	Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2006 privind regimul contractelor de concesiune de bunuri proprietate publică	Se impune precizarea în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.54/2006 a cuantumului garanției de bună execuție aferentă contractelor de concesiune.	S-a constatat că, în unele contracte, garanția constituită s-a calculat ca procent din valoarea <i>redevenței lunare</i> , iar în altele, ca procent din valoarea <i>redevenței anuale</i> .
3.	Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal	Clarificarea dispozițiilor referitoare la aplicarea regimului taxării inverse a TVA în cazul operațiunilor de comercializare a deșeurilor de metale neferoase (aluminiiu ș.a.), precum și a lingourilor din acestea, prin modificarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal.	S-a constatat că, prin inspecțiile fiscale derulate la agenții economici care comercializează lingouri de aluminiu, organele fiscale au acceptat două modalități de aplicare a regimului TVA, respectiv regimul taxării inverse și regimul taxării normale. Aceste abordări opuse ale organelor fiscale au drept cauză interpretarea diferită a dispozițiilor legale privind regimul TVA.
4.	Legea nr. 341/2004 a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987	Propunerile se referă la: 1. Modificarea art. 4 alin. (4) din Legea nr. 341/2004, astfel: (4) De o indemnizație lunară reparatorie, calculată prin aplicarea coeficientului de 1,10 la <u>câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale</u> de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata, beneficiază și persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. b) pct. 3, numai dacă au un venit mai mic decât salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat. De aceleași drepturi și în aceleași condiții beneficiază copiii eroilor-martiri, indiferent de vârstă, dacă nu sunt încadrați în nicio formă de învățământ ori nu realizează venituri din motive neimputabile lor.	Potrivit dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2010 a personalului plătit din fonduri publice, începând cu luna ianuarie 2010, indemnizațiile prevăzute de Legea nr. 341/2004, cu modificările și completările ulterioare, se majorează cu 15% față de cuantumul aflat în plată în luna octombrie 2010. Pe de altă parte, din textul Legii nr. 287/2010 a bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2011, se remarcă faptul că nu se mai regăsește indicatorul „salariul mediu brut”, ci „câștigul salarial mediu brut” , a cărui valoare este de 2022 lei . Astfel că, în situația persoanelor ale căror drepturi se deschid începând cu luna ianuarie 2011, <u>acestea nu au putut fi stabilite din cauza vidului legislativ creat</u> prin adoptarea Legii nr. 287/2010 și a Legii nr. 285/2010. S-a constatat că datorită acestui context legislativ, creat prin adoptarea celor două legi, la calculul indemnizațiilor ce se cuvin beneficiarilor Legii nr. 341/2004, aflați în plată la data de 31.12.2010, sau ale căror drepturi au fost stabilite după 01.01.2011, s-a folosit salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2010, de 1836 lei .

Nr. crt.	Actul normativ de referință	Propuneri de modificare/completare	Motivare/Comentariu
		2. Corelarea unor prevederi legale referitoare la reglementările ce vizează plata drepturilor de natura indemnizației reparatorii pentru persoanele îndreptățite la acordarea acestui drept prin Legea nr. 341/2004, întrucât: ✓ potrivit prevederilor Legii nr. 341/2004, sumele aferente plății indemnizațiilor se plătesc prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerului Apărării, Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Serviciului Român de Informații. ✓ pe de altă parte, în textul HG nr. 760/2003 privind organizarea și funcționarea SSPR, cu modificările și completările ulterioare, una dintre atribuțiile principale ale instituției o reprezintă acordarea indemnizațiilor prevăzute de lege, pentru revoluționarii din decembrie 1989, prin bugetul S.S.P.R.	Textul integral al prevederilor legale menționate este următorul: <i>Legea nr. 341/2004 a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, cu modificările și completările ulterioare, stipulează:</i> Art. 13. - (1) „Ministerele și celelalte instituții ale administrației publice centrale sunt obligate să urmărească și să asigure aplicarea prevederilor prezentei legi. Art. 13¹ „Sumele aferente plății indemnizațiilor prevăzute de prezenta lege se suportă de la bugetul de stat, prin bugetele Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Ministerului Apărării, Ministerului Internelor și Reformei Administrative și Serviciului Român de Informații. (Art. 13¹ a fost modificat de articolul unic din OUG nr. 203 din 4 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial nr. 824 din 8 decembrie 2008.)...” HG nr. 760/2003 privind organizarea și funcționarea Secretariatului de Stat pentru Problemele Revoluționarilor din Decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare, stipulează. Art. 4. - (1) „Pentru realizarea obiectivelor sale SSPR îndeplinește următoarele atribuții principale:..... h) acordă drepturile bănești, indemnizațiile, gratuitățile și subvențiile prevăzute de lege pentru revoluționarii din decembrie 1989, prin bugetul SSPR, urmărind și controlând totodată modul de derulare a acestora;...”
5.	Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice	Completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii, astfel: • La art. 45 - adăugarea unui nou alineat privind înregistrarea în evidența contabilă a contribuției de asigurări sociale datorate în baza contractelor de asigurări sociale, pe măsura plăților efectuate de către asigurați. • La art. 6 - reglementarea situației în care persoanele ce dețin calitatea de membrii în consiliul de administrație, în Adunarea Generală a Acționarilor, în comisiile de cenzori, etc., realizează venituri de natură salarială din aceste activități.	S-a constatat supradimensionarea bugetului de asigurări sociale de stat cu valoarea creanțelor înregistrate în situațiile financiare în baza contractelor de asigurări sociale de stat care nu au mai fost achitate, respectiv, omisiunea evidențierii în cuprinsul articolului 5 alin. (1), punctele I, II sau IV din Legea nr. 19/2000 actualizată, privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, a situației în care persoanele care dețin calitatea de membrii în consiliul de administrație, în Adunarea Generală a Acționarilor, în comisiile de cenzori, etc., realizează venituri de natură salarială din aceste activități.
6.	OUG nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, modificată și completată prin Legea nr. 5/2010	Referitor la implicațiile introducerii, la articolul 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, după alineatul (2), a unui nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins: “(3) Lucrările de intervenție prevăzute la alin. (1) sunt investiții de interes public local.” Alin. (3) al art. 1 a fost introdus de articolul unic din LEGEA nr. 5 din 6 ianuarie 2010, publicată în MO nr. 18 din 11 ianuarie 2010.	Includerea lucrărilor în categoria investițiilor este corectă numai în situația în care clădirea pentru care se execută lucrările de creștere a performanțelor energetice face parte din domeniul public și privat al statului sau unităților administrativ teritoriale aflate în administrarea instituțiilor publice, date cu chirie sau în folosință gratuită, elemente patrimoniale a căror evidență se ține cu ajutorul contului 212 „Construcții”. În această situație lucrările privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe îndeplinesc condițiile prevăzute Legea nr. 15/1994 privind amortizarea

Nr. crt.	Actul normativ de referință	Propuneri de modificare/completare	Motivare/Comentariu
			capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, cu modificările și completările ulterioare, care la art. 4, lit. d), prevede: „Sunt, de asemenea, considerate mijloace fixe supuse amortizării:..... d) investițiile efectuate la mijloacele fixe, în scopul îmbunătățirii parametrilor tehnici inițiali, prin majorarea valorii de intrare a mijlocului fix.” și pot fi evidențiate în contabilitatea unității administrativ teritoriale ca și investiții. În situația în care clădirea pentru care se execută lucrările de creștere a performanțelor energetice aparține asociației de proprietari locuitori ai unității administrativ teritoriale care împreună cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și proprietarii apartamentelor consider că lucrările nu pot fi considerate investiții deoarece clădirile reabilite nu sunt în patrimoniul și evidența contabilă a unității administrativ teritoriale și în consecință nu avem ce valoare de intrare a clădirii să majorăm cu valoarea lucrărilor executate. În conformitate cu prevederile Clasificației indicatorilor privind finanțele publice, Clasificația economică a cheltuielilor actualizată 2011, apreciez că este mai potrivită încadrarea lor ca transferuri – 51 – Titlul VI – Transferuri între unități ale administrației publice, Transferuri curente „51.01.32 – Reabilitarea termică a clădirilor de locuit.”
7.	OUG nr. 78/2008 privind regimul deșeurilor, (actualizată)	Modificarea și completarea OUG nr. 78/2008 (actualizată) privind regimul deșeurilor.	Se consideră necesară modificarea și completarea OUG nr. 78/2008 (actualizată) privind regimul deșeurilor în sensul: ✓ prevederii posibilității aplicării unor sancțiuni contravenționale de către comisarii Gărzii de Naționale de Mediu; ✓ sancționarea faptei deținătorilor/producătorilor de deșeuri a neseperării pe categorii a deșeurilor; ✓ elaborarea unor prevederi legislative prin care să poată fi sancționat de către primării persoanele fizice și juridice care nu colectează selectiv deșeurile; ✓ stabilirea prin legislație a unor elemente de stimulare a operatorilor pentru a colecta deșeurile în vederea reciclării lor; reglementarea aspectelor legate de Comisia de Avizare Tehnică și Comisia de Avizare Internă, precum și rolul Gărzii Naționale de Mediu în cadrul comisiilor organizate la nivelul Agențiilor de Mediu.
8.	Legea nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice , cu modificările și completările ulterioare	Corelarea prevederilor art.48 alin.(1), pct.12 din Legea nr.330/2009 cu prevederile art. 145 alin (2) din Legea nr.53/2003 Codul Muncii și cu prevederile art.7 din H.G. nr.250/1992 în ceea ce privește modalitatea de calcul a indemnizației pentru concediul legal de odihnă a personalului contractual.	Conform prevederilor art.48 alin.(1), pct.12 din Legea nr. 330/2009 și ale art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 250/1992 privind concediul de odihnă și alte concedii ale salariaților din administrația publică, din regiile autonome cu specific deosebit și din unitățile bugetare, indemnizația pentru concediul de odihnă pentru personalul contractual se calculează la drepturile salariale corespunzătoare fiecărei luni calendaristice în care se efectuează zilele de concediu de odihnă. Art. 145 alin (2) din Legea nr.53/2003 prevede însă că indemnizația de concediu de odihnă reprezintă media zilnică a drepturilor salariale din ultimele 3 luni anterioare celei în care este efectuat concediul, multiplicată cu numărul de zile de concediu.”

Nr. crt.	Actul normativ de referință	Propuneri de modificare/completare	Motivare/Comentariu
			În aceste condiții se impune punerea de acord a prevederilor actelor normative menționate mai sus și stabilirea unui mod de calcul unitar al indemnizației pentru concediul legal de odihnă a personalului contractual.
9.	Cadrul legal în domeniul sănătății	Propunerile privind îmbunătățirea cadrului legal din domeniul sănătății se referă la: ♦ extinderea normelor referitoare la rețetele eliberate prin farmaciile cu circuit deschis și în cazul farmaciilor cu circuit închis (spitale). ♦ plata contribuției de asigurări de sănătate din bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, similar cu alte situații, precum ANOFM (pentru șomeri), primării (pentru ajutoare sociale), Ministerul Justiției (pentru persoane private de libertate) etc. pentru categoria de asigurați – tinerii cu vârsta de 18-26 de ani care sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni, ucenici sau studenți, dacă nu realizează venituri din muncă, studenți doctoranzi; ♦ studierea posibilității perfecționării legislației care să ofere posibilitatea alocării unor pachete de servicii medicale în funcție de nivelul contribuțiilor de sănătate plătite.	Propunerea pornește de la deficiențele constatate și ia în considerare următoarele: • se poate cunoaște cu mai mare precizie consumul de medicamente pe pacient, fapt ce va contribui la facilitarea dezvoltării Sistemului informatic Unic Integrat (SIUI) utilizat de CNAS cu componentele prescripției și fișa electronică a pacientului; • se asigură o mai bună colectare a contribuției datorate de unele categorii de contribuabili; • oferirea unor pachete de servicii medicale în funcție de nivelul contribuției.
10.	ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 59 din 20 iunie 2007 privind instituirea Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități	Recomandarea se referă la inițierea, unui nou proiect de act normativ, pentru desfășurarea <i>Programului național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități</i>, cel puțin până la 31.12.2013, numai în mediul urban.	Recomandarea are în vedere continuarea Programului dar și creșterea performanței acestuia, respectiv: • stoparea/sistarea începând cu anul 2012, a derulării Programului în localitățile din zonele rurale și desfășurarea acestuia numai în localitățile din zonele urbane, prin susținerea/concentrarea efortului financiar către zonele respective, urmărindu-se respectarea principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate în utilizarea și administrarea fondurilor publice alocate nerambursabil beneficiarilor de la Fondul pentru Mediu; • instituirea unor reguli și norme procedurale temeinic fundamentate și eficient armonizate cu legislația națională, legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte și cu respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, actualizată și republicată • elaborarea unor precizări clare referitoare atât la numărul de sesiuni de finanțare ale Programului care se pot organiza/desfășura anual de către Administrația Fondului pentru Mediu, cât și la numărul de proiecte cu care solicitanții finanțării nerambursabile pot participa în cadrul acestora.